

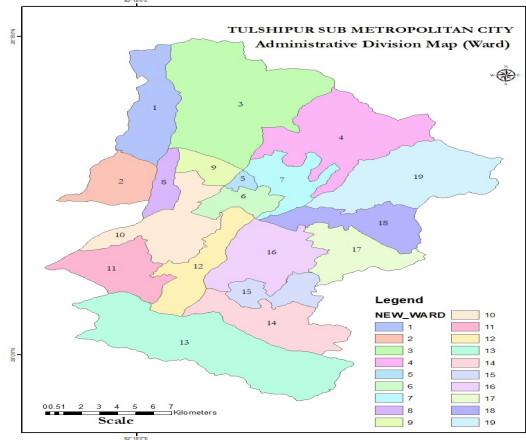
‘समृद्ध तुलसीपुर: सबैका लागि, सँधैका लागि’

आवधिक नगर विकास योजना

(२०७७/०७८-०८२/०८३)

दिर्घकालिन रणनीतिक योजना

((२०७७-२१००))

तुलसीपुर उपमहानगरपालिका दाङ

नगर प्रमुखको मन्तव्य

मुलुक संघिय संरचनामाप्रवेश गरे संगै स्थानिय सरकार गठन भएको हो । नेपालको संविधानले अनुसुची ८ मा स्थानिय तहको एकल अधिकारको र अनुसुची ९ मा संघ,प्रदेश र स्थानियतहको साभाअधिकारको व्यवस्था गरेको छ । त्यसै गरि स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ तथा स्थानियतहको योजनातर्जुमादिगदर्शन नगरपालिकालेस्थानीयस्तरको नतिजामा आधारित विकासकालागिआफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रकाविषयमाआवधिक, वार्षिक, रणनीतिक क्षेत्रगतमध्यकालीनतथा दीर्घकालीनविकास योजनाबनाई लागू गर्नु पर्ने व्यवस्था गरेको छ । यहि प्रावधानहरुलाई आत्मसातगर्दै र तुलसीपुरको संवृद्धिको आकांक्षालाई संवोधनगर्न र नगरको आवस्यकता र संभावनाको पहिचान र खोजिगर्ने कार्य गरिएको छ । नगरवासीको विकासको अपेक्षालाई पुरा गरी तुलसीपुरलाई जिवन्तशहरको रुपमाविकास गर्न **संवृद्ध तुलसीपुर : सबैका लागी सधैका लागी** भन्ने परिकल्पनालाई मुर्तरुप दिन यो २५ वर्षे दिर्घकालिन रणनितिक र ५ वर्षे आवधिक नगर विकास योजना निर्माण गरिएको छ ।

प्राकृतिक,सांस्कृतिकरुपले सुन्दर तथा प्रचुरसंभावना बोकेको नगरपालिका हो । त्यसैले तुलसीपुरउपमहानगरपालिका भएका संभावना र चुनौती लाई अवसरमा बदल्न हामीले विगत देखि काम गर्दै आएका छौ । यसलाई अझ थप व्यवस्थित गरी दिगो विकासका लक्ष्य हासील गर्नउपमहानगरपालिकाको पुर्वाधार, शिक्षा, स्वास्थ्य, स्वरोजार, कृषि, पशु, उद्योग, पर्यटन लयायतका क्षेत्रलाई प्राथमिकतामा राखी ५ वटै विषयगत क्षेत्रको समष्टिगत रुपमा यो निर्देशित योजना तयार गरिएको छ ।

तुलसीपुर उपमहानगरपालिको दिगो विकास र विद्यमान सामाजिक असमानता तथा पछौटेपनलाई सदाको लागि अन्त्य गर्न समावेशी, सहभागितामूलक र आवस्यकतामा आधारित योजना तर्जुमा प्रक्रियालाई यस दिर्घकालिन रणनितिक र आवधिक योजनाले आत्मसात गरेको छ । किनकि हामीले यो योजना तयार गर्दा नगरका सबैपक्ष र सरोकारवालाहरुसंग छलफल र परामर्श गरि तयार गरेका छौ ।तसर्थ यस योजना ले परिकल्पना गरेको दीर्घकालिन सोचको नजिक पुग्नका लागि पहिचान गरिएका लक्ष्य, रणनिति तथा नतिजाहरु प्राप्त गर्न निर्धारण गरिएका कार्यान्वयन कार्य योजना ठिक ठिक समयमा प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन हुन्छन भन्ने कुरामा म पूर्ण विश्वस्त छु ।साथै यस दिर्घकालिन रणनितिक र आवधिक योजना कार्यान्वयन का लागि उपमहानगरालिका, संघ र प्रदेश सरकार , जनप्रतिनिधि,विकास साभेदार, गैरसरकारी तथा निजी क्षेत्र लगायत नागरिक समाज र नगरवासी लगायत सबैको भुमिका महत्वपुर्ण हुने विश्वास मैले लिएको छु ।

अन्त्यमा, यो योजना तयार गर्ने क्रममा प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष रुपमा सबै पक्षको भुमिका महत्व पूर्ण छ । योजना तयारीका क्रममा योगदान पुच्याउने नगर उपप्रमुख, जनप्रतिनिधिहरु, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत तथा नगरपालिकाका विषयगत शाखा तथा कर्मचारीहरु, जिल्लास्थित संघ तथा प्रदेश कार्यालयहरु, राजनैतिक दलका प्रतिनिधि ज्यूहरु,वडा स्तरको छलफलमा सहभागी वडाका अगुवाहरु, नागरीक समाज,विकास साभेदार,गैसस, निजी क्षेत्र, सञ्चारकर्मी लगायत सबैबाट प्राप्त सहयोग, समन्वय र सहभागिता र योगदानको उच्च कदर गर्दै धन्यवाद ज्ञापन गर्न चाहन्छु । साथै आवधिक योजना निर्माणका लागि व्यवस्थान गर्ने योजना शाखाका अधिकृत मस्तवहादुर थापा र अनन्त गौतम तथा योजना निर्माणमा प्राविधिक सहयोग गर्ने परामर्शदाताहरु विकिरण गौतम र दुर्गालाल केसीलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

घनश्याम पाण्डे
प्रमुख

नगर उप-प्रमुखको मन्तव्य

तुलसीपुरको संवृद्धिको आकांक्षालाई संवोधनगर्न र नगरको आवश्यकता र संभावनाको पहिचान र खोजि गर्न 'संवृद्ध तुलसीपुर : सबैका लागि सबैका लागि'भन्ने अभियानका साथ २५ वर्षे दिर्घकालिन रणनीतिक र ५ वर्षे आवधिक नगर विकास योजना निर्माण गरिएको छ ।

तुलसीपुरउपमहानगरपालिकामा भएका संभावना र चुनौती लाई अवसरमा बदल्न हामीले विगत बर्ष देखि नै काम गर्दै आएका छौ । यसलाई अझ थप व्यवस्थित गरी दिगो विकासका लक्ष्य हासील गर्नुउपमहानगरपालिकाको पुर्वाधार, शिक्षा, स्वास्थ्य, स्वरोजार, कृषि, पशु, उद्योग, पर्यटन लयायतका क्षेत्रलाई प्राथमिकतामा राखी ५ वटै विषयगत क्षेत्रको समष्टिगत रुपमा यो निर्देशित योजना तयार गरिएको छ ।

तुलसीपुर उपमहानगरपालिको दिगो विकास र विद्यमान सामाजिक असमानता तथा पछ्यौटेपनलाई सदाको लागि अन्त्य गर्नु समावेशी, सहभागितामूलक र आवश्यकतामा आधरित योजना तर्जुमा प्रक्रियालाई यस दिर्घकालिन रणनीतिक र आवधिक योजनाले आत्मसात गरेको छ । किनकि हामीले यो योजना तयार गर्दा नगरका सबैपक्ष र सरोकारवालाहरूसंग छलफल र परामर्श गरि तयार गरेका छौ ।तसर्थ यस योजना ले परिकल्पना गरेको दीर्घकालिन सोचको नजिक पुग्नका लागि पहिचान गरिएका लक्ष्य, रणनीति तथा नतिजाहरु प्राप्त गर्न निर्धारण गरिएका कार्यान्वयन कार्य योजना ठिक ठिक समयमा प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन हुन्छन भन्ने कुरामा म पूर्ण विश्वस्त छु ।

योजना तयार गर्ने क्रममा प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष रुपमा सबै पक्षको भुमिका महत्व पूर्ण छ । योजना तगारीका क्रममा योगदान पुऱ्याउने नगर प्रमुख, जनप्रतिनिधिहरु, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत तथा नगरपालिकाका विषयगत शाखा तथा कर्मचारीहरु, जिल्लास्थित संघ तथा प्रदेश कार्यालयहरु, राजनैतिक दलका प्रतिनिधि ज्यूहरु,वडा स्तरको छलफलमा सहभागी वडाका अगुवाहरु, नागरीक समाज, विकास साभेदार,गैसस, निजी क्षेत्र, सञ्चारकर्मी लगायत सबैबाट प्राप्त सहयोग, समन्वय र सहभागिता र योगदानको उच्च कदर गर्दै धन्यवाद ज्ञापन गर्न चाहन्छु । साथै आवधिक योजना निर्माणका लागि व्यवस्थान गर्ने योजना शाखाका अधिकृत मस्तवहादुर थापा र अनन्त गौतम तथा योजना निर्माणमा प्राविधिक सहयोग गर्ने परामर्शदाताहरु विकिरण गौतम र दुर्गालाल के.सी. लाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

माया शर्मा
उपप्रमुख

प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतको मन्तव्य

स्थानिय तहले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रकाविषयमाआवधिक, वार्षिक, रणनीतिक, क्षेत्रगत, मध्यकालीनतथा दीर्घकालीनविकास योजना बनाई लागू गर्नुपर्ने व्यवस्था बमोजिम तुलसीपुरको समृद्धिको आकांक्षालाई संबोधन गर्न र नगरको आवश्यकता, संभावनाको पहिचान र खोजी गर्न हामीले २५ वर्षे दिर्घकालिन रणनितिक र ५ वर्षे आवधिकनगर विकास योजना निर्माण गरेका छौं ।

‘समृद्ध तुलसीपुर : सवैका लागि, सधैका लागि’भन्ने परिकल्पनालाई आत्मसाथ गर्दै तुलसीपुरउपमहानगरपालिकामा भएका संभावना र चुनौतीलाई अवसरमा बदल्न हामीले उपमहानगरपालिकाको पूर्वाधार, शिक्षा, स्वास्थ्य, स्वरोज्जार, कृषि, पशु, उद्योग, पर्यटन लयायतका क्षेत्रलाई प्राथमिकतामा राखी ५ वटै विषयगत क्षेत्रको समष्टिगत रुपमा योजना तयार गरेका छौं ।तुलसीपुरउपमहानगरपालिको दिगो विकासका लागिसमावेशी, सहभागितामूलक र आवश्यकतामा आधारित योजना तर्जुमा प्रक्रियालाई यस दिर्घकालिन रणनितिक र आवधिक योजनाले आत्मसात गरेको छ ।

हामीले यो योजना तयार गर्दा नगरका सवैपक्ष र सरोकारवालाहरूसंग छलफल र परामर्श गरि तयार गरेका छौं ।दीर्घकालिन सोचको नजिक पुग्नपहिचान गरिएका लक्ष्य, रणनिति तथा नतिजाहरु प्राप्त गर्न निर्धारण गरिएका योजना कार्यान्वयन गर्न सबैको साथ सहयोगको आवश्यकता छ । यस योजनाले उपमहानगरपालाई दिर्घकालिनरुपमा मार्गदर्शन गरेको छ । यसका आधारमा वार्षिक योजनाहरु तय भई निर्धारित लक्ष्यहरु प्राप्त गरिनेछ ।

योजना तयार गर्ने क्रममा प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष रुपमा सवै पक्षको भुमिका महत्वपूर्ण रहेको छ । योजना तयारीका क्रममा योगदान पुऱ्याउने नगर प्रमुख, उपप्रमुख, जनप्रतिनिधिहरु, नगरपालिकाका विषयगत शाखा तथा कर्मचारीहरु, जिल्लास्थित संघ तथा प्रदेश कार्यालयहरु, राजनैतिक दलका प्रतिनिधि ज्यूहरु, वडा स्तरको छलफलमा सहभागी वडाका अगुवाहरु, नागरीक समाज, विकास साभेदार,गैसस, निजी क्षेत्र, सञ्चारकर्मी लगायत सबैलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु । साथै आवधिक योजनानिर्माणका लागि व्यवस्थानगर्ने योजनाशाखाकाअधिकृत मस्तवहादुर थापा र अनन्त गौतम तथा योजना निर्माणमा प्राविधिक सहयोग गर्ने परामर्शदाताहरु विकिरण गौतम र दुर्गालाल के.सी.लाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

भाष्करराज गौतम
(नि.प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत)

विषय सुची

परिच्छेद १ : प्रारम्भिक

- १.१ पृष्ठभूमि
- १.२ विगतका योजनाको संक्षिप्त समीक्षा
- १.३ कानुनी तथा नीतिगत व्यवस्था
- १.४ संघीय तथा प्रादेशिक आवधिक योजनासंगको सम्बन्ध
- १.५ योजना तर्जुमाको उद्देश्य
- १.६ दिर्घकालिन रणनीतिक र आवधिक योजना तर्जुमा तथा प्रक्रिया
- १.६.१ दिर्घकालिन रणनीतिक र आवधिक योजना तयारी कार्यशाला गोष्ठी
- १.६.२ वस्तुस्थिति विश्लेषण
- १.६.३ समिति निर्माण
- १.६.४ विषयगत समितिसंग छलफल तथा समूह परामर्श
- १.६.५ वडा स्तरमा छलफल तथा समूह परामर्श
- १.६.६ दिर्घकालिन रणनीतिक र आवधिक योजनाको प्रारम्भिक मस्यौदामा सुझाव संकलन र प्रमाणिकरण गोष्ठी
- १.६.७ अन्तिम दस्तावेज तयारी, लेखन तथा प्रमाणिकरण
- १.७ सिमा

परिच्छेद २: वस्तुस्थिति विश्लेषण

- २.१ तुलसीपुर-उपमहानगरपालिकाको परिचय
- २.२ भौगोलिक अवस्थिति (सीमाना)
- २.३ ऐतिहासिक पृष्ठभूमि
- २.४ भू-उपयोगको अवस्था
- २.५ नदी तथा खोलाको विवरण
- २.६ ताल तथा पोखरीहरु
- २.७ पार्क, पिकनिक स्थल तथा मनोरञ्जनस्थल सम्बन्धी विवरण
- २.८ मुख्य बस्ती तथा बजार केन्द्रसम्बन्धी विवरण
- २.९ उपमहानगरपालिकाका मुख्य बजार केन्द्रहरु
- २.१० प्राकृतिक स्रोत (खानी/खनिज आदि) खनिज स्रोत
- २.११ पर्यटकीय तथा धार्मिक स्थलहरुको विवरण
- २.१२ जनसांख्यिक विवरण

खण्ड १ : आवधिक नगर विकास योजना

संभाग १ : नगर विकास अवधारणा

- १.१.१ पृष्ठभूमि
- १.१.२ विषयगत स्थिति विश्लेषण

- १.१.२.१ आर्थिक विकास
- १.१.२.२ सामाजिक विकास
- १.१.२.३ पूर्वाधार विकास
- १.१.२.४ वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन
- १.१.२.५ सुशासन संस्थागत विकास र सेवा प्रवाह
- १.१.३ दीर्घकालिन सोच
- १.१.४ आवधिक योजनाको लक्ष्य
- १.१.४.१ परिमाणात्मक लक्ष्य १३.१.४.२ विषयगत लक्ष्य
 - १. आर्थिक विकास
 - २. सामाजिक विकास
 - ३. पूर्वाधार विकास
 - ४. वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन
 - ५. संस्थागत विकास र सेवा प्रवाह र सुशासन

- १.१.५ रणनीतिहरू
- १.१.५.१ आर्थिक विकास :
- १.१.५.२ सामाजिक विकास :
- १.१.५.३ पूर्वाधार विकास :
- १.१.५.४ वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन :
- १.१.५.५ संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाह :
- १.१.६ नतिजा तालिका

संभाग २ :कार्यान्वयन योजना

- १.२.१ कार्यक्रम तथा योजना

संभाग ३ : नेपालको संविधान र दिगो विकासका लक्ष्यसंग योजनाको अन्तरसम्बन्ध

- १.३.१ तलसीपुर उपमहानगरपालिकाको आवधिक योजनाको दिगो विकासका लक्ष्य संगका अन्तरसम्बन्ध र स्थानियकरण

संभाग ४ :श्रोत अनुमान

- १.४.१.१ स्रोत अनुमान तथा प्रक्षेपण :
- १.४.२ विषयगत क्षेत्रगत प्रस्तावित ५ वर्षको वजेट :
- १.४.३ श्रोत परिचालन रणनीति

संभाग ५ : योजना कार्यान्वयन र अनुगमन

- १.५.१ आवधिक योजना कार्यान्वयन तथा अध्यावधिक
- ५.१.२ अनुगमन तथा मूल्यांकन

खण्ड २ : दिर्घकालिन रणनीतिक योजना

सम्भाग एक : परिचय

- १.१. गन्तव्य
- १.२. बिधि
- १.३. दूरदृष्टि
- १.४. संरचना
- १.५. लक्ष्य

सम्भाग दुई : रणनीतिक योजना

- २.१. रणनीतिहरु
- २.२. कार्यक्रम र बजेट

सम्भाग : तीन : गौरवका योजनाहरु

- ३.१. तुलसीपुरका २५ वर्षका २५ गौरवका योजनाहरु

सम्भाग ४ : बजेट व्यवस्थापन

- ४.१. बजेट स्रोत

सम्भाग ५ : लक्ष्य र उपलब्धी

तालिका सुची

- तालिका १ : उपमहानगरपालिका को वडा विवरण
तालिका २ : उपमहानगरपालिकाको भू उपयोगको अवस्था
तालिका ३ : आर्थिक विकास क्षेत्रको सबल पक्ष, समस्या, सवाल र लिनुपर्ने कार्यनीतिहरु
तालिका ४ : सामाजिक विकास क्षेत्रको सबल पक्ष, समस्या सवाल र लिनुपर्ने कार्यनीतिहरु
तालिका ५ : भौतिक पूर्वाधार विकास क्षेत्रको सबलपक्ष समस्या, सवाल र लिनुपर्ने कार्यनीतिहरु
तालिका ६ : वन, वातावरण र विपद व्यवस्थापन क्षेत्रको सबलपक्ष, समस्या सवाल र लिनुपर्ने कार्यनीतिहरु
तालिका ७ : संस्थागत विकास र सेवा प्रवाह र सुशासन क्षेत्रको सबलपक्ष समास्या सवाल र लिनुपर्ने कार्यनीतिहरु
तालिका ८ : परिमाणात्मक लक्ष्य
तालिका ९ : नतिजा तालिका
तालिका १० : आवधिक योजनाको नतिजा प्राप्तिको लागि तर्जुमा गरिएका कार्यक्रम तथा योजना
तालिका ११ : दिगो विकासका लक्ष्य संगका अन्तरसम्बन्ध र स्थानियकरण
तालिका १२ : प्रक्षेपण गरिएको आवधिक वार्षिक बजेट
तालिका १३ : विषयगत क्षेत्र अनुसार प्रस्तावित कुल बजेट
तालिका १४ : आवधिकयोजनाको अनुगमन मूल्यांकन योजना

चित्र सूची

- चित्र नं. १ : तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाको लिङ्ग अनुसारको जनसंख्या
चित्र नं. २ : तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाको मातृभाषा अनुसारको जनसंख्या
चित्र नं. ३ : तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाको जाति अनुसारको जनसंख्या
चित्र नं. ४ : तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाको धर्म अनुसारको जनसंख्या

अनुसूचीहरु

- अनुसूचि १ : एकीकृत वार्षिक योजना तर्जुमाको ढाँचा
अनुसूचि २ : आवधिक योजनाको नतिजामूलक अनुगमन तथा मूल्यांकन ढाँचा
अनुसूचि ३ तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाका नक्साहरु

१.१ पृष्ठभूमि :

नेपाल संघिय शासन प्रणालिमा प्रवेश गरेको छ । नेपालको संविधानले संघ, प्रदेश र स्थानीय गरि तिन तहको सरकार को व्यवस्था गरे अनुरुप स्थानिय सरकारका रुपमा गाउँपालिका र नगरपालिकालाई उल्लेख गरेको छ । संविधान को अनुसुचि ८ ले स्थानिय तहको अधिकारको सूचीमा स्थानिय स्तरका विकासयोजना तथा बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन र अनुगमन गर्ने जिम्मेवारी प्रदान गरेको छ । त्यसै गरि स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ ले गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले स्थानीयस्तरको विकासका लागि आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा आवधिक, वार्षिक, रणनीतिक क्षेत्रगत मध्यकालीन तथा दीर्घकालीन विकास योजना बनाई लागू गर्नु पर्ने व्यवस्था गरेको छ साथै स्थानिय तहले यस्ता प्रकारका योजना बनाउँदा नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारको नीति, लक्ष्य, उद्देश्य, समय सीमा र प्रक्रियासँग अनुकूल हुने गरी सुशासन, वातावरण, बालमैत्री, जलवायु परिवर्तन अनुकूलन, विपद् व्यवस्थापन, लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण जस्ता अन्तरसम्बन्धित विषयलाई ध्यान दिई आवधिक तथा वार्षिक योजना तर्जुमा गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ

उपमहानगरपालिकाले आफ्नो अधिकारक्षेत्रका विषयमा आफ्नो मापदण्ड तथा कार्यविधि बनाई अल्पकालिन, मध्यकालिन तथा दीर्घकालिन विकास योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्नसक्ने प्रावधान अनुरुप स्थानीय तहको विकास तथा वार्षिक योजना लाई दिशानिर्देश गर्न दिर्घकालिन रणनीतिक र आवधिक योजनाको आवश्यकता पर्दछ । सहभागितामूलक योजना तर्जुमा प्रक्रिया अवलम्बन गरि एकीकृत स्वरूपको रणनीतिक र आवधिक योजना तर्जुमा गर्ने र सोको आधारमा वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा प्रक्रियालाई सुदृढ गर्न यो दिर्घकालिन रणनीतिक र आवधिक योजना निर्माण गरिएको छ । परिवर्तनको शिद्धान्तका आधारमा तयार गरिएको यस रणनीतिक र आवधिक योजनाले आगामी ५ र २५ वर्षमा तुलसीपुर उपमहानगरपालिकालाई कुन दिशामा र कुन अवस्थामा पुऱ्याउने भन्ने लक्ष्य किटान गरी सो लक्ष्य प्राप्तिका नतिजा तथा श्रोत परिचालनको योजना समेत तय गरेको छ । उपमहानगरपालिकाको नतीजामुखी समग्र विकासमा र आगामी वर्षहरूको वार्षिक योजना तर्जुमामा यो दिर्घकालिन रणनीतिक र आवधिक योजना महत्वपूर्ण मार्गदर्शक दस्तावेज हुनेछ ।

१.२ विगतका योजनाको संक्षिप्त समीक्षा :

तुलसीपुर उपमहानगरपालिका स्थापना हुनुभन्दा पहिले यो तुलसीपुर नगरपालिकाको रुपमा रहेको थियो । तुलसीपुर नगरपालिका २०४९ सालमा स्थापना भएको थियो ।नेपाल संघियतामा प्रवेश गरेसगै स्थानिय तह पुर्नसंरचना हुदा यो उपमहानगरपालिका मिति २०७३/१/२२ गतेको नेपाल सरकारको मन्त्री परिषदको निर्णय र मिति २०७३/११/२७ मा राजपत्रमा सूचना प्रकाशन भइ स्थापना भएको थियो । यस उपमहानगरपालिका गठन हुदा दाङ जिल्लाको साविकका तुल्सिपुर नगरपालिका, पवननगर, फुलवारी,डुरुवा,मानपुर र विजौरी गाविस मिलाएर तुल्सिपुर उपमहानगरपालिका घोषणा गरे अनुसार यस उपमहानगरपालिका १९ वटा वडा वडामा विभाजित गरिएको थियो ।

विगतमा गा.वि.स. र नगरपालिका हुदा यहाँ दिर्घकालिन रणनीतिक र आवधिक योजना तयार गरि कार्यान्वयन गर्ने गरेको पाइदैन । दिर्घकालिन रणनीतिक र आवधिक योजना निर्माण गरि त्यसको दिशानिर्देश विना स्थानिय स्तरको वार्षिक बजेट तथा योजना तर्जुमा प्रक्रियालाई आधार मानेर योजना निर्माण र कार्यान्वयन गरेको देखिन्छ । विगतमा स्थानीय स्तरका सम्भावना, समस्या तथा विकासका महत्वपूर्ण सवालहरुलाई सम्बोधन गरि स्पष्ट दीर्घकालिन सोच र उद्देश्यबाट अभिप्रेरित भइयोजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन भएको देखिदैन । अत्यन्तै कम समय सिमामा चालु आ.व.को वार्षिक योजना मात्र तर्जुमा गरी लागू गरिएको पाईन्छ, भने व्यवस्थित अभिलेखको समेत कमी रहेको देखिन्छ । यद्यपी विकासका लागि प्रयत्न र उपलब्धि नभएका होइनन् ।

१.३ कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्था :

नेपालको संविधानमा मौलिक हक, राज्यका निर्देशक सिद्धान्त तथा अनुसुची ८ मा स्थानीय तहलाई २२ वटा एकल अधिकारको व्यवस्था छ । त्यसैगरी अनुसुची ९ मा स्थानीय तह, प्रदेश र संघको १५ वटा साभा अधिकार सम्बन्धि व्यवस्था छ । जस अनुसार संघ को अधिकार क्षेत्रमा सञ्चालन हुने क्रियाकलाप बाहेकका अधिकांश विषय क्षेत्रमा स्थानीय तहले ऐन, नियम तथा कार्यविधि बनाई लागू गर्ने, स्थानीय विकासका लागि योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्ने र अनुगमन तथा नियमन गर्ने अधिकार प्रदान गरेको छ। स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ६ को दफा २४ को उपदफा १ अनुसार गाउँपालिका वा नगरपालिकाले आफ्नो अधिकार क्षेत्र भित्रका विषयमा स्थानीयस्तरको विकासकालागि आवधिक, वार्षिक र विषय क्षेत्रगत मध्यकालिन तथा दीर्घकालिन विकास योजना बनाई लागू गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ६ दफा २४ उपदफा १ मा गाउँ/नगरपालिकाले आफ्नो अधिकार क्षेत्र भित्रका विषयमा स्थानीयस्तरको विकासकालागि आवधिक, वार्षिक र विषय क्षेत्रगत मध्यकालिन तथा दीर्घकालिन विकास योजना बनाई लागू गर्नुपर्ने कुरालाई स्पष्ट पारेको छ । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ मा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्दा देहायअनुसार गर्नुपर्ने समेत व्यवस्था गरेको छ ।

- नेपाल सरकार, प्रदेश सरकारको नीति, लक्ष्य, उद्देश्य, समयसीमा प्रक्रियासँग अनुकूल हुने गरी सुशासन, वातावरण, बालमैत्री, जलवायु परिवर्तन अनुकूलन, विपद् व्यवस्थापन, लैंगिक तथा सामाजिक समावेशीकरण जस्ता अन्तरसम्बन्धित विषयहरुलाई ध्यान दिनुपर्ने ।
- योजनाका मध्यम तथा दीर्घकालिन प्रकृतिका आयोजनाहरुको सूचीतयार गर्नुपर्ने ।
- योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्दा स्थानीय बृद्धीजिवि, विषयविज्ञ, अनुभवी, पेशाविद्, सीमान्तकृत तथा लोपोन्मुख समुदाय, महिला, बालबालिका, दलित, युवा, अल्पसंख्यक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, ज्येष्ठ नागरिक लगायतका सरोकारवालाको अधिकतम सहभागिता गराउनुपर्ने ।

- योजना तर्जुमा गर्दा आयोजनाहरूको संभाव्यता अध्ययनको आधारमा स्रोत साधनको पूर्वानुमान, आयोजनाको प्राथमिकता निर्धारण, योजना कार्यान्वयन तालिका र अनुगमन तथा मूल्याङ्कन योजना समेत तयार गर्नुपर्ने ।
- नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारले विशेष कार्यक्रमका लागि अनुदान प्रदान गरी कार्यान्वयन प्रक्रिया निर्धारण गरेकोमा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले सोही प्रक्रिया बमोजिम सो कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नुपर्ने ।
- नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकारको संयुक्त लगानी वा सार्वजनिक नीजि साभेदारीमा संभाव्य आयोजना संचालन तथा व्यवस्थापन गर्ने ।
- संघीय र प्रदेशस्तरको आयोजना कार्यान्वयनमा समन्वय, सहजीकरण र सहयोग गर्नुपर्ने ।
- स्थानीयस्तरका विकास आयोजनाहरूको आवश्यक अध्ययन, अनुसन्धान तथा प्रभाव मूल्याङ्कनको कार्य गर्ने ।
- गैर सरकारी संस्था, उपभोक्ता समिति, सहकारी संस्था र सामुदायिक संस्थाले स्थानीय सरकारसँग समन्वयमा रही कार्य गर्नुपर्ने र आफ्नो वार्षिककार्यक्रम तथा बजेट स्थानीय सरकारको वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रममा समावेश गराउनुपर्ने एवं स्थानीय तहले तोकेको संयुक्त अनुगमन तथा प्रगति प्रतिवेदन प्रणाली अपनाउनुपर्ने ।
- नेपाल सरकारको पूर्व स्वीकृति लिएर मात्र कुनै पनि अन्तरराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाले स्थानीय तहसँग समन्वयमा कार्य गर्नुपर्ने ।

यस दिर्घकालिन रणनीतिक र आवधिक योजना तयार गर्दा संविधान तथा स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ का साथै देहायअनुसार कानूनी तथा नीतिगत दस्तावेजहरूलाई आधार लिइएको छ :

- दिगो विकासका लक्ष्यहरू
- पन्ध्रौ योजना
- प्रादेशिक आवधिक योजना
- विषयगत ऐन तथा नीतिहरू
- नेपाल पक्ष भएका सन्धी सम्झौताहरू
- राष्ट्रिय योजना आयोगबाट जारी राष्ट्रिय अनुगमन तथा मूल्याङ्कन निर्देशिका
- स्थानिय तहको योजना तर्जुमा दिग्दर्शन २०७५ (राष्ट्रिय योजना आयोग)
- राजनीतिक दलका चुनावी घोषणापत्रहरू ।

१.४ संघीय तथा प्रादेशिक आवधिक योजनासंगको सम्बन्ध :

यस उपमहानगरपालिकाको दिर्घकालिन रणनीतिक र आवधिक विकास योजनाको अन्तर सम्बन्ध नेपाल सरकारको “सम्बृद्ध नेपाल नेपाल र सुखी नेपाली ” र लुम्बिनी प्रादेशसरकारको “सम्बृद्ध प्रदेश खुसी जनता” को लक्ष संग सम्बन्धित रहने छ । उपमहानगरपालिका भित्र संचालन गर्न सकिने ठूला आयोजनाहरू

उपमहानगरपालिकामा उपलब्ध हुने साधन र श्रोतले नपुग्ने हुदा प्रादेशिक एवं संघीय योजनाको रूपमा लिईएको छ । प्रादेशिक आवधिक विकास योजनाको लक्ष्य,रणनीति र प्राथमिकता लाई पनि मध्यनजर गर्दै यस उपमहानगरपालिकाको दिर्घकालिन रणनीतिक र आवधिक विकास योजना तयार गरिएको छ । यस दिर्घकालिन रणनीतिक र आवधिक विकास योजनाले ५ वटै विषयगत क्षेत्रको समानुपातिक विकासमा विशेष जोड दिदै सु-शासनको माध्यमबाट सम्वृद्ध नगर निर्माण गर्ने परिकल्पना गरेको छ । साथै यस योजनाले पन्ध्रौ योजना (२०७६/०७७-०८०/८१) को “सम्वृद्ध नेपालसुखी नेपाली” को दिर्घकालिन सौचसहित को निम्न वमोजिमको दिर्घकालिन रणनीतिमा योगदान गर्दछ ।

१. तिब्र, दिगो र रोजगारमुलक आर्थिक वृद्धि गर्ने
२. सुलभ तथा गुणस्तरिय स्वास्थ्य सेवा र शिक्षाको सुनिश्चितता गर्ने
३. आन्तरिक तथा अन्तरदेशिय अन्तरआवद्धता एवम दिगो शहर वस्ती विकास गर्ने
४. उत्पादन र उत्पादकत्व अभिवृद्धि गर्ने
५. पुर्ण,दिगो र उत्पादनशील सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण गर्ने,
६. गरिबी निवारण र आर्थिक सामाजिक समानता सहितको न्यायपूर्ण समाज निर्माण गर्ने
७. प्राकृतिक स्रोतको संरक्षण र परिचालन तथा उत्थानशीलता विकास गर्ने र
८. सार्वजनिक सेवाको सदृढीकरण, प्रादेशिक सन्तुलन र राष्ट्रिय एकता सम्वर्द्धन गर्ने

त्यसैगरी यस योजनाले लुम्बीनी प्रदेशको प्रथम आवधिक योजना (२०७६/०७७ - ०८०/८१) को सम्वृद्ध “प्रदेश , खुसी जनता”को दिर्घकालिन सौचसहित को निम्न वमोजिमको रणनीतिमा पनि योगदान गर्दछ ।

१. कृषि, उद्योग र पर्यटन क्षेत्रको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गरी आर्थिक वृद्धि दर बढाउने
२. आवश्यक भौतिक पुर्वाधार निर्माण तथा विस्तार गर्ने
३. गुणस्तरिय शिक्षा र स्वास्थ्य विस्तार गरी मानविय पूँजी निर्माण गर्ने
४. सामाजिक समावेशिता र लैङ्गिक समता प्रवर्द्धन गर्ने
५. प्रभावकारी विपद् व्यवस्थापन र जलवायु परिवर्तन अनुकूलित विकास गर्ने
६. विधिको शासन कायम गर्दै सुशासन प्रत्याभुति गर्ने

यसका साथै यस दिर्घकालिन रणनीतिक र आवधिक विकास योजनाले दिगो विकासका लक्ष्य हासिल गर्ने क्रममा कृषि तथा पशुपालन क्षेत्रमा उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गरी स्वरोजगारमा वृद्धि गर्ने, भोकमरी घटाउने कार्यमा योगदान गर्दछ । त्यसै गरि दिर्घकालिन रणनीतिक र आवधिक विकास योजनाले न्यून असमानता,समावेशी विकास, लैङ्गिक समानता र सशक्तिकरणमा जोड दिएको छ । यसका अतिरिक्त पुर्वाधार निर्माण ,गुणस्तरिय शिक्षा र स्वास्थ्य, उर्जा, मर्यादित काम, सुरक्षित खानेपानी र सरसफाइका क्रियाकलापहरुलाईविशेष प्राथमिकतामा राखेको छ । त्यसै गरि विपद् व्यवस्थापन,जलवायु परिवर्तन र यसको प्रभावलाई न्यून गर्ने क्रियाकलापहरु जस्तै: वन विकास, वन संरक्षण, भू-क्षय नियन्त्रण, पानीको मुहान संरक्षण एवं मानवजन्य प्रकोप नियन्त्रण गर्ने क्रियाकलापहरु पनि यस योजनामा समावेश भएका छन् ।

१.५ योजना तर्जुमाको उद्देश्य :

तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाको समष्टीगत विकासका लागि लक्ष्य तथा उद्देश्यहरु निर्धारण गरी निश्चित अवधिभित्र सो हासिल गर्न उपयुक्त सिद्धान्त, नीति, रणनीति तथा प्राथमिकताहरु पहिचान एवम् परिभाषित मार्गचित्र नै दिर्घकालिन रणनीतिक र आवधिक योजना हुन । दिर्घकालिन रणनीतिक र आवधिक योजनाले आगामी पाँच, दश र विस वर्षे अवधिका लागि उपमहानगरले चाहेको लक्ष्यमा पुग्न र समावेशीमुलक विकासको गतिलाई अगाडि बढाई “सम्वृद्ध तुलसीपुर सवैकालागी, सधैका लागि” को निश्चित

गन्तव्यसम्म पुग्न सहयोग पुन्याउँछ । उपमहानगरपालिकाको योजनाबद्ध विकासका लागि सरकारी, गैरसरकारी, सहकारी, समुदायमा आधारित संस्था तथा नीजि क्षेत्र समेतको सहभागितामानगरपालिकाको एकीकृत तथा समष्टिगत विकास प्रक्रियालाई मार्गदर्शन गर्नु नै दीर्घकालिन रणनीतिक र आवधिक विकास योजना तर्जुमाको मुख्य उद्देश्य हो । योजना तर्जुमाका सहायक तथा निर्दिष्ट उद्देश्यहरु निम्न अनुसार छन् ।

- उपमहानगरपालिकाको एकीकृत, नतिजामुलक र योजनाबद्ध विकास मार्फत तुलसीपुर उपमहानगरपालिका लाई स्मार्ट, सम्बृद्ध र जिवन्त शहर को रूपमा विकास गर्ने
- उपमहानगरपालिकाको एकीकृत, नतिजामुलक र योजनाबद्ध विकासकालागिसाभेदार तथा सरोकारवालालाई एकथलोमा राखि विकासमा साभ्ता उत्तरदायित्व सिर्जना गर्ने ।
- उपमहानगरपालिकाकोश्रोत परिचालनको विद्यमान स्थिति विश्लेषण गरी नगरबासी तथा सरोकारवालाको चाहना तथा सहभागितात्मक छलफलका आधारमा विकासको खाका तयार गर्ने ।
- विकासको दीर्घकालिन सोच, निर्देशक सिद्धान्त, लक्ष्य, रणनीति र प्राथमिकता निर्धारण गर्ने ।
- विकासका प्रयासलाई मार्गदर्शन गर्ने तथा अपेक्षित नतिजा हासिल गर्ने रणनीति, कार्यनीति, नतिजा र प्रमुख कार्यक्रमहरु तय गर्ने ।
- विकासका प्रयासहरुको प्रक्रिया तथा नतिजाको अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको खाका प्रस्तुत गर्ने ।

१.६. दीर्घकालिन रणनीतिक र आवधिक योजना तर्जुमा तथा प्रक्रिया :

तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाको दीर्घकालिन रणनीतिक र आवधिक योजना तर्जुमा गर्दा देहायको विधि तथा प्रक्रिया अपनाइएको थियो ।

१.६.१. दीर्घकालिन रणनीतिक र आवधिक योजना तयारी कार्यशाला गोष्ठी :

तुलसीपुर उपनगरपालिकाको आयोजनामा लुम्बिनी प्रदेशका मुख्यमन्त्री शंकर पोखेलको उपस्थितिमा २०७६ माघ ८ गते नगर कार्यपालिकाका पदाधिकारी, विषयगत शाखाका प्रमुख तथा कर्मचारी, नागरिक समाज, गैसस, सहकारी प्रतिनिधि, नीजि क्षेत्रका प्रतिनिधिहरु, महिलासमूहका प्रतिनिधि, बालक्लव तथा संजालका प्रतिनिधि, अपाङ्गता भएका, दलित, आदिवासी जनजाती समुदायका प्रतिनिधिहरुको सहभागितामा दीर्घकालिन रणनीतिक र आवधिक विकास योजना तर्जुमाको अवधारणा, महत्व, विधि, प्रक्रिया, समय तालिका, जिम्मेवारी तालिका सम्बन्धमा आवश्यक छलफल तथा निर्णयहरु गरिएको थियो । कार्यशाला गोष्ठीमा तय गरिएको विधि र प्रक्रियाका आधारमा तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाको दीर्घकालिन रणनीतिक र आवधिक विकास योजना तर्जुमा गरिएको छ । उक्त कार्यशालामा विषयगत विज्ञको सहजीकरणमा दीर्घकालिन सोच, नगर विकासको लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति तथा प्राथमिकता, संभावना तथा समस्या विश्लेषण, अग्रणी क्षेत्रहरु, योजनाको नतिजा तालिका, नगर विकासका प्रमुख तथा रणनीतिक कार्यहरुको मस्यौदा तयार गरिएको थियो ।

१.६.२. वस्तुस्थिति विश्लेषण :

तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाको दीर्घकालिन रणनीतिक र आवधिक विकास योजना तर्जुमा गर्न उपमहानगरपालिकाको वस्तुगत विवरण तयार गरिएको थियो । उक्त वस्तुगत विवरण (पार्श्वचित्र)मा नगरपालिकाको भौगोलिक तथा भौतिक अवस्थिति, जनसांख्यिक, आर्थिक, सामाजिक, पूर्वाधार विकास, वातावरण

तथा विपद व्यवस्थापन र संस्थागत विकास तथा सुशासनको अवस्थासहित विषयगत वस्तुस्थिति विवरण समावेश गरिएको छ । राष्ट्रिय जनगणना २०६८ तथा घरधुरी सर्वेक्षण २०७६ लाई आधार मानि तयार गरीएको वस्तुगत विवरणमा उल्लिखित सूचनालाई दिर्घकालिन रणनीतिक र आवधिक योजनाको आधाररेखा सूचनाको रूपमा उपयोग गरिएको छ । दिर्घकालिन रणनीतिक र आवधिक योजना तर्जुमाको क्रममा वस्तुगत विवरण लाई प्रस्तुतिकरण तथा छलफल पश्चात थप परिस्कृत गरिएको छ । दिर्घकालिन रणनीतिक र आवधिक योजना तर्जुमा प्रक्रियामा वस्तुगत विवरणको विश्लेषण एवं सहभागितामूलक छलफल गरी उपमहानगरपालिकाको वस्तुस्थिति विश्लेषण गरिएको थियो ।

१.६.३ समिति निर्माण :

दिर्घकालिन रणनीतिक र आवधिक योजना निर्माण प्रक्रियालाई व्यवस्थित तथा प्रभावकारी ढंगले कार्य गर्न कार्यशाला गोष्ठीवाट नगरपालिकाका प्रमुखको संयोजकत्वमा तीन सदस्यीय निर्देशन समिति गठन गरिएको थियो । त्यसैगरी उपप्रमुखको संयोजकत्वमा विषयगत क्षेत्रका संयोजकहरु र कार्यपालिकाका सदस्य मध्यवाट सदस्य रहने गरि ११ सदस्यीय संयोजन समिति गठन गरिएको थियो भने विषयगत क्षेत्रका संयोजकहरुको संयोजकत्वमा विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरु,सम्बन्धित शाखाका प्रमुख तथा सरोकारवालाहरु सदस्य रहने गरि ५ वटा आवधिक योजना तर्जुमा समिति गठन गरिएको थियो

१.६.४ विषयगत समितिसंग छलफल तथा समूह परामर्श :

तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाको दिर्घकालिन रणनीतिक र आवधिक योजना तयारीका क्रममा २०७६ फागुनदेखि देखि २०७७वैशाखसम्म ५ वटै समितिहरु (आर्थिक विकास,सामाजिक विकास,पूर्वाधार विकास, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन तथा संस्थागत विकास सेवा प्रवाह तथा सुशासन समिति) सँग छलफल तथा परामर्श गरिएको थियो । उक्त छलफलवाट विषयगत क्षेत्रहरुका सबलपक्ष,समस्या,समस्याका कारण पहिचान गरिएको थियो । समूह छलफलवाटै विषयगत लक्ष्य, रणनीति , नतिजा निर्धारण तथा कार्यक्रम र बजेट निर्माण गरिएको थियो । यद्यपी कोभिड १९ का कारण विचैमा छलफल स्थगित गरी जेठ महिनामा पुन सुरु गरिएको थियो

१.६.५ वडा स्तरमा छलफल तथा समूह परामर्श :

तुलसीपुर उपमहानगरपालिका को दिर्घकालिन रणनीतिक र आवधिक योजना निर्माणको क्रममा १९ वटै वडाहरुमा गइ दिर्घकालिन रणनीतिक र आवधिक योजनावारे छलफल गरिएको थियो । वडा तहका जनप्रतिनिधि, राजनितिक दलका प्रतिनिधि, टोल विकास संस्थाका प्रतिनिधि,समूह तथा संघसंस्थका प्रतिनिधि , वडाका जानिफकार तथा विभिन्न सरोकारवाला का विच कार्यशाला सञ्चालन गरी वडाका आवस्यकता र प्राथमिकता पहिचान गरिएको थियो ।

१.६.६ दिर्घकालिन रणनीतिक र आवधिक योजनाको प्रारम्भिक मस्यौदामा सुझाव संकलन र प्रमाणिकरण गोष्ठी :

दिर्घकालिन रणनीतिक र आवधिक योजना तयारी कार्यशाला गोष्ठी, विषयगत, वडागत र लक्षित समूह छलफल तथा परामर्श गोष्ठीबाट आएका सूचना, विषयगत लक्ष्य, रणनीति, सुचक, नतिजा तथा कार्यक्रमलाई प्राविधिक टोलीको सहयोगमा नतिजामूलक योजनाको स्तरीय ढाँचामा विषयगत रूपमा लिपिवद्ध गरी आवधिक र रणनीतिक योजना तयार पारियो । यसरी तयार गरिएको आवधिक योजनाको दस्तावेजमा सुझाव संकलन गरी अन्तिम रूप दिन र प्रमाणिकरण गर्न २०७७ चैत ३० र ३१ गते वृहत गोष्ठी आयोजना गरियो । उपमहानगरपालिकाका सम्पूर्ण जनप्रतिनिधि, विषयगत समितिका संयोजक र सरोकारवालाहरूको वृहत सहभागिता र विषय विज्ञहरूको सहजीकरणमा आवधिक योजनाको मस्यौदामा विषयगत समूहमा व्यापक छलफल गरि प्राप्त निष्कर्षका आधारमा सुझाव संकलन गरियो । मस्यौदामा सुझाव समावेश गरी गोष्ठिका सहभागीहरूबाट आवधिक र रणनीतिक योजना प्रमाणिकरण गरियो ।

१.६.७ अन्तिम दस्तावेज तयारी, लेखन तथा प्रमाणिकरण

विभिन्न चरणका छलफल तथा कार्यशालाबाट प्राप्त विवरण तथा अन्तिम दिर्घकालिन रणनीतिक र आवधिक योजना तर्जुमा गोष्ठीबाट प्राप्त निष्कर्ष र सुझावका आधारमा तयार गरिएको दिर्घकालिन रणनीतिक र आवधिक विकास योजनाको मस्यौदा दस्तावेजलाई अन्तिम रूप दिने सिलसिलामा अन्य विषय विज्ञहरूबाट समेत सुझावहरू लिने कार्य भएको थियो । यसरी विभिन्न क्षेत्रबाट प्राप्त सुझावलाई समावेश गरी तयार गरिएको आवधिक विकास योजना र दिर्घकालिन रणनीतिक योजनाको दस्तावेजलाई स्विकृतीका लागि २०७८ वैशाख ८ गते नगर कार्यपालिकामा पेश गरिएको थियो । यसरी तुलसीपुर नगरकार्यपालिकाले पास गरेको ५ वर्षे आवधिक योजना (२०७७/०७८-०८२/०८३) र २५ वर्षे दिर्घकालिन रणनीतिक योजना (२०७६-२१००) लाई २०७८ वैशाख १० गते तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाको ८ औं सभामा पेश गरी छलफल पश्चात पारित गरियो ।

१.७. सिमा

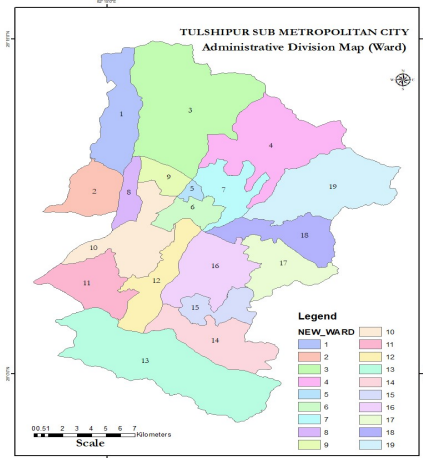
दिर्घकालिन रणनीतिक र आवधिक आवधिक विकास योजनालाई समावेशी, पारदर्शी एवं परिणाममुखी बनाउन सबै सरोकारवालाहरूको व्यापक सहभागिता एवं अपरिहार्य रूपमा क्षेत्रगत लक्ष्य, नतिजा र उपलब्धिका सूचक समावेश गर्ने प्रयास गरिएको छ । साथै उपमहानगरपालिका जनप्रतिनिधि, कार्यरत कर्मचारी, विषयगत क्षेत्र, वालक्लव, गैरसरकारी क्षेत्र सरोकारवालाहरूबाट उपलब्ध भएसम्मका क्षेत्रगत योजनाहरू समावेश गर्ने प्रयास गरिएको छ । यस आवधिक योजनालाई सक्दो समावेशी, सहभागितामूलक तथा पारदर्शी बनाउने प्रयास गरिएको छ । नगरपालिकाको समग्र विकासमा स्थानीय तह, प्रदेश तथा संघीय सरकारको साथै गैर सरकारी संघ/संस्था, सहकारी एवं स्थानीय समुदायका संस्था र विकास साभेदारको सहयोगमा संचालन हुने संभावित कार्यक्रमलाई पनि यस आवधिक योजनामा समावेश गरिएको छ । नगरपालिकाको आन्तरिक स्रोत, संघ तथा प्रदेशबाट अन्तर सरकारी वित्तिय हस्तान्तरण अन्तर्गत नगरलाई प्राप्त हुने तथा अन्य स्रोतबाट वार्षिक रूपमा परिचालन हुने सम्भाव्य श्रोतलाई आधार बनाइएको छ ।

आवधिक योजना निर्माण गर्ने प्रक्रियामा प्रारम्भिक तथ्याङ्क र सूचना लिने क्रममा केही सूचनाको अनुपलब्धताका कारणले कतिपय सूचकहरु का लागी दोश्रो तहको सूचनाको आधारमा तय गरिएका छन् तथा प्राप्त सूचनाको विश्लेषणलाई आधार मानी लक्ष्य, उद्देश्य एवं सूचक निर्धारण गरिएको छ ।

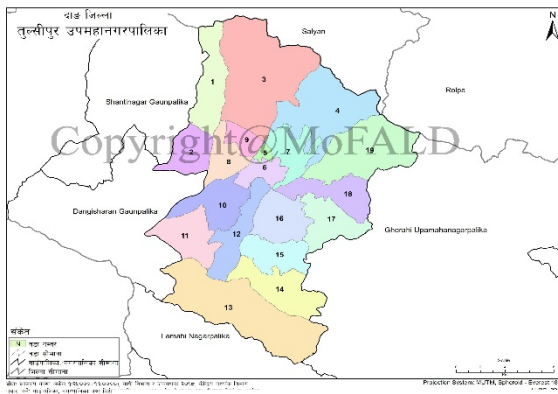
परिच्छेद २: वस्तुस्थिति विश्लेषण

२.१ तुलसीपुर-उपमहानगरपालिकाको परिचय :

तुलसीपुर गाउँ पञ्चायतको रूपमा स्थापित तुलसीपुर वि.सं. २०४९ सालमा तत्कालिन अमृतपुर पञ्चायतका सबै भुभाग गाभिएपछि तुलसीपुर नगरपालिकाको रूपमा रुपान्तरण भएको हो । संघीय नेपालको नयाँ संविधान २०७२ ले व्यवस्था गरे अनुरूप नयाँ संरचनाको रूपमा मिति २०७३/१/२२ गतेको नेपाल सरकार को निर्णय मिति २०७३/११/२७ मा राजपत्रको सूचना प्रकाशन गरी तुलसीपुर उप-महानगरपालिकाको रूपमा स्थापना भएको थियो । दाङ जिल्लाका १० स्थानीय तहमध्ये यो उपमहानगरपालिका एक महत्वपूर्ण स्थानीय तहको रूपमा रहेको छ । तुलसीपुर उप-महानगरपालिकामा अधिकांस भुभाग समथर जमीन तथा केही क्षेत्र पहाडी भुभागको रूपमा रहेको छ । महाभारत पहाड र चुरे लेकको विचमा रहेको यस उपमहानगरपालिकामा तुई दांग उपत्यका सहित दांग उपत्यकाको मध्य भागमा रहेका अधिकांस वस्तीहरु यसभित्र रहेका छन् । प्रशस्त खेतियोग्य जमीन, सुन्दर मानववस्तीहरु, विभिन्न बजार केन्द्रहरु, खोला नाला, वनजंगलले ढाकीएको तुलसीपुरमा पार्क, मैदान, चरण क्षेत्र, विभिन्न पर्यटकीय स्थलहरु रहेका छन् । यहा विभिन्न कला संस्कृती, धर्म संस्कार, जातजातिका रहन सहन, रितीरिवाज, लोकनाच, भाषा भेष, तथा विभिन्न कलात्मक मठ मन्दिर मस्जिद, गुम्बा चर्च पनि रहेका छन् । दाङ जिल्लाको मध्य भागमा रहेको यस उप-महानगरपालिका साविक तुलसीपुर नगरपालिका, टरिगाउँ,, पवननगर, मानपुर, विजौरी, डुरुवा र फुलवारी गा.वि.स. मिलाएर निर्माण भएको हो र यस नगरपालिकामा १९ वटा वडाहरू रहेका छन् ।

२.२ भौगोलिक अवस्थिति (सीमाना) :

तुलसीपुर उपमहानगरपालिका विश्वमानचित्रमा अवस्थिति उत्तरी गोलार्द्धमा रहेको हाम्रो देश नेपालको पश्चिमी भेगमा रहेको सबैभन्दा ठुलो उपत्यका दाङ जिल्लामा रहेको छ । यसको कुल क्षेत्रफल ३८४.६५ वर्ग कि.मी. रहेको छ । यस उपमहानगरको करिब ७० प्रतिशत भुभाग दाङ उपत्यकाको समथर भुभागमा रहेको छ । बाँकी भुभाग पहाडी भुभागमा रहेको छ । तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाको पूर्वमा घोराही उपमहानगरपालिका, पश्चिममा शान्तीनगर

गाउँपालिका र दंगीशरण गाउँपालिका, दक्षीणमा लमही नगरपालिका र उत्तरमा सल्यान जिल्लाका कपुरकोट तथा त्रिवेणी गाउँपालिका र रोल्पाको रुम्टीगढी गाउँपालिका पर्दछन् । यो उप-महानगरपालिका नेपालको संघीय राजधानी काठमाण्डौँबाट ४२५ कि.मी. पश्चिम दिशामा रहेको छ । वडागत क्षेत्रफल देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १ : उपमहानगरपालिकाको वडागत विवरण

वडा नं.	समावेश साविक नगरपालिका/गाविस र वडा	क्षेत्रफल (बर्ग किमिमा)	प्रतिशत
१	पवननगर १,२,३,४	१९.८८	५.१७
२	पवननगर ५,६,७,८,९	१३.०५	३.३९
३	तुलसीपुर१,७,१०	५५.६३	१४.४६
४	तुलसीपुर२,१६,१७	३६.३८	९.४६
५	तुलसीपुर५	१.६२	०.४२
६	तुलसीपुर६	७.५२	१.९६
७	तुलसीपुर३,४,१५	१२.७४	३.३१
८	तुलसीपुर८,११	१०.७३	२.७९
९	तुलसीपुर९	५.९७	१.५५
१०	तुलसीपुर१३,१४	१७.२६	४.४९
११	तुलसीपुर१९,२०	१७.२९	४.५०
१२	तुलसीपुर१२,१८	१५.७७	४.१०
१३	फुलवारी १-९	५२.३	१३.६०
१४	डुरुवा २,३,८,९	२०.५७	५.३४
१५	डुरुवा १,४,५,६,७	१४.३२	३.७२
१६	मानपुर २,३,४,५,६	१७.११	४.४५
१७	मानपुर १,७,८,९	१६.०७	४.१८
१८	विजौरी १,३,४,५,७	१६.२४	४.२२

वडा नं.	समावेश साविक नगरपालिका/गाविस र वडा	क्षेत्रफल (बर्ग किमिमा)	प्रतिशत
१९	विजौरी, २, ६, ८, ९	३४.२	८.८९
कुल क्षेत्रफल		३८४.६५	१००

श्रोत : सघिय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय

२.३ ऐतिहासिक पृष्ठभूमि :

थारुहरुको भाषामा वस्तीलाई पुर्वा भनिन्छ । यही तुलसी पुर्वालाई पर्वतेहरुले तुलसीपुरभन्ने गर्दथे भने थारुहरुले तुलसीपुर्वा भन्दथे । यस ठाउँमा थारुहरुको बोलवाला हुँदासम्म तुलसीपुर्वा भनिन्थ्यो भने पर्वतेहरुको बोलवाला हुन थालेपछि तुलसीपुरभन्न थालियो । अनि थारुहरुको तुलसीपुर्वा हराएर गयो । यस ठाउँमा थारुहरुको बस्ती बस्न थालेको करिब १०० वर्ष पुरानो मानिन्छ । फलावाङ्गी राजाले सल्यानको फलावाङ्गमा पुरानो दरबार र माझ दरबार र नयाँ दरबार गौडा जिल्लाको बलरामपुर स्ति तुलसीपुर हाल दाङ्गको तुलसिपुर नगरपालिकाको तुलसिपुर भन्ने ठाउँको आसपासमा अधि पछि गरी ५ वटा दरबार बनाइएको थियो ।

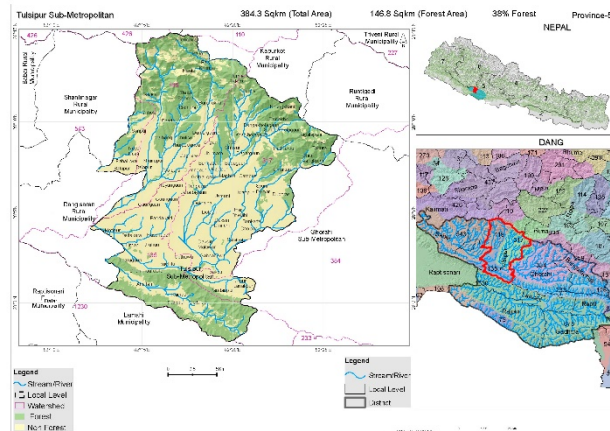
अर्को एउटा भिङ्गटीवाला दरबारको अवशेष मात्र पाइन्छ । सल्यानी राजा शमशेरबहादुर शाहका जेठा बुवा राजा नरेन्द्र बहादुर शाह वा बुवा काजी कान्छा राजा शेरबहादुर शाहका पालामा वि स १९२९ सालमा हालको अरनीको मैदान भित्र (जब्वरपुरको नगीच) भिङ्गटीको दरबार बनाएको हो। राजा शमशेर बहादुर शाहका

पालामा सल्यान जिल्ला फलावाङ्ग गा वि भित्र पने चैतेडाँडा (थान गाउँ) गा वि स १९७६ ७७ मा फलवाङ्गी राजाको पुरानो ठुलो दरवार बनेको हो भने सोही गा वि स भित्रको गैरागाउँमा वि स १९८६ सालमा पुतली दरवार अर्थात अको नयाँ ठुलो दरवार बनेको हो । उनै राजा शमशेर बहादुर शाहले तुलसीपुरनगरीभित्रको नामी (नापी) नगरस्थित आँपको बगैचभित्र वि स १९८८ (९१ को बीचमा ३५ कोठाको दुइतले पक्की तुलसीपुरदरवारबनाएका हुन । यस दरवारलाई कोही सेता दरवार र कोहि सल्यानी दरवार भन्ने गर्दछन् ।

हाल निमित रा .स .स भवन ठीक अगाडीको फलामको वार भन्दा भित्र पट्टीको चौरमा वि. स १९२९ मा चारकुने एक भिँगटीको दरवार बनेपछिका वर्षहरुमा फलावाङ्गको चैते डाँडा फलावाङ्गकै गैरागाँउ र दाङ्ग तुलसीपुरक्षेत्रको नामी (नापी) नगरमा यी विभिन्न नामका दरवार बनेको हुन । सल्यानी राजाहरुले दरवार बनाउँदा गोरखनाथ बाबालाई विर्सदा रहेनछन भन्ने कुरामा फलावाङ्गीको थानगाउँ नामीनगर नेरको थानगाउँ र बलरामपुरको गोरखनाथ मन्दिरहरु साक्षीछन् फलावाङ्गी राजा फलावाङ्गबाट दाङ्ग नामीनगर हुदै बलरामपुरको तुलसीपुरर यस तुलसीपुरबाट जरुवा रेल्वे स्टेशन (जरुवामा रेलगाडीबाट यातायात शुरुभएको वर्ष वि. स १९६२) कोइलावाश हुँदै दाङ्ग उपत्यकाको बाटो गरी फलावाङ्ग दरवारमा जानुपर्दा यसै नामी नगरमा बस्ने गर्दथे । बलरामपुरको तुलसीपुरफलावाङ्ग (चतै गौडा र फलवाङ्ग गैरागाउँमा निर्मित दरवारहरुको अनुकरण गरी यस तुलसीपुर(नामीनगर) मा सोअ सेतो दरवार बनाईएको हो । सल्यानी राजा शमशेरबहादुर शाहकी बज्यै आमा वा रानीको नाम तुलसी वा तुलसा भन्ने थियो ।हाल यस नगर पालिकाको वडा न . ५ (हालबंगुरलाईन क्षेत्र) मा बस्ने थारुहरुले आफु बस्ने गरेको टोललाई पुर्वा भन्ने गरेका थिए । यो पुर्वा भन्ने ठाउँ र फलावाङ्गी राजाको भिँगटीका दरवार बिल्कुल सटेको ठाँउमा थियो । यसै थारु बस्तीको नगिचै आफनो दरवार भएकाले आफना तर्फकी नारी पात्रको नाम यहाँको समाजले बेचिरकालसम्म संमरण गरी राखेस भन्ने आशयले फलावाङ्गी (सल्यानी) राजा शमशेरबहादुर शाहलेयस ठाँउको नाम “तुलसीपुर” भन्ने राखेको हुन् भन्ने भनाई छ ।

२.४ भू-उपयोगको अवस्था

यस उपमहानगरपालिकामा कृषिका लागी प्रसस्त जमिन रहेको छ । कुल जमिनको ४४.७७ प्रतिशत जमिन खेतियोग्य रहेको छ । त्यसैगरी ३७.९२ प्रतिशत र आवादी क्षेत्र ५.४९ रहेको छ ।यस उपमहानगरपालिकाको भूउपयोगको अवस्था निम्नानुसार देखिन्छ ।

भूउपयोग

तालिका २ : उपमहानगरपालिकाको भू उपयोगको अवस्था

क्र.स.	विवरण	क्षेत्रफल(वर्ग कि.मी.)	प्रतिशत
१	खेतियोग्य जमिन	१७२.१२	४४.७७
२	वन जंगल	१४५.८०	३७.९२
३	वुट्यान	३३.१६	८.६३
३	आवादी क्षेत्र	२१.१०	५.४९
४	नदीनालाले ओगडेको क्षेत्र	४.८७	१.२७
५	वाफो जमिन, चट्टानी क्षेत्र	७.४०	१.९२
जम्मा		३८४.४५	१००

श्रोत तुलसीपुर नगर प्रोफाइल २०७६

२.५ नदी तथा खोलाको विवरण :

यस उप-महानगरपालिकामा विभिन्न खोलानाला तथा बबई नदीले निरन्तर सिंचित र उर्वर बनाएका छन् यहा ताल तलैया तथा पोखरीहरु रहेका छन् मानव निर्मित पोखरी यहा तुलनात्मक रुपमा कम रहेका छन् । तुलसीपुरउप- महानगरपालिको भौगोलिक बनावट अनुसार सबै खोलानालाहरु उत्तरबाट दक्षिणतिर बग्दछन भने बबई नदी उपमहानगरपालिका को दक्षिण भूगबाट पुर्व पश्चिम भएर बगेको छ । यहाँ रहेका नदी खोलानाला तथा तालतलैया र पोखरीहरुबाट मानिसहरुको लागि पानीको श्रोत, कृषि जमीनमा सिंचाई, पशु पंक्षिहरुले पिउनेपानीको लागि उपयोग भएको पाइन्छ ।

बबई नदी दांग जिल्लाको प्रमुख नदी हो । यो नदी महाभारत लेकबाट उत्पन्न भई दांड उपत्यकाको पुर्वबाट पश्चिमतीर बगेको छ । तुलसीपुरउपमहानगरपालिकामा यो साविक डुरुवाबाट प्रवेश गरी हापुर खोला, गुहार खोला, क्वांग खोला र पातु खोला संग मिसीएर सुकौराबाट चुरे फेदफेदै पश्चिमतर्फ बग्दछ । यो नदी वर्षातको चार महिना जेठ देखि भाद्रसम्म विशाल पानीको बहाव बोकेर बग्दछ ।

गुहार खोला रोल्पा जिल्लाको होलेरी पश्चिम तथा सल्यान जिल्लाको सारपानी गर्पा पुर्वको भेगका लेक वस्तीबाट उत्पन्न भई महाभारत लेकको पानी बोकेर उपमहानगरको कुटीचौर र हलवार को विचबाट दक्षिण तर्फ बग्दछ । यो खोला बबई नदीको प्रमुख सहायक खोला हो । गुहार खोला दांग उपत्यकाको करिव विच भागबाट बहाव क्षेत्र विस्तार गर्दै यहाका विजौरी, मानपुर, हलवार, उरहरी र डुरुवाका अधिकांस भुभागको लागि सिंचाई तथा पानीको प्रवाह गर्ने गर्दछ । उपमहानगरको वडा नं. १२ को कचिलाबाट बबई नदीमा मीसीन जान्छ ।

पातु खोला दांगको अग्लो पहाड थर्कोट लेकबाट उत्पन्न भई सल्यान जिल्लाको कपुरकोटबाट निस्केको खार खोला संग मिसिएपछि गोटी खोलाबाट बहाव विस्तार गरेको पातुखोलामा गहते खोला भमके खोला मिसीएपछि दक्षिणतर्फ सुकौराबाट बबई नदीमा मिसिन्छ । पातु खोला, तुलसीपुर, टरीगाउ, उरहरी, लगायतका भुभागमा सिंचाई र पानीको लागि उपयोग हुन्छ ।

तुई खोला साविक फुलवारी तथा उपमहानगरपालिका को १३ नं. वडाको भुभागमा बग्ने तुई खोला चुरेबाट उत्पन्न भएको एकमात्र खोला हो । यो खोला पुर्वबाट पश्चिम तर्फ तुई दांग उपत्यकाको पानी ढकना वरपर बबई नदीमा आएर मिसिन्छ । कालाखोला साविक हलवारको महाभारत लेकको बाहिर श्रृंखलाबाट

उत्पन्न भई बगेको कालाखोलामा करीब बाह्रै महिना पानी वगदछ । यो खोला उत्तरकपडादेवी वस्तीको वरपर गुहार खोलामा मिसीन जान्छ ।

पत्रे खोला नारेवांग वासगजेरी र हात्तिखाल आसपासबाट उत्पन्न भई मैदानको घना जंगलको खोला खोल्सी को पानी को वहाव लिएर बग्ने पत्रे खोलामा पनि प्राय बाह्रै महिना पानी रहेको हुन्छ । यो खोला हापुर खोलाको सहायक खोला हो यो खोलाको पानी सिंचाई र अन्य कार्यको लागि प्रयोग भएको पाईन्छ । संक्राम खोला : यो खोला हाती सुरे लेकबाट उत्पन्न भई दक्षिण तर्फ वगदछ । यो खोलाले १७ नं वडाका अधिकांस भुभागलाई सिंचाई गर्दै हापुर खोलामा मिसीन्छ ।

गहते खोला प्रतापकोट तथा भिउडर लेकबाट उत्पन्न भई बग्ने यो खोलामा पनि पानीको वहाव वर्षातको समयमा निकै हुन्छ उपमहानगरको ३ र ८ नं. वडालाई सिंचाई गर्दै यकको खोला पातु खोलामा गएर मिसिन्छ । भम्के खोला थर्कोट तथा टोड्के लेकबाट उत्पन्न भईवगेको भम्के खोला १, २ र ८ नं. वडाका भुभागलाई सिंचित गर्दै पातु खोलामा गएर मिसिन्छ । चौवा खोला : महाभारत लेकको दक्षिण मोहडा र आसपासका समथर जमीन र जंगलको पानी बोक्ने यो खोला सानो भएपनि निकै उपयोगी छ । यो खोला ले १७ नं वडाका भुभागलाई सिंचाई गर्ने गर्दछ । क्वांग खोला गौरी गाउ र पढा आसपास क्षेत्रको सिमसारबाट उत्पन्न हुने यो खोला पानी बाह्रै महिना भएपनी सिंचाईको लागि खासै उपयोग भएको देखिदैन । यो खोलाको वहाव क्षेत्र कम भएपनि वर्षातको समयमा पानी निकै हुन्छ ।

२.६ ताल तथा पोखरीहरु :

तुलसीपुरउपमहानगरपालिकामा ताल तथा पोखरी हरु केही मात्रामा रहेका छन । यहा माछापोखरी बाहेक मानव निर्मित पोखरीहरु पनी कमै छन । परम्परागत रुपमा ग्रामीण वस्तीहरुमा वस्तुभाउ चौपायाहरुले पानि पिउनको लागि सार्वजनिक ताल तलैयाहरु बनाएको पाइन्छ । समय बदलिदै जादा मानिसहरु वस्तुभाउ चौपायाहरु पाल्ने कार्य कम गर्न थाले भने ताल पोखरीहरु पनि मासिदै गएको देखिन्छ । यहा प्राकृतिक रुपमा रहेका केही ताल तथा पोखरीहरुको विवरण दिएको छ ।

गौरीगाउ ताल तुलसीपुरउपमहानगरपालिको १० नं. वडामा रहेको यो ताल गौरीगाउमा रहेको हुदा यसलाई गौरीगाउ तालको रुपमा चिनिन्छ । उपमहानगरपालिकाको सबैभन्दा ठुलो यो ताल प्राकृतिक ताल हो, यहा पानी आफै उत्पन्न हुने तथा आसपासको क्षेत्रबाट वर्षातको पानि जम्मा भई करिब ७ विगाहा जमीनमा फैलिएको छ । हिउदको समयमा यो तालमा पानि कम भएको देखिन्छ । यस गौरीगाउ तालको पानिमा हाल माछा पालन कार्य संरक्षित रुपमा हुने गरेको छ । यस तालको पानि आसपासको क्षेत्रमा सिंचाई को लागि उपयोग भएको छ ।

पढा ताल गौरीगाउ ताल नजिकै रहेको छ यो ताल पनि उपमहानगरपालिको १० नं. वडाको पढा वस्तिको उत्तरमा रहेको छ । यस तालको विचमा महादेवको मन्दिर रहेको छ । मन्दिरमा मानिसहरु यहा पुजा पाठ गर्ने गर्दछन । यो तालमा माछापालन नभएपनि सिंचाईको लागि यहाको पानि प्रयोग भएको छ । कमलपोखरी ताल तुलसीपुरशहरको नजिकै रहेको कमलपोखरी ताल वडा नं. ६ को रजौरा मा रहेको छ । यस तालमा कमलका फुलहरु हुने हुदा यसलाई कमलपोखरी तालको रुपमा चिनिएको जानकारहरु बताउछन । शहर नजिकै रहेको हुदा यसको व्यवस्थापन गर्न सके पर्यटकीय केन्द्रको रुपमा स्थापित हुने देखिन्छ । यहा हिउदमा एकदमै कम पानि रहेको पाइन्छ ।

सुकीदह ताल उपमहानगरपालिको वडा नं. ४ मा रहेको यो संरक्षित नभएको हुदा अतिक्रमीत भएको छ । यो ताल पहाडको फेदमा जंगलको विचमा रहेको हुदा वरपरको ढुंगा बालुवा लगायतले पुर्दै लगेको देखिन्छ । यसै अवधिबाट यसलाई संरक्षित गर्दै यसको उपयोगलाई बढाएदै लैजाने योजना रहेको बताइएको छ ।

२.७ पार्क, पिकनिक स्थल तथा मनोरञ्जनस्थल सम्बन्धी विवरण :

मानिसहरुका लागि मनोरञ्जन, भ्रमण, मानसिक स्फूर्ति र स्वच्छ स्वस्थ रहनका लागि पार्क, पिकनिक, मनोरञ्जन स्थल लगायतका स्थलहरुको आवश्यकता पर्दछ । मनोरञ्जनका लागि स्वच्छ तथा प्राकृतिक वातावरणमा रमाउनेतथा वनभोज गर्नेचलन रहेको पाईन्छ । यस उप-महानगरपालिकामा विभिन्न स्थानहरुमा पार्क तथा पिकनिक स्थलहरु रहेका छन । सार्वजनिक स्थलको रूपमा रहेका पार्क, उद्यान, प्रतिक्षालय चौतारी तथा मैदानहरुको उपयोग बढ्दै र विस्तार हुदै जाने भएकोले यसको संरक्षण कार्य पनि गर्नुपर्ने हुन्छ ।

२.८ मुख्य बस्ती तथा बजार केन्द्रसम्बन्धी विवरण :

तुलसीपुर उप-महानगरपालिकामा क्रमश बस्तीहरुको विकास भइरहेको छ । उप-महानगरपालिकाको केन्द्रतिर बाटो, बजार तथा स-साना घरेलु उद्योग देखिएता पनि समग्रमा उप-महानगरपालिकाको सबै वडाहरुमा सबै प्रकारको सेवा तथा सुविधा पुगिसकेको छैन । उप-महानगरपालिकाको सबै वडाहरुमा सडक सञ्जालको राम्रो विकास हुदै गएको छ । यहाका १,३,४ १३ र १९ वडाका पहाडी बस्तीहरुमा हालसम्म पनि शिक्षा स्वास्थ्य तथा सडक एवं सञ्चार लगायतका सुविधाहरुको पहुँच पुगेको देखिँदैन । तुलसीपुर उपमहानगरपालिका बस्तीहरुमा दिर्घकालिक योजनाहरु निर्माण गरी सबै ग्रामीण बस्तीहरुमा सिंचाई, पुल, क्लभर्ट, बाटो, खानेपानी लगायतका पूर्वाधारहरु एवं सामाजिक र आर्थिक सुधारका योजना तथा कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरी सम्वृद्धिको लागि सबैको सक्रिय सहभागिता आवश्यक रहेको छ ।

२.९ उपमहानगरपालिकाका मुख्य बजार केन्द्रहरु :

यस उपमहानगरपालिकाको मुख्य शहरी क्षेत्र तुलसीपुरशहर हो । यो शहर तत्कालिन अञ्चलाधिस चन्द्रमान थकालीले व्यवस्थित रूपमा शहरी स्वरुप को संरचना शुरु गरेको पाइन्छ । उपमहानगरको ५, ६ र ७ र ९ वडामा फैलिएको तुलसीपुरशहरमा दैनिक २० देखि २५ हजार मानिसको आवतजात र उपभोग्य सामानको

खरिद विक्रिको लागि उपस्थित हुने गर्दछन् । क, ख, ग, घ र ङ लाइन बसपार्क क्षेत्र, घोरहीरोड सितलपुर रोड, सल्यान रोड, सुर्खेत रोड रानीजरुवारोड व्यापारी केन्द्रको रूपमा रहेका पाईन्छ । यहा विरेन्द्र चौक, विपि चौक, पुष्पलाल चौक, पीपलबोट चौक, बाहिनी चौक, मदनआश्रीत चौक, गुमराह चौक, घोराही रोड चौक प्रमुख चौक र चौराहा रहेका छन् ।

तुलसीपुरपहाडी जिल्लाहरुको लागि महत्वपूर्ण ट्रान्जिट प्वाइन्टको रूपमा रहेको शहर हो । यो शहर सडक सञ्जालबाट देशको राजधानी काठमाण्डौ, प्रदेश राजधानी वुटवल, ६ नं. प्रदेशको राजधानी विरेन्द्रनगर सुर्खेतसम्म, रुकुम खलंगा, सल्यान खलंगा, रोल्पा जिल्लाका पश्चिमी गाउपालिकाहरु, पश्चिम नेपालको औद्योगिक शहर नेपालगञ्ज लाई सिधै सडक सञ्जालबाट जोडिएको छ भने देशको राजधानी काठमाण्डौसंग हालसालैबाट टरीगाउ स्थित दांग विमानस्थलबाट हवाई यातायातले जोडेको छ ।

२.१० प्राकृतिक स्रोत (खानी/खनिज आदि) खनिज स्रोत :

यस उप-महानगरपालिकाको उत्तरतर्फ रहेको महाभारत लेकमा अत्यधिक मात्रामा चुनढुंगा र कोइला को कच्चा पदार्थ रहेको अनुमान छ । वडा नं. १७ को छिलिकोट, ४ नं. वडा तथा ३ वडा क्षेत्रको थर्कोट, राम्री लेक, अजिमारा वस्ती, भ्यूडर, खमारी जस्ता वस्तीको वरपर कोइला खानी रहेको अनुमान छ । चुनढुंगामा भएको क्षेत्रमा पानीको मुल हुने भएकोले खानी क्षेत्र उतखनन् गर्दा पानीको स्रोत सुक्न सक्ने जोखिम रहेको पाइन्छ ।

यहाका नदी नाला तथा खोला नालाहरुमा वर्षातमा अत्यधिक तथा अन्य समयमा निरन्तर जलप्रवाह भई यहा सिंचाई लगायत प्राणी जगतलाई जिवन्त बनाइरहेका छन् । पर्यावरण र वातावरणमा आएका बदलावका कारण यहाको सतह र जमीन मुनीको जलश्रोतमा क्रमशः कमी आइरहेको छ । ताल तथा पोखरी विभिन्न स्थानमा रहेका प्राकृतिक ताल तलैयाहरु पनि यहाँका प्राकृतिक स्रोत साधन हुन । यहा ताल पोखरीहरु प्रयाप्त नभएपनि भएका जति प्राय सबैको लागि जलस्रोत एवं पर्यटकीय क्षेत्रका रूपमा रहेका छन् । ताल तलैयाको पानि सिंचाई र अन्य प्रयोजनको लागि उपयोग भएको पाइन्छ । जडिबुटी तथा वन जंगल : यस उपमहानगरपालिकाको पहाडी क्षेत्रमा टीम्मुर चिराइतो, पाषणवेद, सुगन्धकोकीला, मलायागीरी, लगायतका जडीबुटी पाइन्छ । पहाडी भुभागको उच्च क्षेत्रमा गुरास,कोणधारी जंगल, मध्यभागमा चिउरी उत्तिस,काफल, तथा समथर क्षेत्रमा साल, साज, सिसौ, बढ्थाइरो, बकाइनो, इपील जिंगेट, सिमल लगायतका बोटविरुवा र वनस्पति पाइन्छ । यस उपमहानगरपालिको दक्षिण भेगमा पर्ने चुरे श्रृंखलामा रहेको जंगल बाके राष्ट्रिय निकुञ्जको मध्यवर्ति क्षेत्र पर्ने भएकोले वनजंगल र जीवजन्तु को संरक्षणमा थप सहयोग पुगेको छ ।

तुलसीपुरउपमहानगरपालिकामा रहेका वनजंगलमा प्रशस्त मात्रामा जंगली जनावर पाइने गर्दछन् । यहाको जंगलमा बदेल्,खरायो,चितुवा,स्याल,व्याँसो,रतुवा,वादर लगायतका जीवजन्तु देखिन्छन् । त्यसैगरी सुगा, तिथ्रा, वकुला, सारस, कोइली, काग,गीद्ध, पाईन्छ । उपमहानगरपालिकाको १९ नं. वडामा गिद्ध संरक्षणकर्मीहरुबाट गिद्ध संरक्षणको लागि गिद्ध रेष्टुरेन्ट पनि सञ्चालन भएको छ ।

तुलसीपुरउपमहानगरपालिकामा रहेका नदी खोलानालामा नदीजन्य पदार्थ ढुगा बालुवा गिट्टी प्रशस्त मात्रामा रहेको पाइन्छ । यहाका बबई नदी,गुहार खोला, पातु, हापुरखोला, भमके खोला,मा अत्यधिक नदी तथा खोला जन्य पदार्थ रहेको छ । जथाभावि रूपमा नदीजन्य पदार्थ निकाल्दा नदी तथा खोलाको सतह गहिरिदै गएको छ भने पानीको स्रोत कम हुदै गएको देखिन्छ । चुनढुंगा तथा कोइला : यस उपमहानगरपालिकामा चुनढुगा तथा कोइला रहेका क्षेत्र पनि रहेका छन् । महाभारत लेकाको फेदमा रहेका स साना पहाडको भित्रि तहमा कोइला खानी रहेको पाइन्छ । १,३ , ४, १९ नं. वडा मा कोइलाखानी रहेको अनुमान छ । यसमध्ये कतीपय स्थानमा यसको उत्खनन गरेको देखिन्छ । त्यसैगरी महाभारत लेको मध्य भाग र चरुरे पहाडमा चुनढुंगा रहेको अनुमान गरिन्छ ।

२.११. पर्यटकीय तथा धार्मिक स्थलहरूको विवरण :

तुलसीपुर उप-महानगरपालिकामा धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थलहरू प्रशस्त मात्रामा रहेको पाइन्छ । धार्मिक क्षेत्रहरू मध्ये अधिकांश मन्दिर र पौराणिक स्थलहरू रहेका छन भने पर्यटकीय स्थलहरू प्राकृतिक र मानव निर्मित दुवै खाले रहेका छन ।

प्रमुख धार्मिक स्थलहरू

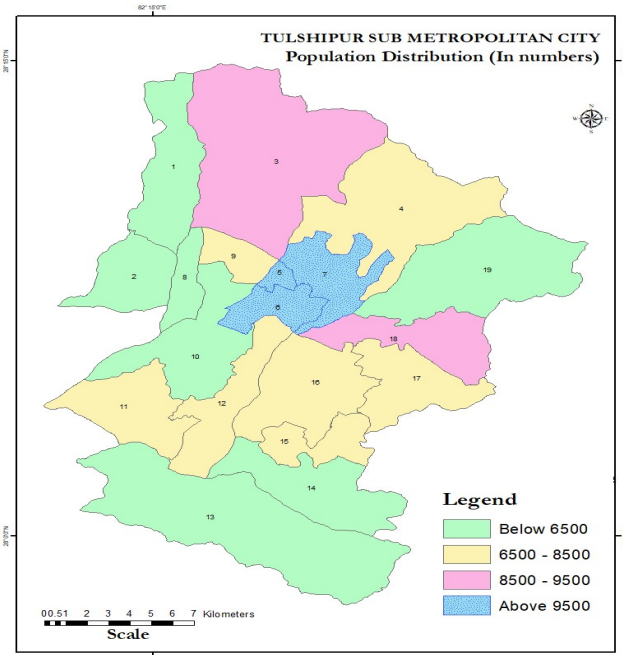
शितलपुर शीव मन्दिर : बबई नदीको किनारमा रहेको सुन्दर थुम्कोमा रहेको शीतलपुर महादेव मन्दिर यहाको पवित्र धार्मिक स्थल हो । यहा दैनिक पुजा पाठ हुने गर्दछ भने शिवरात्रीमा भव्य मेला को आयोजना हुने गर्दछ ।

कालिका मालिका मन्दिर : भगवतीको पुजा हुने यस मन्दिरको ऐतिकसिक महत्व छ । छिलिकोटमा वाइसे चौविसे राज्य हुदाको समयमा बस्ने राजाहरूले कालिका भगवतीको पुजापाठ गरी धार्मिक आस्था जिवित गराएको विश्वास गरीन्छ । राधा कृष्ण मन्दिर : तुलसीपुरशहरी क्षेत्रबाट २ किमी पश्चिम चन्द्रगन्ज दुधेनामा रहेको यो प्रसिद्ध मन्दिर कलात्मक शैलीमा बनेको छ । भाद्र कृष्णाष्टमीमा राधाकृष्णको विशेष पुजा हुने यस मन्दिरमा मानिसहरूको सदैव धामकार्यमा सहभागिता रहने गर्दछ । त्रिशिद्धेश्वरी मन्दिर : तुलसीपुरक्षेत्रको अत्यन्त प्रख्यात त्रिशिद्धेश्वरी मन्दिरमा दैनिक पुजा पाठ हुने गर्दछ । हिन्दुहरूको विवाह, ब्रतबन्ध, पुजा पाठ भइरहने यस मन्दिरमा भगवती, गणेश, सरस्वती, र महादेवको मन्दिर रहेको छ । मन्दिर आसपासमा सत्यसाई केन्द्र, धर्मशाला, क्रियापुत्रि भवन सबैको व्यवस्थाले यहाको महत्व दर्शाउछ ।

भद्रकाली मन्दिर : यो मन्दिर उपमहानगरको ९ नं. वडामा रहेको छ । पौराणिक मन्दिरको रूपमा रहेको यस मन्दिर मा भगवतीको पुजा गर्ने गरिन्छ । विवाह, सप्ताह पुराण यहा आयोजना गर्ने गरिन्छ । देविस्थानमन्दिर : उपमहानगरपालिकाको वडा नं. १ मा पर्ने यस मन्दिरमा भगवतीको पुजा हुने गर्दछ । वडादशैको नौरथा र चैते अष्टमीमा यहा भक्तहरूको घुइचो लाग्दछ । यसलाई मनकामना मन्दिरको रूपमा चिनिन्छ । सिद्धबाबा थान थर्कोट : प्रख्यात तपस्वी सिद्धबाबा ले ध्यान गरेको यो धार्मिक स्थल थर्कोट लेकको टुप्पोमा रहेको छ । करिव उन्नाइ सय अग्लो मि. यस लेकको टुप्पोमा बाबाको थान रहेको छ । प्रचार प्रसार को कमी तथा विकट क्षेत्र भएकोले कमै मानिसहरू यहा पुग्ने गर्दछन । यहाँबाट पुरै दांग भारतका केही भुभाग, हिमाली श्रृंखलाको दृश्यावलोकन अद्भुत देखिन्छ । सुकौरा कोट : थारु राजा दंगीशरणको दरवार रहेको यस क्षेत्रमा धार्मिक क्रियाकलाप कमै भएको पाइन्छ । प्राचिन समयमा दांग थारुको राज्य हुदा यो केन्द्रको रूपमा रहेको विश्वास गरिन्छ । वरपरको समथर जमीन भन्दा अग्लो थुम्कोमा रहेको यस सुकौराकोटलाई पर्यटकीय केन्द्रको रूपमा विकास गर्ने विभिन्न कार्यहरू सञ्चालन भएको देखिन्छ ।

२.१२. जनसांख्यिक विवरण :

तुलसीपुर उप.म.न.पा.कामा जनसंख्या १४९६४७ रहेको छ । जसमध्ये महिला ७६५०४, पुरुष ७३१४३ र सबैभन्दा बढी जनसंख्या नं. ६ मा १४५९९ र सबैभन्दा कम नं. २ मा ५०९५ रहेको छ । वसाइ सराइका कारण जनसंख्या वृद्धी दरको हिसावले वडा नं. ६ र ५ तथा वडा ७ मा अत्यधिक रहेको छ । वडा नं. १३, १०, ११ र १ मा जनसंख्या तुलनात्मक रूपले कम रहेको देखिन्छ । ३४९७८ घरधुरी रहेका छन् ।

कूल

वडा
वडा

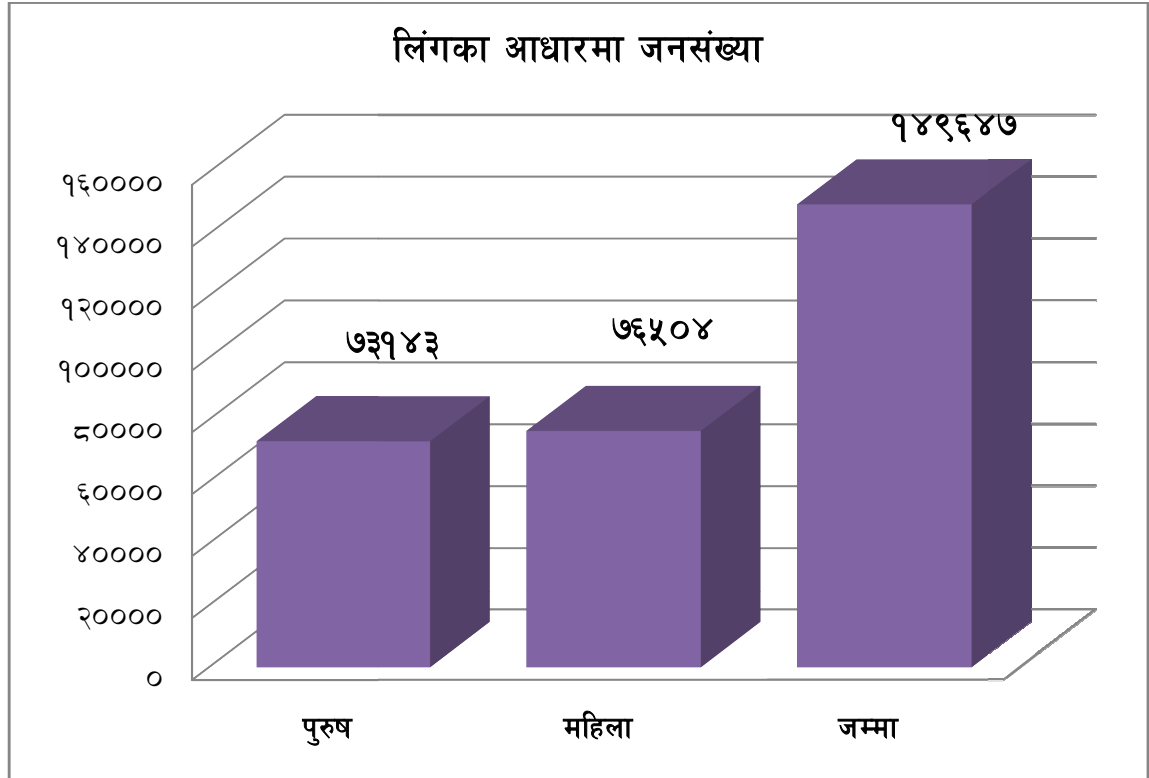
नं.
२,

यहाँ

24

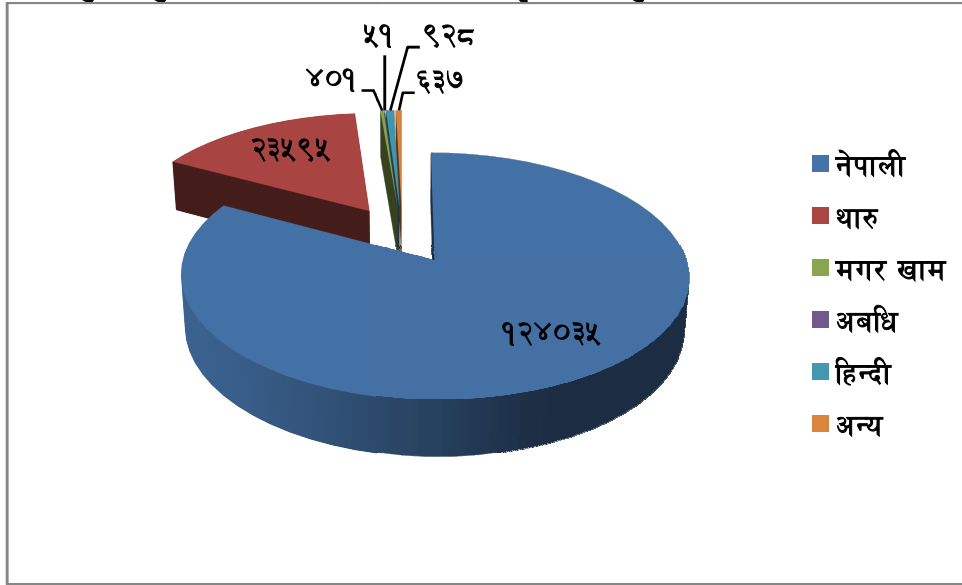
जसमध्ये २४९८७ घरमूली पुरुष तथा ९९८५ घरधुरीको घरमूली महिला रहेका छन् । परिवारको औषत बनावट ४.४ को रहेको देखिन्छ ।

चित्र नं. १ : तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाको लिंग अनुसारको जनसंख्या :

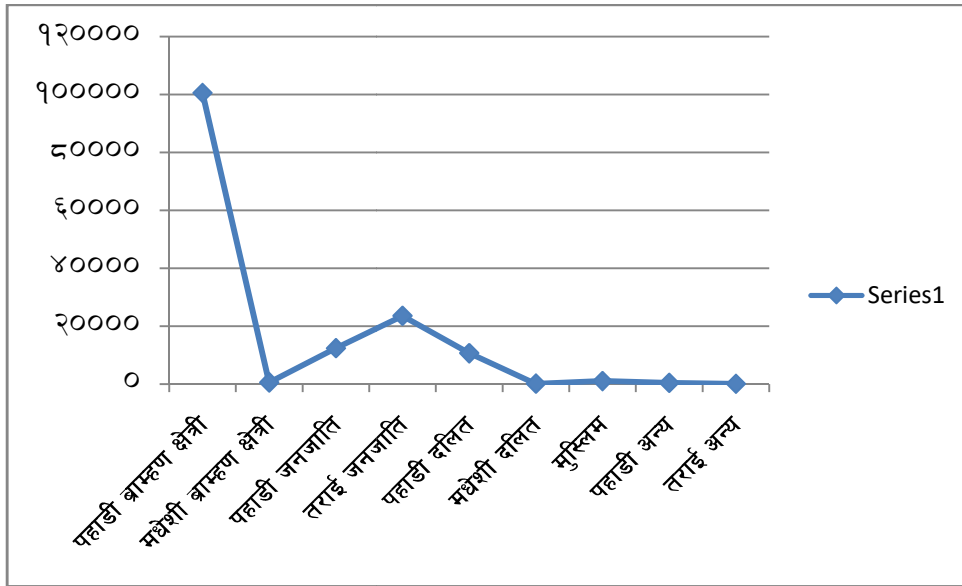
श्रोत : तुलसीपुर उपमहानगर प्रोफाइल २०७६

चित्र नं. २ : तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाको मातृभाषा अनुसारको जनसंख्या

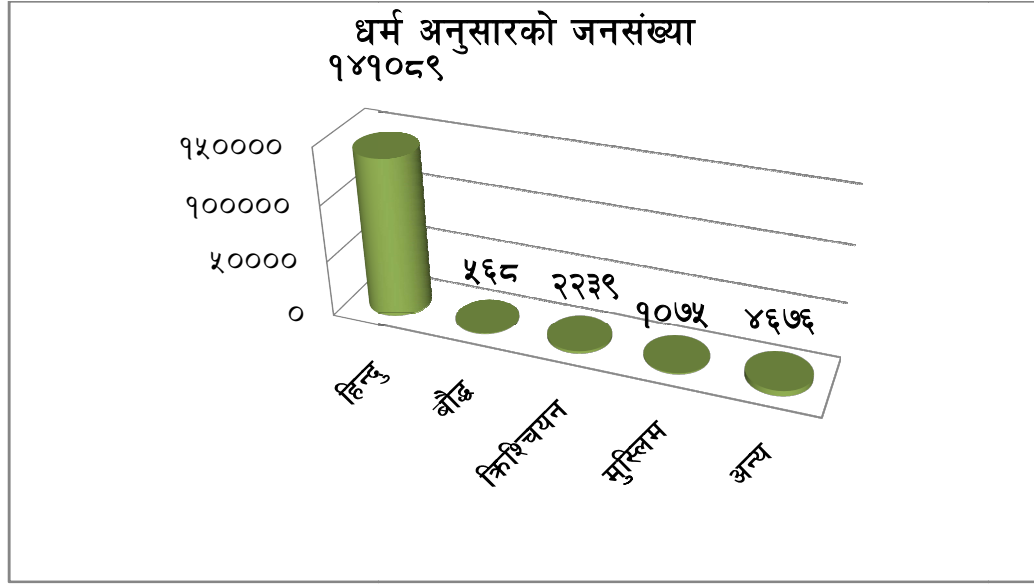
श्रोत तुलसीपुर उपमहानगर प्रोफाइल २०७६

चित्र नं. ३ : तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाको जाति अनुसारको जनसंख्या :

श्रोत :तुलसीपुर उपमहानगर प्रोफाइल २०७६

चित्र नं. ४ : तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाको धर्म अनुसारको जनसंख्या :

श्रोत तुलसीपुर उपमहानगर प्रोफाइल २०७६

खण्ड १ : आवधिक नगर विकास योजना

सम्भाग १ : नगर विकास अवधारणा

१.१.१ पृष्ठभूमि

आवधिक नगर विकास योजना स्थानीय पालिकाहरुको विशेषताहरुमा आधारित एकीकृत तथा बहु विषयगत क्षेत्रगत योजना हो । यसले उपमहानगरपालिकाको समष्टिगत ५ वटै विषयगत क्षेत्रको सामाजिक तथा आर्थिक विकासका लक्ष्य तथा उद्देश्यहरु निर्धारण गरी आगामी ५ वर्ष भित्र सो हासिल गर्न उपयुक्त नीति, सिद्धान्त, रणनीति तथा प्राथमिकता प्राप्त क्रियाकलाप एवं श्रोत साधनहरुको पहिचान एवं परिभाषित गरी बर्तमान अवस्थाबाट चाहेको अवस्थामा पुग्नका लागि प्रस्तावित मार्गचित्र को रूपरेखा तयार गर्दछ । आवधिक योजना योजनाको दूरदृष्टि, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति, नतिजा, सूचकहरु, नीति, प्राथमिकता प्राप्त कार्यक्रम र श्रोत तथा बजेट को विनियोजन, कार्यान्वयन र अनुगमन मुल्याङ्कनको ब्यबस्था समावेश गरी तयार गरिएको हुन्छ । यसलाई नतिजामूलक सूचकको आधारमा सुब्यबस्थित गरिएको हुन्छ । आवधिक विकास योजनाले स्थानीय विकासका साभेदार एवं सरोकारवालाको पहिचान गरी प्रभावकारी परिचालनको वातावरण समेत तयार गर्दछ । यसको लागि उपमहानगरपालिकामा विकासका सबै सरोकारवालाको सहभागिता तथा भूमिकाको आवश्यकता पर्दछ । आवधिक विकास योजनामा स्थानगत विशेषताहरुको आधारमा विकासको एकीकृत तथा विषयगत प्रयासहरु समेटिएको हुनुपर्दछ ।

नेपालको संविधानको अनुसूची ८ ले दिएको अधिकार र स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ स्थानीय तहको वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमादिर्दर्शन २०७५ ले उपमहानगरपालिकालाई स्थानीय तहको एकीकृत विकास योजना तर्जुमा गर्दा कम्तीमा ५ वर्ष अवधिको आवधिक विकास योजना तर्जुमा गर्नु पर्ने र सो को मार्गदर्शनका आधारमा वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नु पर्ने प्रावधानको व्यवस्था गरेको छ। उक्त व्यवस्था अनुसार आवधिक विकास योजना तर्जुमाको लागि नेपाल सरकार राष्ट्रिय योजना आयोगले आवधिक विकास योजना तर्जुमा सम्बन्धी निर्देशिका तयार गरी जारी गरेको छ। निर्वाचित जनप्रतिनिधि को नेतृत्व रहेको हालको अवस्थामा आवधिक विकास योजना तर्जुमा र सो अनुसार वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरेमा विकासका आयोजना तथा कार्यक्रमले मूर्त रुप लिइ दिगो विकासको लक्ष्य हासिल गर्न सकिन्छ। यस कार्यका लागि संघ, प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार, विकास साभेदार सबैको भूमिका जरुरी हुन्छ।

यसै सन्दर्भमा तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाले आर्थिक वर्ष २०७६/७७ देखि आ.व.२०८०/८१ सम्मको लागि आवधिक विकास योजना तयार गरेको छ।

१.१.२ विषयगत स्थिति विश्लेषण :

तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाको आर्थिक, सामाजिक, भौतिक तथा पूर्वाधार विकास, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन र संस्थागत विकासको विद्यमान स्थिति, सम्भावना, समस्या, चुनौति, तत्कालिन असरको विषयगत रुपमा विश्लेषण निम्न अनुसार गरिएको छ।

१.१.२.१ आर्थिक विकास :

यस उपमहानगरपालिकाका नगरबासीहरूको मुख्य पेसा कृषि रहेको छ। नगर क्षेत्रका भण्डै ८० प्रतिशत जनसंख्या कुनै न कुनै रुपमा कृषिमा निर्भर छ। उपमहानगरपालिकामा १७२.१२ वर्ग कि.मि. खेतीयोग्य जमिन रहेको छ। नगर क्षेत्रमा धान, गहुँ, मकै, आदि अन्नहरूको उत्पादन हुन्छ। त्यसैगरी मसुरो, अडहर, मास, केराउ, चना आदी जस्ता दलहन बालीको पनि उत्पादन रहेको छ। केरा, आँप, मेवा, लिच्ची, अनार, कागती, कटहर, लगाएतका फलफुलहरू उत्पादन हुने यस नगरमा ड्रगन फ्रुट, एभोकाडो, किवि लगाएतका फलफुल र रेशम खेतीको सम्भावना रहेको छ। काउली, बन्दा, खुर्सानी, भेडे खुर्सानी, काँक्रा, सिमी, भिण्डी, लौकी, फर्सी, भण्टा, रायो, चम्सुर, पालुंगो, मेथी, क्यानकुन, समिन्धी सागजस्ता तरकारी बालीको उत्पादन हुने गरेको छ। त्यसैगरी मसला बालीहरू अदुवा, प्याज, लसुन, वेसार, धनिया आदी उत्पादन हुन्छ। उपमहानगरपालिकाले कृषि उत्पादन वढाउन पकेट क्षेत्र निर्धारण गरी काम थालेको छ। यसका लागि वर्षेनी किसानहरूलाई कृषि यन्त्र तथा विउ ता प्लास्टिक टनेल आदी वितरण गर्दै आएको छ। अझै पनि परम्परागत खेती प्रणाली, कृषि प्राविधि र प्राविधिकहरूको अभाव, पर्याप्त सिंचाइ सुविधाको अभाव का कारण व्यावसायीक उत्पादन पर्याप्त हुन सकेको छैन। यस नगरपालिकामा पशुपालनका लागि पनि पर्याप्त संभावना रहेको छ। नगर क्षेत्रका १८०५२ परिवार पशुपालनमा संलग्न रहेका रहेका छन्। नगरपालिकामा ६६ हेक्टर जमिनमा उन्नत घाँसखेती भएको छ भने १५ वटा गाई फर्म, ७ वटा भैंसीपालन फर्म, २७ वटा लेयर्स पोल्ट्रीफर्म, २० वटा बाखा फर्म, १३ वटा बंगुरफर्म, १० वटा माछापालन फर्म, ३ वटा बधशाला, २ वटा दाना उद्योग, १३ वटा डेरी उद्योग रहेका छन्। नगर क्षेत्रमा हाल १४ प्रतिशत जमिनमा बाह्रै महिना सिचाईको व्यवस्था रहेको छ। यस नगरमा बृहत दाङ सिचाई आयोजना कार्यालयमार्फत २५ वटा पक्की कुलोहरू निर्माण अन्तिम चरणमा रहेको छ। यहा २८ वटा ठूला र मध्यम सिचाई कुलोहरू रहेको र २ वटा लिफ्ट सिचाई आयोजना सञ्चालनमा रहेका छन् भने गहते खोलामा हार्भेष्टिङ ड्याम रहेको छ। पर्याप्त सिचाई नहुदा यहा खेति योग्य सबै जमिनमा बाह्रै महिना सिंचाइ हुन सकिरहेको छैन जसले गर्दा अपेक्षित उत्पादन हुन सकिरहेको छैन। यसका लागि उपमहानगरपालिकाको विशेष ध्यान जान जरुरी छ।

उपमहानगरपालिकामा चमेरे गुफा, शिव गुफा र समशितोष्ण गुफा, त्रिसिद्धेश्वरी मन्दिर, विजौरी शिवालय मन्दिर, थर्कोट सिद्धबाबा मन्दिर, शितलपुर मन्दिर, राधाकृष्ण मन्दिर, ओम नर्सिङ भैरवनाथ मन्दिर लगाएत का मन्दिर, ७ वटा चर्च, ८ वटा गुम्बा र ३ वटा मस्जिद रहेका छन्। सुकीदह, गौरीगाउँ र शहिद स्मृती ताल, भुँइयार

थान हरु पनि रहेका छन् । यस नगरमा राप्ती शान्ति उद्यान, पुष्पलाल पार्क र शहिद स्मृति पार्क,छिल्लीकोट ऐतिहासिक कालिकामालिका धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थल रहेका छन् । यहा थर्कोट दृश्यावलोकन स्थल, हात्ती ढुंगा पर्यटकीय क्षेत्र ,सुकौराकोट थारु राजा दंगिशरण दरवारको अवशेष रहेका छन् । उपमहानगरपालिले घुम्न जाऔं तुलसीपुरअभियान सञ्चालन गरिरहेको छ । पर्यटकिय क्षेत्रहरुको स्तर उन्नति,जिर्णोद्वार र पुर्ननिर्माण मा नगरपालिकाको ध्यान जान जरुरी छ । त्यसै गरी पर्यटनस्थलमा आवश्यक सुविधा तथा त्यहा पुग्न सडकको स्तर उन्नति र विस्तार हुन जरुरी देखिन्छ ।

यस उपमहानगरपालिका २०,४४२ परिवारको बैंक खाता रहेका छ । यहा २५ वटा 'क' बर्गकोसहित ३४ बैंकहरु,१० वटा वित्तीय संस्थाहरु,२७१ सहकारी संस्थाहरु रहेका छन् । उपमहानगरपालिकाले नगद विहीन कारोवार को प्रयास थालेको छ । उपमहानगरपालिकामा औद्योगिक ग्राम स्थापनाको थालनी गरिएको छ । यहा साना, ठूला २०३ उद्योगहरु र ३९४२ वटा व्यापार व्यवसाय रहेको छन भने १ वटा सिमेण्ट उद्योग रहेको छ । यस नगरपालिकामा उद्यमशीलताका लागि ज्ञान, सीप अभिवृद्धि गर्न सके स्थानिय कच्चा पदार्थ तथा कृषिमा आधारित साना उद्योग को प्रसस्तै संभावना रहेको छ ।।

तालिका ३ : आर्थिक विकास क्षेत्रको सबल पक्ष, समस्या, सवाल र लिनुपर्ने कार्यनीतिहरू

सबलपक्षहरू	समस्या तथा सवालहरू	तत्कालीन असर	मुख्य कारणहरू	सम्भावित विषयगत उद्देश्य	लिनुपर्ने कार्यनीतिहरू
कृषि					
<p>-कृषीयोग्य जमिन १७२.१२ बर्ग किमी भएको -६०.५ प्रतिशत घरपरिवार कृषीमा आश्रित भएको ।</p> <p>-धान, गहुँ, मकै, आलु मुख्य अन्नबाली रहेको ।</p> <p>-तोरी, अर्सी मुख्य तेलहन बाली रहेको ।</p> <p>-मसुरो, चना, रहर, केराउ, मास मुख्य दलहन बालीको उत्पादन रहेको ।</p> <p>-काउली, बन्दा, खुर्सानी, भेडे खुर्सानी, काँक्रा, सिमी, भिण्डी, लौकी, फर्सी, भण्टा, रायो, चम्सुर, पालुंगो, मेथी, क्यानकून, सम्भिनी साग लगाएतका तरकारी उत्पादन रहेको ।</p> <p>-अदुवा, प्याज, लसुन, वेसार, धनिया लगाएतका मसला बाली उत्पादन रहेको ।</p> <p>-केरा, आँप, मेवा, लिच्ची, अनार, कागती, कटहर, लगाएतका फलफुल</p>	<p>-परम्परागत कृषी प्रणालीमा आश्रित भई आधुनिक प्रविधि र यान्त्रिकरण विधि अपनाउन नसकेको ।</p> <p>-युवा जनशक्ती कृषीमा आकर्षित नहुनु ।</p> <p>-पर्याप्तसिचाई सुविधा नभएको ।</p> <p>-मल विउ समयमा नपाइने ।</p> <p>-प्रांगारिक मल उत्पादन र प्रयोग गर्ने वैज्ञानिक विधि प्रचलनमा नरहेको ।</p> <p>-खेतीयोग्य जमिन खण्डिकरण हुँदै गएको ।</p> <p>-जग्गा बाँझो राख्ने प्रवृत्ती रहेको ।</p> <p>-अव्यवस्थित बसोबास र इट्टाभट्टाका कारण खेतीयोग्य जमिन नाश भैरहेको ।</p> <p>-जग्गा प्लटिङले खेतीयोग्य जमिन मासिइरहेको ।</p> <p>-कृषी उपज संकलन केन्द्र नरहेको ।</p> <p>-कृषी पकेट क्षेत्र निर्धारण</p>	<p>-कृषी उत्पादन घट्ने ।</p> <p>-उत्पादन लागत बढ्ने ।</p> <p>-आयआर्जन घट्ने ।</p> <p>-रोजगारी घट्ने ।</p> <p>-कृषी उत्पादनको आयात बढ्ने ।</p> <p>-कुपोषण बढ्ने ।</p> <p>-किसानमा नैराश्यता आउने ।</p> <p>-रोग, किराहरूको प्रकोप बढ्ने ।</p>	<p>-कृषीमा युवा पुस्ताको रुची नहुनु ।</p> <p>-कृषी पेशाको पुस्तान्तरण नहुनु ।</p> <p>-कृषीका सकारात्मक पक्ष नयाँ पुस्तामा हस्तान्तरण नहुनु ।</p> <p>-कृषी विमाप्रति चासो कम हुनु ।</p> <p>-कृषकहरूलाई प्रोत्साहन नहुनु ।</p> <p>-युवाहरू वैदेशिक रोजगारप्रति आकर्षित हुनु ।</p> <p>-प्रांगारिक मल उत्पादनको सिप, ज्ञानको कमी ।</p> <p>-कृषीको उचित बजार व्यवस्था नहुनु ।</p> <p>-कृषी प्राविधिकहरूको कमी हुनु ।</p> <p>-कृषकहरू परम्परागत कृषी प्रणालीबाट आधुनिक प्रणालीमा</p>	<p>कृषीमा आधुनिकिकरण र व्यवसायीकरण गर्दै प्रतिस्पर्धात्मक बनाएर कृषकहरूको जीवनस्तमा सुधार ल्याउने ।</p>	<p>- कृषीलाई उपमहानगरपालिकालेप्राथामी कतामा राखी आधुनिक र व्यवसायीक बनाउने</p> <p>-कृषीमा विषादी प्रयोगमा कमी ल्याउने ।</p> <p>-स्थानीय रैथाने बालीहरूको संरक्षण गर्ने ।</p> <p>-तुलसीपुरउपमहानगरपालिकामा विउविजन उत्पादन केन्द्र स्थापना गर्ने ।</p> <p>-अगुवा कृषकहरूको क्षमता विकास गर्ने ।</p> <p>-एक वडा, एक सामुदायिक कृषी फमको स्थापना गर्ने ।</p> <p>-एक वडा, एक कृषी प्राविधिकको व्यवस्था गर्ने ।</p> <p>-व्यवसायीक कृषकहरूलाई पोशाक र परिचयपत्र वितरण गर्ने ।</p> <p>-व्यवसायीक कृषकहरूलाई अनुदानमा आधुनिक कृषी यन्त्र तथा उपकरण वितरण गर्ने ।</p> <p>-बाँझो जग्गा राख्ने प्रवृत्तीलाई निरुत्साहित गर्ने ।</p> <p>-बाली सघनतामा वृद्धि गरी प्रति इकाई उत्पादकत्व बढाउने ।</p>

<p>उत्पादन रहेको । - ड्रागन फ्रुट, एभोकाडो, किवि लगाएतका फलफुल र रेशम खेतीको सम्भावना भएको । -पुष्प खेतीको सम्भावना रहेको । -२९१ वटा कृषक समूह रहेको । -७६ वटा कृषी फर्महरु रहेको । -८५ वटा कृषी सहकारीहरु रहेको । -एउटा व्यवस्थित तरकारी बजार रहेको । -च्याउ उत्पादन भैरहेको । -व्यवसायीक माहुरी पालक कृषकहरु रहेको । -संघीय सरकारद्वारा तुलसीपुरलाई माहुरी र तोरी जोनका रुपमा छनौट गरिएको । -सहकारीसँगको सहकार्यमा विउ उत्पादन केन्द्रको थालनी गरिएको । -तरकारी उत्पादनका लागि हालसम्म २८८ वटा प्लाष्टिक टनेल कृषक समूह र सहकारीलाई वितरण गरिएको । -कृषी समूह र सहकारीलाई ५० प्रतिशत अनुदानमा कृषी यन्त्र वितरण गरिएको ।</p>	<p>नभएको । -कोल्ड स्टोरको संख्यामा कमी । -माटोको उर्वराशक्ती ह्रास हुँदै गएको, अम्लीयपन बढ्दै गएको । -सहूलियत कृषी ऋणमा किसानहरुको पहुँच हुन नसकेको । -कृषी उत्पादनको मूल्य श्रृंखला कायम नभएको । -कृषि प्रसार कार्य प्रभावकारी नहुनु -कृषिमा प्रविधि हस्तालतरण कार्य हुन नसक्नु</p>		<p>प्रवेश गर्न कठिनाई । -आधुनिक कृषी प्रणालीप्रति उदासिनता । -</p>		
--	--	--	--	--	--

<p>-१४ हजार फलफुलका विरुवा निशुल्क वितरण गरिएको । -उरहरीमा एउटा कोल्ड स्टोर रहेको ।</p>					
पशुपक्षिपालन					
<p>-१८०५२ परिवार पशुपालनमा संलग्न रहेको । -६६ हेक्टर जमिनमा उन्नत घाँसखेती भएको । -१५ वटा गाई फर्म रहेको । -७ वटा भैंसीपालन फर्म रहेको । -२७ वटा लेयर्स पोल्ट्रीफर्म रहेको । -२० वटा बाखा फर्म रहेको । -१३ वटा बंगुरफर्म रहेको । -१० वटा माछापालन फर्म रहेको । -३ वटा बधशाला रहेको । -२ वटा दाना उद्योग रहेको । -१३ वटा डेरी उद्योग रहेको । -२१ जना ग्रामिण पशु स्वास्थ्य कार्यकर्ता रहेको । -३० वटा एगोभेट रहेको । -चारवटा ह्याचरी रहेको । -दुईवटा गाईभैंसी प्रजनन</p>	<p>-परम्परागत पशुपालन प्रणाली रहेको । -घाँसखेतीको प्रचलन बढ्दै गएपनि पौष्टिक पशु आहारमा कमी भएको । -दुध संकलन केन्द्रहरु नरहेको । -पशु संकलन केन्द्रहरु नरहेको । -पशुको नश्ल सुधार आवश्यकता अनुसार हुन नसकेको । -चरण क्षेत्रको संरक्षण र विकास हुन नसकेको । -पशुको अनावश्यक प्रजनन र अनुत्पादक पशुहरुको संख्या बृद्धि भैरहेको । -पशु बधशाला अपर्याप्त र असुरक्षित रहेको । -दुग्ध चिस्यान केन्द्रको अपर्याप्तता भएको । -पशु विमातर्फ किसानहरुको आकर्षण नहुनु । -स्थानीय जातका पशुहरुको बाहुल्यता रहेको</p>	<p>-पशुजन्य उत्पादन घट्नु । -पशुजन्य उत्पादन लागत बढ्नु । -पशु रोगमा बृद्धि । -गुणस्तरीय उत्पादनामा गिरावट । -पशुहरुको उपचारमा समस्या । -पशु उपचारमा किसानहरुकाको लागत बृद्धि हुनु । -कार्तिकदेखि फागुनसम्म दुग्ध विक्रीमा कमी आउनु । -दुग्ध भण्डारणमा समस्या । -व्यवस्थित पशु विक्री र उचित मूल्यमा असर । -उपभोक्ताले गुणस्तरीय मासु प्राप्त गर्न नसक्नु । -पशुजन्य उत्पादनको सहज विक्रीमा कठिनाई ।</p>	<p>-आधुनिक पशुपालन प्रणाली अपनाउन नसक्नु । -कृषी प्रविधि प्रसार कार्य प्रभावकारी हुन नसक्नु । -पशु व्यवसाय प्रवर्द्धनमा लगानी र अनुदानमा कमी । -चरण क्षेत्र तोकी व्यवस्थित गर्न नसक्नु । -सामुदायिक वन क्षेत्रमा पशु चरिचरणमा रोक लगाउनु । -आर्थिकरूपले अनुत्पादक पशुहरुको प्रजनन नियन्त्रण गर्न नसक्नु । -नश्ल सुधार सहजरूपमा</p>	<p>उन्नत पशुपालनको माध्यमबाट कृषकहरुको आयआर्जनमा बृद्धि गर्ने ।</p>	<p>-उन्नत पशुपालन व्यवसाय सञ्चालनमा प्रोत्साहन गर्ने । -कृषी प्रसारका विधिहरुलाई अवलम्बन गर्ने । -चरण क्षेत्रको संरक्षण र सुधार गर्ने । -पशुपालन पकेट क्षेत्र निर्धारण गर्ने । -घाँस खेतीलाई प्रोत्साहन र प्रवर्द्धन गर्ने । -ग्रामिण पशु स्वास्थ्य कार्यकर्ताको परिचालन गर्ने । -ग्रामिण पशु स्वास्थ्य कार्यकर्ताको क्षमता अभिवृद्धि गरी आधारभूत पशु स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने । -एक वडा, एक ट्रेविज र डिपिड ट्यांकको स्थापना गर्ने । -मासु बजारको विस्तार गर्ने । -चिस्यान केन्द्रको स्थापना गर्ने । -उत्कृष्ट पशुपालक किसानलाई प्रोत्साहन गर्ने । -पशुपालक किसानका समूहलाई प्राविधिक सहयोगसहित परिचालन र विस्तार गर्ने । -नश्ल सुधारलाई किसानसम्म पुऱ्याउने र प्रवर्द्धन गर्ने । -पशुपालन व्यवसाय प्रवर्द्धनका</p>

<p>केन्द्र रहेको । -एउटा मासु बजार रहेको । -चारवटा डिपिड ट्यांक रहेको । -एउटा ट्रेविज रहेको । -दुईजना इन्सिमिनेटर (कृतिम गर्भाधारणकर्ता) रहेको । -चारओटा दुग्ध सहकारी संस्था रहेको । -दुईवटा बोयर बाखा स्रोत केन्द्र रहेको । -३६ वटा पशुपंक्षीपालक कृषक समूह रहेको ।</p>	<p>। -पशुको औषधि विक्री वितरणमा दक्ष जनशक्तीको अभाव । -ग्रामिण पशु स्वास्थ्य कार्यकर्ताको उचित परिचालन हुन नसक्नु । -सबै वडामा आवश्यकता अनुसार ट्रेभिज र डिपिड ट्यांकको व्यवस्था नहुनु । -पशु शाखामा भौतिक संरचना र आवश्यक स्रोत साधनको अभाव ।</p>		<p>किसानसम्म पुग्न नसक्नु । -पशुको औषधी विक्री वितरणबारे नियमित अनुगमन र नियमन हुन नसक्नु । -मासु बजार व्यवस्थित हुन नसक्नु</p>		<p>लागि अनुदानको व्यवस्था गर्ने । -भेडापालन व्यवसायलाई प्रवर्द्धन गर्दै ऊन उत्पादनमा वृद्धि गर्ने । -स्थानीय कुखुरा (साकिनी) को संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्ने । -वदिया भाले उत्पादनमा वृद्धि गर्ने । -प्रत्येक वर्ष पशु स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गर्ने । -प्रत्येक वर्ष पशुमेला सञ्चालन गर्ने । -पशुजन्य उत्पादन र औषधी विक्री वितरणलाई अनुगमन र नियमन गर्ने । पशुहरुको गोठ तथा भकारो सुधार गरी पशुपंक्षीजन्य उत्पादनमा वृद्धि गर्ने ।</p>
सिचाई					
<p>-बृहत दाङ सिचाई आयोजना कार्यालय रहेको । -बृहत दाङ सिचाई आयोजना कार्यालयमार्फत २५ वटा पक्की कुलोहरु निर्माण अन्तिम चरणमा रहेको । -२८ वटा ठूला र मध्यम सचाई कुलोहरु रहेको । -१४ प्रतिशत जमिनमा बाह्रै महिना सिचाईको व्यवस्था भएको । -२ वटा लिफ्ट सिचाई आयोजना सञ्चालनमा</p>	<p>-अधिकांश खेतीयोग्य जमिन मौसमी सिचाईमा आधारित रहेको । -भएका सिचाई कुलोहरुको मर्मत सम्भार नहुनु । -अधिकांश सिचाई कुलोहरु कच्ची हुनु । -सिचाईमा विद्युतको अभाव । -सिचाईमा पानीको स्रोतको कमी । -उत्तरी भेगमा भूमिगत सिचाई योजना असफल रहेको ।</p>	<p>-जग्गा बाँफो हुनु । -उत्पादन घट्नु । -कृषकहरुको आमदानी घट्नु । -कृषी पेशामा आकर्षण घट्नु । -बाली सघनता घट्नु । -जमिनको उत्पादकत्व घट्नु ।</p>	<p>-सिचाईमा बजेट स्रोतको कमी । -सिचाई क्षेत्रको प्राथमिकिकरण र विविधिकरण नहुनु । -पानी भण्डारण क्षमता नहुनु । -सिचाईमा विकास साभेदारहरुको लगानी कम हुनु ।</p>	<p>सिचाई सुबिधाको विस्तार गरी उत्पादनमा बृद्धि गर्ने ।</p>	<p>-खेतीयोग्य जमिनमा सिचाई सुबिधा विस्तार गर्ने । -पानी भण्डारण क्षमता बृद्धि गरी पानीका स्रोत संरक्षण गर्ने । -साना खोलाहरुमा हार्भेष्टिङ ड्याम निर्माण गरी सिचाई गर्ने । -ग्वारखोला र पातुखोलामा हार्डड्याम निर्माण गरी सिचाई सुबिधा विस्तार गर्ने । -साना चिराहरुमा ड्याम निर्माण गर्ने । -आकाशेपानी संकलन गरी सिचाई पोखरी निर्माण गर्ने । -परम्परागत पोखरीहरुको संरक्षण तथा विस्तार ।</p>

<p>रहेको । -गहते खोलामा हार्भेष्टिड ड्याम रहेको । -....वटा डिपबोरिड रहेको । -.....वटा स्यालो ट्युववेल रहेको । -४ वटा सिचाई प्रणाली रहेको ।</p>					<p>-सम्भाव्यता र दिगोपनाको अध्ययन गरी भूमिगत सिचाई प्रणालीलाई व्यवस्थित र विस्तार गर्ने । -प्रत्येक सिचाई आयोजनामा मर्मत सम्भार कोषको व्यवस्था गर्ने ।</p>
पर्यटन					
<p>-चमेरे गुफा, शिव गुफा र समशितोष्ण गुफा रहेको । -त्रिसिद्धेश्वरी मन्दिर, विजौरी शिवालय मन्दिर, थर्कोट सिद्धबाबा मन्दिर, शितलपुर मन्दिर, राधाकृष्ण मन्दिर, ओम नर्सिङ भैरवनाथ मन्दिर लगाएत ८४ वटा मन्दिर रहेको । -७ वटा चर्च रहेको । -गुम्वा ८ वटा रहेको । -मस्जिद ३ वटा रहेको । -सुकीदह, गौरीगाउँ र शहिद स्मृती ताल रहेको । -भुँड्यार थान १५ वटा रहेको । -राप्ती शान्ति उद्यान, पुष्पलाल पार्क र शहिद स्मृति पार्क रहेको । -छिल्लीकोट ऐतिहासिक</p>	<p>-पर्यटकीय स्थलसम्म पुग्न बाटोको समस्या रहेको । -पर्यटकीय स्थलमा आवश्यक सेवा सुविधाको कमी । -धार्मिक तथा पर्यटकीय क्षेत्रको जिर्णोद्धार तथा मर्मत सम्भार हुन नसकेको । -ऐतिहासिक पर्यटकीय तथा धार्मिक क्षेत्रको अध्ययन अनुसन्धान हुन नसकेको । -धार्मिक तथा पर्यटकीय क्षेत्रको बर्गिकरण हुन नसकेको । -पर्यटकीय पदमार्गहरूलाई व्यवस्थित गर्न नसकिएको । -धार्मिक तथा पर्यटकीय क्षेत्रको आवश्यक प्रचारप्रसार हुन नसकेको । -बाह्य पर्यटकहरूको कमी रहेको ।</p>	<p>-अपेक्षित पर्यटकको संख्यामा कमी । -पर्यटकलाई लामो समय टिकाउन नसकिएको । -पर्यटनको माध्यमबाट रोजगार सिर्जना हुन नसकेको । -आन्तरिक राजश्व घट्नु । -सम्बन्धित क्षेत्रको पहिचान ओभ्केलमा पर्नु । -पर्यटकीय क्षेत्रको पर्याप्त जानकारी हुन नसक्नु ।</p>	<p>-पर्यटन क्षेत्रमा आवश्यक लगानी नहुनु । -पर्यटन व्यवसायलाई प्रोत्साहन गर्न नसक्नु । -पर्यटनलाई आर्थिक उपार्जनमा जोड्न नसक्नु । -पर्यटन क्षेत्रको महत्व बुझ्न नसक्नु । -घुमफिरको प्रचलन नहुनु ।</p>	<p>स्थानीय पर्यटन प्रवर्द्धन गरी रोजगारको सिर्जना गर्ने ।</p>	<p>-पर्यटकीय क्षेत्रहरूको गुरुयोजना निर्माण गर्ने । -पर्यटकीय क्षेत्रमा सेवा सुविधा विस्तार गर्ने । -पर्यटन गाइडहरूको व्यवस्था गर्ने । -पर्यटकीय स्थलहरूमा होमस्टेको व्यवस्था गर्ने । -ऐतिहासिक तथा पुरातात्विक पर्यटकीय स्थलहरूको खोज अनुसन्धान र जिर्णोद्धार गर्ने । -पर्यटन पूर्वाधारको विकास गर्ने । -पर्यटकीय क्षेत्रको पर्याप्त प्रचारप्रसार गर्ने । -घुम्न जाऔं तुलसीपुर अभियानलाई निरन्तरता दिने । -स्थानीय समितिहरूसँग समन्वय गर्न पालिका तहको पर्यटन समिति गठन गर्ने । -कृषी, उद्योग, वन तथा पर्यावरणीय पर्यटनको विकास गर्ने</p>

<p>कालिकामालिका धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थल रहेको । -थर्कोट दृश्यावलोकन स्थल रहेको । -हात्ती ढुंगा पर्यटकीय क्षेत्र रहेको । -सुकौराकोट थारु राजा दंगिशरण दरवारको अवशेष रहेको । -घुम्न जाऔं तुलसीपुर अभियान रहेको ।</p>	<p>-धार्मिक तथा पर्यटकीय क्षेत्रको संरक्षण र प्रवर्द्धनमा आवश्यक बजेटको कमी रहेको ।</p>				<p>। -पर्यटन पदमार्गहरूको संरक्षण र विकास गर्ने ।</p>
बैंक तथा वित्तीय सेवा					
<p>-२०,४४२ परिवारको बैंक खाता रहेको । -२५ वटा 'क' वर्गकोसहित ३४ बैंकहरू रहेको । -१० वटा वित्तीय संस्थाहरू रहेको । -२७ सहकारी संस्थाहरू रहेको । -वचत गर्ने वानीको विकास भैरहेको । -बैंकिङ सेवाको विस्तार भैरहेको । -बैंकहरूबाट ऋण प्रवाह भैरहेको । -नगदविहिन कारोवार बढ्दै गैरहेको । -कृषीमा सहूलियत ऋण प्रवाह बढिरहेको ।</p>	<p>-ऋण लगानी प्रक्रिया भण्णभटिलो हुनु । -ऋण लगानी प्रक्रियावारे सर्वसाधारणलाई जानकारी नहुनु । -ऋण प्रवाहमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूको लापरवाही । -ऋण लिएको उद्देश्य अनुसार व्यापार व्यवसाय सञ्चालन हुन नसक्नु । -वित्तीय साक्षरताको कमी । -बैंक तथा वित्तीय सेवाहरूमा सर्वसाधारणको सहज पहुँच नहुनु । -बैंकहरूबीच अस्वस्थ</p>	<p>-व्यवसाय फस्टाउन नसक्नु । -औद्योगिककरण हुन नसक्नु । -बेरोजगार बढ्नु । -लगानी डुब्नु । -खराव कर्जा बढ्नु । -पूँजी स्थिर हुनु । -अनुत्पादक क्षेत्रमा लगानी बढ्नु ।</p>	<p>-बैंक र वित्तीय संस्थाहरूले अनावश्यक मापदण्ड निर्धारण गर्नु । -बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूको सेवा र शर्तमा एकरूपता नहुनु । -बैंक र वित्तीय संस्थाहरूको ऋण प्रवाहमा पारदर्शिता नहुनु । -बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले ऋणीहरूको अनुगमन नगर्नु । -ऋण प्रवाहमा ढिला</p>	<p>बैंक तथा वित्तीय सेवामा सबै नागरिकको पहुँच अभिवृद्धि गर्ने ।</p>	<p>-एक व्यक्ती, एक खाता अभियान सञ्चालन गर्ने । -नगदविहिन कारोवारलाई प्रोत्साहन गर्ने । -वित्तीय साक्षरता अभियान सञ्चालन गर्ने । -सरल र सुलभ कर्जा प्रवाहका लागि सहजिकरण गर्ने । -उद्देश्य अनुरूप ऋण लगानीमा बैंक तथा वित्तीय संस्था र ऋणीलाई जिम्मेवार बनाउने । -एउटै उद्देश्य भएका र निष्क्रिय सहकारीहरूलाई मर्जरको प्रक्रियामा लैजाने । -बैंकहरूबीच स्वस्थ प्रतिस्पर्धा</p>

	प्रतिस्पर्धा हुनु ।		सुस्ती । -बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरु सेवामुखी नहुनु । -कर्जाका दुरुपयोग हुनु । -ऋण असुलीको वैकल्पिक व्यवस्था नहुनु । -विना धितोको ऋण न्यून हुनु ।		कायम गर्ने । -सहूलियतपूर्ण कर्जा प्रवाहमा उपमहानगरपालिकाले बैंक तथा वित्तीय संस्थासँग समन्वय गरी लगानी गर्न प्रेरित गर्ने । -नगरपालिकाबाट प्रवाह हुने वित्तीय कारोवार विभिन्न बैंकहरुमा वितरण गरी बैंकिङ कारोवारको चापलाई सन्तुलन गर्ने ।
उद्योग, व्यापार तथा बजार व्यवस्थापन					
-नगरमा ४४४५ व्यापार व्यवसायहरु रहेको । -साना, ठूला ३०० उद्योगहरु भएको । -१ वटा सिमेन्ट उद्योग रहेको । -४ वटा पानी प्रशोधन उद्योग रहेको । -८ वटा क्रसर उद्योग रहेको । -२ वटा मैदा मिल रहेको । -२ वटा दाना उद्योग रहेको । -चाउमिन उद्योग रहेको । -फर्निचर उद्योग रहेको । -ग्रिल उद्योग रहेको ।	-औद्योगिक क्षेत्र निर्धारण गर्न नसकिएको । -औद्योगिक क्षेत्र स्थापनामा स्थानीयको अवरोध । -बजार व्यवस्थापनमा समस्या । -बजार व्यवस्थापनमा स्थानीयको असहयोग । -अव्यवस्थित बजारका कारण सडक पेटीहरुमा अवरोध । -जथाभावी अव्यवस्थित पसलहरु सञ्चालन । -कच्चा पदार्थ उत्पादनमा कमी भएको । -दक्ष जनशक्ती अभाव रहेको ।	-स्थानीय उत्पादन घट्नु । -वेरोजगारी बढ्नु । -स्थानीय पूँजी र जनशक्ती पलायन । -वस्तुहरुको आयात बढ्नु । -स्थानीय कच्चा पदार्थ सदुपयोग नहुनु । -उद्योग व्यवसाय दर्ता प्रक्रिया भण्डारिलो हुँदा व्यवसायमा आकर्षण घट्नु ।	-स्थानीय कच्चा पदार्थ प्रयोग नहुनु । -सर्वसुलभ तरिकाले ऋण प्राप्त नहुनु । -औद्योगिक चेतनाको कमी । -स्थानीय उत्पादनले आयातित वस्तुसँग प्रतिस्पर्धा गर्न नसक्नु । -स्थानीय उत्पादनप्रति विश्वास नहुनु । -पर्याप्त उत्पादन	उद्योग, वाणिज्य क्षेत्रको विकास गरी आर्थिक समृद्धि हाँशिल गर्ने ।	-औद्योगिक क्षेत्र निर्धारण र विस्तार गर्ने । -उच्चमीहरुलाई व्यवसायीक ज्ञान, सिप हस्तान्तरण गर्ने । -स्थानीय कच्चा पदार्थमा आधारित घरेलु तथा लघु उद्योगहरुको प्रोत्साहन र प्रवर्द्धन गर्ने । -उद्योगी, व्यवसायीहरुलाई सहजरूपमा ऋण उपलब्ध गराउन वित्तीय संस्थाहरुसँग समन्वय गर्ने । -स्थानीय उत्पादनको बजारिकरण सहज र प्रभावकारी बनाउने । -स्थानीय उत्पादनहरुको ग्रेडिङ प्रणाली विकास गर्ने । -औद्योगिक उत्पादन, बजारको

<p>-साबुन उद्योग रहेको । -ईष्टा उद्योग रहेको । -पाउरोटी उद्योग रहेको । -डेरी उद्योग रहेको । -कागजको ग्लास उद्योग रहेको । -१ वटा कस्मेटिक उद्योग रहेको । -होजियारी उद्योग रहेको । -दालमोठ उद्योग रहेको । -आलु, केरा चिप्स उद्योग रहेको । -च्याउ प्रशोधन उद्योग रहेको । -मसला उद्योग रहेको । -कापी उद्योग रहेको । -आरन उद्योग रहेको । -सुनचाँदी उद्योग । -६ वटा बजार केन्द्र रहेको । -८ ओटा चामलका प्लाण्टहरु रहेको । -६० वटा तेल मिलहरु रहेको । -१ वटा जिब्सन टायल उद्योग रहेको । -४ वटा पानीघट्ट रहेको । -उद्योगका लागि कच्चा पदार्थहरु रहेको । -वेलगानार र जहदा गाउँमा औद्योगिक ग्राम स्थापना भैरहेको । - एक वटा अटोभिलेज रहेको</p>	<p>-उद्योगले उत्सर्जन गर्ने प्रदुषण नियन्त्रण हुन नसकेको । -परम्परागत उद्योगहरुको आधुनिकिकरण हुन नसकेको । -उद्योग, व्यवसायको महत्व बुझ्न नसकेको । -युवा जनशक्तीमा विदेश मोह बढी हुनु । -श्रमिकहरुको विमा नहुनु । -उद्योग व्यवसाय दर्ता प्रक्रिया भ्रणभट्टिलो । -उद्योग व्यवसाय दर्ता प्रक्रियामा दोहोरोपन । - नगर प्रहरी नभएको - सुरक्षा निकाय वाट रात्रिकालिन गस्ती व्यवस्थित हुल नसकेको</p>		<p>नहुनु । -वनजन्य कच्च पदार्थको उपयोगिताबारे ज्ञान नहुनु । -कृषी क्षेत्रको उचित विकास हुन नसक्नु ।</p>		<p>नियमित अनुगमन र नियमन गर्ने । -स्थानीय कच्चा पदार्थ उत्पादन र प्रवर्द्धनमा जोड दिने । -उद्योगमैत्री वातावरण सिर्जना गर्ने । -श्रमिकहरुको विमा गर्न रोजगारदाता र विमा कम्पनीसँग समन्वय गर्ने । -उद्योग व्यवसाय दर्ता प्रक्रियालाई सरलिकरण गर्ने । -उद्योग व्यवसाय दर्ता एकद्वार प्रणालीमा लैजाने । - अटो भिलेजका मेकानिकहरुलाई आधुनिक तालिमको व्यवस्था गर्नु पर्ने</p>
---	---	--	---	--	--

खाद्य सुरक्षा , गरीबी र बेरोजगारी						
<p>-खाद्य उत्पादनका लागि पर्याप्त जग्गा जमिन रहेको ।</p> <p>-खाद्य उत्पादनका लागि अनुकूल र उर्वर भूभाग रहेको ।</p> <p>-विविध खालका पौष्टिक आहारयुक्त खाद्य बालीहरु उत्पादन भैरहेको ।</p> <p>-भोकमरी शुन्य रहेको ।</p> <p>-प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालन भैरहेको ।</p> <p>-स्वरोजगार सिर्जना गर्नेखालका सिपमुलक र आयमुलक तालिमहरु सञ्चालन भैरहेको ।</p> <p>-आयआर्जनका लागि कृषी र पशु विकासका कार्यक्रमहरु सञ्चालन भैरहेको ।</p> <p>-आयआर्जनका लागि होमस्टेहरु सञ्चालन भैरहेको ।</p>	<p>-सबै खेतीयोग्य जमिनमा सिचाई नहुनु ।</p> <p>-समयमा विउविजन, मल उपलब्ध नहुनु ।</p> <p>-खाद्यवस्तुको सुरक्षित भण्डारणको व्यवस्था नहुनु ।</p> <p>-भात मात्रै खाने प्रचलन बढी हुनु ।</p> <p>-बाली विविधिकरणको कमी हुनु ।</p> <p>-पारिवारिक पशुपालनको क्रम घट्दै गएको ।</p> <p>-प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम उपयुक्त योजनामा परिचालन हुन नसक्नु ।</p> <p>-रोजगारका अवसरहरु कम हुनु ।</p> <p>-निम्न स्तरको काम गर्न नरुचाउनु ।</p> <p>- खाद्य गुणस्तर मापन नभएको</p>	<p>-खाद्यान्न उत्पादन तथा उत्पादकत्व घट्नु ।</p> <p>-जग्गा बाँझो हुनु ।</p> <p>-कुपोषणको दर बढ्नु ।</p> <p>-खाद्यान्न संकटको जोखिम बढ्नु ।</p> <p>-खाद्यान्नमा विविधता नहुनु ।</p> <p>-भण्डारण गरिएको खाद्यान्नमा रोगकिरा बढ्नु ।</p> <p>-बेरोजगार बढ्नु ।</p> <p>-विकासको अपेक्षित प्रतिफल नदेखिनु ।</p> <p>- गुणस्तर नभएको खाद्य वस्तुको प्रयोग वाट स्वास्थ्यमा प्रतिकूल थुर परेको</p>	<p>- परनिर्भरताको सोच ।</p> <p>-वास्तविक किसानसँग जमिन नहुनु ।</p> <p>-सिचाईको प्रवन्ध मिलाउन नसक्नु ।</p> <p>-पौष्टिक आहारप्रति सचेतना नहुनु ।</p> <p>-एकिकृत खेती प्रणाली नहुनु ।</p> <p>-आवश्यकता अनुसार सिप नहुनु ।</p> <p>-स्वरोजगारप्रति उन्मुख हुन नचाहनु ।</p> <p>-विलासी जीवनशैली हुनु ।</p> <p>-आर्थिक अभाव ।</p> <p>-रोजगारका अवसरहरु खोजी गर्न</p>	<p>खाद्य सुरक्षाको प्रत्याभूत र रोजगारी सिर्जना गर्ने ।</p>	<p>-खाद्य सुरक्षाको रणनीति तयार गर्ने ।</p> <p>-अति गरिव तथा विपन्न परिवार पहिचान गरी गरिबी निवारण गर्ने ।</p> <p>-सुरक्षित खाद्य भण्डार स्थलहरु निर्माण गर्ने ।</p> <p>-खानपिनको आनीवानीमा सुधार गर्न सचेतना गर्ने ।</p> <p>-जमिनको उत्पादकत्व बृद्धि गर्ने ।</p> <p>-बाली विविधिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।</p> <p>-‘शुन्य भोकमरी’ अभियानलाई निरन्तरता दिने ।</p> <p>-साना किसानहरुको आयआर्जन बृद्धि गर्ने ।</p> <p>-गर्भवती, सुत्केरी र बालबालिकालाई पौष्टिक आहारसम्बन्धी सचेतना सञ्चालन गर्ने ।</p> <p>-सुनौला हजार दिनको कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिने ।</p> <p>-‘एक घर, एक रोजगार’ को प्रत्याभूती गराउने ।</p> <p>-नतिजामुलक स्वरोजगार कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।</p> <p>-युवा लक्षित नयाँ व्यवसायिक विचारहरुलाई संकलन गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।</p> <p>-रोजगारदारताहरुलाई रोजगारी सिर्जनामा प्रोत्साहन गर्ने ।</p>	

			<p>नसक्नु ।</p> <p>-व्यवसायिक जोखिम बहन गर्न नचाहनु ।</p> <p>- खाद्य गुणस्तर सम्बन्धि चेतनाको कमी</p>		<p>-कृषी र पशु क्षेत्रमा युवा लक्षित कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।</p> <p>-वैदेशिक रोजगारीलाई निरुत्साहित गर्ने ।</p> <p>-परम्परागत पेशाहरुलाई आधुनिकिकरण गर्ने ।</p> <p>- नियमित बजार अनुगमन</p> <p>- खाद्य वस्तुको गुणस्तर वारे समुदायमा जन चेतना</p>
--	--	--	---	--	---

१.१.२.२ सामाजिक विकास

तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाको कुल जनसङ्ख्यामध्ये ९७ प्रतिशत जनसङ्ख्या साक्षर रहेका छन् । यस उपमहानगरपालिकामा नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय रहेको छ । नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय अन्तर्गत केन्द्रीय आयुर्वेद विद्यापीठमा वि.ए.एम.एस् (आयुर्वेद चिकित्सक) को पढाइ हुने गरेको छ ।नेसंवि अन्तर्गत संस्कृततर्फ २ वटा र आयुर्वेदतर्फ १ वटा गरी ३ वटा आंगिक क्याम्पस रहेका छन् । यहा तुलसीपुरबहुप्राविधिक शिक्षालय (मेट्रो कलेज) रहेको छ । यस नगरमा राप्ती बबई सामुदायिक क्याम्पस का साथै विभिन्न विश्वविद्यालयबाट सम्बन्धन प्राप्त निजि कलेजहरु (विज्ञान, कृषी, व्यवस्थापन, कम्प्युटर) रहेका छन् । त्यसैगरी २२ वटा सामुदायिक माध्यमिक विद्यालय,एउटा शहिद स्मृती आवासीय माध्यमिक विद्यालय,१० वटासामुदायिक आधारभूत विद्यालयहरु६६ वटा संस्थागत विद्यालयहरु६ वटा सामुदायमा आधारित र १३६ विद्यालयमा आधारित गरी १४२ बालविकास केन्द्रहरु ,अपांगता भएका बालबालिकाहरुका लागि २ वटा स्रोत कक्षाहरु (बहिरा र दृष्टिविहिन) र एउटा मदरसा रहेका छन् भने ९ वटा सामुदायिक सिकाई केन्द्रहरु रहेका छन् ।विषयगत शिक्षक दरबन्दीको अभाव, बालबालिकाका लागि छुट्टाछुट्टै शौचालय, आवश्यक फर्निचर, परम्परागत शिक्षण विधि, अपेक्षित विद्यार्थीको सिकाइ उपलब्धि कम हुनु यस नगरका विद्यालयका मुख्य समस्याहरु हुन् ।

तुलसीपुर उपमहानगरपालिकामा राप्ती प्रादेशिक अस्पताल रहेको छ । यस अस्पतालले विरामीहरुको उपचारका साथै एकद्वार संकट व्यवस्थापन प्रणाली (ओसिएम्सी) ,दमका रोगीहरुलाई प्रतिव्यक्ती वार्षिक ५० हजारसम्मको निशुल्क औषधि उपचार,पाठेघर खसेका महिलालाई निशुल्क अप्रेसन सेवा,निशुल्क मृगौला डायलासिस सेवा,राप्ती एच्.आइ.भी.विरुद्ध निशुल्क एआरटी औषधी वितरण गरिरहेको छ । यस उपमहानगरपालिकामा प्रादेशिक आयुर्वेद अस्पताल,राप्ती आयुर्वेद चिकित्सालय रहेको छ । त्यसैगरी यस नगरमा,संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित८ वटास्वास्थ्य चौकीहरु,१० वटा नगर स्वास्थ्य केन्द्र,१ वटा शहरी स्वास्थ्य प्रवर्द्धन केन्द्र रहेका छन् । उपमहानगरपालिका भित्र १ वटा आँखा अस्पताल, १ वटा ब्लड बैंक ४ वटा निजी अस्पतालहरु रहेका छन् भने ६ स्वास्थ्य चौकीमा २४ घण्टे आपतकालिन आधारभूत प्रसुती सेवा सञ्चालनमा रहेका छन् ।१, १३ र १९ वडामा एम्बुलेन्स सेवा सञ्चालन भएको छ ।उपमहानगरपालिकामा २ वटा पोषण कर्नर तथा बहिरंग उपचार केन्द्र स्थापना भएको छ । यो उपमहानगरपालिकापूर्ण खोपयुक्त नगरपालिका घोषणा भैसकेको छ । उपमहानगरपालिका ले सुत्केरीलाई थप प्रोत्साहन भत्ता वितरण गरेको छ जसले गर्दा मातृ र शिशु मृत्युदर सुन्यमा भरेको छ ।स्वास्थ्य संस्थाका भवनहरु पर्याप्तनहुनु,सवै स्वास्थ्य संस्थाहरुमा ल्याब तथा फार्मसी सेवा नहुनु तथा आवश्यक जनशक्ति नहुँदा गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रवाहमा समस्या देखिएको छ ।

खुला दिसामुक्त क्षेत्र घोषणा भइसकेको यस नगरपालिकामा १८८२१ अर्थात ५३.८१ प्रतिशत परिवारले पाइप प्रणालीको पानी खाने गरेका छन् । उपमहानगरपालिकामा १९ वटा खानेपानी आयोजना सञ्चालित छन् भने नगर स्तरीय खानेपानीसरसफाई तथा स्वच्छता गठन भएको छ । नगरमा रहेका खानेपानी आयोजनाहरु लाइ व्यवस्थित गर्ने कामहरु भैरहेका छन् । तरपनि अझैपनि ४६.१९ प्रतिशत परिवारमा पाइप प्रणालिको पानी नपुग्नु चुनौतिको विषय रहेको छ ।

उपमहानगरपालिकामा ९ वटा महिला सहकारी संस्था,३ वटा कृषी महिला सहकारी संस्था रहेका छन् जसमा ५ हजार ५ सय महिला सहकारीमा आवद्ध भएका छन् । महिला अधिकारमा काम गर्ने संघसस्था, अन्तर पार्टी महिला संजाल र महिला अधिकार सम्बन्धी काम गर्ने विभिन्न सञ्जालहरु रहेका छन् । उपमहानगरपालिका स्तरमा हिंशा प्रभावित महिला तथा बालिकाका लागि उपमेयर अल्पकालिन महिला सुरक्षा सेवा केन्द्र सञ्चालनमा रहेको छ । उपमहानगरपालिकामा लैंगिक हिंशा राहत कोष स्थापना गरिएको छ ।

नगरपालिकाले बालविवाह न्यूनीकरणका लागी स्मार्ट छोरी कार्यक्रम सञ्चालन र विद्यालय पढ्ने छोरीहरुकालागी साइकल नितरण गरेको छ ।नगरमा ५० वटा बाल क्लवहरु रहेका छन् भने १७ वडामा बाल

संजाल रहेको छन भने नगरको वडानं. ६ बालश्रममुक्त घोषणा भएको छ । उपमहानगरपालिकाले -बालमैत्री आचारसंहिता निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ । जोखिममा रहेका बालबालिकाहरुको लागि आपतकालिन एवं जोखिम अवस्थामा रहेका बालबालिकाको संरक्षणको लागि अल्पकालिन बालगृह सञ्चालन कार्यविधि २०७६ तयार भएको छ । नगर स्तरमा बालहित कोष र अल्पकालिन ट्रान्जीट होमका लागि बजेट विनियोजन गरिएको छ । वडा तथा नगरस्तरमा अपाङ्ग समन्वय समिति गठन तथा विशेष क्षमता भएका बालबालिकालाई पढाउनेदुई वटा विद्यालय रहेका छन ।

तुलसीपुर उपमहानगरपालिकामा एक वटा वृद्धाश्रम रहका छ भने नगरस्तर र १९वटै वडाहरुमा वडा संजाल रहेको छ । जेष्ठ नागरीकहरुलाई स्वास्थ्य संस्थाहरुमा निशुल्क औषधी उपचारको व्यवस्था,घरदैलोमा स्वास्थ्य जाँच र प्रत्येक वर्ष ज्येष्ठ नागरिकलाई न्यानो कपडा वितरण गर्ने गरिएको छ भने ज्येष्ठ नागरिकलाई आन्तरिक तिर्थयात्राका साथै ज्येष्ठ नागरिकका लागि निशुल्क अश्वगन्धा चुर्ण र महानारायण तेल वितरण भैरहेको छ । उपमहानगरपालिकामा ४०.३५ प्रतिशत युवा जनशक्ती रहेको छ । यहा नगरस्तरीय युवा संजाल र १९ वटै वडामा वडा स्तरीय युवा संजालहरु रहेका छन ।नगर स्तरमा नमूना युवा संसद् रहेको छ । त्यसै गरी १२० जना युवाहरुलाई उद्यमशिलता विकास तालिम दिइएको छ ।तुलसीपुर‘स्पोर्ट सिटी’ का रूपमा विकास भैरहेका छ ।बेलभुण्डीमा १ वटा राष्ट्रियस्तरको सिन्थेटिक ट्रयाकसहितको एथ्लेटिक्स/फुटबल रंगशाला, वडानं. ६ मा १ वटा बहुउद्देश्यीय कराँते कभर्ड हल,-तुलसीपुरको ६ नं. वडामा १ वटा टेबुलटेनिस हल,- वडानं. ९ मा १ वटा कराँते हल, ५ नं. वडामा अरनीको खेल मैदान-तुलसीपुरको ६ नं. वडामा गौरीगाउँ खेल मैदान, १५ नं. वडामा कोठरी खेलकूद मैदान रहेका छन । नगरमा मेयरकप फुटबल प्रतियोगिता,मैत्रीपूर्ण खेलहरु,राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड सञ्चालन भैरहेका छन ।

यस नगरपालिकामा दशैं, तिहार, कृष्ण जन्माष्टमी, तीज, माघी, अट्वारी, होली, चैते दशैं, शिवरात्री, गाईजात्रा, रोपाईजात्रा, बकर ईद्, क्रिस्मस आदि पर्वहरु मनाउने गरिन्छ । यहा थारु, मगर, नेवार भाषाहरु रहेका छन ।थारु समुदायमा सृष्टिसँग सम्बन्धित पौराणिक गितहरु, -थारु समुदायमा महाभारतमा आधारित बर्कीमार, रामायणमा आधारित रामविग्राहा, पुराणमा आधारित कृष्ण जन्माष्टमीमा गाइने गित, विवाहमा गाइने माँगर, सजना, मैना, ढमार, वनगित्वा र दशैंमा गाइने सखिया गितको प्रचलन रहेको छ । मेला जात्रा हरुमा भोटेमेला, सुकीदह मेला, सुवाकोटी मेला, शिवरात्री मेला आदि रहेका छन । यहा -थारु, मगर, नेवार, गुरुड संस्कृती रहेको छ ।

यस नगरमा महिला हिंसा घट्दो क्रममा रहेको छ भने छुवाछुत प्रथा नगन्य मात्रामा रहेको छ । नगरस्तरमा दलित सञ्जाल, बाल क्लब, बाल सञ्जाल तथा जेष्ठ नागरिक र अपाङ्गको सञ्जाल रहेको छ । सामाजिक समावेशीकरणको क्षेत्रमा बजेट अपर्याप्त हुनु, सञ्जाल तथा समितिहरु आवश्यकताअनुसार क्रियाशील नहुनु, परम्परागत पेशालाई आधुनिकीकरण गर्न नसक्नु , सामाजिक विभेद कायमै रहनु जस्ता सवालहरुको उचित सम्बोधन हुन जरुरी देखिन्छ । यसका साथै यहाका परम्परागत स्थानिय भेष भुषा कलासंस्कृतिको जगेर्ना तथा परम्परागत कलासंस्कृतिको संरक्षणका लागि उपमहानगरपालिकाको ध्यान जान जरुरी छ ।

तालिका ४ : सामाजिक विकास क्षेत्रको सवाल पक्ष, समस्या सवाल र लिनुपर्ने कार्यनीतिहरु

सवालपक्षहरु	समस्या तथा सवालहरु	तत्कालीन असर	मुख्य कारणहरु	सम्भावित विषयगत उद्देश्य	लिनुपर्ने कार्यनीतिहरु
शिक्षा तथा मानव संशाधन					
<p>-नगरपालिकाको शिक्षा नीति तथा कार्यक्रम रहेको ।</p> <p>-नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय भएको ।</p> <p>-नेसंवि अन्तर्गत आयुर्वेद अध्ययन संस्थान रहेको ।</p> <p>-नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय अन्तर्गत केन्द्रीय आयुर्वेद विद्यापीठमा बििएम्एस् (आयुर्वेद चिकित्सक) को पढाइ हुने गरेको ।</p> <p>-नेसंवि अन्तर्गत संस्कृततर्फ २ वटा र आयुर्वेदतर्फ १ वटा गरी ३ वटा आंगिक क्याम्पस रहेको ।</p> <p>-नेसंवि अनुसन्धान</p>	<p>-नेसंवि केन्द्रीय आयुर्वेद विद्यापीठका लागि २ सय शैयाको शिक्षण अस्पताल अभाव नहुनु ।</p> <p>-नेसंवि आयुर्वेद शिक्षणतर्फ आवश्यक जनशक्तीको अभाव ।</p> <p>-नेसंविमा प्रायोगिक विधातर्फका शैक्षिक उपकरणहरु पर्याप्त नहुनु ।</p> <p>-केही विद्यालयहरुमा कक्षा कोठाको कमी रहेको ।</p> <p>-४० प्रतिशत विद्यालयहरुमा घेराबारको व्यवस्था नभएको ।</p> <p>-बालविकास केन्द्रका लागि मापदण्ड अनुसारका पूर्वाधार र सामग्रीहरु नभएको ।</p>	<p>-बिएम्एस् अध्ययनरत विद्यार्थीको शिक्षण सिकाईमा कमी ।</p> <p>-सैद्धान्तिक कक्षाको प्रयोगात्मक अभ्यास हुन नसक्नु ।</p> <p>-आयुर्वेदका दक्ष जनशक्ती उत्पादनमा समस्या ।</p> <p>-कक्षा कोठामा न्यूनतम मापदण्डभन्दा बढी विद्यार्थी हुनु ।</p> <p>-बालबालिकाले कक्षा छोड्ने दर बढ्नु ।</p> <p>-बालबालिकाले कक्षा दोहोराउने दर बढ्नु ।</p> <p>-बालबालिकाको सिकाई उपलब्धि कम हुनु ।</p> <p>-विद्यालयमा प्रधानाध्यापकहरु कम</p>	<p>-नगरपालिकाको शिक्षा रणनीति नहुनु ।</p> <p>-सामुदायिक विद्यालयमा व्यवस्थापन चुस्त, दुरुस्त नहुनु ।</p> <p>-शिक्षकहरुमा जवाफदेहीताको कमी ।</p> <p>-शिक्षामा लगानी कम हुनु ।</p> <p>-विद्यालयमा पर्याप्त दरबन्दी नहुनु ।</p> <p>-विद्यालयमा अनावश्यक राजनीतिक हस्तक्षेप हुनु ।</p> <p>-निश्चित मापदण्डका आधारमा</p>	<p>गुणस्तरीय आधारभूत तथा माध्यमिक र प्राविधिक शिक्षामा सबैको पहुँच पुऱ्याउने ।</p>	<p>-२ सय शैयाको आयुर्वेद शिक्षण अस्पताल निर्माण गर्ने ।</p> <p>-शिक्षा रणनीति निर्माण गर्ने ।</p> <p>-विद्यालयहरुको न्यूनतम मापदण्ड निर्धारण गर्ने ।</p> <p>-विद्यालयमा आवश्यक भौतिक संरचना निर्माण र सुरक्षा गर्ने ।</p> <p>-विद्यालयमा स्तरीय फर्निचरहरुको मापदण्ड बनाई व्यवस्थापन गर्ने ।</p> <p>-विद्यालयमा खानेपानी, शौचालयको उचित व्यवस्था गर्ने ।</p> <p>-भौतिक संरचना बालमैत्री,</p>

<p>केन्द्रमार्फत पिएच्डी कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको ।</p> <p>-तुलसीपुरबहुप्राविधिक शिक्षालय (मेट्रो कलेज) भएको ।</p> <p>-राप्ती बबई सामुदायिक क्याम्पस रहेको ।</p> <p>-विभिन्न विश्वविद्यालयबाट सम्बन्धन प्राप्त निजि कलेजहरु (विज्ञान, कृषी, व्यवस्थापन, कम्प्युटर) रहेको ।</p> <p>-शिक्षा तथा मानवस्रोत विकास केन्द्रबाट सम्बन्धन प्राप्त एक (मावि सेन्टर, कक्षा ९-१२) प्राविधिक विद्यालय रहेको ।</p> <p>-सिटिइभिटाबाट सम्बन्धन प्राप्त प्राविधिक विद्यालय ८ वटा रहेको ।</p> <p>-प्रदेश सरकारबाट सञ्चालित एउटा शिक्षा तालिम केन्द्र रहेको ।</p> <p>-२२ वटा सामुदायिक माविहरु रहेको ।</p> <p>-एउटा शहिद स्मृती आवासीय मावि रहेको ।</p> <p>-१० सामुदायिक आधारभूत विद्यालयहरु रहेको ।</p> <p>-६ वटा सामुदायमा आधारित र १३६</p>	<p>-अधिकांश विद्यालयका कक्षा कोठाहरु भूकम्प प्रतिरोधी नभएको ।</p> <p>-विद्यालयका कक्षा कोठाहरु अपर्याप्त र असुरक्षित रहेको ।</p> <p>-सामुदायिक विद्यालयका १४ प्रतिशत कक्षा कोठाहरु शिक्षण सिकाईका लागि अनुपयुक्त रहेको ।</p> <p>-टिनले छाएका कक्षा कोठाहरुमा वर्षात र गर्मीको समयमा पठनपाठन गर्न कठिनाई ।</p> <p>-विद्यालयमा आवश्यक फर्निचरको अपर्याप्तता भएको ।</p> <p>-विद्यालयमा उपलब्ध फर्निचरहरु गुणस्तरीय नभएको र नियमित मर्मत सम्भार नभएको ।</p> <p>-विद्यार्थीको उमेर अनुसार अनुकूल डेस्क, बेञ्चहरु नभएको ।</p> <p>-विद्यालयमा फर्निचरको व्यवस्थापन विपद् जोखिम न्यूनिकरण र जलवायु अनुकूल नभएको ।</p> <p>-बस्ने स्थानमा पनि फलाम प्रयोग भएका फर्निचरहरु बालबालिकाका लागि अनुकूल नभएको ।</p> <p>-विद्यालयमा शुद्ध खानेपानीको कमी ।</p> <p>-७२ विद्यार्थीका लागि</p>	<p>उपस्थिती हुनु ।</p> <p>-बालबालिका विद्यालय समयमा बाहिर निस्कनु ।</p> <p>-अनावश्यक मानिसहरु विद्यालयमा प्रवेश गर्नु ।</p> <p>-विद्यालयको सम्पत्ती असुरक्षित हुनु ।</p> <p>-विपदले निम्त्याउने जोखिम बढ्नु ।</p> <p>-बसाई तथा शिक्षण सिकाई असहज हुनु ।</p> <p>-शौचालय फोहोर तथा दुर्गन्धित हुनु ।</p> <p>-विद्यालय परिसर फोहोर हुनु ।</p> <p>-शिक्षक नहुँदा कक्षाकोठा खाली हुनु ।</p> <p>-कोर्ष समयमा पूरा नहुनु ।</p> <p>-रिभिजन नहुनु ।</p> <p>-परीक्षा प्रणाली गुणस्तरीय नहुनु ।</p> <p>-कक्षा कार्य र गृहकार्य नदिनु र चेक नहुनु ।</p> <p>-परियोजना कार्य र प्रयोगात्मक अभ्यास नहुनु ।</p>	<p>शिक्षकहरुलाई पुरस्कार र दण्डको व्यवस्था नहुनु ।</p> <p>-विद्यालयका भौतिक संरचनाहरु समयमै मर्मत सम्भार नहुनु ।</p> <p>-विद्यालयका योजनाहरु भौतिक कार्यमा मात्रैमा सिमित हुनु ।</p> <p>-विद्यालय सुधार योजनाले तोकेका क्रियाकलाप कार्यान्वयन नहुनु ।</p> <p>-शिक्षकहरुले एक्सन रिसर्च नगर्नु ।</p> <p>-</p>		<p>अपांगमैत्री बनाउने ।</p> <p>-सबै माविहरुमा प्रयोगशालाहरु निर्माण गर्ने ।</p> <p>-आधारभूत विद्यालयहरुमा न्यूनतम प्रयोगशालाहरुको व्यवस्था गर्ने ।</p> <p>-सबै माविहरुमा ई-लाइब्रेरीको व्यवस्था गर्ने ।</p> <p>-तुलसीपुरबहुप्राविधिक शिक्षालयमा ई-लाइब्रेरीको व्यवस्था गर्ने ।</p> <p>-सबै आधारभूत विद्यालयमा बुक कर्नरको व्यवस्था गर्ने ।</p> <p>-मापदण्ड अनुसार बालविकास केन्द्रका भवनहरु निर्माण गर्ने ।</p> <p>-मेट्रो कलेजमा विषयहरु विस्तार गर्दै जाने ।</p> <p>-१ देखि ५ कक्षासम्मको स्थानीय पाठ्यक्रम तयार पारी पठनपाठन गराउने ।</p> <p>-प्राविधिक शिक्षाको महत्वबारे प्रत्येक विद्यालयमा परामर्श गर्ने ।</p> <p>-प्राविधिक विषयका लागि ज्ञान वृद्धि गर्न अन्तर कलेज सहयोगको व्यवस्था गर्ने ।</p>
--	--	---	--	--	---

<p>विद्यालयमा आधारित गरी १४२ बालविकास केन्द्रहरू रहेको । -६६ वटा संस्थागत विद्यालयहरू रहेको । -अपांगता भएका बालबालिकाहरूका लागि २ वटा स्रोत कक्षाहरू (बहिरा र दृष्टिविहिन) रहेको । -एउटा (गुरुजजुर मावि) नमूना विद्यालय रहेको । -एउटा (महेन्द्र मावि) खुला विद्यालय रहेको । -जनजागृती मावि पातु वनगाउँमा ई-लाइब्रेरी भएको -एउटा मदरसा रहेको । -९ वटा सामुदायिक सिकाई केन्द्रहरू रहेको । -साक्षरता दर ९७ प्रतिशत रहेको । -सामुदायिक विद्यालयको शिक्षक विद्यार्थी अनुपात मावि (११-१२) मा ११८.७३, मावि (९-१०) मा ५३.१३ निमावि (६-८) मा ४८.१३ र प्रावि (१-५) मा १९.३४ रहेको । -सामुदायिकमा ७९५ र संस्थागत १६२९ गरी २४२४ शिक्षकहरू रहेको । -सामुदायिक विद्यालयमा दरवन्दीका जम्मा ५७०</p>	<p>एउटा शौचालयको व्यवस्था भएको । -भएका शौचालयमा सरसफाई व्यवस्थापन हुन नसकेको । -विद्यालय भवन र शौचालय बालमैत्री तथा अपांगमैत्री हुन नसकेको । -१० प्रतिशत विद्यालयमा खेलमैदान नभएको । -५२ प्रतिशत विद्यालयमा पुस्तकालय नभएको । भएका पुस्तकालयको पनि उचित व्यवस्थापन र उपयोग हुन नसकेको । -५४ प्रतिशत विद्यालयमा कम्प्युटर ल्यावको व्यवस्था नभएको । -जनजागृती मावि पातु वनगाउँ वाहेक अन्य २२ माविमा ई-लाइब्रेरी नभएको । -केही विज्ञान प्रयोगशाला भए पनि अधिकांश विद्यालयमा विषयगत प्रयोगशालाहरू नभएको । -अतिरिक्त क्रियाकलाप/सह क्रियाकलाप सञ्चालनका लागि प्रशिक्षकको अभाव । -८ कक्षाको विषयगत सिकाई उपलब्धी मापन गर्न एस्ईई मोडेलमा परीक्षा सञ्चालन गर्दा सामुदायिक विद्यालयका</p>				<p>-मापदण्ड निर्धारण गरी विविधखालका प्राविधिक विषयहरूको स्विकृती दिने व्यवस्था गर्ने । -बालविकास केन्द्रलाई बालअनुकूल र प्रभावकारी बनाउने । -शैक्षक जनशक्तीलाई मापदण्ड बनाई पुरस्कार र दण्डको व्यवस्था गर्ने । -शिक्षकहरूलाई गोल्डेन हेण्डसेकको व्यवस्था गर्ने । -दक्ष जनशक्तीलाई विद्यालय प्रवेशमा प्रोत्साहन गर्ने । -शिक्षकहरूलाई शिक्षण सिकाईका तालिमहरू प्रदान गर्ने । -विपद्को समयमा वैकल्पिक पठनपाठनको व्यवस्था गर्ने । -दरवन्दी अनुसार शिक्षक, कर्मचारीको व्यवस्था गर्ने । -कक्षा, शिक्षक र विद्यार्थी अनुपात १:३५ कायम गर्ने । -अतिरिक्त क्रियाकलाप र सह कार्यकलापका लागि प्रशिक्षकहरूको व्यवस्था गर्ने । -एक विद्यालय-एक नर्सको</p>
---	---	--	--	--	---

<p>शिक्षकहरू रहेको । -बाल शिक्षक (सका) १४२ जना रहेको । -विद्यालयका कर्मचारी १०२ जना रहेको । -गुणस्तर सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत टिच फर नेपालसँग सहकार्य भएको । -सिकाई स्तर कमजोर भएका ३, ४ र ५ कक्षाका विद्यार्थीहरूको स्तर सुधारन चेञ्जिड स्टोरीज संस्थासँग सहकार्य भएको । -१ देखि ८ कक्षासम्मका २८०६६ विद्यार्थीहरूमा सिकाई उपलब्धीबारे आधारभूत सर्वेक्षण भएको । -८ कक्षाको सिकाई गुणस्तरबारे अध्ययन भएको । -२६ वटा विद्यालयका ३, ४ र ५ कक्षाका १६९२ बालबालिकाहरूमा कमजोर विद्यार्थी पहिचान परीक्षा सञ्चालन गरी कमजोर सिकाई स्तर भएका १२ विद्यालयका ३०० बालबालिकाहरूलाई विद्यालय समयवाहिर उपचारात्मक कक्षामार्फत गुणस्तर सुधारको काम भैरहेको । -उत्कृष्ट शिक्षकहरूलाई</p>	<p>अंग्रेजी (२६), गणित (१४), विज्ञान (२४) र नेपाली (३९) विषयको प्राप्तांक प्रतिशत रहेको । -८ कक्षाको विषयगत सिकाई उपलब्धी मापन गर्न एस्ईई मोडेलमा परीक्षा सञ्चालन गर्दा संस्थागत विद्यालयमा अंग्रेजी (५८), गणित (४५), विज्ञान (५०) र नेपाली (५४) विषयको प्राप्तांक प्रतिशत रहेको । -आवश्यक शैक्षिक जनशक्ती नहुनु । -शिक्षकले तालिमको सिप कक्षाकोठामा प्रयोग नगर्नु । -शिक्षणमा शैक्षिक सामग्रीको निर्माण र प्रयोग नहुनु । -अपेक्षित सिकाई उपलब्धी हाँशिल नहुनु । -पाठयोजना निर्माण गरी शिक्षण सिकाईका क्रियाकलाप नगर्नु । -शिक्षण सिकाइ क्रियाकलाप प्रविधिसँग नजोडिनु, प्रयोग नगर्नु । -केही शिक्षकहरूको शिक्षणमा लापरवाही गर्ने मनोवृत्ती हट्न नसक्नु । -विद्यालय व्यवस्थापन समितिका बैठकहरूमा शैक्षिक गुणस्तरका एजेण्डाहरू कमै उठ्नु ।</p>				<p>व्यवस्था गर्ने । -विद्यालयका आवश्यक कर्मचारीहरूको व्यवस्था गर्ने । -अभिभावक शिक्षा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउने । -विद्यालयमा शिक्षा मनोविमर्शकर्ताको व्यवस्था गर्ने । -योजना निर्माण गरी शिक्षण सिकाई क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने । -सूचक तयार गरी अनुगमन तथा मुल्यांकन गर्ने । -शिक्षक सहयोगी अनुगमन प्रणालीको विकास गर्ने । - विद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने । - विद्यालयलभवन निर्माण गर्दा भवन आचारसंहिताको पूर्ण पालना गर्ने - विद्यालयलाई अनुदान दिदा मापदण्ड बनाइ मात्र दिने - बालमैत्री विद्यालय घोषणा गर्दै जाने -</p>
---	---	--	--	--	---

<p>पुरस्कार र प्रोत्साहन गर्ने गरेको । -सिकाई उपलब्धी कमजोर भएका ५ वटा आधारभूत विद्यालय छनौट गरी टिच फर नेपालको सहकार्यमा विषयविज्ञहरूमाफत शिक्षकहरूको गुणस्तर सुधारको काम भएको । -०-३ मावि शिक्षक दरवन्दी भएका विद्यालयमा टिच फर नेपालको सहकार्यमा २० जना अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयका प्रज्ञार्थी शिक्षकहरूको व्यवस्था भएको । -तेस्रो पक्ष (टिच फर नेपाल) बाट शिक्षा सम्बन्धी निरन्तर बहुआयामिक अध्ययन, अनुसन्धान गरी शिक्षा क्षेत्रको वस्तुस्थिति विश्लेषण भैरहेको । -प्राविधिक शिक्षा सञ्चालन गर्ने विद्यालयमा थप अनुदान र प्रोत्साहनको व्यवस्था भएको । -एसइइ दिएका र पढाइ छोडेका विद्यार्थीहरूलाई छोटा अवधिका सिपमुलक तालिमहरू प्रदान भैरहेको ।</p>	<p>-प्रस्तावित मावि र आविमा तह अनुसारको योग्यता भएको प्रधानाध्यापक नहुनु । -प्रधानाध्यापकलाई विद्यालय सञ्चालन सम्बन्धी अधिकारमा कमी । -शिक्षकहरूलाई प्रोत्साहनको कमी । -लामो समयसम्म शिक्षक विदामा रहँदा पढाइमा समस्या । -निरन्तर विद्यार्थी मुल्यांकन पद्धती प्रभावकारीरूपमा कार्यान्वयन नहुनु । -विद्यार्थीहरूले कक्षा छोड्ने प्रवृत्ती । -विद्यालय व्यवस्थापनलाई अभिभावकहरूले प्रभाव पार्न नसक्नु । -पुरानो र नयाँ पुस्ताका शिक्षकहरूबीच मनोवैज्ञानिक अन्तर हुनु । -विद्यालयले अभिभावकहरूसँग उचित समन्वय गर्न नसक्नु । -अभिभावकहरूमा विद्यालयप्रति अपनत्व महशुस हुन नसक्नु । -बालमैत्री विद्यालयको राष्ट्रिय प्रारूप पूर्णरूपमा लागू नभएको । -नगरपालिकाले तयार गरेको शैक्षिक क्यालेण्डर अनुसार पढाइ हुने समय</p>				
---	---	--	--	--	--

<p>-शिक्षकहरुलाई क्षमता विकासका तालिमहरु प्रदान भैरहेको । -केही सामुदायिक विद्यालयको पर्याप्त जग्गा भएको ।</p>	<p>नपुगेको । -दैनिक पाठनोट विना पठनपाठन हुनु । -पाठ्यक्रममा नभई पाठ्यपुस्तकमा मात्रै आधारित पठनपाठन हुनु । -पाठ्यक्रमका विषयवस्तुलाई जीवनउपयोगी सिपका रूपमा उपयोग गर्न नसक्नु । -शिक्षक निर्देशिकाको पालना र सन्दर्भ सामग्रीको प्रयोग नहुनु । -शिक्षकहरुमा उत्प्रेरणा र सिर्जनशिलताको कमी । -विषयविज्ञसहितको विद्यालयको अनुगमन अत्यन्त कम हुनु । -शिक्षकहरुलाई शिक्षण सिकाईसँग सम्बन्धित मागमा आधारित तालिमहरु नहुनु । -निजी विद्यालयका संरचना तथा सरकारी विद्यालयसँगको दूरी मापदण्ड अनुसार नहुनु । -सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयका निजी स्रोतका शिक्षक, कर्मचारीको पारिश्रमिक कम हुनु । -कानूनीरूपमा विद्यालयको सेवाक्षेत्र निर्धारण नहुनु ।</p>				
--	--	--	--	--	--

स्वास्थ्य र पोषण					
<p>-राप्ती प्रादेशिक अस्पताल भएको ।</p> <p>-राप्ती प्रादेशिक अस्पतालमा एकद्वार संकट व्यवस्थापन प्रणाली (ओसिएम्सी) सञ्चालन भएको ।</p> <p>-राप्ती प्रादेशिक अस्पतालमा दमका रोगीहरूलाई प्रतिव्यक्ति वार्षिक ५० हजारसम्मको निशुल्क औषधि उपचारको व्यवस्था रहेको ।</p> <p>-राप्ती प्रादेशिक अस्पतालमा पाठेघर खसेका महिलालाई निशुल्क अप्रेसन सेवा भएको ।</p> <p>-निशुल्क मृगौला डायलाइसिस सेवा सञ्चालन भैरहेको ।</p> <p>-सामाजिक सेवा इकाई स्थापना गरी तोकिएका निशुल्क सेवा दिने गरिएको ।</p> <p>-राप्ती प्रादेशिक अस्पतालमा एचआइभीबिरुद्ध निशुल्क एआरटी औषधी वितरण भैरहेको ।</p> <p>-प्रादेशिक आयुर्वेद अस्पताल भएको ।</p> <p>-राप्ती आयुर्वेद</p>	<p>-अस्पतालमा विशेषज्ञ चिकित्सकको दरवन्दी कम भएको ।</p> <p>-भएका विशेषज्ञ चिकित्सक टिक्न कठिन ।</p> <p>-अस्पतालमा पर्याप्त उपकरणहरू नभएको ।</p> <p>-भएका उपकरणहरू पूर्णरूपमा प्रयोगमा नआएको ।</p> <p>-अस्पतालमा पोषण सम्बन्धी छुट्टै संरचना र कार्यक्रम नभएको ।</p> <p>-प्राविधिक दक्ष जनशक्तीहरूको कमी ।</p> <p>-आँखा अस्पतालमा पूर्वाधार कमी रहेको ।</p> <p>-१४ र १५ नं. वडाका पश्चिम भेगमा स्वास्थ्य केन्द्र अभाव रहेको ।</p> <p>-स्वास्थ्य केन्द्रका संरचनाहरू अपांगमैत्री नभएको ।</p> <p>-स्वास्थ्य संस्थाहरूमा पाठेघर खस्ने महिलाहरूका लागि रिडपेसरीको व्यवस्था नभएको ।</p> <p>-सबै स्वास्थ्य केन्द्रमा टिबि उपचारका लागि डट्स व्यवस्था नभएको ।</p> <p>-अत्याधुनिक प्रयोगशाला नभएको ।</p> <p>-एचआइभी सम्बन्धी</p>	<p>-गुणस्तरीय उपचारात्मक सेवा प्रवाह नहुनु ।</p> <p>-विरामीहरू अन्य अस्पतालमा रिफर हुनु ।</p> <p>-उपचारमा आर्थिक भार बढ्नु ।</p> <p>-नसर्ने र दिर्घ रोगका विरामीहरू बढ्दै जानु ।</p> <p>-सरुवा रोगको प्रकोप बढ्नु ।</p> <p>-संक्रामक रोगहरूको प्रकोप बढ्नु ।</p> <p>-आधारभूत सेवामा पहुँच नपुग्नु ।</p> <p>-रोगहरूको पहिचान र निदान नहुनु ।</p> <p>-स्वास्थ्यकर्मीहरूको सिप र दक्षतामा ह्रास हुँदै जानु ।</p> <p>-अनावश्यक औषधीहरूको अत्यधिक प्रयोग बढ्नु ।</p> <p>-</p>	<p>-विशेषज्ञ चिकित्सकलाई आवश्यक उपकरण र आर्थिक आर्जनका अवसर कम हुनु ।</p> <p>-विशेषज्ञ चिकित्सकहरूको रोजाई घरपायक र सुगम ठाउँ हुनु ।</p> <p>-स्थानीय विशेषज्ञ चिकित्सक नहुनु ।</p> <p>-स्थानीय विशेषज्ञ चिकित्सकहरूको पहिचान गरी अवसर दिन नसक्नु ।</p> <p>-विशेषज्ञ चिकित्सकलाई टिकाउने उपयुक्त योजना नहुनु ।</p> <p>-भएका थोरै विशेषज्ञ चिकित्सकलाई भार बढी हुनु ।</p> <p>-शहरी क्षेत्रका नागरिकलाई स्थानीय अस्पतालका चिकित्सकहरूको दक्षताप्रति विश्वास नहुनु ।</p> <p>-स्वास्थ्य संस्थाहरूको स्तरान्ती हुन नसक्नु ।</p> <p>-अत्यावश्यक औषधी र उपकरणहरू</p>	<p>आधारभूत स्वास्थ्य सेवामा सबैको पहुँच बृद्धि गरी स्वस्थ जीवनशैलीको विकास गर्ने ।</p>	<p>-नगरवासीहरूलाई गुणस्तरीय आधारभूत स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने ।</p> <p>-अस्पतालबाट प्रदान गरिने सेवा सुविधाहरूबारे नागरिकलाई जानकारी दिने ।</p> <p>-स्वास्थ्य सेवाहरूको स्तरान्ती गर्ने ।</p> <p>-स्वास्थ्य संस्थाहरूमा आवश्यक जनशक्तीको व्यवस्थापन गर्ने ।</p> <p>-स्वास्थ्य संस्थाका भवनहरूको निर्माण, मर्मत र प्रवर्धन गर्ने ।</p> <p>-२४ घण्टे आपतकालिन प्रसुती सेवा (वार्थिङ सेन्टर) विस्तार गर्ने ।</p> <p>-शहरी स्वास्थ्य प्रवर्द्धन केन्द्रहरू थप गर्ने ।</p> <p>-आधा घण्टाभित्र मेडिकल अधिकृतको सेवा पाउने व्यवस्था गर्ने ।</p> <p>-परिवार नियोजनको स्मार्ट क्लिनिक सञ्चालन गर्ने ।</p> <p>-तुलसीपुरबजारमा एउटा न्यून शुल्कको उपचार सेवा सञ्चालन गर्ने ।</p> <p>-स्वास्थ्य संरचनाहरूलाई बालमैत्री, महिलामैत्री, अपांगमैत्री र ज्येष्ठ नागरिकमैत्री बनाउने ।</p> <p>-आधारभूत औषधीहरूको समयमै उपलब्धता र बफर स्टकको व्यवस्था गर्ने ।</p> <p>-नसर्ने रोग लागेका विपन्न</p>

<p>चिकित्सालय रहेको । -८ वटा संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित स्वास्थ्य चौकीहरु रहेको । -६ स्वास्थ्य चौकीमा २४ घण्टे आपतकालिन आधारभूत प्रसुती सेवा रहेको । -१० नगर स्वास्थ्य केन्द्र रहेको । -१ वटा शहरी स्वास्थ्य प्रवर्द्धन केन्द्र रहेको । -१, १३ र १९ वडामा एम्बुलेन्स सेवा सञ्चालन भएको । -१ वटा आँखा अस्पताल रहेको । -१ वटा ब्लड बैंक रहेको । -४ वटा निजी अस्पतालहरु रहेको । -२१८ स्वयंसेविकाहरु रहेको । -५२ जना स्थायी र ४२ जना करार स्वास्थ्यकर्मी र २१ जना करार कार्यालय सहयोगी रहेको । -३ जना जनरल सर्जन, ३ जना गाइनोकलोजिष्ट, २ अर्थोपेडिक सर्जन, १ बालरोग विशेषज्ञ, १ एनेस्थेसियोलोजिष्ट, २ जना रेडियोलोजिष्ट, ३ जना फिजिसियन रहेको । -आयुर्वेद अस्पतालमा १</p>	<p>सूचना प्रवाह नभएको । -सिकलसेल एनिमिया र थेलेसेमिया रोगहरुको पहिचान र उपचारको व्यवस्था नभएको । -स्वास्थ्य केन्द्रहरुमा मनोविमर्शकर्ताहरु नभएको । -स्वयंसेविकाहरुलाई कुनै पनि प्रोत्साहन भत्ताको व्यवस्था नभएको । -६० वर्ष पुगेका तथा दिर्घ सेवा गरेका स्वयंसेविकाहरुलाई उचित सम्मान नभएको । -६ बर्गलाई दिइएको निशुल्क स्वास्थ्य सेवा प्राप्त नभएको । -अत्यावश्यक औषधीहरुको कमी । -मानसिक रोगीहरुको उपचारको व्यवस्था नभएको । -स्वास्थ्य संस्थाहरुमा डिएचआइएस टु सूचना प्रणाली डिजिटल पद्धतीमा नभएको । -खोपका लागि कोल्ड चेन भण्डारण, उपकरण र मानवस्रोतको व्यवस्था नभएको । -स्वास्थ्य संस्थाका भवन निर्माणमा जग्गा प्राप्तीमा समस्या । -औषधी र उपकरण</p>		<p>समयमा उपलब्ध नहुनु । -</p>		<p>बर्गका नागरिकलाई निशुल्क औषधीको व्यवस्था गर्ने । -स्वास्थ्यकर्मीहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने । -स्वास्थ्य संस्थाहरुमा आवश्यक औजार तथा उपकरणहरुको व्यवस्था गर्ने । -पूर्व र पश्चिम क्षेत्र समेट्ने गरी दुईवटा १५ शैयाका अस्पताल स्थापना गर्ने । -निशुल्क मोर्तिविन्दु शल्यक्रिया अभियानलाई निरन्तरता दिने । -नगर स्तरमा औषधी तथा खोप भण्डारण भवन निर्माण गर्ने । -सबै स्वास्थ्य संस्थाहरुमा आधारभूत प्रयोगशालाको व्यवस्था गर्ने । -नगर स्तरमा अत्याधुनिक पानीजाँचसहितको प्रयोगशाला स्थापना गर्ने । -स्वास्थ्य विमा कार्यक्रमलाई अनिवार्य लागू गर्ने । -सबै स्वास्थ्य संस्थाहरुमा पानी, बिजुली र आधारभूत सुविधाको व्यवस्था गर्ने । -विद्यालयमा आँखा, कान र दाँत जाँच कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने । -ग्रामिण क्षेत्रमा निशुल्क स्वास्थ्य शिविर चलाउने । -स्वास्थ्य संस्थाहरुको बहुप्रकोप लेखाजोखा तथा न्यूनिकरण योजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्ने । -स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य</p>
---	---	--	------------------------------------	--	--

<p>बालरोग विशेषज्ञ, ३ आयुर्वेद चिकित्सक रहेको ।</p> <p>-३ जना नेत्ररोग विशेषज्ञहरु रहेको ।</p> <p>-८ जना मेडिकल अधिकृतहरु रहेको ।</p> <p>-विपद् तथा महामारीका लागि सबै स्वास्थ्य संस्थामा आरआरटी टिम गठन भइ सम्बन्धित सरोकारवालाहरूसँग समन्वय भैरहेको ।</p> <p>-बिएएम्एस्, आयुर्वेद स्वास्थ्य सहायक, नेत्रसहायक, स्टाफ नर्स, हेल्थ असिस्टेण्ट, ल्याव, सिएमए लगाएतको पठनपाठन भैरहेको ।</p> <p>-स्वास्थ्य र पोषण सम्बन्धी चेतनामुलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन भैरहेको ।</p> <p>-राप्ती आयुर्वेद चिकित्सालयमा हरेक दिन निशुल्क योगासँगै सिलाजित क्याप्सुल र अमृत चिया वितरण गर्ने गरेको ।</p> <p>-ज्येष्ठ नागरिकका लागि निशुल्क अश्वगन्धा चुर्ण र महानारायण तेल वितरण भैरहेको ।</p> <p>-सुत्केरीलाई सतावरी चुर्ण र दशमुल तेल निशुल्क</p>	<p>भण्डारण भवन नभएको ।</p> <p>-स्वास्थ्य संस्थाका भवनहरु पुराना र जिर्ण भएको ।</p> <p>-चिकित्सा मापदण्ड अनुसारका भवनहरु नभएको ।</p> <p>-खोपकेन्द्र भवनहरु नभएको ।</p> <p>-शहरी घना जनसमुदायभित्र परिवार नियोजन क्लिनिक अभाव ।</p> <p>-परिवार नियोजन सेवा प्रदान गर्न दक्ष जनशक्ती अभाव रहेको ।</p> <p>-आपतकालिन गर्भनिरोधक औषधीहरुको जथाभावी प्रयोग ।</p> <p>-स्वास्थ्य संस्थामा आवश्यक जनशक्ती अभाव ।</p> <p>-२ वटा स्वास्थ्य संस्थामा २४ घण्टे प्रसुती सेवा नभएको ।</p> <p>-समुदायमा पोषण सम्बन्धी सूचनाको अभाव ।</p> <p>-तौल अनुगमनको अवस्था कमजोर रहेको ।</p> <p>-उत्तर प्रसुती सेवाको संख्या न्यून रहेको ।</p> <p>-औषधी दुवानीमा साधन नभएको ।</p> <p>-बाँझोपनको समस्या ।</p> <p>-रोग लुकाउने समस्या ।</p> <p>-महिनावारी बन्द को वेला देखिने समस्याले तनाव ।</p>				<p>योजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्ने ।</p> <p>-शुन्य होमडेलिभरीलाई निरन्तरता दिने ।</p> <p>-स्वास्थ्य क्षेत्रको क्षमता अभिवृद्धि गरी विरामी रिफर गर्ने प्रवृत्तीलाई घटाउने ।</p> <p>-एस्बिए, एम्एल्पी, मनोविमर्श जस्ता अति आवश्यक सेवाकालिन तथा पुनर्ताजगी तालिमको व्यवस्था गर्ने ।</p> <p>-मानसिक रोग विशेषज्ञको सुविधासहितको स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने ।</p> <p>-प्रत्येक अस्पतालमा Geriatric Wardको व्यवस्था गर्ने</p> <p>-जेष्ठ नागरिकहरुलाई निशुल्क औषधिको व्यवस्था गर्ने</p> <p>-स्मार्ट हेल्थकार्ड को व्यवस्था गर्ने</p> <p>-नगर भित्रका प्रत्येक परिवारको हेल्थ प्रोफाइल निर्माण गर्ने</p> <p>-प्रत्येक स्वास्थ्य संस्थामा आयुर्वेदको जनशक्ति व्यवस्थापन गर्ने</p> <p>-निज स्वास्थ्यसंस्था र क्लिनिकहरुको दर्ता र नविकरणलाई व्यवस्थित गर्ने</p> <p>-एक वडा एक एम्बुलेन्स को व्यवस्था गर्ने</p> <p>-पोषण मैत्री वडा निर्माण गर्ने</p> <p>-पोषण मैत्री विद्यालय निर्माण गर्ने</p>
--	--	--	--	--	---

<p>वितरण भैरहेको । -पूर्ण खोपयुक्त नगरपालिका घोषणा भएको । -सुत्केरीलाई थप प्रोत्साहन भत्ताको व्यवस्था भएको । -स्मार्ट छोरी कार्यक्रम सञ्चालन भैरहेको । -२ वटा पोषण कर्नर तथा बहिरंग उपचार केन्द्र स्थापना भएको । -गाउँघर क्लिनिक सेवा प्रदान भैरहेको । -खोप क्लिनिकहरु सञ्चालन भैरहेको । -नगरपालिका कार्यालयमा स्तनपान कक्षको व्यवस्था भएको । -निशुल्क मोतिविन्दु शल्यक्रिया अभियान सञ्चालन भैरहेको । -विद्यालयमा किशोरीहरुका लागि आइरन चक्की वितरण भैरहेको । -६ वटा विद्यालय स्तरीय किशोरीका लागि प्रजनन स्वास्थ्य सूचना केन्द्रहरु रहेको । -१ वटा मनोसामाजिक विमर्श केन्द्र रहेको । -३ वटा स्वास्थ्य संजाल रहेको । -१ वटा महिलाको स्वास्थ्य अधिकारको लागि</p>	<p>-निजी औषधी पसलहरुमा अदक्ष जनशक्तीबाट विरामीको जाँच हुने र जथाभावी औषधीको प्रयोग हुने गरेको । -लिंग पहिचान गरी असुरक्षित गर्भपतन गराउने प्रवृत्ती बढेको । -स्वास्थ्य संस्थामा न्यूनतम सेवा मापदण्डको व्यवस्थापन नभएको ।</p>				
--	---	--	--	--	--

<p>पैरवी संजाल रहेको । -स्वास्थ्य शिविरहरु सञ्चालन भैरहेको ।</p>					
<p>खानेपानी तथा सरसफाई</p>					
<p>- खानेपानी तथा उपभोक्ता सरसफाई समितिहरु रहेको । -१८८२१ परिवारले धारा तथा पाइपको पानी खाने गरेको । -नगर स्तरीय खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता समिति रहेको । -अव्यवस्थित खानेपानी समितिहरु व्यवस्थित हुँदै गएको । -खानेपानी उपभोक्ता समितिहरु सक्रिय रहेको । -खानेपानी उपभोक्ता समितिहरु आर्थिकरूपमा सवल भएको । -खानेपानी उपभोक्ता समितिहरुमा सुशासन कायम हुँदै गएको । -</p>	<p>-कानूनले गरेको बर्गिकरण अनुसार खानेपानी संस्थाहरुमा स्रोतसाधन उपलब्ध नहुनु । -बजेट दोहोरिने समस्या । -पूर्वाधार निर्माणमा संलग्न सरकोकारवालाहरुबीच समन्वयको कमी । -खानेपानी आयोजनाहरु विना स्टिमेट तयार हुनु । -पानीको स्रोतको अभाव । -पानीको मुहान तथा स्रोतहरुको संरक्षण नहुनु । -जथाभावी नदी खोलाजन्य पदार्थको उत्खनन । -खानेपानी आयोजनाहरुको नियमित रूपमा मर्मत संभार नहुनु । -खानीपानी आयोजनाहरुमा शुद्धिकरण प्लान्ट नहुनु । -उपभोक्ताहरुको माग अनुसार धारा वितरण हुन नसक्नु । - मुहानहरुको आवश्यक सरसफाई नहुनु । -</p>	<p>-पानीको गुणस्तर खस्कनु । -उपभोक्ताहरुले समयमा पानी नपाउनु । -पानीजन्य प्रकोपहरु बढ्ने । -मुहानहरु प्रदुषण हुनु । -महामारीहरु फैलिनु । -</p>	<p>-खानेपानीमा स्थानीय सरकारको लगानी कम हुनु । -सरसफाईमा जनचेतनाको कमी । -भौतिक संरचनाको निर्माण जथाभावी भएकाले । -जलवायु परिवर्तन । -स्वास्थ्य प्रति मानिसहरु संवेदनशिल नहुनु । -सरसफाई प्रति आनीवानीमा सुधार नहुनु । -खानेपानी उपभोक्ता समुह तथा कर्मचारीहरुलाई क्षमता अभिवृद्धि नहुनु । -मर्मत सम्भार कोष नहुनु । -खानेपानी संस्थाहरुलाई प्राकृतिक प्रकोपले</p>	<p>-सुरक्षित खानेपानीमा सवैको पहुँच पुऱ्याई पूर्ण सरसफाईयुक्त नगर बनाउने । - -जलवायु परिवर्तन । -स्वास्थ्य प्रति मानिसहरु संवेदनशिल नहुनु । -सरसफाई प्रति आनीवानीमा सुधार नहुनु । -खानेपानी उपभोक्ता समुह तथा कर्मचारीहरुलाई क्षमता अभिवृद्धि नहुनु । -मर्मत सम्भार कोष नहुनु । -खानेपानी संस्थाहरुलाई प्राकृतिक प्रकोपले</p>	<p>-एक घर एक धारा अभियान संचालन गर्ने । -खानेपानी तथा सरसफाईको क्षेत्रमा लगानी विस्तार गर्ने । -पानीको मुहान तथा स्रोतहरुको खोजी गर्ने । -खानेपानी तथा सरसफाईको रणनीति योजना निर्माण गर्ने । -सवै उपभोक्ता संस्थाहरु मर्मत सम्भार कोष स्थापना गर्ने । -खानेपानी उपभोक्ता संस्थाहरुको विमा बनाउने । -खानेपानी संस्थाहरुमा भएको दोहोरो लगानीलाई एकद्वार प्रणालीमा लैजाने । -पानी सुरक्षा योजना निर्माण गरी लागु गर्ने । -पानी गुणस्तर मापन प्रयोगशाला निर्माण र दक्ष जनशक्तिको व्यवस्था गर्ने । -पूर्ण सरसफाई अभियान सञ्चालन गर्ने ।</p>

			<p>नोक्सान पुन्याउनु ।</p> <p>-खानेपानी उपभोक्ताहरूमा अपन्वत्व र पानी सदुपयोगको कमी ।</p> <p>-गरिइएका क्रियाकलापहरूको अभिलेखिकरण नहुनु ।</p> <p>-आयोजनाहरूको नियमित अनुगमन नहुनु ।</p>		-
सामाजिक समावेशीकरण तथा सुरक्षा					
महिला					
<p>-९ वटा महिला सहकारी संस्था भएको ।</p> <p>-३ वटा कृषी महिला सहकारी संस्था रहेको ।</p> <p>-५ हजार ५ सय महिला सहकारीमा आवद्ध भएको ।</p> <p>-५ वटा महिला सम्बन्धी काम गर्ने गैरसरकारी संस्थाहरू रहेको ।</p> <p>-अन्तर पार्टी महिला संजाल रहेको ।</p> <p>-महिला अधिकार सम्बन्धी काम गर्ने विभिन्न सञ्जालहरू रहेको ।</p> <p>-१ वटा नगरस्तरीय हिंशा प्रभावित महिला तथा बालिकाका लागि उपमेयर अल्पकालिन महिला सुरक्षा</p>	<p>-महिलासहकारीमा विउ पूँजी अभाव ।</p> <p>-महिलालाई व्यवसायीक सिप, तालिम कमी ।</p> <p>-महिला सहकारीलाई तालिम नहुनु ।</p> <p>-महिलाहरूद्वारा उत्पादित सामानहरूको बजारिकरणमा समस्या ।</p> <p>-समूहहरूमा साधन स्रोतहरूको अभाव ।</p> <p>-ग्रामिण भेगका प्रहरी इकाईहरूमा महिला हिंशापिडितले खुलस्तरुपमा</p>	<p>-लैंगिक हिंशा बढ्नु ।</p> <p>-महिलाहरू असुरक्षित हुनु ।</p> <p>-महिलाहरूको गतिशिलतामा कमी ।</p> <p>-आयआर्जन घट्नु ।</p> <p>-आर्थिक बोझ बढ्नु ।</p> <p>-उच्च शिक्षामा अवरोध ।</p> <p>-स्वास्थ्यमा समस्या ।</p> <p>-पारिवारिक विखण्डन हुनु ।</p> <p>-पारिवारिक कलह बढ्नु ।</p>	<p>-स्रोत, साधन, न्याय, अवसरमा महिलाको पहुँच नहुनु</p> <p>-पितृसत्तात्मक सोच ।</p> <p>-परम्परागत गलत सोच ।</p> <p>-नीति नियम कार्यान्वयन नहुनु ।</p> <p>-महिलालाई अग्रसर हुने वातावरण नहुनु ।</p> <p>-महिलाको श्रम र सिपको उचित सम्मान नहुनु ।</p> <p>-महिलाहरूलाई</p>	<p>लक्षित समूहको सशक्तिकरण गरी अर्थपूर्ण सहभागिताको सुनिश्चित गर्ने ।</p>	<p>-उपमहानगरपालिकाको लैङ्गीक तथा सामाजिक समावेशीकरण निति निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्ने</p> <p>-लक्षित वर्गको सशक्तिकरणका लागि क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।</p> <p>-लक्षित समूहहरूको निर्णय प्रक्रिया र निर्णायक तहमा पहुँच तथा अर्थपूर्ण सहभागिता वृद्धि गर्ने ।</p> <p>-स्रोत, साधनमा लक्षित वर्गको पहुँच र अवसर अभिवृद्धि गर्ने ।</p> <p>-लैंगिक हिंशा विरुद्धका नीति</p>

<p>सेवा केन्द्र सञ्चालनमा रहेको । -लैंगिक हिंशा राहत कोष स्थापना भएको । -ईलाका प्रहरीमा महिला सेलको व्यवस्था भएको । -सहकारीमा आवद्ध महिलाहरूले विभिन्न आयआर्जनका कामहरू गरिरहेको । -संघसंस्थाहरूमार्फत गठन भएका ३६ वटा महिला समूहहरू रहेको । -संघसंस्थाहरूमार्फत गठन भएका ३ वटा महिला सामुदायिक संस्थाहरू रहेको ।</p>	<p>समस्या राख्ने वातावरण नभएको । -महिला समूहहरूमा अपांग र विपन्न वर्गको सहभागीता नभएको । -महिला समूहहरूमा वित्तिय साक्षरताको कमी । -हिंशापिडित महिलाहरूलाई न्याय पाउन कठिनाई । -लैंगिक विभेद, महिला हिंशा । -यौनहिंशा, यौनदुर्व्यवहार । -बहुविवाह, बोक्सी आरोप । -महिला सम्बन्धी कानून कार्यान्वयनमा उदासिनता । -हानिकारक परम्परागत अभ्यासहरू प्रचलनमै रहेको । -निर्णायक तहमा महिला सहभागिता नहुनु । -महिनावारीमा विभेद ।</p>		<p>कार्यबोझ बढी हुनु ।</p>		<p>नियमहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने । -लैंगिक हिंशा विरुद्धका प्रभावकारी अभियानहरू सञ्चालन गर्ने । -लैंगिक हिंशाविरुद्ध पुरुष सहभागिता बृद्धि गर्ने । -समाजमा महिलामाथि हुने हानिकारक परम्परागत अभ्यासहरू अन्त्यका लागि अभियानहरू सञ्चालन गर्ने । -महिलाको कार्यबोझ घटाउने कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने । -महिला अग्रसरताका लागि अनुकूल वातावरण बनाउने । -विपन्न र पछाडि पारिएका महिलाहरूलाई मूल प्रवाहिकरण गर्ने । -महिलाहरूलाई उद्यमशिलताको विकास गर्ने ।</p>
बालबालिका					
<p>-२०वटा बाल क्लवहरू रहेको । -१७ वडामा बाल संजाल रहेको । -बालबालिका सम्बन्धी काम गर्ने संस्थाहरू रहेको ।</p>	<p>-बालविवाहमा बृद्धि हुनु । -सामाजिक संजाल तथा मोवाइलको दुरुपयोग । -बालश्रममा वृद्धि हुनु ।</p>	<p>-बालश्रम र बाल विवाह बढ्नु । -बालबालिकाको पढाई अलपत्र हुनु ।</p>	<p>-जनचेतनामा कमी हुनु । -गरिवीको कारण । -अभिभावकहरूले समय</p>	<p>बालअधिकारको संरक्षण गरी बालबालिकाको समग्र विकास गर्ने ।</p>	<p>-बालमैत्री स्थानीय शासनलाई प्रवर्द्धन गर्ने । -बाल विवाह अन्त्य गर्ने । -बालश्रममुक्त वडाहरू घोषणा</p>

<p>-प्रत्येक वडा कार्यालयमा एक जना बालसंरक्षण संयोजक तोकिएको । -स्मार्ट छोरी कार्यक्रम सञ्चालन भएको । -वडानं. ६ बालश्रममुक्त घोषणा भएको । -बालमैत्री आचारसंहिता निर्माण भएको । -विपद जोखिममा रहेका बालबालिकाहरुको लागि बालहित कोष रहेको । -अल्पकालिन ट्रान्जीट होमका लागि बजेट विनियोजन भएको । -आपतकालिन एवं जोखिम अवस्थामा रहेका बालबालिकाको संरक्षणको लागि अल्पकालिन बालगृह सञ्चालन कार्यविधि २०७६ तयार भएको ।</p>	<p>-कुलत तथा दुर्व्यसनमा पर्नु । -बाल यौन दुर्व्यवहार हुनु । -केही सडक बालबालिकाहरु रहेको । -बालबालिकाहरुलाई मार्ने काममा लगाउनु । -अभिभावक तथा संरक्षक विहिन (परित्यक्त) बालबालिकाहरु हुनु । -बालबालिकाहरुलाई हिंशा हुनु । -पढाई छोडेर काममा जानु । -छोराछोरी विच विभेद हुनु । -विपदको समयमा बालबालिकाको पठनपाठनमा अवरोध ।</p>	<p>-बालबालिकाको स्वास्थ्य जोखिम हुनु । -कुपोषण दर बढ्नु । -बाल मृत्युदर बढ्नु । -दक्ष जनशक्ती उत्पादन घट्नु ।</p>	<p>नदिनु । -गलत संगत । -अवसरको कमी । -मनोरञ्जन स्थलहरु नहुनु ।</p>		<p>गर्ने । -बाल दुर्व्यसनविरुद्ध सचेतना अभियान सञ्चालन गर्ने । -बाल क्लवहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने । -अभिभावक तथा संरक्षकविहिन बालबालिकाहरुलाई उचित संरक्षणको व्यवस्था मिलाउने । -बालबालिकाको उचित हेरचाहबारे अभिभावकलाई अभिमुखिकरण गर्ने । -बालबालिकालाई मोबाइलको उचित प्रयोगबारे सचेतिकरण गर्ने । -बालहिंशा, दुर्व्यवहार, यौनशोषणविरुद्ध अभियानहरु सञ्चालन गर्ने ।</p>
<p>अपाङ्गता</p>					
<p>-वडा तथा नगरस्तरमा अपाङ्ग समन्वय समिति गठन भएको । - अपाङ्ग महिला सम्बन्धि काम गर्ने संस्था स्थापना भएको । - दुई वटा विशेष क्षमता भएका बालबालिकालाई</p>	<p>-शारिरी अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुका लागि आवासिय विद्यालय नभएको । - अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुका लागि आवश्यक मात्रामा सहायक सामग्रीको कमी ।</p>	<p>- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु अपहेलित हुनु । -हिंसा बढ्नु । - अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुले क्षमता</p>	<p>- अपाङ्गता भएकालाई हेर्ने फरक दृष्टिकोण । - अपाङ्गता सम्बन्धि कानूनहरु प्रभावकारी कार्यान्वायन नहुनु । -कानूनले तोकेको सेवा</p>	<p>अपाङ्गहरुलाई आवश्यक सेवा सुविधा प्रदान गरी राज्यको मूलधारमा समावेश गर्ने ।</p>	<p>-अपाङ्गता हकहित संरक्षण सम्बन्धी कानूनी प्रावधानहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने । -भौतिक संरचना निर्माण गर्दा अपाङ्गमैत्री बनाउने ।</p>

<p>पढाउने विद्यालय रहेको । - अपाङ्गताको क्षेत्रमा काम गर्ने संघसंस्थाहरु रहेको । -नगरपालिकाद्वारा अपाङ्गहरुलाई सहायक सामग्री वितरण तथा क्षमता अभिवृद्धि भएको । -अपाङ्गहरुले अपाङ्ग भत्ता पाएको ।</p>	<p>-विभिन्न समुह तथा संरचनामा अपाङ्गता भएका व्यक्तीहरुलाई समावेश नगर्नु । - अपाङ्गता भएका वालवालिकाहरुको अभिभावकहरुले उचित हेरचाह नदिनु । - अपाङ्गता भएका व्यक्तीहरुलाई हेर्ने दृष्टिकोण फरक हुनु । -भौतिक संरचनाहरु अपाङ्गमैत्री नहुनु । - अपाङ्गता भएका व्यक्तीहरुको अभिव्यक्तिको लागि दोभाषेको कमी । -साङ्ग र अपाङ्ग विच विभेद गर्नु । - अपाङ्गता भएका व्यक्तीहरुका लागि योग्यता अनुसारको रोजगारीको अवसर नहुनु ।</p>	<p>प्रदर्शन नहुनु । -शिक्षा पाउने अवसर नपाउनु । - अपाङ्गता भएका व्यक्तीहरुले सेवा प्राप्तीमा कमी ।</p>	<p>सुविधा व्यवहारमा नदिनु । -</p>	<p>-अपाङ्गता भएका व्यक्तीहरुका लागि छात्रावासमा बसेर शिक्षा लिने व्यवस्था मिलाउने । -अपाङ्गहरुका लागि सिकाई केन्द्र स्थापना गर्ने । -अपाङ्गता भएका व्यक्तीहरुलाई आवश्यक सहायक सामग्री उपलब्ध गराउने । -पूर्ण अशक्त अपाङ्गहरुलाई सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण सहज बनाउने । -नगर र वडा तहका कर्मचारीलाई सांकेतिक भाषा तालिम दिई दोभाषे सम्पर्क व्यक्ती तोक्ने । -अपाङ्गता भएका व्यक्तीहरुलाई क्षमता अनुसारका सिपमुलक तालिम तथा अनुदानको व्यवस्था गर्ने । -पूर्ण अशक्त र बौद्धिक अपाङ्गता भएका व्यक्तीका अभिभावकलाई हेरचाह सम्बन्धी तालिम दिने ।</p>	
<p>ज्येष्ठ नागरिक</p>					

<p>-एक वटा वृद्धाश्रम रहेको । -तीन वटा दिवा सेवा केन्द्र कार्यक्रम रहेको । -ज्येष्ठ नागरिक नगर संजाल रहेको । -१९ वटै वडामा ज्येष्ठ नागरिक वडा संजाल रहेको । -यातायातमा ज्येष्ठ नागरिक आरक्षण सिट र पचास प्रतिशत छुटको व्यवस्था भएको । -पुस्ता हस्तान्तरण कार्यक्रम रहेको । -स्वास्थ्य संस्थाहरुमा निशुल्क औषधी उपचारको व्यवस्था रहेको । -ज्येष्ठ नागरिकलाई न्यानो कपडा वितरण भएको । -ज्येष्ठ नागरिकलाई घरदैलोमा स्वास्थ्य जाँच कार्यक्रम भएको । -ज्येष्ठ नागरिकलाई चेतनामुलक कार्यक्रम भएको । -ज्येष्ठ नागरिक भेटघाट कार्यक्रम भएको । -सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण भैरहेको । -ज्येष्ठ नागरिकलाई आन्तरिक तिर्थयात्राका लागि बजेट विनियोजन भएको ।</p>	<p>-वृद्धाश्रममा आर्थिक अभाव । -सबै वडामा दिवा सेवा केन्द्र नभएको । -दिवा सेवा केन्द्रको भवन नभएको । -यातायातमा ज्येष्ठ नागरिकलाई आरक्षण सिट र छुटको व्यवस्था कार्यान्वयन नहुने । -पुरानो र नयाँ पुस्ताबीच समन्वय र सहकार्यमा कमी । -ज्येष्ठ नागरिकलाई घरदैलो स्वास्थ्य जाँच कार्यक्रम नियमित नभएको । -अशक्त ज्येष्ठ नागरिकलाई वृद्धभत्ता बुझ्दा बैकसम्म पुग्न समस्या ।</p>	<p>-वृद्धाश्रममा बस्ने वृद्धवृद्धालाई आवश्यक सुविधा पाउन कठिनाई । -सबै वडामा ज्येष्ठ नागरिकहरु भेला, जमघट हुन, समन्वय गर्न नसक्नु । -दिवा सेवा कार्यक्रम सञ्चालनमा कठिनाई । -वृद्धवृद्धालाई गाडीमा यात्रा गर्न कठिनाई । -ज्येष्ठ नागरिकको उपचारमा कठिनाई ।</p>	<p>-ज्येष्ठ नागरिकको सिप, दक्षता र ज्ञान नयाँ पुस्तामा हस्तान्तरण नहुनु । -दिवा सेवा केन्द्रमा साधन स्रोतको अभाव हुनु । -ज्येष्ठ नागरिकलाई अपहेलना हुनु । -ज्येष्ठ नागरिकले प्राप्त गर्ने सेवा प्रभावकारी कार्यान्वयन नहुनु । -राज्यले दिने सेवा सुविधाबारे ज्येष्ठ नागरिक जानकार नहुनु ।</p>	<p>ज्येष्ठ नागरिकलाई सम्मानपूर्वक बाँचपाउने वातावरण निर्माण गरी पुरानो पुस्ताको ज्ञानसिप नयाँ पुस्तामा हस्तान्तरण गर्ने ।</p>	<p>-राप्ती प्रादेशिक अस्पतालमा ज्येष्ठ नागरिक जेनेटरीक वार्ड स्थापना गर्ने । -एक वडा एक ज्येष्ठ नागरिक दिवा सेवा केन्द्रको स्थापना गर्ने -ज्येष्ठ नागरिक मैत्री सेवामा जोड दिने -ज्येष्ठ नागरिक पालन पोषण सम्मान कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने -</p>
<p>दलित जनजाती अन्य</p>					
<p>-नगर तथा वडा स्तरमा दलित संजाल गठन भएको</p>	<p>-जनसंख्याको आधारमा दलितहरुको लागि बजेट</p>	<p>-दलितहरुको</p>	<p>-दलितहरुमा सशक्तिकरण हुन नसक्नु</p>	<p>दलित समुदायको</p>	<p>-दलितहरुको सशक्तिकरण र उत्थानका कार्यक्रम तर्जुमा</p>

<p>-स्थानीय तहको संरचनामा दलित प्रतिनिधित्व रहेको । -नगरका योजना निर्माणमा दलितहरूको प्रतिनिधित्व हुने गरेको । -जातीय छुवाछुतविरुद्धका कार्यक्रमहरू सञ्चालन भैरहेको ।</p>	<p>विनियोजन नभएको । -समाजमा जातीय छुवाछुत कायमै रहेको । -दलितहरूको जीवनस्तरमा सुधार आउने खालका कार्यक्रमहरू नभएको ।</p>	<p>उत्थानमा समस्या । -दलितहरूलाई सामाजिक क्रियाकलापमा सहभागितामा समस्या । -राज्यको नीति निर्माण तहमा प्रभावकारी भूमिका हुन नसक्नु ।</p>	<p>। -समाजमा जातीय छुवाछुत सम्बन्धी चेतना विकास नहुनु । -ऐन नियमहरू प्रभावकारी कार्यान्वयन नहुनु । -समाजका हरेक संरचनामा गैरदलितहरूको नेतृत्व हुनु ।</p>	<p>सशक्तिकरण गरी छुवाछुतमुक्त समाज निर्माण गर्ने ।</p>	<p>गर्ने । -जातीय छुवाछुतमुक्त समाज निर्माण गर्ने । -नीति निर्माण तहमा दलित समुदायको प्रभावकारी सहभागिता गराउने । -ऐन नियम कार्यान्वयनमा पहलकदमी गर्ने । -छुवाछुतविरुद्ध चेतनामुलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने ।</p>
<p>युवा तथा खेलकुद</p>					
<p>-४०.३५ प्रतिशत युवा जनशक्ती रहेको । -नगरस्तरीय युवा संजाल रहेको । -१९ वटै वडामा वडा स्तरीय युवा संजालहरू रहेको । -नगर स्तरमा नमूना युवा संसद् रहेको । -युवा नीति २०७२, युथ भिजन २०२५ र दिगो विकास लक्ष्य कार्यान्वयनको चरणमा रहेको । -१२० जना युवाहरूलाई उद्यमशिलता विकास तालिम दिएको । -२००० जनालाई लागू औषध दुर्व्यसन न्यूनिकरण सम्बन्धी युवा परामर्श कार्यक्रम</p>	<p>-युवाहरू बेरोजगार हुनु । -युवाहरूमा प्राविधिक सिप, क्षमताको कमी । -युवाहरूमा कामप्रति उदासिनता । -उद्यमशिलतामा चासो नहुनु । -कुलत, दुर्व्यसनमा लाग्नु । -युवाहरू अपराधमा संलग्न हुनु । -युवाहरू विदेश पलायन हुनु । -युवाहरूमा सिर्जनशिलतामा कमी । -युवाहरूमा नैतिक शिक्षाको कमी । -युवाहरूमा लगानीमैत्री वातावरणको कमी । -युवाहरूलाई अभिभावकहरूको सही मार्गदर्शन नहुनु ।</p>	<p>-उत्साहमा कमी । -काम गर्ने क्षमतामा कमी । -निराशा बढ्नु । -बेरोजगारी बढ्नु । -आम्दानी घट्नु । -उत्पादनमा ह्रास आउनु । -युवा सहभागितामा बाधा । -सक्षम युवाहरूको कमी । -समाजमा अपराध बढ्नु । -घरायशी कलह बढ्नु । -उद्योग व्यवसायमा लगानी कमी हुनु ।</p>	<p>-युवा तथा खेलकुद क्षेत्रमा आवश्यक बजेट विनियोजन नहुनु । -युवा र खेलाडीहरूका लागि उचित वातावरणको कमी । -युवा तथा खेलकुद लक्षित कार्यक्रमहरू कम हुनु । -युवा प्रतिभाहरूको पहिचान र प्रोत्साहनमा कमी । -युवा उद्यमशिलताका कार्यक्रमहरू कम हुनु । -युवा उद्यमशिलताका लागि अनुदानको व्यवस्था नहुनु । -युवाहरूमा जीवन</p>	<p>दक्ष तथा सिपयुक्त आत्मनिर्भर युवा तथा खेलाडी तयार गर्ने ।</p>	<p>-दक्ष तथा सिपयुक्त युवा तयार गरी रोजगार सिर्जना गर्ने । -युवा प्रतिभाको पहिचान र खोजी गरी प्रोत्साहन गर्ने । -युवाहरूलाई उद्यमशिलतातर्फ आकर्षित गर्ने । -शिक्षामा युवा उद्यमशिलतालाई जोड्ने । -युवा दुर्व्यसनी घटाउन सचेतना अभिवृद्धि गर्ने । -युवा उद्यमीहरूलाई सहूलियतपूर्ण कर्जाका लागि बैंक तथा वित्तिय संस्थासँग</p>

<p>सञ्चालन भएको । -युवा प्रतिभा पहिचान कार्यक्रम भएको । -सामाजिक अभियानहरुमा युवाहरुलाई परिचालन गरिएको । -युवाहरुको नेतृत्व विकास तालिमहरु सञ्चालन भैरहेको । -ग्रामिण युवा उद्यम कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रियामा रहेको । -तुलसीपुर 'स्पोर्ट सिटी' का रूपमा विकास भैरहेको । -बेलभण्डा १ वटा राष्ट्रियस्तरको सिन्थेटिक ट्याकसहितको एथ्लेटिक्स/फुटबल रंगशाला रहेको । -तुलसीपुरको वडानं. ६ मा १ वटा बहुउद्देश्यीय कराँते कभर्ड हल रहेको । -तुलसीपुरको ६ नं. वडामा १ वटा टेबुलटेनिस हल रहेको । -तुलसीपुरको वडानं. ९ मा १ वटा कराँते हल रहेको । -तुलसीपुरको ५ नं. वडामा अरनीको खेल मैदान रहेको । -तुलसीपुरको ६ नं. वडामा गौरीगाउँ खेल मैदान रहेको । -तुलसीपुरको १५ नं. वडामा कोठरी खेलकूद मैदान रहेको । -तुलसीपुरको ३ नं. वडामा २ वटा, ४ मा १ वटा, ७ नं. मा १ वटा, ८ नं. मा १ वटा, ९ मा १ वटा र १९ मा १ वटा</p>	<p>-युवाहरुलाई पर्याप्त अवसरहरु नहुनु । -व्यवसायमा स्वस्त प्रतिस्पर्धाको कमी । -युवाहरु गलत काममा प्रयोग हुनु । -सामाजिक गतिविधिमा युवाहरुको सहभागिता कम हुनु । -युवाहरुमा सकारात्मक सोचको कमी । -श्रमलाई सम्मानित पेशाका रूपमा नलिनु । -युवाहरुले रुची अनुसारको शिक्षा पाउन नसक्नु । -सुविधासम्पन्न रंगशाला, खेलमैदान, कभर्डहल पर्याप्त नहुनु । -नियमित प्रशिक्षण र विषयगत प्रशिक्षक नहुनु । -नियमितरूपमा राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय खेलकूद प्रतियोगिताहरु नहुनु । -खेलाडीलाई उचित प्रोत्साहन नहुनु । -खेलकूद व्यवसायीकरूपमा विकास नहुनु । -खेलाडीहरु खेल क्षेत्रबाट आत्मनिर्भर हुन नसक्नु । -खेलाडीहरुलाई आवश्यक पौष्टिक आहारको व्यवस्था हुन नसक्नु । -खेलाडीलाई उचित सम्मान र पुरस्कारको व्यवस्था हुन नसक्नु ।</p>	<p>-युवाहरुको स्वास्थ्य बिग्रनु । -स्वदेशी पूजा पलायन । -युवाहरु विलासिताभोगी हुनु । -खेलाडीको मनोबल घट्नु । -दक्ष प्रतिस्पर्धी खेलाडी उत्पादन नहुनु । -राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय स्तरका खेलाडी उत्पादन नहुनु । -आर्थिक गतिविधि घट्नु । -खेलमैदानहरुमा खेलकूद प्रतियोगिता सञ्चालनमा कठिनाई । -स्वस्थ र अनुशासित नागरिक उत्पादनमा कमी । -युवाहरुको शारीरिक तथा मानिस विकासमा बाधा ।</p>	<p>उपयोगी सिपको कमी । -सफल युवाहरुको अनुभव अन्य युवाहरुमा हस्तान्तरण नहुनु । -सहुलियतपूर्ण कर्जावारे युवाहरुमा ज्ञान तथा अग्रसरता नहुनु ।</p>		<p>समन्वय गर्ने । -युवाहरुको नेतृत्व विकासमा जोड दिने । -युवाहरुको विदेश पलायन रोक्न कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने । -युवा लक्षित कार्यक्रमहरुमा लगानी बृद्धि गर्ने । -दक्ष तथा उत्कृष्ट राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय खेलाडी तयार गर्ने । -नियमितरूपमा पर्याप्त खेलकूद प्रतियोगिताहरुको आयोजना गर्ने । -विद्यागत खेलकूद प्रतियोगिताहरु आयोजना गर्ने । -राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रियस्तरका खेलकूद प्रतियोगिता आयोजना गर्ने । -खेलकूदका पूर्वाधार तथा संरचनाहरु निर्माण गर्ने । -खेलाडीहरुलाई प्रोत्साहन कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने । -विषयगत खेल प्रशिक्षकहरुको व्यवस्था गर्ने ।</p>
---	--	---	---	--	---

<p>खेलकूद मैदानहरु रहेको । -.....जना अन्तर्राष्ट्रिय खेलाडीहरु रहेको । -.....जना राष्ट्रिय खेलाडीहरु रहेको । -.....जना प्रदेश स्तरका खेलाडीहरु रहेको । -....जना राष्ट्रिय रेफ्रीहरु रहेको । -.....जना खेल प्रशिक्षकहरु रहेको । -आठौँ राष्ट्रिय खेलकूद प्रतियोगिताका साथै राष्ट्रिय स्तरका प्रतियोगिताहरु सञ्चालन भैरहेको । -नगरस्तरीय खेलकूद प्रतियोगिताहरु भैरहेको । -मेयरकप फुटबल प्रतियोगिता सञ्चालन भैरहेको । -मैत्रीपूर्ण खेलहरु सञ्चालन भैरहेको । -राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड सञ्चालन भैरहेको ।</p>	<p>-अभिभावकहरुले खेलकूदलाई प्राथमिकता नदिनु ।</p>				<p>-खेलाडीहरुलाई नियमित खेल प्रशिक्षण सञ्चालन गर्ने । -एक विद्यालय-एक खेल प्रशिक्षकको व्यवस्था गर्ने । -एक वडा-एक खेलमैदान, एक वडा-एक कवर्ड हल निर्माण गर्ने ।</p>
--	---	--	--	--	--

कला, साहित्य, संस्कृति

<p>-दशैं, तिहार, कृष्ण जन्माष्टमी, तीज, माघी, अटवारी, होली, चैते दशैं, शिवरात्री, गाईजात्रा, भोटेमेला, रोपाईजात्रा, बकर ईद, क्रिस्मस, ल्होसार आदि पर्वहरु मनाउने गरिएको । -थारु, मगर, नेवार भाषाहरु रहेको । -थारु समुदायमा गुरै पूजा हुने गरेको ।</p>	<p>-स्थानीय कला संस्कृती लोप हुँदै गएको । -कला संस्कृतीप्रति नयाँ पुस्ताको चासो नहुनु । -कला संस्कृतीको पुस्ता हस्तान्तरण नहुनु । -कला संस्कृतीको संरक्षणमा उदासिनता । -स्थानीय सरकारसँग भाषा सम्बन्धी तथ्यांक उपलब्ध नहुनु ।</p>	<p>-बाह्य संस्कृती मौलाउने । -पहिचान र मौलिकता गुम्दै जानु । -असामाजिककरण बढ्नु । -प्रकृति संरक्षणमा ह्रास आउनु । -मातृभाषा लोप हुँदै जानु ।</p>	<p>-आधुनिक बाजागाजाहरुको प्रभाव बढ्नु । -स्थानीय कला संस्कृतीको महत्व नबुझ्नु । -कला संस्कृती, परम्परा राज्यले नचिन्नु । -आफ्नो परम्परा, कला, संस्कृती चिन्न नसक्नु । -कला संस्कृती नयाँ</p>	<p>कला, संस्कृती र पहिचानको संरक्षण गरी सुसंस्कृत समाजको विकास गर्ने ।</p>	<p>-स्थानीय कला, संस्कृतीको संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्ने । -स्थानीय बाजाहरुको संरक्षण, सम्बर्द्धन र व्यवसायीकरण गर्ने । -नाट्यघरहरुको स्थापना गर्ने । -स्थानीय भाषा, साहित्य, कला, संस्कृतीको खोज, अनुसन्धान गर्ने । -स्थानीय भाषा, साहित्य,</p>
---	---	--	--	---	--

<p>-थारु समुदायमा तान्त्रिक उपचार विधि रहेको । -थारु समुदायमा सृष्टिसँग सम्बन्धित पौराणिक गितहरू रहेको । -थारु समुदायमा महाभारतमा आधारित बर्कीमार, रामायणमा आधारित रामविग्राहा, पुराणमा आधारित कृष्ण जन्माष्टमीमा गाइने गित, विवाहमा गाइने माँगर, सजना, मैना, ढमार, वनगित्वा र दशैमा गाइने सखिया गितको प्रचलन रहेको । -भोटेमेला, सुकीदह मेला, सुवाकोटी मेला, शिवरात्री मेला आदि रहेको । -थारु, मगर, नेवार, गुरुङ संस्कृती रहेको । -थारु समुदायमा सखिया, बडका नाच, कटुघोरी, भुम्रा, छोक्रा नाच, लाखे नाच, सोरठी, टप्पा, भ्याउरे, मयूर नाचहरू रहेको । -सारंगी, पञ्चेबाजा, चमारे बाजा, मुरली, मादल आदि बाजाहरू रहेको । -थारु, नेवारी, मगर पोशाकहरू रहेको । -थारु भाषाको खोज, अनुसन्धान तथा प्रकाशनहरू भैरहेको । -विभिन्न साहित्यिक, साँस्कृतिक संघ संस्थाहरू रहेको ।</p>	<p>-मातृ भाषा बोल्नेहरूको संख्या कम हुनु । -भाषाको संरक्षण नहुनु । -एउटै मातृभाषा बोल्नेहरू एकै बस्तीमा नहुनु । -थारु समुदायमा रहेको प्रगन्ना संरचनाको अध्ययनमा कमी । -कला संस्कृतीको सिप व्यवसायीक रूपमा विकास हुन नसक्नु । -पौराणिक कला संस्कृती, गितसंगितहरू लिखितरूपमा नहुनु । -कला संस्कृती प्रदर्शन गर्ने स्थलको अभाव । -बाह्य संस्कृती हावी हुनु । -स्थानीय बाजाहरू लोप हुँदै जानु । -कला संस्कृती संरक्षण हुन नसकेको । -प्रकृतीसँग जोडिएका संस्कार हराउँदै जानु । -श्रुतीमा आधारित कला संस्कृतीको अभिलेखिकरण नहुनु । -थारु भाषाको खोज, अनुसन्धान तथा प्रकाशनहरू पर्याप्त हुन नसकेको । - भाषिक प्रशिक्षणको अभाव</p>	<p>-परम्परागत कला सिपहरू हराउँदै जानु । -परम्परागत सिपमा आधारित अर्थतन्त्र कमजोर हुनु । -हस्तकलाका उत्पादनहरू कम हुँदै जानु । -परनिर्भरता बढ्नु । -समुदाय विशेषमा नेतृत्वकर्ताहरू हराउँदै जानु ।</p>	<p>पुस्तामा हस्तान्तरण नहुनु । -संयुक्त परिवारको प्रचलन घट्नु । -कला संस्कृती संरक्षणमा लगानी कम हुनु । -सामाजिक असहिष्णुता र असुरक्षा ।</p>		<p>कला, संस्कृतीको प्रचारप्रसार गर्ने । -कला, संस्कृतीमा योगदान गर्नेहरूलाई प्रोत्साहन गर्ने । -समयसमयमा स्थानीय कला, संस्कृतीको प्रदर्शनी गर्ने । -श्रुतीमा आधारित कला संस्कृतीको अभिलेखिकरण गर्ने । -खोज अनुसन्धानका लागि विभिन्न शैक्षिक संस्था तथा अनुसन्धान केन्द्रहरूसँग समन्वय गर्ने । - कला संस्कृती,साहित्यिक कृतीहरू को संरक्षण र प्रकाशनमा प्रोत्साहन गर्ने</p>
---	--	--	--	--	--

१.१.२.३ पूर्वाधार विकास

तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाको समृद्धिका लागि पूर्वाधार विकास तथा भौतिक संरचनाको महत्वपूर्ण भूमिका रहन्छ । यस उपमहानगरपालिकामा पक्की सडक १२०.१८ किमी,पिसिसी सडक १.२२ किमी,ग्राभेल सडक ४०२.१२ किमी र कच्ची सडक ३९०.६९ किमी रहेको छ । राप्ती राजमार्गको ३५.६९ किमी, घोराही-तुलसीपुरसडकको ११.३५ किमी र तुलसीपुर-पुरन्धारा सडकको ४.९७ किमी, घोराही-हापुर-रक्षाचौर सडकको १७.७२ किमी, पवननगर-शान्तिनगर-बाघमारे सडकको ५.६८ किमी सडक तुलसीपुरउपमहानगरमा पर्दछन । उपमहानगरपालिकाले नगर सडक यातायात गुरुयोजना तयार गरी काम थालेको छ । नगरका सबै वडाहरुमा सडकको पहुँच भएकपुगेको छ । उपमहानगरमा सडकहरुको चार प्रकारले बर्गिकरण गरि ८ देखि २० किलोमिटरको मापदण्ड कायम गरिएको छ । उपमहानगरपालिकाले तुलसीपुर विकास प्राधिकरण मार्फत सडक निर्माण को कामगरिरहेको छ । तुलसीपुरमा टरिगाउँमा विमानस्थल रहेको छ । त्यसैगरी नगरमा एउटा आधुनिक बसपार्क रहेको छ । नगरकाग्वार खोलामा ३, पातु खोलामा २, बबई खोलामा २, संक्राम खोलामा १, गहते खोलामा २, भमके खोलामा १ गरी ११ वटा मोटरवेल पुल रहेका छन । बबईमा १, हापुर खोलामा १ र ग्वार खोलामा १ गरी ३ मोटरवेल पुल निर्माणाधिन रहेका छन । उपमहानगरपालिकाको ३०,७०३ घरधुरीमा विद्युत पुगेको छ भने ९७० घरधुरीमा सोलार प्रयोग गरिएको छ । उपमहानगरपालिकाको आफ्नै भवन र १६ वटा वडाको आफ्नै भवन रहेका छन । उपमहानगरपालिकाले राष्ट्रिय भवन संहिता लागू गरि नक्सा पासको नीति लिएको छ ।

यस उपमहानगरपालिकामा २७ वटा टेलिफोन टावर रहेका छन भने पाँचवटा टावरको निर्माण कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ । नगरमा ल्याण्डलाइन टेलिफोन प्रयोगकर्ता ३५८१,मोवाइल प्रयोगकर्ताटेलिभिजन प्रयोगकर्ता २०,६८१,रेडियो प्रयोगकर्ता ६,६७१ र एडिएस्एल् इन्टरनेट प्रयोगकर्ता १५२१ रहेका छन । यहा एउटा ईलाका हुलाक र आठओटा अतिरिक्त हुलाक पनि रहेका छन । यस नगरमा ५ वटा एफ्एम् रेडियो रहेका छन । उपमहानगरमा सूचना तथा प्रविधि शाखा रहेको छ भने उपमहानगरको आफ्नै वेवसाइट, टोलफ्रि नम्बर र मोवाइल एप्स रहेको छ ।

तिव्र शहरीकरण भैरहेको यस उपमहानगरपालिकामा कम स्रोतका विच सडक तथा पूर्वाधार निर्माण र स्तरउन्नति चुनौतिको विषय बनेको छ तरपनि सिमित स्रोत र साधनको समुचित प्रयोग वाट यो चुनौतिको सामना गर्न जरुरी छ । यसका साथै नगरले एकीकृत बस्ती विकासको नीति बनाइ कार्यान्वयन गर्न जरुरी छ ।

तालिका ५ : भौतिक पूर्वाधार विकास क्षेत्रको सबलपक्ष समस्या, सवाल र लिनुपर्ने कार्यनीतिहरु

सबलपक्षहरु	समस्या तथा सवालहरु	तत्कालीन असर	मुख्य कारणहरु	सम्भावित विषयगत उद्देश्य	लिनुपर्ने कार्य नीतिहरु
सडक तथा यातायात					
<p>-पक्की सडक १२०.१८ किमी</p> <p>-पिसिसी सडक १.२२ किमी</p> <p>-ग्राभेल सडक ४०२.१२ किमी</p> <p>-कच्ची सडक ३९०.६९ किमी</p> <p>-राप्ती राजमार्गको ३५.६९ किमी, घोराही-तुलसीपुरसडकको ११.३५ किमी र तुलसीपुर-पुरन्धारा सडकको ४.९७ किमी, घोराही-हापुर-रक्षाचौर सडकको १७.७२ किमी, पवननगर-शान्तिनगर-बाघमारे सडकको ५.६८ किमी सडक तुलसीपुरउपमहानगरमा भएको ।</p> <p>-नगर सडक यातायात</p>	<p>-वडानं. १, ३, ४, १३ र १९ का पहाडी क्षेत्रका बस्तीमा सडक नपुगेको ।</p> <p>-पहाडी र ग्रामिण क्षेत्रमा सडकको स्तरोन्नती नभएको ।</p> <p>-पहाडी क्षेत्रमा वर्षायाममा यातायात सञ्चालनमा समस्या भएको ।</p> <p>-बजेट अभावका कारण सडकको पूर्णता हुन नसक्ने, निर्माणको काम अपूरो हुने ।</p> <p>-सडक मर्मत कोष भएको, बजेट नभएको ।</p> <p>-सडक अतिक्रमण हुने गरेको ।</p> <p>-खानेपानी, विद्युत, टेलिफोन विस्तार र मर्मतका क्रममा सडक काट्ने समस्या भएको ।</p> <p>-सवारी साधन जथाभावी पार्किङ गर्ने गरेको ।</p>	<p>-नागरिक यातायात सेवाबाट बञ्चित ।</p> <p>-बजारको पहुँचमा समस्या ।</p> <p>-कृषी उत्पादन बजारसम्म पुऱ्याउन समस्या ।</p> <p>-दैनिक आवतजावतमा समस्या ।</p> <p>-पहाडी क्षेत्रका उत्पादन सहजै बजारमा पुऱ्याउन समस्या ।</p> <p>-सामान ढुवानी महंगो पर्ने ।</p> <p>-सडकको धुलोले स्वास्थ्यमा असर गर्ने ।</p> <p>-आर्थिक स्तर बृद्धिमा समस्या ।</p> <p>-पर्यटकीय क्षेत्रसम्म पुग्न समस्या ।</p> <p>-बाटा सँघुरा भएकाले आवागमनमा अवरोध ।</p>	<p>-बजेट अभाव ।</p> <p>-समयमै सडक मर्मत नहुनु ।</p> <p>-सडक विस्तारका क्रममा स्थानीयवासीहरुबाट अवरोध ।</p> <p>-उपभोक्ताहरुले सडकमा अपनत्व ग्रहण नगर्नु ।</p> <p>-५ वडा भौगोलिकरूपमा विकट हुनु ।</p> <p>-उपभोक्ताहरु समूहहरुसँग प्राविधिक ज्ञान नहुनु ।</p> <p>-उपभोक्ता समितिहरुलाई आवश्यक तालिम नहुनु ।</p> <p>-डिपिआरविना सडक निर्माण हुनु ।</p> <p>-सडकको प्रभावकारी र नियमित अनुगमन नहुनु ।</p>	<p>सडक गुरुयोजना अनुसार उपमहानगरका सबै बस्ती र टोलहरुमा सडक, यातायात पुऱ्याइ आधारभूत सेवामा पहुँच बृद्धि गर्ने ।</p>	<p>-सडक गुरुयोजनाको प्रभावकारी कर्तान्वयन गर्ने ।</p> <p>-सडकहरुको प्राथमिककरण गर्ने ।</p> <p>-आवश्यकता र प्राथमिकताका आधारमा सडकको नियमित मर्मत सम्भार गर्ने ।</p> <p>-प्राविधिकहरुको डिजाइन र लागत इष्टिमेट अनुसार मात्र सडक निर्माण गर्ने ।</p> <p>-सडक मर्मत कोषमा बजेटको व्यवस्था गर्ने ।</p> <p>-सडकमा उपभोक्ताको अपनत्व ग्रहण गराई सडक मर्मत, सम्भार र संरक्षणमा क्रियाशिल गराउने ।</p>

<p>गुरुयोजना निर्माण भएको । -सबै वडाहरुमा सडकको पहुँच भएको । -वडा स्तरमा सडकको नियमित मर्मत हुने गरेको । -पक्की सडकहरुको पनि मर्मत हुने गरेको । -सडकहरुको चार प्रकारले बर्गिकरण गरि न देखि २० किलोमिटरको मापदण्ड कायम गरिएको । -टरिगाउँमा १ वटा विमानस्थल रहेको । -१ वटा आधुनिक बसपार्क रहेको । -१ वटा अटोभिलेज रहेको ।</p>	<p>-वनसँग समन्वयको कमीले सडक विस्तारमा समस्या भएको । -विमानस्थलमा ठूला जहाज सञ्चालनमा समस्या रहेको ।</p>	<p>-</p>	<p>-व्यवस्थित पार्किङ स्थलहरु नहुनु । -संघ र प्रदेश स्तरीय सडक विस्तार र मर्मतमा समन्वय नहुनु । -सडक निर्माणका लागि आवश्यक उपकरणको कमी ।</p>	<p>-सडक मर्मत सम्भारकर्ताहरुको व्यवस्था गर्ने । -सडक निर्माण गर्दा विपद् जोखिम न्यूनिकरण मापदण्डलाई ख्याल गर्ने । -सडक निर्माण गर्दा बायो इंजिनियरिङलाई लागत इष्टिमेटमै राख्ने । -उपभोक्ता समितिलाई आयोजना निर्माण सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था गर्ने । -सडक निर्माणपछि उपभोक्तालाई हस्तान्तरण गरी उनीहरुलाई मर्मत सम्भारप्रति पनि जिम्मेवार बनाउने । -वातावरणमैत्री सडक बनाई हरियाली प्रवर्द्धन गर्ने । -सडक सम्बन्धी राष्ट्रिय मापदण्ड २०७० पूर्णरूपमा कार्यान्वयन गर्ने । -उपमहानगरपालिकाभित्रका सडकहरुको नक्सांकन र नम्बरिङ (मेट्रिक्स एड्रेसिङ सिस्टम) गर्ने ।</p>
--	---	----------	--	---

					<p>-नगरस्तरमा पूर्वाधार गुणस्तर मापन प्रयोगशाला स्थापना गर्ने ।</p> <p>-नगरपालिका भएर जाने प्रदेश र संघका सडकहरुलाई पूर्णता दिने ।</p> <p>-सडकको क्षेत्राधिकार कायम गर्न विभिन्न स्थानमा सूचना बोर्ड र सिमांकन पोलहरु राख्ने ।</p> <p>-सडकका विभिन्न स्थानमा आकाशे पुलहरु निर्माण गर्ने ।</p> <p>-नगरपालिकाका नाकाहरुमा गेटहरु राख्ने ।</p> <p>-वातावरण संरक्षणका लागि गाडीहरु धुलाई गर्ने र मापदण्ड अनुसार मेकानिकल ल्याव राख्ने ।</p> <p>-विद्युतीय गाडीलाई प्रोत्साहन गर्ने ।</p> <p>-डिपिआर अनुसार बजेट विनियोजन गरी प्राथमिकताका आधारमा सडक निर्माण गर्ने ।</p> <p>-संघ तथा प्रदेश स्तरीय</p>
--	--	--	--	--	--

					<p>सडकहरुको सम्पन्नताका लागि सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गर्ने ।</p> <p>-नगरस्तरीय, प्रदेश तथा संघबाट निर्माण हुने सडक पूर्वाधारहरु स्मार्ट सडकको अवधारणा अनुसार निर्माण गर्ने ।</p> <p>-विमानस्थलको स्तरवृद्धि गर्ने ।</p> <p>-नदी किनारमा सडकहरु बनाउने ।</p> <p>-स्मार्ट अटो वर्कशप निर्माण गर्ने ।</p>
पुल					
<p>-ग्वार खोलामा ३, पातु खोलामा २, बबई खोलामा २, संक्राम खोलामा १, गहते खोलामा २, भमके खोलामा १ गरी ११ वटा मोटरेवल पुल रहेको ।</p>	<p>-सवै आवश्यक स्थानमा पुलहरु नभएको ।</p> <p>-बनेका पुलहरुको नियमित मर्मत सम्भार नभएको ।</p> <p>-पुलहरुको समयमै निर्माण सम्पन्न नभएको ।</p> <p>-आवश्यक ठाउँमा कल्भर्टहरुको अभाव भएको ।</p> <p>-भएका पुल, कल्भर्टहरु साँघुरा भएको ।</p> <p>-पुल निर्माणमा बजेट अभाव हुने गरेको ।</p>	<p>-आवतजावतमा समस्या भएको ।</p> <p>-दुर्घटना भई मानवीय र भौतिक क्षती भएको ।</p> <p>-नियमित मर्मत सम्भार नहुँदा पुलको आयु घट्ने ।</p> <p>-</p>	<p>-जथाभावी नदी, खोलाजन्य पदार्थ उत्खननले पुलहरु जोखिममा रहेको ।</p> <p>-पुलको भारवहन क्षमताभन्दा बढी भारका सवारी साधन चलाउनु ।</p> <p>-अव्यवस्थित सडक निर्माण तथा जथाभावी खानी उत्खननले बाढी आइ पुलहरु जोखिममा परेको ।</p>	<p>आवश्यक स्थानमा पुल निर्माण गरी यातायातमा सुगमता कायम गर्ने ।</p>	<p>-अती आवश्यक ठाउँहरुमा पुल र कल्भर्टहरु निर्माण गर्ने ।</p> <p>-सडक सम्बन्धी राष्ट्रिय मापदण्ड र उपमहानगरपालिकाको यातायात गुरुयोजनाको आधारमा चौडाइ अनुसारका पुल, कल्भर्टहरु निर्माण गर्ने ।</p> <p>-आवश्यक ठाउँहरुमा</p>

<p>-बवईमा १, हापुर खोलामा १ र ग्वार खोलामा २ गरी ४ मोटरेवल पुल निर्माणाधिन रहेको । -काला खोलामा एउटा भेन्टेड कजवे रहेको । - पातु खोला र गहते खोलामा ट्रेस पुल निर्माणाधिन रहेको । -भोलुंगे पुलहरु रहेको ।</p>					<p>भोलुंगे पुलहरु निर्माण गर्ने । -पुलहरुको नियमित मर्मत सम्भार र संरक्षण गर्ने । -पुल मर्मत सम्भार कोषको व्यवस्था गर्ने । -पुलहरु समयमै निर्माण सम्पन्न गर्न पहल गर्ने ।</p>
विद्युत तथा वैकल्पिक उर्जा					
<p>-सबै वडामा विद्युतको पहुँच पुगेको । -३०,७०३ घरधुरीमा विद्युत पुगेको । -९,७० घरधुरीमा सोलार प्रयोग भएको । -माग भए अनुसारको क्षमताको विद्युत आपूर्ती गर्न सकिएको । -लोडसेडिङको समस्या</p>	<p>-सबै वडामा पुगे पनि सबै बस्तीहरुमा विद्युत पुग्न नसकेको । -समयमा बजेट नआउँदा माग भए अनुसार विद्युत विस्तारमा समस्या । -कृषी प्रयोजनका लागि विद्युत विस्तार हुन नसकेको । -सडक साँघुरो भएका कारण</p>	<p>-उद्योग, व्यवसाय सञ्चालनमा कठिनाई । -कृषी उत्पादनमा कमी । -पोल समयमा सार्न नसक्दा सडक लगाएत भौतिक पूर्वाधार निर्माणमा कठिनाई । -शिक्षा, स्वास्थ्यमा प्रभाव । -</p>	<p>-आवश्यक बजेट अभाव -प्राविधिक जनशक्ती अभाव । -आवश्यक उपकरणको अभाव । -वडानं. १, ३, ४, १३ र १९ मा भौगोलिक विकटता । -अव्यवस्थित बस्तीका कारण विद्युत विस्तारमा</p>	<p>विद्युत बिस्तार तथा वैकल्पिक उर्जाको विकास गरी उज्यालो तुलसीपुरनिर्माण गर्ने ।</p>	<p>-सबै घरधुरीमा विद्युत सेवा पुऱ्याउने । -वैकल्पिक उर्जा उत्पादनका लागि निजी क्षेत्रसँग सहकार्य गर्ने । -मुख्य सडकमा बत्तीको व्यवस्था गर्ने । -विद्युतका तारहरुलाई अण्डरग्राउण्ड गर्ने । -सडक बत्ती सम्बन्धी</p>

<p>नभएको । -विद्युतबाट विभिन्न उद्योग, व्यवसाय सञ्चालन भैरहेको ।</p>	<p>पोल विस्तारमा समस्या । -सडक, खानेपानी, विद्युत र दूरसञ्चारबीच समन्वयको अभाव । -दक्ष प्राविधिक जनशक्तीको अभाव ।</p>		<p>कठिनाई ।</p>		<p>राष्ट्रिय मापदण्ड २०७२ लाई अनिवार्य कार्यान्वयन गर्ने । -लघु जलविद्युत निर्माण गर्ने । -हावाबाट विद्युत उत्पादन गर्ने । -विद्युतीय चार्जिङ स्टेशन बनाउने ।</p>
आवास, बस्ती विकास तथा भवन					
<p>-उपमहानगरपालिकाको आफ्नै भवन भएको । -१४ वटा वडाको आफ्नै भवन भएको । -नक्सा पासको नीति भएको । -राष्ट्रिय भवन संहिता लागू भएको । -भवन निर्माणकर्ताहरूलाई भूकम्प प्रतिरोधी घर निर्माण सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था भएको । -भूकम्प प्रतिरोधी घर निर्माणका लागि नमूना सिकाई स्थल रहेको ।</p>	<p>- उपमहानगरका शाखाहरूलाई पर्याप्त कोठाहरू नभएको । -कर्मचारी आवासगृह नभएको । -१२, १३, १४, १८ र १९ वडाको आफ्नै भवन नभएको । -व्यवस्थित बस्ती विकास नभएको । -राष्ट्रिय भवन संहिता अनुसार घरहरू निर्माण हुन नसकेको । -भू उपयोग नीति नबनेको । -जथाभावी र अव्यवस्थित जग्गा प्लटिङ भैरहेको । - खोला किनारमा अव्यवस्थित र असुरक्षित बसोबास भएको । -आधुनिक र वैज्ञानिक विधि अनुसार जग्गा नापी हुन नसकेको ।</p>	<p>-गुणस्तरीय सेवा प्रवाहमा कठिनाई । -खोला किनारका बस्तीहरू बाढीको जोखिममा । -व्यवस्थित बस्ती नहुँदा पूर्वाधार विकास र मानव स्वास्थ्यमा असर । -भूकम्प, बाढी र पहिरोको जोखिम बढ्नु । -जग्गा खण्डिकरण बढ्नु । -स्मार्ट शहर बन्न समस्या ।</p>	<p>-भवन निर्माणमा जनचेतनाको अभाव । -भवन निर्माणमा दक्ष जनशक्तीको कमी । -भवन संहिताको कडाइका साथ लागू हुन नसक्नु । -सामग्रीहरूको प्रयोगमा प्राविधिक ज्ञानको कमी । -गुणस्तरीय सामानहरूको प्रयोग नहुनु । -निर्माण सामग्रीहरूको अभाव । -सार्वजनिक जग्गाहरूको संरक्षण नहुनु । -व्यवस्थित बस्ती विकासको योजना नहुनु ।</p>	<p>व्यवस्थित बस्ती विकास गरी सुरक्षित आवास निर्माण गर्ने ।</p>	<p>-भूउपयोगको नीति निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्ने । -भवन संहिताको कडाईका साथ कार्यान्वयन गर्ने । -नगरपालिका, वडा कार्यालय र अन्य कार्यालयहरूको भवन निर्माण गरी गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गर्ने । -जग्गा एकिकरण गरी व्यवस्थित बसोबासको व्यवस्था गर्ने । -स्मार्ट तुलसीपुरनिर्माण गर्ने । -सार्वजनिक जग्गाहरूको संरक्षण गर्ने । -अव्यवस्थित जग्गा प्लटिङ रोक्ने । -न्यून आय भएका परिवारका लागि जनता आवास कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।</p>

	-भवन संहिता सम्बन्धी सचेतनामुलक कार्यक्रमहरु नभएको ।				-भवन निर्माणका लागि दक्ष जनशक्ती तयार गर्ने । -उपमहानगरपालिकाका सबै घरहरुलाई डिजिटल प्रणालीमा नक्सांकन र नम्बरिड (मेट्रिक्स एड्रेसिड सिष्टम) गर्ने । -पुराना तथा कच्ची घरहरुलाई प्रबलिकरण गरी भूकम्प प्रतिरोधी घर निर्माण गर्ने । -विशेष क्षेत्रमा एकै प्रकारका घरहरु निर्माण गरी नमूना शहर निर्माण गर्ने । -नगरका घरहरु तुलसीपुरको पहिचान भत्किने गरी निर्माण गर्ने ।
सूचना तथा संचार प्रविधि					
-२७ वटा टेलिफोन टावर भएको । -पाँचवटा टावरको निर्माण कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको । -सबै टावरमा टुजी, श्रीजी र फोरजी सेवा जडान गरी सञ्चालन भएको । -ल्याण्डलाइन टेलिफोन ३५८१ वटा -एडिएसएल् इन्टरनेट १५२१ वटा विस्तार । -तिब्र गतिको अप्टिकल फाइबर इन्टरनेट ५२ वटा विस्तार भएको ।	-घरमाथि टावर राख्ने क्रममा भाडाको समस्या हुने गरेको । -वनको जग्गामा राख्दा पनि किचलो हुने गरेको । -विधुत नियमित नहुँदा व्याकअपले काम गर्न समस्या । -सडक निर्माण र विस्तारका क्रममा जानकारी र आवश्यक समन्वय नहुँदा फाइबर काटिने समस्या । -इन्टरनेट सम्बन्धी विभिन्न निजी कम्पनीहरुले पोलमा अव्यवस्थित तरिकाले तार	-सेवा अवरुद्ध हुने । -घरमाथि राखिने टावर पटकपटक सार्नुपर्ने । -सडक किनारका संरचनामा क्षती । -निजि कम्पनीको अव्यवस्थित तारहरुले गर्दा सेवा प्रवाहमा अवरोध । -गुणस्तरीय सेवा प्रवाहमा कठिनाई । -सूचनाहरु संकलन, अपडेट र व्यवस्थित हुन नसकेको । -सेवाग्राहीले आवश्यक	-सडक, विधुत र टेलिकमवीच समन्वय नहुनु । -वन नीति अव्यवहारिक -विस्तारित तारहरुको प्रभावारी अनुगमन नहुनु । -एउटाको पोलमा अर्को कम्पनीको जर्वजस्ती । -सूचनाप्रति जवाफदेहिता नहुनु । -तथ्यांकको महत्व बुझ्न नसक्नु । -शाखाहरुको कार्यविवरण (टिओआर)		-सडक, विधुत र दुरसञ्चार सेवा प्रदायक कम्पनीहरुबीच समन्वय कायम गर्ने । -टेलिफोन टावरहरुको आवश्यक मात्रामा विस्तार गर्ने । -फाइबर इन्टरनेट सेवा विस्तार गर्ने । -शाखाहरुको कार्यविवरण (टिओआर) तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने । -सूचना तथा प्रविधि शाखामा आवश्यक उपकरण र सामग्रीको व्यवस्था गर्ने । -सबै शाखाहरुले सूचना

<p>-इन्टरनेट लिजलाइन ४५ वटा वितरण भएको ।</p> <p>-चारओटा फाइवर डिष्ट्रिब्युसन क्याबिनेट (एफडिसी) जडान शुरु भएको । त्यसमध्ये एउटाबाट वितरण शुरु भएको ।</p> <p>-टेलिभिजन प्रयोगकर्ता २०,६८१ रहेको ।</p> <p>-रेडियो प्रयोगकर्ता ६,६७१ रहेको ।</p> <p>-उपमहानगरमा सूचना तथा प्रविधि शाखा भएको ।</p> <p>-५ वटा एफएम रेडियो भएको ।</p> <p>-एउटा ईलाका हुलाक र आठओटा अतिरिक्त हुलाक रहेको ।</p> <p>-उपमहानगरको वेवसाइट भएको ।</p> <p>-सामाजिक सञ्जालहरु भएको ।</p> <p>-टोलफ्रि नम्बर भएको ।</p> <p>-उपमहानगरको मोवाइल एप्स भएको ।</p> <p>-दैनिक, साप्ताहिक पत्रपत्रिकाका साथै रेडियो, टेलिभिजन र अनलाइनहरु सञ्चालन भैरहेको ।</p>	<p>राखिदिने, भाडा नतिर्ने समस्या ।</p> <p>-बिधुतले समयमा जडान र मर्मत नगरिदिने ।</p> <p>-मेला, महोत्सव, उत्सव जस्ता ठूलो जनमानस भेला हुने ठाउँमा नेटवर्कको समस्या ।</p> <p>-तथ्यांक संकलन गर्दा सूचना शाखासँग समन्वय नभएको ।</p> <p>-सूचनासँग सम्बन्धित कुरामा सूचना तथा प्रविधि शाखासँग समन्वय नभएको ।</p> <p>-सूचना शाखामा सूचना तथा आवश्यक उपकरण तथा सामग्रीहरुको अभाव ।</p> <p>-हरेक शाखाको सूचना, प्रगति विवरण सूचना तथा प्रविधि शाखामा नआउने गरेको ।</p>	<p>सूचना प्राप्त नसक्नु ।</p>	<p>स्पष्ट नभएको ।</p>		<p>तथा प्रविधि शाखामा सूचनाहरु नियमित पठाउने व्यवस्था गर्ने ।</p> <p>-प्रोफाइल अपडेटको सफ्टवेयर तयार गरी नियमित तथ्यांक अपडेट गर्ने ।</p> <p>-नगर स्तरमा मिडिया सेन्टर स्थापना गर्ने ।</p> <p>-पत्रकारहरुको क्षमता विकासका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।</p> <p>-पत्रकारहरुलाई लेखनवृत्तीका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।</p> <p>-सञ्चार माध्यमको सवलिकरणमा सहयोग गर्ने ।</p> <p>-नगर स्तरमा आइटी सेन्टर स्थापना गर्ने ।</p> <p>-नगरमा आइटी पार्क स्थापना गर्ने ।</p>
---	--	-------------------------------	-----------------------	--	--

१.१.२.४ वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

तुलसीपुर उपमहानगरपालिको कुल भू-भागको ३७.९२ प्रतिशत अर्थात १४५.८० वर्ग कि.मी वन क्षेत्र रहेको छ । त्यसैगरी ८.६२ प्रतिशत अर्थात ३३.१६ वर्ग कि.मी क्षेत्र वुट्यान र १.२७ प्रतिशत अर्थात ४.८७ वर्ग कि.मी क्षेत्र नदि/खोलाले वगटेको छ । यस उपमहानगरपालिकामा १०४ वटा सामुदायिक वनहरू, ९९ वटा दर्ता भएका निजी वनहरू र १ वटा धार्मिक वनहरू रहेका छन् । यहा १५२ प्रजातीका वनस्पतीहरू, ४४ प्रजातीका औषधिजन्य वनस्पती र ११२ प्रजातीका चरा रहेका छन् भने ९६ वटा वन पैदावरसँग सम्बन्धित उद्योगहरू रहेका छन् । यहा बँदेल, जुरे दुम्सी, स्याल, कालो भालु, लोखर्के, सानो न्याउरी मुसा, हुँडार, घोरल, खैरो खरायो, जरायो, पाटे बाघ, चितुवा, फुस्रो फ्याउरो, रातो बाँदर, गुना, रतुवा लगाएतका वन्यजन्तुहरू रहेका छन् । साल, साज, बोट धाइरो, धाइरो, अमला, जामुन, अर्जुन, टुनी, दालचिनी, सल्ला, खयर, हाडे, सिसौ, ढौंटी लगाएतका वनस्पती र टिमुर, मालागेडी (सुगन्ध कोकिला), अमला, चोत्रो, हाडे, हरो, बरो, कुरिल्लो, तितेपाती, दालचिनी लगाएतका जडिवुटी यहा पाइन्छ ।

महाभारत, चुरे र दुनको भूवनोट रहेको यस उपमहानगरपालिकामा ४.८७ वर्ग कि.मी. जमिन नदी/खोलाले वगटेको छ । जिल्लाको भू तथा जलाधार व्यवस्थापनको एक नम्बर प्राथमिकतामा तुलसीपुर उपमहानगरका जलाधार क्षेत्र रहेको यस नगरमा बबई, ग्वारखोला, पातुखोला लगाएतका जलाधार/उपजलाधार क्षेत्र रहेका छन् । सुकिदह, गौरी ताल, ज्याडुते जरुवा, कटाहा, मानपुर जरुवा, रानी जरुवा, ड्वाडपुर लगाएतका तालहरू, जोगीडाँडा निमुवा सोता, चौवा, धनखन्ने कुईरे लगाएतका सोताहरू सिमसार क्षेत्रहरू रहेका छन् । यस नगरको गहतेखोलामा नमूना एकिकृत जलाधार व्यवस्थापन भएको छ । भूमि तथा जलाधार क्षेत्रको दिगो संरक्षणको लागि पारिवारिक निजी वन र कृषि वनको विकास गर्ने प्रसस्त सम्भावना रहेको यस नगरमा मानवनिर्मित तालहरू बनाउने प्रसस्त सम्भावना रहेको छ । वन क्षेत्र वाट प्रशस्त आम्दानी वढाउन योजना निर्माण र कार्यान्वयन गर्न जरुरी छ । वन वातावरण तथा जैविक विविधता संरक्षणका लागि जथाभावी वन फडानी, आगलागी नियन्त्रण तथा वृक्षारोपण गरी जैविक विविधताको संरक्षण गर्न पनि जरुरी छ । यसका साथै नगरले जडिवुटी प्रशोधन गरी वन वाट आयआर्जन वृद्धिको योजना ल्याउन पर्दछ ।

खुला दिसामुक्त घोषणा भएको यस नगरपालिकाले ग्रिन तुलसीपुर-क्लिन तुलसीपुर' अभियान चलेको छ । यस नगरमा २६७८० घरपरिवारमा सेफ्टीट्यांकीसहितको चर्पी, ७८०२ परिवारसँग साधारण चर्पी र ४ स्थानमा सार्वजनिक शौचालयहरू रहेका छन् । तुलसीपुर उपमहानगरपालिकामा एउटा ल्याण्डफिल साइट, ५ वटा फोहोर उठाउने गाडीहरू, ३० जना सरसफाईकर्मीहरू रहेका छन् भने ११२ वटा टोलको फोहोरमैला नगरपालिकाको गाडीमार्फत व्यवस्थापन हुने गरेको छ ।

उपमहानगरपालिकाले विपद् जोखिम न्यूनीकरणका नगरपालिकाको विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी ऐन स्थानिय ऐन बनाइ कार्य थालेको छ । त्यसैगरी नगर स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति गठन, वडा र संकटासन्न क्षेत्रमा समुदाय स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति र समुदाय स्तरमा कार्यदल गठन भएको छ । साथै सम्भावित विपद् जोखिम क्षेत्रहरूको पहिचान र उच्च जोखिम क्षेत्रमा सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन योजना निर्माण गरी कार्यान्वयनको चरणमा छ । विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका लागि घोराही उपमहानगरपालिकासँग भगिनी सम्बन्धको सम्झौता भएको छ । आपतकालिन सेवा सञ्चालन केन्द्र स्थापनाको तयारी भैरहेको छ ।

नगरमा विपद् व्यवस्थापन कोष स्थापना गरिएको छ । विपद् पूर्व तयारीका लागि अपनाउनु पर्ने कार्यहरू गरी यस क्षेत्रका जोखिमपूर्ण बस्तीहरूलाई सुरक्षित गर्न उपमहानगरले निर्माण गरिएका ऐन र योजनाहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नु जरुरी छ ।

तालिका ६ : वन, वातावरण र विपद व्यवस्थापन क्षेत्रको सबलपक्ष, समस्या सवाल र लिनुपर्ने कार्यनीतिहरू

सबलपक्षहरू	समस्या तथा सवालहरू	तत्कालीन असर	मुख्य कारणहरू	सम्भावित विषयगत उद्देश्य	लिनुपर्ने कार्य नीतिहरू
वन, वन्यजन्तु र जैविक विविधता					
<p>-तुलसीपुरको १४५.८० वर्ग कि.मी. क्षेत्र वनले ढाकेको ।</p> <p>- १४५.८० वर्ग कि.मी. क्षेत्र वुट्यान रहेको</p> <p>-१०४ वटा सामुदायिक वनहरू रहेको ।</p> <p>-९९ वटा दर्ता भएका निजी वनहरू रहेको ।</p> <p>-निजी जमिनमा लगाइएको पारिवारिक निजी वन र कृषि वन प्रशस्त रहेको ।</p> <p>-१ वटा धार्मिक वनहरू रहेको ।</p> <p>-९६ वन पैदावरसँग सम्बन्धित उद्योगहरू रहेको ।</p> <p>-२ वटा सब डिभिजन वन कार्यालय रहेको ।</p> <p>-१५२ प्रजातीका वनस्पतीहरू पाइने गरेको ।</p> <p>-४४ प्रजातीका औषधिजन्य वनस्पती रहेको ।</p> <p>-११२ प्रजातीका चरा रहेको ।</p> <p>-४ प्रकार अति संकटासन्न अवस्थाका र ४ प्रकारका खतराको अवस्थामा रहेको चराहरू रहेको ।</p> <p>-अत्यधिक संकटमा परेका र व्यवसायीक</p>	<p>-वनमा डढेलो लाग्ने गरेको ।</p> <p>-वन अतिक्रमण हुने गरेको ।</p> <p>पारिवारिक निजी वन विकासको लागि सरकारी तवरबाट पहल नभएको ।</p> <p>-पारिवारिक निजी वन किसानहरूको वनजन्य उत्पादन बजारीकरण गर्न सहज नभएको ।</p> <p>-विचौलियाको हालीमुहाली भएको ।</p> <p>-पारिवारिक निजी वन किसानहरूलाई आफ्नो निजी जग्गामा उत्पादित वन काठको परिमाण मापन र त्यसको बजार मुल्यको ज्ञान नभएको ।</p> <p>-वन संरक्षणका सवालमा वन सम्बन्धी स्पष्ट नीति नभएको ।</p> <p>-केही वन समूहहरू निष्क्रिय</p>	<p>-जडिबुटी नष्ट, वन्यजन्तुको वासस्थापन नष्ट, वनस्पती ह्रास, भूक्षय, वायु प्रदुषण हुनु ।</p> <p>-पारिवारिक निजी वन किसानहरूको वन हुर्काउने चाहना घटेर जानु ।</p> <p>-वन पैदावरको लागि सरकारी र सामुदायिक वनमा चाप बढ्नु ।</p> <p>-वन्यजन्तुको संख्यामा कमी हुँदै जानु ।</p> <p>-वन क्षेत्र साँघुरिनु - वन्यजन्तु र मानवबीच द्वन्द्व हुनु ।</p> <p>-वनको वास्तविक क्षेत्रफलको तथ्यांक</p>	<p>- वन समूहहरू सक्रियता नहुनु ।</p> <p>- वनजन्य उत्पादनबाट आयआर्जन नहुनु ।</p> <p>- वनको महत्व वारेमा चेतनाको कमी ।</p> <p>- वनमा आगो लगाउने प्रवृत्ति ।</p> <p>- वन क्षेत्रमा अग्नि रेखाहरू निर्माण नगर्नु ।</p> <p>- पारिवारिक निजी वनको वन पैदावर उपयोग र बेचबिखनमा भन्फटिलो र खर्चिलो प्रकृत्या हुनु</p> <p>- पारिवारिक निजी वन किसानहरूलाई सरकारी आफ्ना उत्पादनको बजारीकरणको ज्ञान</p>	<p>वन तथा जैविक विविधताको संरक्षण र दिगो वन व्यवस्थापन गरी उच्च विकास गर्ने ।</p>	<p>- वन अतिक्रमण रोक्ने ।</p> <p>- वन आगलागी हुनबाट जोगाउने ।</p> <p>-अग्नीरेखाको व्यवस्था गरी बाहिरी क्षेत्रको आगलागी रोक्ने ।</p> <p>- पारिवारिक निजी वन विकासको लागि किसानहरूलाई सहूलियत ऋण उपलब्ध गराउने</p> <p>- पारिवारिक निजी वनको लागि विमाको व्यवस्था गर्ने</p>

<p>दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण कालिज र मयूर रहेको ।</p> <p>-साइटिसले सूचिकृत गरेका १८ प्रकारका चराहरु रहेको ।</p> <p>-६ प्रजातीका गिद्धहरु रहेको ।</p> <p>-गिद्ध संरक्षण केन्द्र (जटायु रेप्टुरेण्ट) र पशु बृद्धाश्रम स्थापना भएको ।</p> <p>-बँदेल, जुरे दुम्सी, स्याल, कालो भालु, लोखर्के, सानो न्याउरी मुसा, हुँडार, घोरल, खैरो खरायो, जरायो, पाटे बाघ, चितुवा, फुस्रो फ्याउरो, रातो बाँदर, गुना, रतुवा लगाएतका वन्यजन्तुहरु रहेको ।</p> <p>-साल, साज, बोट धाइरो, धाइरो, अमला, जामुन, अर्जुन, टुनी, दालचिनी, सल्ला, खयर, हाडे, सिसौ, ढोटी लगाएतका वनस्पती रहेको ।</p> <p>-टिमुर, मालागेडी (सुगन्ध कोकिला), अमला, चोत्रो, हाडे, हरो, बरो, कुरिल्लो, तितेपाती, दालचिनी लगाएतका जडिबुटी पाइने गरेको ।</p>	<p>हुने गरेको ।</p> <p>-वनहरुमा सिमाना विवाद हुने गरेको ।</p> <p>-एउटै व्यक्ती धेरै वन समूहमा सदस्य हुने गरेको ।</p> <p>-ठूला प्रजातिका रुखहरु कटानीमा समन्वयको अभाव ।</p> <p>-चोरी कटानी हुने गरेको ।</p> <p>-वनमा मानवीय चलखेल बढी हुने गरेको ।</p> <p>-वनमा जथाभावी डोजरको प्रयोग ।</p> <p>-वन क्षेत्रमा जथाभावी हर्न लगाएत ध्वनी प्रदुषण हुने गरेको ।</p> <p>-चोरी शिकारी हुने गरेको ।</p> <p>-मरेको शिनोमा विषादी हालेर अन्य वन्यजन्तु मार्नखोज्ने प्रवृत्ती ।</p> <p>-बँदेलबाट बाली नोक्सानी हुने गरेको ।</p> <p>-जैविक विविधताको पर्याप्त अध्ययन र अभिलेखिकरण नभएको ।</p> <p>- खुला चरिचरण रहेको ।</p>	<p>आउन नसक्नु ।</p> <p>-वन समूहमा सुशासन नहुनु ।</p> <p>-वन समूहबीच विवाद र विवादित क्षेत्र संरक्षणमा कठिनाई ।</p> <p>-तथ्यांक दोहोरिनु ।</p> <p>-गिद्ध लगाएतका चराहरुलाई वासस्थान पाउन कठिनाई ।</p> <p>-विउ उत्पादन नहुनु</p> <p>-सानो विरुवा नहुर्कनु</p> <p>-पक्षि विस्थापन</p> <p>-वनविनास</p> <p>-वन्य जन्तु हराउदै गएको ।</p>	<p>नहुनु</p> <p>- पारिवारिक निजी वन र कृषि वनमा सरकारी तथा दाता निकायबाट लगानी नगरिनु</p> <p>- जैविक विविधताको प्रसस्त्र मात्रामा खोज, अनुसन्धान, अध्ययन तथा प्रचारप्रसार नहुनु ।</p> <p>- जैविक विविधताको संरक्षणमा जानकारी नहुनु ।</p>	<p>- पारिवारिक निजी वनका उत्पादन ओसारपसार गर्न नितीगत अष्ठारोहरु हटाउन</p> <p>- पारिवारिक निजी वन किसानहरुलाई प्राविधिक क्षमता बृद्धि गर्ने</p> <p>- वृक्षारोपन गर्ने ।</p> <p>- नर्सरी स्थापना तथा विरुवा उत्पादन गर्ने ।</p> <p>- वन पैदावारहरुको माग र आपूर्तिलाई सन्तुलनमा राख्ने ।</p> <p>- वन संवर्द्धनका क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने ।</p> <p>- दिगो वन व्यवस्थापनका लागि क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।</p> <p>- वन पैदावारमा आधारित उद्योग सञ्चालन गर्ने ।</p> <p>- वन तथा पर्यापर्यटनको</p>
---	---	---	--	--

					<p>प्रवर्द्धन गर्ने ।</p> <ul style="list-style-type: none"> - वनजन्य जडिवुटीहरुको उत्पादन, संरक्षण र विकास गर्ने । - वन क्षेत्रको अनुगमन तथा समन्वय नियमन प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउने । - खुला चचिरणलाई व्यवस्थापन गर्ने । - वन तथा वातावरण क्षेत्रमा योगदान पुऱ्याउनेलाई प्रोत्सान गर्ने । -आवस्यक स्थानमा मिनि चिडियाखानाको व्यवस्था गर्ने । -सामुदायीक वनहरुमा अभिलेख प्रणाली व्यवस्थित गर्ने ।
भूमी तथा जलाधार संरक्षण					

<ul style="list-style-type: none"> - ४.८७ वर्ग कि.मी. जमिन नदी/खोलाले बगटेको - भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय तुलसीपुरमा रहेको । - जिल्लाको भू तथा जलाधार व्यवस्थापनको एक नम्बर प्राथमिकतामा तुलसीपुर उपमहानगरका जलाधार क्षेत्र रहेको । - महाभारत, चुरे र दुनको भूबनोट रहेको । - बबई, ग्वारखोला, पातुखोला लगाएतका जलाधार/उपजलाधार क्षेत्र रहेको । - सुकिदह, गौरी ताल, ज्याङ्ते जरुवा, कटाहा, मानपुर जरुवा, रानी जरुवा, ड्वाडपुर लगाएतका तालहरू रहेको । - जोगीडाँडा निमुवा सोता, चौवा, धनखन्ने कुइरे लगाएतका सोताहरू रहेको । -वटा सिमसार क्षेत्रहरू रहेको । - गहतेखोलामा नमूना एकिकृत जलाधार व्यवस्थापन भएको । - मानवनिर्मित तालहरू बनाउने सम्भावना रहेको । - भूमि तथा जलाधार क्षेत्रको दिगो संरक्षणको लागि पारिवारिक निजी वन र कृषि वनको विकास गर्ने प्रसस्त सम्भावना रहेको । 	<ul style="list-style-type: none"> -जलाधार तथा सिमसार क्षेत्रको व्यवस्थापन हुन नसक्नु । -सिमसार, पानीका मुहान, पहिरो गएका र जानसक्ने क्षेत्रको पहिचान र अभिलेखिकरण हुन नसक्नु । -पानीका मुहानहरू सुकै जानु र संरक्षण हुन नसक्नु । -सिमसार क्षेत्र मासिदै जानु । -बाढी, पहिरो र भूक्षय हुनु । -वन विनास हुनु । -खानी तथा नदि जन्य पदार्थको जथावाफी उत्खनन हुनु । -नगरको उत्तरी पहाडमा जथावाफी चुन ढुङ्गाको उत्खनन गर्नु । -नदीको सतह वृद्धि भइ बहाव परिवर्तन हुनु । -भूमिगत जल सतह घट्दै जानु । 	<ul style="list-style-type: none"> -खोलाहरूमा पानी घट्दै जानु । -पोखरीहरू सुकै जानु । -खेतीयोग्य जमिनको कटान हुनु । -जनधनको क्षती हुनु । -कृषि उत्पादनको परिमाणात्मक र गुणात्मक क्षती । -जैविक विविधता विनास हुनु । -सिचाई तथा खानेपानीको अभाव । - पानीको रिचार्ज प्रणाली र बहावक्षेत्र खल्बलिनु । -बाढीका कारण पहिरोको प्रकोप बढ्नु । 	<ul style="list-style-type: none"> -प्राकृतिक स्रोतहरूको संरक्षण तथा व्यवस्थापन प्रभावकारी नहुनु । -जथाभावी मेशिनहरूको प्रयोग गरी ग्रामिण सडकहरू निर्माण हुनु । -वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन अनुसार विकाश निर्माणका काम नहुनु । -जलवायु परिवर्तन । -चुरे क्षेत्रको कमजोर भूबनोट । -भिरालो तथा कमजोर जमिनहरूमा अवैज्ञानिक खेती प्रणाली हुनु । -भूबनोटको ध्यान नराखीकन विकासका पूर्वाधारहरू निर्माण गरिनु -जलाधार क्षेत्रमा रहेको जमिनको स्थायित्वको लागि पारिवारिक निजी वनको व्यवस्थापनलाई ध्यान नदिनु । 	<p>भूमी तथा जलाधार क्षेत्रको एकिकृत जलाधार व्यवस्थापन गर्ने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> -जलाधार तथा सिमसार क्षेत्र, पानीका मुहान र पहिरोको अध्ययन र अभिलेखिकरण गर्ने । -तालतलैयाहरू निर्माण तथा विस्तार गर्ने । -पानीका मुहानहरू संरक्षण गर्ने । -प्राकृतिक स्रोत, साधनहरूको पहिचान गरी उचित व्यवस्थापन गर्ने । -वातावरणीय अनुकूल हुने गरी खानी उत्खनन र विकास निर्माणका कामहरू गर्ने । -नदीजन्तय पदार्थको जथाभावी उत्खननको नियमन गर्ने । -खोला, नदी कटान, पहिरो, गल्छी, खहरे खोला र ग्रामिण सडक निर्माण गर्दा
---	--	---	--	--	--

					<p>बायोइन्जिनियरिङ प्रविधि अपनाउने ।</p> <p>-हाइड्रियामहरु निर्माण गर्ने ।</p> <p>-वृक्षारोपण गर्ने ।</p> <p>-सामुदायिक वनको खाली क्षेत्र, सार्वजनिक जग्गा, वन छेउका प्रति जग्गाहरुमा वृक्षारोपण गर्ने</p> <p>- पारिवारिक निजी वन विकासको लागि वृक्षारोपण गर्ने ।</p> <p>-वन पैदावरमा आधारित उद्यम स्थापना गरी रोजगारी सृजना गर्ने</p> <p>-शिक्षा विकास तालिम प्रदान गरी उद्यमशिलता विकास गर्ने</p> <p>-नदी किनारका जग्गा संरक्षण गरी नदी उकास जग्गाको व्यवस्थापन गर्ने ।</p>
--	--	--	--	--	---

फोहोरमैला, वातावरण तथा स्वच्छता					
<p>-‘ग्रिन तुलसीपुर-क्लिन तुलसीपुर’ अभियान चलेको ।</p> <p>-खुला दिसामुक्त घोषणा भएको ।</p> <p>-१ वटा ल्याण्डफिल साइट रहेको ।</p> <p>-४ वटा फोहोर उठाउने गाडीहरु भएको ।</p> <p>-३० जना सरसफाईकर्मीहरु रहेको ।</p> <p>-५२ वटा डस्टविनहरु सार्वजनिक स्थलमा राखिएको ।</p> <p>-३०० वटा डस्टविनहरु बजार क्षेत्रमा वितरण गरिएको ।</p> <p>-२६७८० घरपरिवारसँग सेफ्टी ट्यांकीसहितको चर्पी भएको ।</p> <p>-७८०२ परिवारसँग साधारण चर्पी भएको ।</p> <p>-४ स्थानमा सार्वजनिक शौचालय भएको ।</p> <p>-११२ वटा टोलको फोहोरमैला नगरपालिकाको गाडीमार्फत व्यवस्थापन हुने गरेको ।</p> <p>-२३९४ परिवारले फोहोर खाल्डामा विसर्जन गर्ने गरेको ।</p>	<p>-३६२ घरपरिवारसँग चर्पी नभएको ।</p> <p>-सरसफाई विनहरुको दुरुपयोग भएको ।</p> <p>-सार्वजनिक शौचालयको कमी भएको ।</p> <p>-भएका सार्वजनिक शौचालयहरुको सरसफाई तथा उचित व्यवस्थापन नभएको ।</p> <p>-फोहोर व्यवस्थापनमा मेशिन तथा औजारहरुको कमी ।</p> <p>-सरसफाई कर्मचारीहरुको कमी भएको ।</p> <p>-केही व्यवसायीहरुले नालीमा फोहोर फाल्ने गरेको ।</p> <p>-प्लाष्टिक प्रयोग पूर्णरूपमा नियन्त्रण हुन नसकेको ।</p> <p>-बसपार्क क्षेत्रको फोहोर खोलामा फाल्ने गरिएको ।</p> <p>-फोहोरको बर्गिकरण हुन नसकेको ।</p> <p>-फुटपाथ र ठेला व्यापारले फोहोर बृद्धि ।</p> <p>-बधशालाको फोहोर पातु खोलामा फाल्ने गरिएको ।</p> <p>-बर्पातमा सेफ्टी ट्यांकीको फोहोर खोलामा फाल्ने गरिएको ।</p>	<p>-नालाहरु बन्द हुनु, फोहोरले भरिनु ।</p> <p>-बजारमा दुर्गन्ध बढ्नु ।</p> <p>-पानी दुषित हुनु ।</p> <p>-नालाको फोहोर पानी घर, वस्तीमा पस्नु ।</p> <p>-नगरका सबै क्षेत्रको फोहोर उठ्न नसक्नु ।</p> <p>-समन्वय र सहकार्यको कमीका कारण स्थानीय जनसमुदाय र संघसंस्थाहरुले जिम्मेवारी नलिएको अवस्था रहेको ।</p>	<p>-फोहोरमैला व्यवस्थापनबारे जनचेतना नहुनु ।</p> <p>-फोहोरबारे जनचेतना नहुनु ।</p> <p>-स्थायी डम्पिङ साइट नहुनु ।</p> <p>-फोहोर व्यवस्थापनप्रति लापरवाही ।</p> <p>-फोहोर फाल्नेलाई कार्वाही नहुनु ।</p> <p>-सार्वजनिक शौचालय ठेक्कामा लिनेले सरसफाईमा लापरवाही गर्नु ।</p> <p>-अनुगमन, नियमन प्रभावकारी नभएको ।</p> <p>-फुटपाथ व्यापार र ठेला व्यापार व्यवस्थित गर्न नसक्नु ।</p> <p>-चुस्त दुरुस्त फोहोर व्यवस्थापन संयन्त्रको खाँचो रहेको</p>	<p>फोहोरमैलाको उचित व्यवस्थापन गरी स्वच्छ र सफा नगर बनाउने ।</p>	<p>-स्थायी डम्पिङ साइटको व्यवस्था गर्ने ।</p> <p>-घरको फोहोर घरमै व्यवस्थापन गर्ने पद्धतिलाई प्रोत्साहन र विकास गर्ने ।</p> <p>-डम्पिङ साइटमा फोहोर रिसाइक्लिङ प्लाण्ट जडान गर्ने ।</p> <p>-फोहोरबाट बायोग्याँस उत्पादन गर्ने ।</p> <p>-फोहोरमैला व्यवस्थापनका आवश्यक औजार र मेशिनहरुको व्यवस्था गर्ने ।</p> <p>-मुख्यमुख्य बजार केन्द्रमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण गरी दिगो व्यवस्थापन गर्ने ।</p> <p>-फोहोरमैला व्यवस्थापनका आवश्यक कर्मचारीको व्यवस्था गर्ने ।</p> <p>-फोहोर बर्गिकरण र सदुपयोगबारे जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने ।</p> <p>-फोहोर व्यवस्थापनको प्रभावकारी अनुगमन र नियमन गर्ने ।</p> <p>-‘हाम्रो घर-सफा घर’ अभियान सञ्चालन गर्ने</p>

<p>-२०६०९ परिवारले फोहोरबाट कम्पोष्ट मल बनाउने गरेको ।</p> <p>-मृत छाडा चौपायाको व्यवस्थापन गर्ने गरिएको ।</p> <p>-वेवारिशे लाशहरुको व्यवस्थापन गर्ने गरिएको ।</p> <p>-फोहर व्यवस्थापनको लागि विभिन्न संघ संस्थाहरु परिचालन गर्न सकिने सम्भावना रहेको ।</p>	<p>-केमिकलजन्य फोहोर व्यवस्थापन नभएको ।</p>			<p>।</p> <p>-सफा र हराभरा शहर अभियान लाई सशक्त ढंगबाट कार्यन्वयन गर्ने</p> <p>-फोहर व्यवस्थापनको अनुगमनको जिम्मेवारी स्थानीय संघसंस्था जस्तै आमा समुह, स्थानीय युवा क्लवहरु परिचालन गर्ने ।</p> <p>-फोहर व्यवस्थापनलाई जीविकोपार्जन संग जोडेर स्थानीय शिप उपयोग गरी फोहरलाई मोहरमा बदल्ने कार्यक्रमहरु गर्ने</p> <p>-मेडिकलजन्य फोहोरलाई उचित व्यवस्थापन गर्ने ।</p>
---	---	--	--	--

विपद् पूर्व तयारी तथा व्यवस्थापन

<p>-नगरपालिकाको विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी ऐन बनेको ।</p> <p>-नगर स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति भएको ।</p> <p>-वडा र संकटासन्न क्षेत्रमा समुदाय स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति भएको ।</p> <p>-समुदाय स्तरमा कार्यदल गठन भएको ।</p> <p>-उच्च जोखिम क्षेत्रमा सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन योजना निर्माण भएको ।</p> <p>-सम्भावित विपद् जोखिम क्षेत्रहरुको पहिचान भएको ।</p>	<p>-पर्याप्त खोज तथा उद्धारका सामग्री नभएको ।</p> <p>-खोज तथा उद्धार सामग्री भण्डारण कक्ष नभएको ।</p> <p>-जोखिम क्षेत्रमा अव्यवस्थित बसोबास भैरहेको ।</p> <p>-विपद् तआउँदासम्म यसप्रति गम्भिरता नहुने ।</p> <p>-भूकम्प प्रतिरोधी संरचना निर्माण नहुनु ।</p> <p>-विपद् जोखिम पूर्व सूचना प्रणाली जडान पर्याप्त</p>	<p>-मानविय क्षति हुने ।</p> <p>-भौतिक तथा सामाजिक क्षति हुने ।</p> <p>-पशुचौपायाको क्षति हुने ।</p> <p>-भुक्षय र भुखलन बढ्नु ।</p> <p>-खेतियोग्य जग्गा कटान ।</p> <p>-वातावरण प्रदुषण ।</p>	<p>-भवन संहिताको पूर्ण पालना नहुनु ।</p> <p>-जथाभावी संरचनाहरुको निर्माण ।</p> <p>-खुला क्षेत्रहरुको व्यवस्थापन हुन नसक्नु ।</p> <p>-विपद्को सूचना प्रणालीमा सबैको पहुच हुन नसक्नु ।</p> <p>-विकास निर्माणमा विपद् जोखिम</p>	<p>-विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन सँगै उत्थानशिल समुदायको निर्माण गर्नु ।</p> <p>-</p>	<p>-विपद् सम्बन्धि ऐन, नियम, कार्यविधिहरुको निर्माण र प्रभावकारी कार्यान्वायन गर्ने ।</p> <p>-विपद् जोखिम न्यूनिकरणका लागि नीति तथा कार्ययोजना तयार गर्ने ।</p> <p>-जोखिम प्रकोप सम्भावित क्षेत्रको</p>
---	---	---	--	--	---

<p>-बिभिन्न सरोकारवालाहरूसँग नियमित अन्तर्क्रिया, छलफल हुने गरेको । -विपद् व्यवस्थापन कोष भएको । -विपद्वाट प्रभावितहरुलाई राहत वितरण गर्ने गरिएको । -संकटासन्न क्षेत्रमा समुदाय स्तरमा खोज तथा उद्धार र पूर्व सतर्कता सामग्रीहरु भएको । -सबै वडाहरुमा विपद् व्यवस्थापनका लागि बजेटको व्यवस्था भएको । -विपद् पूर्व तयारीका लागि तालिम दिने गरिएको । -नगरका सम्भावित प्रकोपहरुको स्तरिकरण गरिएको । -दमकल, एम्बुलेन्स, डोजर, टिप्पर, पानी ट्यांकर रहेको । -प्रभावकारी विपद् व्यवस्थापनको लागि समुदायमा सञ्जाल भएका संघसंस्थाहरु परिचालन गर्न सकिने अवस्था रहेको ।</p>	<p>नभएको । -विकास निर्माणमा जथाभावी मेशिनहरुको प्रयोग हुनु । -विपद् जोखिम न्यूनिकरणको पूर्व तयारीमा ध्यान नपुग्नु । -जथाभावी नदी, खोला उत्खनन् हुनु । -संकटासन्न स्थानहरुमा संरचना निर्माण हुनु । -जोखिम उद्धारमा दक्ष जनशक्ती अभाव । -पूर्वाधार निर्माणका क्रममा जोखिम लेखाजोखा नहुनु । -संरचना निर्माणमा कमजोर सामग्रीको प्रयोग । -विपद् व्यवस्थापनको लागि संगठित जनमानस नहुनु -विपद् व्यवस्थापन सरकारको काम हो, हामीले गर्नु प्रदैन भन्ने भावना हुनु । -विपद्पछि पोषण तथा प्रजनन स्वास्थ्य समस्या हुने गरेको ।</p>	<p>-गरिबी बढ्नु । -सामाजिक सांस्कृतिक विखण्डन । -मुख्य विपदले अन्य विपद निम्त्याउनु । - प्राकृतिक श्रोतको दोहन गर्दा विपदको आकलन नगरिनु -पूर्वाधार विकास गर्दा वातावरणीय पक्षको ध्यान नगरिनु ।</p>	<p>न्यूनिकरण मूल प्रभावकारी नहुनु । -पूर्वाधार विकासमा प्राकृतिक श्रोतको दोहन गरिनु ।</p>	<p>नक्शांकन गर्ने -स्थानिय विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा जलवायु उत्थानशिल योजना निर्माण गरी कार्यान्वायन गर्ने । -विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गरी कार्य गर्ने । -समुदाय स्तरमा खोज उद्धार कार्यदल गठन तथा परिचालन गर्ने । -उपमहानगरपालिका स्तरमा विपद् सामग्री भण्डारण स्थल स्थापना गर्ने । -विपद्पछि पोषण तथा प्रजनन स्वास्थ्य योजना भएको । -विपद् प्रतिकार्यका लागि आवश्यक सामग्रीहरुको व्यवस्थापन गर्ने । -खोज तथा उद्धार कार्यदलको क्षमता वृद्धि तथा नमुना अभ्यास गर्ने । -भूकम्प प्रतिरोधात्मक</p>
--	---	--	--	--

					<p>संरचना निर्माणकर्तालाई आवश्यक तालीम दिने ।</p> <p>-निर्माण भएका घरलाई भूकम्प प्रतिरोधी बनाउन प्रवर्तितकरण गर्ने ।</p> <p>-जोखिम न्यूनिकरण भवन निर्माण गर्न विल्डिङ कोड निर्माण गर्ने ।</p> <p>-कमजोर सार्वजनिक संरचनाहरूको प्रवर्तितकरण गर्नु ।</p> <p>-उपमहानगरपालिकामा नगर आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रको स्थापना गर्ने ।</p> <p>-विपद् जोखिम न्यूनिकरणमा काम गर्ने सरोकारवाला निकाय तथा संघ संस्थाको सञ्चालितकरण गरी जिम्मेवारी तोक्ने ।</p>
--	--	--	--	--	--

१.१.२.५ सुशासन संस्थागत विकास र सेवा प्रवाह

तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाको संगठनात्मक संरचनाका रूपमा नगरसभा, कार्यपालिका, विषयगत समिति तथा विषयगत महाशाखा, शाखा र वडा कार्यालय रहेका छन् । उपमहानगरपालिकाको संस्थागत संगठनात्मक ढाँचा रहेको छ जस अनुसार यस उपमहानगरपालिकामा सामान्य प्रशासन महाशाखा, शहरी विकास तथा पुर्वाधार महाशाखा, स्वास्थ्य तथा सामाजिक विकास महाशाखा, योजना बजेट तथा सुचना प्रविधि महाशाखा, शिक्षा, युवा तथा खेलकुद महाशाखा, आर्थिक विकास महाशाखा, आर्थिक प्रशासन महाशाखा, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन महाशाखा, आन्तरिक लेखा परिक्षण महाशाखा गरी ९ वटा महाशाखा रहेका छन् भने २९ वटा शाखाहरू रहेका छन्

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ अनुसार उपमहानगर र वडा कार्यालयका काम कर्तव्य र अधिकारहरू तोकिएका छन् । यस नगरमा ४०६ जना कर्मचारीहरू कार्यरत रहेका छन् । यहा विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी कार्यालयहरूले सेवा प्रवाह गरिरहेका छन् । उपमहानगरपालिकामा राजश्व परामर्श समिति र आर्थिक विकास समिति रहेको छ भने राजश्व असुलीका क्षेत्र विस्तार तथा करको दायरा विस्तार गर्ने नीति रहेको छ । यस उपमहानगरपालिकाले विकास साभेदारहरूसंग सहकार्य रहेको । उपमहानगरपालिकाले आन्तरिक आयको प्रक्षेपण अनुसार लक्ष्य हासिल गरेको छ ।

तुलसीपुर उपमहानगरको प्रोफाइल निर्माण भएको छ भने रणनीतिक र आवधिक योजना निर्माण भैरहेको छ । उपमहानगरपालिकामा तुलसीपुर विकास प्राधिकरण गठन भइ कार्य गरिरहेका छन् भने ठूला योजनाहरू टेण्डर प्रक्रियाबाट र साना योजना उपभोक्ता समितिमार्फत हुने गरेको छ । त्यसैगरी योजना अनुगमन, सुपरिवेक्षण, जाँचपास तथा फरफारक समिति गठन भएको र योजना तथा कार्यक्रमहरूको उपभोक्ता समिति, वडा तथा नगरपालिकाबाट अनुगमन भैरहेको छ ।

उपमहानगरपालिकाले आवश्यक ऐनहरू, नियमावली, कार्यविधिहरू, मापदण्डहरू, रणनीति, निति र निर्देशिकाहरू तयार गरि कार्यान्वयनमा ल्याएको छ । उपमहानगरमा सार्वजनिक सुनुवाई हुने गरेको छ भने डिजिटल नोटिस बोर्ड, नागरिक वडापत्र, वेवसाइट मोबाइल एप्स, टोल फ्री नम्बर गुनाशो पेटिका रहेका रहेको छ । त्यसैगरी सूचना तथा गुनाशो अधिकारी तोकिएको र सूचना शाखा, उपभोक्ता हित संरक्षण शाखा रहेको छ । तुलसीपुर उपमहानगरपालिकामा न्यायिक समिति गठन भएको छ । न्यायिक समितिको इजलास र न्यायीक समितिले उजुरीको कारवाही किनारा गर्दा अपनाउनुपर्ने कार्यविधिका सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन पनि रहेको छ । नगरमा १३४ जना सूचिकृत मेलमिलापकर्ता रहेका छन् । न्यायिक समितिको न्याय सम्पादन कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन २७ जना म्याद तामिलदार र एक जना कानून अधिकृत र कानूनी सल्लाहकारको व्यवस्था छ

उपमहानगरपालिकाले प्रचलित ऐन, नीति, नियम र मापदण्डका अनुसार नगरले सेवा प्रवाह गरिरहेको छ । संघात्मक शासन संरचना अनुरूप स्थानीय सरकारको सबैभन्दा तल्लो निकायका रूपमा वडा कार्यालय रहेको छ । उपमहानगरपालिकाले स्थानीय विकासका साभेदारहरू (गैसस, विकास साभेदार, अन्तर

स्थानीय तह, मिडिया, नीजी क्षेत्र र नागरिक समाज) बीच समन्वय तथा साभेदारी विकास गर्ने, विकासका संभावना र आवश्यकताको आधारमा नगरको रणनीतिक , आवधिक, वार्षिक तथा विषय क्षेत्रगत रणनीतिक योजनातर्जुमा गर्ने, सभाबाट स्वीकृत कार्यक्रम तथा आयोजनाको प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्ने, आयोजना तथा कार्यक्रमको नतिजामूलकढंगले अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने काम गरिरहेको छ ।

यस उपमहानगरपालिकाले अबै गुणस्तरिय र विश्वसनिय सेवा प्रवाह गरी सुशासन कायम गर्न आफ्नो संयन्त्र को क्षमता विकास र सुदृढिकरण गर्दै लेजान जरुरी छ ।

यस उपमहानगरपालिकाको संस्थागत क्षमता विकास, योजना तथा सेवा प्रवाहसम्बन्धी अधिकार क्षेत्रहरुको संभावना, समस्या तथा संभावना उपयोग रणनीतिलाई देहाय बमोजिको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ७ : संस्थागत विकास र सेवा प्रवाह र सुशासन क्षेत्रको सवालपक्ष समास्या सवाल र लिनुपर्ने कार्यनीतिहरु

सवालपक्षहरु	समास्या तथा सवालहरु	तत्कालीन असर	मुख्य कारणहरु	सम्भावित विषयगत उद्देश्य	लिनुपर्ने कार्यनीतिहरु
संस्थागत संरचना तथा मानव संसाधन					
<ul style="list-style-type: none"> - नगरकार्यपालिको कार्यालय रहेको । - १९ वटा वडा कार्यालय रहेका । - ५ वटा विषयगत समिति रहेको । <p>उपमहानगरपालिकामा</p> <ul style="list-style-type: none"> - सामान्य प्रशासन महाशाखा, शहरी विकास तथा पुर्वाधार महाशाखा, स्वास्थ्य तथा सामाजिक विकास महाशाखा, योजना बजेट तथा सुचना प्रविधि महाशाखा, शिक्षा, युवा तथा खेलकुद महाशाखा, आर्थिक विकास महाशाखा, आर्थिक प्रशासन महाशाखा, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन महाशाखा, आन्तरिक लेखा परिक्षण महाशाखा गरी ९ वटा महाशाखा रहेका छन् । - त्यसैगरी २९ वटा शाखा 	<ul style="list-style-type: none"> - परिवर्तित संरचना अनुसार कर्मचारीहरुको अपेक्षाकृत क्षमता बृद्धि गर्न नसक्नु । - नगरपालिकाको आवश्यकता अनुसार जनशक्ती नहुँदा सेवा प्रवाहमा कठिनाई । - नगरपालिकाको आवश्यकता अनुसारको संगठन संरचना नहुँदा कर्मचारीबाट छिटो छरितो सेवा प्रदान गर्न नसकिएको - कर्मचारीहरुबीच समन्वयको अभाव । - भएका कर्मचारीहरुको व्यवस्थापनमा समास्या । - शाखाहरुमा आवश्यक सोधसाधन र उपकरणको कमी । - कर्मचारीहरुमा प्राविधिक ज्ञान, सिप र दक्षतामा कमी 	<ul style="list-style-type: none"> - गुणस्तरीय सेवा प्रवाहमा कठिनाई । - योजना र लक्ष्य अनुसार काम हुन नसक्नु । - बजेट फ्रिज हुनु । - चालू खर्च बृद्धि हुनु । - राजस्व असुलिमा कमी 	<ul style="list-style-type: none"> - परिवर्तित संरचना र कार्य प्रक्रिया अनुसार आवश्यक कानूनहरु समयमा निर्माण नहुनु । - कार्यसम्पादन कार्यविधि, निर्देशिका समयमा बन्न नसक्नु । - जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरुलाई दक्षता अभिवृद्धिका कार्यक्रम पर्याप्त नहुनु । - जनप्रतिनिधि र कर्मचारीबीच मनोवैज्ञानिक दूरी कायम रहनु । 	<p>संस्थागत र संगठनात्मक संरचनामा सुधार गरी सुशासन कायम गर्ने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> - कार्यालय सञ्चालनका लागि आवश्यक भौतिक संरचनाहरु निर्माण गर्ने । - कार्यालय सञ्चालनका लागि आवश्यक साधन, उपकरण र सामग्रीहरुको व्यवस्था गर्ने । - कर्मचारीहरुलाई कार्य सम्पादन मुल्यांकनका आधारमा पुरस्कार र दण्डको व्यवस्था गर्ने । - कर्मचारीहरुलाई आवश्यक सिप, दक्षता बृद्धि गर्ने । - 'उपयुक्त व्यक्ती-उपयुक्त स्थान' को अवधारणालाई कार्यान्वयन गर्ने । - शाखाहरुको तथ्यांक एकिकृत गरी एकिकृत

<p>रहेका छन् ।</p> <ul style="list-style-type: none"> - उपमहानगरपालिकाको संस्थागत संगठनात्मक ढाँचा रहेको छ । - उपमहानगरपालिकाकोस्विकृत दरबन्दी २९२ जना रहेको । - स्थायी कर्मचारी २५५ जना रहेको । - अस्थायी कर्मचारी १० जना रहेको - करार सेवा कर्मचारी ४६ जना रहेका । - स्वास्थ्य सेवामा करार ४९ जना रहेका - कार्यक्रम अनुसारका करार कर्मचारी ११ जना रहेका - ३५ जना दैनिक ज्यालादारी कर्मचारी रहेका । 	<p>।</p> <ul style="list-style-type: none"> -जनप्रतिनिधि र कर्मचारीबीच आवश्यक समन्वय र सहकार्य (टिम बिल्डिङ) को अभाव । 				<p>तथ्यांक प्रणाली विकास गर्ने ।</p> <ul style="list-style-type: none"> -जनप्रतिनिधि र कर्मचारीबीच टिम बिल्डिङका कार्यक्रमहरू गर्ने । -महाशाखाको अवधारणालाई लागू गर्ने । -आवश्यकता अनुसार संगठनात्मक ढाँचामा सुधार गर्दै जाने ।
वित्तिय स्रोत					
<ul style="list-style-type: none"> -वार्षिक आन्तरिक आय ९ करोड ९३ लाख रहेको । -राजश्व परामर्श समिति र आर्थिक विकास समिति रहेको । -राजश्व असुलीका क्षेत्र विस्तार गरिएको । -राजश्व असुलीका लागि कर्मचारीको व्यवस्था भएको । -करको दायरा विस्तार गर्ने नीति रहेको । -विकास साभेदारहरूसंग सहकार्य रहेको । -राजश्व असुली सम्बन्धि पाँच वटा कार्यविधी रहेको । 	<ul style="list-style-type: none"> -कर तिर्नु पर्छ भन्ने चेतना नभएको । -करको सदुपयोग वारे चेतना दिन नसकेको । -करबाट उठेको रकमबाट गरिएको विकास निर्माण र सेवा प्रवाह वारे बुझाउन नसक्नु । -केही क्षेत्रहरूमा दोहोरो तेहोरो कर प्रणाली लागु हुनु । -नदीजन्य प्राकृतिक स्रोतबाट केही स्थानमा राजश्व संकलन बोलपत्र 	<ul style="list-style-type: none"> -नगरपालिकाले प्रदान गर्ने सेवा सुविधा, विकास घट्ने । -कर कम उठ्दा वित्त आयोगबाट प्राप्त हुने अनुदान घट्ने । -घाटा बजेटका अनुपात बढ्ने । -माग र आपूर्ति विच असन्तुलन 	<ul style="list-style-type: none"> -कर उठाउनु पर्ने क्षेत्रबाट कर नउठ्नु । -करदाता शिक्षा प्रभावकारी नहुनु । -कर संकलन प्रक्रिया र विधि वैज्ञानिक हुन नसक्नु । -अतिक्रमित स्थानबाट कर अशुलीमा कानूनी अड्चन । -सबै करदातहरूको लगत 	<p>नगरपालिकाको आन्तरिक तथा वाह्य स्रोत बृद्धि गरी सुखी र समृद्ध नगर निर्माण गर्ने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> -कर सचेतना अभियानहरू सञ्चालन गर्ने । -कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने । -उत्कृष्ट कर क्षमता भएका क्षेत्रको अवलोकन, भ्रमण गर्ने । -करको दर र दायरालाई वैज्ञानिक र समयसापेक्ष बनाउने ।

<p>-आन्तरिक आयको प्रक्षेपण अनुसार लक्ष्य हासिल गरेको ।</p>	<p>विधिवाट नहुनु । -घर बाहल कर र फोहोरमैला शुल्क उठाउन नसक्नु । -नगरपालिकाद्वारा लगानी गरिएका केही क्षेत्रहरुवाट उचित प्रतिफल प्राप्त नभएको । -नियमित गर्नुपर्ने वेरुजुको मात्रा बढि हुने गरेको । -राजश्व अशुली व्यवस्थापनमा सफ्टवेयर लगायत प्रविधिहरुको कमी । -नगरपालिकाको वास्तविक आयको वैज्ञानिक लेखाजोखा गर्न नसकिएको । -राजश्वमा काम गर्ने कर्मचारीहरुको क्षमता विकासमा कमी । -राजश्वका बैकल्पिक स्रोतहरुको पहिचान तथा खोजी हुन नसक्नु ।</p>		<p>अध्यावधिक हुन नसक्नु । -उत्कृष्ट करदाता प्रोत्साहन कार्यक्रम नहुनु । -सडक निर्माण भएका जग्गाहरुको लगत कट्टा नहुनु । -कर असुलीमा कडाइ गर्न नसक्नु । -कर असुलीका लागि आवश्यक कर्मचारी नहुनु ।</p>	<p>-राजश्व प्रणालीलाई प्रविधिमैत्री बनाउने । -कर तथा राजश्व सम्बन्धी विज्ञहरुको सहयोगमा नगरपालिकाको आय नियमित लेखाजोखा गर्ने । -कर संकलनमा आवश्यक कर्मचारीहरुको व्यवस्था गर्ने । -कर संकलनका इकाईहरुलाई प्रविधियुक्त बनाउने । -राजश्वसँग सम्बन्धित पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने । - निश्चित मापदण्ड तयार गरी उत्कृष्ट करदाता प्रोत्साहन कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने । -वेरुजु न्युनिकरणका लागि खर्च प्रक्रियालाई व्यवस्थित गर्ने । -विकास साभेदारहरुलाई आकर्षित गर्ने । - राजस्व सुधार योजना</p>
--	--	--	--	--

					निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्ने
योजना तर्जुमा, अनुगमन मूल्याङ्कन					
<p>-नगरको प्रोफाइल निर्माण भएको । -रणनीतिक र आवधिक योजना निर्माण भैरहेको । -योजना तर्जुमा समिति गठन भएको । -स्रोत अनुमान तथा बजेट सिमा निर्धारण समिति बनेको । -योजना तर्जुमाका सात चरणहरु अवलम्बन गरिएको । -तुलसीपुरविकास प्राधिकरण गठन भएको । -बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति गठन भएको । -विषयगत समिति तथा उपसमितिहरु गठन भएको । -योजना अनुगमन, सुपरिवेक्षण, जाँचपास तथा फरफारक समिति गठन भएको । -योजना तथा कार्यक्रमहरुको उपभोक्ता समिति, वडा तथा नगरपालिकाबाट अनुगमन भैरहेको । -ठूला योजनाहरु टेण्डर प्रक्रियाबाट र साना योजना उपभोक्ता समितिमार्फत हुने गरेको । -परियोजना बैंक तयार भएको ।</p>	<p>-योजना तर्जुमाको दिग्दर्शन अनुसार अंकभार विधिको प्रयोग गरी योजना प्राथमिककरण नहुने गरेको । -नतिजामा आधारित योजना तर्जुमा प्रक्रिया अवलम्बन नगरिएको । -विषय क्षेत्रगत बजेट सिलिङ नजाने गरेको । -बजेट दामासाहीले वितरण हुने गरेको । -वैज्ञानिक मापदण्ड अनुसार बजेट विनियोजन नभएको । -बस्ती स्तरदेखिको योजना तर्जुमा प्रक्रियामा विपन्न र पछाडि पारिएका वर्गको अर्थपूर्ण सहभागिता हुन नसकेको । -उपभोक्ता समितिलाई योजना कार्यान्वयन, अनुगमन र फरफारकको भूमिकाबारे ज्ञान नहुनु । -उपभोक्ताको क्षमता विकास हुन नसकेको । -जनप्रतिनिधिले आफूले</p>	<p>-वास्तविक योजनाहरु प्राथमिकतामा नपर्नु । -योजना तर्जुमा प्रक्रियामा विपन्न र पछाडि पारिएका वर्गको सहभागिता र सवाल छुट्टुनु । -क्रमागत योजनाहरु प्राथमिकतामा नपर्नु । -भौतिक विकास संग सम्बन्धित योजनाहरु मात्र अनुगमनको प्राथमिकतामा पर्नु । -</p>	<p>-योजना छनौट प्रक्रियामा व्यापक छलफल नहुनु । -योजना तर्जुमा प्रक्रियामा व्यापक सहभागीता हुन नसक्नु । -योजना निर्माण प्रक्रियामा जन चासो कम हुनु । -योजना तर्जुमा प्रक्रियाको वारेमा पर्याप्त सूचना प्रवाह नहुनु । -नागरिक अनुगमन प्रक्रिया नहुनु । -योजना तर्जुमा प्रक्रियामा टाठावाठाको प्रभाव कायम रहेको । -नियमित मर्मत सम्भार गर्नुपर्ने योजनाहरुको मर्मत सम्भार कोष नभएको । -</p>	<p>-योजना तर्जुमाको प्रक्रियालाई समावेशी, सहभागितामुलक र सुदृढ गरी समृद्धि हासिल गर्ने ।</p>	<p>-नतिजामा आधारित योजना तर्जुमा प्रक्रियालाई संस्थागत गर्ने । -रणनीतिक र आवधिक योजनाले निर्देशित गरेको आधारमा वार्षिक योजना तयार गर्ने । -संघ र प्रादेशिक योजनाले निर्देशित गरेको लक्ष्यका आधारमा योजना तर्जुमा गर्ने । -योजना तर्जुमा दिग्दर्शनले तोके बमोजिम प्राथमिकता निर्धारणको विधिलाई अवलम्बन गर्ने । -योजना तर्जुमा प्रक्रियालाई समावेशी, सहभागितामुलक र प्रभावकारी बनाउनु । -योजना तर्जुमा गर्दा पछाडि पारिएका वर्गहरुको सवालहरुलाई सम्बोधन गर्ने । -परियोजना बैंक अनुसारका योजनाहरु छनौट गर्ने ।</p>

	<p>प्रतिनिधित्व गर्ने क्षेत्रको सवाल योजना तर्जुमा प्रक्रियासँग जोड्न नसक्नु । -विषयगत समिति तथा उपसमितिहरु सक्रिय नहुनु । -योजना कार्यान्वयन प्रक्रियामा समुदायको सहभागिता घट्दै गएको । -सूचकहरु निर्धारण गरी नतिजामा आधारित अनुगमन, मूल्यांकन हुन नसकेको । - योजनाकाको प्राथमिककरण वैज्ञानिक र योजना तर्जुमाको दिग्दर्शन ले तोकेको योजना प्राथमिककरण को विधि पुर्णरूपमा अनुसरण नगरिएको - टुक्रे योजनालाई प्राथमिकता दिने गरेको</p>			<p>-विषयगत क्षेत्र र उपक्षेत्र अनुसार वडालाई सिलिड दिने । -नतिजामा आधारित अनुगमन मूल्यांकनको रणनीति तयार गर्ने । -योजना तर्जुमाको प्रकृति अनुसारको सूचकहरु तयार गरी अनुगमन गर्ने । -योजना तर्जुमा तथा अनुगमन र मूल्यांकनका वारेमा जनप्रतिनिधी, कर्मचारी र उपभोक्ता समितिको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने । -अनुगमन तथा मूल्यांकन प्रतिवेदनको दस्तावेजीकरण गर्ने । -ठुला आयोजनाहरुको तेस्रो पक्षबाट अनुगमन मूल्यांकन गर्ने । -नगरस्तरका गौरवका आयोजनाहरुको पहिचान, योजना निर्माण तथा कार्यान्वायन गर्ने ।</p>	
शुशासन					
<p>-२२ वटा ऐनहरु रहेको । - २ वटा नियमावली रहेको । - ३०वटा कार्यविधिहरु रहेको । -१ वटा मापदण्डहरु रहेको । - १ वटा रणनिति रहेको - १ वटा निति रहेको - ४वटा निर्देशिकाहरु रहेको ।</p>	<p>-ऐन कानून पारित गर्दा दफावार छलफल कम हुने गरेको । -सामाजिक परिक्षण नभएको । -सामाजिक जवाफदेहिताका औजारहरुको पर्याप्त प्रयोग</p>	<p>-ऐन कानूनमा संशोधन गरिरहनुपर्ने अवस्था सिर्जना भएको । -जनप्रतिनिधिहरुलाई ऐन कानूनबारे विस्तृत जानकारी नहुँदा निर्णय प्रक्रियामा असहजता ।</p>	<p>-नगरसभाको समयमा सिमितता र एजेण्डाहरु बढी हुनु । -नागरिकमा चेतनाको कमी ।</p>	<p>नगरको सेवा प्रवाहलाई पारदर्शी बनाई सुशासन कायम गर्ने ।</p> <p>-नगरपालिका र सबै वडा कार्यालहरुमा नागरिक वडापत्रको व्यवस्था गर्ने । -आवश्यक ऐन कानूनहरु समयमै निर्माण गरी</p>	

<p>-बर्षमा १ पटक सार्वजनिक सुनुवाई हुने गरेको । -नागरिक वडापत्र रहेको । -उपमहानगरपालिकाको वेवसाइट भएको । -उपमहानगरपालिकाको मोवाइल एप्स भएको । -टोल फ्री नम्बर रहेको । -सूचना शाखा रहेको । -उपभोक्ता हित संरक्षण शाखा रहेको । -गुनाशो पेटिका रहेको । -सूचना तथा गुनाशो अधिकारी तोकिएको । -गुनासो सुनुवाईका लागि हेलो मेयर संयन्त्र रहेको । -नगरपालिका कार्यालयमा डिजिटल नोटिस बोर्ड रहेको ।</p>	<p>नभएको । -वडा स्तरमा नागरिक वडापत्र नभएको । -वडापत्र अद्यावधिक नभएको । -नगरपालिकाको वेवसाइट नियमित अपडेट नभएको । -मोवाइल एप्स प्रभावकारीरूपमा प्रयोग हुन नसकेको । -गुनाशो पेटिकाको प्रभावकारी प्रयोग हुन नसकेको । -सार्वजनिक सुनुवाईमा योजनाको गुणस्तरबारे छलफल हुन नसकेको । -जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूले एकले अर्काको क्षेत्राधिकारमा गएर काम गर्न खोज्ने । -सेवाग्राही सन्तुष्टि मापन नभएको ।</p>	<p>-योजनाहरूमा नागरिकको अपनत्व महशुस नहुने । -आयोजनाहरूमा पारदर्शिता र दिगोपना नहुने । -सेवा प्रवाह छिटोछरितो र प्रभावकारी नहुनु । -सेवाग्राही अन्यायमा पर्नु । -नागरिक समयमै सुसूचित हुन नसक्नु ।</p>	<p>-जिम्मेवार निकायहरूको जवाफदेहीतामा कमी । -नगरपालिकाले तदारुकता देखाउन नसक्नु । -कर्मचारीको फेरबदल । -नागरिकमा चासोको अभाव । -कार्यालयमा समन्वयमा अभाव । -नागरिकहरू गुणस्तरभन्दा प्रक्रियामा केन्द्रीत हुनु । -योजनाको बारेमा सरल भाषामा बिस्तृत जानकारी नदिनु । -पारदर्शिताको अभाव । -सार्वजनिक सुनुवाईमा सबै सरोकारवालाहरूको सहभागिता नहुनु र बिधि प्रक्रिया पूरा नगर्नु । -जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूले आफ्नो कार्यविवरण पालना नगर्नु ।</p>		<p>कार्यान्वयन गर्ने । -सामाजिक जवाफदेहिताका सबै औजारहरूको प्रयोग गर्ने । -सेवाग्राहीको सन्तुष्टि मापन संयन्त्रको व्यवस्था गर्ने । -नगरको सेवा प्रवाहलाई प्रविधिमैत्री बनाउने । -वेवसाइट, मोवाइल एप्स र सामाजिक सञ्जालका पेजहरूको नियमित अद्यावधि गर्ने । -नगरपालिकाको सेवा प्रवाह सम्बन्धी जानकारीबारे नागरिक सचेतना तथा पहुँच अभिवृद्धि गर्ने । -बर्षमा कम्तिमा ३ पटक सार्वजनिक सुनुवाई गर्ने ।</p>
<p>न्यायिक समिति</p>					

<p>-न्यायिक समिति गठन भएको । -न्यायिक समितिको इजलास भएको । -न्यायीक समितिले उजुरीको कारवाही किनारा गर्दा अपनाउनुपर्ने कार्यविधिका सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन । -न्यायिक समितिको कार्यविधि बनेको । -मेलमिलाप सम्बन्धी कार्यविधि र निर्देशिका बनेको । -१३४ जना सूचिकृत मेलमिलापकर्ता रहेको । -२७ जना म्याद तामिलदारको व्यवस्था भएको । -एक जना कानून अधिकृत भएको । -दरवन्दी अनुसारका जनशक्ती रहेको । -एक जना कानूनी सल्लाहकार भएको । -न्यायिक समितिको न्याय सम्पादन सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि भएको । -न्यायीक समितिको न्याय सम्पादन सम्बन्धी जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूलाई क्षमता अभिवृद्धि गरिएको । -मेलमिलापकर्ताहरूको क्षमता अभिवृद्धि भएको । -हिंशा प्रभावित महिला तथा ज्येष्ठ नागरिकहरूका लागि हेल्प डेस्कको व्यवस्था भएको । -न्यायीक समितिको विश्वसनियता र न्याय सम्पादनमा प्रभावकारिता बढ्दै गैरहेको ।</p>	<p>-क्षेत्राधिकारभन्दा बाहिरका मुद्दाहरू आउने गरेको । -न्यायीक समितिको कार्यालय साँघुरो भएको । -एकैदिन धेरै मुद्दामा मेलमिलाप गराउँदा मेलमिलाप कक्षको अभाव । -कुनै वडामा बढी मेलमिलापकर्ता रहेको । -५ वटा वडामा मेलमिलापकर्ता सूचिकृत नभएको । -जग्गा विवाद र ज्याला मजदूरी सम्बन्धी विवाद किनारा लगाउन कठिनाई । -न्यायीक समिति र मेलमिलापकर्तालाई आवश्यकता अनुसार पुर्नताजगी तालिमहरूको कमी । -मनोविमर्शकर्ताको व्यवस्था नभएको । -मुद्दाको दोस्रो पक्ष समयमा छलफलमा नआउनु ।</p>	<p>-मुद्दाका पक्ष र विपक्षको गोपनियता कायम गर्न कठिनाई । -दोस्रो पक्ष समयमा उपस्थित नहुँदा समयमा मुद्दा फछ्योट हुन नसक्नु । -क्षेत्राधिकार बाहिरका मुद्दामा हुने छलफलले समय खेर जाने र काममा बाधा पुग्ने ।</p>	<p>-न्यायिक समितिको क्षेत्राधिकारबारे सर्वसाधारणलाई जानकारी नहुनु । -स्रोतसाधन र भौतिक संरचनाको अभाव । -कतिपय वडामा मेलमिलापकर्ता नहुनु र कतिपय भएका वडाका मेलमिलापकर्ताहरू सम्पर्कमा नआउनु । -मेलमिलापकर्ताहरूले आफ्नो सिमा नबुझ्नु । -जग्गा नापजाँच प्रक्रिया आफू अनुकूल बनाउन खोज्ने प्रवृत्ती । -ज्याला तथा क्षतीपूर्तीका मुद्दामा रोजगारदाता संवेदनशिल नहुनु ।</p>	<p>न्यायीक समितिको भूमिकालाई प्रभावकारी बनाइ न्यायमा सबैको पहुँच बृद्धि गर्ने ।</p>	<p>-न्यायीक समिति र न्यायीक प्रशासनलाई सुदृढ, उत्तरदायी, जवाफदेही र प्रभावकारी बनाउने । -न्याय सम्पादनको अभिलेख र प्रतिवेदन व्यवस्थित गर्ने । -न्यायीक समितिले सम्पादन गरेका कार्यहरूको दस्तावेजीकरण गरी वार्षिकरूपमा सार्वजनिक गर्ने । -असहाय पिडितका लागि राहत कोषको स्थापना गर्ने । -न्यायीक समिति, कर्मचारी र मेलमिलापकर्ताको क्षमता अभिवृद्धि र पुनर्ताजगी तालिम सञ्चालन गर्ने । -मेलमिलापकर्ता नभएका वडाहरूमा मेलमिलापकर्ताको व्यवस्था गर्ने । -</p>
---	---	--	--	--	--

<p>-जिल्ला अदालतबाट न्याय सम्पादन सम्बन्धी सहयोग र अनुगमन भएको । -न्याय सम्पादन प्रक्रियाको अभिलेखिकरण भएको । -न्यायीक समितिको वार्षिक कार्ययोजना भएको ।</p>					
--	--	--	--	--	--

१.१.३ दीर्घकालिन सोच

स्थानिय तहको स्पष्ट दीर्घकालिन सोचको आधारमा मात्र योजनाबद्ध विकास वाट गन्तव्यमा पुग्न सकिने भएकाले चाहेको उपलब्धी हासिल गर्न सकिन्छ, यसको लागि आवश्यक उपयुक्त नीति, सिद्धान्त, रणनीति तथा प्राथमिकताहरु पहिचान भएमा योजनाले लक्षित गरेको सूचकहरु पुरा गर्न सकिन्छ । यस आवधिक विकास योजना मा पनि यस बमोजिम दीर्घकालिन सोच 'समृद्ध तुलसीपुर: सबैका लागि, सँधैका लागि' निर्धारण गरिएको छ ।

१.१.४ आवधिक योजनाको लक्ष्य

तुलसीपुर उपमहानगरनगरपालिकाको आवधिक योजना निर्माणको क्रममा भएका विभिन्न छलफल तथा गोष्ठीहरुबाट आएका सुझावहरुका आधारमा नगरपालिकाको समष्टिगत विकासका लागि परिमाणात्मक र विषयगत रूपमा निम्नअनुसारको विषयगत लक्ष्य लिइएको छ ।

१.१.४.१ परिमाणात्मक लक्ष्य : तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाले आगामी ५ वर्ष को लागी देहाय बमोजिम परिमाणात्मक लक्ष्य निर्धारण गरेको छ ।

तालिका ८ :परिमाणात्मक लक्ष्य

परिमाणात्मक लक्ष्य	२०७६/७७	२०८१/८२
मानव सुचाकाङ्क*	०.५६३	०.६६०
जिल्लाको गरिवी दर**	४३.३७	२०
प्रतिव्यक्ति आय अमेरिकी डलर	११३१	२०००
साक्षरता प्रतिशत	९७	१००
औसत आयु प्रतिशत	६९	७४
विद्युतमा पहुँच पुग्ने घरधुरी को प्रतिशत	८७.७८	९५
सञ्चारका साधनहरुमा पहुँच पुगेको परिवार को प्रतिशत	७६	९०
बेरोजगारको दर (प्रतिशत)	६.१६	२
पाइपलाइन वाट खानेपानी सुविधा पुगेका घरपरिवार(प्रतिशत)	५३.७९	७५
माध्यमिक शिक्षामा भर्नादर (प्रतिशत)	४४	५५
बाल मृत्युदर (प्रतिशत)	०	०
बाह्रै महिना सिंचित क्षेत्र (प्रतिशत)	१४	५५
पक्क सडकको लम्बाइ(कि.मी)	१२०.१८	५००

*मानव विकास सुचकांक २०२० (लुम्बिनी प्रदेश को)

**लुम्बिनी प्रदेशको आर्थिक सामाजिक विकासको स्थिति पत्र २०७४

१.१.४.२ **विषयगत लक्ष्य** : तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाले आगामी ५ वर्ष को लागी देहाय वमोजिम विषयगत लक्ष्य निर्धारण गरेको छ ।

१. **आर्थिक विकास** : आधुनिक तथा व्यवसायीक कृषि तथा पशुपालनका माध्यमबाट खाद्यसुरक्षाको सुनिश्चिता र पर्यापर्यटनको विकास गरी आर्थिक बृद्धि तथा रोजगार सृजना गर्ने ।

२. **सामाजिक विकास** : आधारभूत तथा गुणस्तरीय शिक्षा, स्वास्थ्य सेवा तथा खानेपानी सेवामा न्यायोचित पहुँच एवं लक्षित वर्गको सशक्तीकरण गरी समावेशी तथा समतामूलक नगर निर्माण गर्ने ।

३. **पुर्वाधार विकास** : सडक, पुल, विद्युत, सञ्चार को योजनावद्ध विकास सहितको व्यवस्थित बस्ती विकास र यातायातमा सहजता ल्याई स्मार्ट शहरको रूपमा तुलसीपुरको विकास गर्ने ।

४. **वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन** : वन, जैविक, जलाधार, विपद् जोखिम न्युनिकरण, जलवायु अनुकूलन तथा फोहरमैलाको समुचित व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गरी विपद् उत्थानशील समाजको निर्माण गर्ने ।

५. **संस्थागत विकास र सेवा प्रवाह र सुशासन** : उपमहानगरपालिकाको संरचना र मानव शंसाधनको उचित व्यवस्थापन गरी योजना तर्जुमा प्रक्रियालाई सुदृढ तथा सुशासन कायम गर्ने ।

१.१.५ रणनीतिहरू

तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाले लिएको परिमाणत्मक र विषयगत लक्ष्यहरूलाई हासिल गर्न देहाय अनुसार विषयगत लक्ष्य प्राप्तिका लागि रणनीति निर्धारण गरिएको छ ।

१.१.५.१ आर्थिक विकास :

- खेतीयोग्य जग्गाको खण्डिकरण रोकन चक्लाबन्दी गर्ने ।
- कृषी पकेट क्षेत्रको निर्धारण र विस्तार गरी उत्पादन र उत्पादकत्व बढाउने ।
- कृषीमा आधुनिकिकरण गरी व्यवसायीक खेती प्रणाली विस्तार गर्ने ।
- कृषि उपज संकलन केन्द्र, शितभण्डार, प्रशोधन केन्द्रहरूको आवश्यकता अनुसार स्थापना गर्ने ।
- कृषी उत्पादन बढाउन दक्ष जनशक्ती सेवा (विमा,तालिम,विउविजन) र पुर्वाधारको विकास तथा विस्तार गर्ने ।
- कृषि उत्पादन बृद्धि गरी खाद्य सुरक्षा गर्ने ।
- व्यावसायीक पशुपालनका लागि प्रोत्साहन कार्यक्रम संचालन गर्ने ।
- पशुजन्य उत्पादनको लागि दक्ष जनशक्ति,चरन क्षेत्र,सेवा (विमा,नश्ल सुधार,तालीम) र पुर्वाधार(फर्म,घेरवार,प्रयोगशाला,पाराभेट) को विकास तथा विस्तार गर्ने ।
- पशुपालनको पकेट क्षेत्र विस्तार गर्ने ।
- वृहत तथा आधुनिक सिंचाई आयोजना लागु गर्ने ।
- डिप वोरिड पोखरि,थोपा सिंचाई,लिफ्ट सिंचाई,कुलो,नहरहरूको स्थापना र संचालन गर्ने ।
- नगरवासीको खाद्य सुन्य भोकमरी नगर निर्माण गर्ने

- उपभोक्ता लाइ गुणस्तरिय वस्तु उपलब्ध गराउन प्रविधि र प्राविधिक सहितको नियमित वजार अनुगमन गर्ने
- पर्यटकीय क्षेत्रको अनुसन्धान र पहीचान गरि पर्यटनगुरु योजना निर्माण गर्ने ।
- पर्यटकीय क्षेत्रको प्रसार प्रचार तथा पर्यटकीय क्षेत्रको संक्षण र संवर्धन गर्ने ।
- पर्यटकीय पुर्वाधार (होमस्टे,बालउद्यान, पर्यटकीय पैदल मार्ग , कोशेलीघर) को विकास गर्ने ।
- पर्यटन प्रवर्धनका लागि दक्ष जनशक्ति तयार गरि परिचालन गर्ने ।
- बैक तथा वित्तिय सेवा बारे सचेतना गर्ने ।
- वित्तिय संस्थाहरु विचमा समन्वयका लागि प्रभावकारी संयन्त्र निर्माण तथा कार्यान्वय गर्ने ।
- व्यवसायीक योजनाको आधारमा सहज ऋण प्रवाहको व्यवस्था गर्ने ।
- औद्योगीक क्षेत्र सुनिश्चितता गरि आवश्यक पुर्वाधार निर्माण गर्ने ।
- उद्योगका लागि दक्ष जनशक्तिको विकास गरि परिचालन गर्ने ।
- उद्योग व्यवस्थापनका लागि चाहिने कच्चा पर्दाथको सुनिश्चितताका लागि साना उद्यमी कृषक तथा ब्यपारिसंग समन्वय तथा सहकार्य गर्ने ।
- उत्पादनशिल खाली तथा बाँझो भूमीलाई प्रयोगमा ल्याउने ।
- गह्ना सुधार गरि कृषि उत्पादनमा वृद्धी गर्ने ।
- खाद्य सुरक्षाको प्रत्यामुति गर्ने ।
- विपन्न र पछाडि पारिएका वर्गहरुलाई व्यवसायीक खेती प्राणालीमा संलग्नता बढाउने
- बेरोजगार तथा गरिव परिवारको पहिचान,विश्लेषण गरि आवश्यक रोजगारीका लागि ज्ञान,सिप र सेवा उपलब्ध गराउने ।

१.१.५.२ सामाजिक विकास :

- आधारभुत , गुणस्तरीय र प्राविधिक शिक्षामा शिक्षामा सबैको न्यायोचित पहुच पुऱ्याउने ।
- अनिर्वाय आधारभुत शिक्षा निशुल्क माध्यमिक शिक्षा प्रारम्भीक कक्षा सिकाई अनिर्वाय रुपमा कार्यन्वयन गर्ने ।
- विद्यालयहरुमा बालमैत्री , आपाङ्ग, लैङ्गीक तथा वातावरण मैत्री भौतिक संरचना निर्माण गर्ने ।
- विद्यालय कार्य सम्पादन करार सम्भौता प्राथमीकता साथ कार्यन्वयन गर्ने ।
- अधारभुत तहमा कम्तीमा एक कक्षा एक शिक्षक र २५ विद्यार्थी बराबर एक शिक्षक र मा.वि.र प्राविधिक विद्यालयमा १ शिक्षक वरावर ३५ विद्यार्थी ब्यवस्थापन गर्ने ।
- राष्ट्रिय मापदण्ड अनुसार विद्यालयमा खानेपानी तथा सरसफाइ सुविधा सुनिश्चित गरी तारे बिधी लागु गर्ने ।
- अभिभावक विहिन बालबालिकाका भर्ना तथा निरन्तरताका लागि सहयोग गर्ने ।

- नगरद्वारा सञ्चालित बहुप्राविधिक शिक्षालयलाई विश्वविद्यालयबाट सम्बन्धन लिई स्नातक र सोभन्दा माथिको पठनपाठन हुने मेट्रो कलेजका रूपमा विकास गर्ने
- मापदण्ड निर्धारण गरी विविधखालका प्राविधिक विषयहरूको स्विकृती दिने व्यवस्था गर्ने ।
- सबै स्वास्थ्य संस्था मार्फत संचालन गरिने सेवाको गुणस्तरीयता सुनिश्चित गरि आधारभुत स्वास्थ्यमा सबै नगरवासी को पहुच वृद्धि गर्ने
- एक वडा एक स्वास्थ्य संस्था र चिकित्सकको व्यवस्थापन गर्ने
- स्वास्थ्य संस्थाहरूमा समयमै औषधिको व्यवस्था गर्ने
- स्वास्थ्य संस्थाहरूको स्तर उन्नति गर्दै जाने ।
- स्वास्थ्य संस्थाहरूमा आवश्यक उपकरण हरुको व्यवस्था गर्ने ।
- स्वास्थ्य संस्थाहरूमा आवश्यक मानव संसाधनको व्यवस्था गर्ने ।
- आकस्मिक स्वास्थ्य उपचार कोषको व्यवस्था गरी तोकिएको बमोजिम कोष संचालन गर्ने ।
- एलोप्याथिक,आर्युवेद र बैकल्पिक उपचार पद्धतिको एकिकृत सेवा प्रवाह गर्ने ।
- स्वास्थ्य/स्वास्थ्य सुचना प्रणालीलाई सुदृढिकरण गरि ई रिपोर्टिंग गर्ने ।
- नगरका अस्पतालहरूको स्तर निर्धारण गरी सेवा प्रवाहको सुनिश्चितता गर्ने
- पोषण युक्त वडा घोषण गर्ने ।
- खानेपानीका श्रोत तथा मूलहरूको संरक्षण, ब्यवस्थापन तथा पुर्न भरण गर्ने ।
- पानी सुद्धीकरणको लागि योजना निर्माण गरी लागु गर्ने र खाने पानीको पहुँचमासुनिश्चित गर्ने ।
- एक घर एक धारा निर्माण गरि पुर्ण सरसफाई अभियान संचालन गर्ने ।
- निर्माण भएका खानेपानी आयोजनाहरूको मर्मत संभार तथा ब्यवस्थापन तथा सुधार विस्तार गरि खानेपानी सुरक्षा योजना लागु गर्ने ।
- दलित ,जनजाति,महिला,वालवालिका,अपाङ्ग,जेष्ठ नागरिक तथा विपन्न तथा पछाडी पारीएका वर्ग हरु लाई निर्णयकतहमा पहुच अभिवृद्धि गर्ने ।
- पछाडि पारिएका वर्गलाई आर्थिक,सामाजिक शसक्तिकरण गर्दै लक्षित वर्ग मैत्री संरचनाको निर्माण गर्ने
- एकल महिला तथा लक्षित वर्गहरूका लागी सिप विकास तथा आयआर्जनका कार्यक्रम संचालन गर्ने ।
- युवा स्वरोजगार तथा प्रर्वद्धन कार्यक्रम संचालन गर्ने ।
- खेलकुदमा संलग्न युवाहरूलाई तालिमको व्यवस्थाका साथै राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय स्तरका खेलाडी उत्पादन गर्ने ।

- एक वडा एक खेलमैदान निर्माण गर्ने
- बाल विवाह, छाउपडी, महिला हिंसा, छुवाछुत जस्ता सामाजिक कुरतीहरुको अन्त्य गर्ने ।
- बाल श्रमको अन्त्य को अन्त्य गर्ने
- वालमैत्री स्थानिय शासनलाई प्रवर्द्धन गर्ने ।
- वालमैत्री नगर घोषणा गर्ने ।
- सडक मानवमुक्त नगर घोषणा गर्ने

१.१.५.३ पूर्वाधार विकास :

- सबै मुख्य बस्तीहरुमा सडक संजाल विस्तार गर्ने ।
- तुलसीपुरको सडक गुरुयोजना लाइ कार्यान्वयन गर्ने ।
- तुलसीपुरको नगर यातायात गुरुयोजनालाई कार्यान्वयन गर्ने ।
- भौतिक संरचना निर्माण गर्दा विपद् जोखिम न्यूनीकरणलाई अनिवार्य ध्यान दिने ।
- तुलसीपुर उज्यालो अभियान लागु गरि विधुतिकरण गर्ने ।
- एकीकृत वस्ती तथा स्मार्ट शहरको स्थापना पुर्वाधा तयार गर्ने
- भवन संहिता लाइ कडाइका साथ लागु गर्ने ।
- नयाँ घर निर्माण गर्दा अनिवार्य रुपमा सुरक्षित घरको नक्सा पास को निति लाइ निरन्तरता दिने ।
- नगरको सूचना शाखालाई ब्यबस्थित गर्ने
- नेटवर्कमा सुधार गर्दै गुणस्तरिय र भरपर्दो सेवा प्रवाह गर्ने
- उपमहानगरपालिका लाई डिजिटल नगरपालिकाको रुपमा विकास गर्ने ।
- अपांगमैत्री सडक पूर्वाधार निर्माण गर्ने ।
- स्मार्ट सडकको अवधारणा अनुसार सडक पूर्वाधार निर्माण गर्ने ।
- फाइबर, पाइपलाइन, केवललाइन र विधुतीय लाइनलाई अण्डरग्राउण्ड गर्ने ।
- नगरको वास्तविक तथ्यांकका आधारमा पूर्वाधारका कार्यक्रमहरु तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्ने ।
- स्मार्ट हाउजिड विकास गर्ने ।

३.१.५.४ वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन :

- १नाँगो क्षेत्रमा वृक्षारोपण गरी हरीयाली बनाउने ।
- वनको दिगो विकास योजना निर्माण गरी आयआर्जन गर्ने ।
- जलाधार तथा सिमसार क्षेत्रको संरक्षण गर्ने ।

- उपमहानगरपालिकाको फोहरमैलाको उचित व्यवस्थापन र पुनः प्रयोगको व्यवस्था गर्ने
- वन्यजन्तु तथा चराचुरुङ्गीहरूको संरक्षण गर्ने
- जोखिम पार्श्वचित्रको आधारमा विपद् जोखिम न्यूनीकरणलाई तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्ने ।
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी नीति, कानून र योजनलाइ लागु गर्ने ।
- कमजोर संरचनाहरूको प्रवलिकरण गर्ने ।
- विपद् कोष स्थापना गरी वृद्धि गर्दै जाने ।
- विपद् विमा गर्न प्रेरित गर्ने ।

१.१.५.५ सस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाह :

- उपमहानगरपालिकाको केन्द्रमा मापदण्ड अनुसारको जग्गा व्यवस्था तथा कार्यलय भवन निर्माण गरी आवश्यक जनशक्ति सहितको सेवा प्रदान गर्ने ।
- आफ्नै भवन नभएका वडा कार्यलय हरुको भवन निर्माण गर्ने ।
- नगरपालिकामा करको दायरा फराकिलो गर्ने ।
- गै.स.स. विकास साभेदार, वित्तिय लगानीकर्ता र निजी साभेदार लगानी कर्ताहरूको लगानी वृद्धि गर्ने
- आमभेला द्वारा योजना तर्जुमा तथा प्राथमिकिकरण निर्धारण गर्ने ।
- रणनितिक र आवधिक योजना ले निर्दिष्ट गरेका विषयहरूलाई वार्षिक योजनामा समावेश गर्ने
- योजना कार्यान्वयनको सुरु देखि अन्त्य सम्म सुचकमा आधारित नियमित र प्रभावकारी अनुगमनका साथै आवश्यक पृष्ठपोषण प्रदान गर्ने ।
- नगरपालिकाका सवै विषयगत शाखाका माषिक, चौमाषिक, वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन, आगामी योजना, लागत प्रतिवेदन समयमै सार्वजनिक गर्ने ।
- अनुगमन तथा मूल्याङ्कन तेस्रो पक्ष द्वारा गर्ने व्यवस्था गर्ने ।

१.१.६ नतिजा तालिका

यस तुलसीपुरउपमहानगरपालिकाको एकीकृत विकास तथा समृद्धि हासिल गर्न निर्धारित सोच तथा लक्ष्य प्राप्तिका लागि नतिजामूलक योजनाको ढाँचामा आवधिक योजना तर्जुमा गरिएको छ । जसका लागि विषयगत क्षेत्र (आर्थिक विकास, सामाजिक विकास, पूर्वाधार विकास, वन तथा वातावरण र संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाह)अनुसार सूचकहरू निर्धारण गरी वर्तमानमा आधार रेखालाई आधार बनाई आवधिक

योजनाको अन्त्यसम्मको परिमाणात्मक लक्ष्यहरु निर्धारण गरिएको छ । जसलाई देहायअनुसारको नतिजा तालिकामा राखिएको छ ।

तालिका ९ : नतिजा तालिका

लक्ष्य / नतिजा	नतिजा, सूचक तथा पुष्ट्याईका आधारहरू								जोखिम पक्ष तथा पूर्वानुमान	
			आधाररेखा (आ.व. ०७६/७७)	लक्ष्य						पुष्ट्याईका आधारहरू
	सूचक	इकाई		०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०	०८०/८१	०८१/८२		
लक्ष्य १ : आधुनिक तथा व्यवसायीक कृषि तथा पशुपालन का माध्यमबाट बाट खाद्यसुरक्षाको सुनिश्चिता र पर्या पर्यटन को विकास गरी आर्थिक बृद्धी तथा रोजगार सृजना गर्ने ।	प्रतिव्यक्ति वार्षिक आय	डलर	११३१	१२००	१४००	१६००	१८००	२०००	- नगर वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) - कृषि विकास शाखाको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तथा अन्य - निर्वा मत् रुपमा तथ्याङ्क अध्यावधिक हुनेछ । - सिंचित क्षेत्र विस्तार भएको हुनेछ - लगानिमा बृद्धि भएको हुनेछ । राजनीतिक स्थिरता सहित संघीय शासन व्यवस्था संस्थागत हुनेछ	
	आफ्नो उत्पादन र आमदानीबाट वर्षभरी खान पुग्ने परिवार	प्रतिशत	१५.२७	१७	२०	३०	४०	५०		
	प्रति परिवार वार्षिक खर्च धान उत्पादन	डलर	१०७७	१०५०	१०००	९७०	९५०	९००		
	मकै	मेट्रिक टन	३५,५८१	३७,०००	३९,५००	४१,०००	४३,५००	४५,७४७		
	गहुँ	मेट्रिक टन	११,८९६	१२,९००	१३,०००	१४,२००	१५,३००	१६,५००		
	तरकारी	मेट्रिक टन	१०,१४०	१०,६५०	११,१५०	१२,७००	१३,३००	१४,०००		
	फलफूल	मेट्रिक टन	१६,०६३	१७,५००	१८,९००	२०,०००	२१,४००	२२,९००		
	दलहन	मेट्रिक टन	५,९२०	६,४००	७,०००	७,५००	८,०००	८,५००		
	तेलहन	मेट्रिक टन	९,९७०	११,०००	१२,१००	१३,२००	१४,३००	१५,५००		
	प्रति व्यक्ति खाद्यान्न उत्पादन वार्षिक	केजि	३,८९१	४,२००	४,५००	४,८००	५,२००	५,५००		
	वार्षिक औषत कुल कृषि उत्पादन	मे. ट.	१७१	१७५	१९०	२००	२२०	२५०		
	वैदेशिक रोजगारीमा गएकाको संख्या	संख्या	७७७२९	७८०००	८००००	९००००	१०००००	१२००००		
	व्यवसायिक प्राविधिक सीपयुक्त दक्ष व्यक्ति	जना	६१२९	६०००	५५००	५०००	४५००	४०००		
	कृषी	जना	३००	५००	८००	१२००	१५००	२०००		
पशुपक्षी विकास	जना	४	१०	१७	२०	२१	२१			
गैर कृषि पेशा (उद्यम, व्यापार र जागिर) मा निर्भर	संख्या	८	१२	१६	२०	२१	२५			
			९,०५३	१०००	११५०	१३००	१४५०	१७००		

लक्ष्य / नतिजा	नतिजा, सूचक तथा पुष्ट्याईका आधारहरू								पुष्ट्याईका आधारहरू	जोखिम पक्ष तथा पूर्वानुमान
			आधाररेखा	लक्ष्य						
	सूचक	इकाई	(आ.व. ०७६/७७)	०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०	०८०/८१	०८१/८२		
कृषि तथा पशुपालन व्यवसायमा संलग्न जनसंख्या	संख्या		२२,४८७	२२६५०	२२९००	२३२००	२३५००	२३७००		
कृषि उपजहरूको वार्षिक मूल्य (एकमुष्ट) हजार	रु.		१९३५७००	२२०००००	२३०००००	२५०००००	२७०००००	२९०००००		
पशुपक्षी र सोजन्य उत्पादन मूल्य (वार्षिक) हजारमा	रु.		१६,८०,९९	१७,००,००	१८,००,००	१९,००,००	२०,००,००	२२,००,००		
उद्योग तथा व्यवसायमा संलग्न व्यक्ति	जना		४१४५	५०००	५५००	६५००	७५००	९०००		
भ्रमण गर्ने वार्षिक पर्यटक (वाह्य)	संख्या		५०००	७०००	१००००	२००००	३५०००	५००००		
भ्रमण गर्ने वार्षिक पर्यटक (आन्तरिक)	संख्या		१००००	१५०००	२५०००	४००००	६००००	८००००		
पर्यटन र सेवामूलक व्यवसायमा संलग्न व्यक्ति	जना		१२०	२००	२५०	३००	४००	५००		
उत्पादन र बजारीकरण सहकारीमा आवद्ध सदस्य	घरपरिवार		८०००	१००००	१२०००	१४०००	१६०००	१८०००		
वैकमा खाता हुने तथा सेवा उपयोग गर्ने परिवार	प्रतिशत		५८	६५	७०	८०	८५	९०		
प्रतिफल १.१:कृषि उत्पादनको यार्निङ्गिकरण र व्यवसायीकरण भन्ने उत्पादन बृद्धि भएको हुनेछ ।	आलु व्यवसायिक उत्पादन क्षेत्र	हेक्टर	४७५	५००	५५०	६००	६५०	७००		
	तरकारी व्यवसायिक उत्पादन क्षेत्र	हेक्टर	११६४	१२००	१३००	१५००	१६००	१७५०		
	व्यवसायिक उत्पादनमा संलग्न कृषक	संख्या	९०	१५०	२००	२५०	३००	४००		
	सक्रिय अगुवा वा व्यवसायिक कृषक	संख्या	१००	१५०	२००	२५०	३५०	५००		
	क्रियाशिल ग्रामीण कृषि कार्यकर्ता	संख्या	१५	२०	२५	३०	३५	४०		
	स्थानीय व्यवसायिक कृषि फार्म	संख्या	९०	११०	१२०	१४०	१४५	१५०		
	सक्रिय व्यवसायिक कृषक समूह	संख्या	२००	२२०	२३०	२४०	२५०	२६०		
	तरकारी उत्पादन	क्विन्टल	१६००००	१७००००	१८००००	१९००००	२०००००	२२००००		
	फलफुल उत्पादन	क्विन्टल.	६०००	६५००	७०००	७५००	८०००	८५००		
	मह उत्पादन	के. जी.	५००	६५०	८००	८५०	९००	१०००		
	अगुवा कृषक तालिम पाएका कृषक	संख्या	२००	३००	४००	५००	६००	७००		
	व्यवसायिक कृषि नर्सरी	संख्या	३	४	५	६	७	८		
	कृषि सहकारी संस्था	संख्या	८५	९०	९५	१००	१००	१००		
सहकारीमा आवद्ध कृषक	संख्या	३०००	४०००	५०००	६०००	७०००	१००००			

– कृषि विकास रणनीतिको कार्यान्वयन हुनेछ ।
– सरकारी, गैससर निजी क्षेत्रको कार्यक्रम र लगानीमा बृद्धि हुनेछ ।
– कृषि सेवा तथा प्रविधी प्रवाहमा वैकल्पिक प्रणालीको प्रयोग हुनेछ

लक्ष्य / नतिजा	नतिजा, सूचक तथा पुष्ट्याईका आधारहरू								पुष्ट्याईका आधारहरू	जोखिम पक्ष तथा पूर्वानुमान
			आधाररेखा	लक्ष्य						
	सूचक	इकाई	(आ.व. ०७६/७७)	०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०	०८०/८१	०८१/८२		
	कोण्ड स्टोर / रफ्टिक स्टोर	संख्या	१	१	१	२	२	२		- सिंचित क्षेत्र विस्तार भएको हुनेछ ।
	कृषि उपज संकलन तथा बजार प्रवर्धन केन्द्र	संख्या	०	१	२	३	४	५		
प्रतिफल १.२ : खेती योग्य जमीनमा सिंचाई सुविधा उपलब्ध र विस्तार भएको हुनेछ ।	१२ है महिना सिंचाई हुने क्षेत्र	प्रतिशत	१४	१६	२०	३०	४०	५०		
	प्रयोगमा आएका सिंचाई प्रविधि (सतह, पोखरी, ड्रिप, लिफ्ट आदी)	प्रकार	४	५	६	६	६	६		
	सुचारु सिंचाई आयोजना	संख्या	२५	३०	३५	४०	४५	५०		
प्रतिफल १.३ : : आधुनिक तथा व्यावसायिक पशुपालन को माध्यमबाट पशुजन्य उत्पादनमा आत्मनिर्भर भई वात्य निकासी भएको हुनेछ ।	पशुपक्षि जन्यउत्पादन								- नगर वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल)	- आवश्यक बजेटको व्यवस्था हुने
	दुध उत्पादन	लीटर	२९,२०,०००	३२,००,०००	३६,००,०००	४०,००,०००	४५,००,०००	५०,००,०००	- पशु विकास शाखाको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तथा अन्य	- सरकारी, गैससर र निजी क्षेत्रको कार्यक्रम र लगानीमा वृद्धि हुने
	मासु (खसी, बोका, राँगा र कुखुरा) वार्षिक	केजी	१६,४२,५००	१६,६०,०००	१७,००,०००	१७,३०,०००	१७,६५,०००	१८,५०,०००		- पशु नश्लको उत्पादनमा व्यवसायीको संलग्नता हुनेछ ।
	अण्डा	गोटा	७,३०,००,०००	७,५०,००,०००	७,७०,००,०००	८,००,००,०००	८,५०,००,०००	९,००,००,०००		
	पशुपन्छि (स्थानीय)									
	गाई गोरु	संख्या	१५,९६७	१५,५००	१५,२००	१३,०००	१२,०००	११,०००		
	भैसी राँगा	संख्या	५,०००	४,८००	४,४००	४,०००	३,५००	३,०००		
	वाखा		३५,३३४	३५,०००	३४,६००	३३,५००	३३,०००	३२,५००		
	सुँगुर	वटा	२,३००	२,०००	१,८००	१,५००	१,०००	८,००		
	कुखुरा (स्थानीय)	संख्या	१२००००	१३००००	१४००००	१६००००	१८००००	२०००००		
	कुखुरा (बोईलर)	संख्या	९,६०,०००	१०,००,०००	११,००,०००	१२,००,०००	१३,००,०००	१४,००,०००		
	माछा	केजी	३,००,०००	३,२०,०००	३,७०,०००	४,१०,०००	४,५०,०००	५,००,०००		
	उन्नत बर्णशंकर पशु									
	गाई	संख्या	८५०	१,०००	१,२००	१,५००	१,७००	२,०००		
	भैसी	संख्या	३,५००	४,०००	४,५००	५,२००	६,०००	७,५००		
	वाखा	संख्या	१२,०००	१५,०००	२०,०००	२५,०००	३५,०००	५०,०००		
	सुँगुर	संख्या	३,५५३	४,०००	४,५००	५,०००	५,५००	६,०००		
	व्यवसायिक पशुपालनमा संलग्न	संख्या	५,०००	५,२००	५,५००	५,८००	६,२००	६,५००		

लक्ष्य / नतिजा	नतिजा, सूचक तथा पुष्ट्याईका आधारहरू								जोखिम पक्ष तथा पूर्वानुमान	
			आधाररेखा	लक्ष्य						पुष्ट्याईका आधारहरू
	सूचक	इकाई	(आ.व. ०७६/७७)	०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०	०८०/८१	०८१/८२		
परिवार										
पशुजन्य उत्पादन बिक्री गर्ने परिवार	संख्या		५,०००	५,२००	५,५००	५,८००	६,२००	६,५००		
व्यवसायिक पशुपालन फर्म	संख्या		५७	१००	२००	३५०	५००	७००		
सुधारिएको मासु पसल	संख्या		६०	८०	१००	१२०	१४०	१६०		
पशु उपचार सेवाको पहुँच पुगेको किसान	प्रतिशत		२२	२५	३५	४५	५५	६५		
उन्नत पशु पालन प्रविधिको तालिम प्राप्त कृषक	संख्या		५००	६००	७००	८००	९००	१,०००		
सुधारिएको गोठ प्रयोग गर्ने कृषक	संख्या		१००	१५०	२००	२५०	४५०	६००		
भूईघाँसको व्यवसायिक उत्पादन क्षेत्र	हेक्टर		६६	१२०	२००	२८०	३५०	५००		
सक्रिय पशुपालन समूह	संख्या		३१	४०	५०	६०	७०	८०		
चरन क्षेत्र	संख्या		०	२	७	१२	१६	१९		
नशल सुधार तथा उपचार केन्द्र	संख्या		२	४	८	१२	१५	१९		
क्रियाशिल ग्रामीण पशु स्वास्थ्य कार्यकर्ता	संख्या		१३	१५	१९	१९	१९	१९		
पशुपालनसम्बन्धी उपलब्ध प्रविधि, (खोप, कृत्रिम प्रजनन, क्यासट्रेसन....) उपयोग गर्ने घरपरिवार	प्रतिशत		३०	३५	४०	४५	५०	६०		
दुग्ध संकलन केन्द्र	संख्या		१३	१४	१६	१८	१९	१९		
दुग्ध चिस्यान केन्द्र	संख्या		७	८	९	१०	११	१२		
प्रतिफल १.४ :स्थानीय कच्चा पदार्थमा आधारित उद्योगको स्थापना, विकास एवं बजारको विकास भएको हुनेछ	चालु उद्योग	संख्या	३००	४००	५००	६००	७००	८००	- नगरवस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) - सर्वेक्षण प्रतिवेदन - अनुगमन प्रतिवेदन	- संघीय तथा स्थानीय कानून तथा नीति तत्काल तर्जुमा भई कार्यान्वयन हुनेछ ।
	सुचारु व्यापार व्यवसाय	संख्या	४४४५	६५००	८५००	१०५००	१२५००	१५०००		
	उत्पादन र बजारीकरण सहकारी संस्था	संख्या	११०	११५	१२०	१२५	१३०	१३५		
	व्यवसायिक सीपमूलक तालिम प्राप्त व्यक्ति	प्रतिशत	१९	२०	२२	२३	२४	२५		
	उद्यम सृजना र विकास सम्बन्धी तालिम प्राप्त उद्यमी	संख्या	४०१	४५०	५००	६००	७००	१०००		

लक्ष्य / नतिजा	नतिजा, सूचक तथा पुष्ट्याईका आधारहरू								जोखिम पक्ष तथा पूर्वानुमान	
			आधाररेखा	लक्ष्य						पुष्ट्याईका आधारहरू
	सूचक	इकाई	(आ.व. ०७६/७७)	०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०	०८०/८१	०८१/८२		
									- उद्योग वाणिज्य संघको रेकर्ड प्रतिवेदन	- निजी क्षेत्र को लगानी र स्वस्थ प्रतिस्पर्धा हुनेछ ।
प्रतिफल १.५: पर्यटकीय पूर्वाधार, सेवा तथा सुविधाको विकास भइ पर्यटन प्रवर्द्धन भइ पर्यटकको आवागमनमा वृद्धि हुनेछ	व्यवस्थित पर्यटकीय स्थल	संख्या	३	४	८	१२	१७	२०	- नगर वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) - सर्वेक्षण प्रतिवेदन - प्रगति/ अनुगमन प्रतिवेदन	- पर्यटन प्रवर्द्धन को गुरुयोजना निर्माण भइ कार्यान्वयन हुनेछ । - सरकारी तथा नीजि तवरबाट लगानीमा वृद्धि हुनेछ । - वित्तीय सेवामा नागरिकको चासो बढ्नेछ
	पर्यटन मार्गको लम्बाइ	किमी	३५	४०	४५	५०	५५	६०		
	होटल तथा रेष्टुरेन्ट	संख्या	४८	४८	५०	५१	५२	५५		
	होमस्टे	संख्या	६	६	७	८	९	१०		
	रिसोर्ट	संख्या	०	०	१	१	२	२		
	तारे होटेल	संख्या	०	०	१	१	२	२		
	स्तरोन्नती भएका सम्पदाहरू	संख्या	१	१	२	३	४	५		
	धार्मिक मठ मन्दिर	संख्या	८७	८७	८८	८९	९०	९१		
	उपलब्ध पर्यटकीय सेवा र सुविधाको प्रकार	संख्या	२	२	३	४	५	५		
	कृषि पर्यटन संचालन स्थान	संख्या	०	०	१	२	३	५		
	तालिम प्राप्त टुर गाइड	संख्या	०	०	५	१०	१५	२०		
	व्यवस्थित वनभोज तथा पार्क	संख्या	५	५	१०	१३	१७	२०		
तालिम प्राप्त कुक तथा वेटर	संख्या	२५०	२५०	२७०	३००	३२०	३५०			
प्रतिफल १.६ : वित्तीय सेवामा नगरवासीहरूको पहुच वृद्धि भएको हुनेछ	बैंकमा खाता हुने तथा सेवा उपयोग गर्ने परिवार	प्रतिशत	५८.४३	६०	६५	७०	८०	९०		
	सुचारु वित्तीय संस्था र सहकारी	संख्या	३९	४०	४१	४२	४३	४५		
	सेवा सुचारु बैंक शाखा तथा वित्तीय सेवा प्रदायक	संख्या	२४	२५	२६	२७	२९	३०		
	उपलब्ध कारोबारको किसिम (बचत र लगानी, रेमिट, मुद्रा सटही, व्यवसायिक परामर्श)	संख्या	४	४	५	५	५	६		
लक्ष्य २ : आधारभूत तथा गुणस्तरीय शिक्षा,	१५ देखि ६० वर्षसम्मका साक्षर जनसंख्या	प्रतिशत	९७	९७.३	९७.७	९८	९८.२	९८.५	- नगर वस्तुगत	- नियमित रुपमा

लक्ष्य / नतिजा	नतिजा, सूचक तथा पुष्ट्याईका आधारहरू								पुष्ट्याईका आधारहरू	जोखिम पक्ष तथा पूर्वानुमान		
			आधाररेखा	लक्ष्य								
	सूचक	इकाई	(आ.व. ०७६/७७)	०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०	०८०/८१	०८१/८२				
स्वास्थ्य सेवा तथा खानेपानी सेवामा न्यायोचित पहुँच एवं लक्षित वर्गको सशक्तीकरण समावेशी समतामूलक निर्माण गर्ने । प्रतिफल २.१. गुणस्तरीय आधारभूत, प्राविधिक तथा उच्च शिक्षामा समावेशी समतामूलक पहुँच वृद्धि भई दक्ष जनशक्ति उत्पादन भएको हुनेछ ।	विद्यालय बाहिर रहेका (५-१५ वर्ष) बालबालिका	प्रतिशत	५	४.५	३	२	१	१	विवरण (प्रोफाइल)	तथ्याङ्क अध्यावधिक हुनेछ । - अभिभावक तथा स्थानीय सरोकारवालाको ,चासो ,प्रतिबद्धता र सहभागितामा अभिवृद्धि हुनेछ । - सरकारी, गैर सरकारी र निजी क्षेत्रको लगानी र कार्यक्रममा वृद्धि हुनेछ - विद्यार्थीहरूको सिकाइ उपलब्धि उच्चतहमा हासिल भएको हुनेछ - प्राविधिक शिक्षाको विकास र विस्तार हुनेछ ।		
	प्राविधिक शिक्षामा अध्ययनरत विद्यार्थी	संख्या	९६९	१२५०	१७००	२२००	२७००	३२००	- IEMIS			
	नगर क्षेत्रका अध्ययनरत विद्यार्थी संख्या	संख्या	४६०००	४६३००	४६७००	४७१००	४७५००	४७९००	प्रतिवेदन			
	क्याम्पसमा अध्ययनरत विद्यार्थी	संख्या	४६००	४८००	५०००	५२००	५४००	५६००	- नगर शिक्षा शाखाको प्रतिवेदनहरू			
	स्नातक तह उत्तीर्ण अपाङ्ग	संख्या	१५	२०	३०	५०	७०	१००	- प्रगति / अनुगमन प्रतिवेदन			
	स्नातक तह उत्तीर्ण गर्ने महिला	संख्या	८००	१०००	१५००	२०००	२५००	३०००	- विद्यालय सुधार योजना			
	स्नातकोत्तर तह उत्तीर्ण गरेका महिला	संख्या	१३०	१५०	२००	२५०	४००	६००	- नगरशिक्षा शाखाको वार्षिक प्रतिवेदन			
	प्रारम्भिक बाल कक्षामा अध्ययनरत ४-५ वर्ष सम्मका बालबालिका	संख्या	९३४८	९५००	९६५०	९८००	९९५०	११०००	-			
	प्रारम्भिक बालविकासबाट कक्षा १ मा भर्ना भएका बालबालिका (नर्सरी र एल्केजीवाहेक)	संख्या	३८००	४०००	४३००	४५००	४८००	५०००				
	कक्षा ८ को उत्तीर्ण दर	प्रतिशत	९०	९१	९२	९४	९५	९७				
	कक्षा १० को जिपिए औषत	संख्या	२.२५	२.२८	२.३५	२.४	२.८	३.२				
	कक्षा १२ को जिपिए औषत	संख्या	१.९	२	२.२	२.४	२.७	३				
	कक्षा ८ को सिकाई उपलब्धी दर औषत जिपिए	प्रतिशत	२	२.२	२.६	२.८	३	३.२				
	कक्षा ८ को निरन्तरता दर	प्रतिशत	७५	७८	८२	८५	९०	९५				
	कक्षा १० को निरन्तरता दर	प्रतिशत	८०	८३	८५	९०	९५	९७				
	सहजै देखिने भर्नादर											
	आधारभूत तह	प्रतिशत	१२०.७	११६	११२	१०८	१०६	१०४				
	माध्यमिक तह	प्रतिशत	५७.५	५६	५४	५२	५०	४५				
	उच्च शिक्षा	प्रतिशत	३४	३६	३८	४०	४५	५०				
	कक्षा छोड्ने दर (१ देखि ५ कक्षा)	प्रतिशत	२	१.८	१.६	१.४	१	०.५				
खुद भर्ना दर %												

लक्ष्य / नतिजा	नतिजा, सूचक तथा पुष्ट्याईका आधारहरू								पुष्ट्याईका आधारहरू	जोखिम पक्ष तथा पूर्वानुमान
			आधाररेखा	लक्ष्य						
	सूचक	इकाई	(आ.व. ०७६/७७)	०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०	०८०/८१	०८१/८२		
प्राथमिक तह (१ देखि ५)	प्रतिशत		९८.८	९८.९	९९	९९.४	९९.८	१००		
आधारभूत तह (१देखि८)	प्रतिशत		९२.६	९३	९३.५	९४	९५	९८		
माध्यमिक तह (९देखि१२)	प्रतिशत		४४	४५	४८	५०	५२	५५		
उच्च शिक्षा	प्रतिशत		३२	३४	३६	३८	४०	४५		
कक्षा छाड्ने दर										
१-५	प्रतिशत		८	७	६	५	४	३		
६-८	प्रतिशत		६	५	४	३	२	१		
९-१२	प्रतिशत		१५	१४	१३	११	९	७		
बाल विकास केन्द्रको संख्या	संख्या		८८	८८	८८	८८	८८	८७		
बाल विकास केन्द्रमा भर्ना दर	प्रतिशत		९७	९७.५	९८	९८.५	९९	९९.५		
सामुदायिक अध्ययन केन्द्रको संख्या	संख्या		८	८	८	८	८	८		
खेल मैदान भएको विद्यालयको संख्या	संख्या		८२	८२	८२	८२	८२	८२		
छात्र तथा छात्राहरूको लागि छुट्टाछुट्टै शौचालयहरू भएको विद्यालयको संख्या	संख्या		५५	५५	५८	६०	६५	७०		
खानेपानीको सुविधा भएको विद्यालयको संख्या	संख्या		८८	८८	८८	८८	८८	८८		
स्यानीटरी किटस र ड्रेसिङ रुमको व्यवस्था भएको विद्यालयको संख्या	संख्या		२	३	५	१५	२०	३३		
बालमैत्री सिकाइ विधि अवलम्बल गर्ने विद्यालय	प्रतिशत		५०	५२	५५	६०	७०	८०		
बालमैत्री आधारभूत पूर्वाधार र सुविधा (भवन, चर्पी, खानेपानी, खेलकुद मैदान, घेरावार, फर्निचर) उपलब्ध	प्रतिशत		७०	७२	७५	७८	८०	८५		
छात्रवृत्ती पाउने विद्यार्थी संख्या										
छात्रा	संख्या		६८८५	६९००	६९२०	६९४०	६९६०	७०००		
छात्र	संख्या		१५८४	१६००	१६२०	१६५०	१७००	१७५०		
प्राविधिक शिक्षा (९ देखि १२ कक्षा)	संख्या		१९	२०	२५	३०	४०	५०		
अपांग (आवासीय)	संख्या		१११	११५	१२०	१२५	१३०	१३५		

लक्ष्य / नतिजा	नतिजा, सूचक तथा पुष्ट्याईका आधारहरू								पुष्ट्याईका आधारहरू	जोखिम पक्ष तथा पूर्वानुमान
			आधाररेखा	लक्ष्य						
	सूचक	इकाई	(आ.व. ०७६/७७)	०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०	०८०/८१	०८१/८२		
	अपांग (गैरआवासीय)	संख्या	२००	२१०	२३०	२५०	२७०	३००		
	वालक्लव गठन भएका विद्यालय	संख्या	५४	५४	५४	५४	५४	५४		
	शिक्षक विद्यार्थी अनुपात (औसत)	अनुपात	१:३३	१:३२	१:३१	१:३१	१:३०	१:३०		
	बालविकास केन्द्र	अनुपात	१:१९	१:१८	१:१७	१:१६	१:१५	१:१५		
	१ देखि ५ कक्षा	अनुपात	१:१९	१:२०	१:२१	१:२२	१:२३	१:२५		
	६ देखि ८ कक्षा	अनुपात	१:५७	१:५५	१:५३	१:५०	१:४५	१:४०		
	९ देखि १० कक्षा	अनुपात	१:४४	१:४३	१:३८	१:३५	१:३३	१:३०		
	११ देखि १२ कक्षा	अनुपात	१:८३	१:८१	१:७५	१:७०	१:६५	१:६०		
	महिला शिक्षकको अनुपात (१९४ जना)	अनुपात	१:३१	१:३३	१:३५	१:३७	१:३९	१:४०		
	व्यवस्थित विज्ञान र कम्प्युटर प्रयोगशाला भएका	विद्यालय	२०	२२	२५	२८	३०	३०		
	प्राविधिक विद्यालय	संख्या	७	८	८	८	९	९		
	मेट्रो कलेज	संख्या	१	१	१	१	१	१		
	उच्च शिक्षा क्याम्पस	संख्या	८	८	८	९	९	९		
प्रतिफल २.२ : आधारभूत तथा गुणस्तरिय स्वास्थ्य सेवामा सबै नगरवासीको पहुँच पुगेको हुनेछ	शहरी स्वास्थ्य प्रवर्द्धन केन्द्र	संख्या	१	१	१	१	१	१	- नगर वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) - नेपाल जनसांख्यिक तथा स्वास्थ्य सर्वेक्षण ● राष्ट्रिय, क्षेत्र तथा जिल्ला स्तरिय स्वास्थ्य सर्वेक्षण । - जिल्ला	- संघ, प्रदेश र गैरसरकारी र निजी क्षेत्रको लगानी र कार्यक्रममा वृद्धि हुनेछ । आवश्यक खोप तथा औषधिहरू समयमै प्राप्त हुनेछ । - स्वास्थ्य संस्थाहरूमा आवश्यक
	१५ शैयाको अस्पताल	संख्या	०	०	१	१	२	२		
	स्वास्थ्य चौकी	संख्या	८	८	८	८	८	८		
	नगर/ आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र	संख्या	१०	१०	११	११	११	११		
	सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाई	संख्या	१	१	२	३	४	५		
	३० मिनेटभित्र स्वास्थ्य सेवामा पहुँच भएका घरधुरी (गाउँघर क्लिनिकको सेवा समेत)	प्रतिशत	९०	९०	९२	९४	९५	९८		
	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र/अस्पताल पुग्न लाग्ने औसत समय	मिनेट	५०	४५	४०	३५	३०	२५		
	विरामी पर्दा सर्वप्रथम स्वास्थ्य चौकी/प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र/अस्पताल जाने जनसंख्या	प्रतिशत	९५	९६	९७	९८	९९	९९		
	स्वास्थ्य संस्थामा संस्थागत प्रसूती सेवा लिने महिला	प्रतिशत	१००	१००	१००	१००	१००	१००		
	पूर्व प्रसूति सेवा ४ पटक प्राप्त गर्ने	प्रतिशत	७७	८०	८५	९०	९२	९५		

लक्ष्य / नतिजा	नतिजा, सूचक तथा पुष्ट्याईका आधारहरू								पुष्ट्याईका आधारहरू	जोखिम पक्ष तथा पूर्वानुमान
			आधाररेखा	लक्ष्य						
	सूचक	इकाई	(आ.व. ०७६/७७)	०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०	०८०/८१	०८१/८२		
महिला									स्वास्थ्य	उपकरण र दक्ष जनशक्ति को व्यवस्थापन हुनेछ ।
२५०० ग्रामभन्दा कम जन्मतौल भएका शिशु	प्रतिशत	१०	९	८	७	६	५	कार्यालय तथा नगर स्वास्थ्य शाखा को प्रतिवेदन		
भाडापखालाको संक्रमण दर (प्रति हजारमा)	जना	३१५	३००	२५०	२२०	२००	१५०			
स्वाशप्रश्वासको संक्रमण (ARI) दर (प्रति हजारमा)	जना	३८४	३७५	३५०	३४०	३००	२५०			
मोतिबिन्दुका विरामी	जना	१४६५								
स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मी	जना	९६	१०६	११५	१२०	१२५	१३०			
भिटामिन ए प्राप्त गर्ने बालबालिका	प्रतिशत	१००	१००	१००	१००	१००	१००			
लक्षित गाउँघर क्लिनिकमध्ये संचालित गाउँघर क्लिनिक	प्रतिशत	८८	९०	९२	९५	९६	९८			
लक्षित खोप क्लिनिकमध्ये संचालनमा आएको	संख्या	५१	५३	५५	६०	६३	६५			
किशोरकिशोरीमैत्री स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने स्वास्थ्य संस्था	संख्या	५	६	१०	१५	२०	२३			
जेष्ठ नागरिक तथा अपांगता भएकाहरुलाई पुर्ण निशुल्क स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने स्वास्थ्य संस्था	संख्या	२०	२०	२३	२३	२३	२३			
२४ सै घण्टा प्रसूति सेवा भएका वडाहरु	संख्या	६	६	७	८	९	१०			
क्षयरोग निदान हुने स्वास्थ्य संस्था	संख्या	८	९	१०	१२	१५	२०			
प्राथमिक आँखा उपचार केन्द्र	संख्या	१	१	८	१०	१२	१५			
सुरक्षित गर्भपतन सेवा उपलब्ध स्वास्थ्य संस्था	संख्या	४	४	६	६	६	६			
चिकित्सकहरुको स्विकृत दरबन्दीको पदपूर्तिको अवस्था	प्रतिशत	६०	६०	६५	७०	७५	८०			
नर्सहरुको स्विकृत पदहरुमध्ये पूर्ति भएको अवस्था	प्रतिशत	७८	९६	९८	१००	१००	१००			

लक्ष्य / नतिजा	नतिजा, सूचक तथा पुष्ट्याईका आधारहरू								जोखिम पक्ष तथा पूर्वानुमान	
			आधाररेखा	लक्ष्य						पुष्ट्याईका आधारहरू
	सूचक	इकाई	(आ.व. ०७६/७७)	०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०	०८०/८१	०८१/८२		
	पूर्णस्तनपान गराउने आमा	प्रतिशत	८०	८२	८५	८८	९०	९५		
	कुपोषण दर	प्रतिशत	६	५.५	५	४.५	४	३		
	अतिकडा कुपोषित बच्चा	प्रतिशत	२	२	२	१.५	१.५	१		
	पूरा आईरन चक्की खाने गर्भवती आमा	प्रतिशत	७८	८०	८५	९०	९५	९५		
	स्वास्थ्य व्यवस्थापन समिती सक्रिय रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरू	प्रतिशत	७०	७५	८०	९०	९५	९५		
	परिवार नियोजनका साधनको प्रयोग दर	प्रतिशत	३३	३५	४०	४५	५०	५५		
	स्वास्थ्य विमा गर्ने परिवार	प्रतिशत	०	०	१०	३०	४०	६०		
	स्वास्थ्य शिविर	पटक	०	३	३	५	५	५		
	फ्लोअपमा आएका विरामी	प्रतिशत	५०	५५	६०	६५	७०	८०		
	स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध न्यूनतम सेवा सुविधा	प्रकार	१०	१०	१२	१२	१२	१२		
	आयोडिनयुक्त नून प्रयोग गर्ने जनसंख्या	प्रतिशत	९५	९६	९७	९८	९९	१००		
	धुँवारहित चुलो वा बैकल्पिक इन्धन प्रयोग गर्ने परिवार	प्रतिशत	५१.८९	५५	६०	६५	७०	८०		
	आधारभूत सुविधा (खानेपानी, शौचालय, बर्थिङ्ग वार्ड र परामर्श केन्द्र आदी) उपलब्ध स्वास्थ्य संस्था	संख्या	२	२	४	६	८	१०		
	मनोसामाजिक परामर्श केन्द्र	संख्या	१	०	२	२	३	३		
	आभारभूत आखा उपचार केन्द्र	संख्या	०	०	०	१	१	१		
	आयुर्वेद अस्पताल तथातथा स्वास्थ्य केन्द्र	संख्या	२	२	२	२	२	३		
प्रतिफल २.३ :सुरक्षित खानेपानी तथा सरसफाइ सुविधामा सबैको	निजि धारा प्रयोग गर्ने परिवार		१२०००	१५०००	१८०००	२००००	२२०००	२५०००	- नगर वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल)	- सबै घरधुरिमा स्वच्छ पिउने पानीको
	पाइपलाइनबाट वितरित पानी प्रयोग गर्ने घरधुरी	संख्या	१८८२१	१९०००	२००००	२२०००	२५०००	२६५००		
	पानी शुद्धिकरण गरी सुरक्षित खानेपानी	संख्या	१७०६	२०००	५०००	१००००	१५०००	२००००		

लक्ष्य / नतिजा	नतिजा, सूचक तथा पुष्ट्याईका आधारहरू								पुष्ट्याईका आधारहरू	जोखिम पक्ष तथा पूर्वानुमान	
			आधाररेखा	लक्ष्य							
	सूचक	इकाई	(आ.व. ०७६/७७)	०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०	०८०/८१	०८१/८२			
न्यायोचित पहुँच भई पूर्ण सरसफाइ उन्मुख नगरपालिकाको रुपमा विकास भएको हुनेछ	प्रयोग गर्ने घरधुरी									- : ध्वज ऋक् को सर्वेक्षण प्रतिवेदन - प्रगति / - अनुगमन प्रतिवेदन	व्यवस्था हुनेछ । - पूर्ण सरसफाइ मा समुदायको चेतना अभिवृद्धि हुनेछ । - सरोकारवालाको प्रतिबद्धता र सहकार्य एवं साभेदारीमा वृद्धि हुनेछ ।
	स्वच्छ (प्यान भएको) पक्क शौचालय भएका घरधुरी	संख्या	२६७८०	२७०००	२९०००	३२०००	३३०००	३५०००			
	प्यान भएको कच्च शौचालय भएका घरधुरी		७८०२	७०००	६०००	४५००	२५००	१५००			
	सार्वजनिक शौचालय	संख्या	६	६	८	१०	१३	१५			
	जोखिमयुक्त अवस्थामा साबुनपानीले हात धुने	प्रतिशत	२५	३०	४०	५०	६०	७०			
	फोहोर वर्गीकरण गरी विसर्जन गर्ने परिवार	प्रतिशत	१	५	१०	१५	२०	२५			
	सक्रिय खानेपानी र सरसफाई उपभोक्ता समिति	प्रतिशत	९०	९०	९१	९२	९३	९५			
प्रतिफल २.४: महिला, बालबालिका, दलित, जेष्ठ नागरीक, एकल महिला, फरक क्षमता तथा पछाडि पारिएका वर्ग शसक्त भई निर्णायक तहमा सहभागीताको वृद्धि भएको हुनेछ ।	परिवर्तित स्थानीय संरचना तथा कानून अनुसार समावेशी (महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र अन्य पिछडिएको वर्ग) समिति, संयन्त्र तथा संजाल	संख्या	४	५	६	७	८	९	- नगर वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) - लक्षित वर्ग सम्बन्धी काम गरेका गैससको तथ्यांक, - महिला तथा बालबालिका शाखाको वार्षिक प्रतिवेदन - अनुगमन प्रतिवेदन	- समावेशितामा आधारीत स्थानीय नीति र कानून तर्जुमा हुनेछ । - सरकारी, गैरसरकारी र निजी क्षेत्रको लगानी र कार्यक्रममा वृद्धि हुनेछ । - सामाजिक सुरक्षा तथा सकारात्मक विभेद नीति र लक्षित वर्ग कार्यक्रमको	
	लैंगिक हिंसा सम्बन्धी घटना (वार्षिक)	संख्या									
	कुटपिट		२२०	२००	१७५	१५०	१००	७०			
	गालीगलौज		३५१	३२०	२७०	२३५	१९०	१००			
	अपहेलना		२१८	२००	१८०	१५०	१२०	९०			
	घरनिकाला		२१	१८	१५	१०	५	१			
	सम्बन्ध बिच्छेद		७७	६८	६०	५०	४०	२०			
	परिचय पत्र प्राप्त अपाङ्गता भएका व्यक्ति	संख्या	६६८	६७५	६९०	७०५	७२०	७३५			
	तालिम प्राप्त अपाङ्गता भएका व्यक्ति	संख्या	१५२	१८०	२५०	४००	५००	६००			
	व्यवसायिक सीपमूलक तालिम प्राप्त महिला	संख्या	२१६३	२५००	३०००	४०००	५०००	६०००			
	उद्धार, उपचार र सहयोग प्राप्त गर्ने हिंसाजन्य घटना पीडित महिला	संख्या	११	१५	२५	३५	५०	७०			

लक्ष्य / नतिजा	नतिजा, सूचक तथा पुष्ट्याईका आधारहरू								पुष्ट्याईका आधारहरू	जोखिम पक्ष तथा पूर्वानुमान
			आधाररेखा	लक्ष्य						
	सूचक	इकाई	(आ.व. ०७६/७७)	०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०	०८०/८१	०८१/८२		
	लक्षितवर्गबाट उजुरी गुनासो (वार्षिक)	संख्या	१६८,	२००	२५०	३००	३५०	५००		निरन्तरता हुनेछ ।
	सामाजिक सुरक्षाबाट लाभान्वित लक्षित वर्ग	संख्या	१२९१३	१३१००	१३४००	१३६००	१३९००	१४३००		
	उपमहानगरपालिकाबाट प्रदान गरिएको सुत्केरी भत्ता लिने महिला	संख्या	११८२	१५००	१७००	१९००	२१००	२३००		
	स्मार्ट छोरी कार्यक्रम अन्तर्गत भत्ता लिने बालिकाहरू	संख्या	९३	२००	३००	७००	१०००	२०००		
	घर व्यवहार तथा कारोबार सम्बन्धी निर्णयमा महिला सहभागी हुने परिवार	संख्या	९९८५	१००००	१०५००	११०००	११५००	१३०००		
प्रतिफल २.५: सिर्जनशिल तथा आत्मनिर्भर युवाशक्तिको विकास भइ उत्पादनमूलक कार्यमा युवा संलग्नतामा बृद्धि र व्यावसायिक खेलाडी उत्पादन भएको हुनेछन	वैदेशिक रोजगारीमा गएका युवा	संख्या	७०९४	५०००	४५००	४०००	३५००	३०००	- नगर वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) - सर्वेक्षण प्रतिवेदन - प्रगति / अनुगमन प्रतिवेदन	- युवा स्वरोजगार कार्यक्रम प्रभावकारी रूपमा सन्चालन हुनेछ, - युवामैत्री वातावरण र लगानीमा बृद्धि हुनेछ ।
	युवाक्लब, संजाल तथा संस्था	संख्या	२०	२०	२०	२०	२०	२०		
	उद्यम, व्यवसाय र स्वरोजगारीमा संलग्न युवा	संख्या	७००	१०००	१५००	२०००	२५००	३०००		
	कबड्डीहल तथा खेलकुद मैदान	संख्या	१४	१८	२५	३०	३५	४०		
	नगरपालिकामा संचालित खेलकुद प्रतियोगिता	संख्या	५	७	१०	१५	२०	२५		
	प्रदेश तथा राष्ट्रियस्तरका खेलाडी	संख्या	५०	६०	७०	८०	९०	१००		
	राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय खेलाडी संख्या	संख्या	१०	१२	१४	१६	१८	२०		
प्रतिफल २.६: स्थानीय कला,संस्कृति तथा साहित्यको जगेर्ना तथा प्रवर्द्धन भएको हुनेछ ।	कला, संस्कृति, भाषा र साहित्यमा जिल्ला, प्रदेश र राष्ट्रको प्रतिनिधित्व गर्ने स्रष्टा	संख्या	१०	१२	१४	१६	१८	२०	- नगर वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) - सर्वेक्षण प्रतिवेदन - प्रगति / अनुगमन प्रतिवेदन	- सरकारी, गैरसरकारी र निजी क्षेत्रको कला र संस्कृतीको क्षेत्रमा लगानी र कार्यक्रममा बृद्धि हुनेछ
	संरक्षित कला, संस्कृति र सम्पदाका प्रका	संख्या	७	७	८	८	९	९		
	कला, भाषा र साहित्यलाई पेशाको रूपमा अवलम्बन गर्ने व्यक्ति	संख्या	२५	२५	२८	३०	३२	३५		
	स्थानीय संस्कृति, कला, सम्पदा र साहित्यसंबन्धी अध्ययन तथा अनुसन्धान	संख्या	०	२	४	६	१०	१५		
	स्थानीय कला, संस्कृति, सम्पदा, भाषासाहित्यमा आधारित प्रकाशन	संख्या	५	५	७	९	१०	१२		

लक्ष्य / नतिजा	नतिजा, सूचक तथा पुष्ट्याईका आधारहरू								पुष्ट्याईका आधारहरू	जोखिम पक्ष तथा पूर्वानुमान
			आधाररेखा	लक्ष्य						
	सूचक	इकाई	(आ.व. ०७६/७७)	०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०	०८०/८१	०८१/८२		
लक्ष्य ३ : सडक, पुल, विद्युत, सञ्चारको योजनावद्ध विकास सहितको व्यवस्थित बस्ती विकास र यातायातमा सहजता ल्याई स्मार्ट शहरको रूपमा तुलसीपुरको विकास गर्ने । प्रतिफल ३.१ : सडक पूर्वाधारको विकास र विस्तार भइ यातायातमा सुगमता भएको हुनेछ । प्रतिफल ३.२ : नगरमा सुरक्षित आवास, बजार, एकिकृत बस्ती निर्माण र व्यवस्थित भएको हुनेछ ।	१२ है महिना यातायात सुचारु हुने कालोपत्रे सडकको लम्बाई	कि.मि.	१२०.१८	१९०	२३०	२७०	३२०	५००	- नगर वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) - सर्वेक्षण प्रतिवेदन - प्रगति प्रतिवेदन - वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) - सर्वेक्षण प्रतिवेदन - प्रगति प्रतिवेदन	- संघ, प्रदेश, नगरपालिका, विकास साभेदार, र निजी क्षेत्रको लगानी र कार्यक्रममा वृद्धि हुनेछ । - समुदायको योगदान र निगरानीमा वृद्धि हुनेछ । - सडक गुरुयोजनाको कार्यान्वयन हुनेछ - लाभान्वित समुदायको प्रतिबद्धता र सहभागिता साभेदारीमा वृद्धि हुनेछ । - जग्गा एकिकरण सहितको बस्ती विकास हुनेछ ।
	१२ है महिना यातायात सुचारु हुने ग्राभेल सडकको लम्बाई	कि.मि.	४०२.१२	४७०	५४०	६१०	६८०	७५०		
	१२ है महिना यातायात सुचारु हुने कच्ची सडकको लम्बाई	कि.मि.	३९०.६९	४२०	४५०	४८०	५२०	५७०		
	प्रवर्द्धित तथा व्यवस्थित बजार	संख्या	०	०	१	२	३	३		
	सुरक्षित घरमा बसोबास गर्ने परिवार	संख्या	६,०५६	७०००	८०००	९०००	१००००	११०००		
	कालोपत्रे सडक राजमार्ग	किमी	७५.४१	७८	८२	८५	९०	९५		
	पक्की पुल (वेली ब्रिज समेत)	संख्या	११	११	१३	१४	१५	१७		
	नगर क्षेत्रमा सूचारु ४ पाँचे सार्वजनिक सवारी साधन	संख्या	३००	३२०	३४०	३६०	३८०	४००		
	वायोइन्जिनिरिङ्ग प्रविधि र सडक साइड वृक्षारोपण	किमी	०	१	३	५	८	१०		
	भूकम्प प्रतिरोधी भवन निर्माणसम्बन्धी दश व्यक्ति	संख्या	१००	२००	४००	६००	८००	१०००		
भूकम्प प्रतिरोधी प्रविधि र मापदण्ड अनुसार निर्माण भएका सार्वजनिक भवन तथा संरचना	संख्या	५०	६५	९०	१२०	१५०	२००			
भूकम्प प्रतिरोधी प्रविधि र मापदण्ड अनुसार निर्माण भएका आवास घर	संख्या	६,०५६	७०००	८०००	९०००	१००००	११०००			
आधारभूत पूर्वाधारसहित व्यवस्थित बजार	संख्या	१	१	२	२	३	३			
प्रतिफल ३.३ : विद्युत र वैकल्पिक उर्जाको विस्तार	स्थानीय विद्युत उत्पादन (मिनि, माइक्रो र पि को हाइड्रो, हावा तथा सोलार)	कि.वा	०	०	२	४	५	५	- नगर वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल)	- संघीय प्रणाली अनुसार संघ, प्रदेश को लगानी वृद्धि हुनेछ ।
	विद्युतमा पहुँच पुगेका परिवार	प्रतिशत	८७.७८	८८	९०	९२	९३	९५		
	सोलार प्रणाली पुगेका घरपरिवार	संख्या	९,७०	१०३०	१०८०	११३०	११८०	१२५०		

लक्ष्य / नतिजा	नतिजा, सूचक तथा पुष्ट्याईका आधारहरू								जोखिम पक्ष तथा पूर्वानुमान	
			आधाररेखा	लक्ष्य				पुष्ट्याईका आधारहरू		
	सूचक	इकाई	(आ.व. ०७६/७७)	०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०	०८०/८१			०८१/८२
भइ सहज उपलब्धता तथा उपयोगमा वृद्धि भएको हुनेछ।	विद्युत सेवा पुगेका घरपरिवार	संख्या	३०७०३	३१०००	३१५००	३२०००	३३०००	३५०००	- सर्वेक्षण प्रतिवेदन - प्रगति / अनुगमन प्रतिवेदन	- स्थानीय सरोकारवालाको प्रतिबद्धता र सहभागिता समन्वय, सहकार्य एवं साभेदारीमा वृद्धि हुनेछ।
	सुधारिएको उर्जा (एलपि ग्याँस) प्रयोग गर्ने परिवार	संख्या	१५४२०	१६०००	१६५००	१७२००	१८०००	२००००		
	बायोग्याँस प्रयोग गर्ने घरपरिवार	संख्या	३८	४०	५०	८०	१००	१५०		
	सुधारिएको वा धुवारहित चुल्हो जडान भएका परिवार	संख्या	२२४७	२५००	३०००	३५००	४०००	५०००		
प्रतिफल ३.४: सूचना र संचार प्रविधि मा नगरवासीको पहुँच र प्रयोगमा बृद्धि भएको हुनेछ।	टेलिभिजन उपलब्ध परिवार	संख्या	१८६८१	२००००	२२०००	२५०००	२८०००	३२०००	- नगर वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) - सर्वेक्षण प्रतिवेदन - प्रगति प्रतिवेदन	संघ, प्रदेश र गैरसरकारी र निजी क्षेत्रको लगानी र कार्यक्रममा बृद्धि हुनेछ।
	इन्टरनेट सेवा प्रयोग गर्ने जनसंख्या	प्रतिशत	३.५	५	७	१०	१५	२०		
	मोबाइल प्रयोगकर्ता	प्रतिशत	९६	९६.५	९७	९७.५	९८	९९		
	पत्रपत्रिका र रेडीयोबाट सूचना प्राप्त गर्ने	प्रतिशत	१९	२२	२५	३०	४०	५०		
	उच्चम व्यवसायमा सूचना प्रविधि प्रयोग गर्ने व्यक्ति	प्रतिशत	५	१०	१५	२०	३०	५०		
लक्ष्य४: वन, जैविक, जलाधार, विपद् जोखिम न्युनिकरण, जलवायु अनुकुलन तथा फोहरमैलाको समुचित व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गरी विपद् उत्थानशील समाजको निर्माण गर्ने।	रुख विरुवाले ढाकेको वा हरियाली वा वन क्षेत्र	वर्ग कि.मी.	१४५.८०	१४७	१४८	१४९	१५०	१५२	- नगर वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) - सर्वेक्षण प्रतिवेदन - प्रगति / अनुगमन प्रतिवेदन	- वन सम्बन्धि स्थानीय नीति र कानून तर्जुमा भइ कार्यान्वयनहुनेछ। - वन, बातावरण नीतिको पालना हुनेछ।
	भाडी वुट्यानले ढाकेको क्षेत्र	वर्ग कि.मी.	३३.१६	३१	३०	२९	२८	२६		
	संरक्षित तथा व्यवस्थित वन क्षेत्र	हेक्टर	०	०	५०	१००	१५०	२००		
	संरक्षित चरन क्षेत्र	वटा	०	१	२	३	४	५		
	उत्पादित ढाउरा	भारी	१३३००००	१३०००००	१२०००००	११०००००	९०००००	७०००००		
	उत्पादित गैह्रकाष्ठ वन पैदावर	केजी								
	वनमा आधारित उद्योग तथा व्यवसाय	संख्या	९६	९७	९८	९९	१०३	१०४		
प्रतिफल ४.१ : वन तथा जैविक विपद्ताको	व्यवस्थित सामुदायिक तथा कबुलियती वन क्षेत्र	हेक्टर	१०४	१०५	१०६	१०७	१०८	१०९	- नगरवस्तुगत विवरण (प्रोफाइल)	- वन सम्बन्धि स्थानीय नीति र कानून तर्जुमा
	निजी वन क्षेत्र	हेक्टर	९९	१००	१०१	१०२	१०३	१०४		
	जैविक विविधता युक्त क्षेत्र	वटा	७	९	१०	१२	१५	१९		

लक्ष्य / नतिजा	नतिजा, सूचक तथा पुष्ट्याईका आधारहरू								जोखिम पक्ष तथा पूर्वानुमान	
			आधाररेखा	लक्ष्य				पुष्ट्याईका आधारहरू		
	सूचक	इकाई	(आ.व. ०७६/७७)	०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०	०८०/८१			०८१/८२
संरक्षण र समुचित ब्यबस्थापन गरीएको हुनेछ ।	गैरकाष्ठ वन पैदावारहरूको व्यवसायिक खेती गरिएको वन	वटा	२	५	७	१०	१५	२०	- सामुदायिक वन समूह तथा वन कार्यालय को प्रगति / अनुगमन प्रतिवेदन	भइ कार्यान्वयनहुनेछ । - वन, वातावरण नीतिको पालना हुनेछ ।
प्रतिफल ४.२ : जलाधार संरक्षण तथा भुमि को एकीकृत व्यवस्थापन र उचित सदुपयोग भएको हुनेछ । प्रतिफल ४.३ : जलवायु अनुकुलन र पर्यावरणिय स्वच्छतामा अभिवृद्धि भएको हुनेछ ।	संरक्षित पानी मुहान क्षेत्र	वटा	५		२	२	२	२	- नगर वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) - सर्वेक्षण प्रतिवेदन - प्रगति / अनुगमन प्रतिवेदन	- संघ, प्रदेश र गैरसरकारी र निजी क्षेत्रको लगानी र कार्यक्रममा वृद्धि हुनेछ । - स्थानीय सरोकारवालाको प्रतिबद्धता र सहभागिता, सहकार्य एवं साभेदारीमा वृद्धि हुनेछ । - स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशिल योजना निर्माण भइ कार्यान्वयनमा आएको हुनेछ । - स्थानीय समुदायको सरसफाइमा चेतना वृद्धि हुनेछ ।
	नदी नियन्त्रण लम्बाई	किमी	१	०.४	०.४	०.४	०.५	०.५		
	उपचार गरिएको / संरक्षित गल्छी र पहिरो	किमी	५	२	३	३	४	४		
	संरक्षित भू-क्षय र बाढी संवेदनशील क्षेत्र	किमी	५	१०	१५	२०	२५	३०		
	संरक्षित र व्यवस्थित तालतलैया र सिमसार क्षेत्र	संख्या	४	१	१	१	२	२		
	वायोइन्जिनियरिङ प्रविधि प्रयोग संरचनाको लम्बाई	किमी	०	२	५	७	१०	१५		
	प्रयोग भएका फोहोरमैला व्यवस्थापन प्रणाली	प्रकार	१	१	१	२	२	२		
	कम्पोस्ट-विन र गावैज-पिट प्रयोग गर्ने परिवार	संख्या	०	२००	५००	७००	१०००	१२००		
	परम्परागत उर्जा (दाउरा) प्रयोग गर्ने घरधुरी	संख्या	१८९०८	१८०००	१७०००	१५०००	१२०००	१००००		
	नियमित सरसफाइको अभ्यास गर्ने घरधुरी	प्रतिशत	१०	१५	२०	३०	४०	५०		
घरभित्रको धुवाँमुक्त घरधुरी	संख्या	१८९४९	२००००	२२०००	२४०००	२८०००	३००००			
स्थानीय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा जलवायु उत्थानशिल योजना तथा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा	संख्या	०	०	१	१	१	१			

लक्ष्य / नतिजा	नतिजा, सूचक तथा पुष्ट्याईका आधारहरू								जोखिम पक्ष तथा पूर्वानुमान	
			आधाररेखा	लक्ष्य				पुष्ट्याईका आधारहरू		
	सूचक	इकाई	(आ.व. ०७६/७७)	०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०	०८०/८१	०८१/८२		
प्रतिफल ४.४: विपदबाट हुने जोखिम लाई न्यूनीकरण गरी विपदउत्थानशिल समाजको निर्माण भएको हुनेछ	सुरक्षित, एकीकृत र व्यवस्थित वस्ती/आवास क्षेत्र	संख्या	२	२	३	४	५	६	<ul style="list-style-type: none"> - विपद जोखिम पार्श्वचित्र - सर्वेक्षण प्रतिवेदन - प्रगति/अनुगमन प्रतिवेदन 	<ul style="list-style-type: none"> - स्थानीय विपद तथा जलवायु उत्थानशिल योजना निर्माण भई कार्यान्वयनमा आएको हुनेछ। - समुदायलाई विपद जोखिम न्यूनीकरण वारे जानकारी र विपद उत्थानशिल समुदाय निर्माण भएको हुनेछ। - विपद जोखिम न्यूनीकरण हुनेछ।
	वस्ती अयोग्य स्थानमा बसोबास गरेका परिवार	प्रतिशत	२०	१८	१६	१४	१२	१०		
	विपदबाट भएको वार्षिक क्षती (जग्गा, संरचना, बाली नाली, पशु र अन्य सम्पत्ती)	रकम(हजारमा)	१७०००	१५०००	१००००	५०००	२५००	१०००		
	सुरक्षित खुल्ला क्षेत्र र स्थान	संख्या	२५	३०	३५	४०	४५	५०		
	तालिम प्राप्त स्वयंसेवक	संख्या	७२	८०	९०	१००	१००	१२५		
	विपद व्यवस्थापन स्थानीय कोष (हजारमा वार्षिक)	रकम	५०००	७०००	१००००	१२०००	१५०००	२००००		
	विपद व्यवस्थापनमा क्रियाशील संघ/संस्थाहरू	संख्या	४	५	५	६	७	८		
लक्ष्य ५: उपमहनगरपालिकाको संरचना र मानव शंसाधनको उचित व्यवस्थापन गरी योजना तर्जुमा प्रक्रियालाई सुदृढ तथा सुशासन कायम गर्ने।	प्रतिव्यक्तिवार्षिक बजेट लगानी (रु.हजारमा)	रकम	९३३३	१०५००	११५५०	१३०००	१४५००	१६०००	<ul style="list-style-type: none"> - नगर वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) - सर्वेक्षण प्रतिवेदन - प्रगति/अनुगमन प्रतिवेदन 	<ul style="list-style-type: none"> - संघीय प्रणाली अनुसार संघ, प्रदेश र स्थानीय नीति र कानून तर्जुमा हुनेछ।
	लक्षितवर्ग, सशक्तिकरण र क्षमता विकास कार्यक्रमबाट लाभान्वित विपन्न र पिछडिएको वर्ग	संख्या	५०००	७०००	१००००	१२०००	१५०००	२००००		
	नगर पालिकामा उपलब्ध प्राविधिक मानव शंसाधन	संख्या	५०	५२	५४	५६	५८	६०		
	नगरपालिकामा क्रियाशील गैसस, अगैसस, विकास साभेदार	संख्या	१५	१७	१९	२०	२१	२२		
प्रतिफल ५.१ :	नगर पालिकाले स्वीकृत गरेका कानून तथा नीति								- स्थानिय	- स्थानीय नीति र

लक्ष्य / नतिजा	नतिजा, सूचक तथा पुष्ट्याईका आधारहरू								पुष्ट्याईका आधारहरू	जोखिम पक्ष तथा पूर्वानुमान
			आधाररेखा	लक्ष्य						
	सूचक	इकाई	(आ.व. ०७६/७७)	०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०	०८०/८१	०८१/८२		
उपमहानगरपालिका मा स्थानिय कानुन तर्जुमा भई पूर्ण रुपमा कार्यान्वयन भएको हुनेछ ।	ऐन	संख्या	१८	२२	२७	३१	३४	३७	राजपत्र - प्रगति / अनुगमन प्रतिवेदन	कानून तर्जुमा भई कार्यान्वयन हुनेछ । ।
	नियममवली	संख्या	०	२	४	६	८	१०		
	कार्यविधि	संख्या	२४	३०	३५	४०	४५	५०		
	मापपद	संख्या	०	१	२	३	४	५		
	रणनीति	संख्या	०	१	२	३	४	५		
	निर्देशिका	संख्या	०	४	५	७	९	१०		
	क्रियाशिल नीतिगत समिति तथा संयन्त्र (विधायन, सुशासन, लेखा, राजस्व, योजना तथा बजेट तर्जुमा, अनुगमन आदी)	संख्या	११	११	१२	१३	१४	१५		
	अभ्यास गरिएका सामाजिक जवाफदेहिताका औजारका प्रकार (नागरिक वडापत्र, सार्वजनिक सुनुवाई, सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, समुदाय स्कोर कार्ड आदी)	प्रकार	७	७	८	९	१०	१०		
	स्थानीय कानून, नीति तथा योजना तर्जुमा प्रक्रियामा नागरिक पृष्ठपोषण तथा सुभाब लिने माध्यमहरू (संचार माध्यम, सुचना पाटी, अन्तरक्रिया, लिखित प्रतिक्रिया, सुभाब पेटिक, सामाजिक सञ्जाल आदी)	प्रकार	३	३	४	४	५	५		
	नगरपालिकामा पेश भएका सरकार संचालन तथा सेवा प्रवाह सम्बन्धी गुनासो अभिलेख	प्रतिशत	७०	७२	७५	८०	९०	१००		
नगरपालिकामा पेश भएका सरकार संचालन तथा सेवा प्रवाह सम्बन्धी गुनासो अभिलेख भएकामध्ये समाधान भएका गुनासो अभिलेख	प्रतिशत	७०	७२	७५	८०	९०	१००			
प्रतिफल ५.२ : न्यायीक समिति सुदृढिकरण भइ	न्यायीक समिति								- न्यायीक समितिको	- न्यायीक समिति सुदृढ भइ
	वार्षिक मुद्दा	संख्या	११८	१३०	१५०	२००	२६०	३००		

लक्ष्य / नतिजा	नतिजा, सूचक तथा पुष्ट्याईका आधारहरू									जोखिम पक्ष तथा पूर्वानुमान
			आधाररेखा	लक्ष्य					पुष्ट्याईका आधारहरू	
	सूचक	इकाई	(आ.व. ०७६/७७)	०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०	०८०/८१	०८१/८२		
न्याय सम्पादन प्रभाकारी हुनेछ	वार्षिक फछ्यौट भएका मुद्दा	संख्या	३५	९०	११०	१६०	२४०	२८०	प्रगति / अनुगमन प्रतिवेदन	न्याय सम्पादन हुनेछ ।
	वार्षिक फछ्यौट हुन नसकेका मुद्दा	संख्या	८३	४०	४०	४०	२०	२०		
	अदालतमा पठाएका मुद्दा	संख्या	०	१	४	८	१०	१५		
प्रतिफल ५.३ : नगरपालिका र सवै वडा कार्यालयहरूको संस्थागत क्षमता, मानव संसाधन र कार्यक्षमता अभिवृद्धि भएको हुनेछ ।	नगर पालिकामा कार्यरत मानव संसाधन	संख्या	३९०	४४३	४५०	४५५	४७०	४९०	- नगर वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) - सर्वेक्षण प्रतिवेदन - प्रगति / अनुगमन प्रतिवेदन	- दरबन्दी अनुसार आवश्यक जनशक्ति को व्यवस्था भएको हुनेछ ।
	नगरपालिका तथा वडा कार्यालय भवन	संख्या	१६	१८	२०	२१	२१	२१		
	सेवा सुचारु सेवा तथा श्रोत केन्द्र (स्वास्थ्य, कृषि, पशु सेवा, सूचना)	संख्या	७	९	१२	१५	१९	१९		
	नगरपालिकामा संचालित संघीय आयोजना तथा कार्यक्रम एवं इकाई	संख्या	४२	३९	४५	४७	४९	५०		
	नगरपालिकामा संचालित प्रदेश आयोजना तथा कार्यक्रम एवं इकाई	संख्या	१६	१९	२२	२४	२६	२८		
	संचालित स्थानीय शासन, योजना तर्जुमा तथा सेवाप्रवाह सम्बन्धी क्षमता विकास कार्यक्रम	पटक	२	३	४	४	४	४		
	जवाफदेहिता क्षमता विकास र अभिवृद्धि कार्यमा सहभागी जनप्रतिनिधि र नागरिक समाज	जना	५००	७००	९००	११००	१३००	१५००		
प्रतिफल ५.४ : उपमहानगरपालिकाले आन्तरिक तथा बाह्य स्रोत परिचालन गरी आर्थिक वृद्धि गरेको हुने छ	नगर पालिकाको वार्षिक आन्तरिक आय रकम (हजारमा)	रु.	२५००००	३०००००	३५००००	४०००००	५०००००	६०००००	- नगर वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) - सर्वेक्षण प्रतिवेदन - प्रगति / अनुगमन प्रतिवेदन - वित्तीय प्रतिवेदन	- संघीय तथा प्रदेश राजस्व कानून उपलब्ध हुने तथा स्थानीय कानून तर्जुमा हुनेछ । - संघ, प्रदेश, विकास साभेदार, गैसस र समुदायको लगानी
	संघीय सरकारबाट राजस्व बाँडफाँडबाट प्राप्त रकम	रु. हजारमा	१४६८६४.७	१९२६३९.२	२५००००	३५००००	५०००००	६५००००		
	प्रदेश सरकारबाट राजस्व बाँडफाँडबाट प्राप्त रकम	रु. हजारमा	१६८५०.६६	२८७००	३५०००	५००००	७००००	८५०००		
	वित्तिय समानिकरण अनुदान (संघ)	रु. हजारमा	३१६२००	३०४५००	३५००००	४०००००	५०००००	६०००००		
	वित्तिय समानीकरण (प्रदेश)	रु. हजारमा	६६०७	६६०७	७०००	८०००	१००००	१५०००		
	शसर्त अनुदान (संघ)	रु.	५७१७४०	५४६१००	६०००००	६५००००	७०००००	७५००००		

लक्ष्य / नतिजा	नतिजा, सूचक तथा पुष्ट्याईका आधारहरू								पुष्ट्याईका आधारहरू	जोखिम पक्ष तथा पूर्वानुमान	
			आधाररेखा	लक्ष्य							
	सूचक	इकाई	(आ.व. ०७६/७७)	०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०	०८०/८१	०८१/८२			
		हजारमा									
	नगरपालिकाको कूल वार्षिक बजेट (हजारमा)	रु.	१८४९०३९.६७९	१९६९६३३.२९	२२५६५००	२९९९०००	३४७५०००	३९५००००			आकर्षण हुनेछ । - नगरपालिका को आन्तरिक आय वृद्धि हुनेछ ।
	नगरपालिकाको वार्षिक वास्तविक खर्च रकम (प्रतिशत)	प्रतिशत	९७.२८	९७.९६	९७.५	९८	९८.५	९९			
	औषत वार्षिक वेरुजु रकम (हजारमा)	रु.	१९४९४९.७५९	८००००	५००००	३००००	२००००	१००००			
	गैसस, अगैसस, विकास साभेदारबाट संचालित आयोजना/कार्यक्रमबाट लगानी रकम (हजारमा)	रु.	०	१०००	२०००	३०००	५०००	१००००			
	युनिसेफको लगानी	रु.	२७३६.१००	३०००	३५००	४०००	५०००	६०००			
	समुदायको लगानी तथा योगदान रकम (हजारमा)	रु.	३००००	३५०००	४००००	४५०००	५००००	६००००			
	निजी क्षेत्रको लगानी (हजारमा)	रु.	०	१००००	२००००	३००००	४००००	५००००			
प्रतिफल ५.५ : शुसासन कायम भई योजना तर्जुमा कार्यान्वयन, अनुगमन प्रभावकारी भएको हुनेछ ।	खण्डीकृत विषयगत तथा श्रोत नक्शा सहित वस्तुगत विवरण तयारी तथा अद्यावधिक	भए/नभएको	भएको	अद्यावधिक	भएको	भएको	भएको	अद्यावधिक	आवधिक र वार्षिक योजना कित्ताव		- आवधिक योजनाले निर्दिष्ट गरेका योजना वार्षिक योजनामा समावेश भएको हुनेछ ।
	स्थानीय गौरवका आयोजना	संख्या	१५	१८	५२	६०	८०	१००	- प्रगति/अनुगमन प्रतिवेदन		
	तर्जुमा भएका विषयगत रणनीतिक योजना (विषय)	क्षेत्र	२	२	४	६	८	१०			
	नतिजामूलक ढाँचामा आवधिक योजना तर्जुमा	भए/नभएको	नभएको	भएको	भएको	अद्यावधिक	भएको	भएको			
	नतिजामूलक अनुगमन खाकामा आधारित अनुगमन तथा मूल्याङ्कन योजना	भए/नभएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको			
	कूल आयोजना मध्ये उपभोक्ता समितिबाट कार्यान्वयन भएका आयोजनाको अनुपात	प्रतिशत	७५	७६	७७	७८	७९	८०			
	समयमा सम्पन्न आयोजना/कार्यक्रमको अनुपात	प्रतिशत	८०	८२	८४	८६	९०	९५			

लक्ष्य / नतिजा	नतिजा, सूचक तथा पुष्ट्याईका आधारहरु								जोखिम पक्ष तथा पूर्वानुमान	
			आधाररेखा	लक्ष्य						पुष्ट्याईका आधारहरु
	सूचक	इकाई	(आ.व. ०७६/७७)	०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०	०८०/८१	०८१/८२		
आयोजना/कार्यक्रम अनुगमन प्रतिवेदन संख्या (पटके, मासिक, चौमासिक, वार्षिक)	पटक		५	५	६	६	७	८		
नगरपालिकाबाट प्रकाशित दस्तावेज र प्रतिवेदन	संख्या		२	२	३	४	४	५		
टोल वस्तीमा सहभागितामुलक योजना तर्जुमा तथा अनुगमन प्रक्रियामा लक्षितवर्ग/समुदायको प्रतिनिधित्व (महिला, दलित, जनजाति र बालबालिका)	प्रतिशत		३३	४०	५०	६०	७०	८०		
लक्षितवर्ग लक्षित बजेट	प्रतिशत		८	१०	१०	१५	२०	२५		

संभाग २ :कार्यान्वयन योजना

१.२.१ कार्यक्रम तथा योजना : तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाको आवधिक योजनाको लक्ष्य प्राप्तिका लागि अपेक्षित प्रतिफल तथा विषयगत क्षेत्र अनुसार अनुमानित लागतसहित देहाय बमोजिमको योजना तथा कार्यक्रम निर्धारण गरिएको छ । जुन तालिका ९ मा देहाय बमोजिम उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका १० : आवधिक योजनाको नतिजा प्राप्तिको लागि तर्जुमा गरिएका कार्यक्रम तथा योजना

विषय क्षेत्रगत प्रतिफल अनुसारका रणनीतिक कार्यक्रम तथा आयोजना	एकाई	योजनाको लक्ष्य		अनुमानित लागत (रु. हजार)	क्रियाकलाप /स्थान
		आधार वर्ष ०७६/०७७	कुल लक्ष्य (२०८१/०८२)		
आर्थिक विकास					
प्रतिफल १.१: कृषि उत्पादनको यान्त्रिकिकरण र व्यवसायीकरण भइ उत्पादन बृद्धि भएको हुनेछ ।					
१.१.१ अन्न, दलहन, तेलहन खेती तथा विउ उत्पादन	वटा टन हेक्टर	०	३	७००००	-नगरस्तरमा ३ वटा विउ स्रोत केन्द्र स्थापना गर्ने । -१५० टन उन्नत विउ उत्पादन गर्ने । -१ हजार ५ सय हेक्टर बाँझो जमिनमा धान खेती विस्तार -१ हजार हेक्टर बाँझो जमिनमा दलहन खेती विस्तार । -२५ हेक्टर जमिनमा बसन्ते मकै खेती विस्तार । -तेलहन खेतीको उत्पादकत्व १.५ पुर्याउने ।
१.१.२ फलफूल खेती विस्तार	हेक्टर	०	१५०	२००००	-कागती र केराको व्यवसायीक खेती थप ५० हेक्टरमा विस्तार । -घर बगैँचा व्यवस्थापन कार्यक्रम सञ्चालन । -एक सय हेक्टर जमिनमा मेवा, लिच्ची, आँप खेती विस्तार । -फलफूल नर्सरीका लागि तीनवटा स्रोत केन्द्र स्थापना ।
१.१.३ तरकारी खेती विस्तार	मेट्रिकटन	१२	१५	१००००	-तरकारी उत्पादकत्व प्रति हेक्टर १५ मेट्रिक टन पुर्याउने ।

					-थप ५० हेक्टरमा तरकारी खेती विस्तार । -उन्नत जातका तरकारी बिउहरूको उत्पादन गर्ने । -च्याउ खेती गर्ने १ सय जना किसानलाई विभिन्न प्रजातीका बिउबिजन तथा सामग्री वितरण ।
माहुरीपालन (महउत्पादन)	मेट्रिक टन	५	२०	५०००	-माहुरी चरणक्षेत्र निर्धारण, विस्तार तथा व्यवस्थापन । -गुणस्तरीय मह उत्पादन, प्रशोधन र बजारिकरणको व्यवस्था ।
१.१.४ कृषि प्रविधि तथा औजार हस्तान्तरण	पटक	१	५	१०००००	-२५ वटा व्यवसायीक फम, कृषी सहकारी र कृषक समूहलाई अनुदानमा पावर टिलर वितरण गर्ने । -५ वटा कस्टम हायरिड सेन्टर स्थापना गर्ने । -५ सय जना किसानलाई साना मेशिनरी औजार उपकरणका लागि अनुदान । -१ हजार प्लाष्टिक टनेल वितरण । -१ हजार किसानलाई आधुनिक तथा नविनतम कृषी प्रविधि हस्तान्तरण ।
१.१.५ कृषकको क्षमता तथा दक्षता अभिवृद्धि	पटक	१	५	१००००	-५ सय जना किसानलाई फलफूल, तरकारी, माहुरी र च्याउ खेती सम्बन्धी व्यवसायीक तालिम । -नगरपालिकामा भएका व्यावसायीक कृषकहरु र नयाँ किसानहरुबीच अवलोकन र अनुभव आदानप्रदान । -व्यवसायीक खेतीवारे प्रचार सामग्री निर्माण, प्रकाशन र प्रशारण । -एक वडा एक कृषी प्राविधिकको व्यवस्था गरी क्षमता विकास ।
१.१.६ मसला वाली प्रवर्द्धन र विस्तार	हेक्टर	१०	१००	३०००	-बेसार, प्याज, लसुन र खुर्सानी खेती विस्तार ।
१.१.७ कृषि क्षेत्रको पूर्वाधार निर्माण तथा विस्तार	वटा	०	२	५००००	-नगरस्तरीय माटो परिक्षण प्रयोगशाला स्थापना । -नगरमा एउटा कोल्ड सेन्टर निर्माण गर्ने । -बिउ भण्डारका प्रविधिहरूमा अनुदान । -प्रांगारिक मल उत्पादनका लागि गड्यौली मल प्रदर्शन । -५० किसानलाई गड्यौला उत्पादनमा अनुदान । -५ वटा कृषी उपज संकलन केन्द्र स्थापना । -५ वटा हाटबजार स्थापना ।

प्रतिफल १.१ को जम्मा				२६८०००	
प्रतिफल १.२ :खेती योग्य जमीनमा सिंचाई सुविधा उपलब्ध र विस्तार भएको हुनेछ ।					
१.२.१ सिंचाई सुविधाको विस्तार	प्रतिशत	१४	५०	१००००००	-तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाको ५० प्रतिशत जमिनमा बाह्रै महिना सिंचाई सुविधा विस्तार । -ग्वारखोला र पातुखोलामा हाईड्र्याम निर्माण गरी सिंचाई सुविधा विस्तार । -नगरका ३ वटा खोलाहरुमा हार्भेष्टिड ड्याम निर्माण गरी सिंचाई सुविधा विस्तार । -नगरका सबै वडामा एक/एक वटा जलाशयहरु निर्माण गरी सिंचाई सुविधा विस्तार तथा पानीको स्रोत संरक्षण । -नगरपालिकाको पहाडी क्षेत्रमा आकाशे पानी संकलन गर्न २० वटा पोखरी निर्माण । -वर्षातको पानी संकलन गर्न समथर क्षेत्रमा ५ वटा पोखरी निर्माण । -सम्भाव्यता र दिगोपना अध्ययन गरी नगर क्षेत्रमा १०० वटा डिप ट्युववेल र २०० स्यालो ट्युववेल निर्माण ।
१.२.२ सिंचाई पुर्वाधारको मर्मत सम्भार ।	संख्या	२०	१००	१०००००	-१०० वटा कच्ची सिंचाई कुलाहरुलाई पक्की बनाउने । -परम्परागत कुलो, पोखरी र तालहरुको संरक्षण तथा विस्तार । -नगरपालिकामा सिंचाई मर्मत कोष स्थापना ।
प्रतिफल १.२ को जम्मा				११०००००	
प्रतिफल १.३ : आधुनिक तथा व्यावसायिक पशुपालन को माध्यमबाट पशुजन्य उत्पादनमा आत्मनिर्भर भइ वाह्य निकासी भएको हुनेछ ।					
१.३.१ व्यावसायीक पशुपन्छि विकास तथा विस्तार	पटक	१	५	५००००	-८ हजार गाई, भैसी, बाखाहरुमा नश्ल सुधार । -पशु आहारा विकासका लागि प्रति वर्ष २० हेक्टरमा बहुवर्षीय घाँस उत्पादन । -प्रति वर्ष ३० हजार डालेघाँसका बिरुवा वितरण । -प्रति वर्ष ३ सय हेक्टरमा (वर्षे र हिउँदे) घाँस उत्पादन । -घाँस संरक्षण तथा प्रशोधन केन्द्र स्थापना । -५० किसानलाई गोठ सुधार कार्यक्रम ।

					<ul style="list-style-type: none"> -२ वटा बाखाको स्रोत केन्द्र स्थापना । -नश्ल सुधार एवं आयआर्जनका लागि बंगुरका पाठापाठी र कुखुरा, टर्की वितरण । -डिस्पेन्सरी सञ्चालन । -प्रयोगशाला सञ्चालन । -पशु खोप कार्यक्रम । -परजीवी नियन्त्रण कार्यक्रम । -४० हेक्टरमा माछा पोखरी निर्माण अनुदान ।
१.३.२ व्यावसायिक पशुपालक कृषकहरुको क्षमता विकास	पटक	१	५	१००००	<ul style="list-style-type: none"> -किसानहरुलाई स्थलगत तालिम । -किसानहरुलाई सचेतना तालिम । -किसानहरुलाई सिप विकास तालिम । -किसानहरुलाई आन्तरिक तथा बाह्य भ्रमण । -पशु प्रदर्शनी तथा मेला सञ्चालन ।
१.३.३ पूर्वाधार निर्माण	संख्या	२	१०	१०००००	<ul style="list-style-type: none"> -बधशाला निर्माण । -पशु संकलन केन्द्र निर्माण । -पशु हाटबजार स्थापना । -५ स्थानमा पशु प्रजनन केन्द्र स्थापना । -मिनरल ब्लक उत्पादन उद्योग स्थापना । -१ सय ठाउँमा डिपिड ट्यांक निर्माण । -५० वटा ट्रेभिज निर्माण । -१ सय वटा बाखा फममा स्प्रे ट्यांकी वितरण । -१० वटा हार्भेष्टर र २ सय च्याप कटर वितरण । -२ हजार लिटर क्षमताका ५ वटा चिलिड भ्याट स्थापना । -एउटा दुध ढुवानी ट्यांकर सहकारीलाई अनुदानमा वितरण । -२ हजार किसानलाई म्याट वितरण । -२० वटा मिल्किङ मेशिन वितरण । -प्रयोगशाला स्थापना । -माछापोखरीमा एरियटर र पम्पसेट वितरण । -पशु खानेपानी, घाँसखेती तथ गोठको सरसफाईका लागि पानी व्यवस्था गर्न पम्पसेट, मोटर वितरण । -मिल्क क्यान वितरण ।

					-बधशालाका लागि डिपफ्रिज बितरण । -पशु आहाराका लागि एउटा दाना उद्योग स्थापना ।
प्रतिफल १.३ को जम्मा				१६००००	
प्रतिफल १.४ : स्थानीय कच्चा पदार्थमा आधारित उद्योगको स्थापना, विकास एवं बजारको विकास भएको हुनेछ					
१.४.१ औद्योगिक पूर्वाधार निर्माण	वटा	३००	८००	३०००००	-नगरस्तरमा औद्योगिक ग्रामको स्थापना । -प्रांगारिक मल उद्योग स्थापना । -नगरस्तरमा जडिबुटी प्रशोधन केन्द्र स्थापना । -साना कृषी औजार उद्योग स्थापना ।
१.४.२ व्यवसायीक क्षमता अभिवृद्धि	पटक	१	५	१००००	-व्यवसायीलाई बैकिङ र लेखा सम्बन्धी तालिम । -५०० जनालाई उच्चमशिलता तालिम । -उद्योग सञ्चालनका लागि २०० जनालाई विषयगत प्राविधिक तालिम । -२०० जनालाई व्यवसायीक योजना निर्माण तालिम । -उद्योगी व्यवसायीलाई औद्योगिक अध्ययन अवलोकन भ्रमण । -औद्योगिक नेतृत्व विकास तालिम । -१०० जनालाई इन्टर्नसिप तालिम दिने ।
१.४.३ सुपथ मूल्य पसल स्थापना	वटा	०	१९	०	-एक वडा एक सुपथ मूल्य पसल स्थापना ।
१.४.४ उपभोक्ता सचेतिकरण	पटक	०	१०	१०००	वर्षमा दुइपटक खाद्य गुणस्तर वारे उपभोक्ता सचेतना कार्यक्रम
प्रतिफल १.४ को जम्मा				३११०००	
प्रतिफल १.५: पर्यटकीय पूर्वाधार , सेवा तथा सुविधाको विकास भइ पर्यटन प्रवर्द्धन भइ पर्यटकको आवागमनमा वृद्धि हुनेछ					
१.५.१ पर्यटकिय क्षेत्रको गुरुयोजना निर्माण ।	संख्या	०	१	२०००	-तुलसीपुरक्षेत्रका पर्यटकीय स्थलहरुको गुरुयोजना निर्माण ।
१.५.२ पर्यटकीय पूर्वाधार निर्माण	संख्या	३	१०	२०००००	-छिल्लीकोट, चमेरे गुफा, राप्ती उद्यान पार्क, दंगिशरण, हात्तीढुंगा जस्ता मुख्य पर्यटकीय क्षेत्रको उत्खनन, जिर्णोद्धार, संरक्षण र मर्मत सम्भार । -नगरपालिकाका सबै वडाका मुख्य मठमन्दिर र धार्मिक तथा पर्यटकीय क्षेत्रको संरक्षण र मर्मत सम्भार । -४ वटा होमस्टे निर्माण । -परम्परागत तालतलैया र पर्यटकीय क्षेत्रको संरक्षण ।

					<ul style="list-style-type: none"> -बबई नदीमा ज्याफिटिड सञ्चालन गर्ने । -२ वटा तारे होटेल सञ्चालन । -स्थानीय हस्तकलाहरुको संरक्षण र प्रवर्द्धन । -छिल्लीकोटमा केबुलकार निर्माण । -राप्ती शान्ति उद्यानमा सिस महल निर्माण । -राप्ती शान्ति उद्यानमा ध्यान केन्द्र निर्माण ।
१.५.३. पर्यटन क्षमता विकास	जना	०	२०	१०००	<ul style="list-style-type: none"> -२० जना पर्यटकीय गाइडहरुको व्यवस्था एवं क्षमता अभिवृद्धि । -होमस्टे सञ्चालकहरुको क्षमता अभिवृद्धि । -पर्यटन शाखाका कर्मचारीहरुको क्षमता अभिवृद्धि । -पर्यटकीय स्थलहरुको अध्ययन अनुगमन ।
प्रतिफल १.५ को जम्मा				२०३०००	
प्रतिफल १.६: वित्तिय सेवामा नगरवासीहरुको पहुच वृद्धि भएको हुनेछ ।					
१.६.१ वित्तिय सेवाको प्रवर्द्धन,	पटक	१	५	१५००	<ul style="list-style-type: none"> -बैंकिङ संस्थाहरुको सहयोगमा सत प्रतिशत नागरिकलाई वित्तिय साक्षरता अभियान सञ्चालन । -बैंक तथा वित्तिय संस्था र सहकारी संस्थाहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने । -बैंक तथा वित्तिय संस्था र उपमहानगरपालिकाबीच चौमासिक समन्वय बैठक । -एउटै उद्देश्य भएका सहकारी संस्थाहरुलाई मर्जरको प्रक्रियामा लगी सेवा प्रवाहमा गुणस्तरीयता कायम गर्ने । -सहकारी संस्थालाई तोकिएको काम गर्न अनिवार्य गर्ने । -सहकारी तथा वित्तिय संस्थाहरुले मासिक/त्रैमासिक प्रतिवेदन पेश गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
प्रतिफल १.६ को जम्मा				१५००	
आर्थिक विकास क्षेत्रको जम्मा				२०४३५००	
सामाजिक विकास					
प्रतिफल २.१ : गुणस्तरीय आधारभूत, प्राविधिक तथा उच्च शिक्षामा समावेशी समातामुलक पहुच वृद्धि भई दक्ष जनशक्ति उत्पादन भएको हुनेछ ।					
२.१.१ विद्यालयहरुको भौतिक पूर्वाधार निर्माण	संख्या	४०	२००	३००००००	-नगर क्षेत्रका सामुदायिक विद्यालयहरुमा १०० वटा कक्षा कोठा निर्माण ।

					<p>-१०० वटा कक्षा कोठाको प्रबलिकरण (रेट्रोफिटिङ) गर्ने ।</p> <p>-२०० वटा कक्षा कोठाको मर्मत सम्भार ।</p> <p>-विद्यालयमा ३० वटा वाससहितको शौचालय निर्माण ।</p> <p>-विद्यालयमा ५० वटा यूरिनल शौचालय निर्माण ।</p> <p>-१०० वटा शौचालय मर्मत ।</p> <p>-३० विद्यालयमा शुद्ध खानेपानीको पूर्वाधार, क्षमता विस्तार र व्यवस्थापन ।</p> <p>-३० विद्यालयमा बालमैत्री धारा निर्माण ।</p> <p>-१० वटा विद्यालयमा खेलमैदानका पूर्वाधार निर्माण गर्ने ।</p> <p>-२० वटा विद्यालयका खेलमैदान विस्तार ।</p> <p>-२० विद्यालयमा घेरावार, पर्खाल निर्माण ।</p> <p>-विद्यालयमा ७,००० सेट नयाँ फर्निचरको व्यवस्था गर्ने ।</p> <p>-विद्यालयमा ५,००० सेट फर्निचर मर्मत सम्भार तथा प्रतिस्थापन ।</p> <p>-२ वटा विद्यालयमा छात्रावास निर्माण ।</p> <p>-नगरस्तरमा एउटा विशिष्ट खालको छात्रावास निर्माण ।</p>
२.१.२. अनिवार्य तथा निशुल्क शिक्षा कार्यान्वयन	पटक	१	५	२००००	-सामुदायिक विद्यालयमा निशुल्क तथा अनिवार्य शिक्षा कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि प्रतिविद्यार्थी अनुदानको व्यवस्था ।
२.१.३ शैक्षिक गुणस्तरमा सुधार	विद्यालय	५३	८३	३०००००	<p>-एकपटकमा ५० जनाले प्रयोग गर्न मिल्ने क्षमताका २० वटा विद्यालयमा प्रविधिसहितको पुस्तकालय निर्माण ।</p> <p>-१० वटा विद्यालयमा प्रविधिसहितको पुस्तकालय विस्तार ।</p> <p>-उपमहानगरपालिका क्षेत्रभित्रका क्याम्पसका पुस्तकालयहरूको क्षमता विस्तार ।</p> <p>-नगरस्तरमा १ वटा 'तुलसी पुस्तकालय' स्थापना ।</p> <p>-घुम्ती पुस्तकालय स्थापना ।</p>

					<p>-जनता विद्यापीठ विजौरीस्थित अन्तर्राष्ट्रिय संस्कृत विद्वत् सम्मेलन आयोजना भएको मञ्चको पुनर्स्थापना गरी अभिलेखालय स्थापना गर्ने ।</p> <p>-२० वटा विद्यालयमा प्रयोगशाला निर्माण ।</p> <p>-१० वटा विद्यालयमा प्रयोगशाला स्तरोन्नती ।</p> <p>-सबै विद्यालयलाई शैक्षिक सामग्री व्यवस्थापनका लागि अनुदान ।</p> <p>-१ देखि ५ कक्षासम्मको स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण, प्रकाशन र पठनपाठन ।</p> <p>-विद्यालयमा प्रशासनीक अनुगमन ।</p> <p>-निरन्तर विद्यार्थी मुल्यांकन प्रभावकारीरूपमा सञ्चालन गर्न अनुगमन तथा प्राविधिक सहयोग ।</p>
२.१.४ दक्ष जनशक्तिको व्यवस्थापन	विद्यालय	८३	८३	१५००००	<p>-१६४ जना आवि र माविका विषयगत शिक्षकको दरवन्दी थप ।</p> <p>-तहगत योग्यता अनुसारको प्रअ व्यवस्थापनका लागि थप २० स्वयंसेवक शिक्षकहरूको व्यवस्था गर्ने ।</p> <p>-१००० जना शिक्षकलाई १० दिने माग तथा क्रियाकलापमा आधारित तालिम ।</p> <p>-२००० जना सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयका शिक्षकलाई छोटो अवधिको तीन दिने तालिम ।</p> <p>-शैक्षिक क्यालेण्डर निर्माण र कार्यान्वयन ।</p> <p>-१००० जना शिक्षकहरूलाई सूचना प्रविधि सम्बन्धी छोटो अवधिको तालिम ।</p> <p>-सबै विद्यालयका प्रअहरूलाई विद्यालयको स्वमुल्यांकनसहित विद्यालय सुधार योजना निर्माण सम्बन्धी कार्यशाला ।</p> <p>-कार्यमुलक अनुसन्धान सम्बन्धी शिक्षकहरूलाई तालिम र कार्यान्वयन ।</p> <p>-कार्यसम्पादन, मुल्यांकनको मापदण्ड निर्धारण गरी शिक्षकहरूलाई प्रोत्साहन कार्यक्रम ।</p> <p>-सबै विद्यालयमार्फत अभिभावक शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन ।</p> <p>-शिक्षकहरूको घुम्ती बैठक सञ्चालन तथा अनुभव</p>

					आदानप्रदान ।
२.१.५ बालविकास केन्द्रको व्यवस्थापन	संख्या	१४२	१४२	१०००००	-१०० वटा बालविकास केन्द्र मापदण्ड अनुरूपको निर्माण गर्ने । -१०० वटा बालविकास केन्द्रका कक्षा व्यवस्थापन । -मर्जरमा गएका र जाने सबै सामुदायिक विद्यालयहरूमा समुदायमा आधारित बालविकास केन्द्र मापदण्ड अनुरूप निर्माण । -१४२ जना बालविकास शिक्षकहरूलाई १० दिने क्षमता विकास तालिम । -बालविकास शिक्षकहरूको सेवा सुविधामा बिस्तार ।
२.१.६ शैक्षिक क्षेत्र विस्तार	संख्या	१	२	३०००००	-२ सय शैयाको आयुर्वेद शिक्षण अस्पताल निर्माण गर्ने । -तुलसीपुरबहुप्राविधिक शिक्षालय तथा तुलसीपुर मेट्रो कलेज) विस्तार गर्ने ।
प्रतिफल २.१ को जम्मा				३८७००००	
प्रतिफल २.२ : आधारभुत तथा गुणस्तरिय स्वास्थ्य सेवामा सबै नगरवासीको पहुँच पुगेको हुनेछ ।					

२.२.१ स्वास्थ्य क्षेत्रको भौतिक पूर्वाधार निर्माण ।	वटा	१९	२४	२००००००	<ul style="list-style-type: none"> -५ वटा स्वास्थ्य संस्थाहरुको भवन निर्माण । -५ वटा स्वास्थ्य संस्था २/२ वटाका दरले १० कोठा थप । -५ वटा स्वास्थ्य संस्थाहरुको प्रवलिकरण । -१० वटा स्वास्थ्य संस्थाका भवनहरुको मर्मत सम्भार । -३८ वटा गाउँघर क्लिनिक/खोप केन्द्रका भवनहरु निर्माण । -नगर स्तरमा औषधि, उपकरण तथा खोप कोल्डचेन भण्डार भवन निर्माण । -आवश्यक औषधी खरिद् । -सबै स्वास्थ्य संस्थाहरुमा शौचालय, खानेपानी र विद्युत, सञ्चारको व्यवस्थापन तथा मर्मत सम्भार । -एक वडा-एक एम्बुलेन्सको व्यवस्था गर्ने । -नगर स्वास्थ्य शाखालाई १ वटा पिकअप गाडी खरिद् गर्ने । -१० वटा स्वास्थ्य संस्थाहरुमा आधारभूत प्रयोगशाला स्थापना । -आधारभूत आयुर्वेद औषधी उत्पादन केन्द्र स्थापना ।
२.२.२ स्वास्थ्य संस्थामा आवश्यक उपकरण व्यवस्थापन ।	संख्या	१९	२४	१०००००	<ul style="list-style-type: none"> -प्रादेशिक अस्पतालमा उपकरण खरिद् सहयोग । -१५ शैयाका २ वटा अस्पतालका लागि आवश्यक उपकरण खरिद् । -शहरी स्वास्थ्य प्रवर्द्धन केन्द्रमा आवश्यक उपकरण तथा औजार खरिद् । -नगर आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्रहरुमा आवश्यक उपकरण र औजार खरिद् । -स्वास्थ्य चौकी तथा बर्थिङ सेन्टरहरुमा आवश्यक उपकरण तथा औजारहरु खरिद् गर्ने । -गाउँघर क्लिनिकहरुलाई आवश्यक उपकरण तथा औजारहरु खरिद् गर्ने ।

२.२.३ जनशक्ति व्यवस्थापन तथा क्षमता अभिवृद्धि	पटक	१	५	३००००	<p>-दक्ष तथा विशेषज्ञ जनशक्ती उत्पादनका लागि छात्रवृतीको व्यवस्था ।</p> <p>-राप्ती प्रादेशिक अस्पताल लगाएतका स्वास्थ्य संस्थामा आवश्यक जनशक्ती व्यवस्था ।</p> <p>-कार्यरत स्वास्थ्य कर्मचारीहरुलाई सेवाकालिन तथा पुनर्ताजगी तालिमहरु प्रदान ।</p> <p>-स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत कर्मचारीलाई उत्प्रेरणा तथा प्रोत्साहनका कार्यक्रम सञ्चालन ।</p> <p>-कार्यरत स्वास्थ्यकर्मिहरुलाई थप विशेषज्ञ अध्ययनका लागि उच्च शिक्षा छात्रवृतीको व्यवस्था ।</p> <p>-कार्यरत महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुलाई योग्यता र क्षमता अनुसार तालिम तथा अध्ययन छात्रवृतीको व्यवस्था ।</p> <p>-महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुलाई प्रोत्साहन कार्यक्रम ।</p> <p>-१० वटा प्रयोगशालामा आवश्यक प्राविधिक जनशक्ती व्यवस्थापन ।</p> <p>-मेट्रो क्लिनिकका लागि विशेषज्ञ चिकित्सक, फार्मिसिष्ट, ल्याबोटेरी अधिकृत, ल्याव टेक्निसियन, क्लिनिक एटेण्डेण्ट, रेडियो टेक्निसियन, नर्स तथा आवश्यक स्वास्थ्यकर्मिको व्यवस्था ।</p>
---	-----	---	---	-------	---

२.२.४ जनस्वास्थ्य प्रवर्द्धन तथा संक्रामक रोग नियन्त्रण	पटक	१	५	२००००	<ul style="list-style-type: none"> -स्वास्थ्य सूचना सञ्चार कार्यक्रम सञ्चालन । -स्वास्थ्य प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रम सञ्चालन । -टिबि रोग नियन्त्रण कार्यक्रम सञ्चालन । -एचआइभी रोग नियन्त्रण कार्यक्रम सञ्चालन । -यौनकर्मी महिलाहरुलाई सिपमुलक तालिम र व्यवहार परिवर्तन कार्यक्रम । -सिकलसेल एनिमिया र थालासेमिया रोगमा निशुल्क स्वास्थ्य सेवा तथा सामाजिक व्यवस्थापन कार्यक्रम सञ्चालन । -मानसिक रोग प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन । -पाठेघर खस्ने र बाँभोपन हुने समस्याबारे सचेतना तथा उपचार व्यवस्था । -सूर्ती, मदिरा तथा अन्य दुर्व्यसनजन्य सचेतना तथा पुनर्स्थापना कार्यक्रम । -राज्यद्वारा निर्धारित निशुल्क स्वास्थ्य सेवाबारे सचेतना कार्यक्रम । -फिजियोथेरापी र योगा केन्द्र स्थापना । -आयुर्वेद उपचार प्रवर्द्धन कार्यक्रम ।
२.२.४ स्वास्थ्य सेवा विस्तार	वटा	१९	२४	६०००००	<ul style="list-style-type: none"> -तुलसीपुरका दुई भेगमा दुई वटा १५ शैयाका अस्पताल स्थापना । -२ वटा स्वास्थ्य संस्थामा २४ घण्टे प्रसुती सेवा विस्तार । -नगर स्तरमा पानीको गुणस्तर जाँचसहितको अत्याधुनिक प्रयोगशाला स्थापना । -न्यून शुल्कको विशेषज्ञ सेवा, जाँच, उपचार तथा फार्मसीसहितको मेट्रो स्वास्थ्य क्लिनिक स्थापना । -४ वटा नगर आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र/इकाई विस्तार । -१ वटा नगर स्तरीय पारिवारिक नियोजन तथा सुरक्षित गर्भपतन सेवा क्लिनिक विस्तार ।

२.२.५ पोषण	संख्या	०	१	५००००	-नगर स्तरमा पोषण पुनर्स्थापना केन्द्र तथा उपचार केन्द्र स्थापना । -पोषण प्रवर्द्धन तथा मुल्यांकनकर्ताको व्यवस्था । -प्रत्येक वर्ष एउटा पूर्ण पोषणयुक्त वडा घोषणा अभियान सञ्चालन । -सुनौला हजार दिनका आमाहरूलाई पोषण प्रवर्द्धनमा सचेतना र सहयोग ।
प्रतिफल २.२ को जम्मा				२८०००००	
प्रतिफल २.३ : सुरक्षित खानेपानी तथा सरसफाइ सुबिधामा सबैको न्यायोचित पहुँच भई पूर्ण सरसफाइ उन्मुख नगरपालिकाको रूपमा विकास भएको हुनेछ					
२.३.१. पूर्वाधार निर्माण	पटक	१	२०	१००००००	-५ वटा नया खानेपानी आयोजना निर्माण -३० खानेपानी आयोजनामा इन्टेक निर्माण । -३० खानेपानी आयोजनामा आर्भिटी निर्माण । -सबै खानेपानी संस्थामा पानी शुद्धिकरण (ट्रिट्मेण्ट प्लाण्ट) प्लाण्ट जडान । -१५ हजार किलोमिटर पाइपलाइन विस्तार । -२५ वटा डिपबोरिङ निर्माण । -३ वटा ड्याम निर्माण । -२१ वटा पानी सञ्चित पोखरी निर्माण । -२५ वटा ओभरहेड ट्यांकी निर्माण । -२ वटा लिफ्ट खानेपानी आयोजना निर्माण ।
२.३.२. आयोजना व्यवस्थापन तथा क्षमता अभिवृद्धि	पटक	१	५	१००००	-सबै खानेपानी आयोजनाहरूमा मर्मत सम्भार कोष स्थापना । -पानीको फ्लो मिटर जडान । -खानेपानी उपभोक्ता समिति तथा कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धि तालिम । -उपभोक्तालाई पानी सदुपयोग सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धिका कार्यक्रम । -खानेपानी आयोजनाका खानेपानी मुहान सुरक्षाका लागि चौकीदारको व्यवस्था । -खानेपानी मुहान आसपासका बस्तीलाई मुहान संरक्षण र सरसफाई सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने ।

					-खानेपानी मुहानहरुमा घेरावार गर्ने । -खानेपानी मुहान आसपासमा वृक्षारोपण गर्ने ।
२.३.३. पूर्ण सरसफाई क्षेत्र विकास	संख्या	०	१९	२५००	-पूर्ण सरसफाईका सूचकहरु पूरा गर्ने । -धारा, पानी संचित गर्ने भाँडा, भान्सामा सरसफाई गर्नेबारे सचेतता गर्ने । -
प्रतिफल २.३ को जम्मा				१०१२५००	
प्रतिफल २.४: महिला, बालबालिका, दलित, जेष्ठ नागरीक, एकल महिला, फरक क्षमता तथा पछ्यडि पारिएका वर्ग शसक्त भई निर्णायक तहमा सहभागीताको वृद्धि भएको हुनेछ ।					

२.४.१. लक्षित वर्गको शसक्तिकरण	जना	५०००	१००००	१५०००	<p>-५० जनाको क्षमता भएको हिंशापिडितका लागि उपमेयर अल्पकालिन सुरक्षा आवास गृह सञ्चालन गर्ने ।</p> <p>-महिलाहरुलाई व्यवसायिक योजना सम्बन्धी तालिम ।</p> <p>-महिला समूहहरु गठन, पुनगठन तथा संजाल निर्माण ।</p> <p>-१ सय जना महिलाहरुलाई जिविकोपार्जनका लागि सिपमुलक तालिम तथा अनुदानको व्यवस्था ।</p> <p>-२५०० जनालाई महिला पुरुष समविकास सम्बन्धी जोडी तालिम ।</p> <p>-५ सय महिलाहरुलाई नेतृत्व विकास तालिम ।</p> <p>-स्मार्ट छोरी कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिने ।</p> <p>-५ सय टोल विकास संस्थाहरुलाई लैंगिक हिंशा नियन्त्रण सम्बन्धी तालिम ।</p> <p>-महिला हिंशा विरुद्धको १६ दिने अभियानको निरन्तरता ।</p> <p>-८ मार्च लगाएतका विभिन्न दिवसीय कार्यक्रमको निरन्तरता ।</p> <p>-२५०० जनालाई महिला अधिकार सम्बन्धी कानूनी व्यवस्थाबारे अभिमुखिकरण तालिम सञ्चालन ।</p> <p>-४० जना अपांगता भएका व्यक्तीहरुलाई रोजगारमुलक तालिम र अनुदानको व्यवस्था ।</p> <p>-५० जना अपांगता भएका व्यक्तीहरुलाई सहायक सामग्रीको व्यवस्था ।</p> <p>-जातीय विभेद उन्मुलन दिवस मनाउने ।</p> <p>-कुमालहरुको भाँडा बनाउने सिपलाई आधुनिकिकरण गर्ने ।</p> <p>-जनजातीका मातृभाषाको संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्ने ।</p> <p>-विपन्न जनजातीहरुलाई सिपमुलक तालिम र अनुदानको व्यवस्था गर्ने ।</p> <p>-५० जना विपन्न जनजातीका बालबालिकाहरुलाई प्राविधिक र उच्च शिक्षामा छात्रवृतीको व्यवस्था गर्ने ।</p> <p>-२५ जनालाई दलित समुदायका परम्परागत पेशामा आधुनिकिकरण गर्न अनुदानको व्यवस्था गर्ने ।</p> <p>-प्रत्येक वर्ष २ जना विपन्न दलित बालबालिकालाई उच्च प्राविधिक शिक्षामा छात्रवृती ।</p> <p>-प्रत्येक वर्ष १० जना अन्तरजातीय विवाहित जोडीलाई सम्मान गर्ने ।</p>
--------------------------------	-----	------	-------	-------	---

२.४.२. सामाजिक संस्कार सुधार	संख्या	०	१९	२५००	-छुवाछुतमुक्त वडा घोषणा । -छोराछोरीबीचको विभद् अन्त्यका लागि अभिभावकलाई अभिमुखिकरण । -लैंगिक हिंशामुक्त वडा घोषणा । -ज्येष्ठ नागरिकको उचित पालनपोषण गर्ने उदाहरणीय व्यक्तीलाई सम्मान गर्ने । -परम्परागत हानिकारक अभ्यासविरुद्ध अभियान सञ्चालन गर्ने ।
२.४.३. बालमैत्री स्थानिय शासनको प्रवर्द्धन	पटक	०	१९	२०००	- बालमैत्री स्थानिय शासन सम्बन्धि अनुशिक्षण तथा सचेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालन र ५ वटा वडा घोषणा गर्ने - बालविवाह न्युनिकरण सम्बन्धि बाल क्लवका २०० जनालाई तालिम - बालश्रम न्युनिकरणका लागि रोजगारदाता तथा अभिभावकहरुलाई सचेतना - माध्यामिक विद्यालयहरुमा बालविवाह न्युनिकरण का लागि म बोल्छु अभियान सञ्चालन गर्ने । - वार्षिक बालक्लव,सञ्जालगठन, पुनर्गठन तथा नेतृत्व र क्षमता विकास तालिम ।
प्रतिफल २.४ को जम्मा				१९५००	
प्रतिफल २.५: सिर्जनशिल तथा आत्मनिर्भर युवाशक्तिको विकास भइ उत्पादनमूलक कार्यमा युवा संलग्नतामा बृद्धि र व्यावसायीक खेलाडी उत्पादन भएको हुनेछ					
२.५.१. खेलकुद पूर्वाधार विकास	संख्या	२	१९	५००००	-बेलभुण्डीमा रहेको अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको रंगशालाको स्तरोन्नती र विधागत खेलकूदका लागि पूर्वाधार विकास गर्ने । -मदन भण्डारी रंगशालाको स्तरोन्नती र पूर्वाधार विकास गर्ने । -एक वडा-एक खेलमैदान निर्माण गर्ने । -एक वडा-एक क्वर्ड हल निर्माण गर्ने । -भएका खेल मैदानहरुको नियमित मर्मत तथा विस्तार गर्ने ।

२.५.२. क्षमता अभिवृद्धि	पटक	०	५	३०००	<ul style="list-style-type: none"> -खेलाडीहरुका लागि नियमित बन्द प्रशिक्षण सञ्चालन गर्ने । -एक विद्यालय-एक खेलकुद प्रशिक्षकको व्यवस्था गर्ने । -उत्कृष्ट खेलाडी प्रोत्साहन कार्यक्रम । -खेल प्रशिक्षकहरुलाई पुनर्ताजगी तालिम र क्षमता अभिवृद्धि । -राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय स्तरका रेफ्रीहरु तयार गर्ने । -विषयगत खेल प्रशिक्षकको व्यवस्था गर्ने । -खेल प्रशिक्षकहरुलाई प्रोत्साहन कार्यक्रम ।
२.५.३. युवा स्वरोजगार	पटक	१	५	५००००	<ul style="list-style-type: none"> -५०० युवाहरुलाई कृषी व्यवसायमा संलग्न गराउने । -५५० जना युवाहरुलाई उद्यमशिलता तालिम । -१०००० युवाहरुलाई दुर्व्यसनविरुद्ध सचेतना कार्यक्रम । -५०० जनालाई सहूलियतपूर्ण कर्जा उपलब्ध गराउने । -युवा उद्यम कार्यक्रमको घुम्ती कोषमार्फत ४०० जनालाई युवाहरुलाई उद्यमी बनाउने । -युवा प्रतिभाको पहिचान गरी २५ जनालाई सम्मान गर्ने । -सार्वजनिक शिक्षाको सवलिकरणमार्फत युवाहरुलाई उद्यममा जोड्ने । -५०० युवाहरुलाई नेतृत्व विकास तालिम । -नमूना युवा संसद्को अभ्यासलाई निरन्तरता । -२०० युवाहरुलाई व्यवसायीक योजना निर्माण तालिम । -युवा सूचना केन्द्र तथा नवप्रवर्तनात्मक केन्द्रको स्थापना । -युवा स्वयंसेवक परिचालन कार्यक्रम ।
प्रतिफल २.५ को जम्मा				१०३०००	
प्रतिफल २.६:स्थानीय कला,संस्कृति तथा साहित्यको जगेर्ना तथा प्रवर्द्धन भएको हुनेछ ।					

२.५.४. कला तथा संस्कृतिको अध्ययन अनुसन्धान	वटा	०	५	५०००	-स्थानीय कला संस्कृतीको पहिचान, अभिलेखिकरण र प्रकाशन गर्ने । -भाषीक तथ्यांक संकलन गर्ने । -स्थानीय मातृभाषामा उच्च शिक्षा अध्ययनका लागि वार्षिक २ जनालाई छात्रवृत्ति वितरण । -स्थानीय भाषा, साहित्य, कला, संस्कृती, सम्बन्धी १० वटा अनुसन्धान र प्रकाशन गर्ने । -५ वटा संस्कृतीको बहुआयामिक श्रव्यदृश्य सामग्री तयार गर्ने । -प्रत्येक वर्ष स्थानीय भाषा, साहित्य, कला, संस्कृतीको प्रदर्शनी गर्ने । -श्रुती परम्पराको श्रव्य, दृश्य र दस्तावेजिकरण गर्ने । -प्रत्येक वर्ष २ जना स्रष्टाहरुलाई सम्मान गर्ने । -प्रत्येक वर्ष १ वटा उत्कृष्ट कृतीलाई पुरस्कृत गर्ने । -प्रत्येक वर्ष १ वटाका दरले स्थानीय भाषा, कला, संस्कृतीका विषयमा लेखिएको खोजमुलक सामग्री प्रकाशन गर्ने । -लोपोन्मुख कला संस्कृतीको प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्यक्रम ।
२.५.५. कला संस्कृति संग्रहालयको स्थापना	संख्या	०	१	२०००	-नगस्तरीय एउटा कला संस्कृती संग्रहालयको स्थापना ।
प्रतिफल २.५ को जम्मा				७०००	
सामाजिक विकास क्षेत्रको जम्मा				७८१२०००	
पूर्वाधार विकास					
प्रतिफल ३.१ : सडक पूर्वाधारको विकास र विस्तार भइ यातायातमा सुगमता भएको हुनेछ ।					
- कालोपत्रे र पक्की सडक निर्माण	कि.मि.	१२०.१८	५००	६००००००	-प्रत्येक वर्ष ६० किलोमिटर कालोपत्रे सडक निर्माण । -तुलसीपुरचक्रपथ निर्माण । -गंगालाल मार्ग (दोधरे-प्रतापकोट-मखनटाकुरी-सल्यान लुहाम सडक) कालोपत्रे । -सडकहरुको नक्सांकन र नम्बरिड (मेट्रिक्स एड्रेसिड सिष्टम) का लागि तथ्यांक संकलन र नक्सा निर्माण

					गरी डिजिटल प्रविधिमा लैजाने । -बाँसगढी ग्वार खोला शवदाह स्थल जाने सडक कालोपत्रे ।
कच्ची सडक निर्माण	कि.मि.	३९०.६९	५७०	१००००००	-१८० किमी नयाँ ट्रयाक निर्माण ।
- ग्रावेल सडक विस्तार	कि.मि.	४०२.१२	५००	८०००००	-३५० किमी ग्रावेल सडक निर्माण र स्तरोन्नती ।
- पक्की नाला, रिटेनिङ्ग वाल	कि.मि.	५०	१००	१०००००	-१०० किमी पक्की नाला र रिटेनिङ्ग वाल निर्माण ।
- पक्की पुल, ह्यूम पाइप, कलभर्ट, कजवे	वटा	३००	१०००	५००००००	-४ वटा पक्की पुल निर्माण । -१००० वटा ह्यूम पाइप र कलभर्ट निर्माण ।
- यातायात पूर्वाधार	संख्या	०	१	५०००००	-विद्युतीय नगर बस सञ्चालन ।
३.१.७. भोलुङ्गे पुल, ट्रस ब्रिज निर्माण तथा मर्मत	संख्या	४	१५	१००००००	-१५ वटा भोलुङ्गे पुल/ट्रस ब्रिज निर्माण
३.१.८. बसपार्क र प्रतिकालय	संख्या	१	१३	५०००००	-तुलसीपुरआधुनिक बसपार्कको स्तरोन्नती । -३ स्थानमा पार्किङ्ग स्थल निर्माण । -१० वटा प्रतिकालय निर्माण ।
३.१.९. पर्यटकीय सडक	कि.मि.	२०	५०	५००००००	-बिजौरी-छिल्लीकोट सडक स्तरोन्नती । -पर्सनी-चमेरेगुफा सडक स्तरोन्नती । -खमारी-चमेरेगुफा सडक स्तरोन्नती । -सुकौराकोट दंगिशरण जाने सडक स्तरोन्नती । -हात्तीढुंगा जाने सडक स्तरोन्नती । -बल्ले-थर्कोटमा पर्यटन पदमार्ग निर्माण ।
३.१.१०. पूर्वाधार प्रयोगशाला निर्माण	संख्या	०	१	१०००००	-नगरस्तरमा पूर्वाधार गुणस्तरमापन प्रयोगशाला स्थापना ।
३.१.११. विमानस्थल पूर्वाधार विकास तथा विस्तार	संख्या	१	१	१०००००००	-टरीगाउँ विमानस्थल स्तरोन्नती तथा विस्तार ।
प्रतिफल ३.१ को जम्मा				१००२००००	
प्रतिफल ३.२ :नगरमा सुरक्षित आवास,बजार , एकिकृत बस्ती निर्माण र व्यवस्थित भएको हुनेछ ।					

३.२.१	जग्गा एकिकरणसहित एकिकृत वस्ती निर्माण	संख्या	०	४	१०००००	-४ वटा स्थानमा जग्गा एकिकरणसहित व्यवस्थित एकिकृत वस्ती निर्माण ।
३.२.२	व्यवस्थित सडक, नाली, शौचालय, पार्किङ स्थल र हरियाली सहितको बजार व्यवस्थापन	बजार केन्द्र संख्या	१	३	५००००	-२ वटा व्यवस्थित सडक, नाली, शौचालय, पार्किङ स्थल र हरियाली सहितको बजार व्यवस्थापन । -आधुनिक सभाहल निर्माण ।
३.२.३	गुणस्तरिय सेवा प्रवाह सहितको नगर कार्यपालिका तथा वडा कार्यलय भवन	संख्या	१६	२१	६००००	-३ वटा वडा कार्यालय भवन निर्माण । -नगरपालिकाको प्रशासकीय भवन निर्माण । -कर्मचारी आवास गृह निर्माण ।
३.२.४	हरियाली पार्क निर्माण	संख्या	२	१९	१००००	-एक वडा-एक वाटिका (हरियाली पार्क) निर्माण । -राप्ती शान्ति उद्यान र पुष्पलाल पार्कको स्तरोन्नती ।
३.२.५	शवदाह स्थल निर्माण	संख्या	३	९	५००००	-१ वटा विधुतीयसहित ९ वटा शवदाह स्थल निर्माण । -१ वटा किरियापुत्री आवास गृह निर्माण । -नगर क्षेत्रभित्रका शवदाह स्थलहरूको स्तर वृद्धि र व्यवस्थापन ।
३.२.६	भूकम्प प्रतिरोधि भवन निर्माण तालिम	जना	१५०	५००	४०००	-५०० जनालाई भूकम्प प्रतिरोधी भवन निर्माण तालिम ।
३.२.७	भूकम्प प्रतिरोधि घर, नक्सा पास, र भवन मापदण्डवारे सचेतना कार्यक्रम	पटक	१	५	५०००	-प्रत्येक वर्ष १९ वटै वडामा भूकम्प प्रतिरोधि घर, नक्सा पास, र भवन मापदण्डवारे सचेतना कार्यक्रम । -भूकम्प प्रतिरोधि घर, नक्सा पास, र भवन मापदण्डवारे सञ्चार माध्यमबाट व्यापक प्रचारप्रसार । -प्रत्येक वडामा भूकम्प प्रतिरोधी भवनको नमूना प्रदर्शनस्थल स्थापना । -घरहरूको विधुतीय नक्सा पास स्विकृत प्रणाली सञ्चालन ।

					-घरहरूको नक्सांकन र नम्बरिङ (मेट्रिक्स एड्रेसिङ सिस्टम) का लागि तथ्यांक संकलन र नक्सा निर्माण गरी डिजिटल प्रविधिमा लैजाने ।
३.२.८ उपभोक्ता समितिको क्षमता विकास	पटक	०	५	१०००	-उपभोक्ता समितिहरूलाई योजना, गुणस्तर तथा योजना कार्यान्वयन सम्बन्धि अभिमुखिकरण तालिम ।
प्रतिफल ३.२ को जम्मा				२८००००	
प्रतिफल ३.३ : विद्युत र वैकल्पिक उर्जाको विस्तार भइ सहज उपलब्धता तथा उपयोगमा वृद्धि भएको हुनेछ ।					
३.३.१ विद्युत उत्पादन	आयोजना संख्या	०	१	३००००	-१०० किलोवाट हावा तथा लघु जलविद्युत उत्पादन ।
३.३.२ पोल विस्तार तथा विद्युत लाइन वितरण	संख्या	३०००	५०००	५००००	-२००० विद्युत पोल खरिद तथा वितरण । -१००००० मिटर विद्युत तार वितरण ।
३.३.३ ट्रान्सफर्मर तथा अन्य विद्युतीय उपकरण	संख्या	८०	१३०	१००००	-५० वटा विद्युत ट्रान्सफर्मर जडान ।
३.३.४ सौर्य उर्जा प्रणाली विस्तार	संख्या	९७०	१२५०	४००००	-२८० घरपरिवारमा सौर्य उर्जा प्रणाली जडान । -विद्युतिय गाडी रिचार्ज सेन्टर स्थापना । -५० वटा सौर्य उर्जा जडित घुम्ती कोल्ड स्टोर सञ्चालन ।
३.३.५ वायो ग्याँस प्रविधि विस्तार	संख्या	३८	१००	७५००	-६२ घरपरिवारमा वायो ग्याँस प्रविधि विस्तार । -समुदायमा आधारित वायो ग्याँस प्लाण्ट स्थापन ।
३.३.६ सुधारीएको चुलो	संख्या	२२४७	५०००	५०००	-२७५३ घरपरिवारमा सुधारीएको चुल्हो विस्तार ।
३.३.७ एल.पि.ग्याँस विस्तार	वडा संख्या	१५४२०	२००००	०	-५५८० घर परिवारमा एलपी ग्याँसको सुविधा विस्तार ।
प्रतिफल ३.३ को जम्मा				१४२५००	
प्रतिफल ३.४: सूचना र संचार प्रविधि मा नगरवासीको पहुँच र प्रयोगमा बृद्धि भएको हुनेछ ।					
३.४.१. सूचना तथा सञ्चार पूर्वाधार विकास	संख्या	२७	३२	१००००	-अप्टिकल फाइबर विस्तार गरी सेवा विस्तार । -सबै टेलिफोन र इन्टरनेटका तारहरू अण्डरग्राउण्ड गरी व्यवस्थित गर्ने । -५ वटा टेलिफोन टावरहरू विस्तार ।
३.४.२. डिजिटल प्रविधि विस्तार	सफ्टवेयर	५	१०	५०००	-सबै नगरवासीहरूको डिजिटल प्रोफाइल तयार गर्ने । -नगरपालिकाका कर्मचारीहरूको आउटलुकसहितको

						<p>इमेल आइडीमा एकरूपता ल्याउने ।</p> <p>-सफ्टवेयर जडान नभएका नगरपालिकाका सबै शाखाहरूको सफ्टवेयर निर्माण गर्ने ।</p> <p>-सबै शाखाहरूको सफ्टवेयर प्रणालीलाई एकिकृत गर्ने ।</p> <p>-नगरपालिकाका अभिलेखहरू डिजिटल प्रविधिमा राख्ने ।</p>
३.४.३.	इन्टरनेट सेवा विस्तार	प्रतिशत	३.५	१५	२०००	<p>-नगरपालिका र वडा कार्यायहरूको इन्टरनेट सेवाको गुणस्तर बृद्धि गर्ने ।</p> <p>-नगरपालिका कार्यालयसहित विभिन्न सार्वजनिक स्थलमा फ्री वाइफाइको व्यवस्था गर्ने ।</p> <p>-नगरपालिकाका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूलाई कर्पोरेट सिमको व्यवस्था गर्ने ।</p>
३.४.४.	प्रकाशन प्रसारण	तथा कृत्याकलाप संख्या	१	५	५०००	<p>-प्रत्येक बर्ष योजना पुस्तिका (रातो किताव) प्रकाशन गर्ने ।</p> <p>-ऐन, नियम, विनियम, कार्यविधि, कार्यपालिकाका निर्णयहरू र कार्यप्रगति विवरण प्रकाशन गर्ने ।</p> <p>-सञ्चार माध्यममा सूचना तथा विज्ञापन प्रकाशन, प्रशारण ।</p>
३.४.५.	दक्ष जनशक्ति क्षमता अभिवृद्धि	तथा पटक	१	५	१०००	<p>-कर्मचारीहरूलाई सफ्टवेयर सञ्चालन सम्बन्धी तालिम ।</p> <p>-जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूलाई सूचना प्रविधि सम्बन्धी तालिम ।</p>
३.४.६.	सूचना उपकरण मर्मत	सामग्री खरिद तथा पटक	१	५	१०००	<p>-नगरपालिकाका ३ स्थानमा सूचना तथा सेवाप्रवाह सम्बन्धी डिजिटल बोर्ड राख्ने ।</p> <p>-नगरपालिकामा आवश्यक सूचना सामग्री तथा उपकरण खरिद ।</p>
३.४.७.	सूचना सुदृढिकरण	शाखा पटक	१	५	१०००	<p>-नगरका शाखाहरूको सूचना एकद्वार प्रणालीमा लैजाने ।</p> <p>-सूचना प्रविधि मर्मत सम्भारका लागि अनकल प्राविधिकको व्यवस्था ।</p>
३.४.८.	सञ्चार क्षेत्र प्रवर्द्धन	पटक	०	५	५०००	<p>-मिडिया सेन्टर स्थापना गर्ने ।</p> <p>-पत्रकारहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।</p>

					-पत्रकारहरुलाई लेखनवृत्ती प्रदान गर्ने । -सञ्चार माध्यमहरुको सर्बलिकरण र प्रोत्साहन गर्ने । -पत्रकार संघ संगठन र सञ्चार माध्यमको संस्थागत विकास र प्रवर्द्धन गर्ने ।
प्रतिफल ३.४ को जम्मा				३००००	
पूर्वाधार विकास जम्मा				१०४७२५००	
वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन					
प्रतिफल ४.१ : वन तथा जैविक विवपधताको संरक्षण र समुचित ब्यबस्थापन गरीएको हुनेछ ।					
४.१.१ जैविक विविधता संरक्षणका लागि वन क्षेत्रको विस्तार तथा दिगो व्यवस्थापन	बर्ग किमी	१४५.८०	१५२	५००००	-नगर क्षेत्रका जैविक विविधताहरुको पहिचान र अभिलेखिकरण गर्ने । -७ बर्ग किलोमिटर वन क्षेत्र विस्तार गर्ने । -डढलो नियन्त्रण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने । -४.२ बर्ग किलोमिटर बाँझो जमिनमा वृक्षारोपण गर्ने । -एक वडा, एक नर्सरी स्थापना गरी बार्षिक २ लाख बिरुवा उत्पादन गर्ने । -वन अतिक्रमण रोक्न ५० बर्ग किलोमिटर वन क्षेत्रलाई घेरावार गर्ने । -पारिवारिक निजी विकासको लागि वन किसानहरुलाई जैविक विविधता सम्बन्धि क्षमता विकास गर्ने ।

४.१.२ दिगो वन व्यवस्थापन गरी वनक्षेत्रको उत्पादकत्व बढाउने	संख्या	१०४	१०४	३००००	-सम्भावित वन क्षेत्रको पहिचान गर्ने । -वन हेरालाहरूको व्यवस्था गर्ने । -वन क्षेत्रमा जडिबुटी खेती गर्ने । -वार्षिक ३ सय हेक्टर वन क्षेत्रमा वैज्ञानिक वन व्यवस्थापन गर्ने । -वार्षिक ४ वटा सामुदायिक वनमा दिगो वन व्यवस्थापन गर्ने । -वन व्यवस्थापनका लागि पावर चैन शो, क्लिनोमिटर, जिपिएस् लगाएतका आधुनिक उपकरणहरू खरिद् गर्ने । -वन व्यवस्थापनको लागि आवश्यक वन प्राविधिकहरू परिचालन गर्ने ।
४.१.३ वन क्षेत्रको सुसाशन र व्यवस्थापन तथा अनुगमन, मूल्यांकन	वन संख्या	१०४	१०४	५०००	-सामुदायिक वन समूहहरूको कार्ययोजना निर्माण सम्बन्धी तालिम सञ्चालन । -सामुदायिक वन समूहहरूमा दोहोरो लेखाप्रणाली राख्ने । -सामुदायिक वन समूहहरूमा सार्वजनिक सुनुवाई गराउने । -सामुदायिक वन समूहहरूको समयमै दर्ता, नविकरण गराउने । -सामुदायिक वन समूहहरूको अनुगमन र मूल्यांकन निरन्तर गर्ने । -पारिवारिक निजी वन, सार्वजनिक जमिनहरूमा वन विकास गरी प्रभावकारी अनुगमन गर्ने ।
४.१.४ दिगो वन व्यवस्थापनका लागि चेतना तथा क्षमता अभिवृद्धि	पटक	१	५	३०००	-१०६ वटा सामुदायिक वन समूहका पदाधिकारी र सरोकारवालाहरूलाई दिगो वन व्यवस्थापन सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम । -सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहका पदाधिकारीलाई दिगो वन व्यवस्थापन सम्बन्धी प्राविधिक तालिम । -५०० जना पारिवारिक निजी वन किसानहरूलाई कृषि वन, पारिवारिक निजी वनको दिगो व्यवस्थापन सम्बन्धि क्षमता विकास गर्ने ।

४.१.५ वन जन्य उत्पादनको विकास तथा आयआर्जनमा वृद्धि	पटक	१	५	१००००	-नगरस्तरमा १ वटा जडिबुटी प्रशोधन केन्द्रको स्थापना । -वनजन्य उद्यम सम्बन्धी तालिम सञ्चालन । -नगरपालिका स्तरमा चिउरी प्रशोधन केन्द्र स्थापना । -जडिबुटीको पहिचान र विस्तार । -पारिवारिक निजी वनको उत्पादनमा आधारित उद्यम स्थापन र संचालन । -वनका पात पतिंगरबाट कम्पोष्ट मल बनाउने ।
४.१.६ वनयजन्तु संरक्षण तथा वन्यजन्तुबाट हुने नोक्सानी नियन्त्रण	पटक	१	५	२०००	-वन्यजन्तुको संरक्षणका लागि वन क्षेत्रमा घाँसे मैदान र पोखरी निर्माण । -वन्यजन्तुहरुसहित जैविक विविधताको अध्ययन र अभिलेखिकरण । -वन्यजन्तुबाट हुने हानी नोक्सानीबाट बचाउन वैकल्पिक खेती कार्यक्रम । पारिवारिक निजी वन किसानहरुलाई मानव वन्यजन्तु विवाद व्यवस्थापन सचेतना प्रदान गर्ने -सरोकारवाला संघसंस्थाको समन्वयमा हानीनोक्सानीको अनुगमन समिति निर्माण र क्षतिपूर्तिको आकलन गर्ने -वन्य जन्तुबाट जनधनको क्षति भएको सोधभर्ना गर्ने
४.१.७ वन समूह तथा वन प्राविधिकको व्यवस्था तथा क्षमता विकास	वटा	१०	६०	३०००	-वन समूहका पदाधिकारीलाई नेतृत्व विकास तालिम । -वन प्राविधिक तथा सहजकर्ताहरुको थप व्यवस्था गर्ने । -वन प्राविधिकहरुको क्षमता विकास गर्ने । -पारिवारिक निजी वन किसानहरुलाई क्षमता विकास तालिम दिने । - उद्यम विकास (टिमुल, अदुवा, कागती प्रशोधन) र बजारीकरण ।
प्रतिफल ४.१ को जम्मा				१०३०००	
प्रतिफल ४.२ : जलाधार संरक्षण तथा भूमि को एकीकृत व्यवस्थापन र उचित सदुपयोग भएको हुनेछ ।					

४.२.१ भु-क्षय तथा नदि, खोला तथा कटान नियन्त्रण तथा जलाधार संरक्षण ।	संख्या	५	२५	१००००००	-प्राकृतिक प्रकोप जोखिम नक्सांकन गर्ने । -५ वटा पहिरो नियन्त्रण गर्ने । -१० वटा सोता (गल्ली) नियन्त्रण गर्ने । -खोलाहरुका १० स्थानमा १५ किमी खोला किनार संरक्षण वा खोला नियन्त्रण गर्ने । -एक वडा-एक पोखरी निर्माण गर्ने । -गल्ली, सोता, खहरेहरुका ५ स्थानमा गोग्रान (सिल्ट ट्रयाप) संरक्षण संरचना निर्माण गर्ने । -५ किमी सडक पाखाहरुमा बायोईन्जिनियरिड गरी भूक्षय नियन्त्रण गर्ने । -गुहार खोला पातुखोला र ववइ नदिमा तटबन्धन
४.२.२ पानीको मुहान, सिमसार र पोखरी संरक्षण	संख्या	२५०	३००	२००००	-पानीका मुहानको अभिलेखिकरण गर्ने । -४० वटा पानीका मुहानहरुको संरक्षण गर्ने । -१० वटा सिमसार क्षेत्र संरक्षण गर्ने ।
४.२.४ सार्वजनिक जग्गाहरुको संरक्षण	संख्या	०	१९	१०००	-सार्वजनिक जग्गाहरुको अभिलेखिकरण गर्ने । -५० हेक्टर जमिनमा फलफूल, घाँस, डालेघाँस रोप्ने ।
४.२.५ पारिवारिक निजी वनको माध्यमबाट जलाधार संरक्षण गर्ने	संख्या	०	५००	२५००	-५०० जना पारिवारिक निजी वन किसानहरुको जमिनमा छिटो बढ्ने रुख प्रजाती, फलफुल, डालेघाँसका विरुवा राप्ने
प्रतिफल ४.२ को जम्मा				१०२३५००	
प्रतिफल ४.३ :जलवायू अनुकुलन र पर्यावरणिय स्वच्छतामा अभिवृद्धि भएको हुनेछ ।					
४.३.१ गिन पार्क तथा हरियाली क्षेत्र	वटा	३	१९	५००००	-प्रत्येक वडामा एक/एक गिनपार्क निर्माण गर्ने । -गिन पार्क क्षेत्र वरपरको पारिवारिक निजी वन किसानहरुलाई हरियाली बढाउन वृक्षारोपण गर्न रुख प्रजाती, फलफुल र डालेघाँसका विरुवा उपलब्ध गराउने

<p>४.३.२ फोहरमैला व्यवस्थापन</p>	<p>स्थान</p>	<p>१</p>	<p>३</p>	<p>२०००००</p>	<p>-१ वटा स्थायी ल्याण्डफिल साइटको निर्माण गर्ने । -मानव मलमूत्र व्यवस्थापन गरी प्रांगारिक मल उत्पादन गर्ने । -मरेका चौपाया र वेवारिशे शव व्यवस्थापन स्थलको व्यवस्था गर्ने । -राप्ती प्रादेशिक अस्पतालासहित अन्य अस्पतालहरुको फोहोर व्यवस्थापन गर्ने । -१५०० परिवारलाई फोहोर बर्गिकरण गर्ने डुष्टविन वितरण गर्ने । -कम्प्याक्टर ३, ट्याक्टर २ र साना ट्याक्टर ३ वटा खरिद गर्ने । -फोहोरमैला व्यवस्थापनका लागि आवश्यक साना औजारहरु खरिद गर्ने । -फोहोरमैला व्यवस्थापनपछि प्रयोग हुने फिनायल र किटनाशक औषधीको व्यवस्था । -सरसफाई कर्मचारीका लागि आवश्यक ग्लोव, मास्क लगाएतका व्यक्तीगत सुरक्षा सामग्रीको व्यवस्था । -सरसफाई कर्मचारीहरुलाई स्वास्थ्य विमाको व्यवस्था । -सरसफाई सम्बन्धी जनचेतनामुलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन । -आवश्यकता अनुसार थप जनशक्तीको व्यवस्था । -ग्रिन तुलसीपुर-क्लिन तुलसीपुरअभियानलाई निरन्तरता दिने । -निजी क्षेत्रको सहकार्यमा फोहोरमैला व्यवस्थापन । -फोहोर बर्गिकरण तथा उपयोगबारे समुदायमा सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन । -फोहोर संकलन केन्द्रहरु स्थापना गर्ने ।</p>
----------------------------------	--------------	----------	----------	---------------	--

४.३.३ जलवायु परिवर्तन अनुकुलन कार्य	वडा	१९	१९	५०००	-पारिवारिक निजी वन किसानहरुलाई जलवायु परिवर्तन सचेतना कार्यक्रमहरु गर्ने -जलवायु परिवर्तन अनुकुलनको लागि हावापानी अनुसारको खेती प्रणालीको लागि सहयोग उपलब्ध गराउने -तरकारी खेतीको लागि टनेल, सिंचाइपोखरी निर्माण, पहिरो नियन्त्रणको लागि नेपियर घाँस रोपण आदी । -नर्सरी स्थापना, वृक्षारोपण, कृषि वन विकास, टिमुर वृक्षारोपण -सिपमुलक तालिम
प्रतिफल ४.३ को जम्मा				२५५०००	
प्रतिफल ४.४ विपदबाट हुने जोखिम लाई न्यूनिकरण गरी विपदउत्थानशिल समाजको निर्माण भएको हुनेछ					
४.४.१ सुरक्षित वस्ति तथा समुदाय निर्माण	वस्ती संख्या	०	५	१०००००	-नगर क्षेत्रका खुल्ला स्थानहरुको पहिचान, संरक्षण, सूचिकरण र प्रचारप्रसार । -नगरपालिकाको जोखिम पार्श्वचित्र निर्माण । -नगरपालिकाको स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशिल योजना र विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण तथा कार्यान्वयन । -नगर क्षेत्रमा ५ वटा सुरक्षित वस्तीहरु निर्माण । -नगर आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्रको स्थापना । -ग्वारखोला र पातु खोलाको माथिल्लो तटीय क्षेत्रमा वर्षामापन केन्द्र राख्ने । -बबई नदीमा जलसतह मापन केन्द्रको स्थापना । -मौसम सम्बन्धी जानकारी दिने मोबाइल एप्लिकेसन निर्माण र सञ्चालन । -नगरपालिका कार्यालयभित्र वर्षा र बाढीको पूर्व सूचनाबारे डिजिटल बोर्ड राख्ने । -थप दमकलको व्यवस्था गर्ने ।

४.४.२ विपद उत्थानशिल समुदाय निर्माण	पटक	१	५	३००००	-विपद प्रतिकार्यका लागी १२५ जना स्वयंसेवक तयार, क्षमता अभिवृद्धि र परिचालन । -नगर तथा वडा विपद तथा जलवायु उत्थानशिल समितिको क्षमता अभिवृद्धि । -संकटासन्न समुदायको क्षमता अभिवृद्धि । -नगर विपद व्यवस्थापन कोषलाई निरन्तरता । -विपद जोखिम न्यूनिकरण रणनीतिक कार्ययोजना २०२०-३० निर्माण ।
४.४.३ विपद जोखिममुक्त संरचना निर्माण	वडा	०	१९	१००००	-जोखिमपूर्ण विद्यालयहरुको प्रबलिकरण । -जोखिमपूर्ण स्वास्थ्य संस्थाहरुको प्रबलिकरण । -जोखिमपूर्ण सार्वजनिक संरचनाहरुको प्रबलिकरण । -खोज तथा उद्धारका सामग्रीहरुको व्यवस्थापन । -संरचना निर्माणमा मापदण्ड पालना गर्ने ।
प्रतिफल ४.४				१४००००	
वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन जम्मा				१५२१५००	
सुशासन तथा संस्थागत विकास					
प्रतिफल ५.१ : उपमहानगरपालिकामा स्थानिय कानून तर्जुमा भई पूर्ण रुपमा कार्यान्वयन भएको हुनेछ ।					
५.१: .१ सुशासन प्रवर्द्धन	औजार	२	५	४०००	-नगरपालिका र सबै वडा कार्यालयमा नागरिक वडापत्र राख्ने । -बर्षमा ३ वटा सार्वजनिक सुनुवाई गर्ने । -नगरपालिकाको वेवसाइटमा गुनाशो पोर्टल राख्ने । -नगरसभा तथा कार्यपालिकाका निर्णयहरु सार्वजनिक गर्न नगर बुलेटिन प्रकाशन गर्ने । -सेवाग्राही सन्तुष्टीमापन संयन्त्र विकास गरी कार्यान्वयन गर्ने । -वेवसाइट र मोवाइल एप्स अद्यावधिक गर्ने ।
५.१:२ सुशासनका लागि क्षमता विकास	पटक	०	५	३०००	-जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरुलाई क्षमता अभिवृद्धि गर्ने । -नागरिकहरुको क्षमता अभिवृद्धि ।
५.१: ३ ऐन, नियम, कार्यविधि र निर्देशिका निर्माण	संख्या	६१	१३२	१०००	-आवश्यकता अनुसार ऐन कानूनहरुको समयमै निर्माण, संशोधन र कार्यान्वयन गर्ने ।
५.१:४ सूचना केन्द्र	संख्या	१	३	१५००	-नगर सूचना केन्द्रको व्यवस्थापन तथा क्षमता

					विकास ।
प्रतिफल ५.१ को जम्मा				९५००	
प्रतिफल ५.२ : न्यायीक समिति सुदृढीकरण भइ न्याय सम्पादन प्रभाकारी हुनेछ					
५.२.१ न्यायीक समितिको सुदृढीकरण	पटक	१	५	५०००	<ul style="list-style-type: none"> -न्यायिक समितिका लागि ३ वटा कोठा थप । -न्यायिक समितिमा १ वटा गोपनीय कक्ष थप । -न्यायिक समितिमा पुस्तकालय स्थापना । -न्यायिक समितिमा आवश्यक फर्निचरको व्यवस्था गर्ने । -असहाय पिडितहरुका लागि कोष स्थापना । -न्यायिक समितिका पदाधिकारीलाई न्याय सम्पादन सम्बन्धी नियमित तालिम । -न्यायिक समितिका कर्मचारीलाई न्यायीक प्रक्रिया सम्बन्धी तालिम । -महिला तथा ज्येष्ठ नागरिकसँग उपप्रमुख कार्यक्रम । -न्यायीक समिति र वडा कार्यालयका कर्मचारीलाई न्यायीक अभिलेखिकरण र दस्तावेजिकरण सम्बन्धी तालिम । -वडा अध्यक्ष र वडा सचिवलाई न्यायिक प्रक्रिया र सिफारिशबारे तालिम । -महिला जनप्रतिनिधिका लागि न्यायीक प्रक्रिया र कानून सम्बन्धी तालिम । -न्यायिक समिति र कर्मचारीलाई न्यायीक असल अभ्यास भएका क्षेत्रको अवलोकन भ्रमण ।
५.२.२ मेलमिलाप केन्द्र	संख्या	१	२०	२०००	<ul style="list-style-type: none"> -५ वटा वडामा मेलमिलापकर्ताको व्यवस्था । -सबै वडाहरुमा मेलमिलाप केन्द्रको स्थापना । - मेलमिलापकर्तालाई सहमति/असहमति लेखन सम्बन्धी पुनर्ताजगी तालिम । -मेलमिलापकर्ताले गर्न हुने र नहुने काम, कर्तव्यबारे नियमित छलफल । -मेलमिलापकर्ता सम्बन्धी प्रशिक्षक प्रशिक्षण तालिम

					। -राम्रो अभ्यास गरेका मेलमिलापकर्ताहरूलाई राम्रो अभ्यास भएका मेलमिलाप केन्द्रहरूको अवलोकन भ्रमण ।
प्रतिफल ५.२ को जम्मा				७०००	
प्रतिफल ५.३: नगरपालिका र सबै वडा कार्यालयहरूको संस्थागत क्षमता, मानव संसाधन र कार्यक्षमता अभिवृद्धि भएको हुनेछ ।					
५.३.१ संस्थागत तथा मानव संसाधन क्षमता विकास	पटक	१	५	१००००	- आवश्यक दरबन्दी अनुसार कर्मचारीको व्यवस्था गर्ने
५.३.२ कार्यालय व्यवस्थापन	संख्या	१	१९	५००००	-नगरपालिकाका सबै शाखाहरूको सेवा प्रवाहलाई प्रविधिमैत्री बनाउने । -नगरपालिकाका सबै शाखाहरूलाई उपयुक्त कार्यक्षेत्र र कार्य गर्ने वातावरण निर्माण गर्ने । -नगरपालिकाका सबै शाखाहरूका लागि आवश्यक भौतिक साधन तथा उपकरणहरूको व्यवस्था । -नगरपालिकाका सबै वडाहरूका लागि आवश्यक भौतिक साधन तथा उपकरणहरूको व्यवस्था ।
५.३.३ संस्थागत क्षमता विकास	पटक	१	५	४०००	-संस्थागत व्यवस्थापन सर्वेक्षण गर्ने । -शाखा, उपशाखाहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।
५.३.४ सवारी साधन व्यवस्थापन	संख्या	१५	३२	२५०००	-नगरपालिकाको आफ्नै वर्कशप स्थापना । -३० मोटरसाइकल खरिद् । -२ वटा गाडीहरू खरिद् गर्ने ।
५.३.५ कर्मचारी प्रोत्साहन	पटक	१	५	१०००	-कार्यसम्पादन मूल्यांकनको मापदण्ड निर्धारण गरी प्रत्येक वर्ष उत्कृष्ट कर्मचारीलाई पुरस्कार तथा सम्मानको व्यवस्था ।
५.३.६ जनप्रतिनिधी र कर्मचारीबीच टिम बिल्डिङ	पटक	०	५	२०००	-जनप्रतिनिधी र कर्मचारीको त्रैमासिक समिक्षा बैठक सञ्चालन । -अर्धवार्षिकरूपमा जनप्रतिनिधी र कर्मचारीबीच संयुक्त समिक्षा बैठक सञ्चालन ।
प्रतिफल ५.३ को जम्मा				९२०००	
प्रतिफल ५.४ :उपमहानगरपालिकाले आन्तरिक तथा बाह्य स्रोत परिचालन गरी आर्थिक वृद्धि गरेको हुने छ					

५.४.१ आन्तरिक आयको सम्भावना अध्ययन र प्रक्षेपण	पटक	१	५	१०००	<ul style="list-style-type: none"> -राजश्व चुहावट नियन्त्रण गर्न जनशक्ती परिचालन । -नगरपालिकाका भवन, जग्गा तथा अन्य संरचना र सम्पत्तीहरुको प्रतिस्पर्धात्मक विधिद्वारा भाडा निर्धारण । -नगरपालिकाको आय लेखाजोखा (रेभिन्यू एसेस्मेण्ट) गर्ने । -राजश्व सुधार योजना निर्माण । -घरजग्गा बहालको लगत खडा गरी वार्षिकरूपमा अद्यावधिक गर्दै जाने । -उपमहानगरपालिका क्षेत्रमा भएको बाटोले ओगटेको जग्गाको लगत कट्टा गर्ने । -राजश्व सम्बन्धी सिफारिश गर्दा सिलसिलेवार नम्बर भएको लेटरहेड प्रयोग गर्ने । -क्षेत्रफल र मुल्यांकनको आधारमा सिफारिश दस्तुर निर्धारण गर्ने । -राजश्व अनुगमन प्रणालीलाई सुदृढ गर्ने । -राजश्व चुहावट सम्बन्धी सूचनादातालाई प्रोत्साहन र पुरस्कारको व्यवस्था ।
५.४.२ करदाता शिक्षा कार्यक्रम	पटक	१	५	१५००	<ul style="list-style-type: none"> -प्रत्येक वर्ष सबै वडाहरुमा करदाता शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने । -प्रत्येक वर्ष चैत महिनालाई कर सचेतना महिनाका रूपमा मनाउने निर्णयलाई निरन्तरता दिने । -करदाताहरुको पृष्ठपोषणका आधारमा कर प्रणालीलाई सुदृढ गर्ने ।
५.४.३ उत्कृष्ट करदाता प्रोत्साहन	पटक	१	५	२५०	<ul style="list-style-type: none"> -प्रत्येक वर्ष ५ जना उत्कृष्ट करदातालाई सम्मान गर्ने ।
५.४.४ आ.ले.प.इकाई सुदृढीकरण	पटक	१	५	३०००	<ul style="list-style-type: none"> -आलेप शाखामा १ जना जनशक्ती थप गर्ने । -आलेप शाखामा थप उपकरण र सामग्रीहरुको व्यवस्था गर्ने । -आलेप प्रतिवेदन प्रत्येक ४ महिनामा पेश गरी समिक्षा गर्ने । -समयमा बेरुजु न्यूनिकरण गर्ने ।

५.४.५ राजश्व शाखा सुदृढीकरण	पटक	१	५	१००००	-राजश्व परिचालन सम्बन्धी सफ्टवेयरहरुको विस्तार गर्ने । -प्राकृतिक स्रोतहरुको जिपिएस् इमजेडि गर्ने । -राजश्व शाखामा १० जना कर्मचारीको व्यवस्था गर्ने । -राजश्व सम्बन्धी कर्मचारीहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।
प्रतिफल ५.४ को जम्मा				१५७५०	
प्रतिफल ५.५ : सुशासन कायम भई योजना तर्जुमा कार्यान्वयन, अनुगमन प्रभावकारी भएको हुनेछ ।					
५.५.१ योजना सम्बन्धि क्षमता विकास	पटक	१	५	३०००	-१९ वटै वडा तथा नगर स्तरका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरुलाई स्थानीय तहको योजना तर्जुमा प्रक्रियाबारे अभिमुखिकरण । -नगरस्तरमा जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरुलाई दिगो विकासका लक्ष्य सम्बन्धी अभिमुखिकरण ।
५.५.२ अनुगमन तथा मुल्यांकन	पटक	१	५	१५००	-अनुगमनका विषयगत सूचकहरु तयार गरी अनुगमन गर्ने । -समुदाय, उपभोक्ता समिति, वडा कार्यालय र नगर स्तरको अनुगमन सूचक निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्ने । -ठूला आयोजना तथा बहुवर्षीय योजनाहरुको तेस्रो पक्षबाट अनुगमन गर्ने ।
५.५.३ आवधिक योजना अद्यावधिक	पटक	१	२	१०००	-प्रत्येक २ वर्षमा आवधिक योजना अद्यावधिक गर्ने ।
५.५.४ उपभोक्ता समिती क्षमता अभिवृद्धि तथा प्रोत्साहन	पटक	०	५	१५००	-उपभोक्ता समितिलाई योजना सञ्चालन सम्बन्धी तालिम । -उत्कृष्ट काम गर्ने उपभोक्ता समितिलाई प्रोत्साहन कार्यक्रम ।
प्रतिफल ५.५ को जम्मा				७०००	
सुशासन र संस्थागत विकास जम्मा				१३१२५०	
जम्मा कुल अनुमानित बजेट रु.				२१९६०७५०	

संभाग ३ : नेपालको संविधान,दिगो विकासका लक्ष्यसंग योजनाको अन्तरसम्बन्ध

३.१.३ तलसीपुर उपमहानगरपालिकाको आवधिक योजनाको दिगो विकासका लक्ष्य संगका अन्तरसम्बन्ध र स्थानियकरण : तलसीपुर उपमहानगरपालिका को रणनितिक र आवधिक योजना को दिगो विकासको लक्ष्य र नेपालको संविधान संगको अन्तर सम्बन्धलाइ यस खण्डमा राखिएको छ । यस अन्तरगत नेपालको संविधान को अनुसुची ८ मा उल्लेख भएका स्थानिय तहको २२ वटा अधिकार संग सम्बन्धित संवैधानिक अधिकार संग सम्बन्धित विषय लाइ यस योजनामा समेटिएको छ । त्यसै गरी दिगो विकासका लक्ष्यहरुलाइ स्थानियकरण गरी दिगो विकासका लक्ष्य प्राप्तीकालागी नितिगत र कार्यध्म निर्धारण गरिएको छ ।

तालिका ११ : दिगो विकासका लक्ष्य संगका अन्तरसम्बन्ध र स्थानियकरण :

क्र.स	विषयगत क्षेत्र	स्थानिय तहको संवैधानिक अधिकार अनुसुची -८	दिगो विकासका लक्ष्यहरु	दिगो विकासका लक्ष्य हरुको स्थानियकरण	
				आवधिक योजनामा भएका मुख्य मुख्य नितिगत व्यवस्था	आवधिक योजनाले समेटेका मुख्य मुख्य कार्यक्रम
१	आर्थिक विकास	१०. स्थानिय वजार व्यवस्थापन	दिगो विकासको लक्ष्य १ :गरीवीको अन्त्य	- खेतीयोग्य जग्गाको खण्डिकरण रोक्न चक्लाबन्दी गर्ने । - कृषी पकेट क्षेत्रको निर्धारण र विस्तार गरी उत्पादन र उत्पादकत्व वढाउने ।	- नगरस्तरमा ३ वटा विउ स्रोत केन्द्र स्थापना गरि ५० टन उन्नत विउ उत्पादन गर्ने । - एक सय हेक्टर जमिनमा मेवा, लिच्ची, आँप खेती विस्तार
		११.ग्रामिण सडक,कृषिसडक,ि संचाइ	दिगो विकासको लक्ष्य २ : सुन्य भोकमरी	- कृषीमा आधुनिकिकरण गरी व्यवसायीक खेती प्रणाली विस्तार गर्ने ।	- तरकारी उत्पादकत्व प्रति हेक्टर १५ मेट्रिक टन पुऱ्याउने
		१५.कृषि तथा पशुपालन,कृषि उत्पादन व्यवस्थापन	दिगो विकासको लक्ष्य १० : न्युन असमानता	- कृषि उपज संकलन केन्द्र,शितभन्डार,प्रशोधन केन्द्र हरुको आवश्यकता अनुसार स्थापना गर्ने । - कृषी उत्पादन वढाउन दक्ष जनशक्ती सेवा (विमा,तालिम,विउविजन) र पुर्वाधारको विकास तथा विस्तार गर्ने ।	- -५ सय जना किसानलाई साना मेशिनरी औजार उपकरणका लागि अनुदान र १ हजार किसानलाई आधुनिक तथा नविनतम कृषी प्रविधि हस्तान्तरण
		१८. कृषि प्रसारको व्यवस्थापन,सञ्चालन र नियन्त्रण	दिगो विकासको लक्ष्य ८ : मर्यादित काम तथा आर्थिक वृद्धि	- कृषि उत्पादन वृद्धि गरी खाद्य सुरक्षा गर्ने ।	- नगरस्तरीय माटो परिक्षण प्रयोगशाला स्थापना । - ५ वटा हाटबजार स्थापना । -तुलसीपुरउपमहानगरपालिकाको ५० प्रतिशत
		२. सहकारी			

		<p>१७. बेरोजगारको तथ्यांक संकलन</p>	<ul style="list-style-type: none"> - व्यवसायीक पशुपालनका लागि प्रोत्साहन कार्यक्रम संचालन गर्ने । - पशुजन्य उत्पादनको लागि दक्ष जनशक्ति, चरन क्षेत्र, सेवा (विमा, नश्ल सुधार, तालीम) र पुर्वाधार (फर्म, घेरवार, प्रयोगशाला, पाराभेट) को विकास तथा विस्तार गर्ने । - पशुपालनको पकेट क्षेत्र विस्तार गर्ने । - वृहत तथा आधुनिक सिंचाई आयोजना लागु गर्ने । - डिप वोरिङ पोखरि, थोपा सिंचाई, लिफ्ट सिंचाई, कुलो, नहरहरुको स्थापना र संचालन गर्ने । - नगरवासीको खाद्य सुन्य भोकमरी नगर निर्माण गर्ने - उपभोक्ता लाइ गुणस्तरिय वस्तु उपलब्ध गराउन प्रविधि र प्राविधिक सहितको नियमित बजार अनुगमन गर्ने - पर्यटकीय क्षेत्रको अनुसन्धान र पहीचान गरि पर्यटनगुरु योजना निर्माण गर्ने । - पर्यटकीय क्षेत्रको प्रसार प्रचार तथा पर्यटकीय क्षेत्रको संक्षण र संवर्धन गर्ने । - पर्यटकीय पुर्वाधार (होमस्टे, बालउद्यान, पर्यटकीय पैदल मार्ग, कोशेलीघर) को विकास गर्ने । - पर्यटन प्रवर्धनका लागि दक्ष जनशक्ति तयार गरि परिचालन गर्ने । - बैंक तथा वित्तिय सेवा बारे सचेतना गर्ने । - वित्तिय संस्थाहरु विचमा समन्वयका लागि प्रभावकारी संयन्त्र निर्माण तथा कार्यान्वय गर्ने । - व्यवसायीक योजनाको आधारमा सहज ऋण प्रवाहको व्यवस्था गर्ने । 	<p>जमिनमा बाह्रै महिना सिचाई सुविधा विस्तार ।</p> <ul style="list-style-type: none"> - ग्वारखोला र पातुखोलामा हाईड्रियाम निर्माण गरी सिचाई सुविधा विस्तार र नगरका ३ वटा खोलाहरुमा हाभेष्टिड ड्रियाम निर्माण गरी सिचाई सुविधा विस्तार - सम्भाव्यता र दिगोपना अध्ययन गरी नगर क्षेत्रमा १०० वटा डिप ट्युववेल र २०० स्यालो ट्युववेल निर्माण - नगरका १०० वटा कच्ची सिचाई कुलाहरुलाई पक्की बनाउने । - ८ हजार गाई, भैँसी, बाखाहरुमा नश्ल सुधार । - पशु आहारा विकासका लागि प्रति वर्ष २० हेक्टरमा बहुवर्षीय घाँस उत्पादन । - १०० किसानलाई गोठ सुधार कार्यक्रम । - २ वटा बाखाको स्रोत केन्द्र स्थापना । - ४० हेक्टरमा माछा पोखरी निर्माण अनुदान । - ५ स्थानमा पशु प्रजनन केन्द्र स्थापना, १ सय ठाउँमा डिपिड ट्यांक निर्माण र ५० वटा ट्रेभिज निर्माण । - २ हजार लिटर क्षमताका ५ वटा चिलिड भ्याट स्थापना । - २ हजार किसानलाई म्याट बितरण । - प्रयोगशाला स्थापना । - पशु आहाराका लागि एउटा दाना उद्योग स्थापना । - नगरस्तरमा औद्योगिक ग्रामको स्थापना । - प्रांगारिक मल उद्योग स्थापना । - नगरस्तरमा जिडिबुटी प्रशोधन केन्द्र स्थापना । - ५०० जनालाई उद्यमशिलता तालिम तथा उद्योग सञ्चालनका लागि २०० जनालाई विषयगत प्राविधिक तालिम । - २०० जनालाई व्यवसायीक योजना निर्माण तालिम
--	--	-------------------------------------	--	--

				<ul style="list-style-type: none"> - औद्योगिक क्षेत्र सुनिश्चितता गरि आवश्यक पूर्वाधार निर्माण गर्ने । - उद्योगका लागि दक्ष जनशक्तिको विकास गरि परिचालन गर्ने । - उद्योग व्यवस्थापनका लागि चाहिने कच्चा पर्दाथको सुनिश्चितताका लागि साना उद्यमी कृषक तथा ब्यपारिसंग समन्वय तथा सहकार्य गर्ने । - उत्पादनशिल खाली तथा बाँझो भूमीलाई प्रयोगमा ल्याउने । - गह्व सुधार गरि कृषि उत्पादनमा वृद्धि गर्ने । - खाद्य सुरक्षाको प्रत्यामति गर्ने । - विपन्न र पछाडि पारिएका वर्गहरूलाई व्यवसायीक खेती प्राणालीमा संलग्नता बढाउने <ul style="list-style-type: none"> - बेरोजगार तथा गरिव परिवारको पहिचान,विश्लेषण गरि आवश्यक रोजगारीका लागि ज्ञान,सिप र सेवा उपलब्ध गराउने । 	<ul style="list-style-type: none"> -१०० जनालाई इन्टर्नसिप तालिम । -एक वडा एक सुपथ मूल्य पसल स्थापना । -तुलसीपुरक्षेत्रका पर्यटकीय स्थलहरूको गुरुयोजना निर्माण । -छिल्लीकोट, चमेरे गुफा, राप्ती उद्यान पार्क, दगिशरण, हात्तीढुंगा जस्ता मुख्य पर्यटकीय क्षेत्रको उत्खनन, जिर्णोद्धार, संरक्षण र मर्मत सम्भार । -२ वटा तारे होटेल सञ्चालन । छिल्लीकोटमा केबुलकार निर्माण । -राप्ती शान्ति उद्यानमा सिस महल निर्माण । वैकिड संस्थाहरूको सहयोगमा सत प्रतिशत नागरिकलाई वित्तिय साक्षरता अभियान सञ्चालन । -बैंक तथा वित्तिय संस्था र सहकारी संस्थाहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने । -
२	सामाजिक विकास	<p>८.आधारभूत र माध्यमिक शिक्षा</p> <p>९.आधारभूत स्वास्थ्य र सरसफाइ</p> <p>१९.खानेपानी</p> <p>२२.भाषा, संस्कृति र ललितकलाको संरक्षण र विकास</p>	<p>दिगो विकासको लक्ष्य ४ : गुणस्तरिय शिक्षा</p> <p>दिगो विकासको लक्ष्य ३ : सु-स्वास्थ्य र जीवनस्तर</p> <p>दिगो विकासको लक्ष्य ६ :सफा पानी तथा सरसफाइ</p> <p>दिगो विकासको लक्ष्य ५ :लैङ्गिक समानता</p>	<ul style="list-style-type: none"> - आधारभूत , गुणस्तरीय र प्राविधिक शिक्षामा शिक्षामा सबैको न्यायोचित पहुच पुऱ्याउने । - अनिवार्य आधारभूत शिक्षा निशुल्क माध्यमिक शिक्षा प्रारम्भीक कक्षा सिकाई अनिवार्य रुपमा कार्यन्वयन गर्ने । - विद्यालयहरूमा बालमैत्री , आपाङ्ग, लैङ्गीक तथा बातावरण मैत्री भौतिक संरचना निर्माण गर्ने । - विद्यालय कार्य सम्पादन करार सम्भौता प्राथमीकता साथ कार्यन्वयन गर्ने । - अधारभूत तहमा कम्तीमा एक कक्षा एक 	<ul style="list-style-type: none"> -नगर क्षेत्रका सामुदायिक विद्यालयहरूमा १०० वटा कक्षा कोठा निर्माण र १०० वटा कक्षा कोठाको प्रबलिकरण (रेट्रोफिटिङ) गर्ने । -२०० वटा कक्षा कोठाको मर्मत सम्भार । -विद्यालयहरूमा ३० वटा वाससहितको शौचालय र ५० वटा यूरिनल शौचालय निर्माण । -१०० वटा शौचालय मर्मत । -३० विद्यालयमा शुद्ध खानेपानीको पूर्वाधार, क्षमता विस्तार र व्यवस्थापन र ३० विद्यालयमा बालमैत्री धारा निर्माण ।

	<p>१६. ज्येष्ठ नागरिक, अपांगता भएका व्यक्ति र असक्तहरूको व्यवस्थापन</p>		<p>शिक्षक र २५ विद्यार्थी बराबर एक शिक्षक र मा.वि. र प्राविधिक विद्यालयमा १ शिक्षक बराबर ३५ विद्यार्थी व्यवस्थापन गर्ने ।</p> <ul style="list-style-type: none"> - राष्ट्रिय मापदण्ड अनुसार विद्यालयमा खानेपानी तथा सरसफाइ सुविधा सुनिश्चित गरी तारे विधी लागु गर्ने । - अभिभावक विहिन बालबालिकाका भर्ना तथा निरन्तरताका लागि सहयोग गर्ने । - नगरद्वारा सञ्चालित बहुप्राविधिक शिक्षालयलाई विश्वविद्यालयबाट सम्बन्धन लिई स्नातक र सोभन्दा माथिको पठनपाठन हुने मेट्रो कलेजका रुपमा विकास गर्ने - मापदण्ड निर्धारण गरी विविधखालका प्राविधिक विषयहरूको स्विकृती दिने व्यवस्था गर्ने । - सबै स्वास्थ्य संस्था मार्फत संचालन गरिने सेवाको गुणस्तरीयता सुनिश्चित गरि आधारभुत स्वास्थ्यमा सबै नगरवासी को पहुच वृद्धि गर्ने - एक वडा एक स्वास्थ्य संस्था र चिकित्सकको व्यवस्थापन गर्ने - स्वास्थ्य संस्थाहरूमा समयमै औषधिको व्यवस्था गर्ने - स्वास्थ्य संस्थाहरूको स्तर उन्नति गर्दै जाने । - स्वास्थ्य संस्थाहरूमा आवश्यक उपकरण हरुको व्यवस्था गर्ने । - स्वास्थ्य संस्थाहरूमा आवश्यक मानव संसाधनको व्यवस्था गर्ने । - आकस्मिक स्वास्थ्य उपचार कोषको व्यवस्था गरी तोकिएको बमोजिम कोष संचालन गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> -१० वटा विद्यालयमा खेलमैदानका पूर्वाधार निर्माण गर्ने । -विद्यालयमा ७,००० सेट नयाँ फर्निचरको व्यवस्था गर्ने । -एकपटकमा ५० जनाले प्रयोग गर्न मिल्ने क्षमताका २० वटा विद्यालयमा प्रविधिसहितको पुस्तकालय निर्माण । -२० वटा विद्यालयमा प्रयोगशाला निर्माण र १० वटा विद्यालयमा प्रयोगशाला स्तरोन्नती । -१६४ जना आवि र माविका विषयगत शिक्षकको दरवन्दी थप र १००० जना शिक्षकलाई १० दिने माग तथा क्रियाकलापमा आधारित तालिम । -२००० जना सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयका शिक्षकलाई छोटो अवधिको तीन दिने तालिम । -१००० जना शिक्षकहरूलाई सूचना प्रविधि सम्बन्धी छोटो अवधिको तालिम । -कार्यसम्पादन, मुल्यांकनको मापदण्ड निर्धारण गरी शिक्षकहरूलाई प्रोत्साहन कार्यक्रम । -१०० वटा बालविकास केन्द्र मापदण्ड अनुरूपका निर्माण गर्ने । -२ सय शैयाको आयुर्वेद शिक्षण अस्पताल निर्माण गर्ने । -तुलसीपुरबहुप्राविधिक शिक्षालय तथा तुलसीपुर मेट्रो कलेज विस्तार गर्ने । -५ वटा स्वास्थ्य संस्थाहरूको भवन निर्माण र ५ वटा स्वास्थ्य संस्थामा २/२ वटाका दरले १० कोठा थप । -५ वटा स्वास्थ्य संस्थाहरूको प्रवर्धनकरण । -१० वटा स्वास्थ्य संस्थाका भवनहरूको मर्मत सम्भार । -३८ वटा गाउँघर क्लिनिक/खोप केन्द्रका
--	---	--	--	---

			<ul style="list-style-type: none"> - एलोप्याथिक,आर्यवेद र वैकल्पिक उपचार पद्धतिको एकिकृत सेवा प्रवाह गर्ने । - स्वास्थ्य/स्वास्थ्य सुचना प्रणालीलाई सुदृढिकरण गरि ई रिपोर्टिग गर्ने । - नगरका अस्पतालहरुको स्तर निर्धारण गरी सेवा प्रवाहको सुनिश्चितता गर्ने - पोषण युक्त वडा घोषण गर्ने । - खानेपानीका श्रोत तथा मूलहरुको संरक्षण, व्यवस्थापन तथा पुर्न भरण गर्ने । - पानी सुद्धीकरणको लागि योजना निर्माण गरी लागु गर्ने र खाने पानीको पहुँचमासुनिश्चित गर्ने । - एक घर एक धारा निर्माण गरि पुर्ण सरसफाई अभियान संचालन गर्ने । - निर्माण भएका खानेपानी आयोजनाहरुको मर्मत संभार तथा व्यवस्थापन तथा सुधार विस्तार गरि खानेपानी सुरक्षा योजना लागु गर्ने । - दलित ,जनजाति,महिला,बालबालिका,अपाङ्ग,जेष्ठ नागरिक तथा विपन्न तथा पछाडी पारीएका वर्ग हरु लाई निर्णयकतहमा पहुच अभिवृद्धि गर्ने । - पछाडि पारिएका वर्गलाई आर्थिक,सामाजिक शसक्तिकरण गर्दै लक्षित वर्ग मैत्री संरचनाको निर्माण गर्ने - एकल महिला तथा लक्षित वर्गहरुका लागी सिप विकास तथा आयआर्जनका कार्यक्रम संचालन गर्ने । - युवा स्वरोजगार तथा प्रवृद्धन कार्यक्रम संचालन गर्ने । - खेलकुदमा संलग्न युवाहरुलाई तालिमको व्यवस्थाका साथै राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय 	<p>भवनहरु निर्माण ।</p> <ul style="list-style-type: none"> -नगर स्तरमा औषधि, उपकरण तथा खोप कोल्डचेन भण्डार भवन निर्माण र आवश्यक औषधी खरिद् । -सवै स्वास्थ्य संस्थाहरुमा शौचालय, खानेपानी र विधुत, सञ्चारको व्यवस्थापन तथा मर्मत सम्भार । -१० वटा स्वास्थ्य संस्थाहरुमा आधारभूत प्रयोगशाला स्थापना । -आधारभूत आयुर्वेद औषधी उत्पादन केन्द्र स्थापना । - नगरका सवै स्वास्थ्य संस्थाहरुमा आवश्यक उपकरण तथा औजारहरु खरिद् गर्ने । -राप्ती प्रादेशिक अस्पताल लगाएतका स्वास्थ्य संस्थामा आवश्यक जनशक्ती व्यवस्था र तालिम -१० वटा प्रयोगशालामा आवश्यक प्राविधिक जनशक्ती व्यवस्थापन । -स्वास्थ्य सूचना सञ्चार कार्यक्रम र स्वास्थ्य प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रम सञ्चालन । -टि.वि,एच्.आइ.भी कार्यक्रम,सिकलसेल एनिमिया र थालासेमिया रोगमा निशुल्क स्वास्थ्य सेवा तथा सामाजिक व्यवस्थापन कार्यक्रम , -मानसिक रोग प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन । -पाठेघर खस्ने र बाँफोपन हुने समस्याबारे सचेतना तथा उपचार व्यवस्था । -नगर स्तरमा पोषण पुनर्स्थापना केन्द्र तथा उपचार केन्द्र स्थापना । -प्रत्येक वर्ष एउटा पूर्ण पोषणयुक्त वडा घोषणा अभियान सञ्चालन । -५ वटा नया खानेपानी आयोजना निर्माण -३० वटा खानेपानी आयोजनामा इन्टेक र आर.भि.टी निर्माण । -सवै खानेपानी संस्थामा पानी शुद्धिकरण (
--	--	--	--	---

			<p>स्तरका खेलाडी उत्पादन गर्ने ।</p> <ul style="list-style-type: none"> - एक वडा एक खेलमैदान निर्माण गर्ने - बाल विवाह, छाउपडी, महिला हिंसा, छुवाछुत जस्ता सामाजिक कुरतीहरुको अन्त्य गर्ने । - बाल श्रमको अन्त्य को अन्त्य गर्ने - बालमैत्री स्थानिय शासनलाई प्रवर्द्धन गर्ने । - बालमैत्री नगर घोषणा गर्ने । - सडक मानवमुक्त नगर घोषणा गर्ने 	<p>ट्रिटमेण्ट प्लाण्ट) प्लाण्ट जडान ।</p> <ul style="list-style-type: none"> -१५ हजार किलोमिटर पाइपलाइन विस्तार । -२५ वटा डिपबोरिड निर्माण । -३ वटा ड्याम निर्माण । -२१ वटा पानी सञ्चित पोखरी निर्माण । -२५ वटा ओभरहेड ट्यांकी निर्माण । -२ वटा लिफ्ट खानेपानी आयोजना निर्माण । -५० जनाको क्षमता भएको हिंशापिडितका लागि उपमेयर अल्पकालिन सुरक्षा आवास गृह सञ्चालन । -महिला समूहहरु गठन, पुनगठन तथा संजाल निर्माण व्यवसायिक योजना सम्बन्धी तालिम । । -१ सय जना महिलाहरुलाई जिविकोपार्जनका लागि सिपमुलक तालिम तथा अनुदानको व्यवस्था । -२५०० जनालाई महिला पुरुष समविकास सम्बन्धी जोडी तालिम । -५ सय महिलाहरुलाई नेतृत्व विकास तालिम । -स्मार्ट छोरी कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिने । -५ सय टोल विकास संस्थाहरुलाई लैंगिक हिंशा नियन्त्रण सम्बन्धी तालिम । -२५०० जनालाई महिला अधिकार सम्बन्धी कानूनी व्यवस्थाबारे अभिमुखिकरण तालिम सञ्चालन । -४० जना अपांगता भएका व्यक्तीहरुलाई रोजगारमुलक तालिम र अनुदानको व्यवस्था तथा ५० जना अपांगता भएका व्यक्तीहरुलाई सहायक सामग्रीको व्यवस्था । -कुमालहरुको भाँडा बनाउने सिपलाई आधुनिकिकरण गर्ने । -जनजातीका मातृभाषाको संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्ने ।
--	--	--	---	---

					<p>-विपन्न जनजातीहरूलाई सिपमुलक तालिम र अनुदानको व्यवस्था गर्ने ।</p> <p>-५० जना विपन्न जनजातीका बालबालिकाहरूलाई प्राविधिक र उच्च शिक्षामा छात्रवृत्तीको व्यवस्था गर्ने ।</p> <p>-२५ जनालाई दलित समुदायका परम्परागत पेशामा आधुनिकिकरण गर्न अनुदानको व्यवस्था गर्ने ।</p> <p>प्रत्येक वर्ष २ जना विपन्न दलित बालबालिकालाई उच्च प्राविधिक शिक्षामा छात्रवृत्ती ।</p> <p>-१९ वटै वडामा जेष्ठ नागरिक दिवा सेवा केन्द्रको स्थापना</p> <p>-वर्षमा ५ सय जनाका दरले जातीय छुवाछुत विरुद्धका कानूनहरूबारे दलित र गैरदलितलाईसचेतना तथा अभिमुखिकरण ।</p> <p>बालमैत्री स्थानिय शासन सम्बन्धि अनुशिक्षण तथा सचेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालन र ५ वटा बालमैत्री वडा घोषणा गर्ने</p> <p>- बालविवाह न्युनिकरण सम्बन्धि बाल क्लबका २०० जनालाई तालिम</p> <p>— बालश्रम न्युनिकरणका लागि रोजगारदाता तथा अभिभावकहरूलाई सचेतना</p> <p>— वार्षिक बालक्लब,सञ्जालगठन, पुनर्गठन तथा नेतृत्व र क्षमता विकास तालिम</p> <p>बेलभुण्डीमा रहेको अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको रंगशाला,मदन भण्डारी रंगशालाकास्तरोन्नती र विधागत खेलकूदका लागि पूर्वाधार विकास गर्ने ।</p> <p>-एक वडा-एक खेलमैदान निर्माण गर्ने ।</p> <p>- खेलाडीहरूका लागि नियमित बन्द प्रशिक्षण सञ्चालन गर्ने ।</p> <p>-उत्कृष्ट खेलाडी प्रोत्साहन कार्यक्रम ।</p> <p>-राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय स्तरका प्रशिक्षक ररेफ्रीहरु</p>
--	--	--	--	--	--

					<p>तयार गर्ने ।</p> <ul style="list-style-type: none"> -विषयगत खेल प्रशिक्षकको व्यवस्था गर्ने । -५५० जना युवाहरूलाई उद्यमशिलता तालिम र ५०० जनालाई सहूलियतपूर्ण कर्जा उपलब्ध गराउने । -१०००० युवाहरूलाई दुर्व्यसनविरुद्ध सचेतना कार्यक्रम । -युवा उद्यम कार्यक्रमको घुम्ती कोषमार्फत ४०० जनालाई युवाहरूलाई उद्यमी बनाउने । -५०० युवाहरूलाई नेतृत्व विकास तालिम । -२०० युवाहरूलाई व्यवसायिक योजना निर्माण तालिम । -युवा सूचना केन्द्र तथा नवप्रवर्तनात्मक केन्द्रको स्थापना । -स्थानीय कला संस्कृतीको पहिचान, अभिलेखिकरण र प्रकाशन तथा भाषीक तथ्यांक संकलन गर्ने । -स्थानीय भाषा, साहित्य, कला, संस्कृती, सम्बन्धी १० वटा अनुसन्धान र प्रकाशन र ५ वटा संस्कृतीको बहुआयामिक श्रव्यदृश्य सामग्री तयार गर्ने । -प्रत्येक वर्ष स्थानीय भाषा, साहित्य, कला, संस्कृतीको प्रदर्शनी गर्ने र प्रत्येक वर्ष २ जना स्रष्टाहरूलाई सम्मान गर्ने । -लोपोन्मुख कला संस्कृतीको प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन -नगस्तरीय एउटा कला संस्कृती संग्रहालयको स्थापना ।
३	पुर्वाधार विकास	<p>७.स्थानीय स्तरका विकास आयोजना तथा परियोजनाहरू</p> <p>११.स्थानीय सडक</p>	<p>दिगो विकासको लक्ष्य ९ : उद्योग नविन खोज र पुर्वाधार</p> <p>दिगो विकासको लक्ष्य ११ : दिगो शहर र</p>	<ul style="list-style-type: none"> - सबै मुख्य बस्तीहरूमा सडक संजाल विस्तार गर्ने । - तुलसीपुरको सडक गुरुयोजना लाई कार्यान्वयन गर्ने । - तुलसीपुरको नगर यातायात गुरुयोजनालाई 	<ul style="list-style-type: none"> -प्रत्येक वर्ष ६० किलोमिटर कालोपत्रे सडक निर्माण । -तुलसीपुरचक्रपथ निर्माण । -सडकहरूको नक्सांकन र नम्बरिङ (मेट्रिक्स एङ्जिसिड सिष्टम) का लागि तथ्यांक संकलन र

			समुदाय	कार्यान्वयन गर्ने ।	नक्सा निर्माण गरी डिजिटल प्रविधिमा लैजाने ।
	१४. घर जग्गा धनी पुर्जा वितरण	दिगो विकासको लक्ष्य ७ : खर्चले धान्न सक्ने स्वच्छ, उर्जा		- भौतिक संरचना निर्माण गर्दा विपद् जोखिम न्यूनीकरणलाई अनिवार्य ध्यान दिने । - तुलसीपुर उज्यालो अभियान लागु गरि विधुतिकरण गर्ने । - एकीकृत वस्ती तथा स्मार्ट शहरको स्थापना पुर्वाधा तयार गर्ने - भवन संहिता लाइ कडाइका साथ लागु गर्ने । - नयाँ घर निर्माण गर्दा अनिवार्य रुपमा सुरक्षित घरको नक्सा पास को निति लाइ निरन्तरता दिने । - नगरको सूचना शाखालाई ब्यवस्थित गर्ने - नेटवर्कमा सुधार गर्दै गुणस्तरिय र भरपर्दो सेवा प्रवाह गर्ने - उपमहानगरपालिका लाई डिजिटल नगरपालिकाको रुपमा विकास गर्ने । - अपांगमैत्री सडक पूर्वाधार निर्माण गर्ने । - स्मार्ट सडकको अवधारणा अनुसार सडक पूर्वाधार निर्माण गर्ने । - फाइबर, पाइपलाइन, केवललाइन र विधुतीय लाइनलाई अण्डरग्राउण्ड गर्ने । - नगरको वास्तविक तथ्यांकका आधारमा पूर्वाधारका कार्यक्रमहरु तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्ने । - स्मार्ट हाउजिड विकास गर्ने ।	- नक्सा निर्माण गरी डिजिटल प्रविधिमा लैजाने । -१८० किमी नयाँ ट्रयाक निर्माण । -३५० किमी ग्रावेल सडक निर्माण र स्तरोन्नती । -१०० किमी पक्की नाला र रिटेनिड वाल निर्माण । -४ वटा पक्की पुल ,१५ वटा भोलुंगे पुल/ट्रस ब्रिज निर्माण -१००० वटा ह्यूम पाइप र कलभर्ट निर्माण । -विधुतीय नगर बस सञ्चालन । -तुलसीपुरआधुनिक बसपार्कको स्तरोन्नती तथा ३ स्थानमा पार्किङ स्थल निर्माण २१० वटा प्रतिक्षालय निर्माण । -नगरस्तरमा पूर्वाधार गुणस्तरमापन प्रयोगशाला स्थापना । -टरीगाउँ विमानस्थल स्तरोन्नती तथा विस्तार । -४ वटा स्थानमा जग्गा एकिकरणसहित व्यवस्थित एकिकृत वस्ती निर्माण र २ वटा व्यवस्थित सडक, नाली, शौचालय, पार्किङ स्थल र हरियाली सहितको वजार व्यवस्थापन । -आधुनिक सभाहल निर्माण । -नगरपालिकाको प्रशासकीय भवन र ३ वटा वडा कार्यालय भवन निर्माण । -एक वडा-एक वाटिका (हरियाली पार्क) निर्माण तथा राप्ती शान्ति उद्यान र पुष्पलाल पार्कको स्तरोन्नती । -१ वटा विधुतीय द सहित ९ वटा शवदाह स्थल र १ वटा किरियापुत्री आवास गृह निर्माण । -नगर क्षेत्रभित्रका शवदाह स्थलहरुको स्तर बृद्धि र व्यवस्थापन । -५०० जनालाई भूकम्प प्रतिरोधी भवन निर्माण तालिम ।
	१९. साना जलविद्युत आयोजना, वैकल्पिक ऊर्जा				

					<p>-प्रत्येक वर्ष १९ वटै वडामा भूकम्प प्रतिरोधि घर, नक्सा पास, र भवन मापदण्डबारे सचेतना कार्यक्रम ।</p> <p>-भ</p> <p>-घरहरुको नक्सांकन र नम्बरिङ (मेट्रिक्स एङ्ग्रेसिड सिष्टम) का लागि तथ्यांक संकलन</p> <p>-उपभोक्ता समितिहरुलाई योजना, गुणस्तर तथा योजना कार्यान्वयन सम्बन्धि तालिम</p> <p>-१०० किलोवाट हावा तथा लघु जलविद्युत उत्पादन ।</p> <p>-२००० विद्युत पोल तथा १००००० मिटर विद्युत तार खरिद् र बितरण ।</p> <p>-५० वटा विद्युत ट्रान्सफर्मर जडान ।</p> <p>-२८० घरपरिवारमा सौर्य उर्जा प्रणाली जडान ।</p> <p>-५० वटा सौर्य उर्जा जडित घुम्ती कोल्ड स्टोर सञ्चालन</p> <p>-२७५३ घरपरिवारमा सुधारिएको चुल्हो विस्तार ।</p> <p>-सवै टेलिफोन र इन्टरनेटका तारहरु अण्डरग्राउण्ड गरी व्यवस्थित गर्ने ।</p> <p>-५ वटा टेलिफोन टावरहरु विस्तार ।</p> <p>-नगरपालिकाका अभिलेखहरु डिजिटल प्रविधिमा राख्ने ।</p> <p>-कर्मचारीहरुलाई सफ्टवेयर सञ्चालन सम्बन्धी तालिम ।</p> <p>-जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरुलाई सूचना प्रविधि सम्बन्धी तालिम ।</p> <p>--नगरपालिकामा आवश्यक सूचना सामग्री तथा उपकरण खरिद् ।</p> <p>-नगरका शाखाहरुको सूचना एकद्वार प्रणालीमा लैजाने ।</p>
४.	वन वातावरण तथा विपद	१०.वातावरण संरक्षण र जैविक	दिगो विकासको लक्ष्य १२ : जिम्मेवारीपुर्ण	- नाँगो क्षेत्रमा वृक्षारोपण गरी हरीयाली बनाउने ।	- नगर क्षेत्रका जैविक विविधताहरुको पहिचान र अभिलेखिकरण गर्ने ।

व्यवस्थापन	विविधता	उपभोगतथा उत्पादन	<ul style="list-style-type: none"> - वनको दिगो विकास योजना निर्माण गरी आयआर्जन गर्ने । - जलाधार तथा सिमसार क्षेत्रको संरक्षण गर्ने । - उपमहानगरपालिकाको फोहरमैलाको उचित व्यवस्थापन र पुनः प्रयोगको व्यवस्था गर्ने - वन्यजन्तु तथा चराचुरुङ्गीहरूको संरक्षण गर्ने - जोखिम पार्श्वचित्रको आधारमा विपद् जोखिम न्यूनीकरणलाई तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्ने । - विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी नीति, कानून र योजनलाइ लागु गर्ने । - कमजोर संरचनाहरूको प्रवलिकरण गर्ने । - विपद् कोष स्थापना गरी बृद्धि गर्दै जाने । - विपद् विमा गर्न प्रेरित गर्ने । - 	<ul style="list-style-type: none"> -७ बर्ग किलोमिटर वन क्षेत्र विस्तार गर्ने र ४.२ बर्ग किलोमिटर बाँझो जमिनमा बृक्षारोपण गर्ने । -एक वडा, एक नर्सरी स्थापना गरी बार्षिक २ लाख बिरुवा उत्पादन गर्ने । -वन अतिक्रमण रोक्न ५० बर्ग किलोमिटर वन क्षेत्रलाई घेरावार गर्ने । -पारिवारिक निजी विकासको लागि वन किसानहरूलाई जैविक विविधता सम्बन्धि क्षमता विकास गर्ने । -वन क्षेत्रमा जडिबुटी खेती गर्ने । -बार्षिक ३ सय हेक्टर वन क्षेत्रमा वैज्ञानिक वन व्यवस्थापन गर्ने र बार्षिक ४ वटा सामुदायिक वनमा दिगो वन व्यवस्थापन गर्ने । -वन व्यवस्थापनका लागि पावर चैन शो, क्लिनोमिटर, जिपिएस् लगाएतका आधुनिक उपकरणहरू खरिद् गर्ने । -पारिवारिक निजी वन, सार्वजनिक जमिनहरूमा वन विकास गरी प्रभावकारी अनुगमन गर्ने । -१०६ वटा सामुदायिक वन समूहका पदाधिकारी र सरोकारवालाहरूलाई दिगो वन व्यवस्थापन सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम । -५०० जना पारिवारिक निजी वन किसानहरूलाई कृषि वन, पारिवारिक निजी वनको दिगो व्यवस्थापन सम्बन्धि क्षमता विकास गर्ने । -नगरस्तरमा १ वटा जडिबुटी प्रशोधन केन्द्र र १वटा चिउरी प्रशोधन केन्द्र स्थापना । -वन्यजन्तुको संरक्षणका लागि वन क्षेत्रमा घाँसे मैदान र पोखरी निर्माण । -वन्यजन्तुहरूसहित जैविक विविधताको अध्ययन र अभिलेखिकरण । -वन प्राविधिकहरूको क्षमता विकास गर्ने ।
	२१.जलाधार,वन्यजन्तु, खानी तथा खनिज पदार्थको संरक्षण	दिगो विकासको लक्ष्य १४ : जल मुनिको जिवन		
	१.सरसफाइ (फोहरमैला व्यवस्थापन)	दिगो विकासको लक्ष्य १५ : जमिनमाथीको जिवन		
	२०. विपद् व्यवस्थापन			

					<ul style="list-style-type: none"> - उद्यम विकास (टिमुर्, अदुवा, कागती प्रशोधन) र बजारीकरण । -५ वटा पहिरो २१० वटा सोता (गल्छी) नियन्त्रण गर्ने । -खोलाहरुका १० स्थानमा १५ किमी खोला किनार संरक्षण वा खोला नियन्त्रण गर्ने । -एक वडा-एक पोखरी निर्माण गर्ने । -५ किमी सडक पाखाहरुमा वायोईन्जिनियरिङ गरी भूक्षय नियन्त्रण गर्ने । -गुहार खोला पातुखोला र ववइ नदिमा तटबन्धन -४० वटा पानीका मुहान र १० वटा सिमसार क्षेत्र संरक्षण गर्ने । -५०० जना पारिवारिक निजी वन किसानहरुको जमिनमा छिटो बढ्ने रुख प्रजाती, फलफुल, डालेघाँसका विरुवा रोप्ने प्रत्येक वडामा एक/एक गिनपार्क निर्माण गर्ने । -१ वटा स्थायी ल्याण्डफिल साइटको निर्माण । -राप्ती प्रादेशिक अस्पतालसहित अन्य अस्पतालहरुको फोहोर व्यवस्थापन गर्ने । -१५०० परिवारलाई फोहोर बर्गिकरण गर्ने डष्टविन वितरण गर्ने । -कम्प्याक्टर ३, ट्र्याक्टर २ र साना ट्र्याक्टर ३ वटा खरिद् गर्ने । -सरसफाई सम्बन्धी जनचेतनामुलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन । -गिन तुलसीपुर-क्लिन तुलसीपुरअभियानलाई निरन्तरता दिने । -फोहोर संकलन केन्द्रहरु स्थापना गर्ने । -जलवायु परिवर्तन अनुकुलनको लागि हावापानी अनुसारको खेती प्रणालीको लागि सहयोग उपलब्ध गराउने -नगर क्षेत्रका खुल्ला स्थानहरुको पहिचान,
--	--	--	--	--	---

				<p>संरक्षण, सूचिकरण र प्रचारप्रसार ।</p> <ul style="list-style-type: none"> -नगरपालिकाको जोखिम पार्श्वचित्र निर्माण । -नगरपालिकाको स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशिल योजना र विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण तथा कार्यान्वयन । -नगर क्षेत्रमा ५ वटा सुरक्षित वस्तीहरू निर्माण । -नगर आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्रको स्थापना । -ग्वारखोला र पातु खोलाको माथिल्लो तटीय क्षेत्रमा वर्षामापन केन्द्र राख्ने । -बबई नदीमा जलसतह मापन केन्द्र स्थापना । -विपद् प्रतिकार्यका लागी १२५ जना स्वयंसेवक तयार, क्षमता अभिवृद्धि र परिचालन । -नगर तथा वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशिल समितिको क्षमता अभिवृद्धि । -संकटासन्न समुदायको क्षमता अभिवृद्धि । -नगर विपद् व्यवस्थापन कोषलाई निरन्तरता । -विपद् जोखिम न्यूनिकरण रणनीतिक कार्ययोजना २०२०-३० निर्माण । -जोखिमपूर्ण विद्यालयहरू,स्वास्थ्य संस्थाहरू, तथा सार्वजनिक संरचनाहरूको प्रबलिकरण । 	
५.	संस्थागत विकास,सेवाप्रवाह,शुसासन	<p>१.नगर प्रहरी</p> <p>३.एफ.एम.सञ्चालन</p> <p>४.स्थानीय कर (सम्पत्ति कर, घर बहाल कर, घर जग्गा रजिष्ट्रेसन शुल्क, सवारी साधन</p>	<p>दिगो विकासको लक्ष्य १६ : शान्ती,न्याय र शसक्त संस्थाहरू</p> <p>दिगो विकासको लक्ष्य १७ : यी लक्ष्यहरूका लागी साभेदारी</p>	<ul style="list-style-type: none"> - उपमहानगरपालिकाको केन्द्रमा मापदण्ड अनुसारको जग्गा व्यवस्था तथा कार्यलय भवन निर्माण गरी आवश्यक जनशक्ति सहितको सेवा प्रदान गर्ने । - आफ्नै भवन नभएका वडा कार्यालय हरुको भवन निर्माण गर्ने । - नगरपालिकामा करको दायरा फराकिलो गर्ने । - गै.स.स. विकास साभेदार, वित्तिय लगानीकर्ता र निजी साभेदार लगानी कर्ताहरूको लगानी वृद्धि गर्ने 	<p>नगरपालिका र सबै वडा कार्यालयमा नागरिक वडापत्र राख्ने ।</p> <ul style="list-style-type: none"> -वर्षमा ३ वटा सार्वजनिक सुनुवाई गर्ने । -नगरपालिकाको वेवसाइटमा गुनाशो पोर्टल राख्ने । -नगरसभा तथा कार्यपालिकाका निर्णयहरू सार्वजनिक गर्न नगर बुलेटिन प्रकाशन गर्ने । -सेवाग्राही सन्तुष्टीमापन संयन्त्र विकास गरी कार्यान्वयन गर्ने । -जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूलाई क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।

		<p>कर), सेवा शुल्क ,दस्तुर , पर्यटनशुल्क, विज्ञापन कर, व्यावसाय कर, मूमिकर (मालपोत), दण्ड जरिवाना, मनोरञ्जन कर, मालपोत संकलन</p>		<ul style="list-style-type: none"> - आमभेला द्वारा योजना तर्जुमा तथा प्राथमिककरण निर्धारण गर्ने । - रणनितिक र आवधिक योजना ले निर्दिष्ट गरेका विषयहरुलाई वार्षिक योजनामा समावेश गर्ने - योजना कार्यान्वयनको सुरु देखि अन्त्य सम्म सुचकमा आधारित नियमित र प्रभावकारी अनुगमनका साथै आवश्यक पृष्ठपोषण प्रदान गर्ने । - नगरपालिकाका सबै विषयगत शाखाका माषिक, चौमाषिक, वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन, आगामी योजना, लागत प्रतिवेदन समयमै सार्वजनिक गर्ने । - अनुगमन तथा मूल्याङ्कन तेस्रो पक्ष द्वारा गर्ने व्यवस्था गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> -आवश्यकता अनुसार ऐन कानूनहरुको समयमै निर्माण, संशोधन र कार्यान्वयन गर्ने । -नगर सूचना केन्द्रको व्यवस्थापन तथा क्षमता विकास । न्यायिक समितिका लागि ३ वटा कोठा र १ वटा गोपनीय कक्ष थप र पुस्तकालय स्थापना । -असहाय पिडितहरुका लागि कोष स्थापना । -न्यायिक समितिका पदाधिकारीलाई न्याय सम्पादन सम्बन्धी, कर्मचारीलाई न्यायीक प्रक्रिया सम्बन्धी तालिम । -न्यायीक समिति र वडा कार्यालयका कर्मचारीलाई न्यायीक अभिलेखिकरण र दस्तावेजिकरण सम्बन्धी तालिम । -सबै वडामा मेलमिलापकर्तार मेलमिलाप केन्द्रको स्थापना । -मेलमिलापकर्तारलाई सहमति/असहमति लेखन सम्बन्धी पुनर्ताजगी तालिम । - आवश्यक दरबन्दी अनुसार कर्मचारीको व्यवस्था गर्ने -नगरपालिकाका सबै शाखाहरुको सेवा प्रवाहलाई प्रविधिमैत्री बनाउने । -संस्थागत व्यवस्थापन सर्वेक्षण गर्ने । -शाखा, उपशाखाहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने । -नगरपालिकाको आफ्नै वर्कशप स्थापना । -कार्यसम्पादन मूल्यांकनको मापदण्ड निर्धारण गरी प्रत्येक वर्ष उत्कृष्ट कर्मचारीलाई पुरस्कार तथा सम्मानको व्यवस्था । -अर्धवार्षिकरूपमा जनप्रतिनिधि र कर्मचारीबीच संयुक्त समिक्षा बैठक सञ्चालन । -राजश्व चुहावट नियन्त्रण गर्न जनशक्ती परिचालन । --नगरपालिकाको आय लेखाजोखा (रेभिन्यू एसेस्मेण्ट) गर्ने ।
		५.स्थानीय सेवाको व्यवस्थापन			
		६.स्थानिय तथ्यांक र अभिलेख संकलन			
		१२.गाउँ सभा, नगर सभा, स्थानीय अदालत, मेलममलाप र मध्यस्थताको व्यवस्थापन			
		१३.स्थानिय अभिलेख व्यवस्थापन			

					<ul style="list-style-type: none"> -राजश्व सुधार योजना निर्माण । -राजश्व अनुगमन प्रणालीलाई सुदृढ गर्ने । -राजश्व चुहावट सम्बन्धी सूचनादातालाई प्रोत्साहन र पुरस्कारको व्यवस्था । प्रत्येक वर्ष सबै वडाहरूमा करदाता शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने । -आलेप शाखामा थप उपकरण र सामग्रीहरूको व्यवस्था गर्ने । -आलेप प्रतिवेदन प्रत्येक ४ महिनामा पेश गरी समिक्षा गर्ने । -समयमा बेरुजु न्यूनिकरण गर्ने । -राजश्व परिचालन सम्बन्धी सफ्टवेयरहरूको विस्तार गर्ने । -प्राकृतिक स्रोतहरूको जिपिएस् इमजेडि गर्ने । -राजश्व सम्बन्धी कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने । -१९ वटै वडा तथा नगर स्तरका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूलाई स्थानीय तहको योजना तर्जुमा प्रक्रियाबारे अभिमुखिकरण । -नगरस्तरमा जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूलाई दिगो विकासका लक्ष्य सम्बन्धी अभिमुखिकरण । -समुदाय, उपभोक्ता समिति, वडा कार्यालय र नगर स्तरको अनुगमन सूचक निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्ने । -ठूला आयोजना तथा बहुवर्षीय योजनाहरूको तेस्रो पक्षबाट अनुगमन गर्ने । -प्रत्येक २ वर्षमा आवधिक योजना अद्यावधिक गर्ने । -उपभोक्ता समितिलाई योजना सञ्चालन सम्बन्धी तालिम । -मिडिया सेन्टर स्थापना गर्ने । -पत्रकारहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने । -पत्रकारहरूलाई लेखनवृत्ती प्रदान गर्ने ।
--	--	--	--	--	--

					<p>-सञ्चार माध्यमहरूको सवलिकरण र प्रोत्साहन गर्ने ।</p> <p>-पत्रकार संघ संगठन र सञ्चार माध्यमको संस्थागत विकास र प्रवर्द्धन गर्ने ।</p>
--	--	--	--	--	---

संभाग ४ :श्रोत अनुमान

१.४.१ स्रोत अनुमान तथा प्रक्षेपण :

यस आवधिक नगर विकास योजना कार्यान्वयन गर्न निर्धारित गरिएका योजना तथा कार्यक्रमहरु नगरपालिकाको आन्तरिक स्रोत, संघ र प्रदेशबाट प्राप्त हुने सबै खाले अनुदान तथा विकास साभेदार र गैसस तथा समुदायमा आधारित संस्था र समुदाय एवं नीजि क्षेत्रको लगानी समेत प्रक्षेपण गरी योजनाको लागि उपलब्ध अनुमानित स्रोत निर्धारण र योजना कार्यान्वयनका लागि देहायअनुसार स्रोत प्रक्षेपण गरिएको छ ।

तालिका १२ : प्रक्षेपण गरिएको आवधिक बार्षिक बजेट

बजेटका श्रोतहरु	आ.व. २०७६/७७ हजारमा (०००) यथार्थ	बार्षिक प्रक्षेपण (आर्थिक बर्ष अनुसार रकम (रु. हजारमा)					कूल जम्मा
		२०७७/७८ यथार्थ	२०७८/७९ प्रक्षेपण	२०७९/८० प्रक्षेपण	२०८०/८१ प्रक्षेपण	२०८१/०८ प्रक्षेपण	
आन्तरिक आय	२५००००	३०००००	३५००००	४०००००	५०००००	६०००००	२१५००००
संघीय सरकारको अनुदान							
वित्तीय समानीकरण अनुदान	३१६२००	३०४५००	३५००००	४०००००	४५००००	५०००००	२००४५००
सशर्त अनुदान	५७१७४०	५४६१००	६०००००	८०००००	१००००००	१२०००००	४१४६१००
समपुरक अनुदान	११९९००	१४९९००	१६००००	२०००००	३०००००	४०००००	१२०९९००
विशेष अनुदान	४५५००	२५००००	४०००००	६०००००	८०००००	१००००००	२४६५०००
सडक बोर्ड	१०००००	१५००००	२०००००	२५००००	३०००००	३५००००	१२५००००
प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम	२४८९	२७१८७	३०००००	३५००००	४०००००	४५००००	१७७१८७
सामाजिक सुरक्षा अनुदान	२९५६७२.१४	३२००००	३५००००	४०००००	४५००००	५०००००	२०२००००
प्रदेश सरकारको अनुदान							
वित्तीय समानीकरण अनुदान	६६०७	६६०७	७०००	८०००	१००००	१३०००	४४६०७

सशर्त अनुदान	१४०००	१६०००	१८०००	२००००	२५०००	३००००	१०९०००
समपुरक	२२४६२	२५०००	३००००	४००००	५००००	६००००	२०५०००
विशेष अनुदान	१००००	१५०००	२००००	३००००	४००००	५००००	१५५०००
अन्य अनुदान	६७००	१००००	१५०००	२००००	३००००	५००००	१२५०००
अन्य अनुदान							
जिसस समपुरक अनुदान	३००००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	२५०००
औद्योगिक ग्राम निर्माण	९२००	०	०	२००००	०	३००००	५००००
गैसस र सुमदायमा आधारित संस्थाको लगानी	०	५०००	७०००	१००००	१५०००	२००००	५७०००
युनिसेफको लगानी	२७३६.१००	३०००	३५००	४०००	५०००	६०००	२१५००
जनसहभागिता	३००००	३५०००	४००००	४५०००	५००००	६००००	२३००००
निजि क्षेत्रको लगानी	०	१००००	२००००	३००००	५००००	६००००	१७००००
राजश्व बाँडफाँड							
प्रदेश	१६८५०.६६	२८७००	३५०००	५००००	७००००	८००००	२६३७००
संघ	१४६८६४.७	१९२६३९.२	२५००००	३५००००	५०००००	६५००००	१९४२६३९.२
०७४/०७५ को मौज्जात	५०११८.१०५	४००००	३००००	२००००	१००००	५०००	१०५०००
जम्मा	१८४९०३९.६७९	१९४४६३३.२	२२३६५००	३३३२०००	४१६००००	५०३९०००	१६७९२१३३.२

१.४.२ विषयगत क्षेत्रगत प्रस्तावित ५ वर्षको बजेट :

आवधिक नगर विकास योजना कार्यान्वयनका लागी विषय अनुसार क्षेत्रगत ५ वर्षको बजेट अनुसार ५ वर्षको कुल बजेट रु २१ अर्ब ९८ करोड ७ लाख ५० हजार अनुमान गरिएको छ । चालू आ.व. २०७६/७७ को आय रु.१ अर्ब ८४ करोड ९० लाख ३९ हजार ६ सय ७९ रहेको छ । यसरी चालू आ.व.को आय र सो अनुसार आयवृद्धि हुनसक्ने आधारमा ५ वर्षको कुल अनुमान गर्दा उपमहानगरनगरपालिकाको कुल आय करीव रु. १६ अर्ब ७९ करोड २१ लाख ३३ हजार २ सय हुने देखिन्छ । तसर्थ आवधिक योजनाको प्राथमिकताका आधारमा प्रस्तावित क्रियाकलापहरुको कार्यान्वयनका लागि न्युन हुने ५ अर्ब २६ करोड

८६लाख १६ हजार ८ सय रकमलाइ पुर्ति गर्न संघ र प्रदेश सरकार, निजिक्षेत्र तथा अन्य विकास साभेदार संग प्रभावकारी समन्वय एवं व्यवस्थापन गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

तालिका १३ : विषयगत क्षेत्र अनुसार प्रस्तावित कुल वजेट

विषयगत क्षेत्र	अनुमानित वजेट (रु. हजार)	प्रतिशत
१. आर्थिक विकास		
कृषि	२६६०००	१.२१
सिंचाई	११०००००	५.०१
पशु विकास	१६००००	०.७३
उद्योग व्यवसाय तथा बजार व्यवस्थापन	३११०००	१.४२
पर्यटन	२०३०००	०.९२
बैंक तथा वित्तिय संस्था	१५००	०.०१
आर्थिक विकास जम्मा	२०४३५००	९.३०
२. सामाजिक विकास		
शिक्षा	३६७००००	१७.६१
स्वास्थ्य	२६०००००	१२.७४
खानेपानी तथा सरसफाई	१०१२५००	४.६१
लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशिकरण (महिला, बालबालिका र लक्षित वर्ग)	१९५००	०.०९
युवा तथा खेलकुद	१०३०००	०.४७
कला संस्कृति	७०००	०.०३
सामाजिक विकास जम्मा	७६१२०००	३५.५५
३. भौतिक पुर्वाधार		
सडक पुल, तथा यातायात	१००२००००	४५.६०
आवास तथा वस्ती विकास	२६००००	१.२७
विद्युत तथा उर्जा	१४२५००	०.६५
सूचना तथा संचार	३००००	०.११
पुर्वाधार विकास जम्मा	१०४७२५००	४७.६३
४. वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन		

विषयगत क्षेत्र	अनुमानित बजेट (रु. हजार)	प्रतिशत
वन तथा जैविक विविधता	१०३०००	०.४७
जलाधार तथा भूमि संरक्षण	१०२३५००	४.६६
जलवायू अनुकूल पर्यावरणिय स्वच्छता	२५५०००	१.१६
विपद व्यवस्थापन	१४००००	०.६४
वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन जम्मा	१५२१५००	६.९३
५. सुशासन तथा क्षमता विकास र सेवा प्रवाह		
ऐन, कानून नियम तथा कार्यविधि	९५००	०.०४
न्यायीक समिति	७०००	०.०३
संस्थागत तथा मानव संसाधन विकास	९२०००	०.४२
आन्तरिक श्रोत तथा खर्च व्यवस्थापन	१५७५०	०.०७
योजना तर्जुमा तथा अनुगमन र शुसासन	७०००	०.०३
सुशासन तथा क्षमता विकास र सेवा प्रवाह जम्मा	१३१२५०	०.५९
कुल बजेट	२१९८०७५०	१००

१.४.३. श्रोत परिचालन रणनीति

तुलसीपुर उपमहानगरपालिका को आवधिक योजना अनुसार विषयगत क्षेत्र अनुसार आवधिक योजनाको कुल बजेट रु २१ अर्ब ९८ करोड ७ लाख ५० हजार अनुमान गरिएको छ । अपुग ५ अर्ब २६ करोड ८६ लाख १६ हजार ८ सय न्युन हुने देखिएकोमा अपुग श्रोत रकमको परिचालनका लागि देहाय अनुसारको रणनीति अख्तियार गरिने छ ।

- आन्तरिक आयस्रोतको दायराको खोजी र वृद्धि गर्ने
- विकास साभेदारसंग समन्वय गर्ने
- संघ तथा प्रदेशसंग समन्वय गर्ने
- अन्तर स्थानीय तह साभेदारी गर्ने
- निजी तथा सार्वजनिक साभेदारी एवं सहकार्य गर्ने
- जनसहभागिता वृद्धि गर्ने
- आन्तरीक र वाह्य ऋण परिचालन गर्ने
- वन, जडिवुटी तथा खनिज क्षेत्रबाट हुने सम्भाव्य आम्दानीका लागि अनुसन्धान अध्ययन गर्ने ।

- वित्तीय जोखिम न्यूनिकरणका लागि पारदर्शिता तथा सुशासन संबन्धी व्यवस्थाहरु कार्यान्वयनका लागि विशेष श्रोत साधनको परिचालन गर्ने ।

संभाग ५ : योजना कार्यान्वयन र अनुगमन

१.५.१ आवधिक योजना कार्यान्वयन तथा अध्यावधिक

तुलसीपुर उपमहानगर पालिकामा यस आवधिक योजनामा आधारित भई वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा गरी आवधिक योजनाको कार्यान्वयन गर्ने छ । यसरी वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा गर्दा आवधिक योजनाको समग्र लक्ष्य, रणनीति तथा प्राथमिकता, नीति तथा कार्यनीति एवं कार्यक्रमलाई आधारलिईने छ । यस आवधिक योजनाको समीक्षा र अद्यावधिक प्रत्येक २ वर्षमा गरिने छ । हरेक विषयगत क्षेत्रले आ-आफ्नो क्षेत्रको विस्तृत समीक्षा गरी प्रत्येक वर्ष प्रगति प्रतिवेदन तयार गरी पेश गर्ने छन् । यसका अतिरिक्त समीक्षा र अद्यावधिक को प्रक्रियामा संघ र प्रदेश सरकार वाट प्रदान गरिने निर्देशन र मार्गदर्शन लाइ पनि समावेश गरिने छ ।

वार्षिक रुपमा तर्जुमा गरिने कार्यक्रम तथा आयोजनाको एकीकृत योजना तथा बजेट तर्जुमाको ढाँचा अनुसूची १ मा दिईएको छ ।

१.५.२ अनुगमन तथा मूल्यांकन

प्रभावकारी अनुगमन तथा मूल्यांकन प्रक्रिया वाट यस आवधिक एकीकृत नगर विकास योजनाको प्रभाव, असर, प्रतिफलको नतीजा आदि मापन गरिनेछ । यसै गरी प्रमुख कार्यक्रम तथा आयोजनाहरूको प्रक्रियाको अनुगमन गरिनेछ । नतीजामापन आवश्यकता अनुसार वाह्य विज्ञ वाट हुनेछ । कार्यक्रम तथा आयोजना कार्यान्वयन प्रकृया अनुगमन गर्ने जिम्मेवारी नगर कार्यपालिका र सुपरीवेक्षण तथा अनुगमन समितिको रहने छ । आवधिक नगर विकास योजनाको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सम्बन्धी विस्तृत प्रकृया तथा जिम्मेवारी देहायअनुसार हुनेछ ।

- नगर कार्यपालिका तथा विषयगत समिति
- नगर स्तरीय अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समिति
- वडा स्तरीय अनुगमन समिति
- जिल्ला समन्वय समिति
- विषयगत शाखा, उपशाखा, परियोजना, संघ, संस्था
- नागरिक समाज, संस्था तथा तेश्रो पक्ष

आवधिक तथा वार्षिक नगर विकास योजनाको अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका साधन तथा विधि देहायअनुसार रहनेछ ।

- स्थलगत अनुगमन
- कार्ययोजना (लक्ष्य) र प्रगति बीच तुलना तथा मापन
- नागरिक अनुगमन
- नतीजामा आधारित ढाँचा अनुसार वार्षिक समीक्षा
- नतीजामूलक ढाँचा अनुसार सहभागितामूलक मध्यावधि समीक्षा
- चौमासिक समीक्षा
- नतीजामूलक ढाँचा अनुसार सहभागितामूलक अन्तिम समीक्षा (तेश्रो पक्षबाट मूल्याङ्कन)

आवधिक तथा वार्षिक नगर विकास योजनाको अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको प्रक्रिया देहायअनुसार हुनु पर्नेछ ।

तालिका १४ :आवधिक योजनाको अनुगमन मुल्यांकन योजना

के गर्ने?	कसले गर्ने?	कहिले गर्ने?	कसरी गर्ने?
कार्यक्रम वा प्रक्रिया अनुगमन	नगर स्तरिय अनुगमन तथा सुपेरिवेक्षण समिति, वडा स्तरिय अनुगमन समिति, समुदाय तथा समुदायमा आधारित संस्थाहरू	पटके, मासिक, चौमासिक र वार्षिक	<ul style="list-style-type: none"> ● स्थलगत अनुगमन ● चौमासिक कार्ययोजनाको लक्ष्य र प्रगति विवरणको तुलना
प्रतिफल मुल्यांकन	नगर कार्यपालिका, अनुगमन तथा सुपेरिवेक्षण समिति	चौमासिक, अर्धवार्षिक, वार्षिक र मध्यावधि	<ul style="list-style-type: none"> ● स्थलगत अनुगमन ● वार्षिक कार्ययोजनाको लक्ष्य र प्रगति विवरणको तुलना ● नतीजामूलक अनुगमन खाका अनुसार नतीजा मापन
असर तह मुल्यांकन	नगर कार्यपालिका, अनुगमन तथा सुपेरिवेक्षण समिति र तेश्रो पक्ष	वार्षिक, मध्यावधि र अन्तिम वर्ष	<ul style="list-style-type: none"> ● सहभागितामूलक छलफल ● नतीजामूलक अनुगमन खाका अनुसार नतीजा मापन ● नमूना सर्वेक्षण ● वस्तुगत विवरण अध्ययन
प्रभाव तह मुल्यांकन	नगर कार्यपालिका, अनुगमन तथा सुपेरिवेक्षण समिति, र तेश्रो पक्ष	मध्यावधि र अन्तिम वर्ष	<ul style="list-style-type: none"> ● नतीजामूलक अनुगमन खाका अनुसार नतीजा मापन ● सहभागितामूलक छलफल ● अध्ययन तथा सर्वेक्षण ● वस्तुगत विवरण अध्ययन ● प्रगति प्रतिवेदन अध्ययन

आवधिक योजनाको नतीजामूलक अनुगमन तथा मूल्याङ्कन ढाचा अनुसूची २ मा उल्लेख गरिएको छ।

संभाग ६ : वडास्तरका योजनाहरु(योजना वैक)

६.१ वडास्तरका आवधिक योजना तर्जुमा गोष्ठीबाट प्राप्त योजनाहरुको विवरण :

तुलसीपुर उपमहानगरपालिका

वडा स्तरका योजनाहरु

क्षेत्र : आर्थिक विकास

वडानं. १

मिति : २०७७/०९/२८

विषय	योजनाहरु
कृषी	<ul style="list-style-type: none"> -पहाडी क्षेत्रमा कागती र टिमुरका २ लाख ५० हजार बिरुवा उपलब्ध गराउने । -बिरुवा थिनिङ, कटिङका लागि १ सय मेशिन उपलब्ध गराउने । -वडाको तल्लो क्षेत्रमा आँप, लिच्ची, केरा खेतीको विकास गर्ने । -केराको थाम र पातबाट धागो उत्पादन गर्ने मेशिन उपलब्ध गराउने । -धान रोप्ने र काट्ने मेशिन उपलब्ध गराउने । -प्रत्येक खेतीका लागि विशेषज्ञ खटाउने र बेलाबेला तालिमहरु प्रदान गर्ने । -तरकारी खेतीका लागि प्रत्येक वर्ष २ सय टनेल उपलब्ध गराउने । -काँट भेगमा पलम र किवि खेती गर्ने । -कृषी सडकमार्फत कृषी सामग्री ढुवानीको व्यवस्था मिलाउने ।
सिचाई	<ul style="list-style-type: none"> -हाईड्र्याम र पक्की नालामार्फत सिचाईको व्यवस्था गर्ने । -सिचाईका लागि प्रत्येक किसानलाई ड्रम र पाइप उपलब्ध गराउने । -भरना टोलको अजिमारा गाउँमा सिचाईका लागि पम्पसेटको व्यवस्था । -भरना टोलको ठाँटी गाउँदेखि दुविचौर जाने पक्की कुलो निर्माण । -काठीखोलादेखि जीवलाल सापकोटाको खेतसम्म पक्की कुलो निर्माण । -बाह्रथानेदेखि खुटीसम्म पक्की कुलो निर्माण । -पराजुली खोलादेखि बाघेसम्म जोड्ने पक्की कुलो निर्माण । -तीनमनेदेखि छेउकुली हुँदै गनारी फुलबारीसम्म पक्की कुलो निर्माण । -दमारे खोलादेखि हापुरकोट टोलसम्म पक्की कुलो निर्माण । -सिसाखानीदेखि दमारगाउँसम्म पक्की कुलो निर्माण । -लामीतारा कुलोको बाँधदेखि समशेर राणाको खेतसम्म जाने पक्की कुलो निर्माण । -शान्ति चोकदेखि कुमालगाउँसम्म पक्की कुलो निर्माण ।
पशुपंक्षीपालन	<ul style="list-style-type: none"> -बाखापालनका लागि तालिम । -बाखापालनका लागि आधुनिक खोर निर्माण । -घाँस काट्ने मेशिन च्याप कटर बितरण । -प्रत्येक वर्ष पशु स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन । -दुई स्थानमा कृतिम गर्भाधारण केन्द्र स्थापना ।

	<ul style="list-style-type: none"> -उन्नत जातको नश्ल सुधारका लागि जमुनापारी जातका बोका उपलब्ध गराउने । -उन्नत जातका डालेघाँस, भुईँघाँसको व्यवस्था । -भैंसीपालनका लागि आधुनिक गोठहरू निर्माणमा सहयोग । -१० स्थानमा चिस्यान केन्द्र स्थापना ।
पर्यटन	<ul style="list-style-type: none"> -माझगाउँमा भ्यूटावर निर्माण । -धार्मिक स्थलहरूको संरक्षण । -कृषी पर्यटनको विकास गर्ने । -धारपानी क्षेत्रलाई पर्यटकीय क्षेत्रका रूपमा विकास गर्ने । -मनकामना मन्दिरलाई स्तरोन्नती गर्ने । -पार्क निर्माण गरी पर्यटक आकर्षित गर्ने ।
सहकारी	<ul style="list-style-type: none"> -सहकारीलाई जग्गा र भवनको व्यवस्था । -सहकारीलाई कृषीजन्य सामान ढुवानीका लागि गाडी अनुदान । -सहकारीबाट विपन्न वर्गलाई सहूलियतमा चामल, दाल, नुन, चिनी लगाएतका खाद्य वस्तु बिक्री बितरणको व्यवस्था । -सहकारीलाई कृषीमा व्यवसायीकरण गर्नेतर्फ प्रेरित गर्ने ।
उद्योग, बाणिज्य, वित्तिय क्षेत्र	<ul style="list-style-type: none"> -तोरीका लागि तेल मिल सञ्चालन गर्ने । -काष्ठ उद्योगहरू सञ्चालन गर्ने । -कृषी सहकारी वित्तिय संस्था सञ्चालन गर्ने ।
वडाका गौरवका योजनाहरू	<ul style="list-style-type: none"> -जिल्लाभरी दुध उपलब्ध गराउने गरी दुग्ध सहकारी संस्थाहरू सञ्चालन । -वडाका सबै बस्तीमा कृषी सडक विस्तार । -तुलसीपुर उपमहानगरलाई पुऱ्याउनेगरी तरकारी खेती सञ्चालन । -वडाका हरेक टोललाई फलफूल जोन बनाउने । -स्पोर्टपार्क, चिल्ड्रेन पार्क लगाएत सबै धार्मिक स्थलहरूलाई पर्यटकीय स्थलका रूपमा विकास गर्ने ।

क्षेत्र : सामाजिक विकास

बिषय	योजनाहरू
शिक्षा	<ul style="list-style-type: none"> -सर्वसुलभ, निशुल्क र गुणस्तरीय शिक्षामा सबैको पहुँच बृद्धि गर्ने । -सबै तहमा कम्प्युटर शिक्षाको व्यवस्था गर्ने । -विद्यालयमा बसको व्यवस्था गर्ने । -प्रत्येक विद्यालयमा शैक्षिक सामग्री र बुक कर्नरको व्यवस्था गर्ने । -विद्यालयमा योग्यता पुगेका बिषयगत शिक्षकहरूको व्यवस्था गर्ने । -प्रत्येक विद्यालय परिसरमा बृक्षारोपण गरी हरियाली बनाउने । -प्रत्येक विद्यालयमा खानेपानीको व्यवस्था गर्ने । -वडाका विभिन्न विद्यालयमा छात्रछात्राको २० वटा चर्पी निर्माण । -प्रत्येक विद्यालयमा छात्राका लागि स्यानीटरी प्याड र बाथरूमको व्यवस्था गर्ने । -विभिन्न विद्यालयमा विज्ञान र कम्प्युटर प्रयोगशालाका लागि १५ वटा कोठाहरू निर्माण । -प्रत्येक विद्यालयमा अपांगमैत्री र बालमैत्री संरचना तयार गर्ने ।

	<ul style="list-style-type: none"> -आधारभूत तहसम्म बालबालिकालाई दिवा खाजाको व्यवस्था । -शिक्षण सिकाई क्रियाकलापमा उतिर्ण दर ६० प्रतिशत गर्ने । -प्रत्येक विद्यार्थीका हातहातमा कम्प्युटरको व्यवस्था गरी कितावको बोध घटाउने । -वडामा प्राविधिक शिक्षाको व्यवस्था । -शिक्षकहरुलाई तालिमको व्यवस्था । -२५ विद्यार्थी बराबर एक शिक्षकको व्यवस्था । -सिर्जनशिल आधारभूत विद्यालय छोटेलालाई मावि तह सञ्चालन गर्ने ।
स्वास्थ्य	<ul style="list-style-type: none"> -प्रसुतीगृह निर्माण गर्ने । -३ स्थानमा खोप किलनिक भवन निर्माण गरी सामग्रीको व्यवस्था । -स्वास्थ्य चौकी भवनमा एक तला थप । -प्रसुती केन्द्रमा प्रसुती बेड, निर्मलीकरण सामग्रीको व्यवस्था । -स्वास्थ्य चौकीका लागि मोटरसाइकलको व्यवस्था । -स्वास्थ्य चौकीमा कम्प्युटर, प्रिन्टर र फोटोकपी मेशिनको व्यवस्था । -स्वास्थ्य चौकीमा प्रतिक्षालय निर्माण ।
खानेपानी तथा सरसफाई	<ul style="list-style-type: none"> -प्रत्येक घरमा पानीका धाराहरु जडान । -विद्यालयको खानेपानी महशुल मिनाहा गर्ने । -वडामा कम्तिमा ७ वटा डिपबोरिड निर्माण । -टोलटोलमा कम्तिमा २५ वटा खानेपानी ट्यांकी व्यवस्था गर्ने ।
संस्कृती	<ul style="list-style-type: none"> -संस्कृती संरक्षणका क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने । -धार्मिक, साँस्कृतिक महत्वका लागि देवी मन्दिरमा पार्क निर्माण । -गोठ मन्दिर मर्मत गर्ने । -भरना टोलको दुविचौर गाउँमा शिवमन्दिर निर्माण । -रानीटाकुरा मन्दिरको स्तरोन्नती । -सुनपुर र सिराटाको बीचमा रहेको पोखरीको संरक्षण गर्ने । -ज्येष्ठ नागरिक भवनमा रहेका अग्ला मन्दिरको मर्मत गर्ने । -विद्यालय जातीय संस्कृती भक्तिकेने पाठ्यक्रम बनाएर मातृभाषमा पठनपाठन गर्ने ।
महिला	<ul style="list-style-type: none"> -महिलालाई सिलाइकटाई एडभान्स तालिम । -महिला सशक्तिकरण तालिम । -दलित महिलालाई व्यवसायमुलक तालिम र व्यवसाय सञ्चालनमा आर्थिक सहयोग । -लैंगिक हिंशा न्यूनिकरण तालिम । -महिला समूहहरुलाई आर्थिक सहयोग । -महिलालाई च्याउखेती, तरकारी खेती जस्ता कृषी तालिम । -स्मार्ट छोरी कार्यक्रम सञ्चालन । -कुनै पनि संरचनामा महिला र दलित महिलाको सहभागिता सुनिश्चित गर्ने ।
बालबालिका	<ul style="list-style-type: none"> -बाल क्लव गठन, पुनगठन गरी सक्रिय बनाउने । -बालविवाह न्यूनिकरणका अभियान तथा विभिन्न क्रियाकलापहरु सञ्चालन गर्ने । -बालबालिकाहरुलाई खेलकुद सामग्री प्रदान गर्ने ।
ज्येष्ठ नागरिक, दलित, जनजाति, अन्य	<ul style="list-style-type: none"> -ज्येष्ठ नागरिक भवनमा शौचालयको व्यवस्था । -रामनगरमा ज्येष्ठ नागरिक भवन निर्माण । -ज्येष्ठ नागरिकलाई मनोरञ्जन सामग्री प्रदान ।

	<ul style="list-style-type: none"> -असहाय ज्येष्ठ नागरिकलाई खान, बस्नको व्यवस्था । -ज्येष्ठ नागरिकहरुको सेवा सुविधा बृद्धि गर्ने । -दलित समुदायलाई सिकर्मी, डकर्मी, दुनाटपरी बनाउने मेशिनबारे तालिम दिई स्वरोजगार बनाउने । -ज्येष्ठ नागरिक र विपन्न दलित जनजातीहरुलाई यातायात साधनमा ५० प्रतिशत छुटको व्यवस्था गर्ने । -बृद्धबृद्धालाई निशुल्क एम्बुलेन्स र औषधिउपचारको व्यवस्था गर्ने ।
सामाजिक विकासका वडाका गौरवका योजनाहरु	<ul style="list-style-type: none"> -१५ बेडको अस्पताल निर्माण । -विरेन्द्र मावि भ्युडहर सुनपुरमा बहुमुखी क्याम्पस सञ्चालन । -प्राविधिक धारमा ईञ्जिनियरिङ कक्षा सञ्चालन । -प्रचलित परम्परागत बाजा र भेषभुषा संरक्षणका लागि संग्रहालय निर्माण । -मदन भण्डारी रंगशाला निर्माणमा निरन्तरता । -आईसिटी ल्याव स्थापना । -विद्यालयमा चमेना गृह र बस सञ्चालन । -सिर्जनशिल आवि छोटैलाई मावि तहमा स्तरोन्नती गर्ने । -वडाका सबै विद्यालयमा तारवार र पर्खालको व्यवस्था गर्ने ।

क्षेत्र : पूर्वाधार विकास

बिषय	योजनाहरु
सडक, पुल	<ul style="list-style-type: none"> -काफल बोटदेखि मख्वन टाकुरी जोड्ने सडक निर्माण । -फुर्सागाटा, भ्यूडहर हुँदै चिउरीडाँडा जोड्ने सडक निर्माण । -माथिल्लो माझगाउँदेखि चुरेपाटी जोड्ने सडक निर्माण । -खोला रास्कोटीको घरदेखि नुनचती हुँदै सालडाँडा जोड्ने सडक निर्माण । -वाघखोर स्कुलदेखि सल्यान सिमाना जोड्ने सडक निर्माण । -छोटे वोहोराको घरदेखि मिलनटोलको कुकुर भुक्वा गाउँ जोड्ने सडक निर्माण । -कोइलाखानीदेखि डाइटाकुरा फर्सारामको घर हुँदै खिमबहादुर पुनको घरसम्म जोड्ने सडक निर्माण । -मनकामनादेखि बयलडाँडा हुँदै स्वामीका रुखसम्म बाटोमा कल्भर्ट निर्माण । -धनवासमा कल्भर्ट निर्माण । -भरना काठेखोलीमा कल्भर्ट निर्माण । -अविधारा टोलको पराजुली खोलामा कल्भर्ट निर्माण । -स्वामीको रुखनेर कचवे निर्माण । -गैरीखुटी स्कुलनेर कल्भर्ट निर्माण । -देविस्थानदेखि हापुरकोटसम्म सडक ग्राभेल । -भरना टोल भवबहादुर केसीको घरदेखि तिलक आलेको घरसम्म सडक ग्राभेल । -भरना टोल ठग बहादुरको घरदेखि दमारगाउँसम्म सडक ग्राभेल । -सिरकट्टी कुलोको बाँधदेखि दमारगाउँ हुँदै बयाले जोड्ने सडक ग्राभेल । - बयलडाँडा हुँदै स्वामीका बोटसम्म पक्की नाला निर्माण । -बयलडाँडामा कल्भर्ट निर्माण । -दुधराश चोकमा कल्भर्ट निर्माण ।

	-मनकामना मन्दिरदेखि शान्ति चोकसम्म पक्की नाला निर्माण ।
भवन तथा शहरी विकास	-भरना टोलमा सामुदायिक वनको भवन निर्माण । -मनकामना मन्दिरमा सभाहल निर्माण । -मनकामना सामुदायिक वन भवन निर्माण ।
विधुत, उर्जा, सूचना तथा सञ्चार	-अभिधारा टोलमा विधुतको व्यवस्था । -गौरास्युरी, काफलठुटा, रानीटाकुरा, धनवासमा विधुत विस्तार । -माभगाउँको चुरेघाटीमा विधुत विस्तार । -चिउरीडाँडामा विधुत विस्तार ।
वडाका गौरवका योजनाहरू	-दुधराश चोकदेखि मखनटाकुरी जोड्ने सडक निर्माण । -मनकामना मन्दिरदेखि सुवधारा मन्दिर हुँदै लुहामसम्म जोड्ने सडक कालोपत्रे । -घिमिरे चोक हुँदै मिलनचोक, छोटे माधव गिरीको घर हुँदै शान्तिनगर गाउँपालिका जोड्ने सडक कालोपत्रे । -छोटे सिचाई पक्की कूलो निर्माण । -न्यूरोडमा सडक कालोपत्रे । -भमके खोलामा पुल निर्माण । -वडानं. १ र ३ जोड्ने रानीघाटमा पुल निर्माण । -मदन भण्डारी खेलकुद मैदान निर्माण । -उत्तरकुमार वली पार्क निर्माण । -मनकामना मन्दिरमा विश्व चिनाउने बाँसुरी निर्माण । -मनकामना मन्दिर पश्चिम भागमा पिकनिक स्पोर्ट निर्माण ।

क्षेत्र : वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

बिषय	योजनाहरू
वन तथा भूसंरक्षण, जलाधार, वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन	-पहिरो जाने ठाउँमा वृक्षारोपण कार्यक्रम । -मनकामना सामुदायिक वन, नवदुर्गा सामुदायिक वन र जनता सामुदायिक वनमा काँडेतार । -जनता सामुदायिक वनको धारपानी टोलको खण्ड नं. ५ मा पोखरी निर्माण गरी माछापालन र पर्यटकीय क्षेत्र निर्माण । -नवदुर्गा सामुदायिक वनको घुमाउरेमा पोखरी निर्माण । -मनकामना सामुदायिक वनको डोक्सी दमारेमा ताल निर्माण । -नवदुर्गा सामुदायिक वनमा १० हजार कुरिलो, मनकामनामा ३ हजार चिउरी र १ हजार कुरिलो र जनता सामुदायिक वनमा ५ हजार चिउरी वृक्षारोपण ।
जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण, विपद् व्यवस्थापन, फोहोर व्यवस्थापन	-विभिन्न जोखिम क्षेत्रमा तटबन्धको व्यवस्था । -फोहोर व्यवस्थापन गर्ने ।
वडाका गौरवका	-जनता र नवदुर्गा सामुदायिक वनको खण्ड नं. ४ र २ मा पर्ने खारखौली खोलामा तटबन्ध गरी

योजनाहरु	हाइड्र्याम बाँध्ने र उक्त पानी दुवै सामुदायिक वनका कृषकहरुलाई सिचाई सुविधा पुर्याउने । -मनकामना सामुदायिक वनको लिस्ने खोली दोभानमा हाइड्र्याम बाँध्ने ।
----------	--

तुलसीपुर उपमहानगरपालिका

वडा स्तरका योजनाहरु

क्षेत्र : आर्थिक विकास

वडानं. २

मिति : २०७७/१२/०३

बिषय	योजनाहरु
कृषी	<ul style="list-style-type: none"> -भमके-भुमलगडी ८ किमी पक्की सिचाई कुलो निर्माण । -मनामापुर ८ किमी पक्की सिचाई कुलो निर्माण । -कुइरेपानी ८ किमी पक्की कुलो निर्माण । -मचोट पोटली ९ किमी पक्की कुलो निर्माण । -तकियापुर ७ किमी पक्की सिचाई कुलो निर्माण । -लौवस्था डाँडाचिस ६ किमी पक्की सिचाई कुलो निर्माण । -खैरीपुर ६ किमी पक्की सिचाई कुलो निर्माण । -५ वटा लिफ्ट सिचाई योजना सञ्चालन । -ड्वाते खोला, मनिकापुर, कुइरेपानी, मचोट, खैरिपुर, तकियापुर, पहलुवा, पिरगञ्जी, घोखण्डा र भरनटीमा ड्र्याम निर्माण । -कुमलगडी, मचोट, तकियापुर, खैरिपुर लगाएतका ठाउँमा डिपबोरिङ्ग निर्माण । -१८ वटै टोलमा कृषिसँग सम्बन्धित औजारहरु, विउ विजन र रासायनिक मल वितरण । -कोल्ड स्टोर स्थापना । -डेरी उद्योग स्थापना । -खैरीपुर, भमके, घोखण्डा, मनिकापुर, तकियापुर, भारगाउँमा विउ उत्पादन पकेट क्षेत्र घोषणा । -भमके, गनारी, खैरीपुर, तकियापुर, भारगाउँ, मनिकापुर, कुइरेपानी, मचोट, कुमलगडी, पहलुवा, पोटलीमा धान खेतीको पकेट क्षेत्र बनाउने । -कृषी पकेट क्षेत्रमा घरबस्ती नबनाउन पहल गर्ने ।
पशुपंक्षीपालन	<ul style="list-style-type: none"> -१८ वटा टोलमा व्यवसायीकरूपमा पशुपंक्षीपालन गर्न तालिम, प्राविधिक ज्ञान र अनुदानको व्यवस्था । -पशुपालन कृषकहरुका लागि उन्नत जातका भैसी, गाई, बाखा, बंगुर, टर्की र कुखुराको व्यवस्था गर्ने । -वडामा पशु कार्यालय स्थापना ।

पर्यटन	-वडामा रहेका मन्दिर, ताल तलैया र पार्कलाई पर्यटकीय गन्तव्यका रूपमा विकास गर्ने । -मार्तिम चौरलाई रमणीय पार्क बनाउने । -फलफूल खेतीलाई कृषी पर्यटनका रूपमा विकास गर्ने ।
सहकारी	-एक टोल, एक सहकारीको व्यवस्था गर्ने । -सहकारीलाई लेखा व्यवस्थापन तालिम सञ्चालन गर्ने ।
उद्योग, बाणिज्य, वित्तीय क्षेत्र	-वडामा बैंक स्थापना गर्ने । -डेरी उद्योग, कोल्ड स्टोर, खाद्यान्न उद्योग, नमकिन उद्योग स्थापना गर्ने । -कृषी बैंक स्थापना गर्ने ।
वडाका गौरवका योजनाहरू	-तरकारी भण्डार गृह निर्माण । -

क्षेत्र : सामाजिक विकास

विषय	योजनाहरू
शिक्षा	-प्रावि कुइरेपानी र प्रावि भद्रकालीलाई आधारभूत तहसम्म स्तरोन्नती गर्ने । -मावि बालापुर, प्रावि कुइरेपानी र प्रावि भद्रकालीमा थप भवन निर्माण । -प्रत्येक विद्यालयमा विज्ञान प्रयोगशाला निर्माण । -प्रत्येक विद्यालयमा पुस्तकालय स्थापना गर्ने । -प्रत्येक विद्यालयमा आईसिटी कक्षा सञ्चालन । -प्रत्येक विद्यालयमा छात्रछात्राको अलगअलग शौचालय निर्माण । -प्रत्येक विद्यालयमा कम्पाउण्ड र खेलमैदान निर्माण । -सबै विद्यालयमा फर्निचरको व्यवस्था । -विद्यालयभित्र बगैचा निर्माण । -विद्यालयको फोहोर व्यवस्थापन गर्न कण्टेनरको व्यवस्था । -विद्यालयमा फिल्टरसहितको सफा र स्वच्छ पिउने पानीको व्यवस्था । -सबै विद्यालयमा पर्याप्त शैक्षिक सामग्रीको व्यवस्था । -स्थानीय थारु र मगर भाषामा कक्षा सञ्चालन । -सबै विद्यालयमा दक्ष शिक्षक, कर्मचारी थप । -बालविकास केन्द्रको छुट्टै भवनसहित सुविधासम्पन्न कक्षा सञ्चालन । -सबै तहका शिक्षकहरूलाई तालिमको व्यवस्था । -टाढाका विद्यार्थी भएका ठाउँमा स्कूल बसको व्यवस्था ।
स्वास्थ्य	-तकियापुर नगर स्वास्थ्य केन्द्रमा २४ सै घण्टा सेवा भएको बर्थिङ सेन्टर सञ्चालन । -पूर्णखोप सुनिश्चितता गर्ने । -पूर्ण पोषणयुक्त वडा घोषणा । -होम डेलिभरी शुन्य वडा घोषणा । -स्वास्थ्य केन्द्र भौतिक पूर्वाधार र जनशक्तीको व्यवस्था । -स्वास्थ्य केन्द्रमा प्रविधिमैत्री कार्यालय व्यवस्थापन ।

	<ul style="list-style-type: none"> -एम्बुलेन्स सेवा सञ्चालन । -ल्याब सेवाका लागि आवश्यक उपकरणको व्यवस्था र प्राविधिक जनशक्ती व्यवस्थापन । -खोपकेन्द्र तथा गाउँघर क्लिनिकका लागि भवनको व्यवस्था ।
खानेपानी तथा सरसफाई	<ul style="list-style-type: none"> -एक घर, एक धाराको व्यवस्था । -डिप बोरिङ र आकाशे पानी संकलन ट्यांकीको व्यवस्था । -६ वटा अधुरा डिप बोरिङको निर्माण पूरा गर्ने । -खैरीपुर क्षेत्रमा तनिवटा डिप बोरिङको व्यवस्था । -प्रत्येक डिप बोरिङमा ५ लाख लिटर क्षमताका ट्यांकी व्यवस्था । -खानेपानी वितरणको दक्ष जनशक्ती व्यवस्था । -शुद्ध खानेपानी प्रयोग सम्बन्धी चेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालन ।
संस्कृती	<ul style="list-style-type: none"> -भुइयार थान संरक्षण । -मगर जातीको संस्कृती संरक्षण गर्न गुम्वा निर्माण । -मगर पोशाकहरूको संरक्षण । -थारु भाषा, पोशाक र पौराणिक कला संस्कृतीको संरक्षण । -सखिया, भुमरा, महरीया, हुदुग्या, सोरठी, वनगारी जस्ता स्थानीय गितहरूको संरक्षण ।
महिला	<ul style="list-style-type: none"> -महिलाहरूको क्षमता र नेतृत्व विकासका कार्यक्रमहरू सञ्चालन । -महिलाहरूलाई आत्मनिर्भर बनाउन आधुनिक सिप विकास । -सिप अनुसारको व्यवसाय सञ्चालन गर्न आर्थिक अनुदानको व्यवस्था । -महिला हिंशा न्यूनिकरण सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन । -दुई मात्र सन्तान जन्माउने जोडीलाई सम्मान । -सुत्केरी महिलालाई पौष्टिक आहारको व्यवस्था । -महिला सिकाई केन्द्र स्थापना । -महिलाका मुद्दा हेर्न महिला इजलाशको व्यवस्था । -महिला हिंशामुक्त वडा घोषणा ।
बालबालिका	<ul style="list-style-type: none"> -प्रत्येक विद्यालयमा बाल क्लव गठन गर्ने । -बाल क्लवहरूको क्षमता विकास र नेतृत्व विकास गर्ने । -वडाका योजना निर्माण प्रक्रिया र बालबालिका सम्बन्धी गतिविधिमा अर्थपूर्ण बालसहभागिता गराउने । -वडामा निर्माण हुने हरेक संरचना बालमैत्री बनाउने । -बालमैत्री वडा घोषणा गर्ने । -प्रत्येक टोलमा सिकाई केन्द्र सञ्चालन गर्ने । -टोलमा उत्कृष्ट काम गर्ने बालबालिकालाई पुरस्कृत गर्ने । -विद्यालय जाने विपन्न बालबालिकालाई साइकल उपलब्ध गराउने । -बाल प्रतिभा प्रष्फुटन हुने विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने । -बालविवाह अन्त्य गर्ने । -बालश्रममुक्त वडा घोषणा गर्ने ।
ज्येष्ठ नागरिक, दलित, जनजाति, अन्य	<ul style="list-style-type: none"> -ज्येष्ठ नागरिकका लागि मनोरञ्जन स्थल । -बृद्धाश्रम भवन निर्माण । -ज्येष्ठ नागरिकमैत्री संरचना निर्माण । -ज्येष्ठ नागरिकको सहज उपचारको व्यवस्था ।

	<ul style="list-style-type: none"> -विपन्न ज्येष्ठ नागरिकलाई मौसम अनुसारका पोशाकको व्यवस्था । -जातीय छुवाछुतमुक्त वडा घोषणा । -पछाडि पारिएको जातीलाई शिक्षा, सिप र रोजगारको व्यवस्था । -दलित जातीको सिपलाई आधुनिकिकरण गरी उद्योग, व्यवसाय सञ्चालन । -जाजातीका भाषा, कला र सिप संरक्षण गर्ने ।
वडाका गौरवका योजनाहरु	-२४ सै घण्टा सेवा भएको १५ शैयाको अस्पताल सञ्चालन ।

क्षेत्र : पूर्वाधार विकास

बिषय	योजनाहरु
सडक, पुल	<ul style="list-style-type: none"> -बालापुर भमके, पोटली एकली पिपल, भमके खोलादेखि खत्री टोल हुँदै एकली खोला, बालापुरदेखि एकली खोला, भमके खोलादेखि वडा कार्यालय हुँदै मनिकापुर, बालसंगिनी हुँदै एकता टोल र स्यानी चौरदेखि घिमिरे चोक सडक कालोपत्रे । -स्यानी चौरदेखि सुन्डवरी हुँदै गोविन्द गिरीको घरसम्म, कुमलगढीदेखि मचौट, नन्द्रागाउँदेखि बालापुर, लौवस्तादेखि खैरीपुर कमलपोखरी टोल, वडा कार्यालयदेखि शिवशक्ती टोल, भमके खोलादेखि शिवालय मन्दिर, भमके खोलादेखि तक्रियापुर खानेपानी ट्यांकीसम्म सडक कालोपत्रे । -पोटलीदेखि खडकपुर, कुइरेपानीदेखि हिलेखाली हुँदै गिधनीया, बालसंगिनीदेखि बाघमारे, गोविन्द गिरीको घरदेखि भुपाल गिरीको घरसम्म र धर्नालीको घरदेखि तक्रियापुर तालसम्मका सडक कालोपत्रे गर्ने । -घोरबन्दा जाने बाटोदेखि तल्लो ड्वागे हुँदै उदीराम डाँगीको घरसम्म, गणेश डाँगीको घरदेखि ड्वागेसम्म, टिका डाँगीको घरदेखि सुर्खेत सडकसम्म, खिमलाल भण्डारीको घरदेखि तल सुर्खेत सडकसम्म, भिमबहादुर योगीको घरदेखि पूर्वबाट भमके खोला पुलसम्म, बालसंगिनीदेखि पश्चिमदेखि बाघमारे बाटोसम्म, वेतप्रसादको घरदेखि बाघमारे बाटोसम्म नालासहित कालोपत्रे । -बालापुर मचौट सडकदेखि मनिकापुर तिलक डाँगीको घरसम्म, चित्रबहादुर भण्डारीको घरदेखि भारगाउँसम्म, गणेश कार्कीको घरदेखि राजकुमार केसीको घरसम्म, नन्द्रागाउँदेखि बालापुरसम्म, नन्द्रागाउँ टावरदेखि पश्चिम पिरीगजेरीसम्म, चिराघाट जाने बाटोदेखि उत्तर बाघमारे बाटोसम्म र स्यानीचौरदेखि पदम गिरीको घरनेर जोड्ने बाटोको ट्याक खोल्ने ।
भवन तथा शहरी विकास	<ul style="list-style-type: none"> -एक तालिम हल निर्माण । -५ सय जना क्षमताको सभाहल निर्माण । -एक महिला विकास सामुदायिक भवन निर्माण । -बालबालिकाका लागि मनोरञ्जन तथा खेलकुद भवन निर्माण ।
विधुत, उर्जा, सूचना तथा सञ्चार	<ul style="list-style-type: none"> -सडकमा रहेका विधुत पोललाई व्यवस्थित गर्ने । -नयाँ बाटोमा पोल र लाइन विस्तार गर्ने । ५० केभिको ७ वटा ट्रान्समिटर जडान । -फोर फेज लाइन विस्तार । -वडाभरी इन्टरनेट सेवा विस्तार ।
वडाका गौरवका	-हाइड्रियाम निर्माण ।

योजनाहरू	
----------	--

क्षेत्र : वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

बिषय	योजनाहरू
वन तथा भूसंरक्षण, जलाधार, वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन	-पानीका मुहान संरक्षण । -वृक्षारोपण कार्यक्रम । -वन फडानी नियन्त्रण गर्ने । -भ्यूडहर, सुनपुर, तक्रियापुर र खैरीपुर सामुदायिक वनमा तारवार गर्ने । -वन क्षेत्रमा ड्यामहरू निर्माण ।
जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण, विपद् व्यवस्थापन, फोहोर व्यवस्थापन	-नदीमा जथाभावी ढुंगा, माटो, बालुवा उत्खनन् नियन्त्रण गर्ने । -टोलटोलमा डष्टविनको व्यवस्था गर्ने । -मृत पशुपंक्षीको उचित व्यवस्थापन गर्ने । -बालापुर चोकमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण गर्ने । -वडा कार्यालय र मन्दिरको नजिक शौचालय निर्माण । -भुवनेश्वरी मन्दिर भएको ठाउँमा एक शौचालय निर्माण ।
वडाका गौरवका योजनाहरू	-भमके खोला र थकली खोलामा तटबन्धको व्यवस्था गर्ने । -फोहोर उठाउन ट्रेक्टरको व्यवस्था गर्ने । -दमकलको व्यवस्था गर्ने ।

तुलसीपुर उपमहानगरपालिका

वडा स्तरका योजनाहरू

क्षेत्र : आर्थिक विकास

वडानं. ३

मिति : २०७७/१०/०८

बिषय	योजनाहरू
कृषी	१. साविक७नं. वडा लाई टिमुर,कागती र अदुजा को पकेट क्षेत्रको रुपमा विकास गर्ने २. वडा नं. ३को हरियावास, गहते लाई तरकारी पकेट क्षेत्रको रुपमा विकास गर्ने ३. एक गाउँ एक कृषि कार्यक्रमको रुपमा विकास गर्ने ४. राम्री, खमारी र किमुगैरा लाई वेमौसमी तरकारी खेतीको रुपमा विकास गर्ने ५. भट्टेमा व्यवसायीक रुपमा तरकारी गर्न सहयोग गर्ने ६. कृषकहरू लाई तालिम र तरकारी खेतीका लागि टनेल उपलब्ध गराउने ।

बिषय	योजनाहरु
पशु पक्षि पालन	<ol style="list-style-type: none"> डाडखुट्टीमा व्यवसायीक कुखुरा पालन लाई व्यवस्थीत गर्ने उन्नत जातका गाई भैसी पालन लाई प्रोत्साहन गर्ने व्यवासायिक बाखा पालन किसान लाई बोयर जातका बोका वितरण गर्ने साविक७ र१ पहाडी एरियामा बाखा पकेट क्षेत्र का रुपमा विकास गर्ने मौरी पालक किसान लाई प्रोत्साहन गर्ने

बिषय	योजनाहरु
पर्यटन	<ol style="list-style-type: none"> तुलसीपुर ३ मा रहेको तुलसीपुर कै अग्लो स्थानमा रहेको थर्कोटलाई पर्यटकीय क्षेत्रको रुपमा विकास गर्ने राम्रीको धाम लाई पर्यटकीय क्षेत्रको रुपमा विकास गर्ने भट्टेको कण्ठान फुलबारी लाई पार्कको रुपमा विकास गर्ने ।

बिषय	योजनाहरु
सहकारी	<ol style="list-style-type: none"> सहकारी लाई सक्रिय बनाउन विभिन्न तालिम लगायत का कार्यक्रम संचालन गर्ने गौमाता दुग्ध सहकारी संस्था लाई गाई पालन र दुग्ध व्यवसाय गर्ने सहयोग गर्ने सहकारी मार्फत किसानलाई सहज रुपमा रासायनिक मल वितरण गर्ने सहयोग गर्ने सहकारी मार्फत संचालन हुने कार्यक्रम लाई प्राथमिता दिने ।

बिषय	योजनाहरु
उद्योग, बाणिज्य, बित्तिय क्षेत्र	<ol style="list-style-type: none"> कल्लेमा हाटबजार केन्द्र स्थापना गर्ने डाडखुट्टीमा दुध संलग्न केन्द्र स्थापन गर्ने स्थानिय उपभोग्य सामानको बजारीकरण गर्ने

बिषय	योजनाहरु
वडाका आर्थिक विकासका गौरवका योजनाहरु	<ol style="list-style-type: none"> साविक७ नं.वडामा खुवा प्रसोधन केन्द्र स्थापना गर्ने जडीबुटी संकन गरि प्रसोधन गर्ने व्यवस्था गर्ने जडीबुटी संकलन गरि प्रसोधन गर्ने व्यवस्था गर्ने टिमुर खेती सम्बन्धी अनुसन्धान केन्द्र स्थापना गर्ने अदुवा ,कागती र बेसार खेती यकीरण को व्यवस्था गर्ने

क्षेत्र : सामाजिक विकास

बिषय	योजनाहरु

शिक्षा	१.सरस्वति मा वि.दमारगाउ लाई उच्च मा.वि.मा.विकास गर्ने २.मा वि.प्रतापकोट लाई कृषि प्राविधिक शिक्षालयको रूपमा विकाश गर्ने ३.सम्पूर्ण प्रा.वि. लाई भौतिक रूपमा सुविधा सम्पन्न गराउने ।

बिषय	योजनाहरु
स्वास्थ्य	१. नगर स्वास्थ्य केन्द्र लाई सुविधा सम्पन्न स्वास्थ्य केन्द्र को रूपमा विकास गर्ने २.जेष्ठ नागरिक असहाय,विपन्न व्यक्तिलाई नि.शुल्क मासिक स्वास्थ्य चेक उपचारको व्यवस्था गर्ने ३.महिला स्वयक सेविका लाई परचालन गरि विभिन्न स्वास्थ्य कार्यक्रम संचालन गर्ने ४.सुत्केरी गर्भवती महिलाको स्वास्थ्य समस्या सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गर्ने ।

बिषय	योजनाहरु
खानेपानी तथा सरसफाई	१.अमृतपुर खा.पा.लाई स्वच्छ खानेपानी वितरण गर्ने फिल्टर सिस्टम जडान गर्ने २.भट्टे खा.पा.मा स्वच्छ खानेपानी वितरण गर्ने फिल्टर सिस्टम जडान गर्ने ३.प्रतापकोट अधुरो खानेपानी योजना पुरा गर्ने ४.एक घर एक धाराको लक्ष्य पुरा गर्ने

बिषय	योजनाहरु
संस्कृती	१.परम्परागत लोक संस्कृति सोरटी नाच नाचको संरक्षण गर्ने २.परापूर्व काला देखी चलि आएको मेला महोत्सवक लाई व्यवस्थित गर्ने ३.विभिन्न मन्दिर, चर्च गुम्वा ,संरक्षण गर्ने ।

बिषय	योजनाहरु
महिला	१.दलित विपन्न,पिछाडिएका महिला हरुलाई सिप मुलक तालिम संचालन गर्ने २.महिला हरुलाई विभिन्न तालिम मार्फत उद्यममहिल बनाउने ३.महिलाको क्षेत्रमा काम गर्ने संघ संस्था लाई प्रोत्साहन गर्ने ४.महिलाहरुलाई व्यक्तिस्व विकास गर्ने तालिम संचालन गर्ने ५.विभिन्न संघ संस्थामा महिलाको ५०%प्रतिनिधित्व गराउने ।

बिषय	योजनाहरु
बाल बालिका	१.बाल अधिकार सुनिश्चित गर्ने २.बाल बालिका कोष संचालन गर्ने ३.बाल श्रमिक मुक्त वडा घोषणा गर्ने ४.बाल विवाह न्युनिकरण गर्ने कार्यक्रम संचालन गर्ने ५.बाल बालिका को क्षमता विकास गर्न अन्य कार्यक्रम गर्ने

६. विभिन्न विद्यालय तथा टोल मा बाल क्लव गठन गरि बाल अधिकार सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गर्ने ।

बिषय	योजनाहरु
ज्येष्ठ नागरिक दलित जनजाती अन्य	१. ज्येष्ठ नागरीक दिवा भवन निर्माण गर्ने २. बार्षिक रुपमा न्यानो कपडा वितरण गर्ने ३. ज्येष्ठ नागरीक लाडू घर-घरमा गई स्वास्थ्य जाच को व्यवस्था गर्ने

बिषय	योजनाहरु
सामाजिक विकासका वडाका गौरवका योजनाहरु	१. साविक ७ र १० मा ज्येष्ठ नागरिक भवन निर्माण गर्ने २. ज्येष्ठ नागरिक लाई मनोरन्जनका लागि विभिन्न सामग्री खरिद गर्न (जस्तै भजन कृतन का बाजा धार्मिक प्रस्तक) आदी

क्षेत्र : पूर्वाधार विकास

बिषय	योजनाहरु
सडक, पुल, सिचाई	१. साविक वडा नं. ७ र १ का शाखा बाटाहरु स्तर उन्नती गर्ने २. डाडाखुट्टी देखी अमरापुरी टोल जोड्ने सडक मर्मत तथा नाला निर्माण गर्ने ३. डाडाखुट्टी चिसापानी सडक स्तर उन्नती गर्ने ४. बराहखाली सिचाई योजना पुरा गर्ने ५. धरमशाला खोलामा सिचाई कुला लाई स्तर उन्नती गर्ने ६. विशमुरे कार्तिके फाटमा सिचाईको व्यवस्था गर्ने ७. गहते को सिचाई नपुगेको ठाउमा सिचाईको व्यवस्था गर्ने ८. अमर मेडिकल देखी कुमार घर सम्मको सडक स्तर उन्नती गर्ने ९. कुमार घर देखी गहते पुर्ण चन्दको घर सम्मको सडक लाई स्तर उन्नती गर्ने १०. पोषण घर देखी बराह खाली जोड्ने सडकलाई स्तर उन्नती गर्ने ११. एक्ले पिपल देखी मा.वि. दमारगाउ जोड्ने सडक पक्की नाला निर्माण गर्ने १२. पातुखोलाको फाँटमा सिचाई नपुगेको स्थानमा सिचाईको व्यवस्था गर्ने ।

बिषय	योजनाहरु
भवन तथा शहरी विकास	१. वडा कार्यालय भवन निर्माण गर्ने २. वडा स्तरिय योग भवन निर्माण गर्ने ३. वडा स्तरिय सभाहल निर्माण गर्ने ।

बिषय	योजनाहरु
बिधुत, उर्जा, सूचना तथा सञ्चार	१.साविक ७ मा विद्युतको अधुरो आयोजनालाई पुरा गर्ने २.सवै ठाउमा सुचनाको विस्तार गर्ने तथा सञ्चार ।

बिषय	योजनाहरु
पूर्वाधार विकासका वडाका गौरवका योजनाहरु	१.गंगालाल मार्ग दोघरे नाउला प्रताकोट लुहाम सडक खण्ड लाई कालो पत्रे पर्ने २.साजवास कल्ले बल्ले हुदै असार कोट भ्युडर गहते जोड्ने सडकक निर्माण गरि रिङ्ग रोड बनाउने ३.राप्ती राजमार्गा लाहुरेचौर देखी डाडाखुट्टी हुदै भ्युडर कालामारे जोड्ने सडक निर्माण ४.दमारगाउ मिलन चोक देखी गहते विसमुरे हुदै कुट्टी जोड्ने सडक स्तरउन्नती गर्ने ५.राप्ती राज मार्ग हुदै गैरापातु सल्यान लुहाम सडक जोड्ने पातुखोलामा पक्की पुल निर्माण गर्ने ६.पातुखोला को शिरखोला लाहुरेचौर हुदै वडा नं.३ र १ जोड्ने सडको पातुखोलामा पक्की पुल निर्माण गर्ने ७.हर्नेटी देखी चमेरी गुफा जोड्ने पर्यटन मार्ग निर्माण गर्ने ८.थर्कोटमा पर्यटकीय मार्ग सहित विश्वकै अग्लो शिद्धबाबा मुक्ति निर्माण गर्ने ९.डाडाखुट्टी सिचाई कुलो पक्की नहर निर्माण गर्ने १०.दमारगाउले सिचाई कुलो पक्की नहर निर्माण गर्ने ।

क्षेत्र : बातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

बिषय	योजनाहरु
वन तथा भूसंरक्षण, जलाधार, बातारण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन	१.विभिन्न वन क्षेत्रभित्र रहेका मुहानहरुको संरक्षण गर्ने २.जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गर्ने ३.जलाधार संरक्षण गर्न ताङ्गा डाडाहरुमा वृक्षारोपन कार्यक्रम सञ्चालन गर्न ४.भुक्ष्य हुने स्थान मा तार जालीको व्यवस्था गर्ने ।

बिषय	योजनाहरु
जलउत्पन्न प्रको नियन्त्रण, विपद् व्यवस्थापन, फोहोर व्यवस्थापन	१.विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था गर्ने २.बातारण सफा राख्ने र वृक्षारोपन गर्ने ३.फोहोर व्यवस्थापन गर्नको निमित्त डम्पीडसाइटको व्यवस्था गर्ने ४.जल उपन्न प्रकोप नियन्त्रणको लागि तटबन्धनको व्यवस्थागर्ने ।

बिषय	योजनाहरु
बातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन	१.विभिन्न सामुदायिक वनहरुको संरक्षण गरि बाढि पहिरो रोक्न विभिन्न चिरा खोल्सामम तथा भुक्ष्य हुने क्षेत्रमा पक्की वालको व्यवस्था गर्ने २.बातावरण स्वच्छ र सफा राख्न वृक्षारोपनलाई अभियान रुपमा विकास गर्ने

का वडाका गौरवका योजनाहरु	३.थर्कोटमा हावा बाट विजुली निकाल्ने व्यवस्था गर्ने ४.सामुदायिक वनहरुमा तारबारको व्यवस्था गर्ने
--------------------------------	---

तुलसीपुर उपमहानगरपालिका

वडा स्तरका योजनाहरु

क्षेत्र : आर्थिक विकास

वडानं. ४

मिति : २०७७/१०/०९

बिषय	योजनाहरु
कृषी	<ul style="list-style-type: none"> -कल्लेखोला, छोटी दमारपुर, बाया खोला, वनहरी ठूलाचौर, खाद्रे, रक्षाचौर, माथिल्लो हलवारमा कृषी बजार व्यवस्थापन । -१० जना कृषी जेटिएको व्यवस्था । -१ सय जनालाई उन्नत जातका विउ विजन वितरण । -हाते ट्याक्टर बार्षिक १ सय किसानलाई वितरण । -बार्षिक १ हजार थान टनेल तयार । -रासायनिक मल र प्रांगारिक मलको उपलब्धता ।
सिचाई	<ul style="list-style-type: none"> -घोरानेटीको सरस्वती टोल अन्तर्गत मुलकुलो २ सय मिटर पक्की गराउने । -चारवटा टोल समेट्ने सुनकुल्ले कुलोमा १ किलोमिटर लाइनिङ र पक्की बाँध निर्माण । -माझडाँडा टोलमा पर्ने ५ सय मिटर छेरे कुलो पक्की निर्माण गर्ने । -एकता टोल गहतेरामा रहेको बगाले कुलोमा २ हजार ३ सय मिटर बाँधसहित पक्की निर्माण । -एकता टोल गहतेरा खैरा रुख कुलोमा ८ सय मिटर बाँधसहित पक्की निर्माण । -माथिल्लो हलवार टोल विकास संस्थामा लिफ्टिङ सिचाई र कुलो निर्माण । -ग्वार खोला बेलटारी सिचाई बाँध पक्की निर्माण ।

	<ul style="list-style-type: none"> -हात्ती लोटो खोलाको कामी कुलोमा बाँधसहित पक्की निर्माण । -माथिल्लो हलवारदेखि तल्लो हलवारसम्म मिल कुलो पक्की लाइनिङ । -न्याउली खोला खाद्रेमा सिचाईका लागि स्थानीय कुलाहरु अम्रैरुख कुलो ७ सय मिटर र सिमल बुटा कुलो ५ सय मिटर पक्की निर्माण ।
पशुपंक्षीपालन	<ul style="list-style-type: none"> -दुध उत्पादनका लागि वार्षिक उन्नत जातका १ सय गाई र १ सय भैसी वितरण । -५ वटा दुध डेरी संकलन केन्द्र स्थापना । -मासु उत्पादनका लागि वार्षिक उन्नत जातका २ हजार बाख्रा वितरण । -वार्षिक ५ सय बंगुर, १ लाख कुखुरा, २० हजार हाँस वितरण । -१० वटा मासु विक्री केन्द्र स्थापना । -२ वटा दाना उत्पादन केन्द्र स्थापना ।
पर्यटन	<ul style="list-style-type: none"> -चमेरे गुफाको पूर्वाधार निर्माण । -होमस्टे निर्माण तथा सञ्चालन । -१२ वटा सिमसार क्षेत्र संरक्षण तथा प्रवर्द्धन । -न्याउली सामुदायिक वन र विरेन्द्रको सिमा क्षेत्रमा पर्ने ऐतिहासिक हनुमान ढोका, टुडिखेल, रानीपोखरी संरक्षण । -गादीवराह सामुदायिक वन क्षेत्रमा पर्यटकीय स्थल निर्माण । -न्याउल सामुदायिक वनको बरला रुख क्षेत्रभित्र पिकनिक स्पट निर्माण ।
सहकारी	<ul style="list-style-type: none"> -५ वटा सहकारी निर्माण । -सहकारी मार्फत किसानको आयआर्जन वृद्धि गर्ने ।
उद्योग, बाणिज्य, वित्तिय क्षेत्र	<ul style="list-style-type: none"> -वडामा एक बैंक स्थापना ।
वडाका गौरवका योजनाहरु	

क्षेत्र : सामाजिक विकास

विषय	योजनाहरु
शिक्षा	<ul style="list-style-type: none"> -विद्यालयमा साप्ताहिक, वार्षिक, पञ्चवर्षीय योजना निर्माण । -शैक्षिक उपलब्धीको नियमित समिक्षा । -विद्यालयमा पर्याप्त फर्निचर, खेलमैदान र भौतिक सामग्री उपलब्धता । -गुरुजजुर माविमा विद्यालयका नाममा जग्गाको स्रेस्ता कायम गर्ने, विद्यार्थी अनुपातमा थप भवन निर्माण । -जनश्रम मावि खाद्रेमा भवन निर्माण, खेलमैदान, तारबार, फर्निचर, जग्गा स्रेस्ता कायम । -दिपज्योती आवि घोरनेटीमा थप भवन, खेलमैदान निर्माण । -प्रावि मुलकोटमा भवन र खेलमैदान । -प्रावि वनहरीमा बालविकासका लागि शैक्षिक तथा खेलकूद सामग्री । -प्रावि लामिदमारमा मनोरञ्जन र पाठ्यसामग्रीको व्यवस्था । -प्रावि खुमखानीमा भवन निर्माण र खानेपानीको व्यवस्था ।

स्वास्थ्य	-
खानेपानी तथा सरसफाई	-हलवार खानेपानीमा नयाँ ट्यांकी निर्माण । -हलवारे खानेपानीबाट पानी बिस्तार । -खाद्रे खानेपानीमा ट्यांकी, भवन, मर्मत सम्भार र पानी बिस्तार । -रक्षाचौरमा खानेपानी बिस्तार । -गहतेरा खानेपानी ट्यांकी निर्माण र पाइपलाइन बिस्तार ।
संस्कृती	-मठमन्दिर मर्मत, परम्परागत रितिरिवाजको जगेर्ना ।
महिला	-महिलालाई आत्मनिर्भर बनाउने । -महिलालाई सिलाईकटाई, होजेरी, बुटिक, व्युटीपार्लर र कृषी सम्बन्धी तालिम । -महिला हिंशाको सचेतना अभियान सञ्चालन । -दलित, जनजाती, अल्पसंख्यक र विपन्न महिलाका लागि रोजगारको व्यवस्था ।
बालबालिका	-प्रत्येक टोलमा बालक्लव गठन गरी खेदमैदान र खेलसामग्रीको व्यवस्था । -बालबालिकालाई प्रत्येक टोलमा उपचार र निशुल्क औषधिको व्यवस्था । -असहाय, अपांग बालबालिकाहरुका लागि १-१२ सम्म निशुल्क पठनपाठन कार्यान्वयन गर्ने ।
ज्येष्ठ नागरिक, दलित, जनजाति, अन्य	-अपांगको लागि आयआर्जन तालिम । -अपांग भत्ता वितरणमा सहजता । -अपांगका सहायक सामग्रीहरु वितरण । -ज्येष्ठ नागरिकका लागि विश्रामस्थल निर्माण । -बृद्धबृद्धालाई आवश्यक स्वास्थ्य सेवा र कपडाहरुको व्यवस्था ।
वडाका गौरवका योजनाहरु	

क्षेत्र : पूर्वाधार विकास

बिषय	योजनाहरु
सडक, पुल	-पर्सेनीदेखि बोकटी हलवार खाद्रे हुँदै खुमखानी जाने सडक निर्माण । उक्त सडकमा पुल, कल्भर्ट निर्माण । -माभाडाङ टोलदेखि वडा कार्यालयसम्म जाने सडक कालेपत्रे । -माथिल्लो हलवारदेखि १९ नं. रनियापुर रोल्पा जाने सडकसँग जोड्ने बाटो पिच गरी ग्वार खोलामा पक्की पुल निर्माण । -माथिल्लो हलवारबाट हरियाली टोलसम्म पुग्ने सडक कटान गरी ग्रावेल गर्ने । -खाद्रो उच्च माविदेखि खुमखानीसम्म जाने सडक कटान गरी ग्रावेल गर्ने । -डाँडा टोल विकासभिन्न ग्रावेल सडकलाई पिच गर्ने । -नवज्योती टोल विकास संस्थाबाट बागवाणी टोल विकास संस्था जाने सडक निर्माण र आवश्यक ठाउँमा कल्भर्ट निर्माण ।

भवन तथा शहरी विकास	-डाँडा टोल विकास संस्थामा प्रतिकक्षालय निर्माण । -वडा कार्यालयको पक्की भवन निर्माण । -स्वास्थ्य चौकीको स्तर बृद्धि गरी भवन निर्माण । -हलवारको ग्वारखोला किनारमा शवदाह भवन निर्माण । -माथिल्लो हलवारमा खेलमैदान निर्माण ।
विद्युत, उर्जा, सूचना तथा सञ्चार	-माथिल्लो हलवार टोल विकास संस्थामा ट्रान्समिटर राख्ने । -माथिल्लो हलवार टोल विकास संस्थामा सडकवत्ती जडान । -सरस्वती टोल घोरनेटीमा टेलिकम टावर निर्माण ।
वडाका गौरवका योजनाहरू	-चमेरे गुफा जाने पक्की सडक निर्माण । छिमेकी जिल्लाबाट चमेरे गुफा जानका लागि कपुरकोटबाट मुलकोट हुँदै चमेरे गुफा जाने सडक निर्माण । -हलवार टोल विकास संस्थाबाट वडानं. १९ को भ्यूटावर जान पक्की सडक निर्माण ।

क्षेत्र : वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

बिषय	योजनाहरू
वन तथा भूसंरक्षण, जलाधार, वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन	-तारेपहर, न्याउली, विरेन्द्र, मुलपानी, सुकीदह सामुदायिक वनहरूमा भूसंरक्षण गर्ने । -वनमा वृक्षारोपण गर्ने । -गादीबराह सामुदायिक वनमा तारजाली गर्ने । -सबै सामुदायिक वनहरूमा जडिबुटी खेती गरी नगरले बजारिकरणको व्यवस्था मिलाउने । -जलवायु परिवर्तनका लागि स्थानीय स्तरमा सचेतना कार्यक्रमहरू सञ्चालन । -गादी बराह सामुदायिक वन अन्तर्गत गोटीखोलामा आधुनिक दाहसंस्कार मेशिन राख्ने ।
जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण, विपद् व्यवस्थापन, फोहोर व्यवस्थापन	-गादीबराह सामुदायिक वन अन्तर्गत सिमरा टोललाई नोक्सानी पुऱ्याउँदै आएको पातुखोलामा व्यापक तटबन्ध गर्ने ।
वडाका गौरवका योजनाहरू	-वडाभित्र वनमा भैरहेको चोरी निकासी नियन्त्रणका लागि विशेष अभियान सञ्चालन ।

तुलसीपुर उपमहानगरपालिका

वडा स्तरका योजनाहरू

क्षेत्र : आर्थिक विकास
२०७७/११/१९

वडानं. ५

मिति :

बिषय	योजनाहरु
कृषी	-घरका छतमा तरकारी खेती । -पातुखोला किनारमा फलफूलका विरुवा रोप्ने ।
पशुपंक्षीपालन	-लोकल कुखुरा, बटई र कालिजपालन व्यवसाय सञ्चालन गर्ने । -साभा मासु बजार क्षेत्रलाई सफा र स्वस्थ राख्ने ।
पर्यटन	-पातुखोला किनारलाई ग्निनबेल्टको रुपमा विकास गरी करिडोर स्थापना गर्ने । -बसपार्कलाई आधुनिक र आकर्षक बनाउने । -क लाइनलाई ग्निनबेल्टको रुपमा विकास गरी बहुमूल्य विरुवा रोप्ने । -बजारमा आकाशे पुल निर्माण गर्ने ।
सहकारी	-प्रत्येक युवा, गृहिणी र वृद्धवृद्धालाई सहकारी शिक्षा दिई बचत गर्न र सहकार्यमा काम गर्न प्रेरित गर्ने । -सहकारीलाई लेखा व्यवस्थापन तालिम दिने । -दैनिक बचत र शेयर संख्या बृद्धि गर्ने । -एउटै उद्देश्य भएका सहकारीलाई एकै ठाउँबाट सञ्चालन गर्ने ।
उद्योग, बाणिज्य, वित्तिय क्षेत्र	-दालमोट, चिप्स र आइसक्रिम जस्ता प्रदुषणमुक्त साना उद्योगलाई प्रोत्साहन गर्ने ।
वडाका गौरवका योजनाहरु	-विजुली, टेलिफोन, केबुल, इन्टरनेट लगाएतका सबै तारहरु अण्डरग्राउण्ड गर्ने र नमूना शहर बनाउने । -अरनीको मैदानलाई मिनि स्टेडियमका रुपमा विकास गरी खेल पर्यटन विकास गर्ने । -पातुखोलाको रामनगर टोलदेखि अटोभिलेजसम्म करिडोर बनाई मर्निडवाक हवका रुपमा विकास गर्ने । -पातुखोलामा बाँध बनाएर बोटिङ र फिसिङ हवका रुपमा विकास गर्ने ।

क्षेत्र : सामाजिक विकास

बिषय	योजनाहरु
शिक्षा	-ज्ञानज्योती आधारभूत विद्यालय र जनश्रमिक प्राविमा ४ कोठे बालमैत्री भवन निर्माण गर्ने । -ज्ञानज्योती आधारभूत विद्यालय, जनश्रमिक प्रावि र फौजीमुस्तफा प्राविमा अपांगमैत्री र बालमैत्री शौचालय निर्माण गर्ने । -ज्ञानज्योती आवि र जनश्रमिक प्राविमा खेलकूद मैदान निर्माण तथा मर्मत । -ज्ञानज्योती आवि र जनश्रमिक प्राविमा चिप्लेटी र पिङको व्यवस्था गर्ने । -ज्ञानज्योती आवि, जनश्रमिक प्रावि र फैजाने मदरसामा बालविकास कक्षाका लागि टिभि, कार्पेट, पिफम, लोबेड, पंखा, एसी र कुसनहरुको व्यवस्था गर्ने । -ज्ञानज्योती आविमा विद्यार्थीहरुका लागि १० वटा कम्प्युटरको व्यवस्था गर्ने । -जनश्रमिक प्रावि र फैजाने मदरसामा एक/एक वटा कम्प्युटरको व्यवस्था गर्ने । -बालविकासका १० जना शिक्षकहरुलाई तालिम । -अन्य १४ जना शिक्षकहरुलाई तालिम । -तीनवटै विद्यालयमा सिसी क्यामेरा जडान ।

	<ul style="list-style-type: none"> -ज्ञानज्योती आविमा गरिव, असहाय विद्यार्थीका लागि छात्रावास निर्माण । -विद्यालयमा बस सञ्चालन गर्ने ।
स्वास्थ्य	<ul style="list-style-type: none"> -जग्गाको खोजी गरी आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र भवन निर्माण । -खोपकेन्द्र भवन निर्माण । -आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र सञ्चालन । -आधरभूत निशुल्क ल्याव सेवा सञ्चालन । -एम्बुलेन्स सेवा सञ्चालन । -शववाहनको व्यवस्था । -ज्येष्ठ नागरिक र अपांग भएका नागरिकलाई घर केन्द्रीत स्वास्थ्य सेवा । -विद्यालयमा नर्स तथा हेल्थ असिष्टेण्टको दरवन्दी राखी स्वास्थ्य सेवा दिने । -गर्भवतीहरुलाई निशुल्क स्वास्थ्य सेवा । -टोल फ्री स्वास्थ्य सेवा/टेली मेडिसिन सेवा । -विद्यालय पोषण कार्यक्रम । -नसर्ने रोग व्यवस्थापन । -विद्यालयमा निशुल्क स्यानीटरी प्याड वितरण । -योग, ध्यान र फिजियोथेरापी केन्द्रको स्थापना । -मनोविमर्श केन्द्र स्थापना ।
खानेपानी तथा सरसफाई	<ul style="list-style-type: none"> -प्रत्येक घरमा खानेपानी धारा जडान । -विद्यालयमा शुद्ध खानेपानीका लागि पानी फिल्टर प्रविधि जडान । -टोलटोलमा सरसफाई सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन । -प्रत्येक घरमा फोहोर उठाउने गाडी पुग्ने वातावरण बनाउने । -कुहिने र नकुहिने फोहोरको छुट्टाछुट्टै व्यवस्था गर्ने । -६/६ महिनामा सम्पूर्ण नालीहरु सफा गर्ने । -प्रत्येक घर र विद्यालयमा डष्टविनको व्यवस्था गर्ने । -सार्वजनिक शौचालय निर्माण । -सार्वजनिक धारा निर्माण ।
संस्कृती	<ul style="list-style-type: none"> -सबै जातजाती, भाषाभाषीहरुको सम्मान गर्दै संस्कृती संरक्षणका क्रियाकलाप सञ्चालन । -पञ्जेबाजा संरक्षण । -रतननाथ, गुम्वा तथा अन्य मन्दिरहरुको संरक्षण तथा पुर्ननिर्माण । -जनश्रमिक प्राविमा सरस्वती मन्दिर निर्माण । -सोरठी नाच र वनघारी नाच संरक्षण ।
महिला	<ul style="list-style-type: none"> -५ सय महिलालाई सिपमुलक तालिम दिई स्वरोजगार बनाउने । -२ सय महिलालाई क्षमता विकास तालिम । -टोलटोलमा गृहिणी कक्षा सञ्चालन ।
बालबालिका	<ul style="list-style-type: none"> -सम्पूर्ण बालबालिकालाई निशुल्क शिक्षाको व्यवस्था । -बालबालिकालाई सम्पूर्ण पाठ्यसामग्रीको व्यवस्था । -चिल्ड्रेन पार्क निर्माण । -बालसुधार गृह निर्माण । -बाल क्लव गठन, क्षमता विकास र परिचालन । -बालबालिकालाई खेलकुद सामग्रीको व्यवस्था ।

	-विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिकालाई विद्यालय ल्याउन विभिन्न अभियान सञ्चालन ।
ज्येष्ठ नागरिक, दलित, जनजाति, अन्य	-ज्येष्ठ नागरिकलाई घरघरमा स्वास्थ्य सेवाको व्यवस्था । -ज्येष्ठ नागरिकलाई घरघरमै वृद्धभत्ता पुऱ्याउने । -ज्येष्ठ नागरिकलाई मनोरञ्जनात्मक वातावरण सिर्जना गर्ने । -ज्येष्ठ नागरिकलाई सम्मानको व्यवस्था गर्ने । -वृद्धाश्रमको स्तरवृद्धि गर्ने । -दलित, जनजातिका परम्परागत सिप विकासका लागि अनुदानको व्यवस्था । -दलित, जनजातीको साँस्कृतिक संग्रहालय स्थापना ।
वडाका गौरवका योजनाहरु	-सम्पूर्ण आधुनिक उपकरणसहितको स्वास्थ्य सेवा केन्द्र सञ्चालन । -मानसिक सन्तुलन गुमाएका र असहाय बालबालिकाका लागि आवासगृहको व्यवस्था । -चिल्ड्रेन पार्क र ग्रिन पार्क निर्माण । -खानेपानीका वृहत योजनाहरु निर्माण गर्ने ।

क्षेत्र : पूर्वाधार विकास

बिषय	योजनाहरु
सडक, पुल	-पिपलबोट, बिरेन्द्रचोक, विपि चोक, जेसिज चोक, बरुवागाउँ र बाहिनी चोकमा आकाशे पुल निर्माण । - पिपलबोट, बिरेन्द्रचोक, विपि चोक, जेसिज चोक, बरुवागाउँ र बाहिनी चोकमा स्टेडियम लाइटको व्यवस्था । -एकान्त होटेलदेखि उत्तरतिर घोराही रोडसम्म जोड्ने ट्रयाक खोली आरसीसी गर्ने । -ईलाका प्रहरी कार्यालयदेखि रानीजरुवा जाने सडक आरसीसी गर्ने । -पातुखोला किनारमा करिडर प्रणालीमा सडक बनाई हरियाली बनाउने । -न्यूरोड टोलदेखि दक्षिण छेउबाट आर्मी क्याम्प जोड्ने सडक कालोपत्रे गर्ने । -नाला तथा ढल निकास व्यवस्थित गरी नालाहरु पिच गर्ने । -वडाका सबै अपूरा सडकहरु पिच गर्ने ।
भवन तथा शहरी विकास	-क्रियापुत्री भवन निर्माण । -पातुखोला पुलको उत्तरतर्फ खाली जमिनमा हाटबजार सञ्चालन गर्ने । -वडा कार्यालय भवनको स्तरोन्नती गर्ने । -सडक पेटी व्यवस्थित गर्ने र फुटपाथ पसलहरु हटाउने । -नगरपालिकाभित्रको पार्क व्यवस्थित गर्ने । -प्रगतिशिल टोलको उत्तरपूर्वमा रहेको खाली जग्गामा हरियाली पार्क, व्याड्मिन्टन कोर्ट र खुला व्यायामशाला बनाउने ।
विद्युत, उर्जा, सूचना तथा सञ्चार	-सबै क्षेत्रमा विद्युत, टेलिफोन, केबुल, इन्टरनेट विस्तार गर्ने । -फोहोरमैलाबाट उर्जा र कम्पोष्ट मल उत्पादन गर्ने । -महत्वपूर्ण सार्वजनिक स्थलमा फ्रि वाईफाई र सिसी क्यामेरा जडान गर्ने । -घरघरमा ग्याँस पाइपको व्यवस्था गर्ने ।
वडाका गौरवका	-सानासाना गल्लीको व्यवस्थापन गरी पैदलमार्गहरु बनाउने ।

योजनाहरू	-मेट्रो रेल सञ्चालन गर्ने । -सार्वजनिक जग्गाहरू संरक्षण गरी सरकार मातहत ल्याउने ।
----------	--

क्षेत्र : वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

बिषय	योजनाहरू
वन तथा भूसंरक्षण, जलाधार, वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन	-खोला, खोल्साहरूमा बाँध बनाएर पिउने पानी, सिचाई र पर्यटन विकास गर्ने । -पातुखोलाका दुवै किनारमा सडक निर्माण गरी फूल रोप्ने र सुन्दर करिडोर निर्माण गर्ने । -पातुखोलाको ढुंगा, गिट्टी, बालुवा संरक्षण गर्ने । -खाली सरकारी जग्गामा वृक्षारोपण गर्ने । -ठाउँठाउँमा पानी पोखरी निर्माण गर्ने ।
जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण, विपद् व्यवस्थापन, फोहोर व्यवस्थापन	-फोहोर व्यवस्थापनको जिम्मा निजी क्षेत्रलाई दिने । -फोहोरबाट मोहोर बनाउने कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने । -उचित डम्पिङ साइटको व्यवस्था गर्ने । -पातुखोला दुवै किनारमा तटबन्ध गर्ने । -रजौरा कुलो, गौरीगाउँले कुलो, गोलौरा कुलो र कटाहा कुलो पक्की बनाई व्यवस्थित गर्ने ।
वडाका गौरवका योजनाहरू	-व्यवस्थित ढल निकासको व्यवस्था गर्ने । -छाडा चौपाया नियन्त्रण गरी बजारमा हरियाली बढाउने ।

तुलसीपुर उपमहानगरपालिका

वडा स्तरका योजनाहरू

क्षेत्र : आर्थिक विकास

वडानं. ६

मिति : २०७७/११/१८

बिषय	योजनाहरू
कृषी	-तरकारी पकेट क्षेत्रको विकास गर्ने । -किसानलाई धान, गहुँ काट्ने, व्यापारसहितको ट्र्याक्टर र धान रोप्ने मेशिन उपलब्ध गराउने । -दक्ष कृषी प्राविधिकसहित पशु प्रयोगशाला स्थापना गर्ने । -कृषकहरूका लागि विभिन्न तालिम सञ्चालन गर्ने । -उत्पादन परिमाणका आधारमा अनुदान प्रदान गर्ने । -कृषकहरूलाई सुलभ व्याजदरमा ऋणको व्यवस्था गर्ने । -महिलामैत्री कृषी औजारको व्यवस्था गर्ने । -उन्नत जातका विउविजन सहूलियतमा प्रदान गर्ने ।

	-खेतीपातीको सिजनभन्दा एक महिना अघि नै रासायनिक मलको व्यवस्था गर्ने ।
सिचाई	-गोलौरा, राजापुर, वनकट्टा र उत्तरकपडादेवीमा सिचाईका लागि डिपबोरिड निर्माण । -कटहरे, रुसुनिया र ढौठिनिया कुला पक्की बनाउने । -गोलौरा सिचाई कुलो पक्की बनाउने । -उत्तर कपडादेवी र दक्षिण कपडादेवीमा पक्की बाँध निर्माण ।
पशुपंक्षीपालन	-गाईभैसी पालनका लागि पानीका स्रोतहरु खोजी गरी व्यवस्थित गर्ने । -पशुपालनमा लाग्ने विधुत महशुल ३ प्रतिशत कायम गर्ने । -पशुधनलाई सुत्केरी भत्ताको व्यवस्था गर्ने । -पशु र पशुजन्य उत्पादनको बजार सुनिश्चित गर्ने । -विभिन्न रोगहरुबाट बचाउन पशुलाई समयमै भ्याक्सिनको व्यवस्था गर्ने । -पशु आहारा र दुध दुवानीको व्यवस्था गर्ने । -पशु स्रोत केन्द्र स्थापना गर्ने । -साप्ताहिक पशु हाटबजार सञ्चालन गर्ने । -दुग्ध उत्पादनका लागि पाउडर प्लाण्ट स्थापना गर्ने । -कृतिम गर्भाधारणका लागि दक्ष प्राविधिकको व्यवस्था गरी निशुल्क सेवा दिने । -पशु एम्बुलेन्सको व्यवस्थान गर्ने । -भेटेनरी शाखामा सुविधा सम्पन्न प्रयोगशालाको व्यवस्था गर्ने । -भेटेनरी शाखाका कर्मचारीलाई किसानमैत्री बनाउन तालिमको व्यवस्था गर्ने । -पशु उत्पादनको आधारमा अनुदान दिने ।
पर्यटन	-कपडादेवी मन्दिर, शिव मन्दिर गोलौरा, गाइडहरको दुर्गादेवी मन्दिर, कालिका मन्दिर र लक्ष्मीनारायण मन्दिरलाई पर्यटकीय स्थलका रुपमा विकास गर्ने । -रजौराको कमलपोखरीलाई पर्यटकीय थलोका रुपमा विकास गर्ने । -सुविधा सम्पन्न पार्क स्थापना गर्ने ।
सहकारी	-दुग्धजन्य सहकारीलाई प्रोत्साहन गर्न सतप्रतिशत अनुदानमा दुध बोक्ने गाडीको व्यवस्था । -कृषी सहकारीमार्फत डेरी प्लाण्ट स्थापनाका लागि अनुदान । -कृषी सहकारीले उद्देश्य अनुसार किसानले उत्पादन गरेका वस्तु खरिद विक्री गर्ने व्यवस्था मिलाउने । -सहकारीमार्फत रासायनिक मल खरिद् गर्दा सबैलाई पायक पर्ने स्थानमा विक्री केन्द्र राख्ने । -सहकारी बजार स्थापना गरी सुलभ दरमा विक्री वितरण गर्ने ।
उच्चोग, बाणिज्य, वित्तिय क्षेत्र	
वडाका गौरवका योजनाहरु	

क्षेत्र : सामाजिक विकास

बिषय	योजनाहरु
शिक्षा	<ul style="list-style-type: none"> -वार्षिक शिक्षाको समिक्षा । -शिक्षकहरुलाई तालिम सञ्चालन । -शिक्षक, कर्मचारीको उचित व्यवस्थापन । -सामुदायिक र निजी विद्यालयलाई समान दृष्टिकोण र व्यवहारका लागि आवश्यक नीति निर्माण । -अभिभावक शिक्षा सञ्चालन । -सामाजिक विकृतिविरुद्ध जनचेतनामुलक कार्यक्रम । -बालमैत्री विद्यालय निर्माण । -अपांगमैत्री संरचना र विद्यालय निर्माण । -विद्यालयमा पर्याप्त खेलकुद सामग्रीको व्यवस्था र खेलमैदान निर्माण । -स्थानीय पाठ्यक्रममा जीवनउपयोगी शिक्षाको व्यवस्था । -एक विद्यालय-एक नर्सको व्यवस्था । -एक विद्यालय-एक खेलकुद शिक्षकको व्यवस्था । -सार्वजनिक पुस्तकालय निर्माण । -सामुदायिक विद्यालयमा अनिवार्य निशुल्क शिक्षाको कार्यान्वयन गर्ने । -विद्यालयमा ट्रान्जिट होमको व्यवस्था गर्ने ।
स्वास्थ्य	<ul style="list-style-type: none"> -स्वास्थ्य सेवाका लागि भवनको व्यवस्था गर्ने । -गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न दक्ष जनशक्तीको व्यवस्था । -आवश्यक स्वास्थ्य सामग्री तथा उपकरणको व्यवस्था । -पूर्णखोपको सुनिश्चितता गर्ने । -स्वास्थ्य प्रयोगशालाको व्यवस्था । -सरुवा रोग नियन्त्रणका लागि सबैको सहभागितामा अभियान सञ्चालन । -नसर्ने रोग नियन्त्रण र व्यवस्थापन गर्न स्वास्थ्य शिक्षाको व्यवस्था । -विद्यालय, समुदाय स्वास्थ्य शिक्षा सञ्चालन । -पोषण साभेदारी कार्यक्रम सञ्चालन । -दुई वर्षमुनिका बालबालिकाको तौल व्यवस्थापन । -महिला स्वास्थ्य स्यवंसेविका, आमा समूह, टोल विकास संस्था परिचालन तालिम, गोष्ठी सञ्चालन । -किशोरकिशोरीमैत्री स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन । -नवजात शिशु स्याहारमा सचेतना बृद्धि गर्ने । -परिवार नियोजन सेवामा सबैको पहुँच बृद्धि गर्ने । -अस्पतालमै जन्म, अस्पतालमै मृत्यु सन्देश प्रवाह गर्ने ।
खानेपानी तथा सरसफाई	<ul style="list-style-type: none"> -प्रत्येक घरपरिवारमा स्वच्छ, सफा पिउने पानीको व्यवस्था । -फोहोरको बर्गिकरण गरी पुनः प्रयोगको व्यवस्था मिलाउने । -समुदायमा पानी शुद्धिकरण विधि प्रदर्शन गरी प्रयोग भए नभएको सुनिश्चित गर्ने । -पानी सदुपयोगबारे सचेतना बृद्धि गर्ने ।
संस्कृती	<ul style="list-style-type: none"> -स्थानीय लोपोन्मुख साँस्कृतिक सामग्रीको संरक्षण गर्ने । -स्थानीय भाषा, चालचलन, भेषभुषालाई प्रोत्साहन गर्ने । -गाईडहर भगवती मन्दिर, त्रिसिद्धेश्वरी मन्दिर र खैराबाड मन्दिरहरुको संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्ने ।

महिला	<ul style="list-style-type: none"> -बहुउद्देश्यीय महिला भवनको स्थापना गरी तालिम र उत्पादनमुलक कार्यक्रमहरु गर्ने । -हिंशापिडित महिलाहरुलाई सुरक्षा, आवास र पुनर्स्थापनाको व्यवस्था गर्ने । -महिला स्वरोजगारको व्यवस्था गर्ने । -परिवारमा महिलालाई प्राथमिकता र अवसर दिनेबारे सचेतना बृद्धि गर्ने ।
बालबालिका	<ul style="list-style-type: none"> -बाल मनोरञ्जन स्थल निर्माण । -बालमैत्री वडा घोषणा । -बाल पुनर्स्थापना केन्द्र स्थापना । -सबै बालबालिकालाई शिक्षाको सुनिश्चितता । -बालविवाह न्यूनिकरणलाई निरन्तरता दिने । -विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिकालाई स्कूल सहयोग कार्यक्रम । -बालबालिकाको क्षमता विकासका साथै जीवनोपयोगी सिप प्रदान गर्ने ।
ज्येष्ठ नागरिक, दलित, जनजाति, अन्य	<ul style="list-style-type: none"> -ज्येष्ठ नागरिक दिवा सेवा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न भवन निर्माण गरी आवश्यक सामानको व्यवस्था । -ज्येष्ठ नागरिकलाई घरपरिवारमा माया र स्याहार गर्न सचेतना अभिवृद्धि । -ज्येष्ठ नागरिक मनोपरामर्श कार्यक्रम सञ्चालन । -विभेदरहित समाज निर्माणका लागि सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन । -छुवाछुत अन्त्यका लागि विभिन्न अभियान सञ्चालन गर्ने । -दलित महिलाहरुको विभिन्न क्षेत्रमा अवसर र पहुँच बृद्धि गर्ने ।
वडाका गौरवका योजनाहरु	<ul style="list-style-type: none"> -विज्ञान, प्रविधि अनुसन्धान केन्द्र स्थापना । -बहुउद्देश्यीय महिला तालिम केन्द्र स्थापना गरी एक घर-एक महिला स्वरोजगार कार्यक्रम सञ्चालन ।

क्षेत्र : पूर्वाधार विकास

बिषय	योजनाहरु
सडक, पुल	<ul style="list-style-type: none"> -राजापुर-मोतीपुर जोड्ने दुईवटा कल्भर्ट निर्माण । -मोतीपुर-कपडादेवी सडक कालोपत्रे । -वनकट्टी-गोठलीगाउँ सडक कालोपत्रे । -वनकट्टा पुरानो बाटो कालोपत्रे । -गाईडहरका सबै भित्री सडकहरु कालोपत्रे । -बरुवागाउँ विशालनगर टोलदेखि गाईडहर जोड्ने सडक कालोपत्रे । -वडा कार्यालयदेखि उत्तर गाईडहर जोड्ने सडक कालोपत्रे, कल्भर्ट निर्माण । -बरुवागाउँका अन्य सडकहरु कालोपत्रे । -डुम्रीगाउँ र रजौराका भित्री सडकहरु कालोपत्रे । -विमानस्थलदेखि सुकौरा जोड्ने सडकमा नाला निर्माण । -गोलौराका सडकहरु कालोपत्रे ।
भवन तथा शहरी विकास	<ul style="list-style-type: none"> -गाईडहरमा रहेको सरकारी जग्गामा अडिटोरियम हल निर्माण ।
विद्युत, उर्जा,	<ul style="list-style-type: none"> -सबै टोलहरुमा अव्यवस्थित तरिकाले गाडिएका पोलहरु व्यवस्थापन गर्ने ।

सूचना तथा सञ्चार	-सबै टोलहरुमा आवश्यक ट्रान्सफर्मरसहित थ्रिफेज विधुत लाइन विस्तार गर्ने । -प्रत्येक टोलका मुख्यमुख्य सार्वजनिक स्थानहरुमा फ्री वाईफाईको व्यवस्था गर्ने ।
वडाका गौरवका योजनाहरु	-राप्ती बबई क्याम्पस रोड, गाइडहर, अरनीको टोल, उत्तर कपडादेवी, राजापुर जोड्ने रिडरोड सडक १२ मिटरको नालासहित कालोपत्रे । साथै यसलाई हरिया सडकका रुपमा विकास गर्ने । -सेन्टर स्कुल, गाइडहर, वनकट्टा हुँदै राजापुर हाइवे जोड्ने सडक कालोपत्रे ।

क्षेत्र : वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

बिषय	योजनाहरु
वन तथा भूसंरक्षण, जलाधार, वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन	-रजौरास्थित कमलपोखरी तालको संरक्षण गर्ने । -गौराखाली, सरस्वती र कमलपोखरी सामुदायिक वनमा तारजाली गर्ने । -वनकट्टा, कपडादेवी, मदननगर, दक्षिण राजापुर क्षेत्रको पूर्वतिर बृक्षारोपण गर्ने ।
जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण, विपद् व्यवस्थापन, फोहोर व्यवस्थापन	-कमलपोखरी र सरस्वती सामुदायिक वनमा पातुखोलाको कटानबाट बचाउन तटबन्ध गर्ने । -वनकट्टा, कपडादेवी, मदननगर, दक्षिण राजापुर क्षेत्रको पूर्वतिर रानीघाट खोलामा तारजाली लगाउने । -राजापुर बाँधलाई संरक्षण गर्दै पोखरीको स्तरोन्नती गर्ने र सिचाईका लागि समेत प्रयोग गर्ने । -जलवायु परिवर्तन र अनुकूलनका लागि टोल सचेतना कार्यक्रम गर्ने । -रानीघाट खोलाको कटान नियन्त्रण गर्न सिभिल ईन्जिनियरिड गर्ने । -पातुखोलामा बाल उठाई कटान रोक्ने । -हात्तीखौवा चिरो र खोल्सामा फोहोर फाल्दा दुर्गन्ध भएकाले चिरो पुर्ने । -फोहोरलाई गल्ने र नगल्ने छुट्याई व्यवस्थापन गर्ने । -भुकम्प लगाएत प्राकृतिक प्रकोपबाट बच्न एक टोल, एक खुला क्षेत्र निर्माण गर्ने । -फोहोरलाई मोहोरमा बदल्ने गरी फोहोर व्यवस्थापन प्रविधि प्रयोग गर्ने । -टोलटोलमा तालिम र प्रशिक्षण प्रदान गरी कुहिने फोहोरलाई कम्पोस्टिड गर्ने ।
वडाका गौरवका योजनाहरु	-गौराखाली, सरस्वती र कमलपोखरी सामुदायिक वनलाई पर्यटकीय क्षेत्रका रुपमा विकास गर्ने । -वातावरणमैत्री वडा घोषणा गर्ने । -भुकम्प प्रतिरोधी प्रबलिकरण कार्यक्रम गर्ने । -एक घर, एक बृक्षारोपण अभियान चलाउँदै खाली ठाउँ, खोला किनार, खोल्सा लगाएतका क्षेत्रमा बृक्षारोपण गर्ने । -पर्याप्त आँगन नहुने घरमा गमला नर्सरी अभियान चलाई हरियाली बढाउने ।

तुलसीपुर उपमहानगरपालिका

वडा स्तरका योजनाहरू

क्षेत्र : आर्थिक विकास

वडानं. ७

मिति : २०७७/१२/०४

बिषय	योजनाहरू
कृषी	<ul style="list-style-type: none"> -आधुनिक तरकारी खेती । -थ्रेसर, पावर ट्रेलर, जोत्ने ट्र्याक्टर लगाएतका आधुनिक कृषी औजारको व्यवस्था । -कृषकलाई तालिम र सिप प्रदान । -जेटिएको सुविधा । -कृषी उपजको बजार व्यवस्थापन । -माछाका भुरा उत्पादन -ग्वारखोला, वेत्रावती खोला र कालाखोलाबाट सिचाईका व्यवस्था । -ग्वारखोलामा डिप बोरिङको व्यवस्था । -घुसरी, वेत्रावती, बम्नै, सुन्दरवस्ती पुरानो कृषी कुलोलाई पक्की बाँध बनाउने । -नवलपुरस्थित वेतन्ने खोलाको करसाउरे कुलो पक्की बनाउने । -खाद्रे खोलाको सिम्लेनी कुलो पक्की ।
पशुपंक्षीपालन	<ul style="list-style-type: none"> -कुखुरापालन तालिम । -कालाखोलादेखि बम्नै नवलपुर कुखुरा पकेट क्षेत्र स्थापना । -कुखुरापालनमा औषधि उपचारको व्यवस्था । -बाखापालनका लागि चरन र घाँसको व्यवस्था । -गाईपालन र भैंसीपालनका लागि आधुनिक गोठ, तालिम र बजारको व्यवस्था ।
पर्यटन	<ul style="list-style-type: none"> -पर्सेनी, बम्नै, नवलपुर हुँदै चमेरे गुफा पर्यटकीय क्षेत्र जाने सडक निर्माण । -पर्सेनी, कालाखोला, घुसरी लालमटिया हुँदै शान्ति उद्यान जोड्ने सडक निर्माण । -भोटे मेलालाई पर्यटकीय आकर्षणका रूपमा विकास गर्ने । -टोलटोलमा मिनी पार्क निर्माण । -सडकको दाँयाबाँया सुन्दरता दिनेखालका बिरुवाहरु रोप्ने । -राप्ती शान्ति उद्यानमा कृतिम जलाशय, सौन्दर्य बढाउने फूल, बोटविरुवा, फलफूलका बिरुवा रोप्ने । -राप्ती शान्ति उद्यानमा पैदलमार्ग निर्माण ।
सहकारी	<ul style="list-style-type: none"> -कृषी सहकारीलाई मल, विउ र कृषी औजारको उपलब्ध गराउने । -५ वटा सहकारीलाई व्यवस्थापन तालिम दिने । -सहकारीमार्फत चिस्थान केन्द्र सञ्चालन । -सहकारी भवन निर्माण । -सहकारीमार्फत जग्गाको खोजी गरी विउविजन उत्पादन ।

उद्योग, बाणिज्य, वित्तिय क्षेत्र	-मैनवत्ती, अगरवत्ती,सावुन र सिलाई उद्योग स्थापना गर्ने । -डोका, छिट्नी निर्माण उद्योग । -मुडा उद्योग सञ्चालन । दालमोठ र चिउरा उद्योग स्थापना । ग्वारखोला पुलदेखि उत्तरतिर औद्योगिक क्षेत्र घोषणा ।
वडाका गौरवका योजनाहरु	

क्षेत्र : सामाजिक विकास

बिषय	योजनाहरु
शिक्षा	<p>मावि कालाखोला :</p> <ul style="list-style-type: none"> -मुल गेट निर्माण । -१० कोठे शौचालय निर्माण । -१० कोठे भवन निर्माण । -माविमा तीन शिक्षक थप । -शिक्षकहरुलाई आवधिक तालिमको व्यवस्था । -१० वटा ल्यापटप र २/२ वटा प्रिन्टर, फोटोकपी मेशिनको व्यवस्था । <p>बालकल्याण प्रावि डाँडापातु :</p> <ul style="list-style-type: none"> -३ जना शिक्षक दरबन्दी थप । -२ कोठे शौचालय निर्माण । -३ वटा कम्प्युटर, ल्यापटपको व्यवस्था । -विद्यालयको स्तर बृद्धि । -२ कोठे भवन निर्माण । <p>प्रावि श्रीगैँ :</p> <ul style="list-style-type: none"> -अंग्रेजी माध्यमबाट शिक्षण गर्न ३ जना तालिम प्राप्त जनशक्ती । -२ कोठे बाससहितको शौचालय निर्माण । -१/१ थाप प्रिन्टर, फोटोकपी मेशिन । -इन्टरनेट सुविधाको व्यवस्था ।
स्वास्थ्य	<ul style="list-style-type: none"> -पर्सेनी नगर स्वास्थ्य केन्द्रमा प्रसुती सेवाका लागि आवश्यक सामग्री र जनशक्ती व्यवस्थापन । -३ कोठे शौचालय निर्माण । -ल्याव सेवा सञ्चालन । -सर्पदंश उपचार सेवा सञ्चालन । -एक जना दक्ष डाक्टरको व्यवस्था । -स्वास्थ्य केन्द्रमा शुद्ध पिउनेपानीको व्यवस्था । -निशुल्क औषधीको व्यवस्था । -१/१ थान कम्प्युटर, प्रिन्टर, फोटोकपीको व्यवस्था ।

	<ul style="list-style-type: none"> -इन्टरनेट सेवाको व्यवस्था । -प्लासेन्टर पिट निर्माण । -४ कोठे भवन निर्माण।
खानेपानी तथा सरसफाई	<ul style="list-style-type: none"> -राप्ती शान्ति उद्यानमा डिप बोरिङ निर्माण गरी शुद्ध खानेपानीको व्यवस्था । -शान्ति उद्यानमा जीव जनावरका लागि खानेपानीको व्यवस्था । -सबै टोलमा डफ्टविनको व्यवस्था ।
संस्कृती	<ul style="list-style-type: none"> -भोटेमेला नियमित सञ्चालन गर्न उपयुक्त क्षेत्रको व्यवस्था । -थारु, कुमाल संस्कृतीको जगेर्ना गर्न संग्रहालय स्थापना ।
महिला	<ul style="list-style-type: none"> -महिलालाई व्यवसायीक सिपमुलक तालिम । -महिला हिंशा न्यूनिकरण गर्न जनचेतना बृद्धि ।
बालबालिका	<ul style="list-style-type: none"> -बालविवाह न्यूनिकरण गर्न जनचेतना बृद्धि । -बालश्रम न्यूनिकरणका कार्यक्रम सञ्चालन । -बाल उद्यान निर्माण ।
ज्येष्ठ नागरिक, दलित, जनजाति, अन्य	<ul style="list-style-type: none"> -ज्येष्ठ नागरिकलाई निशुल्क औषधि उपचारको व्यवस्था । -ज्येष्ठ नागरिकलाई मनोरञ्ज स्थल निर्माण । -ज्येष्ठ नागरिकलाई उचित स्याहार गर्नेलाई सम्मान र पुरस्कारको व्यवस्था । -दलित र जनजातीलाई सिपमुलक तालिम दिई स्वरोजगार बन्न आर्थिक र प्राविधिक सहयोग प्रदान ।
वडाका गौरवका योजनाहरु	<ul style="list-style-type: none"> -पर्सेनी नगर स्वास्थ्य केन्द्रलाई आइसियूसहितको १५ शैयाको अस्पताल बनाउने । -अस्पतालमा ३ विशेषज्ञ डाक्टर, ९ स्टाफ नर्स, ४ कार्यालय सहयोगी र २ सुरक्षा गार्डको व्यवस्था । -एम्बुलेन्स सेवा सञ्चालन । -मावि कालाखोलामा भौतिक निर्माण र स्वास्थ्य सम्बन्धी प्राविधिक शिक्षाको व्यवस्था । -मावि कालाखोलामा ५ सय जना क्षमताको सभाहल निर्माण । -राप्ती शान्ति उद्यानमा गैडा आकारको ५ हजार क्षमताको हल निर्माण । -सामुदायिक वनमा खुला चिडियाखाना निर्माण ।

क्षेत्र : पूर्वाधार विकास

बिषय	योजनाहरु
सडक, पुल, सिचाई	<ul style="list-style-type: none"> -पर्सेन, बम्नै, नहलपुर, मोहनपुर, घुसरी हुँदै वडा कार्यालय जोड्ने बाटो निर्माण । -कालाखोला, मटेरा, घुसरी जोड्ने बाटो निर्माण । -वेत्रावती मन्दिरदेखि घुसेरी हुँदै पार्क जाने बाटो कालोपत्रे । -गुल्म चोकदेखि लीसा कम्पनीसम्म र मनैयाडाँडा जाने बाटो कालोपत्रे । -जीतपुरको भित्री बाटो कालोपत्रे । -नवलपुर डावर छिर्ने बाटो कालोपत्रे । -रोल्पाली डाँडादेखि घुसेरी हुँदै पार्क जाने बाटो कालोपत्रे । -बम्नै ठुटे पिपलदेखि जीतपुर जोड्ने बाटो स्तरोन्नती ।

	<ul style="list-style-type: none"> -रानीघाट टोलस्थित नमूना कृषी सडकको स्तरोन्नती । -तमाखे गैराखालीबाट कालाखोला जाने बाटो कालोपत्रे । -बम्नै ज्ञानज्योतीदेखि रोष्टर कटेज जाने बाटो ग्राभेल । -बुढागाउँ स्वास्थ्य चौकीदेखि सेन्टर बम्नै जोड्ने बाटो स्तरोन्नती । -वेत्रावती मन्दिरदेखि घुसेरी हुँदै पार्क जाने बाटोमा पर्ने रानीघाट खोलामा पुल । -सातगाउँले कुलो पक्की निर्माण । -खर्चवा मौजाको लागि डिप बोरिङसहित पक्की नहर निर्माण । -रानीघाट टोलस्थित बधनीया कुलोको पक्की बाँध निर्माण । -गणेश मौजाको लागि डिपबोरिङ, पक्की नहर । -गोत्रे कुलादेखि मन्दिरसम्म सहायक नाला निर्माण । -घुसेरीको मसुरे कुलो पक्की । -घुसेरीदेखि कुइरेपानी खोलादेखि मटेरासम्म पक्की नाला निर्माण । -जीतपुरमा नाला निर्माण । -बम्नै टोलदेखि वेत्रावती टोल जाने बाटोको तल्लो छेउमा पक्की नाला निर्माण ।
भवन तथा शहरी विकास	<ul style="list-style-type: none"> -वडा कार्यालयको जग्गा व्यवस्थापन गरी भवन निर्माण । -घुसेरी टोल विकास संस्थाको भवन मर्मत । -वेत्रावती शिवमन्दिरमा बृद्धाश्रम योगा हल निर्माण ।
विधुत, उर्जा, सूचना तथा सञ्चार	<ul style="list-style-type: none"> -श्रीराम जानकी टोलमा अव्यवस्थित पोलहरुको व्यवस्थापन । -बम्नैदेखि वेत्रावती टोलसम्म अव्यवस्थित पोलहरुको व्यवस्थापन ।
वडाका गौरवका योजनाहरु	<ul style="list-style-type: none"> -माडी खोलाको पानी ग्वारखोला भारी विधुत र सिचाईको व्यवस्था । -मुसेपानीबाट बायखोला हुँदै खानेपानीको व्यवस्था । -जीतपुरमा भ्यूटावर निर्माण । -वडाभित्र रिडरोड निर्माण । -सातगाउँले कुला सिचाईबाट १४ हजार हेक्टर जमिनलाई सिचाईको व्यवस्था गर्ने । -पलम्बर, पेन्टर र ईञ्जिनियरिङ सिपमुलक तालिम केन्द्र स्थापना । -राप्ती शान्ति सामुदायिक होमस्टे ग्राम सचिवालयको भवन निर्माण ।

क्षेत्र : वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

विषय	योजनाहरु
वन तथा भूसंरक्षण, जलाधार, वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन	<ul style="list-style-type: none"> -वडामा रहेका तीनवटा सामुदायिक वनमा २० फिट उचाइको तारजाली लगाई चिडियाखाना बनाउने । -गणेश सामुदायिक वनभित्र पर्ने बुके सोतामा कृतिम जलाशय निर्माण । -गणेश सामुदायिक वनमा जडिबुटी तथा घाँसखेती गर्ने । -गैराखाली र धारपानी वनमा तारवार गरी घाँसखेती गरी जंगली जनावर पाल्ने । -गणेश, गैराखानी र धारपानी सामुदायिक वनका खोलाहरुमा चेक ड्याम बनाई कृतिम जलाशय निर्माण गर्ने । -सामुदायिक वनभित्र चराचुरुंगी र जंगली जनावरलाई पानीको लागि ठाउँठाउँमा पक्की पोखरी

	<p>निर्माण ।</p> <ul style="list-style-type: none"> -सडक किनारामा हरियाली बृद्धि गर्ने । -विद्युतीय सवारी साधन सञ्चालनमा प्रोत्साहन गर्ने ।
जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण, विपद् व्यवस्थापन, फोहोर व्यवस्थापन	<ul style="list-style-type: none"> -वेत्रावती मन्दिरको खोलातिरको भागमा तारजाली । -वेत्रावती शिव मन्दिर टोल, बम्नै चोक र पर्सेनी राजमार्ग छेउमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण । -खोला किनारमा तारजाली र वृक्षारोपण गर्ने । -उद्योगबाट उत्पन्न हुने फोहोरको उचित व्यवस्थापन गर्ने । -प्लाष्टिकमुक्त वडा बनाउने । -पातुखोलामा, ग्वारखोला, रानीघाट खोलाको अव्यवस्थित बसोबास नियन्त्रण गर्ने । -खोला किनारमा घर बनाउन रोक लगाउने । -विपद् प्रतिकार्यका लागि तालिम प्राप्त जनशक्ती तयार गर्ने । -खोलाहरुमा तटबन्धको व्यवस्था गर्ने । -विपद्को समयमा सञ्चार माध्यमबाट सूचना प्रवाह गर्ने । -फोहोरलाई प्रशोधन गरी ग्याँस र मल उत्पादन गर्ने ।
वडाका गौरवका योजनाहरु	<ul style="list-style-type: none"> -पातुखोलामा ड्याम निर्माण । -बबईको पानी लिफ्टिङ गर्ने ।

तुलसीपुर उपमहानगरपालिका

वडा स्तरका योजनाहरु

क्षेत्र : आर्थिक विकास

वडानं. ८

मिति : २०७७/१०/१५

विषय	योजनाहरु
कृषी	<ul style="list-style-type: none"> -वार्षिक १ सय जना कृषकहरुलाई व्यवसायीक तालिमको व्यवस्था । -वेमौसमी तरकारी र फलफूल उत्पादनलाई प्रोत्साहन गरी बजार व्यवस्थापन । -नगदे र खाद्य बालीलाई उन्नत विउविजन उपलब्धता । -च्याउ खेतीका लागि विउविजन र टनेलको व्यवस्था । -किटनाशक औषधि अनुदानमा उपलब्ध । -कृषी औजारहरु प्रदान । -विउ उत्पादन केन्द्र स्थापना । -सिचाईका लागि डिप बोरिङ र प्लाष्टिक पोखरी निर्माण । -सहजरुपमा रासायनीक मलको उपलब्धता । -जैविक मल उत्पादन । -कृषकहरुलाई सुलभ व्याजमा ऋण प्रदान । -कृषकहरुलाई अनुदान प्रदान ।

	<ul style="list-style-type: none"> -बाँझो जग्गा व्यवस्थापन गरी कृषीमा उपयोग । -कृषी विमाको व्यवस्था । -कृषीमा प्राविधिक सहयोगको व्यवस्था । -माटो परिक्षणको व्यवस्था । -चिस्यान केन्द्र स्थापना । -तरकारी र फलफूल बोक्ने गाडीको व्यवस्था । -तरकारी तथा फलफूल भण्डार केन्द्र स्थापना ।
सिचाई	-सुनवर्षा गनार, कटकुइया तल्लो गनार, जनजाँगरण टोल, मनकामना टोल, नवदुर्गा मन्दिर पश्चिम सोतामा डिपबोरिड राखेर सिचाईको व्यवस्था गर्ने ।
पशुपंक्षीपालन	<ul style="list-style-type: none"> -प्रत्येक वर्ष २५० किसानलाई पशुपंक्षी पालन सम्बन्धी तालिम । -उन्नत जातका गाई, भैंसी, बाखा, बंगुर, कुखुरा, हाँस, बटइ, टर्कीको व्यवसायीक पालन । -पशुविजका लागि उन्नत जातका राँगा, साँढे, बोका, बंगुर, लोकल भालेको अनुदानमा व्यवस्था । -पशुका खोर, गोठ सुधार कार्यक्रम । -डेरी स्थापना र बजार व्यवस्थापन । -पशुविमा र प्राविधिक सहयोग । -पशुको मूल्य निर्धारण र बजारको व्यवस्था ।
पर्यटन	<ul style="list-style-type: none"> -तारवार, बगैचा, ६ वटा पिकनिक स्थल, मिनि चिडियाखाना, पोखरी, माछापालन र हरियाली खुलामञ्चसहितको शहिद स्मृती पार्क निर्माण । -राधाकृष्ण ग्गिनपार्क निर्माण । -१० तलाको अश्वारा भ्यू टावर निर्माण । -नवदुर्गा सामुदायिक वनमा नवदुर्गा हरियाली पार्क निर्माण । -बटलपुर सामुदायिक होमस्टेलाई थारु सँस्कृती भल्काउने गरी विकास गरी बार्षिक १० लाख पर्यटक भित्र्याउने । -राधाकृष्ण मन्दिरको नर्सरीमा पार्क निर्माण गरी जलशाय समेत बनाउने ।
सहकारी	<ul style="list-style-type: none"> -प्रत्येक वर्ष ५ सय जनालाई सहकारी उत्प्रेरणा तालिम प्रदान । -सहकारीमार्फत सहूलियत ऋणको व्यवस्था । -अमृतपुर सामाजिक उद्यमी सहकारी संस्था मार्फत काठ चिरानका आधुनिक मेशिन खरिद् गरी बार्षिक १० जना काठ चिरान सम्बन्धी दक्ष जनशक्ती उत्पादन गर्ने ।
उद्योग, बाणिज्य, वित्तीय क्षेत्र	<ul style="list-style-type: none"> -दालमोठ, मैनवती, आलु चिप्स, अगरवती, मुढा बनाउने लगाएतका उद्योगहरुको प्रवर्द्धन गर्ने । -बैंक शाखाहरु वडामा स्थापना गरी ऋण प्रवाहमा सहजता ल्याउने । -वित्तीय संस्थाहरु स्थापनाका लागि पहल गर्ने ।
वडाका गौरवका योजनाहरु	<ul style="list-style-type: none"> -सिचाईका लागि मुहान संरक्षण गरी पक्की कुला, डिप बोरिड निर्माण गर्ने । -मिनि चिडियाखानासहितको शहिद स्मृती पार्क निर्माण । -अश्वारा भ्यूटावर निर्माण ।

क्षेत्र : सामाजिक विकास

बिषय	योजनाहरु
------	----------

शिक्षा	<ul style="list-style-type: none"> -सहिद स्मृती प्रावि टिकरीमा ६ कोठे पक्की भवन निर्माण । -बालबालिकालाई खेलकूद सामग्रीको व्यवस्था । -विद्यालयमा पुस्तकालयको व्यवस्था । -बालबालिकाको लागि मनोरञ्जन स्थलको व्यवस्था । -मावि अश्वारामा २ सय मिटर पर्खाल निर्माण । -विद्यालयमा गेट निर्माण । -आठ कोठे पक्की भवन निर्माण । -सिभिल ईञ्जिनियरिङ कार्यक्रम सञ्चालन । -ल्यावको स्तरोन्नती । -सभाहल निर्माण । -फिल्डमा टायल राख्ने । -आइसिटीका सामग्रीहरु व्यवस्था गर्ने । -दुई कोठे पाले घर निर्माण गर्ने । -वन विज्ञानका विद्यार्थीका लागि ल्याव र टनेल प्लाण्ट स्थापना गर्ने । -चाहना टोलस्थित ठूलो चौरमा खेलमैदान निर्माण । -बहिरा तथा दृष्टिविहिन विद्यार्थीका लागि विशेष विद्यालय सञ्चालन ।
स्वास्थ्य	<ul style="list-style-type: none"> -स्वास्थ्य केन्द्रमा १० कोठे भवन निर्माण । -स्वास्थ्य केन्द्रमा पर्खाल निर्माण । -प्रयोगशाला सञ्चालन । -प्रसुती सेवा सञ्चालन । -खोप तथा परिवार नियोजन सेवा सञ्चालन । -मासिकरूपमा विद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन । -आवश्यक औजार, उपकरण र औषधिको व्यवस्था । -संक्रामक रोग सम्बन्धी सचेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालन । -ब्लड बैंक स्थापना । -महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुद्वारा खोप सेवा सञ्चालन, मासिक समिक्षा बैठक र प्रोत्साहन कार्यक्रम । -११ जना महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुका लागि छाता र टर्च लाइटको व्यवस्था । -सुत्केरी जाँच, दिर्घरोगी र ज्येष्ठ नागरिकलाई घरदैलोमा स्वास्थ्य सेवा । -दुर्गम क्षेत्रको स्वास्थ्य समस्या पहिचान गरी निशुल्क स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन । -मोवाइल परिवार नियोजन सेवा सञ्चालन । -एम्बुलेन्स सेवा सञ्चालन । -पूर्ण खोप सुनिश्चितताका लागि घरघुरी सर्वेक्षण कार्यक्रम । -किशोरकिशोरी स्वास्थ्य सेवा, बालविवाह न्यूनिकरण, मादक पदार्थ, सुर्तीजन्य पदार्थ, धूमपानका वेफाइदा सम्बन्धी सचेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालन । -स्वास्थ्य संस्थामा फर्निचरको व्यवस्था । -स्वास्थ्य संस्थामा नागरिक वडापत्र र संगठन तालिकाको व्यवस्था ।
खानेपानी तथा सरसफाई	<ul style="list-style-type: none"> -अमृतपुर खानेपानी संस्थामार्फत तीनवटा डिपबोरिङ सञ्चालन । -कटकुईया हरिनगर टोल शिव मन्दिरदेखि उत्तरतर्फ वडानं. ९ को सिमानासम्म पाइपलाइन विस्तार ।

	<ul style="list-style-type: none"> -अश्वारा खानेपानी संस्थामार्फत दुई स्थापनमा डिप बोर्ड सञ्चालन । -सबै टोलबाट फोहोर उठाउने व्यवस्था । -डम्पिङसाइटको व्यवस्था ।
संस्कृती	-कृष्ण मन्दिर, दुर्गा मन्दिर, शिव मन्दिर र भुइयार थानमा पर्खाल, खानेपानी, सरसफाई र मार्बल राखेर संरक्षण गर्ने ।
महिला	<ul style="list-style-type: none"> -महिलाहरुलाई सिपमुलक, आयमुलक तालिम । -महिलाहरुलाई स्वास्थ्य सम्बन्धी सचेतना तालिम । -विपन्न महिलालाई रोजगारमा प्रोत्साहन ।
बालबालिका	<ul style="list-style-type: none"> -बालगृह स्थापना । -असहाय बालबालिकाको शिक्षा, स्वास्थ्यमा पहुँच बृद्धि गर्ने । -अभिभावकविहिन बालबालिकाको पहिचान गरी संरक्षण
ज्येष्ठ नागरिक, दलित, जनजाति, अन्य	<ul style="list-style-type: none"> -ज्येष्ठ नागरिकका लागि दुई स्थानमा विश्राम तथा मनोरञ्जन स्थल निर्माण । -ज्येष्ठ नागरिकलाई मासिकरुपमा निशुल्क स्वास्थ्य जाँचको व्यवस्था । -दलित तथा जनजातीहरुको आयस्तर बृद्धिका लागि सिपमुलक तालिमको व्यवस्था गर्ने । -दलित तथा जनजातिहरुलाई सचेतना अभिवृद्धि कार्यक्रम । -दलित तथा जनजातीहरुका लागि उद्योग, व्यवसाय सञ्चालनमा आर्थिक सहयोग ।
वडाका गौरवका योजनाहरु	<ul style="list-style-type: none"> -प्राविधिक धारसहितको स्नातक तहसम्मको बहुमुखी क्याम्पस सञ्चालन गर्ने । -मेट्रो हस्पिटललाई ५० शैयाको बनाउने । -राधाकृष्ण पार्कलाई पर्यटकीय स्थल बनाउने । -वडालाई रिडरोडले जोड्ने । -बटोलपुर थारुगाउँदेखि १० नं. वडा जोड्ने पातुखोलामा भोलुंगे पुल निर्माण । -वडामा एम्बुलेन्स सञ्चालन गर्ने । -वडामा भ्यूटावर निर्माण गर्ने । -नयाँ सडकहरुमा ग्रिनपार्क निर्माण गर्ने ।

क्षेत्र : पूर्वाधार विकास

बिषय	योजनाहरु
सडक	<ul style="list-style-type: none"> -मावि अश्वारादेखि भट्टे जोड्ने बाटो पक्की नालासहित कालोपत्रे । -बुटनियादेखि उत्तरतिर सुर्खेत रोड हुँदै ढोल्ले खोला, चुकिले हुँदै कटकुइया भएर त्रिवेणी जोड्ने सडक पक्की नालासहित कालोपत्रे । -कटकुइया चोकदेखि भट्टे जाने बाटो १० मिटर चौडा गरी पक्की नाला र ग्रावेल गर्ने । -कटकुइया नन्दलाल केसीको घर हुँदै गाउँको घारीबाटो कटिड गरी ९ नं. वडाको सिमासम्म पुऱ्याएर पक्की नाला निर्माण गरी ग्रावेल गर्ने । -मालभुङ चोकदेखि कपासे जानो बाटो पक्की नालासहित कालोपत्रे गर्ने । -अश्वारा सामुदायिक वनको भनव हुँदै कपासे डाँडा जोड्ने बाटो कालोपत्रे गर्ने । -किरण शाहको घरनेरबाट दक्षिण सुर्खेत सडकमा जाने मेट्रो हस्पिटलको बाटो नक्सा अनुसार २० मिटर कायम गरी नमूना सडक बनाउने । -अश्वारा गनारमा नयाँ बाटो कटिड गरी पक्की नाला निर्माण गर्ने ।

	<ul style="list-style-type: none"> -सुर्खेत रोड हुँदै टिकरी स्कुलबाट राइखलियान जोड्ने बाटो पक्की नालासहित कालोपत्रे गर्ने । -सुर्खेत रोड कृष्ण मन्दिर भएर टिकरी स्कुल जाने बाटो पक्की नालासहित कालोपत्रे गर्ने । -जनसक्रिय टोलदेखि राइखलियान जोड्ने बाटो पक्की नालासहित कालोपत्रे गर्ने । -देवी टोलदेखि गौरीडाँडा हुँदै जनजाँगरण टोलको १० नं. वडा जोड्ने नयाँबाटो कालोपत्रे । -अन्नपूर्ण टोल, चाहना टोल हुँदै मायालु टोलको सडक कालोपत्रे । -हात्तीगौडादेखि खैरेनी भएर सुनबर्षा हुँदै कृष्णमन्दिर आउने बाटो कालोपत्रे । -गहते खोला पुलदेखि पश्चिम उत्तर हुँदै घनश्याम केसीको घरसम्म जोड्ने बाटो कालोपत्रे । -कटकुइया तल्लो गनार हुँदै सल्ली वन स्कुल जाने बाटो नयाँ कटिड गर्ने । -राधाकृष्ण टोलको भित्री बाटो कालोपत्रे । -अमृतपुर टोलको बाटोबाट दरिभान विकको घर जाने बाटो ग्रावेल । -सुनबर्षाको ठाडो बाटो र तिवारी घरदेखि वडा कार्यालय जाने बाटो र हात्तीगौडा बाटो कालोपत्रे । -कालभैरव मन्दिरदेखि मनकामना टोल हुँदै वडा कार्यालय जाने बाटो कालोपत्रे । -ओपेन्द्र घर्तीको घरदेखि फर्साराम कँडेलको घरदेखि वडा कार्यालय जाने बाटो कालोपत्रे । -गौरीशंकर टोलको बाटो कालोपत्रे । -विष्णुप्रसाद चापागाईको बारीदेखि कटकुइया जाने बाटो ग्रावेल । -कमल भण्डारीको घरदेखि टकपुरे चौधरीको घर हुँदै सुर्खेत रोड जोड्ने बाटो ग्रावेल । -जीवन चौधरीको घरदेखि खगेन्द्र काफ्लेको घरसम्म ग्रावेल । -दलजितको आरा मिलदेखि वडा कार्यालय जानो बाटो कालोपत्रे । -टोपबहादुर वलीको पुरानो घरदेखि विरबल सरको घर जाने बाटो कालोपत्रे । -जीतबहादुर खड्काको घरदेखि राइखलियान जाने बाटो जोड्ने बाटो कालोपत्रे । -दुधेना चौधरी गाउँदेखि थर्कुडाँडा जानो सडक कालोपत्रे । -किरण शाहको घरदेखि अन्नपूर्ण टोल हुँदै खैरीपुर २ नं. वडा जोड्ने बाटो कटिड र नाला निर्माण । -रामबहादुर डाँगी र पूर्ण बहादुर बस्नेतको घर बीचबाट हस्पिटलदेखि रोडेपानीसम्म जाने बाटो ८ मिटर चौडा बनाई नयाँ सडक कटिड तथा नाला निर्माण । -धर्म वलीको घर भएर हरी विकको घर जाने बाटो कटिड ।
पुल	<ul style="list-style-type: none"> -तुलसीपुर-बाघमारे सडकमा पर्ने अश्वाराको भमके खोलामा पुल निर्माण । -सुर्खेत रोडको अमृतपुर टोल हुँदै राइखलियान जाने बाटोमा पर्ने चमी खोलामा पुल । -बटोलपुरबाट १० नं. वडा जाने पातुखोलामा पुल । -वल्लो बूटनिया भएर टिकरी जाने बाटोमा गहते खोलामा पुल । -टिकरी गौरीडाँडादेखि गोलौरा जोड्ने पातुखोलामा पुल । -अश्वारा सिसौ रुखदेखि चाहना टोल भएर वडानं. २ खैरिपुर जाने बाटोमा भमके खोलामा पुल । -किरण शाहको घर हुँदै २ नं. वडा जाने बाटोमा भमके खोलामा पुल । -टंक गौतमको घरदेखि घनश्याम ढकालको घर भएर चुकिले जोड्ने बाटो गहते खोलामा पुल । -धर्म वलीको घर भएर हरी विकको घर जाने चमी खोलामा पुल ।
भवन तथा शहरी विकास	<ul style="list-style-type: none"> -वडा कार्यालय भवन, तालिम हल र कम्पाउण्ड निर्माण । -वडाका सबै बाटोहरुको लगत कट्टा गर्ने । -भूमिहिन र अव्यवस्थित बसोबासीलाई व्यवस्थित गर्ने । -सभा हल निर्माण ।

	-२० कोठाको धर्मशाला निर्माण ।
विद्युत, उर्जा, सूचना तथा सञ्चार	-टिकरी जनजागरण टोलमा विद्युत ट्रान्समिटर जडान । -बुटनियाको श्रवण टोल र जाँगरण टोलमा ट्रान्समिटर जडान । -दिपज्योती टोलमा दुईवटा ट्रान्समिटर जडान । -मालहुंगामा एउटा ट्रान्समिटर र १५ वटा विद्युत पोल विस्तार । -टिकरी चन्दनगञ्ज टोलमा एउटा ट्रान्समिटर र १० वटा पोल विस्तार । -कटकुइया गनार र पुरानो वस्तीमा एक ट्रान्समिटर तथा २० पोल विस्तार । -सुनबर्षाको गनारमा एउटा ट्रान्समिटर र १५ पोल विस्तार । -गौरिशंकर टोलमा ट्रान्समिटर जडान । -मनकामना टोल वडा कार्यालयदेखि उत्तरपश्चिम १५ पोल विस्तार । -जनजागरण टोलको नयाँ बाटोमा ४० पोल विस्तार । -कटकुइयाका विभिन्न टोलमा २० वटा पोल विस्तार । -जनसक्रिय टोलमा २० वटा पोल विस्तार । -सक्षम टोलमा एक ट्रान्समिटर जडान । -वडा कार्यालयदेखि उत्तरतर्फ नेपाल टेलिकमको टावर स्थापना । -ल्याण्डलाइन फोन र इन्टरनेट विस्तार । -सडक वस्तीको व्यवस्था ।
वडाका गौरवका योजनाहरू	-दुधेना चौधरी गाउँ हुँदै, ९ नं. वडाको सिमाना हुँदै कटकुइया भएर अश्वारा सामुदायिक वनबाट मालभुङ हुँदै टुरा, अश्वाराको धनोज गनार बटोलपुर, बटनिया हुँदै टिकरी भएर शान्तिदिप हुँदै दुधेना चौधरी गाउँ जोड्ने वडाको आन्तरिक रिडरोड निर्माण । -सुर्खेत रोडलाई चार लेनको बनाई फुलहरू रोपी हराभरा बनाउने र दुबैतिर शहरी क्षेत्रको विकास गर्ने ।

क्षेत्र : वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

विषय	योजनाहरू
वन तथा भूसंरक्षण, जलाधार, वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन	-अश्वारा सामुदायिक वनको उत्तर, पश्चिम, दक्षिण र पूर्व सिमानामा अतिक्रमित भूमी संरक्षण । -नवदुर्गा सामुदायिक वनको दक्षिण पूर्व र महालक्ष्मी सामुदायिक वनको उत्तर पश्चिममा अतिक्रमित क्षेत्र संरक्षण । -मायालु, सृजना र अन्नपूर्ण सामुदायिक वनमा बाढी पहिरो नियन्त्रणका लागि भमके खोला, पातु खोला र गहते खोलामा तटबन्ध निर्माण । -अङ्ग्यारे खोलामा १ सय मिटर तटबन्धन । -अश्वारा गोठखोली, ताउले, कटकुइयाको भवरे खोला, बुधुने खोला, नवदुर्गा सामुदायिक वनको अङ्ग्यारे खोलामा डुयाम निर्माण । -वनमा अग्नीरेखा निर्माण । -खाली तथा अतिक्रमित स्थानमा वृक्षारोपण । -अश्वारा सामुदायिक वनको उत्तर सिमाना, नवदुर्गा सामुदायिक वनको गैरीचौर र चुलेसेको पश्चिम भागमा तारवार । -नवदुर्गा मन्दिर पूर्वको पानी मुहान संरक्षण ।
जलउत्पन्न	-गहते खोला, भमके खोला, पातुखोला, चमीखोला र अङ्ग्यारे खोलामा तटबन्ध निर्माण ।

प्रकोप नियन्त्रण, विपद् व्यवस्थापन, फोहोर व्यवस्थापन	-विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम । -विपद् व्यवस्थापनका सामग्री व्यवस्थापन । -फोहोरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम । -फोहोर संकलन गर्ने भाँडाहरुको व्यवस्था ।
वडाका गौरवका योजनाहरु	-धुँवारहित बिधुतिय सवारी साधन सञ्चालन । -काठको उपचार र व्यवस्थापनका लागि शामिल सञ्चालन । -वनमा उपलब्ध पात र हाँगाबाट ब्रिगेड, कोइला, दुनाटपरी उत्पादन उद्योग सञ्चालन । -नवदुर्गा सामुदायिक वनमा १५०० क्षमताको सभाहल । -छाडा चौपाया संरक्षणका लागि गौशाला निर्माण ।

तुलसीपुर उपमहानगरपालिका

वडा स्तरका योजनाहरु

क्षेत्र : आर्थिक विकास

वडानं. ९

मिति : २०७७/१०/१८

बिषय	योजनाहरु
कृषी	-यान्त्रिक औजारहरु वितरण । -आधुनिक कृषी प्राविधिकको व्यवस्था । -गुणस्तरीय उन्नत मल विउ वितरण । -कृषी पकेट क्षेत्र घोषणा । माछापालन र तरकारी खेतीका लागि बेलवा, धान, गहुँ, मकै, तोरी, फलफूलका लागि सल्लीवन, शिवपुर । -चिस्यान केन्द्र स्थापना । -विषादी किटनाषक औषधिको उपलब्धता । -बेमौसमी तरकारी खेतीका लागि टनेलको व्यवस्था । -कृषकहरुलाई अवलोकन, भ्रमण ।
सिचाई	-चामीखोला सिचाई योजना २ किमी बनाई २० बिगाह सिचाई गर्ने । -नयाँबस्ती नवदुर्गा वनको अफिसदेखि गाउँसिचाई गर्ने कुलो ४ सय मिटर पक्की गर्ने । -कटकुइया बुधुने खोलादेखि वारीकुलो सिचाई ५ किमी पक्की गर्ने । -बेलुवा गनारको ३० बिगाह सिचाई गर्ने तल्लो कुलो ५० मिटर तटबन्धसहित १ किमी पक्की गर्ने ।
पशुपंक्षीपालन	-भैसीपालन, गाईपालनमा चुलेसीलाई नमूना क्षेत्र बनाउने । -आधुनिक गोठका लागि अनुदान ।

	<ul style="list-style-type: none"> -दक्ष पशु चिकित्सकको व्यवस्था । -उन्नत जातका बोका, रांगा नश्ल सुधार । -उन्नत जातका घाँसको व्यवस्था । -घाँस काट्ने र पिस्ने मेशिन १ सय वटा वार्षिक प्रदान । -गाईभैसी दुहुने मेशिन वार्षिक ५० वटा । -निशुल्क पशु र कृषक विमाको व्यवस्था । -निशुल्क कृतिम गर्भधारणको व्यवस्था । -बोइलर, टर्की, लेस, बटई, हाँस, गिरिराज कुखुरा पालनमा आधुनिक खोर निर्माणमा अनुदान । -ह्याचरी मेशिन ५० वटा वितरण । -दाना उत्पादन मेशिन ५० वटा वितरण । -पंक्षीजन्य प्राविधिकहरुको व्यवस्था । -किसानलाई तालिमको व्यवस्था ।
पर्यटन	<ul style="list-style-type: none"> -नवदुर्गा ग्रीनपार्कमा माष्टर प्लान अनुसार काम सम्पन्न गर्ने । -ग्रीनपार्कमा लेडिज स्विमिङ पुल, जेन्स स्विमिङ पुल, पाँच वटा पिकनिक स्पट, चिल्ड्रेन गार्डेन, भ्यूटावर र कम्पाउण्ड निर्माण । -थर्कुडाँडामा चौधरी समुदायको संग्रहालय स्थापना । -पातुखोला पश्चिम किनारमा अटोभिलेजदेखि पशुपति मन्दिर उत्तससम्म पक्की वाल लगाई वृक्षारोपण गर्ने र रमणीय स्थल बनाउने । -सल्लीवन राधाकृष्ण मन्दिर प्रांगणमा पिकनिक स्पट निर्माण । -थर्कुडाँडास्थित शिवमन्दिरमा चिल्ड्रेन पार्क निर्माण ।
सहकारी	<ul style="list-style-type: none"> -दुग्ध सहकारी स्थापना गरी दुग्ध संकलन केन्द्र र हाटबजार स्थापना ।
उद्योग, बाणिज्य, वित्तिय क्षेत्र	
वडाका गौरवका योजनाहरु	

क्षेत्र : सामाजिक विकास

विषय	योजनाहरु
शिक्षा	<ul style="list-style-type: none"> <u>मावि दोघरे</u> -दरबन्दी कायम गर्ने । -उच्च मावि सञ्चालन गर्ने । -माविमा विषयगत शिक्षकको व्यवस्था गर्ने । -छात्रछात्राको पर्याप्त शौचालयको व्यवस्था । -पुस्तकालय स्थापना । -शैक्षिक सामग्रीको व्यवस्था । <u>सरस्वती चौतारा आधारभूत बिद्यालय सल्लीवन :</u>

	<ul style="list-style-type: none"> -मावि सञ्चालन गर्ने । -विषयगत शिक्षकको दरबन्दी कायम गर्ने । -पुस्तकालयको व्यवस्था । -विज्ञान प्रयोगशाला स्थापना । -कम्प्युटर प्रयोगशाला स्थापना । -शैक्षिक सामग्रीको व्यवस्था । -खानेपानी ट्यांकीको व्यवस्था । -बालमैत्री धारा निर्माण । -विद्यालय हाताभिन्न नाला व्यवस्थापन ।
स्वास्थ्य	-शहरी स्वास्थ्य क्लिनिकलाई स्तरोन्नती गरी प्रसुती सेवासहितको २५ सैयाको सुविधासम्पन्न अस्पताल स्थापना गर्ने ।
खानेपानी तथा सरसफाई	<ul style="list-style-type: none"> -अमृतपुर खानेपानी योजनाबाट उपलब्ध खानेपानीलाई स्तरोन्नती गरी सम्पूर्ण वडाबासीलाई शुद्ध फिल्टर गरिएको खानेपानी उपलब्ध गराउने । -प्रत्येक टोलमा सरसफाई सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
संस्कृती	<ul style="list-style-type: none"> -सत्य सुन्दरादेवी भगवती मन्दिर शिवपुर, राधाकृष्ण मन्दिर सल्लीवन, बौद्धगुम्बा र थर्कुडाँडा मन्दिरहरु स्तरोन्नती गर्ने । -वडाका विभिन्न जातजाती, भाषाभाषी र संस्कृतीका प्रतियोगितात्मक कार्यक्रम गरी पुरस्कारको व्यवस्था ।
महिला	<ul style="list-style-type: none"> -सिपमुलक तथा व्यवसायमुलक कार्यक्रम सञ्चालन । -कटाईसिलाई, व्युटीसियन, मुडा बुनाई, अगरबत्ती, मैनवत्ती, हाते कडाई, दालमोट उत्पादन जस्ता तालिमहरु दिने । -बाखापालन, बंगुरपालन, भैसीपालन र कुखुरापालन तालिम दिने ।
बालबालिका	<ul style="list-style-type: none"> -टोल, विद्यालय र वडा स्तरमा बाल क्लवहरु गठन गर्ने । -आवश्यक खेलकुद सामग्रीहरुको व्यवस्था गर्ने । -अपांग, अशक्त, विपन्न वर्गका बालबालिकालाई आवश्यक छात्रवृत्तीको व्यवस्था । -असहाय, अनाथ बालबालिकाहरुको जीवनयापनको व्यवस्था ।
ज्येष्ठ नागरिक, दलित, जनजाति, अन्य	
वडाका गौरवका योजनाहरु	<ul style="list-style-type: none"> -मावि दोघरेलाई विज्ञान कलेजका रुपमा स्तरोन्नती गर्ने । -सरस्वती चौतारा आवि सल्लीवनलाई प्राविधिक कलेजका रुपमा स्तरोन्नती गर्ने । -गैरीचौर खेलकुद मैदानलाई क्षेत्रीय खेल मैदानका रुपमा विकास गर्ने । - अमृतनगर टोलको कराते भवनलाई स्तरोन्नती गरी सुविधा सम्पन्न व्याडमिन्टन कोर्टका रुपमा विकास गर्ने । -ज्योती टोलमा रहेको व्याडमिन्टन कोर्टमा भवन निर्माण ।

क्षेत्र : पूर्वाधार विकास

बिषय	योजनाहरु
सडक, सिचाई	<ul style="list-style-type: none"> -अरनीको टोलदेखि उत्तर बेलुवा चौकी हुँदै वडानं. ३ जोड्ने १० किमी सडक निर्माण । -दोधरे-सुर्खेत रोडदेखि वडानं. ३ दमार गाउँ जोड्ने बेलुवा बलिराम केसीको घरदेखि माथि श्रीनगर टोलसबाट ३ किमी सडक निर्माण । -ज्योती चौधरी टोल विकास हुँदै जनचेतना टोलदेखि नवदुर्गा वनको कार्यालय अघिबाट दक्षिण कटकुइया जाने ५ किमी सडक १२ मिटर चौडा गर्ने । -नवदुर्गा सामुदायिक वन हुँदै अगैरे खोला मसानघाट हुँदै कटकुइया जोड्ने ६ किमी बाटो १२ चौडा बनाउने । -राउटे चौरदेखि सल्लीवन हुँदै वडानं. ३ जोड्ने बाटो १५ मिटर चौडा पारी १ हजार ५ सय मिटर विस्तार । -राउटेचौर वनको भवनदेखि भित्री बाटो ३ सय मिटर ८ मिटर चौडाई । -वडानं. ८ को थारुगाउँ हुँदै थर्पु डाँडादेखि वडानं. ३ जोड्ने बाटो १२ मिटर चौडाई र १ हजार ५ सय मिटर बनाउने । -नयाँबस्ती थापा कटेजदेखि उत्तर सामुदायिक ग्रिनपार्क जोड्ने बाटो एक किमी चौडाईमा १० मिटर बनाउने । -नयाँबस्ती हिलबहादुर रोका र भूपलाल खत्रीको घर अगाडिको बाटो ८ मिटर चौडा बनाई ४ मिटरसम्म बनाउने । -शिवज्योती टोलबाट जीवनप्रेमी बोर्डिङ हुँदै भवगती टोल शिवपशुपतिको बीचको बाटो १० मिटर चौडाईमा ३ किमी बनाउने । -दोधरे नगर विकास समितिभिन्नका सम्पूर्ण बाटाहरु मापदण्ड अनुसार कालोपत्रे गर्ने । -राधाकृष्ण टोलको बाटो ८ सय मिटर चौडाई र ८ मिटर लामो बनाउने । -मैनाबगर र कैलाशनगरको बीचमा ठाडो बाटोमा चौडाई ८ मिटर बनाई ५ सय मिटर पक्की नालासहित ग्रावेल गर्ने । -
पुल	<ul style="list-style-type: none"> -पशुपति टोल र ५ नं. वडा जोड्ने पक्की पुल निर्माण । -विकासपुर टोलदेखि मासु मार्केट जोड्ने पक्की पुल निर्माण ।
भवन तथा शहरी विकास	<ul style="list-style-type: none"> -दोधरे नगर विकासभिन्न एउटा टोल विकास भवन र सामुदायिक भवन निर्माण । -शहरी स्वास्थ्य क्लिनिकका लागि एक भवन निर्माण । -३० वटा टोल विकास संस्थाका भवन निर्माण । -विकासपुर टोल, श्रीकृष्ण टोल, शिवक्ती टोल, नमूना नगर टोल, कैलाशनगर टोलमा किरियापुत्री भवन निर्माण । -दोधरे नगरविकासमा नगर विकासले गरेको योजना अनुसार मन्दिर, पार्क, स्विमिङ पुल निर्माण ।
विद्युत, उर्जा, सूचना तथा सञ्चार	<ul style="list-style-type: none"> -भगवती टोल, कैलाशनगर, मैनाबगर र गौरीशंकर टोलका लागि एक ट्रान्समिटर जडान । -विकासपुर टोलमा फोरलेन विद्युत लाइन विस्तार र ट्रान्समिटर जडान ।
वडाका गौरवका योजनाहरु	<ul style="list-style-type: none"> -अटोभिलेजदेखि सुकौरा जोड्ने पक्की पुल निर्माण । -तुलसीपुर बसपार्कदेखि दोधरे जोड्ने पुल स्तरबृद्धि र चौडा गर्ने । -दाङ-सुर्खेत सडक विस्तार । -अपांगमैत्री वडाकार्यालय भवन निर्माण । -चुलेसेको बौद्ध गुम्बादेखि दक्षिणपट्टी भ्यूटावर निर्माण ।

क्षेत्र : वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

बिषय	योजनाहरु
वन तथा भूसंरक्षण, जलाधार, वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन	-नवदुर्गा सामुदायिक वनमा वृक्षारोपण । -महालक्ष्मी सामुदायिक वनमा वृक्षारोपण ।
जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण, विपद् व्यवस्थापन, फोहोर व्यवस्थापन	-गहतेखोला र पातुखोलाको जोखिमयुक्त क्षेत्र पहिचान गरी दिगोरुपमा नदी नियन्त्रण गर्ने । -नदीनाला तथा बाढीपहिरोका कारण जोखिममा रहेका नागरिकहरुको पहिचान गरी बस्ती स्थानान्तरण गर्ने । -गहतेखाला, रातोपहिरो तथा खोला नियन्त्रण गर्ने । -अंगरे खोला सिचाई कुलोमा तटबन्धन गर्ने । -भमके खोलामा तटबन्धन । -सुनवर्षा कुलोको बाँध तटबन्धन गर्ने । -हात्तीगौडा पहिरो नियन्त्रण गर्ने । -सल्लीवन, राउटेचौर खोला नियन्त्रण गर्ने । -बेलुवा, दोघरे, अटोभिलेज, नगरविकासमा रहेका बस्तीमा व्यवस्थित ढल निकास तथा फोहोर व्यवस्थापन गर्ने । -वडाभर पूर्ण सरसफाई कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने । -विपद्का कारण जोखिममा रहेका नागरिकहरुको पहिचान गरी उनीहरुको आर्थिक अवस्था सुधार गर्ने । -सबै घर, बस्ती, नदीनाला, सार्वजनिक स्थान, खानेपानी मुहानहरुका लागि पूर्ण सरसफाई योजना सञ्चालन । -नदी नियन्त्रण, विपद् व्यवस्थापन, दैवीप्रकोप, जलवायु परिवर्तन नियन्त्रणका लागि सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
वडाका गौरवका योजनाहरु	

तुलसीपुर उपमहानगरपालिका

वडा स्तरका योजनाहरु

विषय	योजनाहरू
कृषी	<ul style="list-style-type: none"> -तोरी, आलु र मकै पकेट क्षेत्र घोषणा । -च्याउखेतीका लागि निशुल्क विउ वितरण । -तरकारी खेतीका लागि प्लाष्टिक टनेलको व्यवस्था । -पड्ढामा मत्स्य पकेट क्षेत्र घोषणा । -मत्स्यपालनका लागि निशुल्क भुरा वितरण । -मत्स्य पालन सम्बन्धी तालिम । -वार्षिक २० जना किसानलाई सहूलियत ऋण उपलब्ध गराउने । -च्याउ खेतीका लागि आवश्यक मेशिन र ड्रमहरु प्रदान । -वेमौसमी तरकारी खेतीका लागि किसानलाई अनुदान र तालिम । -कृषीजन्य जमिन चक्लाबन्दीका लागि यान्त्रिक उपकरण उपलब्ध गराउने ।
पशुपंक्षीपालन	<ul style="list-style-type: none"> -दुग्ध उत्पादन क्षेत्र घोषणा । -विपन्न २० घरपरिवारलाई वार्षिकरुपमा भैंसीपालनमा सहायता । -डेरी स्थापना । -चिस्थान केन्द्र स्थापना । -वार्षिक २० जना किसानलाई कुखुरापालन तालिम । -पशु डाक्टरको व्यवस्था गर्ने । -बाखापालक किसानलाई उन्नत जातका बोकाको व्यवस्था । -उन्नत राँगाको व्यवस्था । -प्रांगारिक मल उत्पादन तालिम ।
पर्यटन	<ul style="list-style-type: none"> -गौरीगाउँ तालको चारैतिर पक्की डिल निर्माण गरी पूवतर्फ पिकनिक स्पट निर्माण गर्ने । -तालको पश्चिमतर्फ डिप बोरिङ निर्माण । -तालको पूर्वतर्फ पक्की भवन निर्माण । -तालमा पाँच वटा इलेक्ट्रिक डुंगाको व्यवस्था । -पड्ढा ताल रमणीय बनाउन फोहरा निर्माण ।
सहकारी	<ul style="list-style-type: none"> -सहकारी सम्बन्धी सचेतना तालिम सञ्चालन । -भेटेनरी औजारको व्यवस्था । -सहकारीमार्फत किसानलाई रासायनिक मल, विउ र औषधिको व्यवस्था । -सहकारी संस्थाका लागि भवन निर्माण ।
उद्योग, बाणिज्य, वित्तिय क्षेत्र	<ul style="list-style-type: none"> -कृषीजन्य उद्योगहरु स्थापना । -तरकारी बजार स्थापना । -कृषी उत्पादन भण्डारनका लागि कोल्ड स्टोरको व्यवस्था ।
वडाका गौरवका योजनाहरू	<ul style="list-style-type: none"> -गौरीगाउँ तालको स्तरोन्नती गरी महत्वपूर्ण पर्यटकीय स्थल बनाउने ।

बिषय	योजनाहरु
शिक्षा	<p>१. जनजागृती मावि पातु वनगाउँ ।</p> <ul style="list-style-type: none"> -विज्ञान प्रयोगशाला निर्माण । -फिल्ड निर्माण । -पर्खाल निर्माण । -चार कोठे भवन निर्माण । -प्रावि र निमावि तहमा १/१ जना शिक्षक दरवन्दीको व्यवस्था । -शुद्ध खानेपानीका लागि फिल्टरको व्यवस्था । -शिशु कक्षाका लागि खेलौनाहरुको व्यवस्था । -बालमैत्री पठनपाठनको व्यवस्था । -कम्प्युटर र कम्प्युटर शिक्षकको व्यवस्था गरी प्रभावकारी कम्प्युटर शिक्षाको व्यवस्था । -खेलकूद सामग्रीको व्यवस्था । <p>२. प्रावि गौरीगाउँ ।</p> <ul style="list-style-type: none"> -भवन मर्मत । -८ कोठे भवन निर्माण । -खानेपानी ट्यांकी निर्माण । -चर्पीमा धारा जडान । -विद्यालयमा शैक्षिक तथा खेल सामग्रीको व्यवस्था । -शिशु कक्षादेखि ५ कक्षासम्म कार्पेट र कुसनको व्यवस्था । -विद्यालयमा विधुत लाइन जडान । -इन्टरनेट जडान । -५ वटा कम्प्युटरको व्यवस्था । -विपन्न विद्यार्थीका लागि पोशाक र शैक्षिक सामग्रीको व्यवस्था ।
स्वास्थ्य	<ul style="list-style-type: none"> -स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण । -स्वास्थ्य चौकीमा पर्याप्त फर्निचरको व्यवस्था । -प्रयोगशालाका उपकरणहरुको व्यवस्था । -बर्थिङ सेन्टरको व्यवस्था । -बर्थिङ सेन्टरका लागि आवश्यक कर्मचारी दरवन्दी व्यवस्था । -ओ. टि. सी. सेन्टर कक्षमा बालमैत्री सेवा सञ्चालन गर्ने । -गर्भवती जाँच, सुत्केरी जाँच, परिवार नियोजन सेवा, खोप सेवा जस्ता स्वास्थ्य सेवामा पहुँच बढाउन जनचेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालन । -स्वास्थ्य चौकीमा प्रतिक्षालय निर्माण । -स्वास्थ्य चौकीमा शुद्ध खानेपानीको लागि फिल्टरको व्यवस्था । -ओटिसी सेन्टरमा दुई वर्षमुनिका बालबच्चाको तौल लिन लगत संकलन तथा स्वास्थ्य सम्बन्धी जनचेतनामुलक कार्यक्रम । -ओटिसी सेन्टरमा कार्यरत कर्मचारीलाई आधारभूत तालिमको व्यवस्था । -स्वयंसेविकालाई प्रत्येक महिना रिपोर्ट बुझाउँदा र खोप कार्यक्रममा सहभागी हुँदा भत्ताको व्यवस्था । -फोटोकपी तथा प्रिन्टिङ मेशिनको व्यवस्था । -इन्टरनेट जडान ।

	-आवश्यक औषधि र उपकरणको व्यवस्था । -खोप क्लिनिक र गाउँघर क्लिनिकको भवन निर्माण, फर्निचर र उपकरणको व्यवस्था ।
खानेपानी तथा सरसफाई	-गौरीगाउँ, चैलाही, नयाँगाउँ र गोलौरीमा खानेपानी पाइप विस्तार । -बोरिङबाट खानेपानी पाइप विस्तार ।
संस्कृती	-गौरीगाउँ र वनगाउँको भुईयार थानका साथै थारु समुदायका विभिन्न कला संस्कृती संरक्षण, मर्मत तथा जिर्णोद्धार ।
महिला	-महिला सशक्तिकरणका लागि सचेतनामुलक कार्यक्रम । -महिला हिंशाविरुद्ध सचेतना कार्यक्रम । -महिलाहरुको सिप विकास कार्यक्रम ।
बालबालिका	-बालबालिकाको वृद्धि विकासका लागि आवश्यक पोषणको व्यवस्था । -टोलटोलमा बालकेन्द्रहरुको स्थापना ।
ज्येष्ठ नागरिक, दलित, जनजाति, अन्य	-ज्येष्ठ नागरिकहरुको निशुल्क स्वास्थ्य जाँचको व्यवस्था । -ज्येष्ठ नागरिकहरुको जमघट, मनोरञ्जन हुनेखालको विश्राम गृह स्थापना । -बृद्धहरुलाई भ्रमणको व्यवस्था । -दलितको पुख्र्यौली पेशा संरक्षण तथा आधुनिकिकरण गर्ने । -दलित र जनजातिको जीवनस्तर बृद्धि गर्न बाखापालन र तरकारी खेती गर्न ५ लाखको घुम्ती कोष स्थापना गर्ने ।
वडाका गौरवका योजनाहरु	-टरिगाउँ स्वास्थ्य चौकीलाई २५ शैयाको अस्पताल बनाउने । -जनजागृती मावि पातु वनगाउँमा कृषी तथा पशु स्वास्थ्य सम्बन्धी पठनपाठनको व्यवस्था ।

क्षेत्र : पूर्वाधार विकास

बिषय	योजनाहरु
सडक	-तुलसीपुर ४ पातुखोलादेखि गौरीगाउँसम्म १० किलोमिटर पक्की कुलो निर्माण । -तुलसीपुर ९ पातुखोलादेखि दुधेना टिकरीदेखि चैलाहीसम्म करिव ९ किलोमिटर पक्की नहर निर्माण । -तुलसीपुर हरेवास हुँदै गोलौरीसम्म राइखलियान गोलौरी कुलो करिव १० किलोमिटर पक्की नहर निर्माण । -तुलसीपुर ८ बटलपुर गहतेखोला हुँदै वनौसम्म करिव ५ किलोमिटर वनौ कुलो नहर निर्माण । -वनगाउँ, चैलाही, वनगै गनारी, नयाँगाउँ र पड्ढामा सिचाईको डिपबोरिङ । -गनारी खेतमा सिचाईको लागि राइखल्यानदेखि तिनकाट्टेसम्म करिव ५ किलोमिटर पक्की कुलो निर्माण । -पड्ढामा सिचाईका लागि गौरीगाउँदेखि बलबहादुरको घरसम्म पक्की कुलो निर्माण । -अटोभिलेजदेखि लालमटीयासम्म ९ किलोमिटर पक्की कुलो निर्माण । -गोलौरी अटोभिलेजदेखि लालमटीयासम्म पक्की कुलो निर्माण । -गौरीगाउँ टिजि ट्युवेलदेखि पूर्व पक्की कुलो निर्माण । -गौरीगाउँ ट्युवेलदेखि दक्षिण १५०० मिटर पाइपलाइन विस्तार र पूर्वतर्फ ५ सय मिटर पक्की

	कुलो निर्माण ।
पुल	-वनगाउँ र दंगिशरणको सलौरा जोड्ने पक्की पुल निर्माण ।
भवन तथा शहरी विकास	-वडा कार्यालयको पक्की भवन निर्माण । -गौरीडाँडामा सामुदायिक पक्की भवन निर्माण । -चैलाहीमा सामुदायिक पक्की भवन निर्माण । -पड्ढा लालमटियामा सामुदायिक पक्की भवन निर्माण । -गोलौरीमा सामुदायिक पक्की भवन निर्माण । -राइखलियान भयरथान पक्की भवन निर्माण ।
विद्युत, उर्जा, सूचना तथा सञ्चार	-वडाका सबै टोलमा विद्युत पोल र तारको व्यवस्था गरी विद्युत सुविधा विस्तार । -वडाका सबै टोलमा इन्टरनेट विस्तार ।
वडाका गौरवका योजनाहरू	-हरिपौरा ठुटे पिपलदेखि पड्ढा, गौरीगाउँ, वनगाउँ, वनौ हुँदै दंगिशरण ५ सलौरा हुँदै पोटली जोड्ने सडक निर्माण । -गौरीडाँडा टोलदेखि गनारीको किनारकिनार तुलसीपुर अटो भिलेज जोड्ने सडक निर्माण ।

क्षेत्र : वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

बिषय	योजनाहरू
वन तथा भूसंरक्षण, जलाधार, वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन	-किरातेश्वर सामुदायिक वनको चार विगाह क्षेत्रमा वृक्षारोपण । -पशुपति सामुदायिक वनमा दुई विगाह क्षेत्रमा वृक्षारोपण । -वनौ तालको संरक्षण ।
जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण, विपद् व्यवस्थापन, फोहोर व्यवस्थापन	-बटलपुर अन्तिम सिमादेखि वनगाउँको तिनकाट्टेसम्म पातुखोलामा तटबन्ध । -पड्ढामा बराह मन्दिर र तालको वरीपरी तटबन्ध । -तुलसीपुरको अटोभिलेजदेखि दंगिशरण सलौरासम्म करिव सात किलोमिटर तटबन्ध ।
वडाका गौरवका योजनाहरू	

तुलसीपुर उपमहानगरपालिका

वडा स्तरका योजनाहरू

बिषय	योजनाहरु
कृषी	<ul style="list-style-type: none"> -कृषक समूह गठन गरी कृषी यन्त्र, कृषक तालिम, उन्नत विउ, किटनाशक औषधि, रासायनिक मल, शितभण्डार, दुई कृषी प्राविधिक, तालिम प्रदान । -बेमौसमी तरकारी र अन्य नगदे बालीको तालिम । -साना किसान कृषी सहकारीको शितभण्डार स्तरोन्नती । -सिद्धार्थविनायक बहुउद्देश्यीय कृषी, पशुपालन फममा भैंसी, गाई, बटाई, कुखुरा लगाएतको लागि प्राविधिकको व्यवस्था ।
सिचाई	<ul style="list-style-type: none"> -जसपुर मौजा गनारी कुलो स्तरोन्नती । -जसपुर सिचाई कुलो निर्माण । -खेतरुवा सिचाई कुलो निर्माण । -भमरे सिचाई कुलो निर्माण । -बेलुवा सिचाई कुलो निर्माण । -बेलगनारी सिचाई कुलो निर्माण । -औराखुटी सिचाई कुलो निर्माण । -चपुवा डाँडा तल्लो सिचाई कुलो निर्माण । -प्रत्येक टोलका स्यालो ट्युववेल, कुलो, तटबन्धमार्फत सिचाईको व्यवस्था ।
पशुपंक्षीपालन	<ul style="list-style-type: none"> -पशुपंक्षीको उन्नत नश्ल सुधारका लागि कृतिम गर्भाधारण । -पशुपंक्षीलाई विभिन्न रोगविरुद्ध खोप । -पूर्व उरहरी, पश्चिम बेलटाकुरामा १, १ दुध संकलन केन्द्र । -व्यवसायीकरूपमा पशु फम सञ्चालन गरेका किसानलाई व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम र सुधारिएको गोठ, खोर सुधारमा आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग । -दाना उद्योगको व्यवस्था । -दुध र दुधजन्य पदार्थ उत्पादन गर्ने मेशिनको व्यवस्था ।
पर्यटन	<ul style="list-style-type: none"> -सुकौरा, दंगिशरण, राजाकोट भ्यूटावर र संग्रहालय निर्माण । -बेलटाकुरा बगरपुरमा पार्क र खेलमैदान निर्माण । -मोतीपुरको सम्रहवा, सुकौराको कन्जरवा ताल संरक्षण । -वर्षमा २ पटक कृषी र पशुमेला । -शान्ति सामुदायिक वनभिन्न चिडियाखाना निर्माण ।
सहकारी	<ul style="list-style-type: none"> -कृषी सहकारी संस्था सञ्चालन । -साना किसान सहकारी संस्थालाई व्यवस्थापनका लागि सहकारी सम्बन्धी तालिम । -सहकारी सम्बन्धी जनचेतना कार्यक्रम सञ्चालन ।
उद्योग, बाणिज्य, वित्तिय क्षेत्र	<ul style="list-style-type: none"> -वडा कार्यालय नजिक र सुकौरामा वित्तिय संस्था सञ्चालन ।
वडाका गौरवका योजनाहरु	<ul style="list-style-type: none"> -पातुखोला नवलपुर सिचाई योजना । -सुकौरा दंगिशरण, राजाकोट संग्रहालय निर्माण । -क्वाडखोला, बेलटाकुरा, मोतिपुर सिचाई योजना ।

	<ul style="list-style-type: none"> -बेलटाकुरा, बगरपुरमा खेलकुद तथा आधुनिक पार्क निर्माण । -मोतीपुर, नवलपुर, सुकौराको सिमसार क्षेत्र संरक्षण । -दामोदर मार्ग हुँदै सुर्खेत जाने सडक विस्तार तथा निर्माण । -तुलसीपुर गौरीगाउँ बेलटाकुरा बंगलापुर हुँदै दमारगाउँ नेपालगञ्ज जोड्ने सहायक मार्ग निर्माण । -बेलटाकुरा र बंगलापुरको बीचमा बबई नदीमा पक्की पुल । -बबई र पातुखोलाको कटान नियन्त्रण । -तलसीपुर, सुकौरा, गोलटाकुरी हुँदै राप्ती सोनारीको कुसुम जाने सुरुडमार्ग निर्माण ।
--	--

क्षेत्र : सामाजिक विकास

बिषय	योजनाहरु
शिक्षा	<p>१. अमर मावि उरहरी ।</p> <ul style="list-style-type: none"> -छात्रावासको व्यवस्था । -लाइब्रेरीको स्तरोन्नती । -भेटेनरी ल्यावको व्यवस्थापन । -शिक्षक पुनर्ताजगी तालिम । <p>२. आधारभूत बिद्यालय कटाहा ।</p> <ul style="list-style-type: none"> -पर्खाल निर्माण । -शौचालय निर्माण । -पुस्तकालय निर्माण तथा व्यवस्थापन । -योग्य, तालिमप्राप्त शिक्षकको व्यवस्था । -आधुनिक वातावरण अनुकूल अपांग भवन निर्माण । <p>३. शान्ति आधारभूत बिद्यालय नवलपुर ।</p> <ul style="list-style-type: none"> -भवन निर्माण । -पर्खाल निर्माण । -खेलमैदान निर्माण । -पुस्तकालय स्थापना । -शिक्षक व्यवस्थापन । -छात्रा तथा अपांगमैत्री शौचालय । <p>-संस्थागत बिद्यालय व्यवस्थापनका लागि आर्थिक, भौतिक, शैक्षिक, शिक्षक वृत्ती विकासका कार्यक्रमहरु सञ्चालन ।</p>
स्वास्थ्य	<ul style="list-style-type: none"> -आवाससहितको चारकोठे प्रसुती भवन निर्माण । -शौचालयसहितको अपांगमैत्री प्रयोगशाला भवन निर्माण । -स्वास्थ्य मन्त्रालयको मापदण्ड अनुसारको स्तरीय स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण । -गाउँघर क्लिनिक, खोप क्लिनिक सञ्चालनका लागि नवलपुर, उरहरी र सुकौरामा व्यवस्थित भवन निर्माण । -महिला स्वास्थ्यसेविका कोषमा वार्षिक अनुदान ।

	<ul style="list-style-type: none"> -महिला स्वास्थ्य आमा समूहलाई तालिम । -सुनौला १ हजार दिनभित्रका आमा र बच्चाको आधारभूत स्वास्थ्य स्क्रिनिङ र अनुगमनका लागि इन्टरनेट, कम्प्युटर र टेलिफोनको व्यवस्था । -नसर्ने रोगको स्थिती पत्ता लगाई रोगीलाई बार्षिक १ लाख रुपयाँको औषधी वितरण । -प्रजनन् स्वास्थ्यबारे बार्षिक १५ पटक अभिमुखिकरण । -विद्यालयमा किशोरीलाई स्यानीटरी प्याड वितरण । -विद्यालय पोषण कार्यक्रम । -विद्यालयमा स्क्रिनिङ र आइरन फोलिक एसिड, जुकाको औषधि वितरण । -मातृशिशु तथा बाल्यकालिन पोषण सम्बन्धी बार्षिक १५ पटक तालिम । -संस्थागत तथा घरायशी करेसावारी प्रवर्द्धन । -बालविवाह कम गर्न किशोरी सचेतना ।
खानेपानी तथा सरसफाई	<ul style="list-style-type: none"> -प्रत्येक घरमा स्वच्छ पिउने पानीको व्यवस्था । -प्रत्येक घरमा डष्टविनको व्यवस्था । -टोलटोलमा नागरिक सचेतना । -पानी शुद्धिकरण कर्मचारीको व्यवस्था ।
संस्कृती	<ul style="list-style-type: none"> -दंगिशरण थारु राजाको दरवार स्थलमा थारु संग्रहालयको स्थापना । -परम्परागत तथा ऐतिहासिक नृत्यका पोशाक र बाजा संरक्षण कार्यक्रम । -प्रावि तहमा थारु भाषामा पाठ्यक्रम निर्माण र पठनपाठन ।
महिला	<ul style="list-style-type: none"> -महिला साक्षरता कार्यक्रम । -सशक्तिकरण तालिमहरु सञ्चालन । -महिलालाई रोजगारमा पहुँच बृद्धि । -महिला कानूनी परामर्शको व्यवस्था ।
बालबालिका	<ul style="list-style-type: none"> -प्रत्येक टोलटोलमा बालक्लव गठन । -बालबालिकाहरुलाई खेलकुद सामग्री । -बालअधिकार संरक्षणका क्रियाकलाप सञ्चालन । -पिछडिएका, जनचेतना कमी भएका परिवारका बालबालिकाका लागि आवश्यक पर्ने पोशाक, न्यानो कपडा वितरण । -खेलमैदान र खेलकुद सामग्री । -बालबालिकालाई स्वास्थ्य सेवा सहजरूपमा उपलब्ध गराउने ।
ज्येष्ठ नागरिक, दलित, जनजाति, अन्य	<ul style="list-style-type: none"> -वडा स्तरमा ज्येष्ठ नागरिक आवासगृह निर्माण । -ज्येष्ठ नागरिकलाई निशुल्क उपचार । -खाजा भत्ताको व्यवस्था । -ज्येष्ठ नागरिकलाई निशुल्क यातायात । -ज्येष्ठ नागरिकलाई वडास्तरमै सामाजिक भत्ता वितरण । -दलितहरुलाई जनचेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालन । -दलित तथा जनजातीहरुलाई स्वरोजगारको व्यवस्था ।
वडाका गौरवका योजनाहरु	<ul style="list-style-type: none"> -अमर मावि उरहरीमा स्नातकोत्तर पढाई सञ्चालन । -आवि कटहामा प्राविधिक मावि सञ्चालन । -आवि नवलपुरमा मावि तहको प्राविधिक शिक्षा । -बेलटाकुरा, बगरपुर, बबई नदी किनारमा सुविधासम्पन्न खेलमैदान ।

	-प्रत्येक विद्यालयमा सुविधासम्पन्न बालबाटिका ।
--	--

क्षेत्र : पूर्वाधार विकास

विषय	योजनाहरू
सडक	<ul style="list-style-type: none"> -सुकौरा उत्तरगाउँदेखि बेलुवा जाने सडक स्तरोन्नती । -पिरीगाउँदेखि स्कुलदेखि मोतीपुर नदीसम्म सडक स्तरोन्नती । -सुकौरा डाँडाको बाटो हुँदै बेलगनार नमूना टोल हुँदै हुलाकी सडक नवलपुर घोडाडबर सडक स्तरोन्नती । -बेलगनारदेखि पुरानो गाउँ जाने हुलाकी सडक निर्माण । -पुनारामको घर तलदेखि गौरीगाउँ जाने बाटो निर्माण । -१० नं. वडादेखि घोडाडबरा हुँदै बेलगनारी निस्कने सडक निर्माण । -घोडराडबरा स्कुलदेखि पिरीगाउँ जोड्ने सडक निर्माण । -वकिलको घरदेखि सुकौरे टोल सडक निर्माण । -दामोदर रोडदेखि थारुगाउँ हुँदै मसानघाट मोतिपुर, कृष्णमन्दिर हुँदै दामोदर जाने सडक कालोपत्रे । -गुडुन्दी हुँदै मोतीपुर जाने बाटो स्तरोन्नती । -दामोदर रोडदेखि कटाहा गाउँ समीको रुखसम्म सडक स्तरोन्नती । -कटाहाको हरीबहादुर वलीको घर हुँदै जन्दा ताल जोड्ने बाटो निर्माण । -निमबहादुर भण्डारी घरदेखि ताल जाने बाटो स्तरोन्नती । -बलिराम सडकलाई स्तरोन्नती । -श्रीराम मार्गदेखि पूर्व तल दक्षिणतर्फ सडक स्तरोन्नती । -कटाहा तीनकुनेदेखि नवलपुर जोड्ने सडक निर्माण । -हर्षलाल मार्गदेखि नवलपुर जोड्ने सडक निर्माण । -दामोदर रोड हुँदै श्रीराम मार्ग जोड्ने सडक निर्माण। -दामोदर रोड हुँदै दलित बस्ती हुँदै श्रीराम मार्ग जोड्ने सडक निर्माण । -दामोदर रोडदेखि सातपिपलसम्म नदी जोड्ने सडक निर्माण । -दामोदर रोडदेखि ठूलो गाउँ हुँदै बबई जोड्ने सडक कालोपत्रे । -भुइयार थानदेखि राप्ती राजमार्ग जोड्ने सडक स्तरोन्नती । -दामोदर रोडदेखि महेश गौतमको घर हुँदै पूर्व जाने बाटो निर्माण । -दामोदर रोडदेखि अमर मावि उरहरी हुँदै राप्ती राजमार्ग जाने सडक कालोपत्रे । -दामोदर रोड हुँदै दलित बस्ती जाने सडक स्तरोन्नती । -दामोदर रोडदेखि निमबहादुर डिसीको घर हुँदै मैखा र क्वाड खोला हुँदै श्रीराम मार्ग जोड्ने सडक स्तरोन्नती । -दलित बस्तीदेखि दामोदर खड्को घरसम्म सडक स्तरोन्नती । -दामोदर रोडदेखि दक्षिण कचिला जोड्ने सडक स्तरोन्नती । -दामोदर सडकदेखि भैखा हुँद औराटाकुरी र चौकी जोड्ने सडक स्तरोन्नती । -राप्ती राजमार्गदेखि मुराहा जोड्ने सडक निर्माण ।

पुल	
भवन तथा शहरी विकास	<ul style="list-style-type: none"> -बृद्धाश्रम दिवा सेवा र ज्येष्ठ नागरिक भवन स्तरोन्नती । -अमर माविमा क्याम्पस भवन निर्माण । -खेलकुद मैदान र पर्खाल निर्माण । -शान्ति आविमा भवन स्तरोन्नती । -आवि कटाहमा भवन र पर्खाल स्तरोन्नती । -स्वास्थ्य चौकी भवन स्तरोन्नती । -दंगिशरणमा संग्रहालय निर्माण ।
विद्युत, उर्जा, सूचना तथा सञ्चार	<ul style="list-style-type: none"> -विद्युत पोल, सोलार, सडकबत्ती जडान । -विद्यालयमा प्रविधिमैत्री शिक्षाका लागि इन्टरनेट सेवा विस्तार ।
वडाका गौरवका योजनाहरू	<ul style="list-style-type: none"> -सुर्खेत नेपालगञ्ज जोड्ने दामोदर रोड स्तरोन्नती । -उरहरी जसपुर सिचाई कुलो पक्की नहर निर्माण । -दामोदर रोडदेखि निमबहादुर डाँगीको घर हुँदै श्रीमणी मार्ग जोड्ने सडक र औराखुटी जोड्ने सडकमा पक्की पुल । -दामोदर रोडको खड्का घरदेखि दलित बस्ती जाने बाटोमा पक्की कल्भर्ट निर्माण । -दामोदर रोड सेवक घर हुँदै श्रीमणी मार्ग जोड्ने सडकमा पक्की पुल । -भुइयार थानेदेखि पूर्व जाने बाटोमा ३ कल्भर्ट । -दामोदर रोडदेखि सातपिपल जाने सडकमा पक्की पुल निर्माण । -तीनकुने जोड्ने सडकमा पक्की कल्भर्ट र तटबन्ध । -तुलसीपुर राइखलियान सडक जोड्ने बेलगनारको गरगैया टोलको बाटो स्तरोन्नती र कल्भर्ट । -पातुखोल सिचाईको पक्की नहर निर्माण । -सिसौ कुलामा पक्की बाँध निर्माण । -बेलगनारी पुरानो गाउँको बाटो स्तरोन्नती । -घनश्याम बस्नेतको पुरानो घरनेर बधुरे सोतामा पक्की कल्भर्ट । -मालेडाँडा शिवनगर सिचाई कुलोमा नहर र डिपबोरिड । -हसनापुर, जसपुर, गदिरा, उरहरी डबरा, बेलगनार, नवलपुर, कटाहा कुलो पक्की निर्माण ।

क्षेत्र : वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

बिषय	योजनाहरू
वन तथा भूसंरक्षण, जलाधार, वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन	<ul style="list-style-type: none"> -राधिका सामुदायिक वनमा वनहेरालुको व्यवस्था गर्ने । -८ वटा सामुदायिक वनमा खैर, सिसउ, टिक जस्ता उन्नतजातका बिरुवाको व्यवस्था । -८ वटा सामुदायिक वनमा तारवार ।
जलउत्पन्न	-बबई नदीको ५ सय मिटर तलदेखि उरहरी घाटसम्म तटबन्धन गर्ने ।

प्रकोप नियन्त्रण, विपद् व्यवस्थापन, फोहोर व्यवस्थापन	-राधिका सामुदायिक वनको बेलगनारदेखि सुकौरासम्म तटबन्ध । -बेलगनार, सुकौरा, उरहरी, मोतीपुर, बेलटाकुरामा पातुखोला र बबईको कटान रोक्न तटबन्ध । -शितलपुर पुलदेखि भोलुंगे पुलसम्म तटबन्ध । -बबई नदीको भोलुंगे पुलदेखि बेलगनारसम्म तटबन्ध । -शवदाह व्यवस्थापन स्थलको उचित व्यवस्थापन ।
वडाका गौरवका योजनाहरू	

तुलसीपुर उपमहानगरपालिका

वडा स्तरका योजनाहरू

क्षेत्र : आर्थिक विकास

वडानं. १२

मिति : २०७७/११/१७

बिषय	योजनाहरू
कृषी	-कपडादेवी गनारी, रभेना, रभेनी, हरिपौरी, गनारी, कचिलाकचिली गनारीलाई वेमौसमी तरकारी पकेट क्षेत्र बनाउने । -उन्नत विउविजनको व्यवस्था । -रासायनिक मलको व्यवस्था । -कृषीको यान्त्रिककरण । -किटनाशक औषधिको व्यवस्था । -६० स्टलसहितको बजार व्यवस्था । -कृषी व्यवसायका लागि यातायातको व्यवस्था ।
सिचाई	-पड्ढादेखि क्वाडी मौजा जाने पक्की नहर । -टरिगाउँको शिवमन्दिरदेखि जनमुखी स्कुल जोड्ने बाटोमा कल्भर्ट निर्माण । -उरहरी कुलोदेखि प्रहरी चौकी टरिगै हुँदै रभेनीसम्मको रभेना गनारी कुलो पक्की । -ठुटे पिपलदेखि जसपुरे कुलो ओपेन्द्र भण्डारीको घरसम्म पक्की बनाउने । -क्वाडी मौजाको सरगैयाका डिपबोरिड निर्माण । -खौसादेखि धनबहादुर बस्नेतको घरसम्म गनारी कुलो निर्माण । -कचिला बाधमा जलाशय निर्माण ।
पशुपंक्षीपालन	-पशुपालक कृषकहरूलाई व्यवसायीक बनाउने । -दाना उत्पादन, गोठको व्यवस्था, डेरीको व्यवस्था, बधशालाको व्यवस्था, उन्नत जातका पशुका लागि प्राविधिक सहायता । -कुखुरा, बटाई, हाँस, टर्की पालनका लागि खोर र दानाको व्यवस्था ।

पर्यटन	<ul style="list-style-type: none"> -ग्वारखोला तटबन्ध निर्माण गरी करिडोर निर्माण, बृक्षारोपण, पौडीपोखरी, बालउद्यानको व्यवस्था । -तरुण सामुदायिक वनलाई मठ मन्दिरको व्यवस्था गरी पिकनिक स्पट बनाउने । -शितलपुरको आनन्दबाघ सामुदायिक वनमा धार्मिक स्थलसहित पर्यटकीय स्थल बनाउने । -कचिला र क्वाडीलाई कृषी पर्यटकीय क्षेत्र बनाउने ।
सहकारी	<ul style="list-style-type: none"> -सहकारी गठन गरी सदस्यता बृद्धि गर्ने । -सहकारीको पूँजी बृद्धि गर्ने । -सहकारीबाट कृषी, पशुपालनमा लगानी गरी उत्पादनको बजार व्यवस्था । -सहकारीमार्फत शितभण्डार र दुध संकलन केन्द्र । -हाटबजार सञ्चालन ।
उद्योग, बाणिज्य, वित्तीय क्षेत्र	<ul style="list-style-type: none"> -कृषी, वन, पशुपालन, नदीजन्य उद्योगहरुको व्यवस्था गर्ने । -पुकार पसल, टरिगैको हरीपौरी र शितलपुरमा बाणिज्य क्षेत्र स्थापना गर्ने ।
वडाका गौरवका योजनाहरु	<ul style="list-style-type: none"> -कपडादेवीदेखि कचिलासम्म खोलालाई तटबन्ध गरी करिडो निर्माण । -पर्यटकीय ताल बनाई माछापालन, डुंगा सञ्चालन गर्ने । -कपडादेवीदेखि कचिलासम्मको वैकल्पिक मार्गलाई कालोपत्रे गर्ने ।

क्षेत्र : सामाजिक विकास

बिषय	योजनाहरु
शिक्षा	<p>पशुपति मावि हरिपौरी :</p> <ul style="list-style-type: none"> -३५० मिटरको पर्खाल । -८ कोठे भवन निर्माण । -प्राविधिक शिक्षा सञ्चालय । -खानेपानी व्यवस्था । -१० कोठे शौचालय । -विषयगत शिक्षकको व्यवस्था । -२ वटा स्कुल बसको व्यवस्था । -विज्ञान प्रयोगशालाको व्यवस्था । -खेलकुद शिक्षकको व्यवस्था । -पुराना १५ कोठाको प्लाष्टर र रंगरोगन । <p>प्रावि क्वाडी</p> <ul style="list-style-type: none"> -७ कोठे पक्की भवन । -५० मिटर पर्खाल निर्माण । - शिक्षकको व्यवस्था । -५ ल्यापटप र १ प्रोजेक्टर । -खानेपानीको व्यवस्था । -५ कोठे शौचालय । <p>महेन्द्र मावि तुलसीपुर :</p> <ul style="list-style-type: none"> -६ सय मिटर पर्खाल निर्माण ।

	<ul style="list-style-type: none"> -४ कोठे भवन । प्रावि टरिगै : -शौचालय निर्माण । -२ कोठे भवन । -तारवार ।
स्वास्थ्य	नगर स्वास्थ्य केन्द्र हेमनगर, हरिपौरी : <ul style="list-style-type: none"> - नेपाल सरकारको मापदण्ड अनुसारको भवन निर्माण । -शौचालयको व्यवस्था । -स्वच्छ पिउने पानी । -प्रयोगशाला सञ्चालन । -प्रसुती सेवा सञ्चालन । -खोप सञ्चालन । -इन्टरनेटको व्यवस्था । -डेस्कटप कम्प्युटर, टेबल । -प्रत्येक टोलमा स्वास्थ्य सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम । -किशोरीहरुलाई आइरन, फोलिक एसिड वितरण । -विद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रम । -७० वर्षमाथिका ज्येष्ठ नागरिकलाई घरभेट कार्यक्रम ।
खानेपानी तथा सरसफाई	<ul style="list-style-type: none"> -मावि हरीपौराका लाग खानेपानी योजना । -कपडादेवीमा १५०० घरधुरीलाई धाराको व्यवस्था । -रभेना टोल विकास संस्थामा वृहत खानेपानी योजना ।
संस्कृती	
महिला	<ul style="list-style-type: none"> -महिलाहरुका लागि कटाईसिलाई तालिम । -वेमौसमी तरकारी खेती तालिम । -पार्लर, ड्राइभिड सम्बन्धी तालिम ।
बालबालिका	<ul style="list-style-type: none"> -खेलमैदानको व्यवस्था । -मावि हरीपौरीको नर्सरमा पार्कको व्यवस्था । -बालमैत्री बडा घोषणा ।
ज्येष्ठ नागरिक, दलित, जनजाति, अन्य	<ul style="list-style-type: none"> -ज्येष्ठ नागरिकलाई स्वास्थ्य उपचारको व्यवस्था । -आरन पेशालाई अधुनिकिकरण गर्ने । -विपन्न दलित, गरिव परिवारका लागि सिपविकास कार्यक्रम ।
वडाका गौरवका योजनाहरु	<ul style="list-style-type: none"> -तुलसीपुर बहुप्राविधिक शिक्षालयमा सुविधासम्पन्न भवन निर्माण । -स्नातक कक्षा सञ्चालन ।

क्षेत्र : पूर्वाधार विकास

बिषय	योजनाहरु
सडक	<ul style="list-style-type: none"> -कपडादेखिदेखि शितलपुरसम्म वैकल्पिक सडक कालोपत्रे । -तारा बस्नेतको घरदेखि शान्ति टोल हुँदै पड्डा टोलसम्म कालोपत्रे ।

	<ul style="list-style-type: none"> -ढकबहादुरको घरदेखि पश्चिम विशाल केसीको घरसम्म सडक कालोपत्रे । -क्वाडी गाउँ टंक घर्तीको घरदेखि क्वाडी स्कुलसम्म र श्याम डाँगीको मिलदेखि ज्योती रोकाको घरसम्म कालोपत्रे सडक । -क्वाडी स्कुलदेखि हिरालाल विकको घरसम्म पक्की सडक ।
पुल	<ul style="list-style-type: none"> -कौवापुरदेखि गनारी जोड्ने पुल । -नीमबहादुर थापाको घरनेर क्वाडी खोलाको पुल ।
भवन तथा शहरी विकास	<ul style="list-style-type: none"> -शितलपुर बबई नदी किनारमा कभर्डहल निर्माण । -५० शैयाको स्वास्थ्य भवन निर्माण । -मेट्रो कलेज भवन ७ हजार बिद्यार्थी अट्ने क्षमताको निर्माण । -ग्वारखोला तटबन्ध गरी बाँकी रहेको स्थानमा शहर तथा उद्योग स्थापना । -हरीपौरीमा पशुपति माविको फिल्डमा कभर्ड हल निर्माण ।
बिधुत, उर्जा, सूचना तथा सञ्चार	<ul style="list-style-type: none"> -कृषी व्यवसायलाई निशुल्क बिधुत । -कौवापुरदेखि क्वाडीसम्म बिधुत लाइन बिस्तार ।
वडाका गौरवका योजनाहरु	<ul style="list-style-type: none"> -राप्ती लोकमार्गको बबईदेखि तुलसीपुरसम्म ६ लेन सडक निर्माण । -ग्वारखोला करिडोर कपडादेवीदेखि कचिला हुँदै शितलपुरसम्म करिडोर तटबन्धन गर्ने । -जगदा गाउँ ग्वारखोला पुलदेखि भोजपुरसम्म तारो कुलो पक्की निर्माण । -टरिगाउँ विमानस्थलदेखि पदम भण्डारीको घरसम्म पक्की कुलो निर्माण ।

क्षेत्र : वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

बिषय	योजनाहरु
वन तथा भूसंरक्षण, जलाधार, वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन	<ul style="list-style-type: none"> -तरुण सामुदायिक वनलाई तारबार । -बाघवन सामुदायिक वनलाई तारबार । -सार्वजनिक बाँझो जग्गामा वृक्षारोपण । -ईट्टाभट्टा, क्रसर जस्ता धेरै धुँवाधुलो उड्ने क्षेतलाई वातावरणमैत्री बनाउने । -कपडादेवीको बहुराई सोता, चन्की चौधरीको घरदेखि राधाकृष्ण मन्दिरसम्म आरसिसी वाल लगाउने । -हरीपौरीको कचिला बाँधनेको पोखरीमा विशाल जलाशय बनाउने । -हरिपौरा महेन्द्र आचार्यको घरदेखि दक्षिणतर्फ अउने जसपुरे कुलोमा आरसिसी वाल निर्माण । -बजारबाट आउने फोहोर व्यवस्थापन । -ग्वारखोला पुलदेखि दक्षिणतर्फ टरिगौ गनारीमा सिचाई कुलो पक्की ।
जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण, विपद् व्यवस्थापन, फोहोर व्यवस्थापन	<ul style="list-style-type: none"> -सम्भावित बाढीपहिरो जाने स्थल पहिचान गरी तटबन्ध निर्माण । -जैविक, अजैविक फोहोर छुट्याई डम्पिड गर्ने ।
वडाका गौरवका	<ul style="list-style-type: none"> -पसेनी कुमालगाउँदेखि शितलपुरको सिमानासम्म तटबन्ध निर्माण ।

योजनाहरु	-शितलपुरको बबई नदीमा तटबन्ध ।
----------	-------------------------------

तुलसीपुर उपमहानगरपालिका

वडा स्तरका योजनाहरु

क्षेत्र : आर्थिक विकास

वडानं. १३

मिति : २०७७/१०/११

बिषय	योजनाहरु
कृषी	-सिचाई, मल, विउविजनको टोलटोलमा व्यवस्था । -आधुनिक कृषी औजार बार्षिक २० वटाका दरले वितरण । -ऐसलु खोलामा पोखरी निर्माण । -गाईखुटी सिर्सी खोलामा बाँध निर्माण । -फुलबारी टोल रनियापुर, गुह्य चिरी र मसाने चिरी बाँध निर्माण । -गौथली चिरा, पटारेखोलामा बाँध बाँधी मोटर, पाइपको व्यवस्था ।
सिचाई	-ढकना र बखरियामा लिफ्ट सिचाई । -चिउरी खोला, बराहबावा, बराहखुटी, कात्तिके चिरामा बाँध निर्माण । -गिधनिया, अम्बापुर सिचाईका लागि स्यालो ट्युबवेल निर्माण।
पशुपंक्षीपालन	-सिमलखुट्टी, साजखुट्टी, बराखुट्टी, गाईखुट्टीमा बाखापालनको पकेट क्षेत्र बनाउने । -रनियापुर, मभ्रघटुवा, अम्बापुर, दमारगाउँ, ढकना, बखरिया भैसीपालन क्षेत्र । -दमारगाउँ र डाँडागाउँमा कुखुरापालन । -किसानहरुलाई तालिम
पर्यटन	-शितलपुर धार्मिक क्षेत्र निर्माण । -ढुंगेघाट, बराखुटी क्षेत्रमा वनभोज र होमस्टे स्थल निर्माण ।
सहकारी	-सबै सहकारीको भवन निर्माण । -सहकारी सदस्यहरुलाई सचेतना तालिम ।
उद्योग, बाणिज्य, वित्तिय क्षेत्र	-साना घरेलु उद्योग सञ्चालन । -मभ्रघटुवा र अम्बापुरमा दुग्ध व्यवस्थापन केन्द्र स्थापना ।
वडाका गौरवका योजनाहरु	-राप्ती राजमार्गदेखि पनाली बोटसम्म सडक कालोपत्रे । -कुही चोकदेखि उत्तर १४ नं. वडा जोड्ने सडक कालोपत्रे । -बराहखुटीदेखि १४ नं. ड्वाडपुर सडक निर्माण । -राप्ती राजमार्ग दमारगाउँदेखि गिधनिया जोड्ने सडक कालोपत्रे ।

क्षेत्र : सामाजिक विकास

बिषय	योजनाहरु
शिक्षा	<p>जनज्योती मावि तुई रनियापुर :</p> <ul style="list-style-type: none"> -फर्निचर थप । -पर्खाल निर्माण । -पुस्तकालय स्तरोन्नती । -कम्प्युटर ल्याव स्तरोन्नती । -विज्ञान प्रयोगशाला स्तरोन्नती । -अपूर्ण भवन निर्माण पूरा । -नयाँ चारकोठे भवन निर्माण । -उच्च मावि सञ्चालन र स्तरोन्नती । -शिक्षक तालिम तथा थप शिक्षक पूर्ती । -विद्यार्थी तथा शिक्षकका लागि स्तरीय शौचालय । -विधुत आपूर्तीका लागि तार विस्तार । -इन्टरनेट जडान । -शुद्धपानीका लागि यूरोगार्ड । -शैक्षिक तथा खेलकुद सामग्री व्यवस्थापन । -यातायात साधनको व्यवस्था । <p>अम्बिश्वरी मावि अम्वापुर :</p> <ul style="list-style-type: none"> -फर्निचर व्यवस्था । -कम्प्युटर व्यवस्था । -पुस्तकालय व्यवस्था । -विज्ञानको प्रयोगशाला स्थापना । -आठकोठे भवन निर्माण । -उच्च मावि सञ्चालन । -शिक्षक तालिम तथा शिक्षक दरबन्दी थप । -थप शौचालय । -शुद्ध पिउनेपानी । -इन्टरनेट जडान । -सिसी क्यामेरा जडान । -ईहाजिरीको व्यवस्था । -शैक्षिक सामग्रीको व्यवस्था । <p>आधारभूत बिद्यालय बराखुटी ।</p> <ul style="list-style-type: none"> - फर्निचर व्यवस्था । -कम्प्युटर व्यवस्था । -पुस्तकालय व्यवस्था । -विज्ञानको प्रयोगशाला स्थापना । -२ कोठे भवन निर्माण । -पर्खाल निर्माण ।

	<ul style="list-style-type: none"> -उच्च मावि सञ्चालन । -शिक्षक तालिम तथा शिक्षक दरबन्दी थप । -थप शौचालय । -शुद्ध पिउनेपानी । -शैक्षिक सामग्रीको व्यवस्था । प्राबि बखरिया । -विद्यालय आधारभूत बनाउने । -फर्निचर र कार्पेट व्यवस्था । -कम्प्युटर मर्मत र कम्प्युटर शिक्षकलाई तलवको व्यवस्था । -शिक्षक दरबन्दी थप । -खानेपानी र विद्युत महशुलको व्यवस्था । -पुस्तकालय व्यवस्था । -पर्खाल निर्माण । -इन्टरनेट जडान । -शौचालय मर्मत । -खानेपानी ट्यांकी मर्मत । -शुद्ध पिउनेपानीको व्यवस्था ।
स्वास्थ्य	<ul style="list-style-type: none"> -पूर्णखोप सुनिश्चितता । -बालबालिकाको स्वास्थ्य अवस्था सम्बन्धी तथ्यांक संकलन, अभिभावक भेटघाट र परामर्श । -संस्थागत प्रसुती सेवामा वृद्धि । -प्रसुती जाँचलाई प्रभावकारी बनाउने । -गर्भवतीलाई भुल, आयोडिन नुन वितरण । -बर्थिङ सेन्टरमा आवश्यक उपकरण र कोठाको व्यवस्था । -इन्भर्टर र प्रिन्टिङ मेशिनको व्यवस्था । -कर्मचारी तथा महिला स्वास्थ्यसेविकालाई पुरस्कारको व्यवस्था । -पोषण कार्यक्रमलाई व्यवस्थित गर्ने । -बालबालिकाहरुको शारीरिक विकासका लागि तौल मेशिन, उचाई मेशिनको व्यवस्था गरी उचित पौष्टिक आहार वितरण । -स्वास्थ्य चौकी मर्मत सम्भार । -अम्वापुर हेल्थपोष्टको भवन निर्माण । -बखरिया र बराखुटी हेल्थपोष्टमा फर्निचर र कार्पेटको व्यवस्था ।
खानेपानी तथा सरसफाई	<ul style="list-style-type: none"> -बराखुटी खानेपानीमा डिपबोरिड, पाइप बिस्तार र भवन निर्माण । -रनियापुर खानेपानीमा बोरिडमा पाइप बिस्तार, मोटर, विद्युत भवन निर्माण । -गिधनिया खानेपानीमा पाइप बिस्तार, टंकी जडान, मोटर जडान र धारा बिस्तार । -अम्वापुर खानेपानीमा १ सय घनमिटरको टंकी निर्माण, ठूलो डिपबोरिड, पाइप बिस्तार, धारा बिस्तार, गेटभल्प पाइपलाइन मर्मत, शुद्धिकरण मेशिन जडान । -दमारगाउँ खानेपानीमा पाइप बिस्तार, धारा बिस्तार, संरचना मर्मत । -बखरिया खानेपानीको दक्षिण वेल्डमा डिपबोरिड, पाइप र धारा बिस्तार । -ढकनाको खानेपानीमा डिपबोरिडमा पाइप र धारा जडान । -स्वास्थ्य चौकीमा खानेपानी व्यवस्था गर्ने ।

	<ul style="list-style-type: none"> -मभकटवा कोटेश्वर टोलमा ५ वटा कुवा । -सरसफाई सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम ।
संस्कृती	<ul style="list-style-type: none"> -लोकबाजा र पोशाक खरिद् । -अम्बिकेश्वरी र रनियापुर मन्दिर मर्मत, स्तरोन्नती । -लोकगीत तथा लोकनृत्यका कार्यक्रम सञ्चालन । -मयुर नाचको संरक्षण । -पञ्चेबाजा समूह गठन र बाजाहरु संरक्षण ।
महिला	<ul style="list-style-type: none"> -स्वास्थ्य सम्बन्धी तालिम । -उद्यमी तालिम । -स्व आयआर्जनका कार्यक्रम । -उदाहरणीय काम गर्नेलाई पुरस्कार, प्रोत्साहन कार्यक्रम ।
बालबालिका	<ul style="list-style-type: none"> -खेलकुदका सामग्री । -विपन्न परिवारका बालबालिकालाई न्यानो कपडा वितरण । -बालबालिका विद्यालय पठाउन सचेतना कार्यक्रम तथा पौष्टिक आहार कार्यक्रम । -शैक्षिक सामग्रीको व्यवस्था । -प्राथमिक उपचारको व्यवस्था ।
ज्येष्ठ नागरिक, दलित, जनजाति, अन्य	<ul style="list-style-type: none"> -ज्येष्ठ नागरिकलाई मासिक ५ हजार भत्ताको व्यवस्था । -६० वर्षमाथिका दलितहरुलाई मासिक ३ हजार भत्ता । -६० वर्षमाथिका पिछडिएका जनजातीहरुलाई मासिक ३ हजार भत्ताको व्यवस्था । -दलित, पिछडिएका र जनजातीका २ बच्चालाई प्रतिबच्चा १ हजार भत्ता । -सशक्तिकरणका तालिमहरु सञ्चालन । -अपांगहरुलाई आयआर्जनका तालिम । -रातो कार्ड भएका अपांगलाई मासिक ५ हजार र निलो कार्ड भएकालाई ३ हजार भत्ताको व्यवस्था । -एकल महिलालाई मासिक ३ हजार भत्ताको व्यवस्था ।
वडाका गौरवका योजनाहरु	<ul style="list-style-type: none"> -फुलबारी स्वास्थ्य चौकीमा मापदण्ड अनुसार भवन तयार गरी १५ शैयाको अस्पताल निर्माण । -मावि जनज्योतीलाई स्नातक तहसम्म सञ्चालन गर्ने । -व्यवस्थित डम्पिङसाइटको व्यवस्था ।

क्षेत्र : पूर्वाधार विकास

बिषय	योजनाहरु
सडक	<ul style="list-style-type: none"> नेवारीकोट समुदायिक वनदेखि अम्वापुरको भोलुंगे पुलसम्म कालोपत्रे । -बराहथानदेखि नेवार टोलसम्म सडक ग्राभेल । -चमेली नेपालीको घरदेखि तुलसा लामिछानेको घरसम्म सडक निर्माण । -सुपारी नेपालीको घरदेखि गाईखुटी हुँदै गंगाराम नेपालीको घरसम्म बाटो ग्राभेल । -भट्टीघरदेखि रिहारे चौरसम्म बाटो ग्राभेल । -नौखानदेखि रभपुर हुँदै बाखेसम्म सडक ग्राभेल । -रूपलालको घरदेखि भित्ताबाड हुँदै ईलाका प्रहरी कार्यालयको बाटो स्तरोन्नती र खोलामा कल्भर्ट

	<p>र कालोपत्रे ।</p> <ul style="list-style-type: none"> -भट्टीघरदेखि बाख्रो जोड्ने सडक ग्राभेल । -विष्णु न्यौपानेको घरदेखि मोती न्यौपानेको घरसम्म बाटो ग्राभेल । -हुमबहादुर नेपालीको घरदेखि महेन्द्र चन्द्रको घरसम्म बाटो ग्राभेल । -बुभौना चौधरीको घरदेखि गायत्री डाँगीको घर र भक्तबहादुर बस्नेतको घरसम्म सडक स्तरोन्नती । -लालबहादुर चौधरीको घर हुँदै दमारगाउँसम्म सडक स्तरोन्नती । -मानबहादुर चौधरीको घरदेखि आमखोली हुँदै नोखिराम चौधरीको घरसम्म सडक स्तरोन्नती । -प्रावि बखरियादेखि पट्टे ढकना हुँदै भोलुंगे पुलसम्म सडक स्तरोन्नती । -बखरिया लुमा परियारको घरदेखि रावतटोलको हस्तबहादुर रानाको घरसम्म स्तरोन्नती ।
पुल	-भट्टीघरदेखि रिहारे चौर जोड्ने भोलुंगे पुल ।
भवन तथा शहरी विकास	<ul style="list-style-type: none"> -वडा कार्यालयको भवन र पर्खाल निर्माण । -मावि रनियापुरमा उच्च मावि सञ्चालनका लागि भवन र पर्खाल । -मावि अम्बापुरमा भवन र पर्खाल निर्माण । -आधारभूत निमावि बराखुटीमा भवन र पर्खाल । -प्रावि बखरियामा भवन र पर्खाल । -ईप्रका फुलवारीको भवन र पर्खाल निर्माण । -स्वास्थ्य चौकी फुलवारीमा मापदण्ड अनुसार भवन निर्माण । -अस्थाई प्रहरी पोष्ट दमारगाउँमा भवन र पर्खाल निर्माण ।
विद्युत, उर्जा, सूचना तथा सञ्चार	<ul style="list-style-type: none"> -फोनको टावर निर्माण । -ईप्रका फुलवारी लगाएत सबै उपभोक्तालाई विद्युत लाइन बिस्तार ।
वडाका गौरवका योजनाहरू	<ul style="list-style-type: none"> -राप्ती राजमार्गदेखि पनालीबोटसम्म सडक कालोपत्रे । -वडा कार्यालयदेखि १४ नं. वडाको अकमीसम्म सडक कालोपत्रे । -वडानं. १३ देखि लमही नगरपालिका वडानं. ९ को सिमल सोतासम्म सडक कालोपत्रे । -दामोदर वलीको घरनजिक तुई सोतामा पक्की पुल निर्माण । -इन्द्रबहादुर खड्काको घरनजिक खोलामा पक्की पुल । -सुपारी नेपालीको घरनजिक खोलामा पक्की पुल । -हुँगीघार खोलामा पक्की पुल । -तिर्थ बहादुर विकको घरनजिक खोलामा पक्की पुल । -जुद्धबहादुर केसीको घरनजिक खोलामा पक्की पुल । -कुलबहादुर वलीको घरनजिक खोलामा पक्की पुल ।

क्षेत्र : वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

विषय	योजनाहरू
वन तथा भूसंरक्षण, जलाधार, वातावरण	<ul style="list-style-type: none"> -बराहबाबा सामुदायिक वनभित्र तारजाली । -बराहबाबा सामुदायिक वनभित्र ताल निर्माण । -बराहबाबा सामुदायिक वनभित्र वृक्षारोपण र जडिबुटीखेती । -सबै सामुदायिक वनमा अग्नीरेखा निर्माण ।

संरक्षण, जलवायु परिवर्तन	-वन सुरक्षाबारे सचेतना । -चिसापानी सामुदायिक वनमा जलाधारका लागि खोलामा बाँध ।
जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण, विपद् व्यवस्थापन, फोहोर व्यवस्थापन	-भन्ज्याङदेखि भाँकी हुंगासम्म चुरे संरक्षण कार्यक्रम । -बबई नदीको कटान क्षेत्रमा तारजाली । -तुई सौतामा जमिन कटान रोक्न तारजाली ।
वडाका गौरवका योजनाहरू	- भन्ज्याङमा मनोरञ्जन पार्क निर्माण । -कृटीमुनिको पानी लिफ्ट गरी भन्ज्याङ पुऱ्याउने । -बराहवावा सामुदायिक वनभित्र वन्यजन्तुका लागि सिमसार ताल संरक्षण । -भाँकीहुंगा सामुदायिक वनमा वन्यजन्तु संरक्षण, पार्क, प्रतिक्षालय निर्माण ।

तुलसीपुर उपमहानगरपालिका

वडा स्तरका योजनाहरू

क्षेत्र : आर्थिक विकास

वडानं. १४

मिति : २०७७/१०/१३

बिषय	योजनाहरू
कृषी	-कृषी प्राविधिक तालिम बार्षिक २ सय जनालाई । -बेमौसमी तरकारी तालिम । -थोपा सिचाई, टनेल निर्माण प्रतिवर्ष २ सय जनालाई । -५ सय मेट्रिक टन क्षमताका ५ वटा शितभण्डार निर्माण । -रासायनिक मलको अभाव पूर्ती गर्न प्रांगारिक र गोठे मल व्यवस्थापन । -उन्नत जातका विउविजनको व्यवस्था । -कृषी प्राविधिकहरूको व्यवस्था । -कृषी उत्पादनमा बृद्धिका लागि कृषी औजारहरूको व्यवस्था । -अर्गानिक औषधि तालिम प्रतिवर्ष ५० जनालाई । -इलेक्ट्रिक स्प्रे बार्षिक १ हजार बितरण । -
सिचाई	-कुलाका नहर पक्की । -लुहाडवरा, अकाली, मल्का, अरहरी कुला, डबरपुर, कुला, खौसापुर, भोजपुर, चौधरी गाउँमा कुला निर्माण, स्यालो ट्युववेल निर्माण ।
पशुपंक्षीपालन	-उन्नत जातका बाख्रा उत्पादन । -सुधारिएको खोर व्यवस्थापन । -उन्नत जातका गाईभैसी उत्पादन ।

	-पशुपंक्षीको नश्ल सुधार । -पशुशिविर तथा भेटेनरी विद्यालय स्थापना । -पशुहरुलाई एआई बनाउने तालिम बार्षिक ५० जनालाई ।
पर्यटन	
सहकारी	-सहकारीको विकास । -सहकारी व्यवस्थापन तालिम ।
उद्योग, बाणिज्य, वित्तिय क्षेत्र	
वडाका गौरवका योजनाहरु	बबई नदीको पानीबाट लिफ्ट सिचाई । -डिपबोरिङको व्यवस्था ।

क्षेत्र : सामाजिक विकास

बिषय	योजनाहरु
शिक्षा	बालमितीरी मावि भोजपुर -विद्यालय मर्मतसम्भार । -फर्निचर थप । -विद्यार्थीका लागि ६ शौचालय । -खेलमैदान । -खानेपानी ट्यांकी निर्माण । -३६ ढोका, पल्ला जडान । किसान प्रावि अकमी मटेरा -पर्खाल निर्माण । -शौचालय निर्माण । -डेस्क बेञ्च व्यवस्था । -खानेपानी र शौचालय व्यवस्था । -कार्पेट, कुसनको व्यवस्था । -शिक्षक र शैक्षिक तालिमको व्यवस्था । आधारभूत विद्यालय खौसापुर -चार कोठे भवन । -२ कोठे भवन मर्मत । -४ सय मिटर तारजाली । -२ हजार मिटर पर्खाल निर्माण । -फर्निचर व्यवस्था ।
स्वास्थ्य	-प्राथमिक उपचार सामग्रीको व्यवस्था । -स्वास्थ्य प्राविधिकको व्यवस्था । -नगर स्वास्थ्य केन्द्र भवन निर्माण ।

	<ul style="list-style-type: none"> -भोजपुरमा खोप केन्द्रको व्यवस्था । -पन्ननपुरमा खोप केन्द्र । -पूणखोप दिगोपना । -पोषणबृद्धि अनुमगन । -गर्भवती फोनएन कार्यक्रम । -सुत्केरी उत्तर प्रसुती सेवा सञ्चालन ।
खानेपानी तथा सरसफाई	<ul style="list-style-type: none"> -चौपरियामा चारवटा कुवा निर्माण । -प्रावि अकमी मटेरामा एक कुवा निर्माण ।
संस्कृती	-बाजाहरुको संरक्षण र व्यवस्था ।
महिला	-महिलाहरुलाई सिपमुलक तालिम ।
बालबालिका	-बालबालिकाहरुका खेलकुद सामग्रीको व्यवस्था ।
ज्येष्ठ नागरिक, दलित, जनजाति, अन्य	
वडाका गौरवका योजनाहरु	-अमिनको पढाई सञ्चालन ।

क्षेत्र : पूर्वाधार विकास

बिषय	योजनाहरु
सडक	<ul style="list-style-type: none"> -जनकपुर चोकदेखि करंगा चोकसम्म पक्की सडक । -खौसापुरदेखि ड्वाडपुर हुँदै बाँकी बखरिया सडक कालोपत्रे । -कोठरीदेखि लुहाडबरा ड्वाडपुर अकमी हुँदै रनियापुरसम्म जोड्ने सडक कालोपत्रे । -मटरा पुलदेखि अकमी हुँदै पिपलबोटसम्म दुवैतर्फ पक्की नाला । -जितपुरदेखि डबकपुर हुँदै खौसापुर ड्वाडपुर सडक कालोपत्रे । -जनकपुरदेखि डबरपुरको तल्लो भेग हात्तीढुंगा हुँदै खर्खरिसम्म कालोपत्रे र पक्की नाला । -सहायक बाटाहरुमा गाभेल । -सडकहरुमा कल्भर्ट र होमपाइप व्यवस्थापन ।
पुल	<ul style="list-style-type: none"> -डबकपुरदेखि लुहाडबरा नोखीराम बस्नेतको घर सामुन्ने बबई नदीमा भोलुंगे पुल । -लुहाडबरा भौका टोल र ड्वाडपुर जोड्ने बबई नदीमा भोलुंगे पुल । -मटेरिया र चौपरिया जोड्ने बबई नदीमा पुल निर्माण । -खौसापुर र लुहाडबरा चित्रबहादुर केसीको घर जोड्ने बबई नदीमा भोलुंगे पुल । -बाँकी गाउँ र राजेन्द्र चौधरीको घर जोड्ने बबई नदीमा पुल ।
भवन तथा	

शहरी विकास	
विधुत, उर्जा, सूचना तथा सञ्चार	-लुहाडबरामा विधुत बिस्तार ।
वडाका गौरवका योजनाहरु	-बबई नदीमा जीतपुरदेखि गोठुवासम्म तटबन्ध र नहर निर्माण । -पन्नेपुरदेखि सिमलखुटी, साजखुटीसम्म चारलेनको पक्की सडक निर्माण ।

क्षेत्र : वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

बिषय	योजनाहरु
वन तथा भूसंरक्षण, जलाधार, वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन	-दिपज्योती सामुदायिक वन र चपकै सामुदायिक वनमा भूसंरक्षणका लागि नदीमा तटबन्ध । -वनमा वृक्षारोपण र तारवारको व्यवस्था । -वन हेरालुको व्यवस्था । -जंगली जनावरका लागि तालको व्यवस्था । -जडिबुटी खेती । -वनबाट निस्कने खोलालाई ताल बनाउने । -अग्नीरेखा निर्माण । -वन व्यवस्थापनमा उपभोक्ता सक्रियता । -वनमारा हटाउने ।
जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण, विपद् व्यवस्थापन, फोहोर व्यवस्थापन	-बबई नदीमा जीतपुरदेखि गोठुवासम्म तटबन्ध र नहर निर्माण । -करंगा गनारीदेखि बबई नदीसम्म तटबन्ध ।
वडाका गौरवका योजनाहरु	

तुलसीपुर उपमहानगरपालिका

वडा स्तरका योजनाहरु

क्षेत्र : आर्थिक विकास

वडानं. १५

मिति : २०७७/०८/२३

बिषय	योजनाहरु
कृषी	<ul style="list-style-type: none"> -कृषी पकेट क्षेत्र निर्माण । -गब्दवा, मलवार, कुररिया, धम्कापु, खैरेनी, सरैया, पहरवा, कोठरी, कञ्जवार, पहेलपार, कोठरीमा कृषी पकेट क्षेत्र निर्माण । -टेंगनी, हरिपौरी गनारी, मलवार गब्दवा, पहरुवा गनारी, पत्खौली कोठरीमा उन्नत विउ पकेट क्षेत्र निर्माण । -कृषी तालिम । -यान्त्रिक प्रणालीमा अनुदानको व्यवस्था ।
सिचाई	<ul style="list-style-type: none"> -ग्वार खोला संगम बबईमा लिफ्ट सिचाई । -डुरुवा सरैया लिफ्ट सिचाई । -पहरुवा लिफ्ट सिचाई । -पहरुवा गनारी, सरैया, डुरुवा, मलवार, कञ्जवार र कुरहरियामा पक्की कुला निर्माण । हरीपौरी गनारीमा कुलो तथा पारगनार कुलो सिचाईको स्तरोन्नती । -कोठरीको मुल कुलो स्तरोन्नती । लुहाडवरा कुलो पक्की । -कञ्जवार कुलो पक्की । -मलवार कुलो पक्की । -डुरुवा कुलो पक्की । -पहरुवा गनारी कुलो पक्की । -करंगा कुलो पक्की ।
पशुपंक्षीपालन	<ul style="list-style-type: none"> -व्यक्तिगत र सामूहिक तथा संस्थागत कृषी फमहरुको विकास । -पशुपालक सस्था र समूहलाई तालिम, पशुविमा र अनुदानको प्रबन्ध ।
पर्यटन	<ul style="list-style-type: none"> -कोठरी डाँडामा पर्यटकीय संरचना निर्माण । -जलाशय निर्माण गरी पर्यटकीय आकर्षणका केन्द्र बनाउने । -बाबाकुटीदेखि आसुतोष भण्डारीको घरसम्म बृहत पर्यटकीय क्षेत्र बनाउने ।
सहकारी	<ul style="list-style-type: none"> -महिला सहकारीलाई उद्यमी सहकारीका रुपमा विकास गर्ने । -कृषी सहकारीलाई कृषी उपज खरिद बिक्री केन्द्रका रुपमा विकास गर्ने । -सहकारीलाई आर्थिक सशक्तीकरणमा जोड दिने । -सहकारी व्यवस्थापन तालिम । -उत्पादनमुखी सहकारीका लागि टनेल खेती, थोपा सिचाई र कौसी खेतीको विकास ।
उद्योग, बाणिज्य, वित्तिय क्षेत्र	<ul style="list-style-type: none"> -कोटिया डाँगामा औद्योगिक क्षेत्रको विकास । -होजियारी, मसला, दुग्ध उद्योगको विकास । -उनजन्य उत्पादन ।
वडाका गौरवका योजनाहरु	<ul style="list-style-type: none"> -ठूलो क्षमताको शितभण्डार । -जलाशय, लिफ्ट सिचाई, पक्की कुलो । -कृषीमा मेशिन तथा उपकरणहरुको व्यवस्था । -धमकापुर, खैरेनी, कुरहरिया डबरी, पत्खौली, पहेलपार, सरैयामा जलाश निर्माण ।

क्षेत्र : सामाजिक विकास

बिषय	योजनाहरु
शिक्षा	<p>आधारभूत बिद्यालय कोठरी</p> <ul style="list-style-type: none"> -पुस्तकालय निर्माण । -४ कोठे भवन निर्माण । -खानेपानी, शौचालय मर्मत सम्भार । -८ कक्षासम्म पठनपाठन सञ्चालन । -३ शिक्षक दरवन्दी थप । -निजी स्रोत शिक्षकको तलवको व्यवस्था । -फर्निचरको व्यवस्था । <p>आधारभूत बिद्यालय कोठरी ।</p> <ul style="list-style-type: none"> -शौचालय निर्माण । -विद्युत वायरिङ । -सावुनपानीले हातधुने व्यवस्था । <p>बालजनकल्याण प्रावि पहेलपार</p> <ul style="list-style-type: none"> -शौचालय, खानेपानीको व्यवस्था । -२ कोठे भवन निर्माण । -पुस्तकालय, कम्प्युटरको व्यवस्था । -पर्खाल निर्माण । -फर्निचर व्यवस्था । -शिक्षक तालिम । -छात्रवृत्तीको व्यवस्था । -निजी स्रोतका शिक्षकको तलव व्यवस्था । <p>आधारभूत बालचेतना बिद्यालय धमकापुर ।</p> <ul style="list-style-type: none"> -बिद्यालय भवन मर्मत । -खानेपानी ट्यांकी, शौचालय मर्मत । -सावुनपानीले हातधुने व्यवस्था । -२ जना शिक्षक दरवन्दी । <p>महेश्वर प्रावि पहरुवा ।</p> <ul style="list-style-type: none"> -प्रावि तहमा २ शिक्षक दरवन्दी । -मावि सञ्चालन ।
स्वास्थ्य	<ul style="list-style-type: none"> -खोपसेवा तथा गाउँघर क्लिनिक सञ्चालनका लागि ३ कोठे भवन निर्माण । -सुरक्षित मातृत्वका लागि उपकरण व्यवस्था । -गर्भवती र सुत्केरी आमाका लागि पोषण कार्यक्रम । -डुरुवा स्वास्थ्य चौकीमा प्लासेन्टा निर्माण, पिउने पानीको व्यवस्था, कम्प्युटर, प्रिन्टर, फोटोकपी र इन्टरनेटको व्यवस्था, भवन मर्मत सम्भार र ट्रष्ट निर्माण, पर्खाल, गेट निर्माण । -ज्येष्ठ नागरिक सेवाका लागि घरदैलो उपचार, औषधि व्यवस्थापन र स्वास्थ्यकर्मीलाई प्रोत्साहन । -ल्याव व्यवस्थापन । -डुरुवा स्वास्थ्य चौकीमा फर्निचर, उपकरण र औषधिको व्यवस्था । -स्वास्थ्यकर्मीका लागि रिफ्रेसर तालिम ।

	<ul style="list-style-type: none"> -स्वास्थ्य स्वयंसेविकालाई प्रोत्साहन भत्ताको व्यवस्था । -स्वास्थ्यचौकीमा सोलारको व्यवस्था । -स्वास्थ्यकर्मी, कुरुवा र बिरामीका लागि छुट्टै शौचालयको व्यवस्था । -परिवार नियोजन स्याटेलाइट क्लिनिकको व्यवस्था । -बर्थिङ सेन्टर भवन निर्माण र स्टाफ क्वार्टरको व्यवस्था । -बगैचा निर्माण । -फोहोरमैला व्यवस्थापन ।
खानेपानी तथा सरसफाई	<ul style="list-style-type: none"> -बालजनकल्याण प्रावि पहेलपार, सरैया, पहेलपार, डुम्रीगाउँको शिवपार्वती धारामा खानेपानी ट्यांकी मार्फत घरघरमा धारा वितरण । -पहेलपार, कञ्जवार, कोठरी, सरैया, पत्खौली, गनारी, धम्कापुर, पहरुवामा ५० कुवा निर्माण । -चोरखोली, बुलबुलिया खोलामा हाईड्र्याम निर्माण । -कोठरी ठूलो धारा मर्मत ।
संस्कृती	<ul style="list-style-type: none"> -बाबाकुटीमा स्थापित जगदीश्वर शिव मन्दिर पुननिर्माण र तारबार । -पहरवाको महेश्वरी प्रावि नजिकै मन्दिर निर्माण । -शिववाटिका मन्दिरको मर्मत सम्भार । -आशुतोष मन्दिर कोठरीको मर्मत सम्भार । -कञ्जवार र धरले सामुदायिक वनमा मन्दिर र पार्क निर्माण । -बग्गी गनार सामुदायिक वनमा मन्दिर र पार्क निर्माण ।
महिला	<ul style="list-style-type: none"> -महिला समूहलाई सशक्तिकरण तालिम । -दलित, जनजाति, अन्य महिलाहरूका लागि आयआर्जन तालिम ।
बालबालिका	<ul style="list-style-type: none"> -खेल सामग्री, खेल मैदान र अन्य मनोरञ्जनका साधनहरूको व्यवस्था । -बाल क्लव र संजाल गठन । -बालमैत्री शौचालय, खानेपानी र शैक्षिक सामग्री व्यवस्था । -निर्णय प्रक्रियामा बालसहभागिता ।
ज्येष्ठ नागरिक, दलित, जनजाति, अन्य	<ul style="list-style-type: none"> -ज्येष्ठ नागरिकलाई निशुल्क औषधिको व्यवस्था । -मलवार, पारगनार, हरीपौरी गनार, रिङ्नी गनार बीचमा पर्नेगरी ज्येष्ठ नागरिकलाई दिवासेवा भवन निर्माण । -विपन्न, पछाडि परेका दलित र जनजाती समुदायका लागि कृषी, व्यवसायीक तालिम र अनुदानको व्यवस्था ।
वडाका गौरवका योजनाहरू	<ul style="list-style-type: none"> -पहेलपार, सरैया, डुम्रीगाउँ, डुरुवा, कञ्जवार बृहत खानेपानी आयोजना । -आधारभूत विद्यालय कोठरीमा मावि सञ्चालन र प्राविधिक पढाई सञ्चालन । -आधारभूत विद्यालय कोठरीमा ३० कोठे भवन निर्माण । -डुरुवा स्वास्थ्य चौकी स्तरोन्नती गरी २५ बेडको अस्पताल निर्माण । -शुद्ध खानेपानी धाराको वितरण । -वडाका चारवटै विद्यालयमा डिपबोरिङ गरी खानेपानी व्यवस्था ।

क्षेत्र : पूर्वाधार विकास

बिषय	योजनाहरू
-------------	-----------------

सडक	<ul style="list-style-type: none"> -कोठरी प्रतिक्षालयदेखि नयाँबस्ती हुँदै सुन्दरबस्तीसम्म सडक स्तरोन्नती । -सुतैया टोलमा सडक स्तरोन्नती । -शिवा धितालको घरदेखि जरुवासम्म सडक स्तरोन्नती । -नारायण धितालको घरदेखि जरुवासम्म सडक स्तरोन्नती । -पहरुवाको स्कुलदेखि पूर्वदक्षिण हापुरखोलासम्म सडक स्तरोन्नती । -पहरुवाको ट्रान्समिटरदेखि पूर्व जाने बाटो स्तरोन्नती । -पहरुवाको लालीमहल टोलको सडक स्तरोन्नती । -पहरुवाको ढोलपुर टोलको सडक स्तरोन्नती । -पहरुवाको बुद्धिराम रैदासको घरदेखि पश्चिम उत्तर ओवबहादुरको घरसम्म सडक स्तरोन्नती । -सरैयादेखि पहरुवा जोड्ने सडक स्तरोन्नती । -किमुवा खोलादेखि डुरुवाको पूर्णबहादुरको घरसम्म सडक निर्माण । -पत्खौलीको गाउँदेखि पश्चिम उत्तर कुरहरिया सिमासम्म सडक स्तरोन्नती । -पत्खौलीदेखि कन्जवार जोड्ने सडक स्तरोन्नती र कल्भर्ट निर्माण । -कन्जवार भोजपुर सडक स्तरोन्नती । -डुरुवा थारुगाउँदेखि योगेश्वर गौतमको घर हुँदै कन्जवार सडक स्तरोन्नती । -पत्खौली गाउँदेखि पूर्व कन्जवार कुलोमा कल्भर्ट र सामुदायिकदेखि पूर्वको सोतामा कल्भर्ट । -पारगनारदेखि पकितयासम्म नयाँ सडक निर्माण । -टेडनी गनारदेखि हरीपौरी गनारसम्म सडक स्तरोन्नती कालोपत्रे । -मलवारदेखि पारगनार सिम्रवा खोलासम्म पक्की सडक निर्माण । -खरदरिया बाँध निर्माण ।
पुल	
भवन तथा शहरी विकास	<ul style="list-style-type: none"> -डुरुवा स्वास्थ्य चौकीको भवन निर्माण । -स्वास्थ्य चौकीको भवन मर्मत तथा ट्रष्ट निर्माण, पर्खाल, गेट निर्माण । -कोठरी भयरथानको भवन निर्माण । -वडा कार्यालयको भवन निर्माण । -मलवार खलियानमा बहुउद्देश्यीय सामुदायिक भवन निर्माण । -पहरुवा बहुउद्देश्यीय सामुदायिक भवन निर्माण । -दक्षिण कुरहरियामा बहुउद्देश्यीय सामुदायिक भवन निर्माण ।
विधुत, उर्जा, सूचना तथा सञ्चार	<ul style="list-style-type: none"> -डुरुवा स्वास्थ्य चौकीको लागि सोलारको व्यवस्था । -कोठरीको नयाँबस्ती टोलमा पोल र तार बिस्तार । -विभिन्न ठाउँमा विधुत, तार बिस्तार । -सञ्चारको पहुँच बिस्तार गर्ने ।
वडाका गौरवका योजनाहरु	<ul style="list-style-type: none"> -स्वास्थ्य चौकीलाई स्तरोन्नती गरी १५ शैयाको अस्पताल बनाउने । -वडा कार्यालय रहेको कोठिया डाँडाको १९ विघा ६ कट्टा जग्गालाई व्यवस्थित गरी खेलकुद मैदान लगाएत सरकारी पूर्वाधार निर्माण । -रोल्पाको दहवनदेखि तुलसीपुर १८, १९, १६, १५, १४, १३ हुँदै महेन्द्र राजमार्ग जोड्ने सडक निर्माण । -बबई र हापुर खोलाको दोभानमा शवदाह गृह निर्माण । -मटेरा घाट, भोजमपुर घाटमा शवदाह स्थल निर्माण । -पहरुवा र कोठरी जोड्ने हापुर खोलामा पक्की पुल निर्माण ।

	<p>-पहेलपार र कन्जवार जोड्ने गजरी खोलामा पक्की पुल ।</p> <p>-पहेलपार, सरैया जोड्ने चोरखोलीमा पक्की पुल निर्माण ।</p> <p>-खैरा, कोठरी, डुरुवा, कन्जवार, धमकापुर, मलवार हुँदै जनावर जोड्ने सडक पक्की नालासहित कालोपत्रे ।</p> <p>-हेमन्तपुरदेखि निमुवा वनकट्टा, पहरुवा, कोठरी जोड्ने सडक नालासहित पक्की बनाउने ।</p> <p>-नारायणपुरदेखि मच्छाई, कर्मटिया, कोठरी, डुरुवा, कन्जवार, खैरेनी, मलवार हुँदै जनावर जोड्ने कालोपत्रे सडक निर्माण ।</p> <p>-चौवाखोला र हापुरखोलाको दोभानमा शवदाह निर्माण ।</p> <p>-१५, १६, १७ वडा जोड्ने भुलही जाने बाटोमा पर्ने चौवा खोलामा पक्की पुल ।</p>
--	--

क्षेत्र : वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

बिषय	योजनाहरु
वन तथा भूसंरक्षण, जलाधार, वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन	<p>-घडेरी सामुदायिक वनमा तारजाली ।</p> <p>-गौरी गुरबन्दी सामुदायिक वन तारजाली ।</p> <p>-शिववाटिका सामुदायिक वनमा तारजाली ।</p> <p>-कञ्जवार सामुदायिक वन तारजाली ।</p> <p>-बगीगनार सामुदायिक वनको उत्तरतर्फ तारजाली ।</p> <p>-घडेरी र कञ्जवार सामुदायिक वनमा पार्क निर्माण ।</p> <p>-डुरुवा, पहेलपार सामुदायिक वनमा उन्नत जातका ५ सय विरुवा रोप्ने ।</p> <p>-पत्खौलीको तलाउमा मुहान संरक्षण ।</p> <p>-कञ्जवार सामुदायिक वनको पूर्वतर्फ मुहान संरक्षण ।</p> <p>-घडेरी डाँडा सामुदायिक वन व्यवस्थापन ।</p> <p>-शिववाटिका सामुदायिक वन दक्षिणतर्फ मुहान संरक्षण ।</p>
जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण, विपद् व्यवस्थापन, फोहोर व्यवस्थापन	<p>-चोरखोली सोतामा तटबन्ध ।</p>
वडाका गौरवका योजनाहरु	<p>-गौरीगुरबन्दी सामुदायिक वन पहरुवा जाने बाटोदेखि दक्षिण हापुर खोला पुलसम्म तटबन्ध ।</p> <p>-पाखापानी र लालीगुराँश सामुदायिक वनको सिमानामा पार्क निर्माण ।</p> <p>-पाखापानीदेखि लालीगुराँश सामुदायिक वन जाने सडक निर्माण ।</p> <p>-पर्यटन क्षेत्रका लागि पार्क र डुंगाको व्यवस्था ।</p> <p>-पत्खौली गाउँदेखि पूर्व बयकटरको तलाउमा डुंगा सञ्चालन ।</p> <p>-गजरा सोतादेखि दक्षिण हापुर खोला हुँदै बवईसम्म तटबन्ध ।</p> <p>-डुरुवा पहेलपार सामुदायिक वनमा सामुदायिक भवन निर्माण ।</p>

तुलसीपुर उपमहानगरपालिका

वडा स्तरका योजनाहरू

क्षेत्र : आर्थिक विकास

वडानं. १६

मिति : २०७७/०८/१८

बिषय	योजनाहरू
कृषी	<ul style="list-style-type: none"> -कोल्ड स्टोर स्थापना । -विउविजन तथा किटनाशक औषधिको भण्डारण केन्द्र स्थापना । -खाद्य संकलन केन्द्रको स्थापना । -रावतगाउँ र सजनेवामा संकलन केन्द्र स्थापना । -प्रत्येक शनिवार हाटबजार ।
सिचाई	<ul style="list-style-type: none"> -घुइन्द्रीवान सिचाई योजना सञ्चालन । -जितुवाबाँध सिचाई योजना सञ्चालन । -सुकई कुलो मर्मत । -खुलवा, लहलौरा, लक्ष्मीपुर डुर निर्माण । -खलुवा, लहलौर डिपबोरिड निर्माण । -लक्ष्मीपुरमा डिपबोरिड निर्माण । -डोक्रेना, टिक्रा, लहलौरा र रत्नौ, फक्कलुवामा डिपबोरिड निर्माण । -प्रत्येक २७ टोलमा डिपबोरिड निर्माण । -रावतगाउँ पिप्रहवा, फक्कलुवा, दक्षिण भेलाई, पश्चिम मिनुरिया, रत्नौसम्म लिफ्ट सिचाई निर्माण । -सबै सिचाई कुलाहरू पक्की बनाउने । -भलही कुवानेर दुईवटा ह्युम पाइपको व्यवस्था । -भेलाही डबरा दुईवटा ह्युम पाइपको व्यवस्था । -भलही गुन्द्रीवान कुलामा २ वटा ह्युमपाइप । -विसपोल्टा कुलामा ह्युमपाइप । -जोगीडाँडा, डाँडापोखरी टोल विकास संस्थामा सिचाई मर्मत सम्भार । -डोक्रेना, लहलौरा डिपबोरिडका लागि पाइप, मोटर, विधुत, पम्पहावसको व्यवस्था । -उत्तर कुरहरिया जोगीडाँडादेखि पश्चिम डिपबोरिड ।
पशुपंक्षीपालन	<ul style="list-style-type: none"> -पशुको अनिवार्य विमाको व्यवस्था । -सहुलियत दरमा विमाको व्यवस्था मिलाउने । -सहुलियत ऋणको व्यवस्था गर्ने । -पशुपालनको निशुल्क तालिमको व्यवस्था । -पशुको औषधि उपचारको व्यवस्था । -गोठ व्यवस्थापन । -दानाको व्यवस्था ।

	<ul style="list-style-type: none"> -भेटनरीको व्यवस्था । -पशुजन्य पदार्थको बजार व्यवस्थापन । -उन्नतजातका पशुका लागि नश्ल सुधार केन्द्र स्थापना ।
पर्यटन	<ul style="list-style-type: none"> -उत्तर कुरहरिया रतननाथ बाबाको ऐतिहासिक मन्दिरको संरक्षण गरी यसको खोजिनीति र संग्रहालय निर्माण । -त्रिशिद्धेश्वरी शिव मन्दिरका पूर्वाधार निर्माण ।
सहकारी	<ul style="list-style-type: none"> -अनुदानमा सहकारी गोदाम घर निर्माण । -रासायनिक मलखाद्, विउविजन, कृषी औजार अनुदानमा व्यवस्था मिलाउने ।
उद्योग, बाणिज्य, वित्तीय क्षेत्र	<ul style="list-style-type: none"> -राइसमिल, तेलमिल, चिउरामिल, डेरी, मह प्रशोधनको पूर्वाधार निर्माण । -सुलभ व्याजदरमा किसानहरूलाई ऋण उपलब्ध गराउने ।
वडाका गौरवका योजनाहरू	<ul style="list-style-type: none"> -मलवारे कुलो सिचाई आयोजनाको पूर्वाधार निर्माण । -चौवाखोलाबाट लिफ्ट सिचाईका लागि बाँध निर्माण । -तारे कुलाको पक्की बाँध तथा अण्डरग्राउण्ड निर्माण ।

क्षेत्र : सामाजिक विकास

बिषय	योजनाहरू
शिक्षा	<ul style="list-style-type: none"> -सबै विद्यालयलाई प्रविधिमैत्री बनाउने । -नेत्रज्योती प्रावि भेलाहीमा शौचालय, फर्निचर, कक्षाकोठा मर्मत, खानेपानी मर्मत तथा व्यवस्थापन । -सरस्वती प्रावि मजगाउँमा शुद्ध पिउनेपानी, कक्षाकोठा मर्मत, डेस्कबेञ्च मर्मत तथा खरिद्, अपूरो पर्खाल, गेट, विद्यार्थीमैत्री शौचालय, भवन रंगरोगन, पुस्तकालय, वृक्षारोपण, विद्युत जडान, कम्प्युटरको व्यवस्था । -लक्ष्मी मावि लक्ष्मीपुरमा छात्रछात्रामैत्री शौचालय, शुद्ध खानेपानी, सूचनाप्रविधि, पुस्तकालय, विज्ञान प्रयोगशाला, फर्निचर, हरित क्षेत्र निर्माण, मर्मतसम्भार, तारबार, पक्की पर्खाल, वृक्षारोपण, उच्च मावि सञ्चालन, विद्यालयले भोग गर्दै आएको विद्यालयको नाममा दर्ता । -प्रत्येक टोलमा बालकक्षा सञ्चालन ।
स्वास्थ्य	<ul style="list-style-type: none"> -प्लासेन्टर पिटको निर्माण गर्ने । -औषधि वितरणका लागि च्याक । -ल्याव सेवा सञ्चालन । -खानेपानीको व्यवस्था । -प्रसूती सेवा सञ्चालन । -फर्निचर, वेडको व्यवस्था । -ल्याव टेक्सिसियन, अनमीको व्यवस्था । -फोहोर व्यवस्थापन । -कम्प्युटर, फोटोकपी मेशिन, इन्टरनेटको व्यवस्था । -गाउँघर क्लिनिक भेलाहीमा तारवार, कुवा, भवन मर्मत र फर्निचर व्यवस्था । -स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण ।

खानेपानी तथा सरसफाई	<ul style="list-style-type: none"> -एक घर, एक धारा । -हरितनगरका लागि बिरुवा उपलब्धता । -अधुरो डिपबोरिड लहलौराका लागि पूर्णता । -हरबेर डिपबोरिडका लागि पाइपलाइन, पम्पहावस निर्माण । -गौरीडाँडा खानेपानीको विस्तार । -जोगीडाँडा खानेपानीको पाइप विस्तार । -मानपुर खानेपानी ओभरहेड ट्यांकी निर्माण ।
संस्कृती	<ul style="list-style-type: none"> -भुइयार थान निर्माण । -जनजातीहरुका संस्कृती संरक्षण । -त्रिसिद्धेश्वर शिवमन्दिर, जोगीडाँडा दहरचण्डी रत्ननाथ बाबा मन्दिर, कुरुहरिया मन्दिर, पर्दिया डाँडा र मजगाउँ मन्दिर निर्माण, मर्मत सम्भार, स्तरोन्नती ।
महिला	<ul style="list-style-type: none"> -स्वरोजगार तथा सिपमुलक तालिम । -हिंशापिडित महिलाहरुको पहिचान गरी सुरक्षाको व्यवस्था, आकस्मिक कोष स्थापना ।
बालबालिका	<ul style="list-style-type: none"> -प्रत्येक टोलमा बालक्लव गठन । -बालविवाह न्यूकरण सचेतना कार्यक्रम गर्ने ।
ज्येष्ठ नागरिक, दलित, जनजाति, अन्य	<ul style="list-style-type: none"> -ज्येष्ठ नागरिकमैत्री भवन निर्माण । -ज्येष्ठ नागरिकका लागि वडाबाट प्रदान गरिने सेवामा ५० प्रतिशत छुट । -सुरक्षा भत्ता वडाबाट उपलब्ध गराउने ।
वडाका गौरवका योजनाहरु	<ul style="list-style-type: none"> -१५ बेडको अस्पताल स्थापना । -लक्ष्मीपुर माविलाई बहुमुखी क्याम्पसका रुपमा विकास गर्ने । -सरस्वती प्राविलाई आधारभूत बनाउने । -मजगाउँ, प्रिपहवा, डोक्रेनी, कुरुहरिया, रावतगाउँ जोगीडाँडामा डिपबोरिड, लिफ्ट खानेपानी, पक्की नहर बनाउने ।

क्षेत्र : पूर्वाधार विकास

बिषय	योजनाहरु
सडक	<ul style="list-style-type: none"> -बिजौरी, भोजपु, सजनेवा, बैसपुरदेखि लक्ष्मीपुर हुँदै कुरुहरिया सडक स्तरोन्नती । -जहदागाउँ मजगाउँदेखि डोक्रेनी हुँदै कुरुहरिया सडक निर्माण । -पुकार पसलदेखि कुरुहरिया सडक निर्माण । -जहदा गाउँदेखि पुकारपसल सडक निर्माण । -लालपुर-मिनरिया सडक निर्माण । -रतौ फक्कलुवा सडक निर्माण । -कुरुहरियादेखि पत्खौली जोड्ने सडक निर्माण । -खलुवा, लहलौरादेखि पत्खौली हुँदै कन्जवार सडक निर्माण । -टिका लहलौरा भोजराजको घरदेखि ग्वारखोला पुग्ने बाटो । -फक्कलुवा तालदेखि सन्नेवा जाने सडक निर्माण । -फक्कलुवादेखि जमुनि जाने सडक निर्माण । -जमुनी र साईपुरको बीचबाट दक्षिणतिर फक्कलुवा हुँदै गणेशपुर सुनारको घरसम्म जोड्ने सडक

	<p>निर्माण ।</p> <ul style="list-style-type: none"> -टिक्रा लहलौरा बोरिडदेखि टिक्रा लहलौरा बीच गाउँसम्म जाने सडक निर्माण । -कुरहरिया डाँडादेखि ग्वारखोलासम्म जोड्ने सडक निर्माण । -डुरुवा कुलो रतौ उत्तर हुँदै पिप्रहवा लालपुर जोड्ने सडक निर्माण । -साइपुर नयाँबस्तीदेखि जुरुट्टे हुँदै बैरागी ताल जोड्ने सडक । -भेलाही चोक हुँदै दक्षिण लमडरुवा हुँदै १५ नं. वडा पहरुवा जोड्ने सडक निर्माण । -बिजौरी, लालपुर, भेलाही, डुरुवा हुँदै बबई नदीसम्म जोड्ने सडक निर्माण । -मजगाउँदेखि सन्नेवा कपिल सुवेदीको घरसम्म जोड्ने सडक निर्माण । -लक्ष्मीपुर चोकदेखि रतौ, मिनुरिया हुँदै भेलाही जोड्ने सडक निर्माण । -जिनुवा गाउँ, रावतगाउँ हुँदै पिप्रहवा साईपुर जोड्ने सडक निर्माण । -लक्ष्मीपुर गल्ली हुँदै गणेशपुर सबबहादुर सुनारको घरसम्म सडक निर्माण । -रावतगाउँ डुरुवा जाने सडकदेखि पूर्व हुँदै १७ नं. को जिन्वागाउँ जोड्ने सडक निर्माण । -तोलाबहादुरको घर हुँदै रावतगाउँ पूर्व चौवाखोला जोड्ने सडक निर्माण । -सन्नेवा राजु केसीको घरदेखि फच्छलुवा यज्ञमुर्तीको घरसम्म सडक निर्माण । -जयराम चौधरीको घरदेखि बिसपोल्टा जाने सडक निर्माण । -सन्नेवा टेकन पोखेलको घर हुँदै कुरहा खरखतीको बाटो हुँदै समनाथ, हेमनाथ योगीको घरसम्म सडक निर्माण । -रतौ हरिराम चौधरीको घरदेखि पत्खौलीसम्म डोक्रेना चोकदेखि लक्ष्मीपुर स्कूल जाने सडक निर्माण । -टिक्रा लहलौरादेखि रतौ वनकट्टा, अस्परा हुँदै कुइरेपानी जाने सडक निर्माण । -लक्ष्मीपुर गाउँभित्र जाने बाटोमा गौरीकुलामा कल्भर्ट निर्माण । -रतौ दमाई टोलनेर कल्भर्ट निर्माण । -कृष्ण डाँगीको घरदेखि शान्ति टोल डिल्ली बस्नेतको घरसम्म जोड्ने बाटो ।
पुल	
भवन तथा शहरी विकास	<ul style="list-style-type: none"> -स्वास्थ्य चौकीको लागि १५ शैयाको अस्पताल बनाउन आवश्यक भवन निर्माण । -वडा कार्यालय नजिकै प्रहरी पोष्ट निर्माण । -फर्साराम देवकोटा स्मृती प्रतिष्ठानको स्तरोन्नती । -प्रत्येक टोलमा साभा भवन निर्माण । -वडा कार्यालयमा हुलाक कार्याल निर्माण ।
विद्युत, उर्जा, सूचना तथा सञ्चार	<ul style="list-style-type: none"> -लक्ष्मीपुर गाउँभित्र विद्युत विद्युत विस्तार । -पिप्रहवा चोकदेखि मिनराज वलीको घरसम्म विद्युत विस्तार । -भेलाहीमा गणेश घरदेखि डबलीसम्म विद्युत विस्तार । -भेलाही राजुको घरदेखि राधिकाको घरसम्म विद्युत विस्तार । -प्रकाश बस्नेतको घरदेखि नयाँबस्ती ग्वारखोलासम्म विद्युत विस्तार । -रतौदेखि पिप्रहवासम्म विद्युत विस्तार । -सबै टोलमा विद्युत विस्तार । -सबै टोलमा सञ्चारको विस्तार । -घरघरमा ल्याण्डलाइन फोन विस्तार ।
वडाका गौरवका योजनाहरु	<ul style="list-style-type: none"> -टिक्रा ललौरादेखि भलही ललौरा, खलुवा ललौरा, वनकट्टा हुँदै कुइरेपानी जाने सडक निर्माण । -चौवा खोलामा पुल निर्माण ।

	<ul style="list-style-type: none"> -रोल्पाको दहवन, बिजौरी, भोजपुर, लक्ष्मीपुर हुँदै बाख्रे जलकुटी सडक स्तरोन्नती । -बिजौरी, भलही, जलकुण्डी जाने सडक निर्माण । -बिजौरीबाट मानपुर भेलाही डुरुवा हुँदै जलकुण्डी जोड्ने सडक निर्माण । -पुकार पसल, भोजपुर, लहलौरा, कुरहरिया, मलवार, भोजपुर हुँदै बाख्रेको पूर्वपश्चिम राजमार्ग जोड्ने सडक पक्की । -लालपुरबाट पिप्रहवा हुँदै भोजपुर पुल जोड्ने सडक निर्माण । -मजगाउँ मलवारे कुलोको किनार हुँदै तुलसीरामको घर हुँदै करहरिया बीच गाउँबाट भोजपुर गाउँ जोड्ने सडक पक्की ।
--	---

क्षेत्र : वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

बिषय	योजनाहरु
वन तथा भूसंरक्षण, जलाधार, वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन	<ul style="list-style-type: none"> -प्रदिया डाँडा सामुदायिक वनमा तारवार । -बुलबुले, रत्नौ, मितुरियामा मुहान संरक्षण ।
जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण, विपद् व्यवस्थापन, फोहोर व्यवस्थापन	<ul style="list-style-type: none"> -ग्वारखोलाको जहदा गाउँक्षेत्रमा कुरहरियासम्म तारजाली । -बुलबुले खोलाको पूर्वतिर ३ किमी तारजाली निर्माण । -डोक्रेनामा तटबन्ध र भूक्षय नियन्त्रण । -चोरसोता गोपाल चौधरीको घरनजिक तटबन्धन । -उत्तर कुरहरियाको चप्ला कुलाको कल्भर्टदेखि दक्षिण बुलबुले सोताको १५ नं. वडाको सिमासम्म तटबन्ध । -डोक्रेना लहलौरामा पर्ने हरबरिया सोतामा तटबन्धन ।
वडाका गौरवका योजनाहरु	<ul style="list-style-type: none"> -पाखापानी सामुदायिक वन, लालीगुराँश सामुदायिक वनको ठाँटीबोटमा पार्क निर्माण । -जहदागाउँ दक्षिण टरिगाउँ, टरिगौं, डोक्रेना, लहलौरा, उत्तर कुरहरिया, जोगीडाँडासम्म ग्वारखोलाको तटबन्ध । -रावतगाउँ उत्तर भेलाही हुँदै दक्षिण भेलाहीसम्म चौवा खोलामा तटबन्ध ।

तुलसीपुर उपमहानगरपालिका

वडा स्तरका योजनाहरु

बिषय	योजनाहरु
कृषी	-कृषी उत्पादन पकेट क्षेत्र घोषणा आलु बिउ उत्पादन केन्द्र जिनुवागाउँ । गहुँखेती उत्पादन वनकट्टा । धानखेती मानपुर र जमेरा । तरकारी खेती मजौ, मजगाउँ । मकैखेती बघौसी । तोरीखेती निमुवा । फलफूल खेती भिँगै । -कृषी उत्पादन संकलन केन्द्र बघौसी र मानपुर बजारमा स्थापना ।
सिचाई	-मानपुर वनकट्टा, बघौसी पक्की कुलो निर्माण । -मजौ हापुरखोलामा पक्की कुलो निर्माण । -मानपुर र जमेरा सिचाई कुलो पक्की । -मजौ कुलो मर्मत सम्भार । -माथिल्लो चत्कौलीमा लिफ्ट सिचाई ।
पशुपंक्षीपालन	-पशुपालन पकेट क्षेत्र घोषणा कुखुरा पालनमा भडगै । मत्स्यपालन मजौ । बाखापालन मंगरी, वनकट्टी । बंगुरपालन वनकट्टा । भैँसीपालन वनकट्टा, बघौसी । गाईपालन वनकट्टा, जमेरा, भिडगै ।
पर्यटन	-मानपुर पञ्चेधारालाई आधुनिककरण गरी पर्यटकीय क्षेत्र बनाउने ।
सहकारी	-सहकारी संस्थाहरुको क्षमता अभिवृद्धि । -सहकारी तालिम ।
उद्योग, बाणिज्य, वित्तिय क्षेत्र	-राइसमिल, आयलमिल सञ्चालकलाई तालिम ।
वडाका गौरवका योजनाहरु	-दुग्ध प्रशोधन केन्द्र स्थापना । -साईपुर पानी ट्यांकीदेखि मानपुर वनकट्टा, जमेरा, बघौसी हुँदै मजगाउँ दुवीचौर जोड्ने सडकको चौवाखोला, संग्रामखोला, पत्रेखोलामा पक्की पुल निर्माण । -बघौसी, ढाडगजेरी, बघौसी खेतुरुवा सोतामा जलाशय निर्माण ।

बिषय	योजनाहरु
शिक्षा	-दिपेन्द्र मावि मानपुरमा जिर्ण भवनको मर्मत सम्भार । -स्तरोन्नती गरी उच्च मावि सञ्चालन । -सुविधासम्पन्न शिशु कक्षा कोठा निर्माण । -सबै विद्यालयलाई आकर्षणको केन्द्र बनाउन पूर्वाधार निर्माण ।
स्वास्थ्य	-मानपुर स्वास्थ्य चौकीमा एक अहेव छैठौं स्थाई दरबन्दी, अहेव छैठौं नर्सिङ १, सहायक पाँचौं २, सहायक पाँचौं नर्सिङ १, सहायक चौथो पारामेडिक्स १ दरबन्दी व्यवस्था । -महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका १२ जना । -स्वास्थ्य सेवा पूर्ण निशुल्क गर्ने । -२४ सै घण्टा प्रसूती सेवा । -नयाँ र सुविधासम्पन्न स्वास्थ्य भवन निर्माण । -प्रयोगशाला सञ्चालन । -हिटरको व्यवस्था । -सुविधायुक्त प्रसूती बेड । -अटोक्लेभको व्यवस्था ।
खानेपानी तथा सरसफाई	-पिटिएम् खानेपानी योजना मज्जैमा ओभरहेड निर्माण । -जनता प्रावि मज्जैमा खानेपानी व्यवस्था ।
संस्कृती	-मानपुर बजारको शिव मन्दिरको पुननिर्माण र विकास ।
महिला	-महिलालाई तरकारी खेती सम्बन्धी तालिम । -घरेलु उत्पादन सम्बन्धी । -ड्राइभिड तालिम ।
बालबालिका	-बालक्लव गठन गरी सक्रिय बनाउने ।
ज्येष्ठ नागरिक, दलित, जनजाति, अन्य	-ज्येष्ठ नागरिकको निशुल्क स्वास्थ्य जाँच । -ज्येष्ठ नागरिकलाई सम्मान । -स्थानीय सरकारले ज्येष्ठ नागरिकको रेखदेख गर्ने ।
वडाका गौरवका योजनाहरु	-स्वास्थ्य चौकीलाई अपग्रेड गरी १५ शैयाको बनाउने । -दिपेन्द्र माविको स्तरबृद्धि गरी बहुप्राविधिक शिक्षालय बनाउने । -पञ्चेधारादेखि पूर्व चौवा खोलाको खाली जगगालाई खेलकुद मैदान बनाउने ।

क्षेत्र : पूर्वाधार विकास

बिषय	योजनाहरु
सडक	-वडा कार्यालय नजिक भट्टे कुला जाने बाटोको स्तरबृद्धि र कल्भर्ट । -जिनुवा गाउँदेखि रावतगाउँ जाने सोतामा कल्भर्ट । -वडा कार्यालयदेखि बाँसघारी घर हुँदै हिडाली कान्छाको घर जोड्ने सडक निर्माण । -जिनुवा गाउँ डाँगीको घरनेर सडकमा रिटेनिड वाल निर्माण ।

	-निमुवाबाट जमेरासम्म ग्राभेल ।
पुल	
भवन तथा शहरी विकास	-जनता प्रावि मज्जैमा ४ कोठे भवन । -तुलसीपुर प्रवेशद्वारमा पहिचान गेट । -मानपुर स्वास्थ्यचौकीको चौवाखोलानेर अस्पतालका लागि १० कोठे निर्माण । -मानपुर बजारको पुरानो शिवालय मन्दिर भत्काई व्यवस्थित मन्दिर निर्माण । -वडा कार्यालयको भवन निर्माण । -मज्जैको चन्दुघाट मन्दिर निर्माण ।
विधुत, उर्जा, सूचना तथा सञ्चार	-वनकट्टा, जमेरा, मज्जै, मजगाउँ, बघौसी लगाएतका गाउँमा इन्टरनेटको व्यवस्था ।
वडाका गौरवका योजनाहरु	-रोल्पाको दहवनदेखि बिजौरी, पुरानो मानपुर बिजौरी हुँदै बाखे, जलकुम्भी जोड्ने सडक निर्माण । -बालापुर खानेपानी ट्यांकीदेखि वडा कार्यालय जिनुवागाउँसम्म वनकट्टा हुँदै मज्जै जोड्ने गुरुयोजनाको सडक पक्की बनाउने । -मानपुर पञ्चेधारामा पर्यटकीय स्थल निर्माण । -वनकट्टाबाट जमेरा जाने संक्राम खोलामा पक्की पुल । -बघौसीदेखि मजगाउँ जाने बाटोको पत्रेखोलामा पक्की पुल । -मज्जै, दुवचौर जोड्ने हापुर खोलामा पुल ।

क्षेत्र : वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

बिषय	योजनाहरु
वन तथा भूसंरक्षण, जलाधार, वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन	-जुम्लेधारादेखि गौरीडाँडा वन तारजाली तथा मुहान संरक्षण । -केउरेनी वन तारजाली तथा जग्गा अतिक्रमण नियन्त्रण । -केउरेनी वनमा वृक्षारोपण कार्यक्रम । -वनका बुट्यान हटाएर नयाँ जातका बिरुवा रोप्ने ।
जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण, विपद् व्यवस्थापन, फोहोर व्यवस्थापन	-चौवाखोलामा तटबन्ध । -केउराने वनमा तटबन्ध । -हापुरखोला, संक्राम खोला, पत्रेखोला तटबन्ध । -मानपुर बजार वडा कार्यालयमा सार्वजनिक शौचालय ।
वडाका गौरवका योजनाहरु	-मानपुर डेढ विघा जमिनमा वृक्षारोपण गर्ने । -नमूना महिला सामुदायिक वनलाई पर्यटकीय स्थल बनाउने । -चौवाखोला, जिनुवागाउँ, वनकट्टामा तटबन्ध । -संक्राम खोला, निमुवा, मंगरी, जमेरामा तटबन्ध । -बघौसी, ढाँटगजेरीमा जलाशय निर्माण । -जिनुवागाउँ पुरानो धारा क्षेत्रमा जलाशय निर्माण ।

तुलसीपुर उपमहानगरपालिका

वडा स्तरका योजनाहरू

क्षेत्र : आर्थिक विकास

वडानं. १८

मिति : २०७७/०८/१५

बिषय	योजनाहरू
कृषी	<ul style="list-style-type: none"> -कृषकलाई उन्नत जातको विउविजन, रासायनिक मलखाद् सुलभदरमा उपलब्ध गराउने । -कृषी अनुदानको व्यवस्था । -कृषी जमिनमा प्लटिड रोक्ने । -कृषी प्राविधिकको व्यवस्था । -कृषीजन्य बस्तु विक्री बितरणका लागि बजारको व्यवस्था । -कृषी उपकरण सहूलियतमा उपलब्ध गराउने । -लिफ्ट सिचाईमा खपत भएको बिधुतमा अनुदान ।
सिचाई	<ul style="list-style-type: none"> -सातकुले, दुधराश, मनिकापुर, बघौसी, खैरेनी, बकुलाही, ग्वारखोला सिचाई कुलाहरु ग्वारखोलाको मुहानदेखि अन्त्यसम्म पक्की बाँध । -अमरखोली सोता, कुइरे सोतामा जलाशय बनाई सिचाई । -बर्लेनीदेखि हाँशिरामको घरसम्मको कुलो पक्की । -मनिकापुर सिचाई कुलो पक्की नहर निर्माण । -डौँडारे, स्यानी दमार, धनखने सिचाई कुलो पक्की निर्माण । -बिजौरी अस्पताल डाँडादेखि पश्चिम डुरुवा कुलोमा डुर निर्माण । -छाँचुरे सिचाई कुलो पक्की नहर निर्माण ।
पशुपंक्षीपालन	<ul style="list-style-type: none"> -पशुको स्वास्थ्य उपचारका लागि पशु चिकित्सकको व्यवस्था । -कृषी र पशुजन्य उत्पादनका लागि सहकारी प्रवर्द्धन । -पशुपालन व्यवसाय प्राविधिक सहयोग, आर्थिक सहयोग, औषधि उपचार, पशु विमा, घाँसको विउमा सहयोग ।
पर्यटन	<ul style="list-style-type: none"> -अमरखोली जलाशयलाई पर्यटन स्थलका रूपमा विकास गर्न तालको सौन्दर्य विकास गर्ने । -भमरखोली जलाशयमा डुंगा सञ्चालन गर्ने । -जलाशयसम्म पुग्ने सडकको व्यवस्था । -धवखोली जलाशयदेखि छिल्लीकोटसम्म केवुलकार सञ्चालन । -सामुदायिक रानीवनभित्रको भैरेताल, ताउले रहलाई संरक्षण गरी रिसोर्ट निर्माण गर्ने ।

	-रानी सामुदायिक वनभित्र पोखरी र पार्क निर्माण ।
सहकारी	-कृषी बचत तथा अन्य सहकारी संस्थालाई आर्थिकपमा सवल र सक्षम बनाउने । -भवन निर्माणका लागि अनुदान । -दुग्ध चिस्यान केन्द्र, गोदाम भवनका लागि अनुदान । -उत्पादित बजाउ पुऱ्याउन ढुवानी सेवामा अनुदान । -दुग्ध ढुवानीका लागि चिस्यानयुक्त गाडीको अनुदान । -कृषी उपज विक्री वितरण केन्द्र स्थापना । -घुम्टी चिस्यान केन्द्र सञ्चालन ।
उद्योग, बाणिज्य, वित्तिय क्षेत्र	-प्रदुषणयुक्त उद्योगहरु स्थानान्तरण गर्ने । -वेदव्याँसबाट निस्कने सामग्री निर्माण उद्योग सञ्चालन । -घरेलु र मभौला उद्योग सञ्चालन ।
वडाका गौरवका योजनाहरु	-दुधरासस्थित जनकल्याण माविको स्वामित्वको जग्गा योग भवन निर्माण गरी प्राकृतिक स्वास्थ्य चिकित्सालय सञ्चालनमा ल्याउने । -अमरखोली जलाशयलाई विकास र विस्तार गर्ने । लोपोन्मुख खाद्यबस्तुको भण्डार गर्ने । -अर्गानिक कृषी उत्पादनमा जोड दिने । क्याम्पस चोकदेखि बकुलाहीसम्मको कुलो पक्की निर्माण गर्ने । -डुरुवा कुलो र रावतकुलोको मुल सडकदेखि मजगाउँसम्म पक्की नहर निर्माण । - मनिकापुरको बर्षे सिचाई कुलो पक्की बनाउने । -वनकट्टी कुलो पक्की बनाउने । -अक्कासी कुलो पक्की बनाउने । -ग्वारखोलामा हाइड्रियाम निर्माण । -बाँसगढीदेखि हेमन्तपुरको सिचाई कुलो पक्की निर्माण । -मनी कुलाको पक्की बाँध निर्माण ।

क्षेत्र : सामाजिक विकास

बिषय	योजनाहरु
शिक्षा	-सवल, सक्षम, आत्मनिर्भर र प्राविधिक शिक्षाको व्यवस्था । -विपन्न, असहाय, अपांग, महिलालाई शिक्षामा पहुँच बृद्धि गर्ने । -बालमैत्री, अपांगमैत्री विद्यालय स्थापना । -असहाय, अनाथ बालबालिकाको हकमा अनाथालयको स्थापना । -समान स्तरको शिक्षा योजना । -निशुल्क शिक्षा, अनिवार्य शिक्षा । -जनकल्याण माविमा ईञ्जिनियरिङ, कृषी, अमिन, विधुत सम्बन्धी पठनपाठनको व्यवस्था । -नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालयमा आयुर्वेदिक कलेज मात्र नभएर एलोपथिक, होमियोपेथिक अध्ययन गर्ने व्यवस्था ।

स्वास्थ्य	<ul style="list-style-type: none"> -नेपाल सरकारको मापदण्ड अनुसार स्वास्थ्य चौकीको भवन निर्माण । -स्वास्थ्य चौकीमा प्रशस्त पानीको व्यवस्था । -गुणस्तरीय सेवाका लागि आवश्यक उपकरण व्यवस्था गर्ने । -दरबन्दी अनुसार कर्मचारी व्यवस्थापन । -बर्थिङ सेण्टर सञ्चालन । -ल्यावसेवा सञ्चालन । -परिवार नियोजनका साधनहरु निशुल्क उपलब्ध गराउने । -इन्टरनेटको व्यवस्था गर्ने । -एम्बुलेन्स सञ्चालन । -महिलाको पाठेघर खस्ने समस्या, स्तन, गुप्तांगमा हुने स्वास्थ्य समस्याबारे जनचेतना बृद्धि । -पौष्टिक आहार कार्यक्रम सञ्चालन ।
खानेपानी तथा सरसफाई	<ul style="list-style-type: none"> -एक घर, एक धाराको व्यवस्था । -पानी फिल्टर ट्यांकीको व्यवस्था । -पानी शुद्धिकरण औषधिहरु वितरण । -भूमिगत पानीलाई प्राथमिकता दिई ओभरहेड ट्यांकीहरुको व्यवस्था । -खानेपानीका मुहानहरु संरक्षण गर्न बृहत योजना निर्माण ।
संस्कृती	<ul style="list-style-type: none"> -विभिन्न जातजाती, भाषाभाषी, साँस्कृतिक रितिरिवाज जोगाउन बृहत योजना निर्माण ।
महिला	<ul style="list-style-type: none"> -घरेलु हिंशासम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम । -क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम । -आयआर्जन सम्बन्धी तालिम । -रोजगारको व्यवस्था । -५० प्रतिशत समावेशीकरण । -अपांगहरुलाई आदर सम्मान र अवसरको सिर्जना । -अपांगहरुलाई रोजगारमुलक कार्यक्रम सञ्चालन ।
बालबालिका	<ul style="list-style-type: none"> -पोषण सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि । -आधारभूत शिक्षा निशुल्क । -खेलमैदानको व्यवस्थापन । -बालमैत्री शिक्षा, स्वास्थ्य र खेलको व्यवस्था ।
ज्येष्ठ नागरिक, दलित, जनजाति, अन्य	<ul style="list-style-type: none"> -जातीय छुवाछुत अन्त्यका लागि अभियान सञ्चालन । -ज्येष्ठ नागरिकलाई निशुल्क उपचार, निशुल्क यातायात, सम्पत्तीमा अधिकार र घरपरिवारबाट सम्मानको वातावरण सिर्जना गर्ने ।
वडाका गौरवका योजनाहरु	<ul style="list-style-type: none"> -जनकल्याण मावि दुधरासमा योगसाधनाका लागि योग भवन निर्माण । -प्रदुषण हुने खालका ठूला उद्योगहरु स्थानान्तरण गर्ने । -स्वास्थ्यका लागि जमिन छनौट गरी भवन निर्माण गर्ने ।

क्षेत्र : पूर्वाधार विकास

बिषय	योजनाहरु
-------------	-----------------

सडक	<ul style="list-style-type: none"> -विजौरीदेखि साईपुरसम्मको सडक स्तरोन्नती । -भट्टेकुलोदेखि अस्पताल डाँडा हुँद्रे. ग्वारखोला जोड्ने सडक स्तरोन्नती । -हेमन्तपुर वडा कार्यालयदेखि उत्तर धनखन्ने जोड्ने सडक स्तरोन्नती । -मनिकापुर पश्चिम हुँद चौतारी चौतारी जोड्न् सडक कालोपत्रे । -मनिकापुर पूर्व सातकुले हुँदै संक्राम, दुधराश जोड्ने सडक कालोपत्रे । -सातकुले पूर्ण पुनको घर हुँदै कुटुरे डाँडा उत्तर हिमचुली बोर्डिड जोड्ने सडक कालोपत्रे । -जुरपानीया मैनातारा खानेपानी भवनदेखि उत्तर आँखा अस्पताल जोड्ने सडक कालोपत्रे । -नेत्र प्रावि उत्तरपूर्व धरमपुर हुँदै आँखा अस्पताल जोड्ने सडक कालोपत्रे । -पत्रेखोला शवदाह स्थलदेखि उत्तर हापुर जोड्ने सडक कालोपत्रे ।
पुल	<ul style="list-style-type: none"> -धनखन्ने मनिकापुर जोड्ने सडक अन्तर्गत संक्राम खोलामा पुल । -सातकुले चिमे घाट, स्यानीदमार, डौँडारे जोड्ने संक्राम खोलामा पुल । -स्यानी दमार मनिकापुर जोड्ने संक्राम खोलामा पुल । -१८ र १९ नं. वडा जोड्ने चौवा खोलामा पुल ।
भवन तथा शहरी विकास	<ul style="list-style-type: none"> -रामेश्वर शिवालयमा धर्मशाला निर्माण । -सामुदायिक सिकाई केन्द्रको भवन निर्माण । -डौँडारे मगर संघको भवन निर्माण । -मनिकापुर चौधरीहरुको भुइयार थान भवन निर्माण । -सबै टोल विकास संस्थाहरुको भवन निर्माण । -कभर्ड हल निर्माण । -विजौरी बजार क्षेत्र, ग्वारखोला पूर्व, चौवा खोला पश्चिम घोराही तुलसीपुर सडकखण्डदेखि अस्पताल डाँडा जोड्ने सडकदेखि उत्तरको भूभागलाई स्याटेलाइट सिटीका रुपमा विकास गर्ने । -सडकवक्तीको व्यवस्था गर्ने । -बेलभुण्डी रंगशालादेखि उत्तर भागमा बजार व्यवस्थापन गरी स्मार्ट सिटीका रुपमा विकास गर्ने ।
विद्युत, उर्जा, सूचना तथा सञ्चार	
वडाका गौरवका योजनाहरु	<ul style="list-style-type: none"> -हेमन्तपुरको बैरागी चोकदेखि डौँडारे, संक्राम हुँदै छिल्लीकोट जाने सडक कालोपत्रे । -दुधराश चोकदेखि सातकुले, संक्राम हुँदै छिल्लीकोट जाने सडक कालोपत्रे ।

क्षेत्र : वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

बिषय	योजनाहरु
वन तथा भूसंरक्षण, जलाधार, वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन	<ul style="list-style-type: none"> -सामुदायिक वनमा काँडेतर लगाउने । -वन्यजन्तु सम्बन्धी नीति नियम बनाई कार्यान्वयन गर्ने । -औद्योगिक क्षेत्र वनदेखि टाढा राख्ने । -सोनापुर सिमेण्ट उद्योगलाई वातावरणमैत्री बनाउने । -सोनापुर सिमेण्ट प्रालीबाट प्रभावित जनतालाई सहूलियतमा सिमेण्ट उपलवध गराउने । -सडक निर्माण गर्दा दुवैतिर बृक्षारोपण गर्ने ।
जलउत्पन्न	-

प्रकोप नियन्त्रण, विपद् व्यवस्थापन, फोहोर व्यवस्थापन	
वडाका गौरवका योजनाहरु	<ul style="list-style-type: none"> -रानी सामुदायिक वनमा बन्दै गरेका पार्कलाई अघि बढाउने । --जलाधार क्षेत्रलाई पर्यटकीय रुपमा विकास गर्ने । -खोलाको क्षेत्रमा बस्ती बस्न नदिई वृक्षारोपण गर्ने । -फोहोरमैलाको वैज्ञानिक व्यवस्थापन गर्ने । -सामुदायिक वनहरुमा डढेलो लाग्न नदिने । -पानीका स्रोतहरुको संरक्षण गरी वितरण गर्ने ।

तुलसीपुर उपमहानगरपालिका

वडा स्तरका योजनाहरु

क्षेत्र : आर्थिक विकास

वडानं. १९

मिति : २०७७/०८/१६

बिषय	योजनाहरु
कृषी	<ul style="list-style-type: none"> -कृषकलाई आधुनिक खेती प्रविधिको तालिम । -कृषी औजारको व्यवस्था । -विभिन्न पकेट क्षेत्रको अध्ययन, अनुसन्धान गरी विभिन्न बालीका लागि स्थान तोक्ने । -कृषी उपजका लागि बजारको व्यवस्था । -हाटबजारको व्यवस्था । -मूल्य निर्धारण कोल्ड स्टोरको व्यवस्था । -कृषीमा अनुदानको व्यवस्था । -मलको व्यवस्था ।
सिचाई	<ul style="list-style-type: none"> -सिमतारे सिचाईबाट रतन्यारे, लिलामी डाँडा र कुइरेतालसम्म सिचाई गर्न करिब २५०० मिटर पाइपको व्यवस्था । -ठूलोखेल, स्यालापानी सिचाई पक्की कुलो निर्माण । -डाँडा सिमखेत पक्की कुलो निर्माण । -स्यालापानी कुइरे तालमा बोरिड निर्माण । -सिमतारे सिचाई कुलो तल्लो खुटी निर्माण । -सानाखेत तेलिया कुलो पक्की । -डाबर खेत, पुत्ले, जरुवा सिचाई कुलो पक्की ।

	<ul style="list-style-type: none"> -नवजागरण स्कूल टोल, टाटके सिचाई आयोजना निर्माण । -रनियापुर, पड्वारी, चौर, उटकेमा बोरिड निर्माण । -स्यानगाउँ पिपलडाँडामा पक्की कुलो निर्माण । -रनियापुर, पट्वारी, दलित बस्तीलाई सिचाई आयोजना । -लिलामीडाँडा, स्यानीतालमा बोरिड निर्माण । लिलामी डाँडा दलित बस्तीमा बोरिड सिचाई योजना ।
पशुपंक्षीपालन	<ul style="list-style-type: none"> -पशुपालनका लागि तालिम र प्राविधिकको व्यवस्था । -उत्पादन अनुसार अनुदान । -उन्नत जातका पशुपंक्षी वितरण ।
पर्यटन	<ul style="list-style-type: none"> -छिल्लीकोट कालिकामालिकासम्म केवलकार । -बिजौरी-छिल्लीकोट पर्यटन मार्ग निर्माण । -होमस्टे निर्माण । -बहुआयामिक धर्मशाला निर्माण । -संक्रामस्थित जनमुक्ती सेनाको क्याम्पको संरक्षण र जनयुद्धको संग्रहालय स्थापना । -भोजनालय र पार्कको व्यवस्था । -छिल्लीकोट मन्दिर जाने पदमार्ग निर्माण ।
सहकारी	<ul style="list-style-type: none"> -प्रत्येक सहकारी एक उत्पादान, एक सहकारीका रूपमा विकास गर्ने । -सामूहिक उत्पादन व्यवस्थापन गर्ने । -सहकारीलाई अनुदानको व्यवस्था । -सहकारीमार्फत विभिन्न कृषी औजारको व्यवस्थापन । -सहकारीमार्फत कृषी उपज ढुवानी व्यवस्था । -सहकारी सदस्यलाई तालिम ।
उद्योग, बाणिज्य, वित्तिय क्षेत्र	<ul style="list-style-type: none"> -प्रत्येक पोलमा सडकवती जडान । -पार्किङको व्यवस्था । -सार्वजनिक स्थलमा सिसी क्यामेरा जडान । -उद्योगलाई प्रोत्साहन ।
वडाका गौरवका योजनाहरू	<ul style="list-style-type: none"> -कुटेचौर, स्यालापानी, छिल्लीकोट, हात्तीचौर र बगालेपानीमा कृषी तालिम, कृषीऔजार निशुल्क वितरण, टनेल प्रदान । -उद्योगहरूको स्थापना गरी रोजगारको सिर्जना गर्ने ।

क्षेत्र : सामाजिक विकास

विषय	योजनाहरू
शिक्षा	<ul style="list-style-type: none"> -प्रावि तिनखोलालाई आधारभूत बनाउने । -मावि भित्री संक्राम र नगजागरण मावि कुटेचौरलाई प्राविधिक शिक्षासहित स्तरोन्नती । -मावि भित्री संक्रामलाई कम्पाउण्ड निर्माण, सूचना प्रविधि, १० कोठे पक्की भवन, खेलमैदान, विषयगत शिक्षकको व्यवस्थापन, अतिरिक्त कक्षा सञ्चालन, छात्रावास, आवासीय पठनपाठन व्यवस्था । -नवजागरण मावि कुटेचौरमा पर्खाल, सूचना प्रविधि, नयाँ भवन, विषयगत शिक्षक, शुद्ध खानेपानी, अतिरिक्त कक्षा सञ्चालन, छात्रावास, अंग्रेजी माध्यमबाट पठनपाठन ।

	<ul style="list-style-type: none"> -प्रावि तिनखोलाको नयाँभवन निर्माण, खेलमैदान, पर्खाल, खानेपानी, शौचालय तथा थप शिक्षकको व्यवस्था । -शैक्षिक तालिम । -सामुदायिक पुस्तकालयको व्यवस्था । -छात्रवृत्तीको व्यवस्था । -संस्कृत र नेपाली भाषाको संरक्षण । -वैज्ञानिक शिक्षा । -सूचना प्रविधिमैत्री शिक्षा ।
स्वास्थ्य	<ul style="list-style-type: none"> -स्वास्थ्य चौकीलाई जग्गा व्यवस्थापन गरी तोप्पापानीमा भवन निर्माण । -स्वास्थ्य चौकीलाई आधारभूत अस्पतालका रुपमा विकास गर्ने । -ल्याव स्थापना । -ल्याव दरबन्दीको व्यवस्था । -कम्प्युटर, इन्टरनेटको व्यवस्था । -गाउँघर क्लिनिक र खोप क्लिनिक भवनको व्यवस्था । -सेवाग्राहीका लागि प्रतिक्षालय निर्माण । -पार्किङस्थल निर्माण । -शुद्ध खानेपानीको व्यवस्था । -विपद् कोषको स्थापना । -स्वास्थ्य सम्बन्धी जनचेतनामुलक कार्यक्रम । -छिल्लीकोट सामुदायिक स्वास्थ्य इकाईलाई भवन निर्माण । -आयुर्वेद अस्पतालमा जडिबुटी प्रशोधनका लागि प्रयोगशालाको व्यवस्था । -आयुर्वेद उपचार पद्धतीलाई जनतासम्म व्यापक प्रचारप्रसार । -छिल्लीकोट सामुदायिक स्वास्थ्य केन्द्रमा प्रसुती सेवा सञ्चालन । -भित्री संक्राममा सामुदायिक स्वास्थ्य केन्द्र स्थापना । -बिजौरी स्वास्थ्य चौकीको बर्थिङ सेन्टरका लागि पूर्वाधार व्यवस्था ।
खानेपानी तथा सरसफाई	<ul style="list-style-type: none"> -शुद्ध खानेपानीको व्यवस्था । -पाइप बिस्तार । -फिल्टरको व्यवस्था । -१ लाख लिटरको पानी ट्यांकीको व्यवस्था । -पानीका मुहान संरक्षण र पानी वितरण । -काटीकुटी रगने पानी र खिलठोकेतेनुको पानीको भित्री संक्राममा १ लाख लिटरका २ ट्यांकी निर्माण, पाइप बिस्तार । -स्थानगाउँ, पिपलडाँडा र हाडिमेको कोट्टेवारी आसपासका बासिन्दालाई हुरबुरे सोतामा ट्यांकी निर्माण गरी धारा वितरण । -कुटीचौरको स्कुल टोलमा खानेपानीको व्यवस्था । -छिल्लीकोट पिपलडाँडामा धारा वितरण । -खैरेनी टोलमा डिपबोरिङ । -बाँसगढी पखेरा टोलमा ज्याग्ने जरुवाबाट लिफ्ट गरी ट्यांकी निर्माण र पानी वितरण । -कुटेचौर तोप्पापानी टोलमा पुतली जरुवाको पानीलाई लिफ्टीङ प्रविधिबाट धारा वितरण ।

संस्कृती	
महिला	<ul style="list-style-type: none"> -महिलालाई स्वरोजगारमुलक तालिम । -पिछडिएका महिलाहरूलाई उच्चमी बनाउने । -ऋण तथा अनुदानको व्यवस्था । -श्रमिक महिलालाई समान ज्यालाको व्यवस्था । -महिलालाई स्वास्थ्यमा सहज पहुँचको व्यवस्था ।
बालबालिका	<ul style="list-style-type: none"> -खेलमैदानको व्यवस्था । -रुची अनुसारको शिक्षा प्रदान । -बालक्लव गठन । -बालबालिकालाई अर्थपूर्ण सहभागिता गराउने । -बालमैत्री व्यवहारबारे सचेतना । -बालविवाह नियन्त्रण अभियान चलाउने । -लागू औषध दुर्व्यसन सम्बन्धी जनचेतनामुलक कार्यक्रम गर्ने ।
ज्येष्ठ नागरिक, दलित, जनजाति, अन्य	<ul style="list-style-type: none"> -ज्येष्ठ नागरिकलाई स्वास्थ्य सेवा निशुल्क, स्वास्थ्य सेवाका लागि घरदैलो अभियान सञ्चालन । -असहाय बृद्धबृद्धालाई गासबासको व्यवस्था । -साभा चौतारी निर्माण । -ज्येष्ठ नागरिकलाई भवन निर्माण । -ज्येष्ठ नागरिकलाई परामर्श दिने । -दलितहरूका परम्परागत कला र सिपलाई आधुनिकिकरणका लागि विभिन्न तालिम र सिपको व्यवस्था । -दलितहरूलाई शिक्षामा सहज पहुँचका लागि चतनाको विस्तार । -उच्च शिक्षा निशुल्क व्यवस्था । -शिक्षा, स्वास्थ्य र रोजगारमा सहज पहुँच बृद्धि ।
वडाका गौरवका योजनाहरु	<ul style="list-style-type: none"> -पर्यटकीय स्थलहरूको संरक्षण र सम्वर्द्धन । -घरघरमा शुद्ध खानेपानी व्यवस्था ।

क्षेत्र : पूर्वाधार विकास

बिषय	योजनाहरु
सडक	<ul style="list-style-type: none"> -कुइरेतालदेखि लिलामी डाँडासम्म नयाँ बाटो निर्माण । -तोप्पानीदेखि रतनपारेसम्म नयाँ बाटो निर्माण । -छिल्लीकोट, भिउडहर जाने बाटो नयाँ निर्माण । -सुंगुरखोला, सुंगुरखोर, पिपलडाँडा, तिनुखोला, गणेश प्रावि हुँदै खानीगाउँ, कालिकामालिका मन्दिर जोड्ने सडक निर्माण । -स्यालापानी, गौराखुटी हुँदै संक्राम जोड्ने सडक निर्माण । -ग्वारखोला, खैरेनी सडक कालोपत्रे । -बाँसगढीदेखि मसानघाटसम्म सडक स्तरोन्नती । -पकरे, हात्तिखाल हुँदै संक्राम जोड्ने सडक स्तरोन्नती ।

	<ul style="list-style-type: none"> -तातोपानी खानेपानी ट्यांकी छेउ हुँदै पटवारीचौर जोड्ने सडक निर्माण । -कुइरेताल जाने बाटोदेखि लिलामे गाउँ जाने सडक निर्माण । -रनियापुर बरपिपलदेखि मशानघाट जाने सडक निर्माण । -स्थानगाउँदेखि मशानघाट जाने सडक निर्माण । -दोघरेदेखि खैरेनी जोड्ने सडक निर्माण । -थानगाउँदेखि बाँसगढी सडक स्तरोन्नती ।
पुल	<ul style="list-style-type: none"> -चमै खोलामा पक्की पुल । -चवा खोलामा पक्की पुल । -माथिल्लो चवा खोलामा पक्की पुल । -बाँसगढीदेखि मशानघाट जाने बाटोमा पक्की पुल ।
भवन तथा शहरी विकास	<ul style="list-style-type: none"> -महिला तथा बालबालिकाका लागि तोपानीमा आवासीय भवन निर्माण । -तोपानी स्वास्थ्य चौकीमा भवन निर्माण । -संक्राममा सामुदायिक भवन निर्माण । -तोपानीमा अस्थाई प्रहरी चौकी निर्माण ।
विधुत, उर्जा, सूचना तथा सञ्चार	<ul style="list-style-type: none"> -छिल्लीकोट बगालेपानी, तिनुखोला, सुंगुर खोला, पिपलडाँडामा विधुत बिस्तार । -श्रीचौरमा विधुत बिस्तार । -स्यालापानीमा विधुत बिस्तार । -संक्रामदेखि सालडाँडामा विधुत बिस्तार ।
वडाका गौरवका योजनाहरु	<ul style="list-style-type: none"> -विजौरी कुटीचौर, ढोरेनी हुँदै रोल्पा दहवन जोड्ने सडक कालोपत्रे । -संक्रामदेखि गन्हाउने खोला हुँदै सालडाँडा, पैया टाकुरा, बगालेपानी हुँदै सुंगुरखोर, सुंगुरखोला जोड्ने सडक कालोपत्रे । -विजौरी, हाडिमे, खरखरे, स्यालापानी, छिल्लीकोट, होलेरी सडक कालोपत्रे । -वडा कार्यालय भवन निर्माण । -छिल्लीकोटमा विधुत बिस्तार । -विजौरी दहवन सडक कालोपत्रे । -ग्वारखोला हाइड्रियाम सिचाई, बिजुली उत्पादन र पर्यटकीय क्षेत्र निर्माण ।

क्षेत्र : वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

विषय	योजनाहरु
वन तथा भूसंरक्षण, जलाधार, वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन	<ul style="list-style-type: none"> -मावि संक्रामदेखि भित्री संक्रामको सडक छेउमा वृक्षारोपण । -सबै सामुदायिक वनहरुमा वृक्षारोपण गर्ने । -सबै सामुदायिक वनमा जलाधार पोखरी निर्माण । -नांगा डाँडामा वृक्षारोपण । -जंगलमा चोरी शिकारी नियन्त्रण गर्ने । -वन्यजन्तु संरक्षण गर्ने । -जडिबुटी संकलन गरी प्रशोधन गर्ने । -भूक्षय नियन्त्रण गर्ने । -वन विनाश रोक्ने ।
जलउत्पन्न	<ul style="list-style-type: none"> -सबै सामुदायिक वनमा आवश्यकता अनुसार तटबन्ध निर्माण ।

<p>प्रकोप नियन्त्रण, विपद् व्यवस्थापन, फोहोर व्यवस्थापन</p>	<p>-खाली जग्गा, ऐलानी प्रति जग्गामा वृक्षारोपण गरी हरियाली बनाउने ।</p>
<p>वडाका गौरवका योजनाहरु</p>	<p>-ग्वारखोलामा तटबन्ध गरी बाँफो जमिनमा सिचाई सुविधा बिस्तार । -भित्री संक्राम छिल्लीखोलामा हाइड्रियाम निर्माण । -स्यालापानी खोलामा तटबन्ध र भूक्षय नियन्त्रण (तारजाली) -ग्वारखोला, गरतवा, पलासेमा तटबन्धन र तारजाली । -वन पैदवारमा आधारित लघु उद्यम सिपमुलक तालिम र मेशनरी औजार निशुल्क वितरण । -भुल्के खानेपानीको मुहान संरक्षण, इन्टेक, मेनलाइन पाइप बिस्तार । -१ लाख लिटर क्षमताको फिल्टरको व्यवस्था ।</p>

अनुसूचीहरू :

अनुसूचि १ एकीकृत वार्षिक योजना तर्जुमाको ढाँचा

योजनाको विषयगत क्षेत्र	आवधिक योजना			वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम							
	नीति तथा कार्यक्रम	लक्ष्य/सूचक		आयोजना/कार्यक्रम (स्थान समेत)	लक्ष्य		विनियोजन रकम	कार्यान्वयन विधि	लाभान्वित जनसंख्या	प्राथमिकता क्रम	लगानी तथा कार्यान्वयन गर्ने निकाय
		इकाई	परिमाण		इकाई	परिमाण					
आर्थिक विकास											
सामाजिक विकास											
पूर्वाधार विकास											
वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन											
संस्थागत विकास तथा सुशासन											

अनुसूचि २ आवधिक योजनाको नतिजामूलक अनुगमन तथा मूल्यांकन ढाँचा

विकासको नतिजा शृंखला	नतिजा मापन गर्ने सूचकहरू			अनुगमनका साधन तथा मापन विधि	अनुगमनको समय	अनुगमनको जिम्मेवारी
	सूचक	आधाररेखा	लक्ष्य			
प्रभाव						
असर						
नतिजा						
कार्यक्रम र आयोजना						

खण्ड-दुई

दिर्घकालिन रणनीतिक योजना
(२०७६-२१००)

तुलसीपुर उपमहानगरपालिका
तुलसीपुर, दाङ

सम्भाग एक : परिचय

१.१. गन्तव्य :

तुलसीपुर उपमहानगरपालिका लुम्बिनी प्रदेशको दाङ जिल्लामा अवस्थित छ । यो जिल्लाको ठूलो शहर हो । राप्तीका सल्यान, रुकुम, रोल्पाको मुख्य व्यापारिक केन्द्र रहेको तुलसीपुर विकासोन्मुख शहर हो । महिला ७६,५०४ र पुरुष ७३,१४३ गरी १,४९,६४७ जनसंख्या रहेको यस नगरपालिकामा परिवारको औसत आकार ४.४ छ ।

यस उपमहानगरपालिकालाई २५ वर्षमा कस्तो बनाउन सकिन्छ भन्ने केही सपनासहित यो दिर्घकालिन रणनीतिक योजना तयार पारिएको छ । यो योजनाले आगामी दिनमा तुलसीपुर कस्तो बनाउने र हामी कहाँसम्म पुग्न खोजेका छौं भन्ने कुराको रणनीतिक लक्ष्यहरू निर्धारण गरेको छ ।

हामीले यसमा केही महत्वाकांक्षी योजनाहरू समेत निर्माण गरेका छौं । निर्धारित लक्ष्यमा पुग्न त्यही अनुसारका रणनीतिहरू पनि निर्माण गरिएको छ । तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाको अबको यात्रालाई मार्गदर्शन गर्ने दूरदृष्टि, रणनीतिक लक्ष्य, उद्देश्य र रणनीति निर्धारण गरी यो दिर्घकालिन रणनीतिक योजना तयार पारिएको छ ।

१.२. बिधि :

दिर्घकालिन रणनीतिक लक्ष्य निर्माणका लागि उपमहानगरपालिकाका जनप्रतिनिधि, शाखा, महाशाखा प्रमुखका साथै विभिन्न विषयविज्ञहरूसँग छलफल र परामर्श गरिएको छ । वडा तहका जनप्रतिनिधि, स्थानीय जानिफकार र अगुवाहरूसँग पनि मसिनो तरिकाले छलफल गरी आगामी दिनमा उपमहानगरपालिका कस्तो बनाउने भन्ने परिकल्पना गरिएको छ । संघ र प्रदेश सरकारका नीति, नियम, लक्ष्य, उद्देश्यलाई पनि ध्यान दिदै कार्यक्रमहरू तय गरिएको छ ।

१.३. दूरदृष्टि : समृद्ध तुलसीपुर : सबैका लागि, सधैंका लागि

तुलसीपुर उपमहानगरपालिकालाई समृद्ध शहरका रूपमा विकास गर्ने दूरदृष्टि राखेर काम गरिनेछ । समृद्ध शहर सबै बर्ग, समुदाय र जातजातीका लागि हुनेछ । समृद्ध शहर निर्माणका लागि नागरिकको शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगार, आर्थिक स्तर बृद्धि जस्ता काममा उचित लगानी गरिनेछ ।

उपमहानगरपालिकाका भौतिक संरचना, विकासका पूर्वाधार, सडक, यातायात, विद्यालय, बजार व्यवस्थापन, सरसफाई लगाएतका विषयमा पनि उचित ध्यान दिएर काम गरिनेछ । नगरभित्रै रोजगारका अवसर सिर्जना गरी युवाहरूलाई उद्यमी बनाउने र कृषीलाई व्यवसायीकरण गर्ने कुरामा हामीले विशेष जोडबल गर्नेछौं ।

नागरिकलाई गरिवीको रेखामुनिबाट माथि उठाउन गाउँगाउँमा विभिन्न रोजगारका अवसर सिर्जना गर्नेछौं । यसका लागि श्रमिक बैंक समेत स्थापना गरेर काम गरिएको छ । पर्यटन प्रवर्द्धन गरी नगरको आर्थिक स्तर उकासिनेछ । साँस्कृतिक सम्पत्तिलाई पर्यटनसँग जोडेर कला संस्कृतीको विविधतालाई स्थानीय पहिचान बनाइनेछ ।

१.४. संरचना :

दिर्घकालिन रणनीतिक योजनालाई लक्ष्य, रणनीति, कार्यक्रम, बजेट र निर्धारित लक्ष्य प्राप्तीको खाकासहित निर्माण गरिएको छ । २५ वर्षमा उपमहानगरलाई कहाँ पुऱ्याउने भन्ने लक्ष्यका साथ योजनाहरू निर्माण गरिएको छ । २५ वर्षको परिकल्पना गरी लक्ष्यहरू निर्धारण गरिएको छ ।

१.५. लक्ष्य :

दूरदृष्टिमा पुग्नका लागि निम्न अनुसारका रणनीतिक लक्ष्यहरु तय गरेका छौं :

लक्ष्य : १ : खरका छानामुक्त नगर

तुलसीपुर उपमहानगरपालिकालाई खरका छानामुक्त बनाउने लक्ष्य निर्धारण गरिएको छ । खरको छाना जोखिमपूर्ण भएकाले सुरक्षित बसोबासको ग्यारेण्टी गर्न सबै घरहरुको संरचना परिवर्तन गरी पक्की वा जस्तापाताको छाना बनाउने अभियान चलाइने छ । छाना परिवर्तनका लागि प्रत्येक परिवारको आर्थिक अवस्था अध्ययन गरी आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराइनेछ ।

लक्ष्य : २ : सडक र यातायातमा सबैको पहुँच

तुलसीपुरका हरेक गाउँमा सडक विस्तार र स्तरोन्नती गरी बाह्रै महिना यातायात सञ्चालन गर्ने वातावरण बनाइनेछ । कतिपय गाउँहरु अझै पनि दुर्गम रहेकाले ती गाउँसम्म पुग्ने सडकको अवस्था सुधार गरी नियमित यातायातका साधनहरु सञ्चालन हुने अवस्था सिर्जना गरिनेछ ।

लक्ष्य : ३ : प्राविधिक शिक्षाको गन्तव्य

प्राविधिक शिक्षा अध्ययनका लागि जिल्ला बाहिर जानुपर्ने वातावरण तयार गरिनेछ । यसका लागि हरेक माध्यमिक विद्यालयमा प्राविधिक विषयहरु अध्ययन अध्यापनका लागि प्रोत्साहन गरिनेछ । उपमहानगरपालिका आफैले सञ्चालन गरेको मेट्रो कलेजमा पनि विभिन्न प्राविधिक विषयहरु थप गर्दै लगिनेछ । उपमहानगरपालिका प्राविधिक शिक्षाको गन्तव्य बन्नेछ ।

लक्ष्य : ४ : मोतीविन्दुमुक्त नगर

तुलसीपुर उपमहानगरपालिकालाई मोतीविन्दुमुक्त नगर बनाइनेछ । मोतीविन्दु भएका नागरिकको आँखा अप्रेसनका लागि आँखा अस्पतालसँग सहकार्य गरी हरेक वडामा शिविरहरु सञ्चालन गरिनेछ । अप्रेसनका लागि लाग्ने खर्चमा उपमहानगरपालिकाले सहयोग गरी सहज उपचारको व्यवस्था गरिनेछ ।

लक्ष्य : ५ : कृषी क्रान्ति

तुलसीपुर उपमहानगरपालिकामा अहिले चलिरहेको परम्परागत कृषी पेशालाई आधुनिकिकरण गरी कृषीमा क्रान्ति ल्याइनेछ । किसानहरुको सिप विकास गरी कृषीलाई व्यवसायीकरण बनाइनेछ । विभिन्न ठाउँमा कृषी पकेट क्षेत्र घोषणा गरी त्यसलाई उन्नत र आधुनिक बनाइनेछ ।

लक्ष्य : ६ : स्मार्ट शहर

तुलसीपुरलाई स्मार्ट शहरका रूपमा विकास गर्ने मूल लक्ष्य हुनेछ । यसका लागि यहाँका नागरिकको जीवनशैलीमा परिवर्तन, चेतनास्तर बृद्धि, व्यवहारिक शिक्षा, स्वास्थ्यमा गुणस्तर, सद्भावपूर्ण समाज, विकासमा सहकार्य, प्रविधिमैत्री सेवा र सामाजिक समावेशिकरणको सिद्धान्त अनुसार स्थानीय सरकारमा सबैको सहज पहुँच बृद्धि गरिनेछ । सफा र सुन्दर शहरका रूपमा विकास गरी नमूना नगर बनाइनेछ । कृषी, पर्यटन, उद्योग, व्यवसाय र संस्कृतीलाई स्मार्ट बनाई हरेक नागरिक स्मार्ट बन्ने अवस्था सिर्जना गरिनेछ । सडक, यातायात, सिचाई, कृषी, बजार व्यवस्थापन, फोहोर व्यवस्थापन लगाएतका विषयमा पनि उचित ध्यान दिई नगरलाई स्मार्ट बनाइनेछ ।

लक्ष्य : ७ : सिर्जनशिल र उत्साहजनक शहर

तुलसीपुरलाई सिर्जनशिल र उत्साहजनक शहरका रूपमा विकास गरिनेछ । यहाँ विभिन्न नयाँ नयाँ सम्भावनाहरू सिर्जना गरिनेछ । मानिसहरूमा छाएको निराशा मेटाउँदै सम्भावनाहरूको खोजी गरिनेछ । स्थानीय स्तरमै अवसर छ भन्ने कुरा स्थापित गरी युवाहरूलाई विदेश पलायन हुनबाट रोकिनेछ । कसैले पनि हिनताबोध पालेर बस्नुपर्ने छैन । हरेक नागरिकले आफ्नो सिप, दक्षता र योग्यता अनुसार कामका अवसरहरू प्राप्त गर्नेछन् ।

लक्ष्य : ८ : सुरक्षित तथा मानव संवेदनशिल शहर

तुलसीपुरको अहिलेको मुख्य चुनौती भनेको असुरक्षा हो । जिल्लाका अपराधिक घटनामध्ये सबैभन्दा धेरै तुलसीपुरमा हुन्छन् । यहाँको भूबनोट र सामाजिक जटिलताका कारण अपराधका घटनाहरू बृद्धि हुँदै गएका छन् । नागरिकलाई सकारात्मक भावनातिर अभिमुख गर्दै मानवीय भावना विकास गर्ने र शहरलाई सुरक्षित बनाउने काम गरिनेछ । मानवीय भावनाको विकास गर्न विभिन्न मनोपारामर्श र प्रशिक्षणका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ । अपराधमा संलग्नहरूलाई सुधार गर्दै विभिन्न रचनात्मक काममा लगाइनेछ । तुलसीपुरमा मानवीय संवेदना बृद्धि गरी सुरक्षित र मानवीय शहरका विकास गरिनेछ ।

लक्ष्य : ९ : वातावरणमैत्री शहर

विभिन्न खालका प्रदुषणहरु नियन्त्रण गरी तुलसीपुरलाई वातावरणमैत्री शहरका रुपमा विकास गरिनेछ । वृक्षारोपणका कार्यक्रमहरु विस्तार गर्दै ध्वनी, धुँवा र वायु प्रदुषण न्यूनिकरण गरी शहरलाई स्वच्छ वातावरणयुक्त बनाइनेछ ।

लक्ष्य : १० : पर्यटकीय शहर

तुलसीपुरलाई पर्यटकीय शहरका रुपमा विकास गरिनेछ । यसका लागि पर्यटकीय पूर्वाधारहरुको उचित विकास गरिनेछ । प्राकृतिक सुन्दरता, साँस्कृतिक विविधता र स्थानीय पहिचानलाई पर्यटनका आधारका रुपमा विकास गरिनेछ ।

लक्ष्य : ११ : समावेशी शहर

तुलसीपुरलाई समावेशी शहरका रुपमा विकास गरिनेछ । महिला, बालबालिका, दलित, जनजाति र पछाडि पारिएका समुदायका आधारभूत अधिकारको संरक्षण गर्दै हरेक समुदाय र वडा हुँदै नगरलाई नै समावेशी बनाइनेछ । बालबालिकाको बाँच्न पाउने, संरक्षण हुन पाउने, विकास गर्न पाउने र सहभागि हुन पाउने अधिकारको संरक्षण गर्दै बालमैत्री समाज निर्माण गरिनेछ । लैंगिक हिंशामुक्त समाज निर्माण गर्दै नीति निर्माण तहमा महिलाको सहभागिता बृद्धि गरिनेछ । जातीय छुवाछुतमुक्त

समाज निर्माण गर्दै दलित, जाजाती र पछाडि पारिएको समुदायको सशक्तिकरणमा जोड दिइनेछ । हरेक नागरिकलाई सम्मानपूर्वक बाँच्नपाउने वातावरण निर्माण गरिनेछ ।

लक्ष्य : १२ : स्वस्थ र शिक्षित शहर

शिक्षा र स्वास्थ्य क्षेत्रमा गुणस्तरीयता बृद्धि गरी तुलसीपुरलाई स्वस्थ र शिक्षित शहरका रुपमा विकास गरिनेछ । हरेक नागरिकले सहजै विशेषज्ञ सेवा प्राप्त गर्ने वातावरण निर्माण गरिनेछ । स्वास्थ्य विमाको व्यवस्था गरी नागरिकको उपचारमा सहजता ल्याइनेछ । विद्यार्थीहरूले रुची र क्षमताका आधारमा प्राविधिक विषय अध्ययन गरी उनीहरूका लागि नयाँ अवसरहरू सिर्जना गरिनेछ ।

लक्ष्य : १३ : विकासमा सहकार्य र सञ्जाल बृद्धि

तुलसीपुर उपमहानगरपालिकालाई एक स्थानीय तहका रुपमा मात्रै सिमित गरिने छैन । अन्य स्थानीय तह, प्रदेश र संघीय सरकारसँग यसको सम्बन्ध र सञ्जाल विस्तार गरी विकासमा सहकार्य गरिनेछ । निजी क्षेत्रसँग पनि विकासमा सहकार्य गरी उपमहानगरपालिकाको सञ्जाललाई फराकिलो बनाइनेछ ।

लक्ष्य : १४ : जीवन्त शहर

तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाका हरेक नागरिक विभिन्न पेशा, व्यवसाय र इलममा सहभागी भएका हुनेछन् । कोही पनि मरेतुल्य हुनेछैन । शहर जीवन्त हुनेछ । हरेकले केही न केही सिर्जनशिल कामहरू गरेका हुनेछन् । यसका लागि श्रमलाई सिपमा बदल्नेखालका कार्यक्रमहरू तय गरिनेछ ।

सम्भाग २ : रणनीतिक योजना

२५ वर्षमा उपमहानगरलाई कस्तो बनाउने भन्ने योजना यसमा समावेश गरिएको छ । यो उपमहानगरको सुन्दर परिकल्पना हो । दुई दशकमा उपमहानगरमा ल्याउन सकिने परिवर्तन र विकासका सम्भावनालाई मध्यनजर गरी लक्ष्य, रणनीति र कार्यक्रमहरु तय गरी त्यसको बजेट समेत अनुमान गरिएको छ ।

२.१. रणनीतिहरु :

माथिका लक्ष्य प्राप्त गर्न निम्न अनुसारका रणनीति तय गरिएको छ :

क्र. सं.	लक्ष्य	रणनीति
१	खरका छानामुक्त नगर	खरका छाना भएका घरपरिवार रेखांकन गर्ने ।
		खरका छाना परिवर्तनका लागि सहायता प्रदान गर्ने ।
		सुरक्षित आवास निर्माणको सिप र ज्ञान प्रदान गर्ने ।
२	सडक र यातायातमा सबैको पहुँच	हरेक गाउँमा सडक विस्तार गर्ने ।
		भएका सडकहरुको स्तरोन्नती गर्ने ।
		यातायातका साधनहरु सञ्चालन गर्ने ।
		हरेक गाउँमा बसपार्कहरु निर्माण गर्ने ।
३	प्राविधिक शिक्षाको गन्तव्य	प्राविधिक शिक्षा सञ्चालनमा प्रोत्साहन गर्ने ।
		प्राविधिक शिक्षा सञ्चालन गर्ने विद्यालयलाई अनुदान सहायता दिने ।
		प्राविधिक शिक्षाको प्रयोगात्मक अभ्यासका लागि आवश्यक संरचनाहरु तयार गर्ने ।
		प्राविधिक कलेज स्थापना गर्ने
		मेट्रो कलेजमा प्राविधिक विषयहरु थप गर्दै जाने ।
४	स्वस्थ र मोतीविन्दुमुक्त नगर	मोतीविन्दु भएका नागरिकको पहिचान गर्ने ।
		मोतीविन्दु अप्रेशनका लागि आर्थिक सहायता गर्ने ।
		मोतीविन्दुबाट बच्ने उपायबारे अभिमुखिकरण गर्ने ।
		गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवामा सबैको पहुँच बृद्धि गर्ने ।
५	कृषी क्रान्ति	कृषीलाई व्यवसायीकरण गर्ने ।
		कृषीमा आधुनिक औजारहरुको प्रयोग गर्ने ।
		खेती प्रणालीलाई ठूलो मात्रामा विस्तार गर्ने ।
		कृषी पकेट क्षेत्रहरु निर्धारण गर्ने ।
६	स्मार्ट शहर	अहिले भैरहेका कामहरुमा प्रविधिको प्रयोग गरी सेवालार्इ छिटोछरितो र गुणस्तरीय बनाउने ।

		सडकको गुणस्तर बृद्धि गरी शहरको सुन्दरता बृद्धि गर्ने । नमूना शहर निर्माण गर्ने । नगर बस सञ्चालन गरी यातायातमा सबैको पहुँच बृद्धि गर्ने । व्यवस्थित पार्किङ स्थलहरूको निर्माण गर्ने । तुलसी टावर निर्माण गरी व्यवसायीक भवन सञ्चालन गर्ने । भूउपयोगको नीति बनाएर काम गर्ने । गुणस्तरीय सेवा प्रवाहको प्रबन्ध गर्ने । मेट्रो रेल सञ्चालन गर्ने । नगरमा रिडरोड सञ्चालन गर्ने । सिटी सेण्टर स्थापना गर्ने । नगरका हरेक सडक कालोपत्रे बनाउने । नगरको फोहोरको उचित व्यवस्थापन गर्ने । हरेक घरमा शुद्ध खानेपानीको व्यवस्था गर्ने । अन्तर्राष्ट्रिय खेलमैदान निर्माण गरी खेलकुदको विकास गर्ने । राष्ट्रियस्तरको संग्रहालय निर्माण गर्ने ।
७	सिर्जनशिल र उत्साहजनक शहर	बिभिन्न क्षमता भएका युवाहरूलाई उत्साहका साथ काम गर्ने वातावरण बनाउने । लगानीकर्ताहरू भित्र्याएर बिभिन्न नयाँ उद्योगहरू स्थापना गर्ने । युवाहरूलाई रोजगारीका अवसर सिर्जना गरी उद्यमी बनाउँदै लैजाने । युवाहरूलाई नयाँनयाँ आविष्कारमा प्रोत्साहन गर्ने । सम्भावनाका ढोकाहरू खोल्दै हरेक नागरिकलाई सिप र क्षमता अनुसार सिर्जनशिल काममा सहभागी गराउने । सक्रिय नागरिक योजना निर्माण गर्ने ।
८	सुरक्षित तथा मानव संवेदनशिल शहर	समुदायकै सक्रियता र समन्वयमा शान्त समाज निर्माण गर्ने । अन्तर्राष्ट्रियरूपमै सुरक्षित र काम गर्नयोग्य शहरका रूपमा चिनारी बनाउने । नगरका सबै मानवलाई भोक र आवासबाट मुक्त गराउने । मानवीय सद्भाव र सहकार्य बृद्धि गर्ने । सुरक्षित समुदाय योजना निर्माण गरी काम गर्ने । सामुदायिक सेवा र सुविधा योजना निर्माण गरी काम गर्ने ।
९	वातावरणमैत्री शहर	ग्रिन तुलसीपुर-क्लिन तुलसीपुरको अवधारणालाई मूर्तरूप दिने । सडक किनारा हरियाली बनाउने । वायु र ध्वनी प्रदुषण नियन्त्रण गर्ने । ईलेक्ट्रिकल सवारी साधनलाई प्रोत्साहन गर्ने । हरेक घर हरियाली अभियान सञ्चालन गर्ने । उद्योगहरू प्रदुषणमुक्त प्रविधि जडान गरी सञ्चालन गर्ने । कार्वन उत्सर्जन न्यूनिकरण गर्ने ।

१०	पर्यटकीय शहर	पर्यटन प्रवर्द्धनका पूर्वाधार तयारी गर्ने ।
		केवुलकार सञ्चालन गर्ने ।
		कृषी पर्यटनलाई प्रवर्द्धन गर्ने ।
		साँस्कृतिक सम्पदालाई पर्यटन विकाससँग जोड्ने ।
		अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको विमानस्थल सञ्चालन गर्ने ।
११	समावेशी शहर	नगरका हरेक नागरिक, घरपरिवार र समुदायलाई बालबालिकाप्रति संवेदनशिल बनाउने ।
		विद्यालयमा दण्डरहित र बालमैत्री तरिकाले शिक्षण गर्ने ।
		उपमहानगरलाई लैंगिकहिंशामुक्त बनाउने ।
		उपमहानगरलाई जातीय छुवाछुतमुक्त बनाउने ।
		हरेक जातजाती, समुदाय र वर्गका नागरिकलाई सशक्त पारी स्थानीय सरकारमा सहज पहुँच बृद्धि गर्ने ।
		नगरलाई बालमैत्री घोषणा गरी बालबालिकाका आधारभूत अधिकार सुरक्षित गर्ने ।
		बालमैत्री सूचकहरु पूर्णरूपमा पूरा भई त्यसले निरन्तरता पाउने ।
१२	स्वस्थ र शिक्षित शहर	तुलसीपुरमै पाइलट कोर्ष सञ्चालन गरिनेछ ।
		मेडिकल कलेज स्थापना गरिनेछ ।
		एक वडा, एक स्वास्थ्य संस्थाको व्यवस्था गरिनेछ ।
		नगरको आफ्नै गुणस्तरीय कलेज हुनेछ ।
		मातृ मृत्युदर र शिशु मृत्युदर शून्य बनाइनेछ ।
१३	विकासमा सहकार्य र सञ्जाल बृद्धि	कर्णाली प्रदेशका साथै अन्य पालिकाका जनतालाई समेत सेवा प्रदान गर्ने शहरका रूपमा तुलसीपुरलाई विकास गर्ने ।
		विभिन्न दातृ निकायसँग सम्बन्धी विस्तार गरी बाहिरी लगानी भित्र्याउने र नगरको विकास गर्ने ।
		जिल्लाका विभिन्न स्थानीय सरकार, प्रदेश र संघीय सरकारसँग पनि सहकार्य बृद्धि गरी काम गर्ने ।
१४	जीवन्त शहर	हरेक व्यक्तीलाई उद्यममा सहभागी गराउने ।
		श्रमिकलाई सिल्पी बनाउने ।
		सिर्जनशिलता बृद्धि गर्ने ।
		नयाँ नयाँ आविष्कारहरु गर्ने ।

२.२. कार्यक्रम र बजेट :

कार्यक्रम	बजेट हजारमा										
	लक्ष्य १ : खरका छानामुक्त नगर										
	२०७७/०७ ८	०७८/७९	०७९/८०	०८०/८१	०८१/८२	०८२/८३	०८३/८४	०८४/८५	०८५/८६	०८६/८७	जम्मा
खरका छाना परिवर्तनमा अनुदान	२०००	३०००	४०००	५०००	६०००	७०००	८०००	९०००	१०००	११००	४६१००
सुरक्षित आवास सचेतना अभिवृद्धि	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५०००
लक्ष्य २ : सडक र यातायातमा सबैको पहुँच											
सडक विस्तार	२००००	५००००	१०००००	१५००००	२०००००	२५००००	३०००००	३५००००	४०००००	४५००००	९४७००००
सडक स्तरोन्नती	१००००	२००००	७०००	७५००	८०००	८५००	९०००	९५००	१००००	१०५००	८२५००
विभिन्न ठाउँमा बसपार्क निर्माण	२५००	३०००	३५००	४०००	४५००	५०००	५५००	६०००	६५००	७०००	४७५००
लक्ष्य ३ : प्राविधिक शिक्षाको गन्तव्य											
प्राविधिक शिक्षा सञ्चालनमा अनुदान	३०००	४०००	५०००	६०००	७०००	८०००	९०००	१००००	१००००	१००००	७२०००
प्राविधिक शिक्षाको संरचना	२००००	५००००	८००००	१०००००	१५००००	२०००००	३०००००	४०००००	५०००००	६०००००	७८०००००

निर्माण											
मेट्रो कलेजमा प्राविधिक विषय थप	५०००	६०००	७०००	८०००	९०००	१००००	१५०००	२००००	२५०००	३००००	१३५०००
लक्ष्य ४ : स्वस्थ र मोतीविन्दुमुक्त नगर											
मोतीविन्दु अप्रेसनमा सहयोग	४०००	५०००	६०००	७०००	८०००	९०००	९५००	९०००	८०००	७०००	७२५००
मोतीविन्दु सम्बन्धी चेतना विस्तार	२०००	२५००	३०००	३५००	३०००	३०००	४०००	४०००	२५००	२५००	३००००
स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तर बृद्धि	१०००००	२०००० ०	३०००० ०	४०००० ०	५०००० ०	६०००० ०	७०००० ०	८०००००	९०००० ०	१००००० ०	५५०००००
लक्ष्य ५ : कृषी क्रान्ति											
कृषीमा आधुनिक औजारहरु को प्रयोग	१००००	२००००	३००००	४००००	५००००	६००००	७००००	८००००	९००००	१०००००	५५००००
कृषी पकेट क्षेत्र निर्माण	१००००	३००००	५००००	१०००० ०	१५००० ०	२०००० ०	२५००० ०	३०००००	३५००० ०	४०००००	१८४००००
कृषीमा व्यवसायीक सिप विकास	२०००	२५००	३०००	३५००	४०००	४५००	५०००	५५००	६०००	६५००	४२५००
सिचाईको व्यवस्था	५००००	६००००	७००००	८००००	१००००	१००००	१५००० ०	२००००	२५००० ०	३०००००	११२६०००० ०

जम्मा	२६६९३१००
-------	----------

कार्यक्रम र बजेट :

कार्यक्रम	बजेट रु. हजारमा				जम्मा
	लक्ष्य ६ : स्मार्ट शहर				
	२०७७/०८२	२०८२/८७	२०८७/९२	२०९२/२१०२	
सडक निर्माण तथा व्यवस्थापन	५००००	७००००	८००००	९००००	२९००००
नगर बस सञ्चालन	८००००	९००००	१५०००	२०००००	३८५०००
वैकल्पिक बसपार्क निर्माण	५००००	१०००००	२०००००	३०००००	६५००००
मेट्रो टावर निर्माण	१०००००	५०००	५०००	५०००	११५०००
व्यवस्थित पार्किङ	२००००	५००००	७००००	१०००००	२४००००
मेट्रो रेल सञ्चालन	२०००००	३०००००	४०००००	५०००००	१४०००००
रिडरोड निर्माण	१०००००	१५००००	२००००	५०००००	७७००००
जम्मा					३८५००००
	लक्ष्य ७ : सिर्जनशिल र उत्साहजनक शहर				
नयाँ उद्योगहरु स्थापना	५०००००	६०००००	७०००००	८०००००	२६०००००
श्रमिकहरुलाई शिल्पी बनाउने	१००००	२००००	३००००	४००००	१०००००
व्यवसायीक सिप र क्षमता विकास	१००००	२००००	३००००	४००००	१०००००
उद्योगीहरुलाई अनुदान, प्रोत्साहन	२००००	५००००	७००००	१०००००	२४००००
जम्मा					३०४००००
	लक्ष्य ८ : सुरक्षित तथा मानव संवेदनशिल शहर				
सुरक्षित शहरका लागि विपद् व्यवस्थापन संरचना तयारी	५००००	१०००००	२०००००	३०००००	६५००००
सामुदायिक सचेतना केन्द्र स्थापना	२००००	५००००	७००००	१०००००	२४००००

सामुदायिक तथा सार्वजनिक पुस्तकालय स्थापना	५०००	६०००	७०००	१००००	२६००००
जम्मा					११७००००
लक्ष्य ९ : वातावरणमैत्री शहर					
बृक्षारोपण	४००००	६००००	६००००	१०००००	२६००००
उद्योगमा प्रदुषणमुक्त संरचना जडान	२०००००	३०००००	४०००००	५०००००	१४०००००
कार्वन उत्सर्जन नियन्त्रण	१५०००	२००००	२५०००	३००००	९००००
बिधुतिय यातायात सञ्चालन	५०००००	७०००००	१००००००	१५०००००	३७०००००
जम्मा					५४७००००
लक्ष्य १० : पर्यटकीय शहर					
केवुलकार सञ्चालन	१००००००	२००००००	३००००००	५००००००	११००००००
अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल निर्माण	५०००००००	६०००००००	६००००००००	१०००००००००	१९१०००००००
साँस्कृतिक सम्पदाहरुको संरक्षण र प्रचारप्रसार	६००००	७००००	६००००	१०००००	३१००००
जम्मा					१९२१३१००००
लक्ष्य ११ : समावेशी शहर					
बालमैत्री वडा घोषणा	५००००	१०००००	२०००००	३०००००	६५००००
बालमैत्री नगर घोषणा	६००००	९००००	१०००००	१५००००	४२००००
बालमैत्री प्रवर्द्धन कार्यक्रम	१००००	३००००	५००००	६००००	१७००००
लैंगिक हिंशा नियन्त्रित नगर घोषणा	६००००	९००००	१०००००	१५००००	४२००००
छुवाछुतमुक्त नगर घोषणा	६००००	९००००	१०००००	१५००००	४२००००
जम्मा					२०६००००
लक्ष्य १२ : स्वस्थ र शिक्षित शहर					
मेडिकल कलेज स्थापना	१००००००	३००००००	५००००००	१०००००००	१९००००००
पाइलट कोर्ष सञ्चालन	३००००००	५००००००	१०००००००	१५००००००	३३००००००

कलेज सञ्चालन र विस्तार	२००००००	३००००००	४००००००	५००००००	१४००००००
एक वडा-एक स्वास्थ्य केन्द्र	२०००००	३०००००	४०००००	५०००००	१४०००००
एक वडा, एक एम्बुलेन्स	१००००	३००००	५००००	७००००	१६००००
मातृ र शिशु मृत्युदर शून्य कार्यक्रम	२००००	५००००	७००००	१०००००	२४००००
जम्मा					६७८०००००
	लक्ष्य १३ : विकासमा सहकार्य र सञ्जाल बृद्धि				
अन्य पालिका र जिल्लाहरूसँग सम्बन्ध विस्तार	१०००००	३०००००	५०००००	७०००००	१६०००००
वाह्य लगानी बृद्धि	२०००००	३०००००	४०००००	५०००००	१४०००००
निजी क्षेत्रसँग विकासमा सहकार्य	१०००००	२०००००	२०००००	४०००००	९०००००
जम्मा					३९०००००
	लक्ष्य १४ : जीवन्त शहर				
श्रमिकलाई शिल्पी बनाउने	२०००००	४०००००	६०००००	८०००००	२००००००
नयाँ आविस्कारहरु गर्ने	५०००००	६०००००	७०००००	१००००००	२८०००००
स्वरोजगारको व्यवस्था	१०००००	३०००००	५०००००	७०००००	१६०००००
जम्मा					६४०००००
कुल जम्मा					४७२६८१०००

सम्भाग-तीन : गौरवका योजनाहरु

३.१. तुलसीपुरका २५ वर्षका २५ गौरवका योजनाहरु :

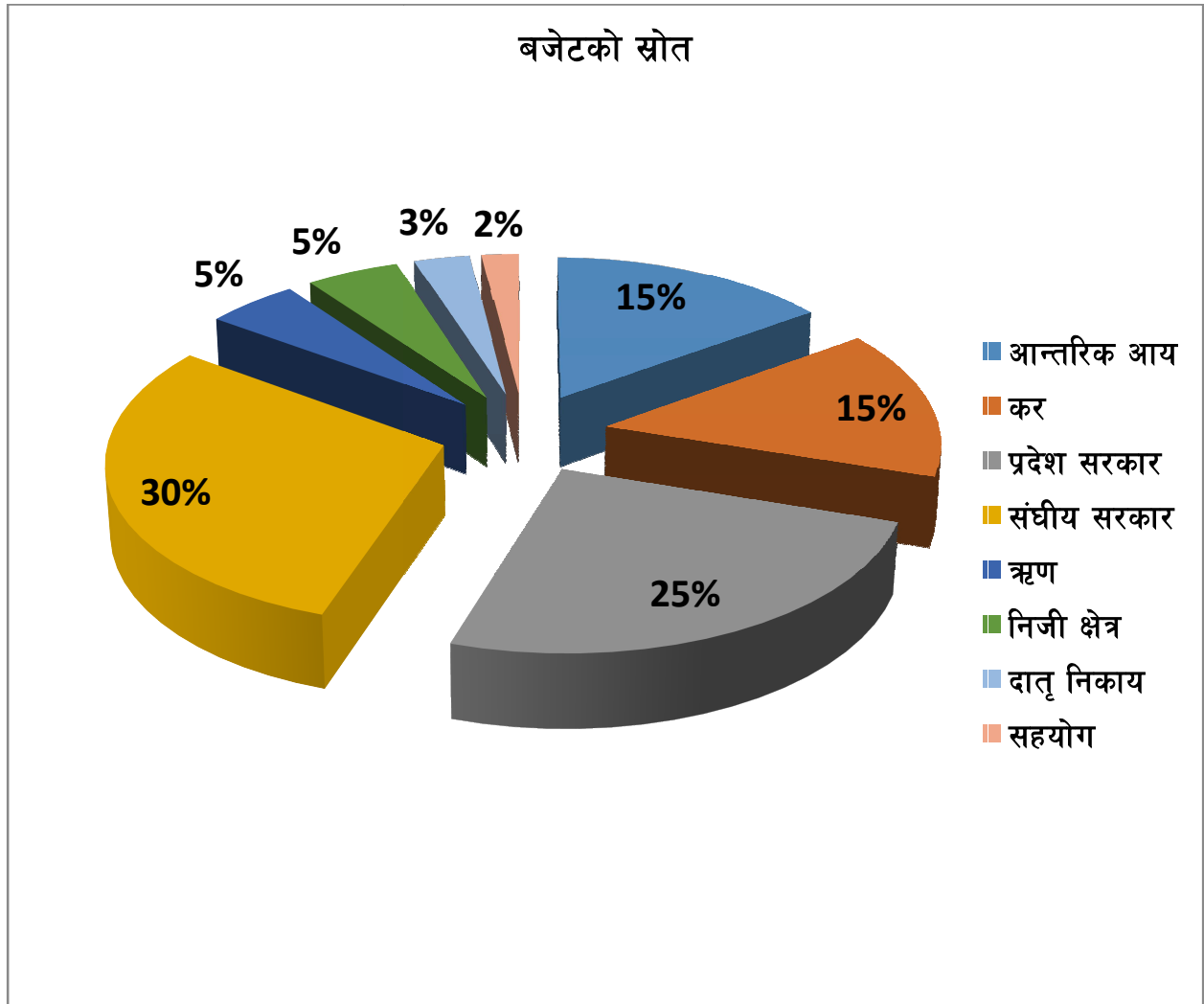
क्र. सं.	योजनाको नाम	विवरण
१	स्मार्ट सिटी	शहरको रुपान्तरण
२	जनशक्ती विकास केन्द्र स्थापना	दक्षजनशक्ती उत्पादन प्रशिक्षण केन्द्र
३	दंगिशरण थारु कला प्रदर्शनी तथा सभा हल	५ हजार क्षमताको सभाहल स्थापना गरी विभिन्न साँस्कृतिक कलाहरु प्रदर्शनी गर्ने ।
४	तुलसीपुर गेट	चारवटा प्रवेश विन्दुका आधुनिक गेटहरु निर्माण
५	आधुनिक बधशाला	बधशालामा आधुनिकता
६	सामुदायीक पुस्तकालय	समुदायमा स्थापना
७	केबुलकार	छिल्लीकोट केबुलकार
८	मनमोहन गणेशमान विज्ञान तथा प्रविधि क्याम्पस	प्राविधिक अध्ययनको गन्तव्य बनाउने
९	शैक्षिक गन्तव्यको शहर	मेट्रो कलेज र राप्ती बबई क्याम्पसको स्तरोन्नती गरी १ लाख बिद्यार्थी भएको कलेज बनाउने
१०	मेगा स्कुल	२५०० बिद्यार्थी भएका ३० मेगा स्कुल स्थापना
११	मेडिकल कलेज सञ्चालन	स्वास्थ्यकर्मीहरु उत्पादन
१२	बाल अस्पताल सञ्चालन	बालस्वास्थ्यमा उपलब्धी
१३	मेट्रो हस्पिटल सञ्चालन	आफ्नै अस्पताल
१४	ज्येष्ठ नागरिक अस्पताल	ज्येष्ठ नागरिक उपचारमा सहजता
१५	क्रान्ति संग्रहालय	दश वर्षे जनयुद्धको इतिहास समेटिएको संक्राममा संग्रहालय स्थापना
१६	स्पोर्ट सिटी	मदन भण्डारी रंगशाला, अरनीको खेल मैदान, अश्वारा खेलमैदानको स्तरबृद्धि तथा बन्जी,

		पैदलयात्रा लगाएतका साहसीक खेल सञ्चालन
१७	तुलसीपुर चक्रपथ	तुलसीपुर बजारलाई घुम्ने सडक
१८	पर्यटकीय गन्तव्यको शहर	(गौरीगाउँ ताल, कमलपोखरी, अश्वारा रानीवन हरियाली पार्क, राधाकृष्ण पार्क पर्यटकीय गन्तव्य, चिडियाखाना स्थापना)
१९	औद्योगिक ग्राम	उद्योगको छुट्टै क्षेत्र स्थापना
२०	बेलभुण्डी ट्विन टावर	परम्परागत र आधुनिक संस्कृती भएका दुई टावर स्थापना ।
२१	अन्तर्राष्ट्रिय नागरिक उड्डयन (पाइलट कोर्स अध्ययन) कलेज स्थापना	पाइलोट उत्पादन
२२	स्मार्ट स्याटेलाइट शहर	२५ हजार घरधुरी रहेका शहरहरु स्थापना
२३	करिडोर	पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि पातुखोला र ग्वारखोला करिडोर निर्माण
२४	बहुसाँस्कृतिक शहर	विभिन्न संस्कृतीको सम्मान
२५	मेट्रो रेल सञ्चालन	यातायातमा फड्को

सम्भाग ४ : बजेट व्यवस्थापन

४.१. बजेट स्रोत :

तुलसीपुर उपमहानगरपालिकालाई २५ वर्षमा नमूना शहरका रूपमा विकास गर्न लिइएका लक्ष्य पूरा गर्न विभिन्न क्षेत्रबाट बजेटको व्यवस्था गरिनेछ। २५ वर्षमा ४ खर्ब७२ अर्ब ६८ करोड १० लाख बजेट आवश्यक पर्ने भएकाले उक्त बजेटका स्रोतहरूको खोजी गरिनेछ। बजेट व्यवस्थापनका लागि निम्न स्रोतहरूको उपयोग गरिने छ।

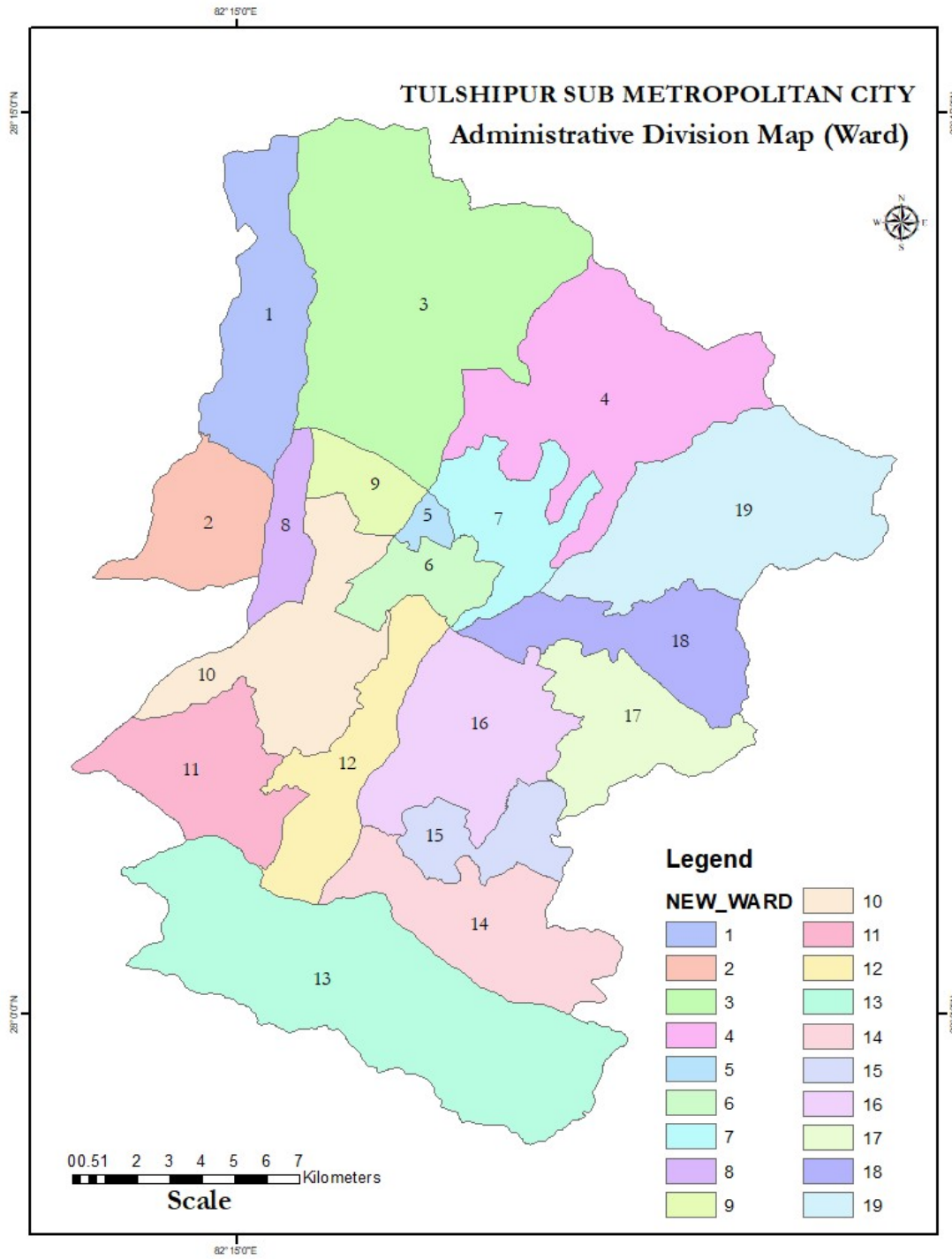

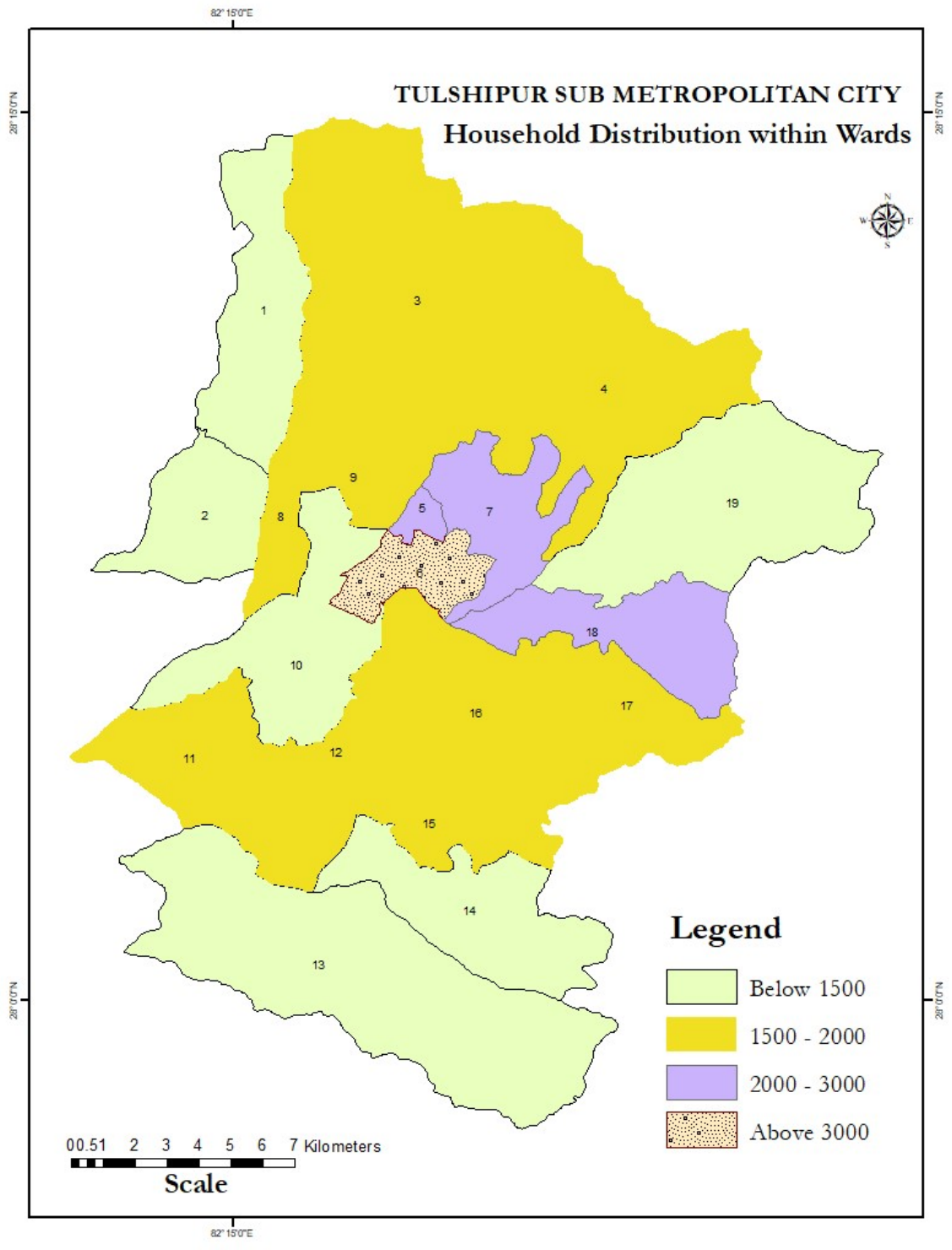
सम्भाग ५ : लक्ष्य र उपलब्धी :

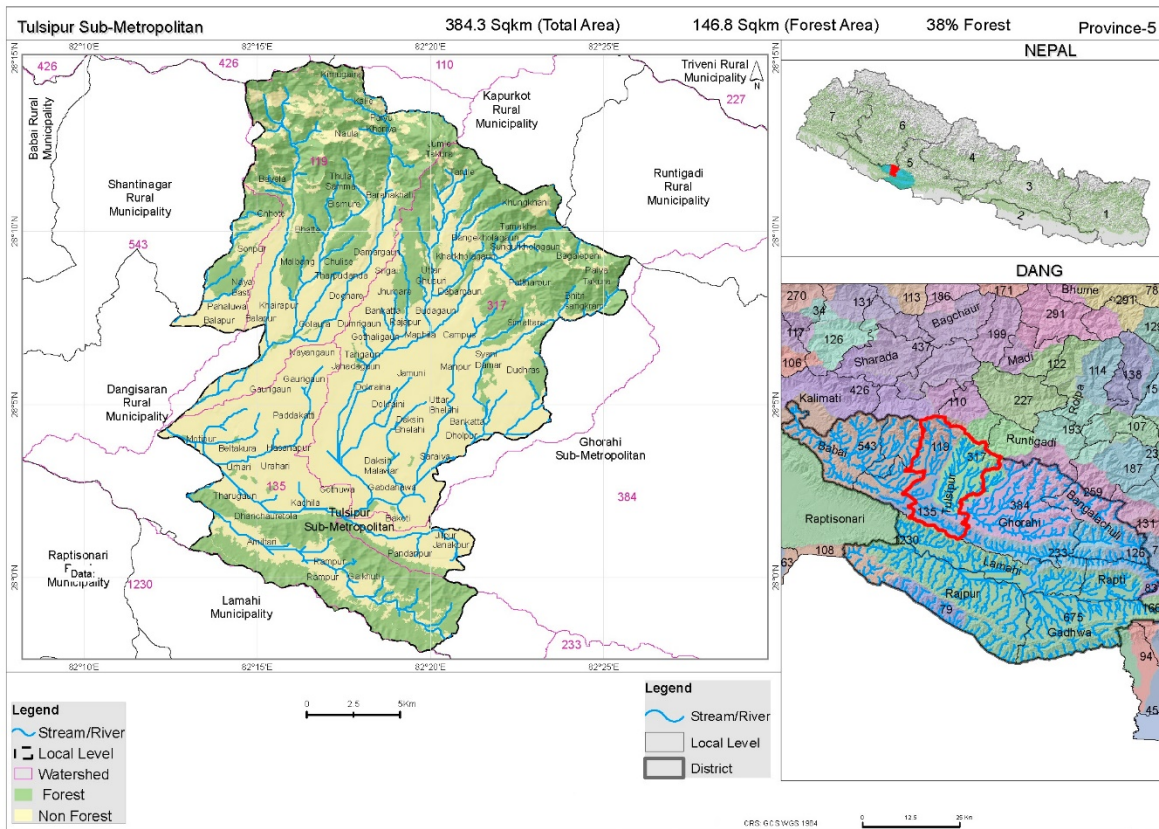
तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाको दिर्घकालिन रणनीतिक लक्ष्य अनुसार १२ र २५ वर्षमा प्राप्त गर्ने लक्ष्य तथा उपलब्धी निम्न अनुसार छन् :

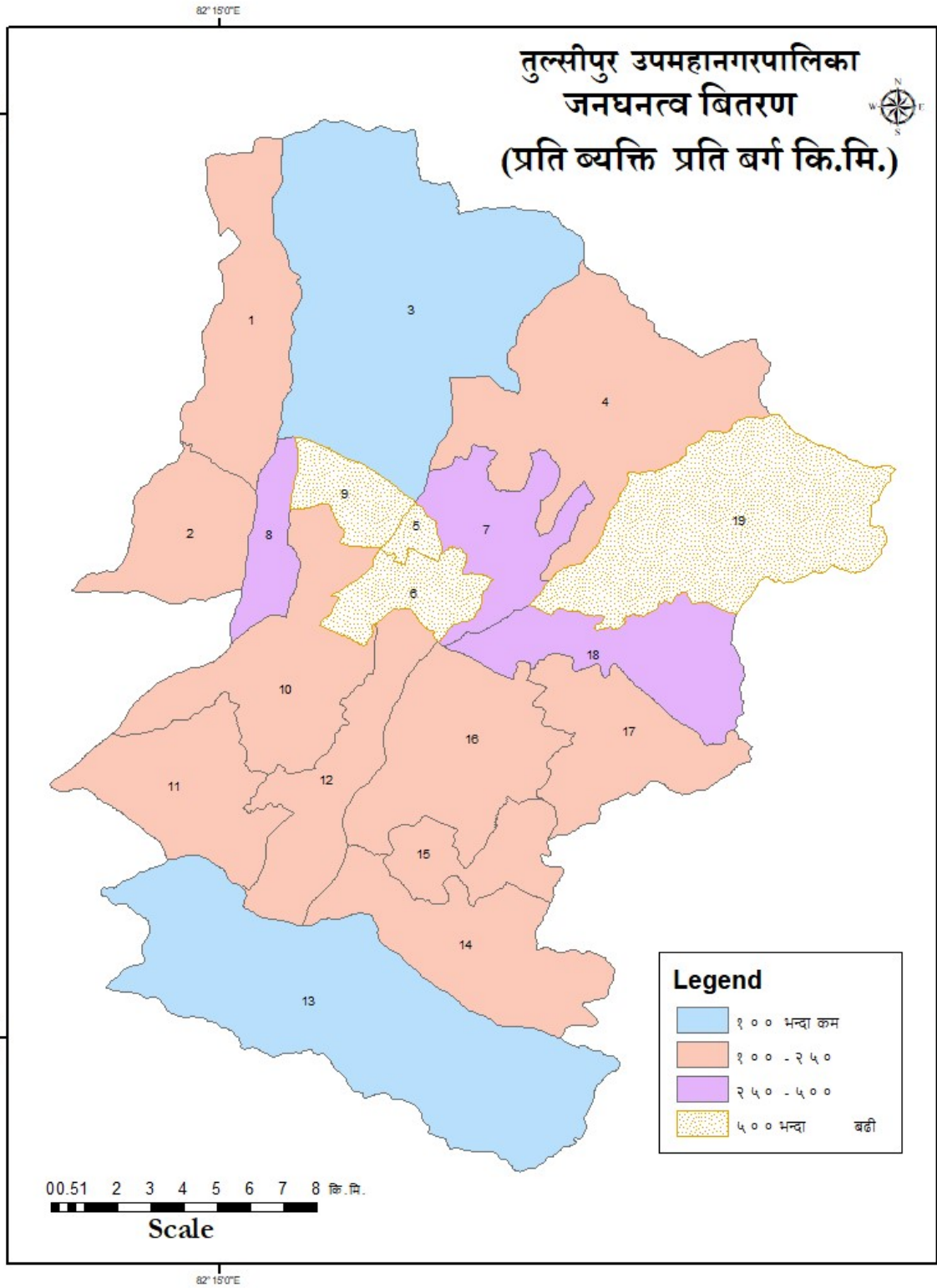
क्र. सं.	सूचक	इकाई	हालको अबस्था (२०७७/०७८)	लक्ष्य	
				२०८१/०९०	२१००/०१
१	प्रतिव्यक्ती आय				
२	प्रतिव्यक्ती वार्षिक खाद्यान्न उत्पादन	केजी	१७१	२५०	५०००
३	वार्षिक औषत कूल कृषी उत्पादन	मेट्रिक टन	७७७२९	८०५००	१०००००
४	व्यवसायीक कृषकहरुको संख्या	जना	९०	२००	५०००
५	बाह्रै महिना सिचाई हुने क्षेत्र	प्रतिशत	१४	२०	४००
६	साक्षर जनसंख्या	प्रतिशत	९७	९८	१००
७	प्राविधिक शिक्षा प्राप्त विद्यार्थी	जना	९६९	४५००	१०००००
८	आधारभूत शिक्षा प्राप्त गर्ने व्यक्ती	प्रतिशत	९०	९५	१००
९	विद्यार्थी भर्ना दर	प्रतिशत	९८.८	९९	१००
१०	३० मिनेटमा स्वास्थ्य संस्थामा पहुँच भएका घरधुरी	प्रतिशत	९०	९५	१००
११	गर्भजाँच गर्ने महिला	प्रतिशत	७७	८५	१००
१२	स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी हुने महिला	प्रतिशत	१००	१००	१००
१३	मोतीविन्दुका बिरामी	जना	१४६५	०	०
१४	वैदेशिक रोजगारमा गएका युवा	जना	७०९४	२५००	५००
१५	बाह्रै महिना यातायात सुचारु हुने पक्की सडक	किमी	१२०.१८	२००	१०००
१६	सुरक्षित बसोबास गर्ने परिवार	संख्या	६०५६	१५०००	२००००
१७	वन क्षेत्र	हेक्टर	१४५.८	१७५	२५०
१८	प्रतिव्यक्ती वार्षिक लगानी	रु. हजारमा	९३३३	१२५००	१५०००

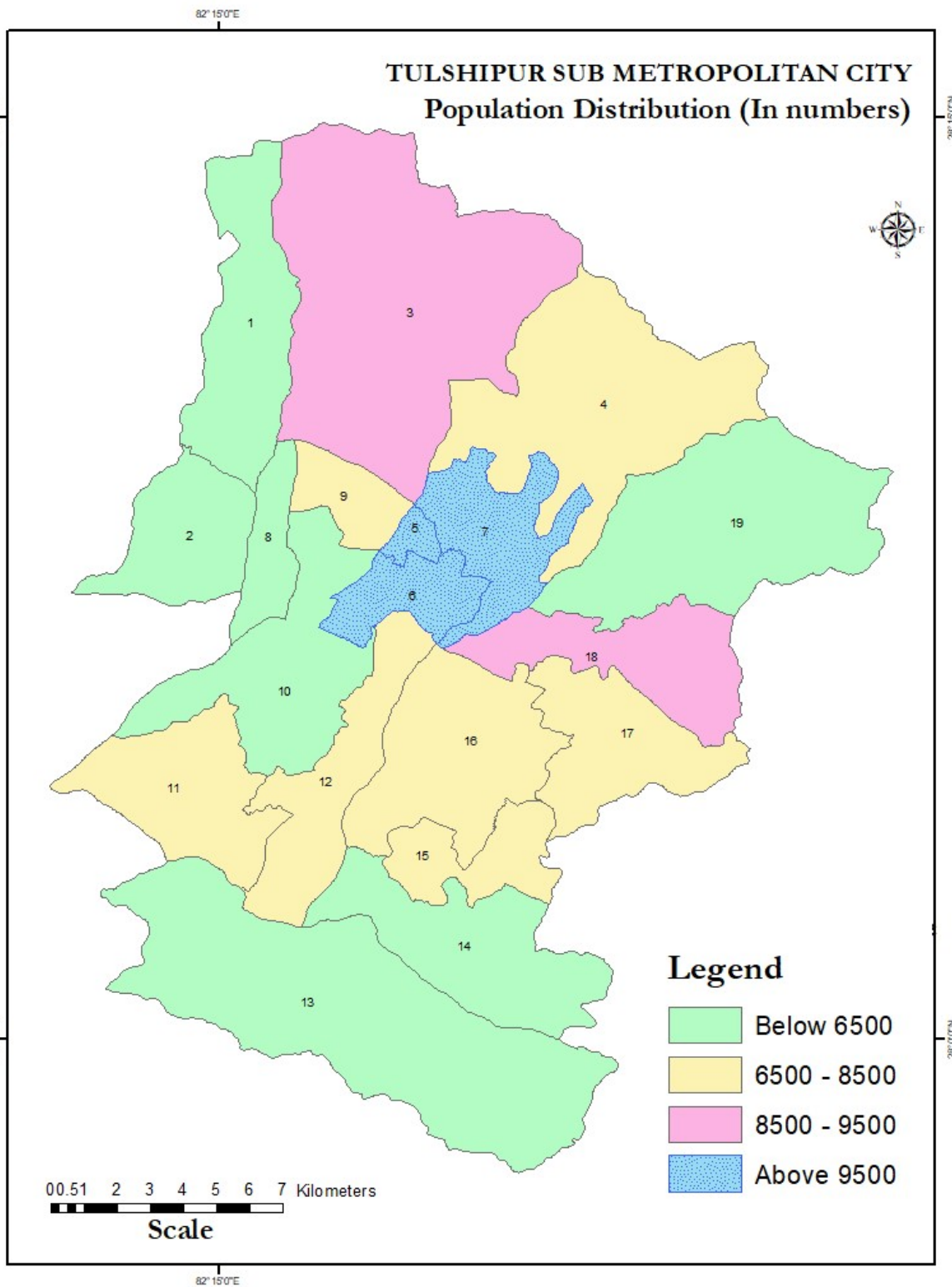
अनुसुचि ३ तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाका नक्साहरु

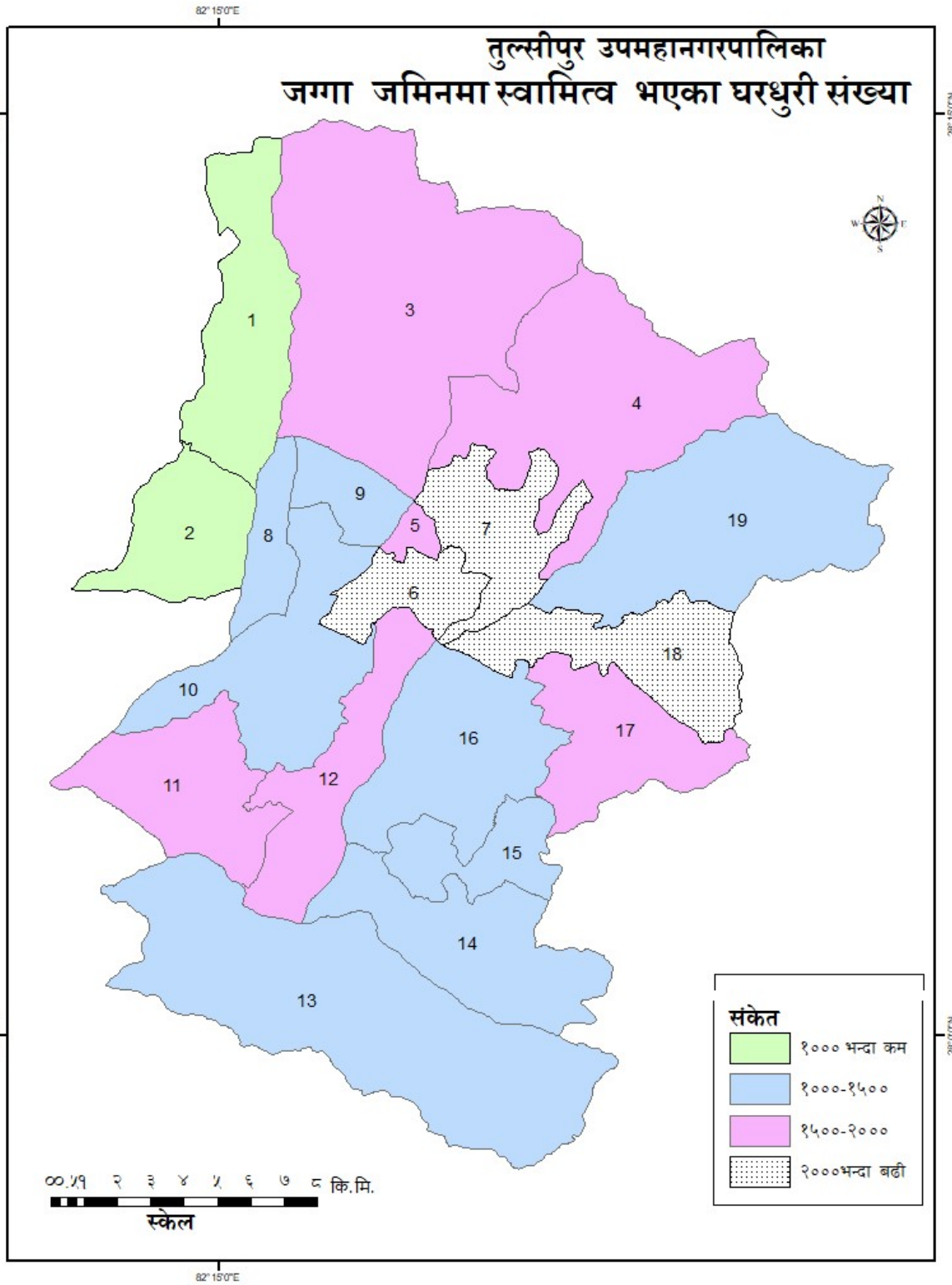

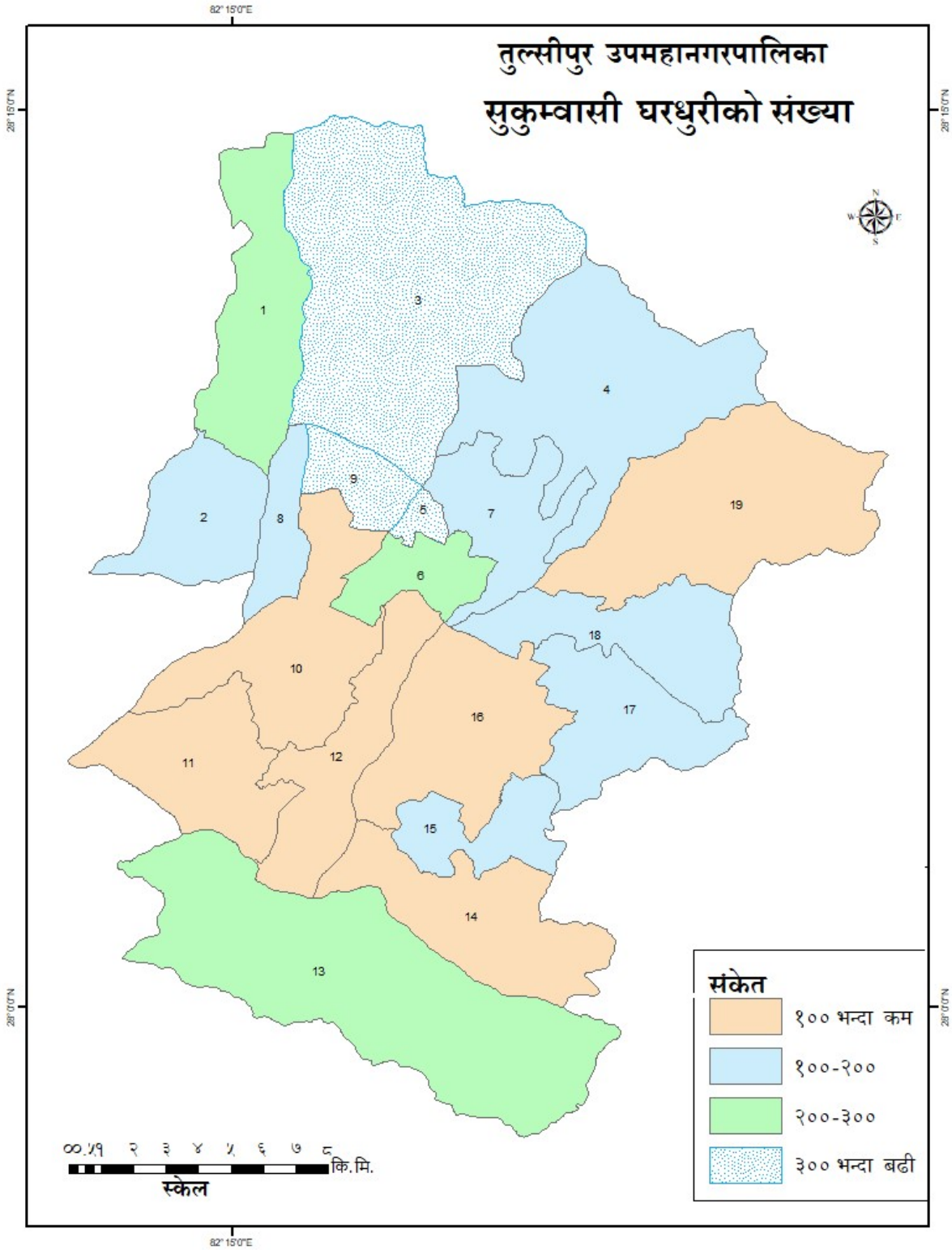

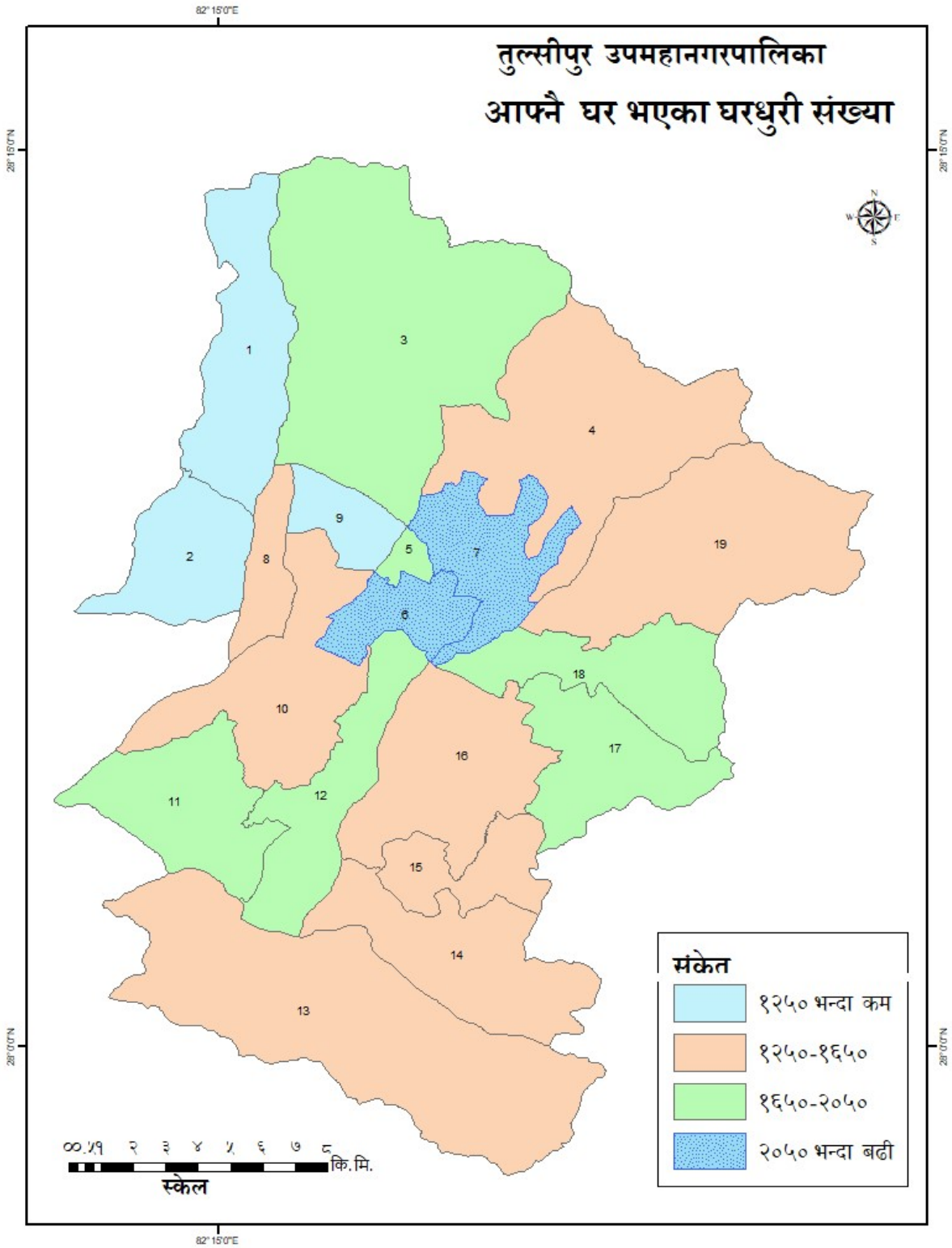

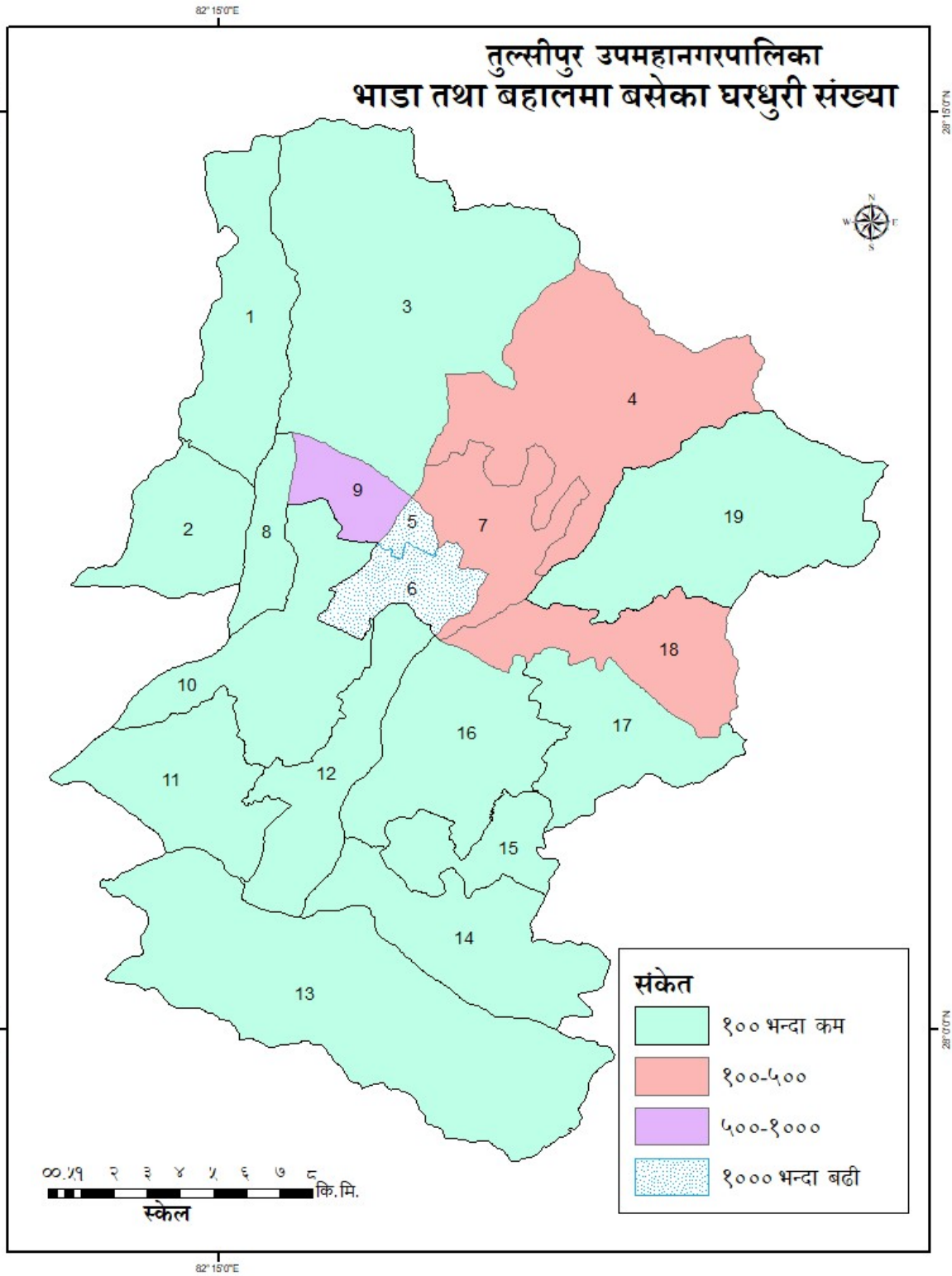

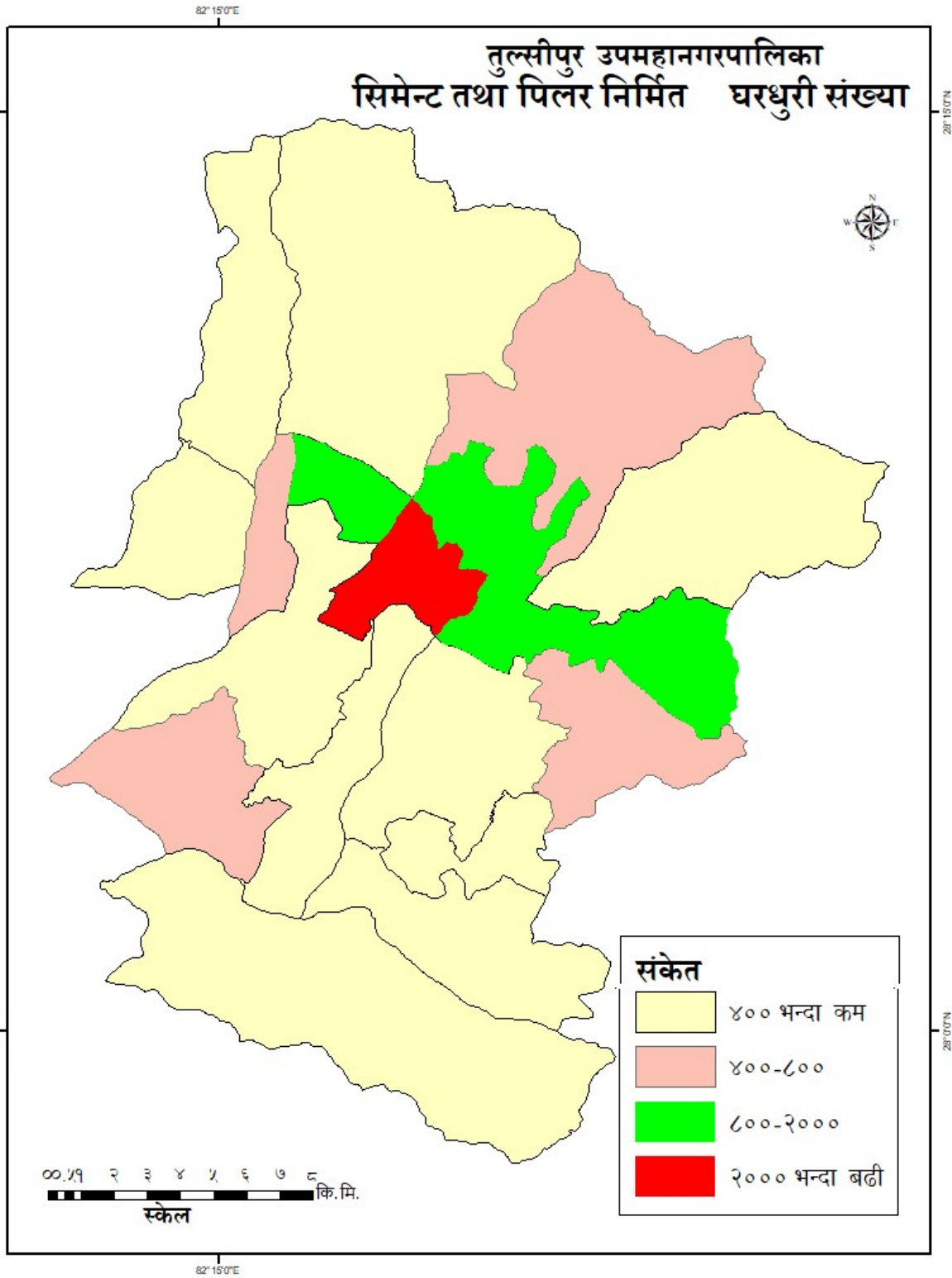

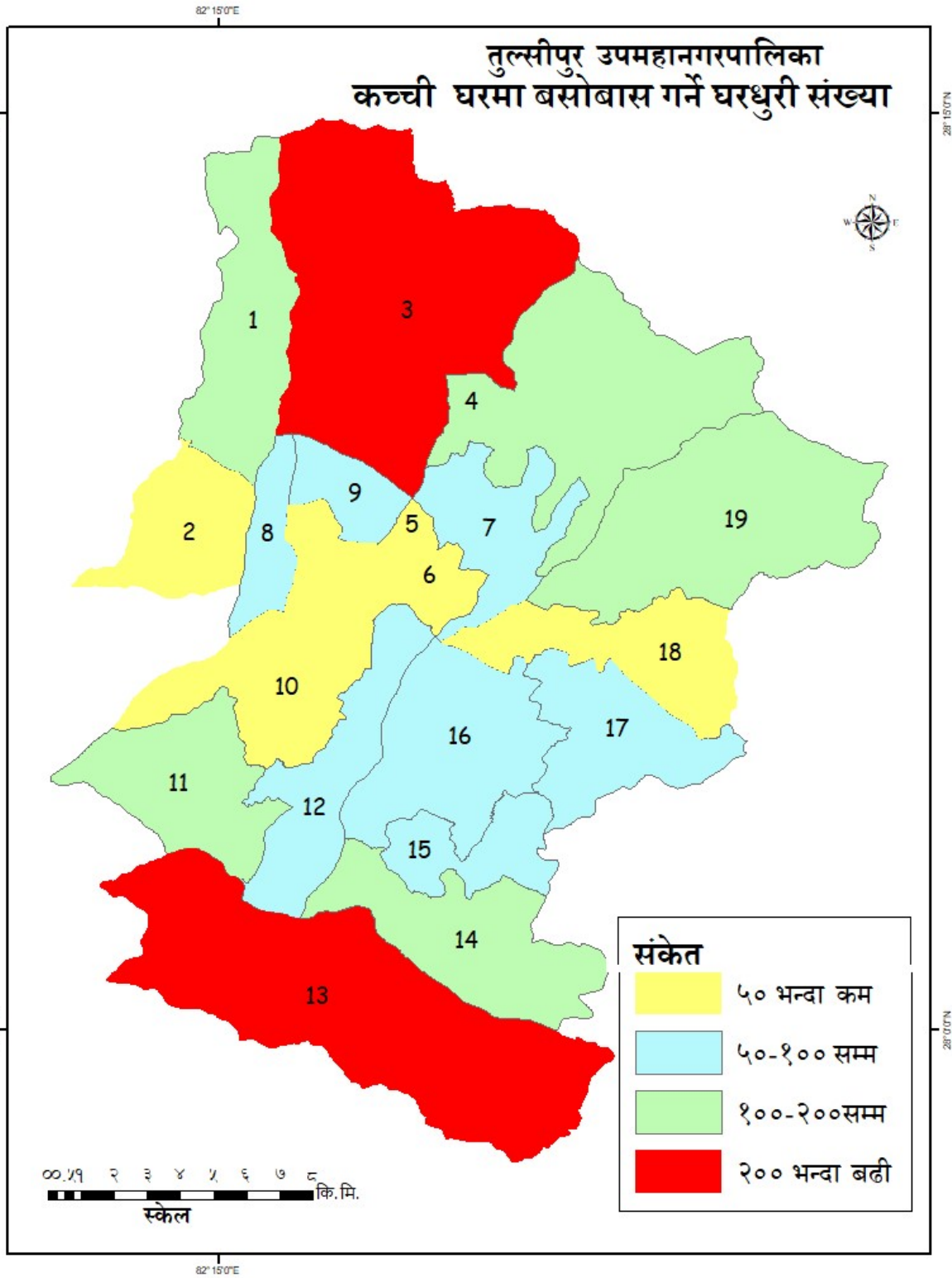

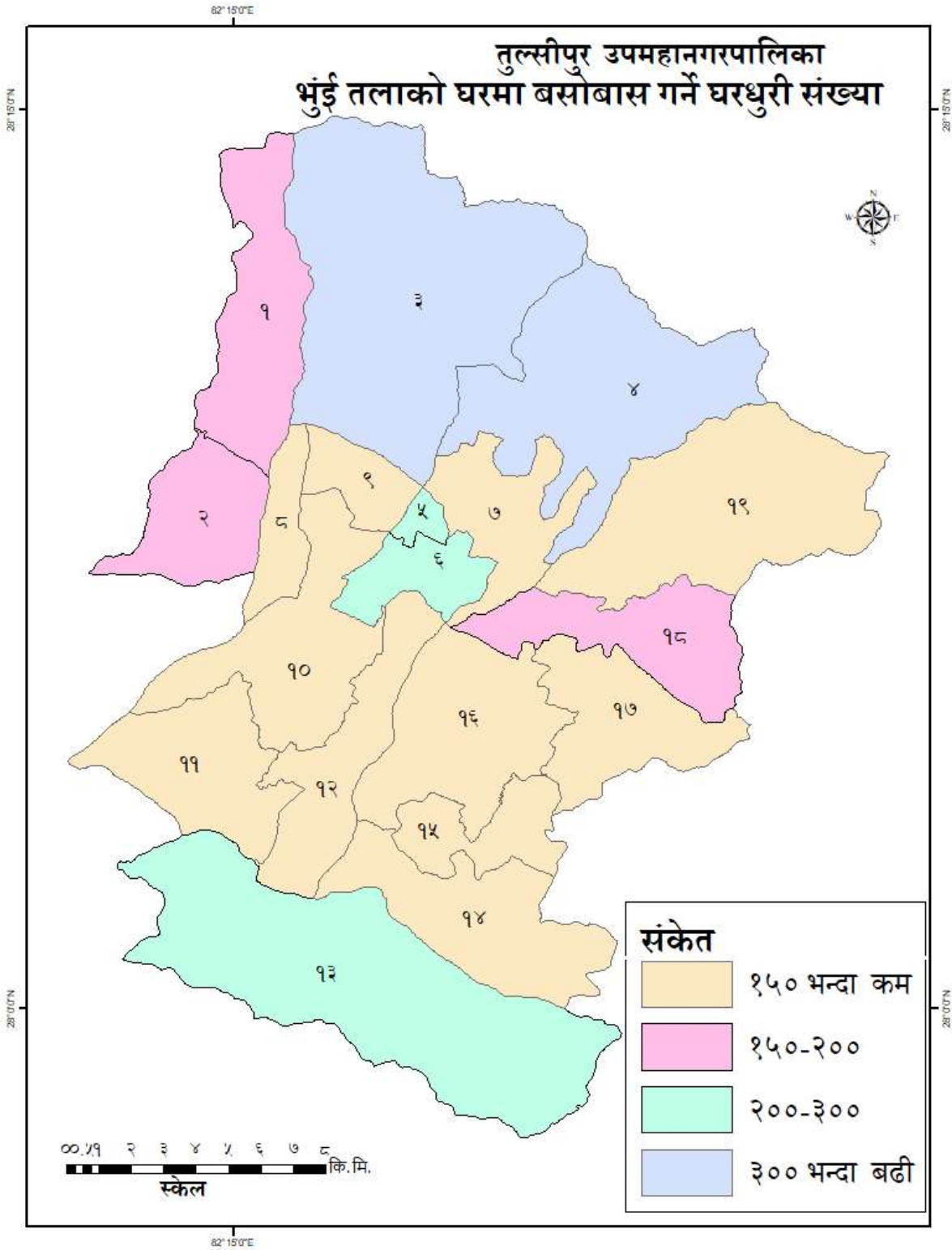

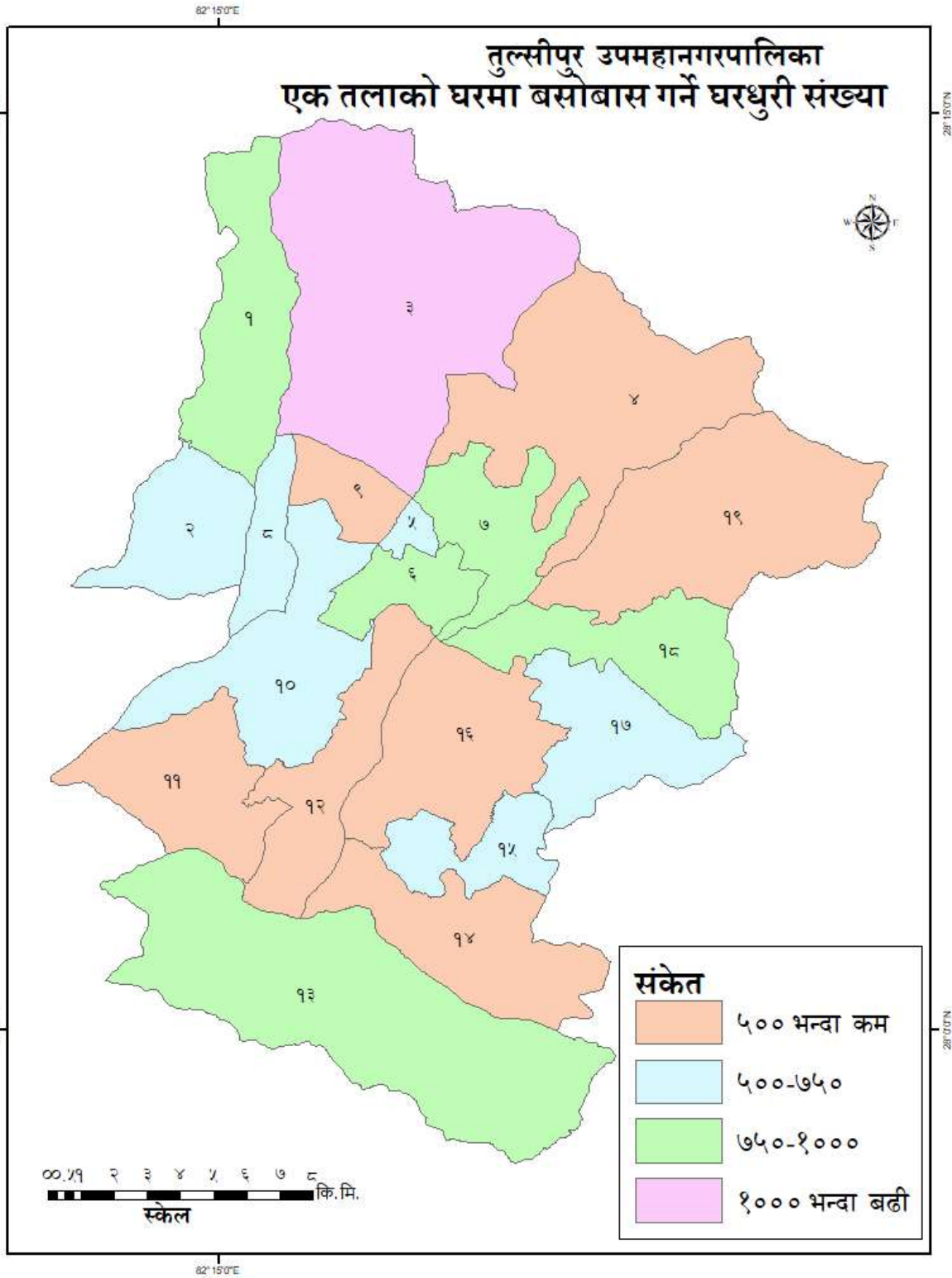

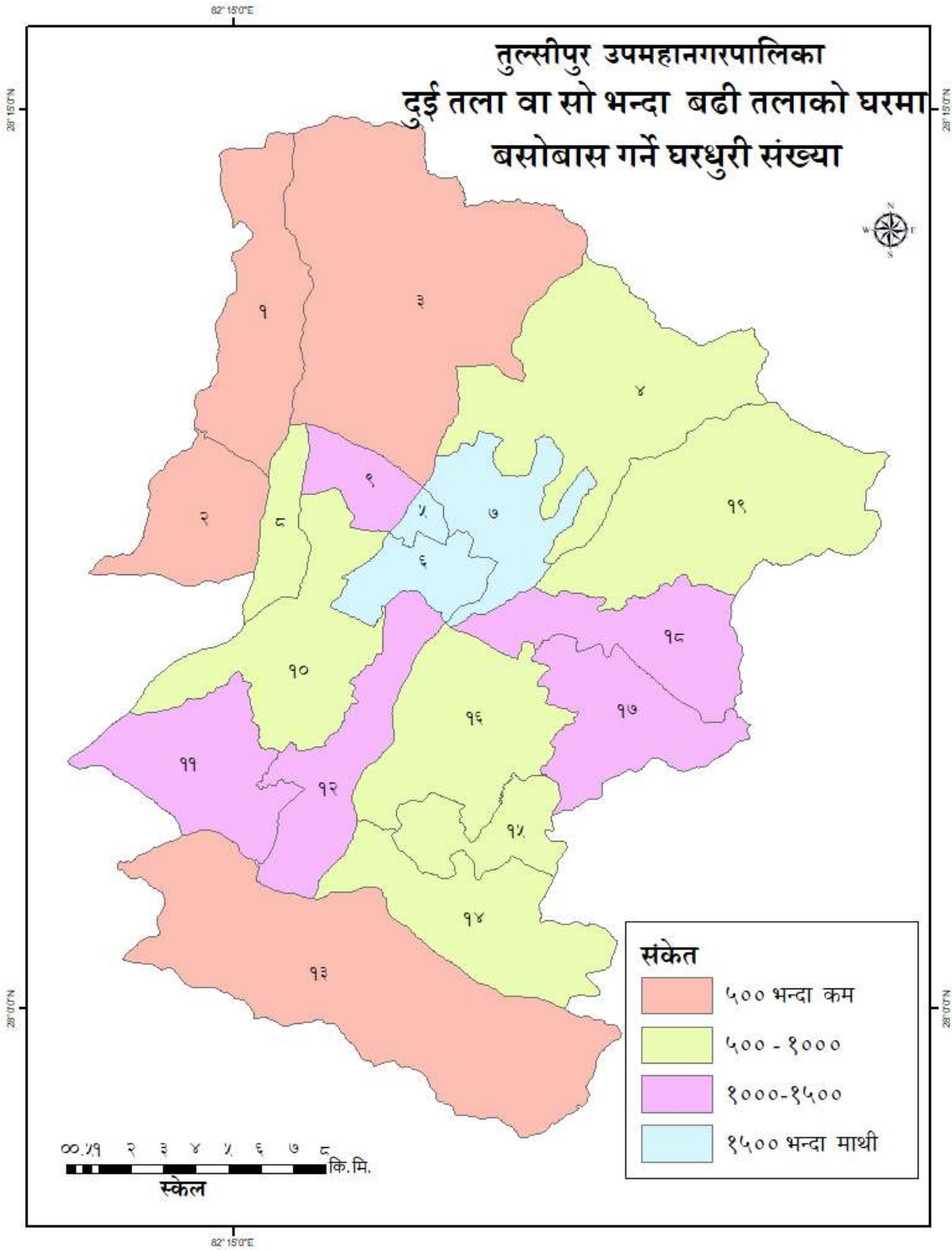

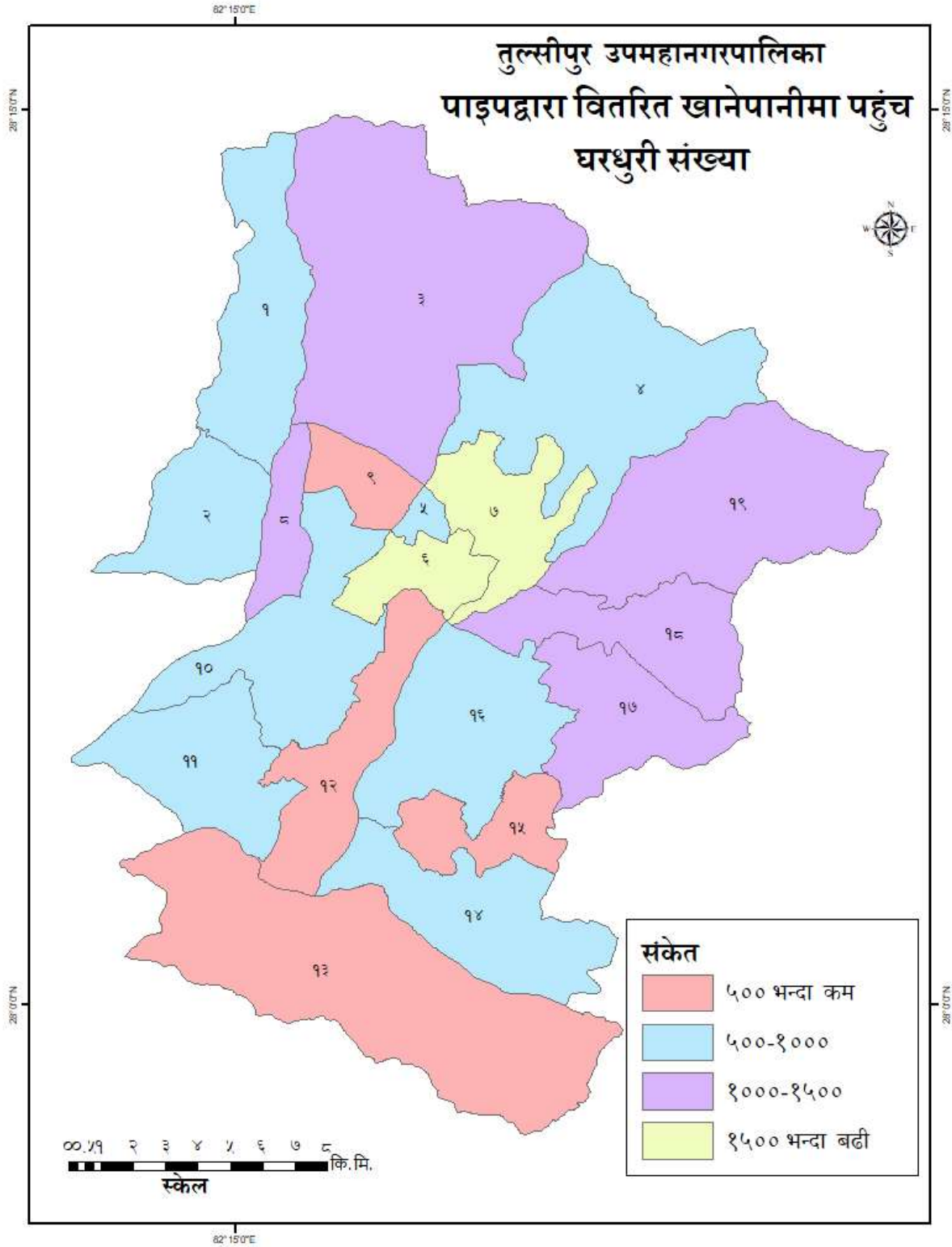

दिर्घकालिन रणनितिक र आवधिक योजना निर्माणका क्रममा उपस्थिती
विवरण :

२०७७ चैत्र ३० गते तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाको दिर्घकालिन रणनितिक तथा आवधिक योजनाको मस्यौदा उपर छलफल र सुभाब संकलन वृहत गोष्ठिका सहभागीहरु

हिमशरा बुका मगर प्रावि. मन्कोटि प्र.डा.
 देवा केवली मालीग आरवि किजीसिम प्र. म.
 मुसा कुमारी अरवि मुमकोटी प्रा. वि. मन्कोटि प्र. डा.
 गणेश लाल आरवि बुका मगर प्रा. वि. मन्कोटि प्र. डा.
 प्रकाश पाण्डे प्र. वि. कुमाल गा. वि. प्र. म. नं. १
 सुनी प्रसाद प्र. वि. मन्कोटि प्र. डा.
 विमला आरवि प्र. वि. मन्कोटि प्र. डा.
 सोनोदेव आरवि प्र. वि. मन्कोटि प्र. डा.
 गणेश बुका मगर प्रा. वि. मन्कोटि प्र. डा.
 अचलाल अलाल प्र. वि. मन्कोटि प्र. डा.
 पंकज कुमारीदेव प्र. वि. मन्कोटि प्र. डा.
 राम अ. व. म. नं. १
 अरवि मन्कोटि प्र. वि. मन्कोटि प्र. डा.
 प्रकाश बुका मगर प्रा. वि. मन्कोटि प्र. डा.
 विर व. व. म. नं. १
 बालकृष्ण राम म. नं. १
 जय व. म. नं. १
 न. म. नं. १
 मन्कोटि प्र. डा. मन्कोटि प्र. डा. १० व. म. नं. १
 मन्कोटि प्र. डा. मन्कोटि प्र. डा. ११
 काजु शर्मा मन्कोटि प्र. डा. मन्कोटि प्र. डा.
 प्रकाश बुका मगर प्रा. वि. मन्कोटि प्र. डा.
 आरवि मन्कोटि प्र. डा. मन्कोटि प्र. डा.
 गोपाल मन्कोटि प्र. डा. मन्कोटि प्र. डा.
 अरवि बुका मगर प्रा. वि. मन्कोटि प्र. डा.
 विर व. म. नं. १
 अमृत बुका मगर प्रा. वि. मन्कोटि प्र. डा.
 विर व. म. नं. १
 गोपाल मन्कोटि प्र. डा. मन्कोटि प्र. डा.
 उमा मन्कोटि प्र. डा. मन्कोटि प्र. डा.
 लविन कुली मन्कोटि प्र. डा. मन्कोटि प्र. डा.
 अरवि बुका मगर प्रा. वि. मन्कोटि प्र. डा. मन्कोटि प्र. डा.

कुमान विद्यापीठ (मिहलम) तुल्सीपुरा शोध विद्यापीठ

नाम: गिन राणामोहरी: तुल्सीपुरा उद्योग. का. व कापे उद्योग

व्यवसाय: कलाकार कडा न ६ अक्षय

व्यवसाय: कलाकार कडा न ६ अक्षय

व्यवसाय: कलाकार कडा न ६ अक्षय

व्यवसाय: कलाकार कडा न ६ अक्षय

व्यवसाय: कलाकार कडा न ६ अक्षय

व्यवसाय: कलाकार कडा न ६ अक्षय

व्यवसाय: कलाकार कडा न ६ अक्षय

व्यवसाय: कलाकार कडा न ६ अक्षय

व्यवसाय: कलाकार कडा न ६ अक्षय

व्यवसाय: कलाकार कडा न ६ अक्षय

व्यवसाय: कलाकार कडा न ६ अक्षय

व्यवसाय: कलाकार कडा न ६ अक्षय

व्यवसाय: कलाकार कडा न ६ अक्षय

पानन गौरी वरिष्ठा. १३ नं. १००. (११)
सुवाण अमरुत पञ्च दिने शान्ता

दिपक कापले — झाडा तुलसीपुर अभियान
शुभम खड्का — झाडा तुलसीपुर अभियान
विदिना गौरी - सुदामा
रेवती बनी - अन्तरपारी मन्थ.
थना सुभाक - कडा. ३ कडा महिला संस्था
रंदा शर्मा शाखा प्रभाव ६. ३ नं. १००.
केशरी बापा श्रीकृ.
पद्मा-देवी महिला मन्थ, अखिल मन्थ (३ नं. १००)

नाम. रेवा २१९७, उद्योग तथा उपकरण प्रदर्शन शाला

मरी मरीदा वनी पर्यटन तथा संस्था प्रवृत्त शाला
पुष्पा शर्मा महिला बाल बालिका तथा शा. वि. शाखा
रेवा शर्मा लोचलानी शाला
सिता नेपाली बालिका महिला संस्था
चन्द्रवहाणी दुर्गा लामुदावेन महिला मन्थ अखिल मन्थ
स्यानी चौधरी विद्या संस्था
शोक्ला सुवाल - १० नं. ३ स. टिकि याम्काल
शामला दिलि रेवती तुलसीपुर
उमा भंडारी प्रवेश हुडे रेवती
श्रीमती प्रमिता कुमारी जॉर्ज योजना तथा सूचना प्र. म. प्रमुख

२०७७ साल चैत्र ३० गतेको हाजिरी विवरण

सि.न.	नाम थर	कार्यालय/ठेगाना	दस्तखत	सम्पर्क नं.
१	कृष्ण व. ग. गी	मानपुर स्वास्थ्य चौकी	[Signature]	९८४६८३४६४०
२	गोपी प्रसाद चौधरी	डा. नं. १९ कार्यालय	[Signature]	९८४४४५२४
३	गोपाल चौधरी	का. नं. १३ कार्यालय	[Signature]	९८४४६००२८२
४	अविना नेपाली	का. नं. १३ कार्यालय	Rabina	९८४९२६९३४२
५	दिनेश बस्नेत	का. नं. १८ का. कार्यालय	[Signature]	९८४६८३००३०
६	सुगिता चौधरी	" " "	सुगिता चौधरी	९८४६९३०२४२
७	रोषन, मदनरा	डा. नं. ६ कार्यालय	[Signature]	९८६६९९३३३२
८	सुप्रभाज रा. रा. रा.	रा. नं. ६ कार्यालय	[Signature]	९८४६८२४३४०
९	राजेश्वर चौधरी	का. नं. ५. १. १. १. १. १.	[Signature]	९८४६८२६३४
१०	राजेश्वर चौधरी	न. नं. १. १. १. १. १. १.	[Signature]	९८४६९४९२६३
११	कमल चौ. आचार्य	डा. नं. १. १. १. १. १. १.	[Signature]	९८४६८२२४६६
१२	सुप्रभाज रा. रा. रा.	का. नं. ३९ म. न. का. १२	[Signature]	९८९०८४२२९९
१३	शोभा चौधरी	का. नं. १२ कार्यालय	[Signature]	
१४	मिनराज प्रसाद	का. नं. १. १. १. १. १. १.	[Signature]	९८४६८२२४६
१५	मदन चौधरी	का. नं. १. १. १. १. १. १.	[Signature]	९८४६८२२४६
१६	कमल चौधरी	का. नं. १. १. १. १. १. १.	[Signature]	९८४६८२२४६
१७	राम प्रसाद	" " " " " " "	[Signature]	९८४६८२२४६
१८	कमल चौधरी	का. नं. १. १. १. १. १. १.	[Signature]	९८४६८२२४६
१९	विना चौधरी	" " " " " " "	[Signature]	विना चौधरी
२०	कुलदी रा. रा. रा.	का. नं. १. १. १. १. १. १.	[Signature]	९८४६९४९२६
२१	अनन्य चौधरी	का. नं. १. १. १. १. १. १.	[Signature]	९८२२८२०६६
२२	शोभा चौधरी	" " " " " " "	[Signature]	९८३३४०३२
२३	सुगिता चौधरी	" " " " " " "	[Signature]	

२०७७ साल चैत्र ३० गतेको हाजिरी विवरण

सि.न.	नाम थर	कार्यालय/ठेगाना	दस्ताखत	सम्पर्क नं.
१	मुदित खत्री	तुलसीपुर उप.नगर		९८६५४७२५१९
२	मित्रनाथ विक	कु.इ.न.स.पा. १६		९८६७८९०३०७
३	सुजन देवी	वडा नं १२		९८६००३८८९
४	सत्य रात्र बस्नेत	तुलसीपुर उप.नगर		९८६१९२४७२३
५	पुष्पा शास्त्राचार्य	" " १४		९८६०५३६२६०
६	शारदा लाल चौधरी	" " ७		९८६०६९४५५५
७	वसन्त कुमारी देवी	" " १२		९८४७२४०८४४
८	दिल्ली राजोराम	" " १०		९८६८८२२३२५
९	वसन्त प्र. चौधरी	म.वि.इ.न.पा. ३		९८६५८३३६०९
१०	गोविन्द प्रसाद	कु.इ.न.स.पा. १५		९८६०९९९९०९
११	विजिता बुढाथोकी	तु वडा ५		९८०७२५२१३२
१२	मनिषा बस्ती	तु वडा ५ वडा		९८०९८९५५०९
१३	नारायण आचार्य	नेपाल इ.न.स.पा. १५		९८२७०२२००६
१४	कुमारी सुमन शर्मा	वडा नं १२ वडा		९८०६५२०४८१
१५	दिल्ली कुमारी	वडा नं १४		९८६९२५९८
१६	मि.दीदी	माछी कुँसेवा ठाउँ		
१७	शैलजा चन्द	कु.इ.न.पा		९८६२१०७६५
१८	मनवी खड्का	कु.इ.न.पा		९८४८१७५५११
१९	डिल्ली राजोराम	म.वि.इ.न.पा. ३		९८६५८३३६०९
२०	मदन शर्मा	वडा नं १४		९८६५८३३६०९
२१	सुनील चौधरी	कु.इ.न.पा ६		९८०३४८३८५९
२२	निशा लामिदान	कु.सो.पा.सो. तुलसीपुर		९८५१३९२३२४
२३	मिक चौधरी	संयम सेवा		९८५७८२१६३५

२०७७ साल चैत्र ३० गतेको हाजिरी विवरण

सि.न.	नाम थर	कार्यालय/ठेगाना	दस्तखत	सम्पर्क नं.
१	हुमराजी योषी	पवनना (रुवागरी)		९८९९९९३३४९
२	इसपती प्रो. चमना देवी	दोभारे न. १००. ६९		९८४८८२३४९३
३	उम्बर न. विष्ट	हलवार स्वास्थ मंडी		९८२८८४६२९३
४	प्रविन कुंभारी	दोभारे न. १००. ६९		९८४८८२३४९३
५	अमनी रौलाय	नं. ३. सि. पा. सुवा. शाशा		९८६६९३४२०९
६	शशिधर कली	डो. श्रीनगरपालिका, सि. वि. ६		९८३३८८०६४४
७	धनश्याम आचार्य	भा. वि. दोभारे		९८४८८२३२८६
८	पवित्रा शर्मा	महिला स्वास्थ्य प्रमोदनी नं. ६		९८९०९२९२९८
९	वासुदेव चौधरी	पसेनी नगर स्वास्थ्य केन्द्र		९८४८८३३८४३
१०	जोगाजी शर्मा	१७ गेडा लेख दाङ लक्ष्मी		९८४८८२६९२४२
११	प्रकाश खड्का	श्री लक्ष्मी भा. वि.		९८२८८२९८८४
१२	लिलाधर खड्का	श्री जनशुद्धी भा. वि.		९८४८८९३३४४
१३	शुभाम लाल पौडेल	रा. जं. मो. काठमाडौं नं. ७		९८६८८२२९८८
१४	नर वहादुर	दोभारी बेसु सेवा		९८४८८३३४३६
१५	नेत्रमणि लामिछि	दु. पा. ५ - ३		९८४८८३३४९९
१६	शुभम लाल पौडेल	दु. पा. ५ - ३		९८४८८६९२००
१७	नर वहादुर (कली)	दु. पा. ५ - ३ काठमाडौं नं. ७		९८६०६९९०९०
१८	शिव प्रसाद विके	विजोरी (का. वि.)		९८४८८९४४०२
१९	अर्जुन सापका	मन्मथ सेवा आश्रम		९८५३३५७६११
२०	प्रदिप शर्मा	दु. उ. न. पा		९८५९७५१९९९
२१	उपेन्द्र शर्मा	दु. उ. न. पा		९८४८८२०२४९
२२	नर वहादुर शर्मा	दु. पा. ५ - ३ काठमाडौं		९८४८८२५९९९
२३	सुरज शर्मा	दु. उ. न. पा		९८४८८६६३६९

(४६)

२०७७ साल चैत्र ३० गतेको हाजिरी विवरण

सि.न.	नाम थर	कार्यालय/ठेगाना	वस्तावत	सम्पर्क नं.
१	फुल बहादुर राय	मा.वि. प्रतापपुर अ.प.स. नुवाकोट	नुवाकोट	९८४७८२०८३
२	बोगबहादुर राय	तुलसीपुर न.पा. कार्यालय	नुवाकोट	९८४८१२९३६४
३	लक्ष्मीब नो.राय	तुलसीपुर व.स.	नुवाकोट	९८०९२४३११२
४	प्रमोद जगदेव	" " " " " " " "	नुवाकोट	९८४६८१९००८
५	पद्म क. वली	अमर मा. वि. उरहोडा	नुवाकोट	९८२७२६००६६
६	शुविमला चौधरी	" " " " " " " "	Susmita	-
७	उमक. व. वली	मा.वि. प्रतापपुर अ.प.स.	नुवाकोट	९८४६८२१९८
८	सुधी क. वली	मा.वि. प्रतापपुर अ.प.स.	नुवाकोट	९८४६८४२९३
९	प्रमोद राय	मा.वि. प्रतापपुर अ.प.स.	नुवाकोट	९८०९६४५५९९
१०	सुनीलीकुमारी	मा.वि. प्रतापपुर अ.प.स.	नुवाकोट	९८०९७००१४
११	सिता वली	मा.वि. प्रतापपुर अ.प.स.	नुवाकोट	९८०९२२७२६०
१२	सुसमिता चौधरी	अमर मा. वि. उरहोडा	नुवाकोट	९८०६२८८२२८
१३	प्रमोद राय	नुवाकोट नगर वि.स.स.	नुवाकोट	९८६००५९५५०
१४	कुसुमा राय	सदर कार्यालय	नुवाकोट	९८४९२२६११८
१५	सखस्वती राय	विपद निवारण पत्रिका	नुवाकोट	९८४९९६६४०९
१६	लोहानी राना	स.स.प्र.प.स. - ११	नुवाकोट	९८६९३६०६६३
१७	राम नारायण चौ	तुलसीपुर न.पा. - ११	नुवाकोट	९८६५९२३५०४
१८	प्रमोद राय	नुवाकोट नगर वि.स.स.	नुवाकोट	९८६६५३८१३०
१९	सुसमिता चौधरी	तुलसीपुर न.पा. चौ.	नुवाकोट	९८६३६०६६६
२०	पद्म क. वली	प्रतापपुर न.पा.स.स.	नुवाकोट	९८५७९८१११३
२१	वेदिका राय	नुवाकोट	नुवाकोट	९८४६८२५५४४
२२	शशिला भण्डारी	प्र.वि. गैरापाट	नुवाकोट	९८६६६३०४६२
२३	प्रमोद राय	तुलसीपुर वि.स.स.	नुवाकोट	नुवाकोट

२०७७ साल चैत्र ३० गतेको हाजिरी विवरण

सि.न.	नाम थर	कार्यालय/ठेगाना	दस्ताखत	सम्पर्क नं.
१	रञ्जना आचार्य	नगर हल, काँडा नं. १६ काँडाभोपुर		९८४६८२३८८६
२	माया कुँवली	" "		९२४४९३२२१६
३	रुपा बिश्वकर्मा	१७ नं. वडा लहलह	रुपा	९८५६८२३९९९
४	मुना कुँवली	श्री शुभ कोट्टी प्रा. वि. मन्दिपुर		९८४६८२०६२८
५	रेखा कुँवली	श्री मालीका प्रा. वि. मित्रोपुर		९८४६८५००६९
६	खड्गा कुमारी गौरी	श्री सरस्वती प्रा. वि. काँडा उ. उ. नं. पा. १६ मजगाड		९८६६९०२१४९
७	जसवीर पन्त	म. स्वयं सेविका काँडा १८		९८४४९२९९५६
८	हिमा देवी थापा	म. स्वयं सेविका काँडा नं. ४		९८६८६३६४९६
९	चर्पी केसी	म. स्वयं सेविका काँडा नं. ९	चर्पी	९८६८८६२९२९
१०	बेलाभाई सुसल	म. स्वयं सेविका काँडा नं. ५	बेलाभाई	९८४४९१६५६
११	तिलक कुँवली	काँडा पा. म. डोल टोल ३६५४		९८०९४३६७९०८
१२	बुद्धि राम काफ्ले	श्री सरस्वती चौक काँडा वि. उ. उ. नं. पा. - ९ मजगाड		९८४६८३६३५५
१३	रघुमानन्द अधिकारी	अथपत्र कृषि सेवा समिति उमठनागरिका समाज		९८५८८२२३४५
१४	गणेश प्रसाद शर्मा	काँडा ४ गुलाबपुरा		९८५९०९५८५९
१५	श्रीधर गौरी	काँडा पा. (आजोवाको काँडा)		९८५८८६६८३२
१६	कैलाश सापका	काँडा पा. राजाकोट		९८२८८२२०२८
१७	देवी प्रसाद थापा	गैरी पल्ल/साङ्गुदफन		९८४६८३३६०६
१८	अनिका देवी	जयशारती कलेज काँडा		९८४६८२२०२८
१९	सुनेला बराल	जयशारती कलेज काँडा शाका प्रमुख प्रबन्धी		९८४६८२२०२८
२०	राजिव राजा	डि. राजाकोट एकीकरण प्रा. वि.		९८६८८६९६६
२१	काजु शर्मा	गु. ड. म. नया काँडा काँडा काँडा		९८४६८३९६९२
२२	शोभा देवी शर्मा	USAID's Sadyedaha		९८४६८२९६६२
२३	सिक्कि विरान्त	USAID's Sadyedaha		९८०९२२९३०६

(४५)

२०७७ साल चैत्र ३० गतेको हाजिरी विवरण

सि.न.	नाम थर	कार्यालय/ठेगाना	दस्ताखत	सम्पर्क नं.
१	बिबेक व. सिँ	ड.स.का.का.स.का.		९८६७८९००८८
२	जीतन शर्मा	महेन्द्रका.सि.सु.स.स.स.स.		९८७६५४३२१०
३	जित व.स.का	सुनसरीपुर		९८७६५४३२३००
४	वेद व.सिँ	" २		९८७६५४३२०९८
५	पुनःप्राप्त ड.स.का	" ९		९८७६५४३२२६९
६	कर्म बहादुर शर्मा	सुनसरीपुर - १०		९८७६५४३२०२०
७	शंकरा/पुनःप्राप्त	सुनसरीपुर १		९८७६५४३२२३२
८	पुनःप्राप्त/ड.स.का	ड.स.का		
९	जित व.सिँ	पुनःप्राप्त सु.स.स.स.स.स.		९८७६५४३२६६९
१०	जित व.सिँ	सु.स.स.स.स.स.		
११	सुन व.सिँ	सु.स.स.स.स.स.		९८७६५४३२३००
१२	भविष्य दत्त	FHRD Dang		९८७६५४३२२५९
१३	विष्णु शर्मा	सुनसरीपुर ११		
१४	धनेश्वर शर्मा	सुनसरीपुर स.स.		९८७६५४३२०३४४
१५	Rajis Thapa	N/B Bank, Talim		९८७६५४३२३००
१६	यम कुँवर शर्मा	सुनसरीपुर २		
१७	कृष्ण शर्मा	" "		९८७६५४३२०७४१
१८	शंकरा शर्मा	" १५		९८७६५४३२११९
१९	शंकरा शर्मा	ड.स.का		
२०	सिता थापा	सु.स.स.स.स.स.		९८७६५४३२०६९०
२१	सुधा थापा	सु.स.स.स.स.स.		९८७६५४३२०६९०
२२	मानिका थापा	"		"
२३	मेघनाथ शर्मा	सु.स.स.स.स.स.		९८७६५४३२०६९०

२०७७ साल चैत्र ३० गतेको हाजिरी विवरण

सि.न.	नाम थर	कार्यालय/ठेगाना	दस्ताखत	सम्पर्क नं.
२४	कठक. सुटा			९८६२९०४३८९
२५	दशरथ बस्ती	अमृतपुर लो.पी.		९८२०६०४२९
२६	डिला गन	गुलसीपुर ३ क.स्वा.बस्ती		९८०९०६२९९९
२७	जानका शर्मा	गुलसीपुर पो.की.पी.		९८०६०६२९२९
२८	साजिदा / साहिदा	दोराही क्षेत्र नया		९८९७९३०२८२
२९	देवी पावेल	माडुरी बोग		९८४७९३८९५४
३०	विमलश्याम शाल	जडा सदरका कान ९		९८९०८६९३६३
३१	सिर्जना रावत	महिला स्व.संघिका		९८४९६२२८७४
३२	विष्णु पुन	, ,		९८६८२१०९५६
३३	महेन्द्र भण्डारी	सु.सं.सं. कार्यालय		९८६६६२६६००
३४	प्रशारिण बस्ती	९६ नं. वडा कार्यालय		९८२६८२९८०४
३५	डा.विष्णु पावेल	गुलसीपुर		९८९१२०१०४९
३६	श्रीमानपन चौधरी	गुलसीपुर		९८४९६५९६०४
३७	सुनलज डंगी	नाल अष्टम भा.वि. गुलसीपुर		९८५७९३२२५७
३८	डा.विष्णु वि.वि.	सं.ड.क. नेपालका		९८५६८३३३९६
३९	अमर शर्मा	कार्यपालिका सचिव		९८२६८२२९६०
४०	धनक ली-पो	प्रदेश समा सचिव		९८६६६९९९४
४१	रमा	पडा नं ९० सारबली		९८०९८५६०९३
४२	काजि चौधरी	वडा नं ९० सारबली		९८९२९८०९३०
४३	आंचल बाल	गुलसीपुर उ.पन.प.		९८०३०३९०
४४	सुश्रुति शाह	" "		९८५६८२९९९९
४५	मीमा डंगी	" "		९८९६९२९९९
४६	विष्णु के.सी	गुरु जगुर ना.वि		९८५६८२९०९९

४

२०७७ साल चैत्र ३० गतेको हाजिरी विवरण

सि.न.	नाम थर	कार्यालय/ठेगाना	दस्तखत	सम्पर्क नं.
८६	रेखा शर्मा	दु. उ. म. न. पा.	रेखा	९८४६८२२४२८
८७	पुनराम डौगी	दु. उ. म. न. पा.	पुनराम	९८०६२८०९८
८९	पद्मेश्वर शर्मा	" " - १८	पद्मेश्वर	९८५११२१३५६
९०	हिमालय शर्मा	दु. उ. म. न. पा.	हिमालय	९८५१२०५३६५
९१	गोपबन्धु शर्मा	दु. उ. म. न. पा.	गोपबन्धु	९८४७४२१५३०
९२	गणेश कुमार शर्मा	दु. उ. म. न. पा.	गणेश	९८२६८२२२७३
९३	पद्मेश्वर शर्मा	" " " "	पद्मेश्वर	९८४६८३२३४९
९४	कुलदेव शर्मा	" " " "	कुलदेव	९८६८०६६९०८
९५	शुभेन्द्र शर्मा	श्री श्री वि. रानागाउँ	शुभेन्द्र	९८४६८३६४०८
९६	शुभेन्द्र शर्मा	श्री श्री वि. रानागाउँ	शुभेन्द्र	९८४६८२३८८०
९६	श्रीरवण धारण	तेलवीग्राम-१९	श्रीरवण	९८४
९८	शुभेन्द्र शर्मा	धरमपान, टोल १९ फा. १९	शुभेन्द्र	९८६६९९४४९४
९९	गणेश शर्मा	दु. उ. म. न. पा.	गणेश	९८४३९८२६६०
९०	विता शर्मा	दु. उ. म. न. पा.	विता	९८४६९०२४६
९१	विता शर्मा	दु. उ. म. न. पा.	विता	९९१२२०५३३
९२	सुशील शर्मा	पत्रदु.	सुशील	९८०५१०९९४
९३	मिनराल शर्मा	दु. उ. म. न. पा.	मिनराल	०८२५२१४४
९४	शुभेन्द्र शर्मा	दु. उ. म. न. पा.	शुभेन्द्र	९२४६८२३६६५
९५	आम शर्मा	दु. उ. म. न. पा.	आम	९८५१०२३२६
९६	अर्जुन शर्मा	" " " "	अर्जुन	९८४६८२४८६३
९६	विजय शर्मा	दु. उ. म. न. पा.	विजय	९८५७४२३९९३
९७	दुर्गा लाल शर्मा	पत्रदु. म. दा. फ. ६	दुर्गा	९८५७४२०६४३
९७	शुभेन्द्र शर्मा	दु. उ. म. न. पा.	शुभेन्द्र	९८५१०६०५६८

५

२०७७ साल चैत्र ३० गतेको हाजिरी विवरण

सि.न.	नाम थर	कार्यालय/ठेगाना	वस्ताखत	सम्पर्क नं.
१६२	गिदिराज गौतम	दीपेन्द्र गा.वि. नगरी		९८९७८३०१६७
१६३	दिपा वि.क	दीर्घा मा.वि.		९७१०९३६३१७
१६४	अमिता फुल मगर	दीर्घा मा.वि.		९८५५५७८२०
१६५	तुलसीराम शर्मा	दी.स.मा. १८		९८२६८२८२६६
१६६	सुन्दर शर्मा	११, १८		९८२६८२९०६
१६७	मोहन लम्साल	दी.स.मा. नं. १०		९८६९०६६६५८
१६८	प्रकाश शर्मा	सु.स.म. नं. १०		९८५७८३३७५५
१६९	विजय शर्मा	११, १८		९८२९९०६६८
१७०	विजय शर्मा	११, १८		९८२९०२२६५६
१७१	माल्य शर्मा	११, १८		९८४६६३६६६६
१७२	सुन्दर शर्मा	११, १८		९८२६८२९०६
१७३	सुन्दर शर्मा	१५		
१७४	सुन्दर शर्मा	१५		
१७५	सुन्दर शर्मा	१५		९८४६६३६६६६
१७६	सुन्दर शर्मा	१५		९८४६६३६६६६
१७७	सुन्दर शर्मा	१५		९८४६६३६६६६
१७८	सुन्दर शर्मा	१५		९८४६६३६६६६
१७९	सुन्दर शर्मा	१५		९८४६६३६६६६
१८०	सुन्दर शर्मा	१५		९८४६६३६६६६
१८१	सुन्दर शर्मा	१५		९८४६६३६६६६
१८२	सुन्दर शर्मा	१५		९८४६६३६६६६
१८३	सुन्दर शर्मा	१५		९८४६६३६६६६
१८४	सुन्दर शर्मा	१५		९८४६६३६६६६
१८५	सुन्दर शर्मा	१५		९८४६६३६६६६
१८६	सुन्दर शर्मा	१५		९८४६६३६६६६
१८७	सुन्दर शर्मा	१५		९८४६६३६६६६
१८८	सुन्दर शर्मा	१५		९८४६६३६६६६
१८९	सुन्दर शर्मा	१५		९८४६६३६६६६
१९०	सुन्दर शर्मा	१५		९८४६६३६६६६

२०७७ साल चैत्र ३० गतेको हाजिरी विवरण

सि.नं.	नाम थर	कार्यालय/ठेगाना	दस्तावेज	सम्पर्क नं.
१७७	केदार प्रसाद कार्की	नेपाल चर्म कलेज	केदार कार्की	९८४६८३६३४८
१७८	रविन्द्र प्रसाद कार्की	कुलसीपुर ११	रविन्द्र कार्की	९८४६५१६२१७
१७९	प्रकाश कार्की	कुलसीपुर ११	प्रकाश कार्की	९८४६८३६३४८
१८०	रुम प्रसाद कार्की	कुलसीपुर ११	रुम कार्की	९८४६८२६०५३
१८१	रुद्र प्रसाद कार्की	भा.कि.स.सि.सि.	रुद्र कार्की	९८४६८२५५२८
१८२	सुशीला कार्की	मा.वि.हरिचौरा	सुशीला कार्की	
१८३	कविता चौधरी	कुलसीपुर	कविता चौधरी	९८०१८०७३४३
१८४	वि.प्र.सि.सि.	ज.सि.सि.सि.	वि.प्र.सि.सि.	९८०६२५००३३
१८५	सुशीला कार्की	१६.०.१६.१६.१६	सुशीला कार्की	९८५१९५१२०६
१८६	रुम प्रसाद कार्की	" " "	रुम कार्की	९८४६८३६३४८
१८७	सुशीला कार्की	उ.प.म.सि.	सुशीला कार्की	९८४६८३६३४८
१८८	सुशीला कार्की	" "	सुशीला कार्की	९८२२८७३३७२
१८९	सुशीला कार्की	उ.प.म.सि.	सुशीला कार्की	९८४६८३६३४८
१९०	प्रकाश कार्की	उ.प.म.सि. १०	प्रकाश कार्की	९८४६८३६३४८
१९१	वि.प्र.सि.सि.	वि.प्र.सि.सि.सि.सि.	वि.प्र.सि.सि.	९८४६८३६३४८
१९२	एलिना गिरी	उ.प.म.सि. ११	एलिना गिरी	९८०९५५७२५५
१९३	सुशीला कार्की	कुलसीपुर उ.प.म.सि.	सुशीला कार्की	९८२३०७५७५८
१९४	रुम प्रसाद कार्की	कुलसीपुर १३	रुम कार्की	९८४६८३६३४८
१९५	सुशीला कार्की	कुलसीपुर १३	सुशीला कार्की	९८४६८३६३४८
१९६	सुशीला कार्की	कुलसीपुर १८	सुशीला कार्की	९८४६८३६३४८
१९७	सुशीला कार्की	उ.प.म.सि.	सुशीला कार्की	९८४६८३६३४८
१९८	सुशीला कार्की	कुलसीपुर १०	सुशीला कार्की	x
१९९	सुशीला कार्की	सि.प्र.सि.सि.सि.	सुशीला कार्की	९८४६८३६३४८

९

२०७७ साल चैत्र ३० गतेको हाजिरी विवरण

सि.न.	नाम थर	कार्यालय/ठेगाना	दस्तखत	सम्पर्क नं.
११६	होताराम थापा	तुलसीपुर ई.स.स		९८८६८२४६०८
११७	श्रीमान्म ठोडा	मिठिको पातु वतागड		९८६६६०८२५
११८	धामना चौधरी	" " " "		९९२२९२५८३६
११९	तुलसीपुर डुना	मानव अधिकार तथा शाान्ति मार्ग दफ्तर		९२४८२२-९११
१२०	माया नेपाली	तु. उधो पा ट		९८९२२८८३२१०
१२१	लिला भुसाली	तु. उधो पा ट		९९१२५१५५३०
१२२	नर्मदा पोखरेल	तुलसीपुर कार्यालय		९८९९२०२९५५
१२३	सुभाषि सिंह	तु. उधो पा ट		९८९६६३०८२
१२४	प्रकाश शर्मा	" "		९८६६२०६४९
१२५	सुभाषि सिंह	तु. उधो पा ट		९२०६२९३००२
१२६	माया नेपाली	तुलसीपुर ई.स.स		९९९२४२१५६८
१२७	गोबिन्द प्रसाद	" " १० वडा		९८९६८२४५८६
१२८	विष्णु शर्मा	" "		
१२९	पुष्पा शर्मा	तुलसीपुर उ.म.न.पा.		९८४६८५२४४४
१३०	राधा शर्मा	महिला मानव अधिकार शाखा		९८९९२४२९५५
१३१	पारिष्कार शर्मा	तुलसीपुर उ.म.न.पा.		९८२६०२००९५
१३२	ललिता कँडेल	तुलसीपुर उ.म.न.पा.		९९५५९५१११५
१३३	खम्विसरा खडका	बेसुन्दरिया तुलसीपुर		९९५७९०९०६९
१३४	सुभाषि सिंह	तुलसीपुर उ.म.न.पा.		९८५७८२२२०६९
१३५	डिला चौधरी	तुलसीपुर उ.म.न.पा.		९८९९६६३३५५
१३६	शुभेन्द्र पुन	कार्यालयिका शुभेन्द्र		९८९६८३३३६
१३७	देवा प्रसाद	तुलसीपुर उ.म.न.पा.		९२४६९४९९५०
१३८	विष्णु शर्मा	नरवाना ई.स.स		९९५७९३३५८३

८

२०७७ साल चैत्र ३० गतेको हाजिरी विवरण

सि.न.	नाम थर	कार्यालय/ठेगाना	दस्ताखत	सम्पर्क नं.
६०	प्रतिमा खड्के	नगर.ल्वा.डी लादिगपुर		९७४५७८५२१६
६१	प्रियंका श्रेष्ठ	कु.उ.ग.स.पा.		९८५७५५०६३९
६२	एकरोच केसारी	ह.श.		९८६०७५२८३१
६३	जीवमान गिरी	कु.उ.ग.स.पा.नापौड		९८५६८२०२८८
६४	सहायकाध्यापिका	बसिभरणा-९		९२०५२६८६३९
६५	डाकुवा रेग्म	रा.आ.बि.क.पा.५०		९८५६८३३०४
६६	रामकृष्ण भुविद्या	कु.उ.ग.स.पा.		९८५६५४८८९३
६६	प्रियंका श्रेष्ठ	" २५	प्रियंका	-
६८	प्रतिभा श्रेष्ठ	राप्ती कालिदास		९८५८०४२८३३
६९	निर्मला श्रेष्ठ	बडा बाकस्य ९९		९८९२८३३३३३
७०	माता व.वस्त्रा	वडा बाकस्य ९२		९८५६८२९०४४१-
७१	लेना (म.ग.स.पा.)	५५५५. पर्वचण शैविनी		९८५६८२०६८
७१	सुमा भण्डारी	प्रवेश सुँडे वैनिठ		९८६६९८६८९
७२	शिशिर (बाल)	कु.उ.ग.स.पा.		९८५९२२५२६२
७४	पद्मकला श्रेष्ठ	नुत्सीपुर १९ बिजौरा		
७५	विनायक श्रेष्ठ	सुन्दरबजार नुत्सीपुर		९८६६९२२३०
७५	नीला श्रेष्ठ	राप्ती नगरपालिका		९८६६९२२५५९
७६	विजय श्रेष्ठ	मोहरवा (कुल/नुत्सीपुर)		९८५७५५५५५३
७६	कल्पना श्रेष्ठ	विशाले हरेन उ.पा.१		
७८	मेघना श्रेष्ठ	राप्ती नगरपालिका-१९		९८५६८२२५६८
७९	सुमित्रा श्रेष्ठ	राप्ती		९८९०९२३१९९
९०	पद्मा श्रेष्ठ	राप्ती नगरपालिका		९८५६८२०२३०
९९	प्रभात श्रेष्ठ	विशाले शैविनी उ.पा.३		९८५६८२४४२९
९२	सुमित्रा श्रेष्ठ	कार्यालय/नगरपालिका		९२४६९४२६०९

६

२०७७ साल चैत्र ३० गतेको हाजिरी विवरण

सि.न.	नाम धर	कार्यालय/ठेगाना	दस्ताखत	सम्पर्क नं.
९२	जुमाना न्यायिक	तु.उ.मा. न.पा १०		९८०११२१८३३
९३	बोर क. २१५५	॥ ॥ ॥		९२४६२४२४०३
९४	क. १११/१ क. १११			९२४६२६५५२
९५	सुपुमा पाठशाला	तु.उ.मा. न.पा. कृषि विकास शाखा		९८२२८३८५४८
९६	चक्रिका धोर्ता	॥ ॥		६८६६८८९४४
९७	ब. १०८	॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥		९८४६८२०२०
९९	इन्द्रकान्तपुरा	वि. १०८ किलकटा		९९४५८२२१९
१००	वीणा वसन्त	त.प. उ.पा. ११		९८४१३९२७७१
१०१	पञ्चांगिक समिति	॥ ॥ ॥ ॥		९२४६२३६२४३१
१०२	जुमाना २०४	अ. १०८ १०८ १०८		९८२६८२२१३३
१०३	राम वसन्त	कै. १०८ १०८ १०८		९८६६८११३७
१०४	राधा लामिका	पु. १०८ १०८ १०८		९८४६८८४८५६
१०५	पवित्रा कुमारी	न. १०८ १०८ १०८		९८४६८६६९४९
१०६	जिताबाह चर्चिया	॥ ॥		९८२२९५९५०१
१०७	परमेश्वर शर्मा	वि. १०८ १०८ १०८		९८४६८२३०२१
१०८	राम वसन्त	वि. १०८ १०८ १०८		९८२६८२२३६
१०९	केशव शर्मा	वि. १०८ १०८ १०८		९८६६८६६५४
११०	गोविन्द शर्मा	वि. १०८ १०८ १०८		९८०६९२३३६
१११	ज. १०८ १०८	३	=	९२४६९८६०१
११२	पवित्रा कुमारी	त. १०८ १०८		९२४६२३२३४५
११३	गोविन्द	वि. १०८ १०८		९२१०९२३१२३
११४	वि. १०८ १०८	वि. १०८ १०८		९८६६८६६५४
११५	गोपाल शर्मा	वि. १०८ १०८		९८४६८५५५०

२०७७ साल चैत्र ३० गतेको हाजिरी विवरण

सि.न.	नाम थर	कार्यालय/ठेगाना	दस्तखत	सम्पर्क नं.
१९९	विदिगाजोतप			९८५७८३०३९७
१९०	लाल वसुदेव	त.उ.उ.नं. १३/१२ सुनसरी		९८४६८३६४९
१९१	राम रजि	त.उ.उ.नं. १३/१२ सुनसरी		९८६६९२६९४६
१९२	राम रजि	कुन्दापि		९८४६८२०१५
१९३	मधुसूदन	त.उ.उ.नं. १३/१२		९८९६८२२५६
१९४	शान वसुदेव	सुनसरी		९८४६८२९०३९
१९५	मन्मथ	सुनसरी		९८५४९२०९४
१९६	शरणा दुर्गा	त.उ.उ.नं. सुनसरी		९८४६९२९९५
१९७	शत्रुघ्न	त.उ.उ.नं. सुनसरी		९८९९९०३८
१९८	शिव लाल	सुनसरी		९८४६८३०९०३
१९९	शिव लाल	सुनसरी		९८४४६२९५०२
२००	राज लाल	सुनसरी		९८४६८२२८००
२०१	केशव कर्म	सुनसरी		९८०५०९८२२८
२०२	गिरिजा	सुनसरी		९८६२१५५५
२०३	शशा शर्मा	धारापानी प्रा.वि.सुनसरी		९८६६९९४६९
२०४	विमल कुँसा	सुनसरी		९८६८३४९२
२०५	बलि शर्मा	सुनसरी		९८४४६२९०६
२०६	रमेश कर्म	सुनसरी		९८६५२२२३३३
२०७	रमेश कर्म	सुनसरी - ०९, दाङ		९८५७८२५५२४
२०८	शान वसुदेव	त.उ.उ.नं. १३/१२		९८५१२३१५४
२०९				
२१०				
२११				

२०७७ चैत्र ९ गते दिर्घकालिन रणनीतिक र आवधिक योजनाको प्रारम्भिक मस्यौदा मा छलफल र सुझाव संकलन कार्यशालाका सहभागीहरु :

आज मिति २०७७ साल चैत्र ९ गतेका दिन तुलसीपुर इपमटानगरपालिकाको पूर्व क्षेत्रको विडाएडो विधमलई समवेतमा जसि तुलसीपुर ड.प्र. न.पा.ले तथा फारेडो दीर्घकालिन रणनीतिक तथा आवधिक योजनाको मस्यौदाको लागि सुझावित सरोकारवाला विच छलफल तथा सुझाव सँकलन गर्न तु. ड.प्र. न.पा.का जग. प्रमुख श्री चन्द्रधाम पाण्डे झुडी अध्यक्षतामा (नपासित बसोबासको उपस्थितिमा) सञ्चाल गरियो।

उपस्थिति :

श्री चन्द्रधाम पाण्डे	- जग. प्रमुख, तु. ड. प्र. न. पा.	- अध्यक्ष
श्री राम शर्मा	- उप-प्रमुख
श्री गणेश्वरराज जीतम	- प्रमुख प्र. अधिकृत	..
श्री लक्ष्मण शर्मा	- अध्यक्ष, वडा नं. १	
श्री राजु आचार्य	-	२
श्री वीर बहादुर वि. ड.	-	३
श्री बालकृष्ण राय	-	४
श्री निरंजन कुमार शाह	-	५
श्री नवराज आम्बिदाने	-	६
श्री दीप बहादुर के. सी.	-	७
श्री विश्व बहादुर डे. से.	-	८
श्री चन्द्रधाम टकाल	-	९
श्री कुमार आम्बिदाने	-	१०
श्री चित्र बहादुर नली	-	११
श्री सुर्य बहादुर झांगी	-	१२
श्री विनोद पाण्डे	- व. न. पा.	१३
श्री प्रभुनारायण चौधरी	वडा अध्यक्ष	१४
श्री लक्ष्मण चौधरी	१५
श्री श्रेष्ठ बहादुर डे. सी.	-	१६
श्री यलराज पुरी	-	१७
श्री आशुव बली	-	१८
श्री राम श. चौधरी	-	१९
श्री शिशु (रामाल)	शिक्षा इ. ल. क. क.	
श्री डिला परिपार	कार्यपालिका सहायक	
श्री शान्त पुन मगर	कार्यपालिका सदस्य	
श्री सुशीला कुमारी	कार्यपालिका सदस्य	
श्री काजु शर्मा	सर. सहायक / का. व. न. पा.	

दिर्घकालिन रणनीतिक र आवधिक योजना निर्माणको चरणमा वडा स्तरिय छलफल र सुभाब संकलन कार्यशालाका सहभागीहरु

आज मिति २०६६ साल वैश्व महिमा २८ गतेका दिन कुल्लुवा
 उपमहानगरपालिकाको सर्वे क्षेत्रको विकासको विषयमा
 समकक्ष गर्दै दिव्यकालिन रत्ननितिक तथा अनाधिक
 योजना निर्माणको मह्यो वा सड १ नं. वडा बाट सुभाष
 तथा योजना संरक्षण र उमाविच्छेद गर्ने कार्यक्रमको
 वन वडा कार्यलयका वडा अध्यक्ष श्री लक्ष्मण शर्मा
 ज्यूको अध्यक्षता तथा वडा उपाध्यक्ष श्री मनमोहन पाण्डे
 ज्यूको उपाध्यक्षता तथा वडा उपाध्यक्ष श्री लक्ष्मण शर्मा
 स्थितिमा कार्यक्रम सम्पन्न गरियो।

उपस्थित

श्री लक्ष्मण शर्मा	श्री लक्ष्मण शर्मा	वन वडा अध्यक्ष
श्री मनमोहन पाण्डे	श्री मनमोहन पाण्डे	वडा उपाध्यक्ष
श्री लक्ष्मण शर्मा	श्री लक्ष्मण शर्मा	वन वडा सदस्य
श्री शशिधर शर्मा	श्री शशिधर शर्मा	वन " " "
श्री गौरी नेपाली	श्री गौरी नेपाली	वन " " "
श्री विमल शर्मा	श्री विमल शर्मा	वन " " "
श्री रमा शर्मा	श्री रमा शर्मा	वन वडा सदस्य

अन्य उपस्थित

हस्ताक्षर	नाम	हेतु/विषय/सिद्ध
श्री	सुराम योगी	पवननगर स्वास्थ्य चौकी
श्री	दुर्गा प्रसाद सुवाल	जेष्ठ नागरिक समिति अध्यक्ष
श्री	कृष्ण शर्मा उपाध्यक्ष	इन्जिनियर
श्री	दुर्गा प्रसाद पराजुली	ज.सं. उ.व
श्री	दोपडापुर नुवाकोटी	श्री गौरी श. वि. म्युजियम (युवपु. प्र.)
श्री	हेडमाल आचार्य	वि. व. व. अध्यक्ष
श्री	विरेन्द्र	मे.क.प. वडा अध्यक्ष
श्री	श्री केशर थापा	नवदुर्गा सा.क. उ. अ. २५
श्री	श्री केशर शर्मा	मनकामना सा.क. उ. व.
श्री	दुर्गा प्रसाद शर्मा	
श्री	दुर्गा क.सी	
श्री	नन्दलाल देवी	
श्री	नवराज ठकाल	

जल	मालवी प्रसाद मन्डारी	प्रभा भालीके चोरे काड-
जल	जालभाणि मन्डारी	पवननगर कृषीसकारी सदस्य
जल	तिलकराम मन्डारी	पवननगर कृषीसकारी सदस्य
जल	दानश्याम मन्डारी	मंडारव नागा पाठान कृषक
जल	जिंदू लालपाठे	आमर बहारी लालपा
जल	देवराज पाठे	श्रींही पालन कृषक
जल	श्रीं प्रसाद पाठे	कुनबीपर - 9 काड. कृषक.
जल	होमजोग विठ्ठलजी	" " उभयार्थी
जल	गुक्तिराथ श्यांपार	" " "
जल	श्रीं वहाडू (श्रीं)	" " "
जल	श्रीं श्याम कुमारी कृषी	" " "
जल	श्रीं प्रसाद काथार	" " "
जल	केशि के.ली	" " "
जल	पिमा श्यांपार	" " कृषक
जल	कमला राता	" " कृषक.
जल	श्रीं प्रसाद मन्डारी	" "
जल	विक्रम गौतम	सहकार
जल	दुर्गालाल के.ली	" "
जल	मस्त वहाडू (श्रीं)	कुंडानाबादी विलास शिवा

आज मिति २०७६ साल चैत्र ३ गतेका दिन तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाको सर्वे क्षेत्रीय विद्यालय निषयमा सत्रावेश गरी विद्यार्थीहरूलाई रोजगारी तथा आवासीय योजनाको अर्थोपलब्धि २ नं. ~~को~~ योजना तथा सुझाव संकलन र प्राथमिकीकरण गर्न लु. उ. प्र. नि. ग. नया नं. २ का नया अध्यक्ष श्री राजु आचार्यको अध्यक्षता तथा गण प्रमुख श्री चन्द्रशमशेर पाण्डे अध्यक्षको प्रमुखतामा तयारिलको उपस्थितिमा सम्पन्न गरियो।

तयारिल:

- ~~श्री~~ श्री राजु आचार्य वडा अध्यक्ष - अध्यक्ष
- ~~श्री~~ श्री चन्द्रशमशेर पाण्डे, गण प्रमुख - प्रमुख अतिथी
- ~~श्री~~ श्री कविराम चौधरी - वडा सदस्य
- ~~श्री~~ श्री राज कुमाल के.सी. " "
- ~~श्री~~ श्री कमला थापा " "
- ~~श्री~~ श्री सतिता बि.के. " "
- ~~श्री~~ श्री दिपा पुनेरी - वडा सचिव
- ~~श्री~~ श्री काल प्रसाद शर्मा वडा कर्मचारी
- ~~श्री~~ श्री राम नरहरि शर्मा " "
- ~~श्री~~ श्री राम सिंह चौधरी वडा सचिव

अन्य उपस्थिति:

- ~~श्री~~ श्री अनन्त कुमाल जोशी - वडा योजना तथा लु. उ. प्र. नि. ग. शाखा प्रमुख
- ~~श्री~~ श्री विजय जोशी - वडा सहकर्ता
- ~~श्री~~ श्री पुष्पलाल के.सी. " "
- ~~श्री~~ श्री निर्मल नेपाली शिक्षक श्री गणेश खालापु
- ~~श्री~~ श्री लिलाराम जोशी वडा सचिव २ रोजगार-आर्थिक
- ~~श्री~~ श्री उमेश चौर्या ने.का. सभापति
- ~~श्री~~ श्री देव नरहरि जोशी श्री सुन्दर सुनुवा श्री-व. अध्यक्ष
- ~~श्री~~ श्री राम प्रसाद शर्मा वडा सचिव
- ~~श्री~~ श्री गणेश कुमाल (गणेश) वडा सचिव
- ~~श्री~~ श्री विजय लाल बिष्ट वडा सचिव
- ~~श्री~~ श्री सुभाष वस्नेत वडा सचिव
- ~~श्री~~ श्री निर्मला जोशी वडा सचिव
- ~~श्री~~ श्री गणेश वडा सचिव

आज मिति २०७६ साल माघ महिना ८ गतेका दिन दुबईबाट उपमहानगरपालिकाको सर्वे क्षेत्रको विकासको विषयलाई सम्बन्ध गरी दिईकलिन र जनतिष्ठ तथा आवधिक योजना को प्रस्यौदाबाई उनै वडा बाट सुभाष तथा योजना संकलन र प्रशासिक रतन गर्ने कार्यक्रमको उनै वडा कार्यलयका वडा अध्यक्ष श्री वि. क. कडाडा वि. क. ज्यको अध्यक्षता तथा नगर प्रमुख श्री धन राम्राम पाण्डे ज्यूको प्रमुख अतिथि रतन तथासिमा क्षेत्रियको उपास्यतिमा कार्यक्रम सम्पन्न गरियो

उपास्यति

- श्री वि. क. कडाडा वि. क. उनै वडा अध्यक्ष
- श्री धन राम्राम पाण्डे नगर प्रमुख
- श्री गौविन्द कडाडा (अध्यक्ष) उनै वडा सदस्य
- श्री जित कडाडा (होम) उनै वडा सदस्य
- श्री डबि कुमारी (स्कुल) उनै वडा सदस्य
- श्री विन्दु कासिनी (वि. क.) उनै वडा सदस्य
- श्री सन्तोष न्यौपाने वडा सदस्य

अन्य उपास्यति

इलाका	जन्म तथा	शैक्षणिक/संघ संस्था
गुल्मी	गम्भीर बहादुर गुल्मी	समाजसेवी
दमक	दल बहादुर गुल्मी	ने. इ. पा. सदस्य
विजय	विजय गुल्मी	ने. इ. पा. सदस्य
जाव	मान बहादुर वि. क.	ने. का. - ३
	शिर बहादुर चन्द	ने. का. - ३
पदल	पहल बहादुर डांगी	ग्रापारी
	करीम कर्ण १. कुटु	ने. इ. पा. ३ पाथी
	जस, लाल, लस ओली	३
कुपे	मितराज कुपे	तुलसीपुर ३ गृहने
सुपुण्डे	ब्रजन्त ओली	श्री. सुभाष क्षेत्रिय कार्यवाही
सुपुण्डे	राज कुपे	इ. न. का. न्यायलय कार्यवाही
सुपुण्डे	खैरुल खैरेल (प्र. भा) का. वि. रातागाउँ	
सुपुण्डे	गणेश कु. ली.	तुलसीपुर ३
सुपुण्डे	सोभा पुन	तुलसीपुर ३
सुपुण्डे	शिवराज पाण्डे	सदस्यता प्रा. वि. बारागाउँ

आज मिति २०७६ साल माघ महिना ३ गतेका दिन लुम्बिनी प्रदेश
उपमहानगर पालिकामाको सर्वे क्षेत्रको विकासको लागि लार्ड
स्मार्तवेश गरी दिनेबलिन शान्ति तथा आनन्दको
योजनाको प्रस्तावलाई छन वडा वार्ड सुभाष तथा
योजना संयोजन २ प्रोजेक्टको गर्न कार्यको
छन वडा कार्यालयका वडा अध्यक्ष श्री बालकृष्ण
शान्ति श्री जयकी अध्यक्षता तथा नगर प्रमुख श्री
दान शर्माको पाण्डे जयको प्रमुख अतिथिमा उपस्थित
कमिजिमाको उपस्थितिमा कार्यक्रम सम्पन्न गरियो।

उपस्थित

- श्री बालकृष्ण शान्ति
- श्री दान शर्मा पाण्डे
- श्री प्रेम बहादुर डाँगी
- श्री सावित्री रिजाल
- श्री बुद्धि परिषा
- श्री जे बहादुर गिरी
- श्री चिरन्जिवि शर्मा

हस्ताक्षर
 श्री
 श्री

बलिवा
 पत राज सिंह
 सुक. के. सी

हेगात/संघ लेख्य
 कु.म.न. पा-४ (सो.पा.)
 " " वनदी

विशेष
 श्री
 श्री

श्री
 श्री
 श्री

श्री
 श्री
 श्री

आज मिति २०७७ साल चैत्र ४ गतेका दिन तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाको सबै क्षेत्रको विवाहको विषयलाई सम्बन्ध गरी विद्यमान रानीगढ तथा आनन्दिक योजनाको मस्यौदालाई ७ नं. बडा बाट योजना तथा सुझाव संकलन गरी प्राथमिकीद्वारा गर्न तु. उ.प. नं.पा. बडा नं. ७ का नया अध्यक्ष श्री टोप बहादुर के.सी. ज्यू को अध्यक्षता तथा नया प्रमुख श्री धनश्याम पाण्डे ज्यू को प्रमुख आतिथ्यतामा तपसिलको उपस्थितिमा सम्पन्न गरियो।

उपस्थिति:

- श्री टोप बहादुर के.सी. - नया अध्यक्ष - अध्यक्ष
- श्री धनश्याम पाण्डे - नया प्रमुख - प्रमुख अतिथि
- श्री चित्रा मल्ल - वडा सदस्य
- श्री ग्राहण सुनार - कलित महिला वडा सदस्य
- श्री राम बहादुर जी.सी. - वडा सदस्य
- श्री गिराजन के.सी. - वडा सदस्य
- श्री आशात्म - चौधरी - वडा सचिव
- श्री राजु हेक्टर - सहायक सचिव
- श्री आशिष महारा - सब इन्जीनियर
- श्री बालदेव चौधरी - नया स्वास्थ्य पर्यवेक्षक

अन्य उपस्थिति

- श्री अरुण कुमार गौतम - कर्मचारी
- श्री विजिता गौतम - विज सल्लाहकर्ता
- श्री दुर्गालाल के.सी. - " "
- श्री अगत थापा - हुलाक प्र.
- श्री सुब्रह्मण्य रेग्नाल - का.वि.कोषी
- श्री धनश्याम हलवर्मा (पर्सनी ग्या.सा.के.के.)
- श्री कविता शर्मा (साना किराना सहकारी)
- श्री गंगाधर पाण्डे (ज.स.पा.)
- श्री सुब्रह्मण्य रेग्नाल (शिवलक्ष्मी सं.सं.सा.)
- श्री रामचन्द्र पोखरेल (नया विधानी कृषि सं.सं.अध्यक्ष)
- श्री कल प्रसाद कालाधारी (जी.गो.श.सं.के.)
- श्री नन्दराज शर्मा प्रा.वि.डाँडापाडा
- श्री हविलाल न्यौपाने भा.वि.कालाकोला

आज दिने 2066 साल माघ १४ गतेका दिन तुलसीपुर उपमहानगरपालिका
 को सबै क्षेत्रको विभासको विषयलाई लक्ष्य गरी पिछेकालिन रण-
 नीति तथा आवाधिने योजनाको मर्मलाई १० नं. वडा बाट
 सुझाव तथा योजना संकेतन र प्रभाविकरण गर्न तु.उ.म.न.पा.
 वडा नं. १० का वडा अध्यक्ष श्री कुमा लामिदानै ज्यू को अध्यक्षता
 तथा नया प्रमुख श्री चन्द्रधाम पाण्डे ज्यू को प्रमुख प्रातिष्ठान-
 मा तपस्विल नेमोजिमको उपस्थितिमा कार्यक्रम सम्पन्न गरियो।

उपस्थिति:

- श्री कुमा लामिदानै वडा नं. १० अध्यक्ष
- श्री चन्द्रधाम पाण्डे नया प्रमुख
- श्री शेर बहादुर खड्का वडा नं. १० सदस्य
- श्री प्रकाश शाह " " "
- श्री कृष्णी कुमारी थपली " " "
- श्री रमा विश्वकर्मा " " "
- श्री कर्ण बहादुर हमाल " " वडा सचिव
- श्री भोम जि एम " " इन्जीनियर
- श्री डिल्लीराज रेग्मी " " व.हा.पा.को

अध्यक्ष समिती

- १ इन्द्रधर नाम धर ठेगाना / वडा संख्या
- २ श्री शेर बहादुर खड्का गौरीगाड
- ३ पद्म राज के.सी. ने.को.सं.पा.को. १/११/१०
- ४ ज्योतिराज जोषन गौतम शिबसेकर टोल अध्यक्ष
- ५ श्री कृष्ण के वरेन साराश्वरी टोल विकास समिति अध्यक्ष
- ६ श्री लाल दा इन्द्रिय चौधरी सन्धीवरी टो. वि. सं. अध्यक्ष
- ७ श्री श्याम श्याम सुन्दर २॥६
- ८ श्री विमल बहादुर कुशी वि. सं. सं. अध्यक्ष प्रा. वि. पा. कु. व. ग. गा. १/१०
- ९ श्री प्रदु सुदन गौतम टोल विकास संस्था अध्यक्ष
- १० श्री वि. क. देववान टोल विकास समिति अध्यक्ष
- ११ श्री मणिमो. रूमी प्रा. वि. गौरीगाड प्रा. वि.
- १२ श्री डिला कुला शिवान तु. उ. म. न. पा. १० वि. सं. कु. व. ग. गा. १/१०
- १३ श्री विना के.सी. गौतमी टोलीगाड व. हा. पा. को.

आज त्रिति २००६ साल प्राद्य महिना ७ गतेका दिन तुलसी-
 पुत्र उपसंहानगपत्रिकाको लुके डोगको विद्यासकी
 विश्वलाई सुभाषेश गरी दिशेकाछिन रठानितिफ तथा
 आबधिक योजनाको मस्योयासाई वपने वडा काट
 सुभाष तथा योजना संकलन र उपाधिपिछण गर्ने
 कार्यक्रमको वपने वडा व्यापकसपका वडा अध्यक्ष श्री
 विम कडाडु कैसी ज्यूको अध्यक्षता तथा नगर
 प्रमुख श्री जनश्याम पांडे ज्यूको प्रमुख अतिथिपद
 तपसिल कोभिचको उपस्थितिमा कार्यक्रम सम्पन्न
 गरीयो।

उपस्थित

श्री विम कडाडु वली	वपने वडा अध्यक्ष
श्री जनश्याम पांडे	नगर प्रमुख
श्री जनश्याम गौतम	वपने वडा सहाय
श्री सुवास डोगी	वपने वडा सहाय
श्री विद्या बि. ड.	वपने वडा सहाय
श्री लक्ष्मी चौधरी	वपने वडा सहाय
श्री लक्ष्मी शर्मा	वपने वडा सहाय

अन्य उपस्थित

हस्ताक्षर	नाम तथा	प्रेगान्य सेवा / संस्थान
	मिना कार्की	ने.क.प. - ११
	प्रेमलाल वली	रा.स.प. १५
	कृप लाल रेग्मी	रा.स.के. (गामुडाकी) क
	केशव डोगी	ने.अ. प्रतिनिधी
	अर्जुन पहाडर	कै.मी. शाही सा.व. ड.समीती अध्यक्ष
	ओमिद वडाडुट चंद	कुवा माण्डर टोल सहायदा १-११
	शैलबाहादुर शाही	नमुना टोलसिक्का (६) सहाय
	चम व. ड.	कृष्ण टोलका कुवाले कापे
	राम नारायण चौधरी	अ.स.ई - वडा-११
	शिवराज केवली	आ.कि. नवलपुर

आज मिति २०६६ साल कागुन १६ गतेका दिन तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाको सर्वे क्षेत्रको विद्यालय विषयलाई समावेश गरी विप्लवकालीन रजनीविद्यु तथा आगविकर योजनाको प्रस्थापनाई समावेश गरी ड.सं. वडा बाट सुझाव तथा योजना संकलन र प्रायविबिडान गर्दै तु.सं. प्र.सं.पा. का.सं. ३ का वडा अध्यक्ष श्री सुर्य बहादुर डोंगी (उपाम) को अध्यक्षता तथा गा. प्रमुख श्री धनराम पाण्डे को प्रमुख आतिथ्यतामा तयसिल बमोजिमको उपाध्यतिमा सम्पन्न गरियो।

उपाध्यति:

~~सुर्य~~ श्री सुर्य बहादुर डोंगी का.सं. १२ अध्यक्ष - अध्यक्ष
श्री धनराम पाण्डे - गा. प्रमुख

- ~~श्री~~ श्री - शान्ता पुन - वडा सदस्य
- ~~श्री~~ श्री - मान बहादुर खत्री - वडा सदस्य
- ~~श्री~~ श्री - विद्या कुमारी वि.क. - वडा सदस्य
- ~~श्री~~ श्री - रामशरण चौधरी - वडा सदस्य
- ~~श्री~~ श्री - भरत कुमार बुढामगर - वडा सचिव
- ~~श्री~~ श्री - द्रष्टि बराल - इन्चिभर
- ~~श्री~~ श्री - बृज बहादुर थाक - स्व. ओम्प्रासिया
- ~~श्री~~ श्री - विजय बराल - समित

अन्य उपाध्यति

- ~~श्री~~ श्री - विप्लव भण्डारी - रक्रेना (स्व. गा.वि.सि.) अध्यक्ष
- ~~श्री~~ श्री - गोपाल खडका - ते.सं.पा.
- ~~श्री~~ श्री - राम बहादुर बली - प्रा.वि.सं.का.सं.
- ~~श्री~~ श्री - सुर्य बहादुर डोंगी - मा.वि. हरिपाटी
- ~~श्री~~ श्री - विद्या भण्डारी (नगर स्वास्थ्य केन्द्र अध्यक्ष) - तुलसीपुर १२ कपडादेब
- ~~श्री~~ श्री - प्रदीप बोहरा - तुलसीपुर १२ कपडादेब
- ~~श्री~~ श्री - विदिता गौतम - पाल्पासिता
- ~~श्री~~ श्री - देवा ज्ञान - नगर अध्यक्ष (अवसृत) जिल्ला विकास
- ~~श्री~~ श्री - रोषणी भण्डारी - नेपाली कांग्रेस प्रतिबिधी
- ~~श्री~~ श्री - श्री लाला देव - नेपाल का.सं. श्री लाला देव
- ~~श्री~~ श्री - शम्भु बंगमी (पशुपति मा.वि. अध्यक्ष) - अध्यक्ष

आज मिति २०५६ साल चैत्र ४ गतेका दिन तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाको सबै क्षेत्रको विद्यार्थी निष्पत्तार सभाको गरी दिव्यबालिन रक्षकिका तथा आनन्दिक योजनाको मन्त्रीपदाका ७ नं. बडा मा. योजना तथा सुझाव संकलन जति प्राथमिकीबुरग गर्न तु. उ.प. न.पा. नडा नं. ७ का नडा अध्यक्ष श्री टोप बहादुर के.सी. ज्यू को अध्यक्षता तथा प्रमुख श्री चन्द्रशमन पाण्डे ज्यू को प्रमुख आतिथ्यतामा तपसिलको व्याख्यान सफल गरियो।

उपाध्यक्ष:

- श्री टोप बहादुर के.सी. - नडा अध्यक्ष - अध्यक्ष
- श्री चन्द्रशमन पाण्डे - नडा प्रमुख - प्रमुख अतिथी
- श्री निजा मल्ल - वडा सदस्य
- श्री शारदा सुनार - दलित महिला वडा सदस्य
- श्री राम बहादुर जी.सी. - वडा सदस्य
- श्री निराजन के.सी. - वडा सदस्य
- श्री उमाशालम चौधरी - वडा सचिव
- श्री रामु देवकोटा - सहायक सार पार्क
- श्री आशिष महारा - सब इन्जीनियर
- श्री कालुदेव चौधरी - नडा स्वास्थ्य पर्यवेक्षक

अन्य उपाध्यक्ष

- श्री अंबिका कुमारी गौतम - कनेट योजना
- श्री विडिला गौतम - विज सल्लुवली
- श्री दुर्गालाल के.सी. " "
- श्री जगत थापा हुलाक प्र.
- श्री सुखबहाम खनाल ज.वि.अ.गो.
- श्री धनकुमार ऐलवडी (पर्सो ग्या लो. कुन्ड)
- श्री कविता शर्मा (साना किरान खेतीकारी)
- श्री विद्या पार्वती (ज.स.पा)
- श्री बुद्धिप्रसाद शर्मा (खिलवती सं.स.पा. (अ.प.व.)
- श्री कामेन्द्र पाण्डे (नव विद्यापीठ अति सु.स. कुचुडी)
- श्री लाल मल्ल कालामा (श्री गणेश थ. १०८)
- श्री नन्दराज शर्मा प्रा.वि. डाडापाडा
- श्री हजिलाल न्यौपाने मो.वि. डालाखोला

तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाको दिर्घकालिन रणनीतिक योजना
निर्माणका लागि विषयगत समितिसंगको छलफल का सहभागीहरु :

आज मिति २०७७ साल जेठ महिना २६ गतेका दिन नवलपरासी उपमहानगरपालिकाको आर्थिक विषयसम्मितिमा संयोजक श्री आशु वली पट्टीको अध्यक्षतामा आर्थिक विषयसम्मिति सँग सम्बन्धित विषयमा रणनीतिक तथा प्राथमिक योजना तर्जुमा गर्नका लागि निम्न उपस्थितिमा कार्यकर्ता तथा योजना निर्माणका विषयमा आवश्यक रूपमा सुझाव संकलन गर्ने कार्य सम्पन्न गरियो।

उपस्थिति

श्री आशु वली संयोजक, अध्यक्ष/विष्मसम्मिति
 श्री डबल बहादुर चौधरी सदस्य " " "
 श्री दिपक कुमाल " " "

श्री विष्मसम्मिति श्री.पु. नेपाल पूर्वक नि.०
 श्री. राजेश मण्डल

विमल रिजाल विवरण अध्याक्ष नवलपरासी
 उद्योग वाणिज्य संघ

श्री. रुप बहादुर रानी महासचिव " "

श्री. विष्णु कुमारी आचार्य शाब्द. म.वा. तथा लक्ष्मी

श्री. कृष्ण बहादुर शर्मा श्री. वि. तथा पत्रकारिता महासंघ

श्री. माया श्रेष्ठ, म.वा. तथा शा. वि. शा.

आभिनन्दन

श्री. विष्णु विष्णु गौतम विष्णु विष्णु

श्री. कृष्ण कौली " " "

श्री. प्रसाद बहादुर चौधरी योजना तथा संस्थापिका

श्री. डेब बहादुर चौधरी " " "

श्री. अशु रोषा " " "

आज मिति २०७७ साल जेष्ठ महिना २८ गतेका दिन तुलसीपुर उपमहानगरपालिका सामाजिक विकास समितिका संयोजक श्री कुमाल खड्गिछामे अध्यक्षतामा सामाजिक विकास समिति संसर्गत कक्षा, संस्कृति र पर्यटन क्षेत्र सेवा संयोजित विषयमा नगरपालिका तथा आबधिक योजना तजुमा गर्नुका लागि निम्न उपस्थितिमा कार्यक्रम तथा योजना निर्माणका विषयमा आवश्यक राय सुझाव संकलन गर्न कार्य सम्पन्न गरियो।

उपस्थिति

- अध्यक्ष - श्री कुमाल खड्गिछामे संयोजक सामाजिक विकास समिति
- उप. अध्यक्ष - श्री लक्ष्मण चौधरी सचिव " " "
- सदस्य - श्री राम बहादुर योगी सचिव " " "
- अतिथि - श्री अमर बहादुर गुन्ड (तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाको वडा अध्यक्ष - अमर १० गुन्ड, अमर ११ गुन्ड)
- श्री श्री प्रमिला रायशाह चौधरी (गुन्डमा धारजवागुन्डको अध्यक्ष)
- श्री श्री रोहित कुमार चौधरी (ड्युटर सचिवी वडा अध्यक्ष)
- श्री श्री लक्ष्मण कुमार रावट (अध्यक्ष) जिम्मा मुकासिरी वडा अध्यक्ष)
- श्री श्री लोचन राय - चौधरी (उपाध्यक्ष) गुन्डमा धारजवागुन्ड
- श्री श्री परमादा वंशी (सदस्य) संस्कृति र पर्यटन
- श्री श्री नरेश कुमार राजमछारी (उपाध्यक्ष) - गुन्डीवासी
- श्री श्री माला राज मछारी (उपाध्यक्ष) - गुन्डीवासी
- श्री श्री साधव खड्गिछामे (सदस्य) न.सि.स.
- श्री श्री दिल्ली डोगी (सदस्य) विकास समिति

आगन्तित

- श्री श्री विमलेश उपेतम विमल
- श्री श्री दुर्गा कुशी विमल
- श्री श्री मल्ल बहादुर थापा योजना तथा कजेट शाखा
- श्री श्री देव बहादुर थापा " "
- श्री श्री शम्भु शोका " "

आज त्रिति २०७७ साल जेठ महिना २९ गतेका दिन तुलसीपुर उपमहानगरपालिका प्रवाहा विभास समितिका संयोजक श्री लक्ष्मण भण्डारी ज्यूको अध्यक्षतामा प्रवाहा समिति रंग सभामा विषयमा सभनितिक सभ्य आवश्यक योजना तर्जुमा को लागी निम्न उपस्थितिमा कार्यक्रम तथा योजना निर्माण को विषयमा आवश्यक सभ सुधार संवर्धन गर्ने कार्य सम्पन्न गरियो

उपस्थिति

- श्री लक्ष्मण भण्डारी संयोजक ^{अध्यक्ष} प्रवाहा समिति
- श्री विर बहादुर विक सदस्य " " "
- श्री अमर नेपाली (आइएन) अध्यक्ष " " "
- श्री पवन कुमार् चौतरी सभनियत तुलसीपुर (विभास)
- श्री सन्तोष आचार्य सभनियत पहाड तथा भोलापात
- श्री हिमालय शर्मा " वली बिकल तथा अन्य दुर्गम राप्ती
- श्री अश्वेल पोखरेल " गवस प्रगति तथा स.
- श्री सुनिल रायण - वीरगंज " भवन भुमिती तथा स.
- श्री वासुदेव शर्मा सूर्यना तथा प्रविधि सावक

आगन्तित

- श्री विष्णु गौतम विश्व
- श्री दुर्गा केसी विश्व
- श्री भल्ल कडाडा थापा योजना तथा नजिर खान
- श्री देव कडाडा थापा " " "

आज मिति २०७७ साल जेष्ठ महिना ३२ गतेका दिन बुद्धिपूर्वक
 उपमहानगरपालिका वतावरण तथा विपद व्यवस्थापन समिति
 का संयोजक श्री नवराज कात्रिछाने अध्यक्षतामा
 वतावरण तथा विपद व्यवस्थापन समिति सँग सम्बन्धित
 विषयमा रबनितिक तथा आन्तरिक योजना तर्जुमा तथा अति
 निम्न उपस्थितिका कार्यक्रम तथा योजना निर्माण सम्बन्धि
 विषयमा आवश्यक शय सुझाव लिखित गर्ने कार्य
 सम्पन्न गरियो।

उपस्थिति

- ~~श्री~~ श्री नवराज कात्रिछाने संयोजक वतावरण तथा विपद व्यवस्थापन समिति
- ~~श्री~~ श्री विरेन्द्र कुमार शाह सदस्य " "
- ~~श्री~~ श्री बाल बहादुर शर्मा सदस्य " "
- ~~श्री~~ श्री कुल्लु प्रसाद पौडेल श्रुतवाक्य प्रमाणिकता पत्र जारीकर्ता
- ~~श्री~~ श्री विनाडे कुमावार् स.व.क. तुम्ही प्र. वि. वि. वि. वि.
- ~~श्री~~ श्री कमल प्रसाद पुन स.व.क. विजोदी "
- ~~श्री~~ श्री प्रशांत कोली वतावरण तथा विपद वि. वि. वि.
- ~~श्री~~ श्री सन्तोष ठकाल नेपाल रेडक्रस सोसायटी
- ~~श्री~~ श्री विमल शर्मा विपद व्यवस्थापन इका
- ~~श्री~~ श्री विश्वजी खड्का नि.प. व्यवस्थापन शाखा

आयन्वित

- ~~श्री~~ श्री विमल शर्मा गौतम वि. वि.
- ~~श्री~~ श्री दुर्गा के.सी. वि. वि.
- ~~श्री~~ श्री मन्मथ बहादुर थापा योजना तथा बजेट वि. वि.
- ~~श्री~~ श्री देव बहादुर खड्का " "
- ~~श्री~~ श्री उमेश कोका " "

आज मिति २०७७ साल असार महिना १ गतेका दिन कुशीमुर उपमहानगरपालिका सुसाहन र संस्थागत विकास समितिमा संयोजक श्री सुचे कडाड (डोगी) को अध्यक्षतामा संस्थागत विकास र सेवा प्रवाह र सुशासन क्षेत्रमा तोक सञ्चालित विकास रणनीति र तथा आवधिक योजना तर्जुमाका लागि निम्न उपासितिमा कार्यक्रम तथा योजना निर्माण सम्बन्धि आवश्यक राय सुझाव संकलन गर्ने कार्य सम्पन्न गरियो।

उपासिति

श्री सुचे कडाड (डोगी)	संयोजक सुशासन र संस्थागत विकास समिति
श्री विजय कडाड (बली)	सदस्य - " - " - " - "
श्री ज्ञानका रेग्मी	सदस्य - " - " - " - "
श्री कसुदेव ऋषिभार	सदस्य - लेखा शाखा
श्री पुष्पा राज रिजाल	सदस्य - (क. ले. प. शाखा)
श्री यादव चौधरी (USMAD)	सदस्य - (नियन्त्रण शाखा)
श्री अनन्त कुमार जोशी	प्रशासन शाखा प्रमुख

आमन्त्रित

श्री विजय गौतम	विश्व
श्री डोगी के. सी.	विश्व
श्री प्रताप कडाड थापा	संस्थागत विकास शाखा
श्री देव कडाड थापा	" " " " " "
श्री अमल थापा	" " " " " "

योजना निर्माणका क्रममा भएका विभिन्न क्रियाकलापका फोटोहरु :

तलसीपुर १८ मा भएको रणनीतिक योजना निर्माण कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै नगर प्रमुख घनश्याम पाण्डे ।

रणनीतिक योजना तथा आवधिक योजना निर्माण तलसीपुर ४ मा भएको छलफललाई सहजिकरण गर्दै परामर्शदाता विकिरण गौतम

तलसीपुर ८ मा भएको रणनीतिक योजना निर्माण कार्यक्रम ।

तलसीपुर उद्योग बाणिज्य संघको हलमा सरोकारवालाहरूसँग भएको रणनीतिक योजना र आवधिक ययोजनाको प्रस्तुती र छलफल र सुभाब संकलन कार्यक्रम ।

तुलसीपुर उपमहानगर पालिका को २९ औं स्थापना दिवस र रणनीतिक योजना र आवधिक ययोजनाको प्रस्तुती र छलफल र सुभाब संकलन कार्यक्रम मा मन्तव्य राख्दै लुम्बिनी प्रदेशका वन तथा पर्यटन मन्त्री लिला गिरी

तलसीपुर उद्योग बाणिज्य संघको हल दोघरेमा भएको सरोकारवालाहरुसँगको रणनीतिक योजना र आवधिक योजनाको प्रस्तुती र बृहत छलफल कार्यक्रम ।

तलसीपुर १५ मा भएको रणनीतिक योजना निर्माण कार्यक्रम ।

तलसीपुर १० मा भएको रणनीतिक योजना निर्माण कार्यक्रम ।

तलसीपुर १२ मा भएको रणनीतिक योजना निर्माण कार्यक्रम ।